

(وَمَلَكٌ

سَهْرَدْهُمْيِي گَرِيَانِي بِعَلِيَّ

منْقَذٌ
إِقْرَأُ الْقَنْفَافِي
www.iqra.ahlamontada.com

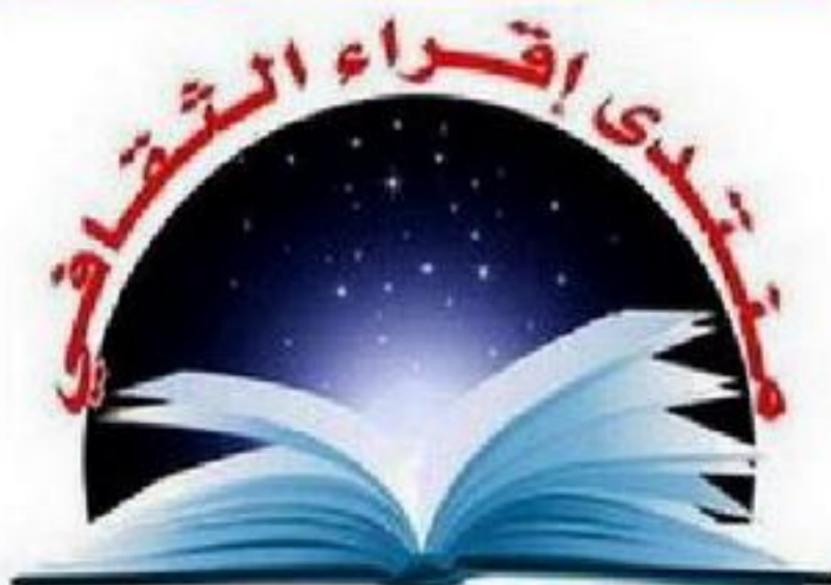
جَهْبَار جَهْمَال غَهْرِي

بودابه زاندنی جوړه ها کتیب: سه ردان: (منتدى إقرأ الثقافی)

لتحميل أنواع الكتب راجع: (منتدى إقرأ الثقافی)

پرای دانلود کتابهای مختلف مراجعه: (منتدى إقرأ الثقافی)

www.iqra.ahlamontada.com

www.iqra.ahlamontada.com

للكتب (كوردي ، عربي ، فارسي)

سەردەمى گريانى بەلقيس

ناوه‌ندی بلاؤکردن‌وهی نه‌نیش

ناوه‌ندی روش‌بیری و هونه‌ریی نه‌نیش به‌ریوه‌به‌ری گشتی ناوه‌ند: هه‌زار مه‌جید به‌ریوه‌به‌ری چاپ و بلاؤکردن‌وه: سیروان مه‌حمود

ناوه‌ندی روش‌بیری و هونه‌ریی نه‌نیش - ناوه‌ندی بلاؤکردن‌وهی نه‌نیش
سلیمانی - شه‌قامی موله‌وی - ته‌لاری بازدگانی سیروانی نوئ - نه‌نمی چوارم
<http://www.endeshe.net>

andesha.library@yahoo.com • andesha@outlook.com
<http://www.facebook.com/Andeshalib>
07501026400

سەردەمی گرياني به لقىس

جەبار جەمال غەریب

ناوی کتیب: سردهمی گریانی به لقیس
ناوی نووسن: جه بار جه مال غریب
بابهت: پومن
نیگاری بەرگ: نەمین زەکى بەگ
توبهتى چاپ: يەكەم ٢٠١٨
چاپخانە: نەندىشە
تیران: (١٠٠٠) دانە
نرخ: (٨٠٠) دینار
ژمارەی سپاردن: لە بەپیوه بەرایەتىي گشتىخانە گشتىيەكان
ژمارە (١٣١٠) سى سالى (٢٠١٨) سى پى دراوه .

نیگارى بەرگ لە ئەرشىفى بنكەي ژينەوە وەر گىراوە

مافى ئەم كتىبە پارىزراوه ©
بەبىن رەزامەندىي ئەندىشە، هىچ لايەننەك پىنگەپىدرارو نىبى بۇ لە بەرگرتەوەي
ئەم كتىبە، جا كەر بە شىوهى ئەلتكۇنى، كاغۇزى، وىنەيى، دەنگى، يان ھەر
شىوازىنىكى ترى لە بەرگرتەوە بىت.

پیشکەشە بە بابم ...

کە وەک زەنگىيانە بەسەر تەواوى رۇمانەكەدا بلاؤ^١
بۆتەوە ...

بەبى ئەوھى لەناویدا ژىابى ...
جەمال غەریب دنیا بى تۆ بەتالە.

۱

یه‌کم جار بمو ناوا بیپرس له مالی بیته ده‌ری، پرس به کس نه‌کات و پیگا بگریته به‌ر، نه‌ک بمو بازار و ماله خزم و سه‌ردان، نا. بیته‌ده‌ری و پاست پیگای گه‌راج بگریته به‌ر. به‌لقيس به‌ده‌گمه‌ن به‌ته‌نها هاتوته بازاريش، ئه‌و نه‌ک مال و سامان هه‌موو شتىكى به مولکى ميزده‌که‌ي ده‌زانى به خوشبىي‌وه.

ئه‌و ئىستا هىچ نابينى پيگايىكى قيرى پهش و وزه‌ى ترومېيل له گويندا ده‌زرينگاي‌وه. هاوسمەفرەكانى به دەنگى بەرز قسە دەكەن و پىتىدەكەنن و جىڭەرە دەكتىشىن. دەشىن هاواريان كردىنى و گريابىشىن، به‌لقيسى مەلا مەھمەدى ميزان، ئاكاي لەوان نىيە و وەك پشكۇ داگىرساوه، بەلام لە ناخى خويدا.

ئىستا ئه‌و له شار و ولات و زەمين داپراوه و تەنها بير دەكاته‌وه، ئه‌و هيى ئه‌وه نىيە هەر وا سووك و ئاسان فرى بدرىتىه ناو كىشىيەكى وا قورسەوه، تا ئىستا كە تەمەنلى

چلوحهوت سالی تهواوه هرگيز هيئنده تنهها و بیچاره و
غه‌مگین نهبووه.

”خوشکم لهکوی داده به زی؟“

ئه و ئاگای لى نېيە. دەنگەكە دەبىستى، گەيشتۇونەتە ناو
شار، جا ئەو دەپرسى، ”ئىرە هەولىرە؟“

”بەلى، نەتوت لهکوی داده به زی؟“

”شەست مەترى لهکوينىھە ؟ و تيان لهويتوھ، بە دەستە راستدا،
دەچىتە ... لاي ئا، شوينىك بە ناوى سەيداوا.“

”ئه و شەقامە درىزە شەست مەترييە، بازنه بىيە، كۆنلى
شەست مەترى، زانيمان، كۆنلى سەيداوا؟“

”ھر لاي تەنكىيەكە سەيداوا.“

شوفىزەكە وەك دۆست و ئاشنا سەيرىكى كرد و گوتى،
”ئاسانە.“

ھەر لاي تەنكىيەكە دابەزى، يەكەم ئاشنائى بەلقىس
لە هەولىر، ئاۋ بۇو، خۇ كەسىش تا ئىستا لە نيازى ئاۋ
تىنەگەيشتۇوھ. چەند بەرد و بلۇكىتكە سەيىھى تەنكىيەكە
دانرا بۇوون. خەت و ھەپلى سىپرىسکىن و دامە. لە سەر بلۇكىتكە
دانىشت. بەوردى پوانىيە كۈلان و دەرگاكانى دەھروپشتى،
چەند كەس هاتن و چۈون، لە سەرەرە كېچىك هات، قىزى
كارى بېرىپوو، زەرد بۇو، بىا دەپىردى. ھەستايە پى، لە دلەوە
تاسا و دلخۇشىش بۇو، چاوهپى نەبوو وا زۇو بىدۇزىتەوە
(ھەوە، پۇيىشتنەكەي، سىنگى لەپىشى، ھەنگاوى گەورەي،
ھەوە، خۇيەتى، ئەوە قەزەر دەكەيەتى) كېچەكە راست بەرھو
پۇوى ئەو هات، لە جۇگەلە بارىكەكەش پەپىيەوە، بە سەر
كارتۇنى دامە و بەر دەكاندا ھەنگاوى ھەلىتى، ئەو ھەر وَا

حه‌په‌ساو ته‌ماشای ده‌کرد. تیپه‌پی، بی ژه‌وهی سه‌بری
بکات تیپه‌بری. کچه‌کهی ئه‌و چاوه‌کانی سه‌وزن، سه‌وزنیکی
قوول، هه‌و نه‌بوو هه‌ر وا دانیشته‌وه. ئه‌و به‌هله‌چوونه‌ش
فینکایه‌تیپه‌کی به دلیدا هینا، با هه‌ویش نه‌بووبی، خز
ئومیندینکی پی دابوو، له‌وسه‌ری کولانه‌که تا لای کارتونه‌کان
هه‌ناسه‌ی کچه‌کهی بق هینا.

ئه‌هریمه‌نیک، جادووینک ده‌ستی وه‌شاندووه و په‌نگی
چاوه‌کانی گورپیوه به قاوه‌بیی توخ. ئاخ دوو چاوی سه‌وز
چه‌ند بی‌ثومیدی کردووه. پیشتریش ئه‌و حه‌زی لى بwoo
کچه‌کهی وه‌ک خزی چاوه‌کانی زه‌رد بن، زه‌ردیک که‌مالی
 حاجی به‌کری مه‌لکه‌نى شیتوهارکردووه، له‌و پقزه‌وهی چاوی
پی که‌وت، نه‌یتوانی فه‌رامؤشی بکات، ده‌ستی کاری نه‌گرت
تا به‌ته‌واوی دلیی داگیر کرد، تا نه‌یخواست و نه‌یگواسته‌وه،
ئوقره‌ی نه‌گرت. له‌و کاته‌دا به‌لقيس مووج‌چرکیکی پیدا هات و
گویی له ده‌نگی میرده‌کهی بwoo، "من به‌رگه‌ی ئه‌و گریانه‌ی
تۆ ناگرم، به‌سه، کوره‌کانیشت شیت کرد."

"ناتوانم تازه به‌شی من هه‌ر گریانه."

که‌مالی حاجی به‌کری میردی، ئه‌و پقزه نه‌یویست پینی
بلی، "هیشتا گریانی قوولی تۆ ماوه" نه‌یوت گریانه‌که‌ت
هه‌لگره، نه‌یوت جاری چیت دیوه. نه‌یوت تۆ ده‌بئ بگریه‌ی و
تا قیامه‌ت نووکه‌ت بی.

بق خویشی نه‌یده‌ویست ژنه‌کهی بگریا، خز ئه‌و ژنه‌کهی
خزی له دلی خوشتر ده‌ویست، له‌سه‌ر ئه‌و خویشی پزاوه.
هموو دنیای به ژنه‌کهی گورپیقووه و خویشی به براوه
ده‌زانی. خزمه‌کانی بیتیان وتبوو، "تۆ تازه هه‌موو شتیکت

دۇرپاند، "ئەويش وتبۇوى، "من بەلقيس بىردىوھ،" لە دلى خۆيدا ئەوهشى بۇ زىياد كىرىبۇو" دىنيا بۇ ئىتىوھ و بەلقيس بۇ من." كەمالىش راستى دەكىرد، دىنيا بۇ ھەر كەسەو پاستىيەكە، بۇ كەمالىش بەلقيس بۇو، بۇ ئەو دىنيا يەك پاستىي تىندا بۇو، ئەويش بەلقيس بۇو، بەلقيس بەلقيش پەونەقىتك، ئاۋىنلىكى پېشىنگىدار لە چاوه زەردەكانىدا بۇو، ئەو پەنگەش بەسەر تەواوى پىست و جىلوھى جەستىيدا بلاو بېقۇوه. تاقە كىشەمى ئەوه بۇو، ئەو سالەرى بەلقيسى گواستەوە نەيدەتوانى مال جى هيلى. دەستى لە كار كىرنەدەبۇو، ھەمۇو شىتىك بېبۇوه دەنگى بەلقيس و باڭى دەكىرد. كەمال حەوت دانە سال لە بەلقيس گەورەتر بۇو، بەلقيس پرسىي، "چۈن بە نىگايەك عاشقىم بۇوى، خۇ جارى نامناسى؟"

كەمال وتى، "من كورپى حاجى بەكىرى بەزازم، تەنها كورە بەزاز دەزانى بە نىگايەك ئاورىشىم لە تەواوى قوماشى دىنيا جىا بکاتەوە، ئاورىشىمىك كرمەكەى لە دروستكىرىدىندا كىيانى دابىنى. ئەو قوماشانە لە ئاودا ناچنەوە و تىنك ناچن، دەگەمنىن."

بەلقيس وەك ئەو حەزى لەو قوماشانە نەبۇو پەنگىيان دەچۈۋە، بەلام لەوەدا لە يەكتىر جىا بۇون، بەلقيس حەزى لە عەشقىتك بۇو، نەك پەنگى بۇ خۆيشى لە دلى مەنداڭىدا تواوەتەوە، ئەوانە بەسەر چۈون، ئەو ئىستى لە دلى مەنداڭىدا تواوەتەوە، ھەر بەشە لە دلى يەكىنلىكىاندا، ھەمۇوشىيان لە دلى ئەودا، كەورەكەيان بەندى دلى بىردى و ئەوى دىكەيان شادەمار، يەكى دىكەيان بەگى خوينھىن، كچە چاوسەوز و قىزەرەكەى، كولمە پان و ددان ھەر وا تۈزىك كەرويىشكانىيەكەى، هىچى

بۇ نەماپۇوه بىبا، ئەو دواي پىتىچ برا ھاتبوو، دوامندالى بۇو،
براکانى لە تىرى، بەشى خۆيان لە دلى بىردىبوو، ئەو تەنها
پەنگى دلى بۇ مابۇوه، پەنگەكەي بىردىبوو، پەنگەكە و بەس.
بەبى ئەو پەنگە كەش و ئالە پارچەكانى دىكەي دلى، ئەو
پارچانەي كەوتىبۇونە لاي ھەر پىتىچ برايەكەي، دەپزىن و
بۇگەنیان دەكىرد، بەبى ئەو خوشكە ھەنگۈين و تاقانەيان،
دلى براکانىشى بىزەنگ و خاموش دەبۇو، براکانى چى دىكە
نەياندەتوانى بەندى دلى دايىكىان بن.

بەلقىس ھەركىز بە خەيالىشىدا نەدەھات بۇزىك لە
بۇزان بەلای ئەو تانكىيە ئاۋەدا تىپەپىت، ھەركىز ئەو ناۋەي
نەبىستىبوو، سەيداوا، ھەر وا بىرى بۇ ئەو چوو كە سەيد
ئەو شوينەيان ئاۋەدان كەربىتەوە. ئىستا شتىكى لى دەزانى،
ئەو چاودىرىيى مالىتكى دەكىرد، مالىك و بەس، كۆلانەكەيشى
دىارى كەردىبوو، ئا، ئەوهى دەستەپاست، تاك دەرگايم، ئەو
ھەر وا سەيرى كۆلانەكەي دەكىرد، كورپىك لەسەرى ئەو
سەرەوە پەيدابۇو، رەشتالە، قىزىھەش، تۆزىك بارىكەلە و
بالابەرز. ئا ھەوە، ئەوھەوە، ئەو گەردىلولەيە كە بەدوايدا
دەگەرپىم. دۆزىمەوە، درقىيە ھەموو قسەكانىيان درقىيە، ئەوهەتا
ھاتوتەوە ئىرە، ئۇھەتا بە چاوى خۆم دەبىبىنم.

بېرىارى دا جارى نەجۇولى و ھەر لە شوينى خۆيەوە لەو
ھەتىوھ سەرچەورە بىروانى. تا دەگاتە مالى خۆيان،

”با بچىتە ژۇورى، جا بەتەواوى ھەم لە خۆى و ھەم لە
مالەكەيان دىنبا دەبىم كە خۆيەتى، ئەو كات بەدوايدا دەچم،
لە دەرگا نادەم و يەكسەر دەچمە ژۇورى، تەنها من دەزانم
چى دەبىبىنم.“

خه ریکه شاگه شکه بی، ئوه تا، ئوه تا کچه کم، ئوه تا
 چاوه هه زار په نگه کانی، کولمه پان و خر و گوشتن و
 به برقه کانی، قژه ئالتون بیه کهی:
 ”خودایه تنهایا یه ک جاری دیکه دهست به و قژه نرم و
 ئاوریشم بیه یدا بینم.“

هر له به رئه و قژه هی، باوکی ناوی ناوه گه نمه شامی،
 گوایه قژی و هک ئه و تاله باریکانه یه دهوری گه نمه شامی بیه کهی بیان
 داوه، ئوهش هر له به ر نه مرمیه کهی.

”ئا ده چمه ڏووری و خوم گران ده که، تو زنیک
 به خه مباری و ههندیک به گله بی و سه رزه نشتیه و ته ماشای
 ده که، به لام ده زانم ئه و که سه ری به رز کرد و هه و منی
 بینی (پروونا کیه ک له دلیه و هاته سه ر پوخساري)، هر
 به ئاسته م قژه شل و خاوه کهی له سه ر چاوی لا دا، یه کس هر
 هاوار ده کات، و هک منداله کهی جاران هاوار ده کات،
 ’دایکه، دایکه به ساقه هی پیلاوه کانت بم‘ و هک با به ره و
 پووم دی.“

به لقیس دلی، ناخی دلی کچه کهی خوی ده ناسی، له
 به رچاوی بیان دوور بی، له به رچاوی بیان له بیان دنیا
 بی، ده زانی دلی چون لیده دات. به پله، خیرا و سه رلی شتیو،
 یان ئارام و له سه رخو.

کوبه هی واش هی واش سه ر ده که وی، باریک و قژ شوره،
 هه وه، دل نیایه هه وه، راسته هه رگیز ئه و کوره هی نه دیو،
 نایناسی، ئاشنای نییه، هر پرسیویه تی و گه پاوه، ناوونیشان
 و شیتوه و پویشن و هه مو و شتیکی له به ر کردو وه، ئا هه وه،
 ئوه تا و رد وورده دی،

”با هەر بچىتە ژوورى، پاست لەدواى ئەو ئەچم، نا وەك كەمال ناكەم، وەك كورەكانىشى ناكەم، ھەمووييان سەرشىت و تۈورە و ھەلەشەن، بۆ ئەو نابىن لە كارىتكى ئاوادا لەگەلت بن.“ كەمال و كورەكانى تەنها بىبۇنە ھەرەشە و جىنپۇ، جىنپۇيان بە كچ و توخمى كچ دەدا، وەك بۆ خۇيان فرىيشهتىن و دلىان نېبى. جىنپۇيان بە كەنچ و عەشق و براادەرایەتىن و وەفا و جوانىيش دەدا، جىنپۇ بە ھەولىتىر، كەمال و تېبۈسى، ”كەس نەما، ھەولىتىرى حەيايى من بەرى! ھېچى پى نالىتم، هەر ھېچ، پىلاوه بۆگەنەكانى دەخەمە سەرتەپلى سەرم، من قوربانت ئىبم.“

كە چاوى كەوتېبۈسى سەر بەلقىس توندىتىر و تېبۈسى، ”ناخىر ئەوان زىراپىيان نىبى، شارەكەيان يەكپارچە بۆگەن و زېلە، پىلاوه گواوبىيەكانى دەخەمە سەرتەپلى سەرم، ماچىان دەكەم، دەبم بە نۆكەر و بەرددەستىيان، بەس با بىدۇزىمەوه، با بەس دەستىم بىگاتى، بۆخۇيان نا، گەپەكەكەيان نا، ئەو شىيخ و منارە و قەلان ھەگىسىشىيان پىتوه دەسووتىتىم.“

بەلقىس سەرەتا ھېچى نەگوت، نېيكوت كەمال و سبە، نېيكوت بىپەرەوە، نېيكوت ھەموو كەس باسى عەشق و كچ و خۇشەویستى بىكەت، تۆ مەيکە، تۆ و سبە. نېيكوت كەمال واز بىتنە با دەمت خوار نېبى، نا. بە پىنچەوانەوە قىسەكانى ھەندى جار بەشىك لە تۈورەبىي ئەويشىيان خاو دەكردەوە، لە دلەوە دەيكوت ھەقىيەتى، ھەقىيەتى خيانەتى لەگەل كراوه، كۈزراوه، لە ناخەوە كۈزراوه، لە ناخەوە نەزىفە، مافى خۇيەتى ئەويش حەقى خۇى بىكەتەوە، لە تارىكىدا كچەكەى خۇى خەنچەرى لى داوه.

پاسته که مالیش عاشق ببwoo، عاشقی به لقیس ببwoo، شیت
ببwoo، برادره کانی گوتبوویان،
”عاشقی چی! که مال شیت شیت ببوه.“

مهردانه هات داوای کرد و ئارامى گرت، بەرگەی تف و
شەقى گرت، بەرگەی جنیو و سووکایه تىي گرت، بەرگەی
ھەپەشە و لیدانه کانی گرت، بەرگەی چەقۇی ئامۇزا
شەلاتىيەكەی به لقىسى گرت و وازى نەھيتا. ئاخىر دلدارى
كورد دەبى بەرگە بگرى، بەرگە لیدان و جنیو و ھەپەشە،
ئەوه دىيارى و پاداشتى خۇشەويسىتىيە، ھەمۇو لەپىتاو
دلدارەكەی، خۇشەويسىتى لەو ولاتهدا بە خۇيۇھ دەخورى،
خويى سەر بىرين، خويىكە جنیو و سووکایه تىي و ھەپەشەيە.
کەس نەبwooھ ھەر ئاوا سووک و ئاسان خۇشەويسىتىي بەبى
خوى خواردبى.

کەمالیش خواردى، ئەوهى خوا پىنى خوشە خواردى،
بەرگەی گرت و ئارامى گرت، تا گەيشت، تا بە به لقىس
گەيشت. ئەوهتا ئىستا بزمارىك چۈتە بنېتى كەمال، بزمارىكى
ژەنگاۋىيى درىز، لە بنى پىنى راچووه، تا سەر دلى، تا سەر
دلى سەميۇھ.

”خۇزگە سەد خۇزگە ئەوهندە درىز بايە دلىشى كون
كردبا.“

کەمال واي گوتبوو. گوتبووی،
”خۇزگە ئەو دلە نەفرەتىيەي كون كردىام، تا ئەو پۇزە
نەبىنەم، تا ئەو پۇزە نەبىنەم كە شىرپەنچە و ژەھرەمارىش ناو
بنىن خۇشەويسىتى.“

کەمالیش پاستى دەكىرد، خەبەرئىكى ئاوا، نە گوللەيە

بىگرىيەوە، نەن خۇشىيە چارەي بىكەي، نە مرىنە سەبۇورىت
بىن، ئەو ھەوالە ھىچيان نىيە و ھەموويانە.
بەلقيس لە بەرچاوى ئەوان وا نېبوو، يەك تاقە قىسىشى
بە كچەكەي نەگوت، ھەر كە خەبەرەكەي بىست، كونىك،
كانييەك لە چاويدا تەقى، بە جۆگەلە فرمىسىك پڑايمە
سەر كولمى، بە تەشت فرمىسىك پڑايمە ناو كوشى، بە
لافاۋ فرمىسىك پڑايمە ناو گەرەكەييان. بۇ يەكەم جار كەمال
بەرامبەر فرمىسىكە كانى بەلقيس تەسلیم نېبوو، دلى نەتواتىيەوە
و ڙنەكەي نەلاۋاندەوە، بەلكو چاوى سوور و دەنگى پې بۇو،
بالى بەلقيسى گرت و گوتى،

”ئەو فرمىسىكانە كوتايىي پى بىنە، ئىستا نا، كاتى گريانت
زۇرە، كاتى گريانت كوتايىي نايەت، دەبىن سەرەدەمەتكى بە ناوى
گريانى تۆۋە بىكىرى، ئىستا نامەوى كەس بىزانى، نامەوى وا
زوو ئابپۇوم بچى، نا، نامەوى كەس بەتەوسەوە پىتم بلى،
پىتم ناخۇشە، بۇ مەسىلەي كچەكەت پىتم ناخۇشە، نا ئەو
من نىيم بەرگەي شەرمەزارىيى كۈرەكەنام بىگرم، ئىستا ئەو
فرمىسىكانە بىگرەوە كاتى گريانت زۇر دەبىن.“

ئەو نەيتوانى، بەلقيس نەيتوانى فرمىسىكە كانى بىرىتەوە،
خۇ بەدەست ئەو نېبوو، خۇ بە قىسى ئەو نەدەپڑا، ھەر
وا وەك كەللەي سەرى بۇوبىتە زەرييای سەرسىت، بۇوبىتە
ئۇقىانووسى ئەتلەسى، چاوهكانى ببۇونە تافگەكانى نىشادا،
فرمىسىكى دەباراند، ئەو دەبىويست يەك تاقە فرمىسىك
نەپىرىڭى، ئەو دەبىويست كچەكەي دەست بکەۋىتەوە و بەو
قۇزە زەردەيى كە حەيىاي ئەوى بىردووە، تا دوكان پاي كىشى

و لەوی فپی بدانە ناو دەریاچەکەوە، تا ماسییەکان بیخۇن
و ئاسەوارى نەمیتىنى، لەو چاوه پېتە شەرانەی کەمال بىزگارى
بىي.

ئەو لەو توورەتر بۇو بگىريا، ئەو لەو گۈركۈۋەر
بۇو بگىريا، سىنگى لەناوەوە پادەزى، كەچى ئەو فرمىسىكە
نەفرەتىيانە نەھەستان و نەھەستان.

پقى لە خۆى هەستابۇو، پقى لە فرمىسىكەكانى، لە چاوى،
نابى بۇ كچىكى سېلە و سەرشىت بگىرىيە، بۇ كچىك بىر
لە دايىكى نەكاتەوە، تەنها بىر لە ھەۋەس و ناوكەلى بکاتەوە،
ئاخىر كە كچىك كەتنىك دەكەت، قاچى دەترازى، ئەو دايىكى
دەكەويتە بەر ھىرش و جىتىو، ئەو دايىكە دەبىتە نىشانەي
تىرى ھەمۇوان، يەك پاستىش بۇ دلى، بۇ ناو ھەستوسوزى.
بەلقيس ھەم بۇ كچەكەي دلى شىكاپۇو، ھەم ھەمۇوان چاوى
سەرزەنشتىيان لەو بۇو. ترسابۇو، لە كەمالىش ترسابۇو، لەو
پستە پەھەپەشە و گومانەش ترسابۇو،

”جارى مەگرىيە، كاتت زور ئەبى بۇ گريان،“ بىنىشى وتبۇو،
”ھۆى كىرىنگىرت ئەبى بۇ قۇرپىنەوە.“

ئاخىر ئەو كەمالى باش دەناسى، پىياوى ھەپەشەو گورەشە
نەبۇو، پىياوى كەتن و كەتنبازى نەبۇو. مەبەستى چىيە؟ چىي
لەبن سەرە؟ چ ھەوالىيڭ دەزانى؟

بەلقيس باوهەپىشى نەدەكىرد كچەكەي پشتى لەو كىدبى،
پشتى تى كىدبى و ئەوی خىستىتە بەر كەردەللوول، خۇ
كچىكى سادە و ساويلكە نىيە، خويندوو يەتى و ئەو خەرىيکە
زانكۇ تەواو دەكەت، ئەو ھەمۇ مامۇستا زانا و دانايە

دەرسىان پى وتۇو، نا شىتىك ھېي ئۇ وانا ناکات، نەينىيەك
ھەيە، سىحرىتكى لى كراوه، دەنا ئۇ دلى بەسەر دايىكىۋە
دەر دەچى. دەبۇو كەس نا، بەلقىس بىزازىبىا، ھېچ سىحرىتكى
جىڭ لە عەشق و شىتىبوون دلى كىچ ھەلامەلا ناکات.
ئاھىر ئەوان وا نەبۇون، چەند جار، بەگەورەبىش بەلقىس
سەرى كېچكەي خىستىبووه سەرپانى خۆى، بەند و گۇرانىيى
بۇ وتبۇو، "زاوای خۇم لە تىشكى ھەلەكىتىش، ناھىلەم حەوت
پۇزان لە مالى بىتە دەرى، بە شانى خۇم ئاوى بۇ دەكىتىش.
كۈرىنكى بىن ھاتىنى لەگەل باران و تەرزە، بە براكانى بلىم
خۇشەويىستىي مىردى كې تاقانەكەم بۇ ئىئۇه فەرزە."

دېسانەوە سەرنجى كورە بارىكە، رەشتالە، قوبارەكەي دا،
دېسان گوتىيەوە ھەوە، خۇيەتى، ئەوهەتا دەمۇچاوى ھەمووى
زىپكە و كونكۇنە، دەلىنى ئەھرىمەن دەستى لى وەشاندوو،
بەراز پىتىدا رشاوهتەوە. راستە خەمى ھەموو دنيا لە
ناوچاوانى دايە، دەرى دنيا بە روخسارىيەوەيەتى. ئۇ واي
بىستىبوو، ئەوهەتا واشە، كەميشيان وتۇو، "كىرمى رەشى
پىس."

كورە بىن خەيال دەھات، بىا، قىزە چەورە رەشەكەي
دەلەراندەوە. پانتولىكى رەشى فشى لە پى بۇو، بلوزىكى
ملدارى دېسان پەش. بەلقىس دلىيا بۇو ھەوە، ئۇ و سەگەيە
"كەمال حەقىيەتى، ئۇ و پىاواھ خانەدانە، كورە نازدارەكەي"

حاجی به کری ملکه ندی، کوپی به زازه به ناو بانگه که هی
سلیمانی بکه ویته داوی ئه و هتیو و چه! ئاخ کچ چون پیاو
پیسواده که هی، ئه گهر تو نه بی، ئه گهر دله میشکه هی تو نه بی،
بو ئه و هتیوه ده توانی سلاویش له که مال بکات.
به لقیس سه رهتا پیتی وا بیو، ئیستاش خه ریکه هه ره
ده کات، راست به ره و پووی بپروات، ناوجا اوی بکاته تف، پیتی
بلی،

”هتیوه کوتربازی حیز، نه خوشی دلگو شراو، میش و
مه گهز و ماخولیا، که ست نه دوزیه وه، به سه ره و نوره
دلی منه وه نیشته وه.“

نا ئیستا نایه وی وا بلی، چاوه پری ده کات بچیته وه مالی،
جا به ته و اوی دلینیا ده بی ئه و گه مژه یه یه، له دوای ئه و راست
ده چیته ژووری، هاوار ده کات، قڑی خوی ده بنتیه وه، ئه و
گه په که بیان دیننیتیه سه بیر. ئه و هشی پی باش نییه، وا ناکات،
هیمن ده و هستی و چاوه پری ده کات کچه که هی نیشان بدنه.
نا، ئه و هش نا، ده پاریتیه وه و به سه ره پیلاوه کانیاندا ده که وی.
نا، هیچ ناکات و ئارام و هک میوانیکی ئاشنا سلاو ده کات.
نا، شیواوه نازانی چی بکات. ئه و کاته که چووه ژووری
ده زانی.

به لقیس ده ردی دیبوو، زوریش، به لام له هیچیان تنهها
نه بیووه. جاریک عه شق پیش که مال، قڑی زه ردی هتیو و یکی
باریکه هه لی خله تاند، چاکیشی هه لخله تاند، جا کچ تنهها
ئه و کاتانه ژیاوه که هه لخله تاوه، کوره ناسک و قژ دریز
و سپیکار بیو، ئاخ کچ نییه ئه و کوره دیبی و عاشقی

نه بوبن، دهنگه ناسکه‌کهی، سه‌د جار قژی بُو لادا و چاوی
لی داگرت ئَه و هه‌تیوه، نه سه‌رنجی دایه و نه و‌لامی
دایه‌وه. هه‌ر ناوی هاتبا، به‌لقيس سه‌د جنتیوی شيرینی پی
دهدا، تانه و توونی ده‌هاویشت، به‌لام درق، له دله‌وه عاشقی
بُوو، عاشقی هه‌موو شتیکی، هه‌تا عاشقی ئَه و پیلاوانه‌ش
بُوو که ئَه و هه‌تیوه ياريی پی ده‌کرد. به‌وه ته‌واو نابنی، ئَه و
هه‌تیووه دوو عه‌بیی هه‌بُوو، يه‌که میان زور به‌لاروله‌نجه و
ژنانه بُوو، دلی به‌لقيسی به‌ته‌واوی پر نه ده‌کرده‌وه. دوو هم
ئَه و هه‌تیوه لووسکه‌له سه‌د دوست و دهنگی هه‌بُوو، به‌لقيس
له‌لای ده‌سته خوشکه‌کهی و تبُووی، "ئَه و هی عاشقی کوره‌ی
سه‌د دهنک بُنی، واتا عاشقی که‌س نه بُووه." ئَه و داخه‌ی
هه‌ر له دلدا بُوو که له‌گه‌ل که‌مال يه‌كتريان دی، که‌مال
گیروزه‌ی بُوو، که‌مال و‌هک بروسکه و لافاو هیرشی هینایه
سه‌ر دلی، ئاسه‌واری کوره ناسکوله و تام نیره‌مووکه‌کهی له
بیره‌وه ریشیدا نه‌هیشت.

هیرشی که‌مال هه‌ر بُو سه‌ر ئَه و نه بُوو، بُو سه‌ر مال
و كفلان و گه‌بره‌که‌شیان بُوو. خه‌می ئَه و عه‌شقه به‌شیکی
بچووکی که‌وتبُووه سه‌رشانی.

به‌لقيس که ته‌رمی براکه‌شی له‌قه‌راخ شار دوقزراي‌وه، ديار
بُوو که شه‌و که‌وتوته که‌مينی پاسه‌وانانی ده‌وله‌ته‌وه، دلی سه‌د
پارچه بُوو، له‌وه‌شدا ئَه و ته‌نها نه بُوو، ئَه و كؤسته خه‌می دايکی و
باوکی و براکانی و خوشکه‌کانی و ته‌واوی شار بُوو. لاشه‌که‌يان
له سه‌رچنار دېبُووه، بريندار ببُوو، وتيان به‌سکه خشکن تا سه‌ر
ئاوه‌که هاتووه، له‌وي ئَه و هنده خويتنی له به‌ر پويشتووه، تا

گیانی داوه، هر بلهقیس نا، بهتهنی، هممو خلکی شار تا
مانگنیک به ترس و حسره‌توه ئاویان دهخواردهوه. پنهنگی
ئاوی تهنهکی و بلهقیس کانیان لا سور بیوو.

نا ئیستا وەک جاران نییه، له خەمی ئەو جارەدا تەنها و
بینکەسە، ئەوان كەمال و كورەكانیشى لە خەمی تولەسەندنەوە
و پیلان و بوغز و سەد شتى تىرن، ئەو له خەمی كچەكەيەتى،
ئەو خەمە خەمی كەسىك نییه، خەمی سەد، خەمی هەزار
كەسە، ئاخىر خەم له تەنھايىدا بەھېزە، سەد دەست و لاقى
ھەيە، ئا خەم بە كەسى تەنها دەۋىرى و كەولى دەكات،
خەم وەك دۆست و ئاشنا راست خۆى بە دىلدا دەكىشى،
لىدانى دەگەيەنیتە هەزار، سىنگت پە دەكات له تەۋۇژم و گپ،
لە چاوتەوە ھەلدەرژىت و لە پەلوپۇت دەخات، ئەوە كاتىك
خەمەكە تەنها ھى خۇتە. خەم كە ھى هەمۈوان بى تا لە
يەكتىرى وەر دەگرن و دەستاودەستى پى دەكەن، گیانى دەر
دەچىت و دەمرى.

ھېچ شتىك نییه كچەكەي بىرى بلهقیس نەخاتەوە، جرييەھى
چۈلەكە، تىشكى زېرىپىنى خۇر، شىينى ئاسمان. ئەوانى دىكە،
كەمال و كورەكانى كچەكەيان لە دىلدا سېرىيەتەوە، تەنها
بۇ بوغز و بق ماوه، بۇ تەمیکىردىن و سىزادان ماوه. كورە
گەورەكەي، كورە نازدارەكەي مەھمۇود، توبەرەكەي، تەنها
خۆى دەزانى بە ج دلىك بەختىوی كردووه. ئەو كاتە ئەو
كەمالە كىنوي بۇو، نەيدەزانى ڙن كە مەنالى بۇو، دلى وەك
پەرەي سىفار تەنك و وەك كرمە لىنجەكان نەرم و سىكوتىنى
دەبىتەوە، دەبەۋى دەستىك، سۆزىك ھەبى پېتىۋە بنووسىنى،

لەو كاتانەشدا هېچ دەستىنگ نىيە وەك دەستى مىزدەكەي
گەرمى بکاتەوە. كەمال ھەر پىنى وا بۇو مەنالبۇون كارى
ژنە و ئەو تەنها دەبى دەنگ ھەلبىرى و بلى، "كۈرمان بۇو"
ھەفتەش تىپەپى بۇو جارى كەمال سەرى لە ژۇورەكەي
ئەو نەدابۇو، ماجىتكى كورە تاقانەكەي نەكىدبوو. ئەويش دلە
كرمەلينجەكەي، ئا دەبىيىت دلە كرمەلينجەكەي بەسىرى
داغبۇوى عەلادىنەكەياندا بىدا، لە چزە و سۇوتانى ترسا، ھەر
وا وەك كرمەلينجەيەكى تەنها دلە نەرمبۇوهكەي خستە سەر
نووکى پەنجەي و پاي وەشاند بە بنىچە ساردەكەوە نووسا،
ئىدى لەو بۇزەوە دلى تواوهى ژنى زەيستان لەجياتىيى
باوهشى مىزدەكەي، بە بنىچى ساردەوە نووساوه.

ناتوانى بەرقەوە ناوى كورەكەي بىتنى، ئەو ئىستا ژنەتكى
دلساىرد و مەنالى خۆى ھەيە، تەواو وەك كەمال توانەوەي
دللى ژنەكەي نابىنى، وەك ئەويش دوكانى قوماشقۇرقۇشىي
دانواه و مالىشى لە كۈلانەكەي پشتەۋەيانە. ئەويش كە
ھەوالى خوشكەكەي بىست وەك پەيكەرىكى كريستان
بىت و زەبرىكى بەركەوتى لە شوئىنى خۆى دايرما. كە
ھەستاشەوە چەند ھاوارىكى توندى كرد، مىتى بە دىوارى
كەنتورەكەدا كىشا "خوشكەكەي بەبى پرسى ئەوان لەگەل
كورە ھەولىرىيەك پىك كەوتۇوە."

ئەو ھەر لە مەنالىيەوە كە تۈورە دەبى سەرى خۆى
بە دىوار يان ئەرزەكەدا دەكىشى. ئەو جارەش ھەر واي
كىرد، لە دىوارەكە كشايمەوە، بە ھەموو ھىزى، وەك بەران
سەرى بۇ دواوه بەرز كردهوە، ها دىنگ، بەلقيس بۇھى

هاتبووه سه‌ری لووتی، ترسا، زانیی ئیستا خوین فیچقە دهکات و دیواره‌که سور دهبى، دهزووه‌خوین دىنە خوارى و مەحمودىش دەكەويتە سەر ئەرزەکە.

ویستى بىگرى، دەستى نەگەيشتى، گرتى چى، ئەو تازە سەری داوهشاندووه، چاوهپىي ھاوارى خۆى و بەزەبىي دیواره‌که بۇو، دىنگ، پاست لەو كاتىدا، كەمال لەپەدەستى خستە سەر دیواره‌کە، سەری مەحمود بەر پەنجە ئەستورەكانى ئەو كەوت، بەلام ديسانەوە مەحمود ناواچاوانى تەقى و كەوتە سەر زەویەکە. دوو پەنجەي كەمال شakan و دەستى ئاوسا بۇو.

كەمال پېتى وا بۇو نامووس ئەو گوريسييە لە ملى پیاو دەكىرى، لە بەرزىبىيەوە بەرى دەداتوھ، ئەو گوريسييە بىشەرەفە بەقورسى درىئىز دەبىتەوە و قوربانىيەكە ئاكۈزى، نايکۈزىت بەلام لە ملىشى نابىتەوە. ئەو گوريسييە دەكشى ئەندەھى پېت بگاتە زەویەكە يان نا، بۇ ئەوھى ئەندازەھى ئەو ھەوايە دەتەوى لەگلت بەشكات، نە تەواو دەيگىتەوە، نە وەك دىكتاتورە دلنى رەمەكان بەتەواوى ھەوات لەسەر دادەخات و نەدەشەپلى پر بە سىيەكانت ھەوا ھەلمىزى. ھەوات بۇ ئەو دەداتى ھەميشە ھەناسەسوار و سەرگەردان و پوپەش بى. مەحمود چاوى سورپا، كەفى كرد و ھەناسەي تەنگ بۇو، چاوابان گرت، ئارام بۇوە، ئاوابان بە دەمەوە كرد، ھەستا و دانىشت، روانىيە دايىكى، دەمى قىلدراوه و فرمىسىك بە جۆگەلە بە پوومەتىدا دىتە خوارى. مەحمودىش گريما، گريما و لە بەر خۆيەوە ناوى خوشكەكەي هىتا، "نيان، نيان

چۆن پەگى ژيانىت بېرىم و خۇشەویستىت وشك كىردىم،
مەحمۇود بە خويىن باجى ئەو جىابۇونەوهىيە دا، گریانەكەش
بۇ پرسەى ئەو جىابۇونەوهىيە بۇو،
كەمال پەنجە ئەستۇور و شكاۋەكەى راوهشاند،
”كەس باسى نەكەت، كەس ناوى نەھىنى：“

ھېشتىا بەلقيس لەئىر سىيەرى تانكىي ئاوهكەى سەيداوا
ھەلددەستىت و دادەنېشىتىوە.

”من دەيدۇزمهوە، دىلم ھەلە ناكات، لەو گەپەكەيە، لەو
مالانەدaiيە، قىبلەنوماکەى من.“

كۈپەكە ھەر وا بەرەو سەر دەھات،

”قەزە چەورەكەى، دەمۇچاوه كونكۇنەكەى، ھەر وەك
وتىيان ھەوە، سەرەرە، خوا پەشى بىاتەوە.“ بەلقيس زمانى
خۆى گەست و وتى،

”چۆن، چۆن ناوى ئەو سەگەم بە دەمدا بى.“

”ئەو نازانى دلى دايىك ماناي چىيە! ئەو نازانى
خۇشەویستى چ نزخىتكى ھەيە، ئەو نازانى ئولفەت، نامووس،
پىز و وەفا ماناييان چىيە. كېھكەم، كېھكەى بەلقيس چۆن،
چۆن دەتوانى، تەنها تو دەتوانى، بەس چۆن دلت دى لەو
دۇورەوە دىلم لەتلەت بىكەي؟ توش ئەي سەگى سېلە چۆن
دەتوانى گيانىم بىتىشى، پۇحىم لى بىستىتىتەوە بەبى ئەوەي
بىتناسىم و بىناسى؟“

بەلقيس ھەلە نەبۇو، كۈپە سەر چەورەكە پاست بەرەو

ئەو دەرگایە چووو كە ئەو داي نابۇو، چوارەم دەرگا، لاي
ئەو دەرگایە لاي دا و نزىك بۇوه، بىن ئەوهى لە دەرگا بىدات،
كىرىيەوه، كىرىيەوه و چووو ژۇورى.

بەلقيس حەقى بۇو بەو سەركەوتتە زەردەھى بىتى،
دەمۇچاوه نامۇكەھى بە پىنکەنин تۈزىك، سەر واتۇزىك،
ھېتىنەھى ئەو چەند دلۋىپە ئاوهى نانىكى پى دەپشىتن و نەرمى
دەكەنەوه، سەر ئۆھنەدە و كەمترىش، خەندە پڑايد سەر
پوخساري، بەلام وەك نانىكە نەرم بۇوه، سوورايىي چەند
سال پىشىتىر پڇايدەوه سەر كولمەكانى. چەند فرمىسىكىكىش
لە هەمان ئەو شويىنى چاوى كە كون بېبوو، پڇايدە سەر
پوومەتى، بە فرمىسىكى شىرىن و مژدەھى ھەوالى كچەكەي.
”دۇزىمەوه، ئىدى محلە ونى بىكم، دەستى كچەكەم وەك
مندالىن لە مەچەكى خۆم دەبەستىمەوه و دەپقۇم، دەپقۇم بۇ
شويىنىك كەس نەماندۇزىتىوه.“

وەك شىت دەپوا خىترا و بەپەلە، دەلەرزى، هەموو لەشى
دەلەرزى، لەرزىنى ژىنلىكى چلوپىتىج سالە نا، لەرزىنى ژىنلىكى
ھەشتاپىتىج سالە، لەرزىنى دل ھەرگىز حسابى تەمەن
ناڭات، خەريكە لاقى تىنکەلۈپىنگەل بن، خەريكە بىکۈى، سەر
بەرز دەكاتەوه و فرمىسىكە درىشتەكانى دەپىزىنە سەر كولمە
پانەكەي، بە خۆى دەلى،

”ئارام بە، ھىمن بە، با كچەكەت شەرمەزارى دايىكىكى
لەرزۆك نەبى.“

پوومەتى سېپىيەوه، كېشىتە بەر دەرگاكە، تەنها بە لەپە
دەستىك دەرگاكە كەوتە سەر پىشت، كورە لە ناوهندى
ھەوشەكە بۇو، حەوشە نا، بلۇن چالىتكى بچووک، ئاپرى

دایه‌وه، ج ببىنى، ڏىنېك بە هەييەتى پۇستەمى زالەوه ھاتوتە ژوورى، چەند ھەنگاوىش ھاتوتە ژوورى.
کورپە رەنگەئەسمەر و پەشەكەى وەك تۆزى سەر كاغەز،
بە فۇويەك دەتەكىت و نامىتى، زەردىكى مەيلەوسەوز جىنگاى
دەگرىتەوه، وەك ئەو مەندالانەى نەخۇشىي خوينيان ھەيى
و چارەسەر نەكراون، دەمى خوار دەبى. سەرەپاي ئەو
نەهامەتى و شەھزادەش قىسىمەك دەكەت، دەنگىشى دەگاتە
بەلقيس، ھەر دەنگە و بۇلەيەكە، بەلقيس نازانى چى دەلى،
ڏىنېكى بارىك، چوکەلە و پەشتالە لە ژوورىك لە خۆى
تارىكتەر دىتە دەرى،

”من ئىستا لەگەل ئەو قەرهجانە چى بلىم.“

ئەوانىش ھەر دەنگىكىان بىست و لەو تەشەرەى بەلقيس
نەگەيشتن. ڙنەش وەك كورپەكە تاسا و پەنگىبردۇو. كچىكى
چواردە سالانى بىوهلە لە دالانەكە ھاتە دەرى، دالانە
تەنگەكەى نىوان دوو ژوورەكە، بەۋېپى ترس و لەرزىنەوە
پەنجەي بۇ بەلقيس راکىشا، ”ئەو دەمانكۈزى، ئەى ھاوار
لۇچى دەمانكۈزى، ئىتمە بىگۇناھىن؟“

كۈرپەكەش ھەر واي گوتبوو، گوتبوو، ”لۇ دەمان
كۈزى؟“

بەلام ئەو دەنگى نەگەيشتىبوو، دەنگى لە ناوەندى پى
كەوتىبوو.

ڙنە پەشتالە بارىكەكە، ھىزى كۇ كرده‌وه، بەرامبەر ئەو ڙنە
پېگومافە وەستا و گوتى، ”خوشكم ئاگات لەو دەمانچەيەى
ژوور سەرت بى، بىزانە لۇ دوات كەتىيە؟“

بەلقيس تىنەگەيشت، دەمانچەي ژوور سەرت! ”بۇ چى

دهبى کەسىك بە دەمانچەوە دواي من بکەوى! ”ئەوهى
 بە خۆى وت. لە پەنچەرەكەي بەرامبەرى، لە شۇوشە
 پەنچەرەكەي بەرامبەرى خۆى دىت، وەك بەرامبەر ئاوينە
 وەستابى. واى زانى پوومەتەكانى كچەكەيەتى لە پەنچەرەكەوە
 دىارن. كاتىك چاوه زەقەكانى پشت سەرى خۆى دىت لەناو
 پەنچەرەكە، ئاپى دايەوە، ئەو جار زانى ئەوانە بۇ چى
 ترساو و حەپەساون. ھەرچى ئىرادە و ئازايەتى ھەبوو لىنى
 بىز، ھەر فىتل و بەرنامەيەكى نەيتىبى داي نابوو ھەمۇو بۇوە
 ھىچ. بەرامبەر دەمانچەكە كەوتە سەر چۆك، وەك نزا بىكەت
 دەستەكانى بەرز كەرنەوە، گوتى، ”بۇخاترى ئەو خوابىه تو
 لەكوى پەيدا بۇوى، وەك جىتكە دواي من كەوتۈۋى؟“
 ”ئەمانى ئەو نەفرەتىيەت دۆزىيەتەوە، بىورە گەر وا نەبا
 نەتەھىشىت لەگەلتا بىتم.“

بەلقيس خەريك بۇو لە تۈورەيىيان بىبورىتەوە، ھاوارى
 كرد، ”ئەو دەمانچەيە دانى تا كەتنىكت نەكردۇوە مەحىمۇد،
 ناوجەركەتان رەش كەردىووم.“

۴

مهمود کوره گوره کهی به لقیس له گهله ج توفانیک
هاتبووه ئیره؟ به ج ژه هریکه و دوای که وتبورو. چون وەک
خیتو و جنۇكە له پشتىيە و پەيدا بۇو، تازە لە وە تىدەگە يىشت
ئەو خىزانە بۆچى وا زراویان چووە. مەممود گوینى له
هاوارەکەی دايىكى بۇو، دېتى چەند بەتوندى كەوتە سەر
ئەزىز، له گەل ئەوه شدا فەراموشى كرد و چاوى لىتى دزىيە وە،
سەيرى نەكىد. مەممود کوره گوره کەی به لقیس ھەست
بەئازارى خەلک دەگات، تىشى دەگات، بەلام گوینى ناداتى
و پىتى لى دەنى، با دايىكىشى بى، با دايىكىشى بى و له
بەپىتى كەوتلىنى، ئەو دوای تولە كەوتۇوە، تۈلەستىنىش جە
لە غەنیمەکەی كەسى دىكە نابىنى. مەنالەكان ھەرگىز بۇ
ئەوە لە ژىير يەك لىفە گەورە نابىن تا پاشتى يەكتىر بىرىن، تا
بەشى خۇيان بەھەن بە يەكترى، نا. مەنالەكان بۇ ئەوە لە ژىير
لىفە يەكدا گەورە دەبن، لەناو يەك قاپدا نان دەخۇن، دەپىتى
يەكتىر لەپى دەكەن، تەنها بۇ ئەوهى بەشى يەكتىر بخۇن و

ژیان له يه کتر بستیننه وه، تنهما بُو ئوهی له سه ناموس
يه کتر تفباران و ئه گهر پیویست بکات خوینی يه کتريش
بېرىژن. خزمەكان، برايەكان تنهما له کاتى لېتىچىنه وه و
سزاداندا دەنگ به سه يه کتردا بەرز دەكەننه وه. مەحمۇود
بەدەنگى بەرز ھاوارى كرد، "كوا بىھىننە دەرى، نيان كواي؟
ئىستا نيانم نىشان دهن تا ھەمووتانم گوللەباران نەكىردووه."
بەلقيس خەریك بۇو ببورىتەوه، وەك ئەو پۇزەھى ئەو
بلايەي تىدا له دايىك بۇو، ئەو پۇزەش ويستى ببورىتەوه
مامانەكە زللەيەكە توندى لى دا، يەكتىكى دى كە نوقرچىكى
له سىنگى گرت.

"چاو دانەخەي، تىن بده خۇت، لەھۆش خۇت بچى
مندالەكەت دەمرى، بۇ خۇشت خوا دەزانى..."
ئەو پۇزە ترسى لى نىشت، ھەر لەو ترسەش بۇو
نەبورايەوه، بەرگەي ئازارەكەي گرت و بىندەنگ فرمىسىكى
پاشت، ئەوهندەي دەكىرى قاچەكانى لىك كردىنه وه،
"بەرزيان بکەوه، تۈزىك، رانت بلاو كەوه، ئاوا، زياتر."

دەلىي ئەو مامانە هەرگىز مندالى نەبۇوه و ھەست بە
قاچىرىنى دەنگەن، چوار پەنچە و نىو زىاترىش بېۋۆ، لەگەل
يەكەم زيقەي كورپەكە بەلقيس بۇورايەوه، ئەوهندەي دەكىرى
خوين و خورپى زياتر بىھىزىرىنى لەگەل خۇى هيتنا. كورپ
لەگەل له دايىكبوونى دايىكى بىھۇش دەكات و لەگەل ھاوار و
تۇورەبۇونى دلى دەتۈننەتەوه. زيقەي ئەمپۇرى ئەوي كوشت،
كوشتى و نەبىوراندەوه. ئەمۇز ھەمان ئازار بۇو، زيقەكەي
كۈرپابۇو بە ھاوار و ھەپەشە، بەس بە پىچەوانەي يەكەم
پۇزەوه نەدەكرا ببورىتەوه. مەحمۇود بازى دايە سەر كورپ

بارىكە قىز چەورەكە، ملە بارىكەكەي گرت، ھاوارى بەسىردا
كرد، "پىم بلى كوا؟ نيان كوا؟ بانگى بکە با بىتە دەرى."
ئۇنە بارىكە رەشە بېرۇچەكە، كەوبىووه سەر چىمەنتۈكە،
ھاوارى دەكىردى، بەلام دەنگى نەدەگەيشت، دەنگ و ھاشەي
ھەناسەي ئۇنىك ناتوانى فەزاي توورەبىي پىاو بېرى.

بەلقىس پىتى وا بۇو، مىنالەكان چۇن لەدایك دەبن
ئاواش دەزىن. ھەيانە غەمبار و ھەزارانە و بىنكەس لەدایك
دەبىن، ھەر واش دەزى. ھەيانە پىزىشك ئامادە، بەختەوەرانە
لەدایك دەبىن، ئەويش ئارام ژيان بەسەر دەبات. ھەيانە وەك
مەحمۇودى كورپى، ئاوا لە پۇزىنەكى خوتىساۋى و تارىك و
پەهاواردا لەدایك دەبىن، ھەر واش دەزى. ئەو كورپە سىيويەك
سالە، سىيويەك جار مردى تا بەرددەرگا بۇ ھىتىاھتەوە.

بەلقىس نەيدەزانى ج پۇزىنەك بۇو، كەمال دەيزانى، ئەو
پۇزىنە سليمانى تارىك، دلەكان تارىكتىر، سىيو يەك سالى
تەواو لەوەوپىش، ئەو پۇزىنە شىيخ مەحمۇود سليمانى
راچەكاند، سليمانى لەرزاند، بۇ خۆى نا، تەرمەكەي، ئەو
پۇزىنە دەروينىش غەفوورى مامى بە بەلقىسى وت، "ھىچ
نەخۇشىيەك بە شىيخ ناوىرى، ئەو بە نەخۇشى نەمردوو،
ئەو بەو ھەموو حەسرەتەوە مەرد، بۇ نەتەوەكەي، بۇ
قورئانەكەي چووه دلىھوە."

ئەو پۇزىنە دەروينىش غەفوور دەسرە خوتىاھىيەكەي
پادھوەشاند و بەناو خەلکە خرۇشاوهكەي شاردا، ئەو خەلکەي
جەنازەي شىيخىان بەسەر شانەو بۇو، ھاوارى دەكىردى،
مەترىسن، شىيخ بەمردووپىش ئەتانپارىزى، بەمردووپىش
چاوى ليتىانە، ئەوهتا، ئىستا، خۆى داوهتە بەر گوللەي ئەو

کافرانه، سهیری که ن خوینی له بئر ئەپوا، ئەوه خوینی
شىخه.“

خەلک سەرسام و قوشقى، ئاخىر كەسىنگ دواى چەند پۇز
له مىدىنى، دواى هيتنانەوهى بەو پىنگا وشك و دوورودرىيژەدا،
له بەغداوه بۆ سليمانى، دواى وشكبوونەوه دەمارى خوينى
لەشى، چۈن خوينى لى دىت؟

مامە دەرويىش غەفوور ھاوارى دەكىرد، ”ئەو ھەركەسىنگ
نېيە، ئەو شىخى شىخانە، نەوهى كاكە ئەممەدى شىخ و
كوبى شىخ سەعىدى شەھىدە.“

لەگەل ناوى كاكە ئەممەدى شىخ ھەزاران كەس سەريان
پادەوهشاند و ھاواريان دەكىرد ”فيادات بىم يَا رەسولەللە.“
تەرمى شىخ بەسەر شانى خەلکەكەوه، خەلکەكە لە جىندا
بۇون، گوللەباران و ھاوارھاوار، زور كۈزۈران و بىرىندار
بۇون، ئەو بىزەش گوللەيەك لە تابۇوتەكەوه بەر پانى شىخ
كەوت.

مامە دەرويىش غەفوور دەسەسرە ئاورىشىمە سېپىيەكەى
خۆى دەر هيتابىوو، كە دىيارى كەمالى بەزار بۇو، ئەو بەو
دەسپە تەنها فرمىسىكى عىبادەت و ترسى خواتى دەسپى،
بەو دەسپەيە خوينى چۈرپاوهى تابۇوتەكەى شىخى سېپىيەوه،
ھاوارى كىدبىوو، ”ئەوتا شەھىدى خودا، خوينى شەھىد
بەزايە ناجى.“

بۇيە ھەمىشە دەيگۈت، ”ئەو بەنەخۇشى نامرى، نەخۇشى
حەدى چىيە خۆى لە بىتلەوەكانىشى بىدات，“

كەمالى حاجى بەكىرى مەلکەندىيى بەزار، مىرداھ سەرشىت
و عاشقەكەى بەلقىس، كە زانىبىوو، ژنەكەى بە مندالەوهى،

شتيك و هك شانا زاي و پياوه تى چووبووه ناو لووته
قه په كه يه و، سه ريقورس، به س تو زيک بليندي كر دببو. ثا خر
ئه و كورده ببو، پياوى كورد نابى دلخوشى و گشكەي
خوى بق ژنه به نازار و كورپه تازه كه ي دهر بخات. هم ر كه
له كولانه كه ي مالى خوييانه و ون ببو، شتيك و هك چوله كه
خوى به قه فهزه ي سينگي دادا و ويستى بفرى. كه مال گويى
له فره فر و پله پهلى باله كانى ببو، خويتىشى فركانى ببو،
پيتكەننى بونه باوک، له باوه شكردى كورپه، خوشىيەك
كه وته سه روخسارى، خه ريك ببو دهموچاوى شوق بكت،
كەچى پياو ده بى هەموو ئه و هەستانه ي خوى بشاريته و.
بەلام ده بى كەسيك بدۇزىتە و، كەسيك بدۇزىتە و
يارمه تىي بەلقيس بادات، ئا، ژنه كه ي مامە غەفۇر. گرمە و
تەقه كە مالىيان بەئاگا هيتنايە و، خەلک بە كۆمەل پەزانه ناو
كۈلانه كان و خوييان پەنا دا، دەنگى مامە دەرويىش غەفۇرلى
ناسىيە و، "ئە وەتا، بېيىن، ئە وەتا خويتە كه ي، هيشتا خويتى
لە بەر دەپروا،" مامە غەفۇر شانا زايى ئە وەي پى برابوو كە
گولله و هەرە شە و ترس نە يانتوانى بىو جەنا زەي شىتى پى
جي بھيلن. تەرمە كه ي جى نە هيشت، نزا و هاوارە كانىشى
دلى خەلکە كه ي گەرم دادىتى، هەمووانى هان دەدا.
كە مالى حاجى بە كرى بە زاز نەيتوانى لە كۈلانه كه بىتە
دەرى و لە شەقامە كە بې پىتە و، لە ويتوه دىتى پۈلىسەكان
دەورى مامە غەفۇر يان گرتۇوە.
پىزنه گولله يە كە بەرەو كۈلانه كه كرا، كە مال و خەلکە كه
پەشۈك كان، ژنيك دەرگاي بق كردى و ئە وانىش، ئە وانىش،
خۇيان فرى دا يە ۋۇرى. ژنه كە مالى، بە زازى، ناسىيە و و.

که مال پرسی، ”چون ئەمناسى، پىشتر منت بىنىوھ؟“
ژنه کە گوتى، ”ئەوهندەت قوماشى گران داومەتى ھەرگىز
لەبىرم ناجىته وھ.“

کەمال دەيويست لە مالەكە بىتە دەرى. ژنه کە گوتى،
”دلىگران مەبە، گالتەم كرد.“

کەمال گوتى، ”نا لەبەر ئەوهەم نىيە، ژنه كەم بەمنالەوەيە،
ئەبى بېرقەم.“

ژنه کە ھەر لە بەردىگاواھ مالىكى لەوسەرى كۆلانەكە
نישان دا و گوتى، ”مامانىكى زور شارەزايد.“

ژنه کە پاستى دەكىد، مامانەكە ھىچ بىانووپەكى نەھىتايەوە
و پاست دواى كەمال كەوت. بەو كوللە بارانە كۆلانەو كۆلان
تا گەيشتنە لاي بەلقىس، ھەر ئە و مامانەش بۇو زللەكەي لە¹
بەلقىس دا و پىنى گوت، ”ئەبورىتىتەوھ، ھا ئازا بە، بىتھوش بىت
خوت و مندالەكەت سەلامەت نابن.“

لەگەل ھاوارى دووهەم جارى مەحمۇود بەسەر ئە و ژنه دا،
بەلقىس لە دلەوھ گوتى، ”خۆزگە بۇورابامەوھ، خۆزگە، نە
خۆم بام و نە منالىم.“

مامانەكە داواى ئاوى شىلەتىنى كرد، پەرق و پەرۈزى دىكە،
كۆرپەكە رۇوبارىيەك خويتى دەيويست پىنيدا بىتە دەرى. زەيت،
زەيتى زەيتۈون، گۈزبۈون، تىندانەخۇ، ھاوارى بەلقىس و
گريانى مندالەكە، ھەناسەيەكى بە بەر ھەموواندا كردىھوھ، ئە و
ھەناسەيە مەحمۇود ئىستا دەيھوئى لىيان بىستىنەتەوھ، پىش

ئۇھى بەلقىس ببورىتەوە و وىنەى دەستە خوشكىكى ھاتە
بەرچاۋ كە دەيگۈت، ”ئەو دىنیا يە لە سەر مەندالىكى من پەكى
كەوتىنى، شەرت بى نەھىلەم بمبى.“

ئەو كاتە بەلقىس ھەر واى دەزانى ئەو دەستە خوشكەي بۆيە
ئەوهندە پقى لە مەندالبۇونە چونكە دايىكى بەسەر مەندالەوە چوووه.
كە مامە دەرويىش غەفور بە پرج و پىشى ئاللۇزەوە
ھاتە ژۇورى، بۇنى حەلوا تەواوى مالەكەي خستبووه سەر
نەشئى خۆشىيى گريانى كۈرپە و دايىكى سەلامەت. بۇنى
ھەلواى ژنه زاو لە تەپلى سەركەوتىنى جەنگ و ھەلھەلەي
ڏىنمارە كىردىن دەچىن. مامە غەفور ھىشتا دەسرەكەي بە^١
دەستەوە بۇو، خويىنى شىيخى پىتوه، ھەر چەند وشك بېۋووه،
بەلام دەبرىسىكايدەوە، ئەو بە پىش و پوخسارى خۇيدا
دەھىتا، كە زانىيى مەندالەكە كۈرپە، دەسرەكەي ھەلدايە سەر و
وتى، ”مەحمۇودىك دەمرى، مەحمۇودىك لەدaiك دەبىن.“

ئىدى ناوى يەكەم مەندالى كەمال و بەلقىس بۇوە مەحمۇود.
ئەوانە ھەمووى لە سلىمانى پۇويان دا، ڈانى مەندالبۇون
و برىينداربۇونى شىيخ و ھاوار و نزاى مامە دەرويىش غەفور
و يەكەم زىقەي بە دىنیا ھاتنى مەحمۇود. ئىستا لە ھولىنر،
ئىستا لە نزىك تانكىيە ئاۋەكەي سەيداوان، زىقەي مەحمۇود
بۇتە ھاوار و گرمە و نېرپە، لە مائىك كە ھەر ھىندهى
كولانەي مەريشىكىك دەبىن، بەلقىس ھەردۇو دەستى لە بىن
پاشتىنى مەحمۇود ناوه و بە دەنگىكى نووساۋ گوتى، ”تۆ
لەكوى پەيدا بۇوى؟ ھەموو شىتكە لە من تىك دا، من
ھەموو شىتكەم چاك دەكىردىوھ.“

ژنه بارىكە كە ھىشتا لەسەر عەرزمەكە كەوتىوو، مەحمۇود

قرژه دریژه چهورهکه‌ی کورهکه‌ی گرت و به همه مسوو هیزی
به جامی پهنجه‌رهکه‌یدا دا، جامه شهقهی لئی هات و کورهکه
چاوی سورپا، کچه هر زهکارهکه هاواری کرد، "سالار،
سالار، قوربانت بم کاکه سالار."

له‌دواوه به دهسته بنهیزه‌کانی یهک‌دوو مستی له‌پشتی
مه‌ محمود دا، گوتی، "تؤ برآکه‌مت کوشت، ههی جانه‌وهر."
له‌گهله‌ل وشهی سالار مه‌ محمود دهستی شل کرد و کوره
قرژه‌ورهکه، که به سالار بانگیان دهکرد، ئه‌ویش که‌وته
سهر عه‌رزه‌که. ئاخر ئه‌و سه‌روه‌ری بیستیوو. ئاخر ئه‌و
نه‌فره‌تی به‌سهر سه‌روه‌ردا دهباراند، که‌چی ئه‌و سالاره،
هه‌ر وهک ئه‌ویش پهش و پیس و باریکه. به‌اقیس دهستی له
پشتینی مه‌ محمود به‌ر دا و له کچه ترساوه‌که‌ی پرسی، "بۇ
ئېرە مالى سه‌روه‌ر نېيە؟"

سالار هاتبۇوه سه‌ر خۆی، نهک سه‌ر خۆی به‌تەواوی،
بەلام چاوی کردىونه‌وه، به دەمۇچاوه ئەسمەر و قژه
چه‌ورهکه‌یه‌وه زەردەخخەنەی بۇ دەکردن. ویستى شتىك بلى،
بەبۇلەبۇل گوتیشى، "تؤش ناوت مه‌ محمود... باپیشم."

بە‌اقیس دەیزانى ئه‌و سه‌روه‌ر نەگریسە ناوى باوکى
مه‌ محمود، بۆیە بەرەو کورهکه چوو کە وتبۇوی ناوم
سالاره، لىئى پرسى، "ئهی براکەت، براکەت له‌کوئىيە؟"
ڏنە سېيھەرەکه کە له دېتنى دەمانچەکه و هەرەشە و
هاوارهاوارەکه بۇورابۇوه، گوتی، "ئه‌و نازانى، ئه‌و نازانى
قسە بکات، ئه‌و له‌سەر خۆی نېيە."

بە‌اقیس بەپەلە بەرەو ژۇورە تارىكەکه چوو، "کوا نیان،
کوا نیان له‌کوئىيە؟"

زىنە وەك دەنگ بەدواى بەلقىسدا بىتىرى، گوتى، "ئىمە نازانىن، من ئەو ناوهەم ھەر نېيىستووه."

بەلقىس لە ژۇورەكە گەپ، مەكىنەبەكى پەپولەدى روومانى ژنان لە بەر پەنجەرەكە دانزابۇو، قوماشەكانى سەرى راکىشان و ھەممۇ بەسەر يەكتىدا كەوتىن و پەرشوبلاو بۇونەوە، لەئىريانەوە كىتىيىك بەر بۇوە، بەلقىس نېيزانى رۆمانە بەناوبانگەكەى دۆستىيۇقىسىكىيە، كە كەوت وينەبەكى لەناودا بەر بۇوە، بەلقىس چاوى كەوتە سەر وينەكە، نىان لەگەل كورپىكى بارىك و رەش لە مۇدىلى ئەو كورە سەرچەورەى دەرى وەستابۇو، كورپىكى دىكەشيان لەگەل بۇو، ھەر لە خۆيەوە ئەو كورپەى وەك دۆست و ئاشتا هاتە بەرچاو، نىان پىندەكەنى و كولمە پانەكانى خىرى بۇونەوە، بەلام چاوى، قۇولالىيى چاوه سەۋەزەكانى غەمبار بۇون، غەمبارييەكى بىن، لە دلى خۆيدا گوتى، "خۇدايە! كەمال ج چاونىكى بۇ ئەو كچەم جى هيىشتىووه.

۳

ئەو وىتەيە لە مانگى سىنى پۇزىكى ھەتاو، بە سى دل و سى ھەستى جىاوه لە بەغدا، لە باخچەكەى كۈلىتى ئاداب، لە بەردهم بەشى زمانى ئىنگلىزى كىرابۇو، ھەرىكە لە خەيالىكىدا بۇون، تەنها لە چاوى كامىراكە ئەبو سەباھو و بېكەوه بۇون. پۇزىكى ھەتاوى فيتك، پىك بىستى مانگى سىن، يەك پۇزىپىش نەورقۇز، ئەو پۇزە نىان تەمى خەمىكى لەسەر پوخسارى بۇو، تەمكى بە نىازى پەۋىنەوه بارگەوبىنەي دەپىچايەوه. ئەو سالە نىان ھەولى دابۇو، ھەولى فەرھادى دابۇو كە لە دەزگىرانەكە ئى جىا نەبىتەوه، دەستى بە پۇوشىشەوه گرتىبۇو، بەلام ھەموو چەلپۇوشەكانى كەنار زەرياي عەشقى ئەو، ھەموو چەل و پىچكەكان ھەلکەندىران و فرييائى نقوومبۇونى عەشقەكە ئى نىان و فەرھاد نەكەوتىن. ئەم وىتەيە ئەبوو سەباھ گرتىبۇوي، كە لە كامىراكە بىدەنگەر بۇو ئەو كورپە پەشتالە ئەو پۇزە ھەر وا بارىبۇو، پىشتر نىان پىكەوتى نەكىرىدىبۇو، دۆستى سەردار بۇو، دواى

وینه گرته که ش نیان له گه ل ميديا و سه ردار و شه مال، ئازاد
و مەھمەد پىنکەو چوونه چىشتاخانى قوتا بىيان و بېرىز
دانىشتن و نانىان خوارد و قسەي هيچيان كرد، ئەوان هيچيان
دەربارەي قورسى ڈيان و نەفرەتە كانى نەدەزانى. نەياندەزانى
سەرددەمى خويىدىن و قسەي هيچ خۇشتىرين سەرددەمى ڈيانە.
ئەو پۇزە هيشتا نيان سېتىر بۇو، هيشتا خەيال و تراوىلکە
بۇو، سېتىر يېك نەدەكەوتە ناو ئاوى ڈيانەو، بىرى لە¹
شويىنىكى دوور يان شويىنىكى دېكە بۇو، خۆى و خەيالى
لە شويىنىكى پى كونەدەكرايەو، ميديا دەيوىست بېھينتەو،
دەيوىست بېھينتەو ناو ڈيانەو، لە شويىنىكى كۆى بکاتەو،
ميديا گوتى، "خۇشەويسىتى ھەنە فەرت بۇو، هيشتا شتىك
ماوه بۇ دلخۇشى، بۇ دلگەرمى و متمانە، ئەويش دۇستىايەتىيە،
هيشتا دۇستىايەتى ماوه، ھەمووان خۇشىيان دەويى.

ئەو تۈزىك، ھەر وا قولانجىك بە ھۆزى پەيوەندىيە
خۇشەويسىتىيە پۇوخاوه كەلى لە برا دەرە كانى دوور كەوتقۇو،
واى دەزانى ھەمووان بە دۇرپا و ھەلخەلتا و سەيرى دەكەن،
واى دەزانى ھەر لە سەرەتا و ھاپىنكانى ئەو كۆتايىيە
پەشەيان بۇ ئەو لە بەرچا و بۇوە و لە ژىرەوە پىنى پىنکەنیون.
بۇيە گوتى، "نا ئەزىزم نا. من زۇر پەلەم كرد، وەك شىت
لە يەكەم پۇزى زانكۇوە تەسلىمى بۇوم و چاوم جە لەو
كەسى ترى نەدىت، ئەوهش خۇتۇوشى كەرنە."

ميديا پىنکەنلى و سەيرى چاوه كانى سەردارى كرد، "ئەو
چاوحىزەش منى كىرۋىدە كەردوو."

"گۈنى مەدەيە. خۇشەويسىتى گەورەتىرين درقۇيە."

- خەرىكە بۇي حىز بىم، نامووسىم لى ھەلگىراوه بۇي."

تۆزىك پىنگەنى، مىديا ھەر وا گالتهچى بۇو، نىانىش پىنگەنى، مىديا گوتى، "لەبىرتە ھەرى يەكەم بۇڭ لە بەرددە ئەو دايناسۇرە چىمەنتقىيەمى مۇزەخانەسى سروشتى پىنى وتم، "تۆ فەرەنسىيەت؟" من وتم، "نا، لە بەشى فەرەنسىيم" كەچى دىسانەوە حىزە وتيهەوە "ئَا فەرەنسى، دايكت، يَا بابت، دەشلى بابت، لادىتىي خويپى.

مىديا قەزە زەردە زېرەكەى، چاوه شىنە گەورەكانى، پىستە پەمەيىھەكەى ھەموو شىتىكى فەرەنسى بۇو، بۇ خۆيشى لە بەشى فەرەنسى دەخويىندى. سەردار ھەر بە زەھوق و كەيفەوە پىنى گوتبۇو، "تۆ فەرەنسىيەت! ھەرچەندە مىديا كەچى عەقارى بۇو، كەچى عەقارىي سلىمانىيىش ھىچى واى لە فەرەنسى كەمتر نىيە. ئاخىر ھەمووان دەيانزانى سەردار حەز لە كەس ناكات، نەك ھەر ئەوە لە ناخەوە پىنى وا بۇو كەس حەز لە ناكات، بۇيە ھەرگىز خۇى نەدەشكاندەوە و ھەولى بۇ كەس نەدەدا، ئەوەش ئەو دىيە پۇوكەشە بۇو كە ھاۋپىتىكانى دەيانزانى.

مىديا گوتى، "جا من چ بىزانم، ھەتاوهەكە لە پۇخسارى دابۇو، بىشە زەردە ئالقۇونىيەكەى شىتىي كردىبۇوم، خەرىك بۇو ھەر لەۋى، ھەر لە بەرچاوى ئەو خەلکە لىنۇھ ئەستۇورە سەگىيەكانى ماج كەم. باش بۇو نەمكىرد، زۇر خويتتالىشە، پىستى ئەستۇورە و وەك كەر حىلکە حىلک بە دەنگى بەرز پىتەكەنى."

نيان دەيپىست بلىن ھەر ھىيى كەرەكە، بەلام تۆزىك ھەر وا تۆزىك پىنگەنى. سەردار لە سەرەوە سەردى بەرز كردىوە و پۇوى لە مىديا و نيان كرد و گوتى، "ھا مالى كى وىران دەكەن، سەرتان بەيەكەوە ناواھ."

میدیا گوتی، "هر خوپی زوره.
نیان بهو قسه یه شکا، شکا و پووخا، ئاخر چاوه‌پی
نه بوبو که‌س وابیر بکاته‌وه که مالی که‌سی ویران کردوه.
سەردار زوو دله برينداره‌که‌ی نیانی بیر که‌وته‌وه، خىرا
ھله‌که‌ی پاست کرده‌وه، گوتی،
ها میدیا مالی کیتی تر ویران ده‌که‌ی؟ خواگرتۇو بهو
چاوانه فېرۇچۇن تەسلیمت دەبىي.
میدیا گوتی، "جا تو مالت هەبە تا وېرانى بکەم ئىسکىگران؟
ھېناشتىر كە تەنها نیان گوئى لىنى بىن، زياتر گوتی،
"خوپىيە، هەر قسەی زل دەزانى."

كچ كە دەشكى، هيچ شتىك چاكى ناكاته‌وه، سەردار بالى
چۆلەكە و لاقي كەرهوانه و كەوي ھەلبىستۇوه، چاكىشى
كردىبوونه‌وه، بەلام دلى كچ، دله شووشە و بلورە‌کەي كچ
چاك نايىتەوه، خۇئەوه نىيە درزىك بىدات و تەواو، يان
دۇولەت بىن، نا، دلى كچ ھەلدەوه‌رئ، وردوورد دەبى و
پارچەيەكى لە پارچەيەك گەورەتر نابى. دلى نیان لەۋەش
خراتر ورد ببۇو وەك خۇلۇخاشاك. ئەوهش كاتىك كچ لە
خويتەوه عاشق بىن. سەردار چارى ئەو دلانەي دەزانى،
دەببۇو ئەو دله وەك ئەوهى قورى ئەو پۇ بىن، جوان بە
فرميسك و ماج و حەسرەت بشىطىتەوه، تىكەلى كەيەوه، ئەو
كەت دەشى بتوانى دلىكى بە ئارەزووی خوتى لىنى دروست
كەيەوه. ئەو دلهى بۇ خۇشت دروستى دەكەيەوه زور لەو

دله بەھيزىرە كە هەركىز نەشكاوه. سەردار بارقەمەتەركەمى
كولىزى ئاداب، ئەوهشى دەزانى.

كوره قۆشمە و سەميڭىزەرەتكەمى بەشى زمانى ئىنگىزى،
دەيزانى كام كچ و چۈن عاشق بۇوه، كوره لات و
زەبۈونەكانىش عاشق دەبۈون و شەپىان لەكەل مەتاو
دەكرد، تا چىنگىكى بخەنە دلىانەوه و بدرەوشىتىنەوه. ئەوهندە
شىتىنە خۇشەويىستىيان دەبەشىيەوه كە ورە و تونانىيان
بەشى مانگىكى نەدەكرد و تەواو دەبۈو. بەلام نيان نا، نيان
بۇچۇوبۇو، سەرەتا پىتلاوه شىنە بىتەختەكانى، جا قاقچ پتەو
و بەبرىسىكەكانى، جا تۈوكە حەرامە زەرەتكەنى بەلەكى، تا
تەپلى سەرى، تا قەزە ئالتوونىيە كارىيەتكەمى چووبۇوه ناو
عەشقە و يېرانبۇوهكەمى.

سەردار يەكەم نىگەراتىيى لە چاوى نياندا خويىندهوه،
زووتىر زور زووتىر لەو پۇزەمى وىتەتكەيان لەكەل سەرورەر
گرت، نيان بە سەردارى وتبۇو، "من خۇشم دەۋى، لە دلەوه
خۇشم دەۋى، حەز دەكەم دەستىم بىگىت و بەس."

سەردار نەيوىستىبوو لەو بابهەتە بدۇى، نيان هەر خۇى
گوتى، "من بە وزەى دەستى، سى مانگى تەواو لە بەر
سەرما دەزىم."

فەرھاد لە وەلامى ئەو قسانەدا بۇ سەردار پىنى گوتىبوو،
"ئىمە تازە بۇ يەكىن، ج پىنۋىستە چاوهپى بىكىن، وا بىزانە
لە مائىنکايىن."

دواتر لە گەرمەدى داواكارييە نەبىراوهكانىدا گوتىبوو، "وا
بىزانە ئىن و مىزدىن."

نيان ئەوهى بە دەستىرىزى زانىبۇو، بە ئەتك و

حەياچۇونى زانىبۇو، گريابۇو، وەك نەفرەت و ناپەزايى لە بەردەم فەرھاد گريابۇو، ئەو ويسىتبوسى بىگرى وەك ئەوهى پەلامارى بىدا، وەك بىيەۋى بە زور و درېنداڭ بىخاتە ژىر خۆى، نىيان خۆى راپسکاند و دوور كەوتۇوه.

لە كۈرنىشەوە، لەزىر ھەممۇ دارخورما بالا بەرزەكانى كەناردىجىلە، لەسەر پىيادەپق و پەرىنەوە و لەسەر شەقامە سەرەكىيەكى ئەعزەمىيە، ھەر بە پىن ھاتبۇوه، تا كۈلانە بەداردا پۇشراوەكانى وەزىرىيە، نەيزانىبۇو چەند پۇيىشتۇوه، ھەندى جار بە چاوه سەوزەكانى و زور جارىش لە دلەوە گريابۇو، تا گەيشتىبۇوه سەنتەرى بەریتانى، لەوى سەردارى دىبۇو، سەردار لە دىتنى ترسابۇو، لەو ھەممۇ غەمەي سەر پوخسارى نىيان ترسابۇو، چۇن دەكىرى كچىك بەو ناسكىيە وا قورس خەمبار بىن، لەزىر دارپىرتەقالە سەد سالەكەدا وەستان، جاران نىيان بۇنى پىرتەقالى لى دەھات، بۇنى خەستى گولوكى دارپىرتەقالى لى دەھات، ئىتواران، ئەو ئىتوارانەي تازە ھاتبۇون، ئەو كاتە شىتكىيان لە مندالى پىن مابۇو، كەيفخۇش و سادە و پاك. ئەو پۇزىانە لە چاوى نىاندا پىرتەقالە كان پەنكىيان دەدایەوە. سەردار بەغدا و وەزىرىيە و ئادابىشى بىر بچىتەوە، ئەو ئىتوارەيەي بىر ناچىتەوە كە نىانى پووهو خۇرنىشىن پاڭرت، داواى لى كرد پووهو خۇرنىشىن بۇھىستى، داواشى لى كرد بىك سەيرى خۇرە نارنجىيەكە بىكاش، خۇرەكە لەناو چاوى نىاندا ئاواى دەكىرد، ھەممۇ بەغدا پەنكى چاوهكانى نىانى دەگىرت، سەردار لە بەر تىشكى سور و بىتەزى خۇرەكە هيىند قولل سەيرى چاوهكانى نىانى كردىبۇو تا ئەملىقۇش وينەكەي لە بەرچاو كال نېبۇتەوە.

ئەو پۇزەھى نىيان لە كۆپنېشەۋە بە پى ھاتبۇۋە، سەردار زراوى لە چاوهكاني چووبىوو، قوول قوول و پېتارىكى، پېنەفرەت و حەسرەت و خۆشەويىستى و تىك شاكابۇو، سەردار نەيتوانى بېرسىن، نىيان گوتى، "ئىوهى كوربان ھەمووتان نەفرەتىن، خۆشەويىستى نازانن، كچانتان بەس بۇ يەك شت دەھىت، يەك شت و بەس، جىھە لەو شتە هيچتان لە دەماغدا نىيە."

سەردار قىسى نەكىد.

"يەك شت و بەس، خۆشەويىستى و گريان و لاۋانەوەтан تەنها درۇز و ھەلخەلەتانىنە.

سەردار بۇ گۈرىنى باپتەكە، بەلام بە ھەمان پەگى سەگىيەتى ناخىبەوە، گوتى، "ئىوهى قىسى كەت راستە، كچمان بۇ يەك شت دەھى، نىوهكەي دىكەت ھەلەيە، دەمانھۆى بۇ تەواوكردىنی پۇحىشمان، بۇ تەواوكردىنی پۇحى ناتەواومان." نىيان توورپەتر "نا ئىۋە پۇختان نىيە تا تەواوى بىكەن، ھەست و خۆشەويىستىيان نىيە. تەنها ھەۋەستان ھەيە و تەواو. لە ھەر تەمەننەكدا بىن كچتان بۇ ڕابواردىن دەھى، بۇ دەستىگەرمكىردىنەوە و مەمكۇشىن و پۇزلىدان و ھەيابردىنی."

سەردار حەزى دەكىرد نىيان ھەمۇو شتى بلى، ناسۇرى دلى بەسەر ئەودا بېرىڭىز، با بەسەر ئەودا ھاوار بىكەت، سىنگى نىيان جىڭكاي ھەناسەيەكى دىكەي تىدا نەدەبۇۋە. ھىشتا كراسە سىپەكە و تەننۇورە خۆلەمېشىيەكەي دەھامى لە بەر بۇو، قۆپچەكانى نىوهداخرا و شىتىاو و سەر سىنگ گەچلاو.

چوونە ناو كۈلانەكانى وەزىرىيە، ئىۋارەكەي درەنگ بۇو،

سیبه‌ری داره‌کان خهست و قورس بوون. بالنده ههزار جور و ههزار رهنگه‌کان، به فرهفر و جریوه‌جريوه‌وه دهچوونه ناو گهلا و لقی چپری داره‌کانه‌وه و خویان بُ ئارامیی شه و ساز دهکرد. زیقه‌زیق، جا جریوه و جیکه‌جیک، جا نووزه و ههناسه‌ی ئارام و چوونه ژیبر بالی یه‌کتری. سه‌ردار گوتی،
”ته‌نها بالنده‌کان له عه‌شقدا یه‌کتر ئازار نادهن.“
نیان گوتی، ”سه‌گه‌کانیش.“

سه‌ردار زوو پای خوی گوپری و قسنه‌که‌ی خوی پاست کرده‌وه، بؤیه گوتی، ”ههست ده‌کم خوش‌هويستی گول و دره‌ختیش بُ یه‌کتر به‌ئازاره‌وه دهست پی ده‌کات.“
نیان وهستا، پشتی به داریکی ئه‌ستورر و به‌تەمه‌نه‌وه دا، که دهشی هی سه‌رده‌می مەئمۇون بى، بِوپه‌پی ئارامییه‌وه سه‌پری چاواي سه‌رداری کرد، ئەپیش گوتی، ”پاستییه‌که ئەو‌هیه، خوش‌هويستی له کاتی ئاسایيشدا ئازار ھینه‌ره، هەر ئەو بالندانه، بەدەم یه‌کتره‌وه، بەدەم جریوه و سەماوه، بەدەم لاوانه‌وهی یه‌کتر و لستن‌هی زمان و دەنۈوكى یه‌کتر، که خوش‌ترين کاتی خوش‌هويستییه‌کەيانه، جا لەزەتى كورتى جووبىوون، سه‌رده‌می درېزى ئازار، ھېلکە‌کردن سزا‌یەکی كەم نېيە، ھېلکە‌کردن واتا كوركبوون بُ دوو، ھفتە تا سىن ھفتە، كوركبوون واتا نەفپىن و ھەلنيشتن، سينگادغۇون بە توپللى رەقى ھېلکە‌وه، تا تروروكان، جا زيقە‌ی جووجك، جا خواردنکىشانه‌وه، شەپكىدى بەچكە‌کان لەسەر دەنكە‌ھەرزىنېك، ئەو ھەموو ئەرك و ئازاره سزاى عاشق‌بۇونىيانه.“

زەردە‌یەکى نەرم پوخساره نېفه‌رتىتىيە‌کە‌ي نیانى

كەشاندەوە، پىيى گوت، "سەگاب هيئىد خۇش باسى عەشقى بالىندەت كرد، لە دلەوە حەز دەكەم بىمە بالىندە و بق ئەبەد لەناو ئەو لقانەدا خۆم بشارمەوە. ئەو ئازارە بچىژم." سەردار ئەو خۇشىيەى بەھەل زانىبىو و گوتى، "جا ھىلەكە كىرىن و كېكەوتىن."

نيان لە قۇولايى دلىيەوە گوتى، "بەدەست خۆم بايە دەچۈومە سەر شىتوھ و سروشتى بچۈوكىرىن بالىندە." سەردار گوتى، "كچ دەتوانى بىيىتە بالىندە (نيان بە تىلەمى چاوىنىك سەيرى كرد) كچ دەتوانى بىيىتە بالىندە." نيان بە چاوبرق پرسىي "چۈن؟" لە وەختىكدا ھىشتا پېشىتى بە دەرختكەمى مەئمۇونەوە دابۇو.

"تەنها كچ دەتوانى بىيىتە بالىندە."

"لەكۈي؟"

"لە دلى كورپىكدا."

نيان چاوى داخست، خۇى بەرز كردىوە و بە تەواوى سەرى بە درەختەكەوە نا، گوتى، "ئەو درەختە لە ھەموومان بەخىنىدەترە، منى كردىتە باوهەش، بى ئەوهى نيازىكى پىنم هەبى، ئەو شەقامە بەسىتىر دادەپقۇشى، لە دلىشىدا جىنگىاي ئەو ھەموو بالىندەى كردىتەوە. تۇش باسى كور دەكەى، راستە كچ وەك بالىندە دەچىتە دلى كورپەوە، بەلام كورپان ھەر ئەوندەي دەستىيان پىشان گەيىشت، بالىان دەكەن و بۇ جوانى دەيانخەنە سەر دەستىيان."

سەردار تۈزىك دوور كەوتىۋو، نيان پىش ئەوهى بىنى بگاتەوە گوتى، "منىش چەند دەبەنگم قىسە بق ئەو كەرە دەكەم."

سەردار ئاوارپى دايەوە، وەك بېرسى، "چىت گوت؟"

نیان گوتی، "له دلی تۇدا چەند بالندە دەفرى، کاکى
فەيلەسۈوف؟"

له وھختىكدا سەردار بەئاستەم دەستى نیانى گرت، گوتى،
"سەردهمى من سەردهمى خۆشەویستى نىيە، سەردهمى من
سەردهمى لە گورنانى خۆشەویستىيە. من مەينەتىم، من
ناتوانم ھىچ بالندەيەك بخەمە دلمەوه تا بەئازادى بفرى."

"چونكە توش بال و كلکى بالندەكان دەكەي.

"چونكە خۆم ئازاد نىيم، تۆ دىوته لە گورپستانىكدا مەندايىك
لەدایك بىنى؟ وەلام مەدھوھ.

نیان وەستا، پۇوناكى جىڭيگاي خۇرى دابۇو بە تارىكى،
برىسىكەيەك كە دەشىن لە گلۇپى مالىكەوه، يان لە مانگىتىكى
نادىيارەوه بىن، دەھات و پىك لە چاوهكانى نیانى دەدا، سەردار
بە ھەموو ھېزىيەوه دەبىویست سەيرى نەكتات، بەلام كوا ھېزى
كوا چەلەگىايەك لە بەردهم لافاودا رايدەوەستى؟

نیان گوتى، "من ھىچ ئازارىتكىم بۇ ئەنەبۇوه، ھەستم
بە فرىن نەكىرد لەناو دلىدا، ئەوه تۆى لە ھەستى فرىن
دەزانى. من حەزم لە ئازارە سروشتىيەكەي خۆشەویستىيە،
نە ئەشكەنچەي خيانەتكارانە. ناسەھى، نامەھى ناوېشىم بە
دەمدا بىن."

ئىدى ھېزى نەما، نیان دەلەرزى، دەلەرزى و قىسەكانى
تىكەل دەكىرد، لە سەردار نزىك بۇوه، سەردار نزىكتىر، چۈوه
باوهشى، لە سەر سىنگى لە پېرمەي گريانى دا، وەك ھەزاران

دلىپەفرميسك لە چاوهپوانيدا بن، بىپرس پۇزانە سەر
كراسە شىنەكالەكەي سەردار، سەردار ھەستى بە گەرمى
فرميسكەكانى كرد، لەسەر كراسەكەوە تakanە سەر سىنگى،
مووى سىنگىشى تەرىبوون، ئەوانىش لە خوايان دەويىت بە
ھەناسە و فرميسكى كچىك بەسەر يەكدا بتلىنەوە. بەكولتىر،
بەكولتىر و كولتىر، كەس ناتوانى، هەتا جەللادەكانىش بەرگەي
گريانى كچ بىرىن، جا گريانى نيان، بە ھەزار حال چەند
ھەناسەيەكى قەرز كرد، پىش ئەوەي ھەناسەبر بى، ئا نيان
چەند ھەناسەيەكى لەو ئارامىيە پەدىلسۆزىيە سەردار قەرز
كىد، وەختىك سەرى ھىشتا لەسەر سىنگى بۇو، بەچۈپەوە
وەك بە دلى سەردار بلى، گوتى، "خۇشم دەويى..."

سەردار ھەناسەي لە سىنگىدا راڭرت، نيان بەرددەوام
بۇو، "خۇشم دەويى..."

سەردار دلى كەوتە ناو سەرگۈزى مەممەكەكانى، كە
كەوبۇونە سەر سىنگى تەپى...

"خۇشم دەويى... وەك ئەو سەگەي پارچەيەك لە دلى
پفاندىنى، بە قەپ و چېنۇوك لە سىنگى دەر ھىنابى.
پاستە سەرددەمى خۇشەویستى نىيە، سەرددەمى ناشىتى
خۇشەوستىيە."

سەردار گوتى، "ئەوە تەنها بۇ من پاستە."

وەختىك نيان زىاتر چۈرۈھ باوهشى و زىاتر گريا،
سەردار ھەستى بە گۆمەمكە پەقەكانى كرد لەسەر كراسە
تلىساوەكەيەوە دەكەوتتە سەر سىنگى، ويستى بە ھەموو
ھىزى بىگوشى و قەرەبۇوى دلە لەتۈپەتكەي بۇ بکاتەوە،
بەلام بە ھىزىيەك كە لە پامستىسى دووهمى قەرز كردىبوو،

سینگی خزی توزیک دور خستهوه و سه‌ری بق دواوه
سووراند، و هک ئه‌وهی بیه‌وی بلن، "نه ک که‌سینک دیار بی."
داره‌کان و هک هیشووی بالنده‌یان گرتی، پهش ده‌جوونه‌وه،
ئه‌و داره به‌ته‌مه‌تانه، لقه بلاو و پان و دریژه‌کانیان به
ئاسمانی به‌غدادا بلاو کردبقوه، هم‌ر لقیک جیگای دهیان
بالنده و سه‌دان هیلانه‌ی تیندا ده‌بقوه، هم‌ر داریک شاریک
یان ولاتیک بوو به سنووری خویه‌وه.

تاکه خوشنوودی و شانازییه‌ک که پوخساری خلکی
ئه‌و گه‌ره‌که‌ی جن نه‌ده‌هیشت، ره‌نگ و ده‌نگ و جیقه‌ی ئه‌و
بالندانه بوو. شه‌وی بالنده‌کان ته‌نها شه‌وینک نییه، سالیکی
ته‌واو، سه‌رده‌میکی ته‌واوه له ئارامی و خه‌وی ژیر بالی
یه‌کتر. ده‌بی بالنده بووبی، ده‌بی په‌رت ده‌ر دابی، تا هه‌ست
به‌و لهزه‌ت و خوشییه بکه‌ی و‌ختنیک سه‌رت ده‌بیه ژیر
بالی گه‌رم و پرتووکی نه‌رمی هاولیکه‌ت و گه‌رمی نیوان
توروکه ورده‌کان هله‌له‌مژی، تا تینده‌گه‌ی شه‌وینک بق پشووی
بالنده‌یه‌ک چه‌ند دریژ و پان و بینکوتاپیه. و‌ختنیک سه‌ردار
هه‌ستی به هه‌ناسه بی‌ئومید و سارده‌کانی نیان کرد، که
په‌پی لووتی نیانی دله‌رانده‌وه و به‌ر پی‌نستی ته‌نکی بنبالی
ده‌که‌وتن، پینی گوت، "تۆ چاو بنووقیتە، قوول قوول برق،
ده‌بینی پووناکایی چه‌ند ئازاربەخشە، ده‌بینی ژیان له تاریکیدا
که له ناخی خوتاییه چه‌ند ئارامبەخشە، چاو بنووقیتە بالنده
زه‌رده ته‌ریوه‌که‌ی سلیمانی.

نیان چاوی نووقاند، بق چرکه‌یه‌ک ئه‌ھريمەنیک به‌گوینیدا
چرپاند، بق چرکه‌یه‌ک هه‌ستی کرد که يه‌که‌مجار حەزى لەو
سه‌رداره کردبا، به‌و قسە‌شیرین و عاقله کراوه‌یه‌وه، به‌و

مېھرەبانىيە يەوه، بەو ھەناسە گەرم و خەمخۇرىيە يەوه، كە ورددەوردە دەكەوتە سەر پشتە ملى، لە دلى خۆيدا گوتى، "ئاخ سەردار پىستت ئەوەندە ئەستوور و ئىسكت ئەوەندە قورس نەبايە."

سەردار زور ھەولى دا ھەناسە ئارام بى، ئىستا ھەستى بە تورتىيى گۆزى مەمكى نەدەكرد، ھەر وەك پىنگەمبەرىتكى بىنمەبەست سنگى بە سىنگىيە و پان بىقۇو، زورى ھەول دا، زور زورىش بلى، "من براتم، من وەك براتم و ھەميشە لە پاشت دەبم" نەيتوانى درۈيەك بکات، يەكمەن كەس خۇى باوەرى پىنى نىيە.

ھەموو شتىك بېپيارى خۇشەويىستىي داببوو، ھەناسە و خەوى قۇولى ھەزاران بالىنە، مانگى ئەودىيە لق و گەلا چەكان، بىدەنگى كۈلانە كان، ھەموشتىك بېپيارى خۇشەويىستىي داببوو، پەرددەي بىنجولەي ژن و مىردى گەنج، ھەناسە ئارامى پېرە ئادەملىكى ئالەكانى وەزىرىيە، ھەموو شتىك، گلۇپى كىزى ژۇورى كور و كەچى گەنج، دەنگى نەرم و دوور دوورى ئوم كلسوم، تەنها دلى ئەو دوو كوردە كىوييە نەبىن، كە بە هيچ ئەفسۇونىك ناكەونە سەر يەك. سەردار لەپەرى تەنھايىدا، تەنھايى كوردىك لەو ھەموو شادمانىيەدا چەند سەختە، غۇرورىك دلى گرتۇوە و ناكىرى لە هيچ عەشقىنەدا بىتوينىتەوە. نيان ئاسكىكى پاڭردووى بىن كەلبەي گورگ، زور لەو ئاسكە بىریندارتر بۇو پلينگ چەپۈزكى لى دابىن.

سەردار دەيزانى، ئاخىر ئەو غەبىزانىش بۇو، دەيزانى هيچ ئاسكىكى پزگار نابى گەر بکەويتە بەر چەپۈزكى پلينگ، نا هيچ ئاسكىكى ناتوانى پزگارى بىن، گەر بەر چەپۈزكى پلينگ

که وتبى، مه گه ر له نه دیویک به برينه کانى خۆيە وە مردېنى. ئە و شەوه نا، يان ئىوارە كەى كە دەكىرى ناوى بنىتىن ئىوارەى بالندە، ئىوارەى بەختە وەرىي درەخت، ئە و بۇزەى هەموو يان، قوتا بىيانى ھاپقۇل و ھاۋىپىنى نىيان نانىيان دەخوارد، بۇزە كەى نىيان و سەردار پىنكە وە وىتە كەيان گرتىبوو، نىيان بە سەردارى گوت، "ئىستا زانىت كە ئاسكە كە بەر چەپۈكى پلىنگىش كە وتبىوو، بىزگارىش بىوو."

سەردار پرسىي، "مە بەست ئاسكە بريندارە كە يە؟"

نىيان كە هيشتا ئە و سەردارە لۇوتىگە وورە و پىستە ستۇور و پېغۇرۇرەشى خۆش دەويىست، گوتى، "ئا، ئاسكە بريندارە كە بىزگار دەبىت و دەشىن جارىنگى دىكە ئاوىش بخواتە وە."

سەردار گوتى، "ئە كەر ئاوىش بخواتە وە، بە ترسە وە، ئە وەش لە بەر خاتى تۆ."

"پىشتىرىش ئاسكەر بە ترسە وە ئاوى خواردقۇتە وە."

"ئە خوين، ئە خوين و برينه كە؟"

نىيان بە چاوه سەۋزە گەورە کانى، كە ھەميشە سەردار خۆى له ناويا دەدىت، تاكە شتى نىيان بىوو سەردار لە گەل خۆى بىردىبووى، زەردە يە كى خۇرئاواش. مە بەستى لە و پرسىيار و گومانانه چىيە، لە گەل ئە وەشدا گوتى، "ئاسكە كە نا، بەلام من برينه کانى لە گەل خۆم دەبىم و دەيانشار مەوە."

سەردار بە وەپەرى پەرقۇشى و دىلسۇزىيە وە گوتى، "ئا، ئاسكى بريندار، بىكىمان بۇنى خوينە كەى گورگ و كەمتىيار و چەقەل و پىويىش بۇ لاي خۆى رادە كىشى. ئەوانىش بۇنى خوينى تازەھە لقۇلاو و گۇشت دەكەن، ئە گەر نەشيدقۇزىنە وە

برينه كان بۆگەن دەكەن.

نيان بەسەرکەوتتەوە گوتى، "ئەويش زمانى ھەيە، زمان،
دەتوانى برينى خۆى بلىسيتەوە."

لەگەل ئەو وەلامە سەردار دلخۇش بۇو، خەرىك بۇو
توند لە باوهشى بكتا، بەلام بەپەرى نائۇمىدىيەوە گوينى
لى بۇو نيان گوتى، "بەداخەوە، من زمانم ناگاتەوە برينىه كانى
خۆم، شاردوومنەوە دەترسم بۆگەن بکەن."

برينى كچ، كە لە دەستدرىزىيەوە دروست بىي، بەدواى
سەگىكى بەوهفادا دەگەرى بۆى بلىسيتەوە، كە سەردار
ھەركىز نەيتوانى بىتتە ئەو سەگە يان ئەوە بە نيان بلنى.
نەك نيان هىچ كچىك زمانى ناگاتەوە برينىه كانى خۆى،
هىچ كچىك ناتوانى برينىه كانى خۆى بلىسيتەوە، هەر بۆيە
كچى بريندار، هەر بۆيە بۇنى خويىنى كچى بريندار لەناو
كۈلان و باخچەي كۈلىتۈز و ناو پۆلەكانىش دىت، هەر ئەو
بۇنەش ھەموو گياندارە سەير و گوشتخورەكان بەدواى
خۆيدا رادەكتىشى بە كورانىشەوە.

سەردار نەيزانى چۈن وەلامى نيان بىاتەوە، مەبەستى
لەو چىيە زمانى ناگاتەوە برينىه كانى، گومانەكەش ئەوەيە،
سەردارىش لووتىكى گەورەي ھەيە بۇ بۇنكىردن، ئەگەر
نيانىش واى نەگوتبا، ئەو دەيزانى نەزىيفى عەشقى نيان وشك
نەبوو.

كە چۈونە دەرى، هەر بەرامبەر چىشتىخانە قوتاپىيان،
لە بەردهم مۆزەخانەي سروشىتى، لە بەردهم دايناسۇرە
زەبەلاحەكە دانىشتن، دارە چەركان بەشىكى كورسىيەكەي
ئەوان و نىوهى پەيكەرە چىمەنتىكەي دايناسۇرەكەشى

شاردبووه. نیان پرسیی، ”تو بُو هیچ کهست خوش ناوی؟“
 ”من؟ چون دهکری کهسینک هیچ کهسی خوش نهوى؟“
 نیان چاوه سهوزهکانی ئهوهندهی دهکری کردنهوه
 و سهیری پوخساری سهوداری کرد، سهودار بُو ئهوهی
 سهرنجی لهسر پرسیارهکه لا بدات ئاوهپی بُو لای دایناسوره
 چیمهنتوکه دایهوه، نیان گوتی، ”سهیری تو دهکم، خوت
 کردووه به فریشته فریدپرس، نیوانی ههمووان پینک
 دهخیهوه، بهدنگ ههموانهوه دهچى، کیشەی ههمووان به
 هي خوت دهزانى، راستگويت و جىنى متمانهى، تنهنا درو
 لهگەل خوت دهکەي.“

سهودار دیسانهوه پرسییهوه، ”من؟“ خوت کردووه به
 مهسيح، به ميدياوه ههموو بهشى فرهنسىت شىت کردووه،
 پەمزىيەهار بۇوه، هەر باسى تو دەكەت، پىت گوتوروه،
 ’باسى كەركوك بىكەن تۇم بىر دەكەويتەوه، نەجاح ئەو
 كېھ بەستەزمانە بەغدايىبە لەپىرى چووبۇوه كوردە، بىينىت
 كولاندەوه، مانى گرتۇوه لهگەل باوکى هەتا ناجى بۇ
 فەرنەناسى، گوايە باوکى هاتقىتە لات تا لهگەلىيان بچى، گوايا
 بە كەسوڭارت نەگوتوروه. دەتەوى پۇلى كى بىبىنى؟ گىشارا؟“
 سهودار خىرا فريايى خۇرى كەوت، ”ھىچيان راست نىين،
 ئەوانە قسەوقسەلۆكىن، من ھىننە پىباو نىيم كەسم خوش بوى.
 سهودارى ئەوهش ئەوهى چىرۇكىكى راستەقىنەى نەبى، سەد
 چىرۇكى بۇ دروست دەكەن.“

نيان گوتى، ”منىش يارمەتىي تۇم ناوى، با نەبىمە
 چىرۇكىكى، با بىينەكانم ئەوهندهى دىكە بۈگەن بىكەن.“
 سهودار ويستى باوهشى بۇ بکاتەوه، توند بەخۇيەوه

بگوشى، برىنەكانى بلىسىتەوە، تىمارى دەردى بکات، دەكىرى
لەباوهشى بکات، دەبى لىتوھ گوشتنەكانى ماج بکات، مەمكە
خپ و بەردىيەكانى، سەيرى دەستى خۆى كرد، دەستى
وەك ھەنارىتكى تىدا بىن، پوانىيە دوگە نىوھكراوهكەي نيان،
چاوى شور كرد و سەرى داخست. دەستى نيانى گرت،
ھەلى ستاند و چوونە ئەودىيۇ قامىشەلانه چەركە و پشت
دارەكان، كە لەوه دەچوو ھەر ئىستا و بۇ ئەوان لەۋى
پوانزابن، بۇ ئەوان گەلاڭانىان ئەوهندە پان كردىنى، سەيرى
چەند پەپولەيەكىان كرد كە دواى يەكتىر كەوتبوون. ھەندى
ھەنگى قورس بە ھەلالە، سى-چوار بۇقى ورد، سەوز و
خەت خەت، دەنگى زىكىزىكەش دىت، بالىندەيەكى بچووک
ھېندهى خەونى مەنالىك، ھەلفرى، يەكى دىكەش. ھەستى
ھەردووكىيان ھاتبۇوه سەر كولىن، لەناو خوينياندا شتىك
جۇشى دەدا، جۇشدانەكە بەر دىوارى دلىان دەكەوت، لە
قەفەزەي سىنگىاندا دەنگى دەدایەوە، لىويان وەك بەپووى
سەر ئاگر خەرىك بوو ھەلتۇقى، يەك ترپەي ماوە، يەك
ترپە و بەس، وەك بەنداوىتكى دلۇپىتكى بوى تا لەسەرىيەوە
بىرژى، وەك ئەو كەسانەي فەرمانى ئازادكىرىن دى، ئەو
كەسانەي لەبەر سىزەي گوللە راگىراون، يەك ھەناسە و
پلىپىدانانىك، دلىك دەتەقىت و خوين ئازاد دەبىت و لەپەپى
ھىزى خزىدا دەكەويتە ناو ھەوا، تەرمىك بۇ بىرچوونەوە
لەۋى دەكەوى. نىوانى خۆشەويىستى و سىكىسىش ھەر وايە،
خۆشەويىستى زىندانىيەكەيە كە فەرمانى گوللەبارانكىرىنى
ھەيە، جووتبوونىش گوللەكەيە كە تەقى، كەسىك، تەرمىك
دەخاتە ناو ڇيائەوە. ئەوانىش ئاوا لەو چرکەيەدا كە لىويان

خه‌ریک بwoo بتنه‌قنى، يەك قسەيان پى نەماپوو، گەيشتبووه ئەو شۇينەئى ئىدى لىك دەبwoo لاپەرەكەى خۆى بنووسيتەوە، كراسەكانيان خه‌ریک بwoo ئاگر بگرى، دل يەك ترپەي مابوو بۇ سەعاتى سفر و گولله‌ي ماج بتنه‌قىتى، لىك و تفى خەستيان لهناو دەمى يەكتىدا بتنه‌قىتەوە، تەرمى خۆشەويستىيەك بکەويتەوە سەر پى. لەجياتىي ترپەيەكى دىكە، دەنگىك لەناو دلى سەردار دەلى، "يەكەم ماج و يەكەم بەلىن، تەنها مەرك لىكىان جىا دەكاتەوە،" بابى چ حىكىمەتىكى فيرى سەردار كردبوو، سەردار دەتوانى ماقچەكە بکات، دەتوانى ماقچى دىكەش بکات، بەلام ئەو بەلىنى پى ناچىتە سەر، ئەو تەرمى ئەو خۆشەويستىيەي پى زىندۇو ناكىتەوە، ئەو ناتوانى جارىكى دىكە كۆستى نىيان بخات و برىيتنىكى دىكە بخاته دلىھە، سارد بۇۋە، سارد سارد، نىيان دەستى چەپى كرده كۆلەمست، ويستى توند بە سىنگى سەداريدا بېكىشى، بەلام زور ھىواش خستىي سەر دلى و گوتى، "برىنەكانم خه‌ریکن سارىيىز بىن، ئەو عەشقەم بۇ ئەبەد ناشت، فەرھاد بەنەفرەت بىن، تۆش..."

ھېشتا سەردار گوئى پاگرتىبوو بىزانى ئەۋىش چى، بەلام نىيان بۇيىشت، بۇيىشت و دوور كەوتەوە، سېتىھەرىتىكى نەدى بەديار نىيانەوە، ئەو زووتر بىستبووى، ئەوانەى لە عەشقىدا دەكەون دەستىنگ نايىنن ھەلیان گرىتەوە، مەگەر دەستى خيانەت، سەردار نەبۈيىست ئەو دەستە خيانەتكارە بى. دەشىزنانى ئەو عاشقە دۇراوانە دەكەونە تارىكىيەوە و كەس لەگەلیان ناپروات، كەس دوايان ناكەويت هەتا سېتەرەكانىشيان.

پاسته تا ئىستا سەردار كەسى نەديوه لە تارىكىدا سېيھرى
ھەبى، جا ئەو كەسى دەچىتە تارىكىيە وە سېيھرى بۇ چىيە؟
پاسته نيان كەوتبووه تارىكىيە وە، كەسوكارەكەي، دۆست و
دەستەخوشكەكانى، هەتا سېيھرەكەشى جىتىان ھىشىتبوو، لەگەل
ئەوهىشا نيان شىتىكى لى دەپژا، ئەوهش لەبرچاوى سەردار،
كە ھىشتا لەسەر كورسىيەكەي بەردەمى دايىناسۇرەكە
دانيشىتبوو، شىتىكى لى دەكەوت، كىتىبەكانى دەستى، پىلاوه
شىنەكانى، گۈرەويىھ سېيھەكەي، تەنۇورە پەساسىيەكەي،
چاكەتە شىنەكەي، كراسە سېيھەكەي، ژىزىكراسە ديسان
سېيھەكەي، ستيانە بىنچىيەكەي، دەرپى ديسان بىنچىيەكەي، نيان
پووت پووت وەك ئەو كاتەي لە سكى بەلقيس بەر بۇوه،
سۇور سۇور و خۇينناوى، گنجى نىتوان سمت و پانى لەكتى
پۇيىشتىدا، كەمەرى بارىكى و پاشتى سېي، كە قەزە كارىيەكەي
نەرمەت لە با بەر شانە پەھكەي دەكەوت، ختووكە كەوتە
ناو دلى سەردارەوە.

نيان بەبى ئەوهى ئاپۇرەي ئەو كچانە بىيىنى لە بەردەم
دەركىاي بەشە ناوخۇيىيەكەيان لە ھاتۇچۇدا بۇون. چۈوه
ژۇورى، كەسىك بەردەستىك، تەشتىكى پەخۇينناوى بەردەم
دەركاكەي ھەلگرت، كە دەشى ھەر مامانەكەي كاتى خۇى
بوبىنى، يان ڙنەكەي مامە دەرويىش غەفۇور، كە سەردار
نەيدەناسى، تەشتە پەخۇينناوهكە ھەلدەگرىت و توند بەرەو
سەرچاوى سەردارى ھەلددەت، ھەر چەند سەردار دوور
بۇو، دەترسى ئەو تەشتە خۇينناوه بەسەر ئەودا بېرىت. لەو
كاتەدا دەنگىك وريای كرددەوە، "سەردار" سەردار راچلەكى

وەک ئەوهى لە پىانى خەوتىاوهكە ئاگادارى بىكەنەوه، ترساوا
و پەشۇقاو ئاپرى دايەوه، مىدىيا بۇو، "بۇ وا تىك چۈمى خۇ
گورگەت نەديوھ."

سەردار پېرسىي، "نىيانت دى؟"

"ئا تازە هاتەوه، خۇى دەشوا، وتى ھەرجى چىلىكى عەشق
ھېيە بە خۇمىيەوه ناھىلەم، وتى ئىتىر ناتوانىم ژەھرى كەسىنەك
ھەلگرم."

سەردار ھەستا مىدىيائى بىنۋەلام جى ھىشت، كە گەيشتەوه،
يەكسەر جلهكانى داكەند، چۈوه گەرمماوهكە، ئەو لە
بەشەناوخۇيىيەكانى قەنات بۇو، سىزىدە ئاپارتىمانى گەورە بە¹
رىزى يەكەنەوه، ھەرىيەكە و سى نەھۆم و ھەرنەھۆمەى دوازىدە ژۇور،
ھەر ژۇورە و پې لە قوتابىي سەرگەرم و دلبەتال. كۆپى زاخى
و ھەولىز و بەسپە و ئەبولاخەسىب و تەلكۆچەك و سلىمانى و
كۆپى ھەموو دىنيا، يابانى و ميسىرى و قىتىنامى، ئەو ژۇورانەيان
پې پې كردىبو لە بۇنى ئىنير، بۇنى ھەوهەس و دەستبازى و بۇن
تەگە، پېيان كردىبوون لە بۇنى شەھەوت و مۇوى ئەستىورى
بەريان، ھەناسە و ھانكەھانكى شەيتانىبۇونىان. لەسەر ئەو
دۇشەكە ئىسفنجانەيان ئەوهەنە شەيتانى ببۇون، نەك ڏن، پىاو
نەيدەويىرا لەسەريان دانىشى، نەوهەك سكى پې بىن. گەورەتىرين
خەمى ئەو ولاتە ئەوهەيە كۆپەكان، پىاوهكان، ھەرزەكار و
بالقەكان، ھەموو نىرىينەكان لە بازار و لە يارىگا و لە مەلەوانكە
و لە مزگەوت و لە بەشەناوخۇيىيەكانىش پىكەوەن و ھەمىشە
خەيالىيان لاي ئەوهەيە دىوارەكان، قەرەوەيلە و دۇشەكەكانىيان
درزىنەكى تى بېتت و خۇيانى بىن پەھەت بىكەن.

سەردار ھەر كە گەيشتەوە، يەكسەر چۈۋە گەرمادەكە،
بۇ ئەوهى لە بۇنى نىنر و شەھەوتى كورەكانى پېش خۆى،
گەرمادەكە پاڭ بکاتەوە، جوان ھەمموسى شۇوشت. ھەر
كە يەكمە گۈزە ئاوى گەرم بەر پېستى كەوت، ھەممۇ
ماسوولكەكانى گرڙ بۇون، دووكەل لە ھەممۇ پېستى
بەرز دەبۇوە، نيان بە شىيەھەيى جلهكانى فرى دابۇون،
پىلاوه شىنەكانى و دەربىي بىنچىيەكەي فرى دابۇو، هاتە ناو
گەرمادەكە، ھەناسە و ھانكەھانكى سەردار خەريك بۇو
دېوار و سەققى ژۇورەكە بەسەر يەكدا بەپېتى. واى دەزانى
تەواوى ئاوى دېجلە لە دوشە ژەنگاۋىيەوە بەسەر ئەوهدا
دەرژى. نەيتوانى چاوى بکاتەوە و سەيرى چاوه سەوزەكانى
نيان بکات، لە خەيالى خۆيدا وەك ئەو رۆزەي لە وەزىرييە
لە بەر ھەتاو پاي گرت و سەيرى قولايىي چاوه گەنەكانى كرد،
وردهوردە چاوى نيان ئاوى تىزا، ھەر ئاوا توند شانى گرت
و سابۇونى لە مەمكە بەردىكەنلى دا، سابۇونەكەي لى بەر
بۇوە، بە ھەردوو دەست گرتى و ھېند بەتوندى بە خۆيەوە
گوشى، ھاوارىتكى توندى لى ھەستا و ھەستى كرد نيان
لە سىنگىدا ون بۇو، دەنگىك لە دېيو گەرمادەكەوە، گوتى،
”ھىواش، ھىواش دار و دېوارت كون كرد، ھەي جەلالاد.“
سەردار كە بەھۆش خۆى ھاتەوە ئارەقە لە ئاوا زىاتر لە
سىنگى دەچۈرە، دلخۇش بۇو كە بەراسىتى نيانى لە باوهەش
نەبۇوە، دەنا بە دووتهكان و بەو گوشىنە توندە ئىستا
مردبوو. شەرمەزارى ئەو خەيالانەي خۆى بۇو، شەرمەزارى
ئاوا سابۇون، دوشى گەرما و دەنگەكەي دەرى بۇو.

له ئاوينه بچووکەكە وە سەيرى خۆى كرد، وەك سەيرى
درنده و پياوکۈز بکات، تېيىكى خەستى لە خۆى كرد و
گوتى، ”كۈره ئالتوونبىيەكەي بەشى ئىنگلېزى چەند درقىن و
سەخيف و قەحبەي.“

ح

به لقیس هیشتا سهیری و ینه کهی دهکرد، نیان جلی زانکوی
له بهردا بwoo. کوره رهش و پیسه کهی ته نیشتی، سهیری
کوره کهی دیکهی دهکرد، ئه ویش چاوگه وره و قژبز و
لووتهرانی، پیشینکی زهرد و سمیلینک، ته واو که مالی میردی
بیر ده خسته وه، زور حهزی لهو سمیلانه يه، ئه ستور نا، به لام
دریز به جورینک له لینوی خواری بخشین. نیان له و ینه که دا
توند لیفیکسنه کهی له باوهش گرتبوو، پنهنجه دریز و ته نکه کانی
که هیننده نه بwoo ئیسکه کانی دیار بن، له سه ری گری دابوون.
به لقیس له دله وه گوتی، ”فوربانی ئه و پهنجانه ت بم، چون
دایکت شه رمه زاری پیاوه کان کرد؟“
به هیواشی بخ دهمی برد و ماچی کرد، گریا، ”من نیم،
دوای تو من هه ر نیم.“

هر له سه ر کاغه زه که وه دهستی به قژه زهر ده که يدا هینا،
”زورم چاوه پری کرد تا له دایک بwooی، پینچ برا يه که دوای
يه کدا هاتن، له يه که منداله وه من باوهشم بخ تو کرد بقوه،

دووه میشیان هر کور بwoo سینیم و چواره میش، پینجه میش،
له گل پینجه م کورم له دایک بwooی، دوای ئه ویش، به هانتی
توق مالکه کم پووناک بزووه، ناوم نای نیان، گوتم لیره وه ژیانی
نیانی من دهست پی دهکات، گهنج گهنج بwoo مه وه، وهک توق نیان
بwoo مه وه. ئاخرا دایکنیک که پینچ کوری به سه ر یه کدا نه بوبنی،
پینچ کور به ئاشوب و شهر و دله را کتیوه، پیشتریش له گل
یازده نیزینه له مالیکدا نه ژیا بی، نازانی له دایک بوبونی کچینکی
زه رد دوای ئه و همه مو هاتوها وار و ئاشوب وه چ شیرینه. خپه
بwooی، ئه و دهمیش گهنده مه وی سه رت زه رد زه رد بون، پیک
ده سال چاوه پینم کردی، یهک له سه ر یهک مندالم بwoo، هه ر به
نیازی توق فالی سکم ده گرت وه، به ختنی ژن له سه ر فالی سکی
وه ستاوه، ده ترسم، زور ده ترسم، ونبونی ئه و جاره شت زور
له چاوه پوانیدا بمھیلیته وه.

مه حمودی کوری به لقیس هیشتا به سه ر ژن و کج و کوره
باریکه کهدا هاواری ده کرد، "پیم بلین کوره نه فره تیه که تان
له کوییه؟"

سalar پرسییه وه، "براکه م؟"

چاویکی له دایکه پهش و سیس و بینگیانه کهی کرد،
په نجه هی بق سه ربان را داشت. مه حمود خیرا چووه سه ربان،
به لقیس خیراتر به دوایدا، سalar اریش به دوایاندا، له سه ربان که
ژووریکی ناریک و خوار و به کل دروست کراو پیشو از بی
کردن. هیشتا سalar په نجه هی بق ده رگا ئاسنه کهی ژووره که
پاده کنیشا، مه حمود سه بیری به لقیسی کرد و سه بیری
ده رگا کهی کرد وه، وهک بلی، "ئاوا ئه یاندوز زمه وه،" وهک بلی
"به دزی منه وه دی،" وهک بلی، "ئیستا کوتایییان پی دینم."

بە دەستىك دەمانچەكەي گرتبوو، بە دەستەكەي دىكە دەرگا ئاسنەكەي پال پىتوه نا، دەرگاكە كەوتە سەر پشت، بەلقىس دلىبا بۇو ئىستا نيان لەو ژۇورە دەدقۇزىتەوە، زداوى لە تەقە و گوللە چۈوبۇو، ويستى بلى، "مەممۇود گىان بە نىگايەكى توپ نيان ئەمرى چ پىنۋىستت بە دەمانچەيە؟" بەلام بوارى ئەو قىسىمە نەمابىوو. توند دەستى مەممۇودى گرت و دەرگاكەي پىتوھ دايەوە، وەك دىلە گورگىنى بىرىندار لە بەردم دەرگاكە وەستا، "توپ نايەيە ژۇورى، من ئەزانم چى ئەكەم، بۇ خۇم ئەچم ئەيانھىتمە دەرى، بىز خوارى."

ئەوهى لە يەكەم بۇزەوە سىنگى گرتبوو، ئەو قىسىمە كە قورگى مەممۇودى داخستىبوو، لە سلىمانىيەوە لەگەل خۇى ھېتابۇوى، دەشى زور زووتىرىش ويستىتى ئەوهى پى بلنى، "توپ، ناز و مەكرى توپ ئەو كچەي لەخشتە بىردى، ھەركىز لەبەر توپ نەماتتowanى قىسىمەكى پى بلدىن، دىسان رېم لى مەگىرە، با زىاتر حەيامان نەچىت و لىزەوە كوتايىي پى بىتىم." بەلقىس، ھەزار قىسە هاتنە سەر لىتىي بەلقىس، "توپ ئەي براي گەورە، توپ ئەي پادشاي مال بۇچى بۇزىنەك خوشكەكت نەلاۋاندەوە، بۇچى بۇزىنەك بۇ خۇت نەتىرىدەوە بەغدا، بۇ بۇزىنەك لە پىنۋىستىيەكانتى نەپرسى؟ مەممۇودى ناموبارەك توپ نەبۇوى نامەي دىدارىتىت پى دەنۇوسى بۇ ئەم كچ و ئەو كچ، توپ نەبۇوى دىدارىت بۇ كچانى ھاوسىنى پىندا دەنارىد، ژىنە گەنجەكەي قەسابەكەي ھاوسيتەمان نەھېتابۇوە ژۇورەكەي ئەو و ئەويشىت ناچار كردىبوو لەودىيە دەرگاكاوه چاوهپىت بىكا؟" ھەزاران قىسە قورگى بەلقىسيان گرتبوو، ھەزاران قىسە لە وەختى خۇى نەكراپۇون، كوا ژىنى كورد

ئازایه‌تی ئەوهی هەیە لە وەختى خۇى قىسە كانى بکات؟ بە پىنچەوانەوە لە وەختى خۇى پەر دەپۇش كرابۇون، ئەو دەم ئەو سەرگەوتىن و شانازى بۇو، ھەموو ئەو قسانە بە سەر يەكدا بۇورابۇونەوە، تەنها بويىرى و بىشەرمىيەكى دەۋىست لە ھەولىر و لەو سەربانە سەيداوا بە ئاكايىان بىتنى. بۇ ئەوهى سەگىنک بە خەبەر نەھىنى دەبى بەرگەي ئازارى بىزمارى ژىير پى بىرى، با ژەنگاۋىش بى، بالە پشتەپېشىتەوە ھاتىتەوە دەرى.

مەحصۇود ئاڭر لە چاوى دەبارى، پۇوشى ئەو قسانە بە تەواوى دەيانسىووتاند، ئەو چەندە بە دىيار قىسە و قىسلۇكى پشت خوشكەكە يەوە دەسۇوتىت و حەسرەت ھەلدىكىشى، لەو رۆزەوهى چۆتە ئەو بەغدا فاحىشە، ھەر رۆزە كەسىنکى دۈزىيەتەوە. لەو رۆزەوهى شارەكەي دەشارىتەوە، ناتوانى سەر بلند و سەربەرزى شارەكەي دەشارىتەوە، ناتوانى سەردانى مالى خزم و دراوسى بکات، ئەو چەند مانگە بە ھۆى ئەو حەياچۇونەوە ناتوانى بچىتە لاي ژەنگەي، ناتوانى شەو لايەوە بنويت و پرووي تى بکات، لە تارىكىيىشدا شەرم لە جەستەي ژن دەكەت و خوشكەكەي بە پرووتى دىتە بەرچاو، ئاخىر چۈن مالە بەناوبانگەكەي سلىمانى، كورپە نە بەر دەكانى مەلكەندى، بازركانەكانى قوماش و ئاورىشىم، قاچا خچىيە كانى كوتالى گرانبەها، بە ھۆى تاقە كېھكەيانەوە سەرشۇر بىن؟ ئەو ھەر يەكەم جار لە گەمل ئەوە نەبۇو، ئەو خوشكە چاوا پېرەنەق و سىحرەي بچىتە بەغدا. ئەو كاتە بە باوکى گوت، "نابى، نابى بچىت، كىچ چىي لە شەھادە دەست كەوت تووھ جە لە بەرەللائى و حەياچۇون؟"

پاستيشى كرد، ئەوهەتا حەيايى بىرىن و ھەر بۇزۇھو ھەتىويك دەقۇزىتەوە. ئاخىر ئۇ ھەتىوھ خويىيانەش كە بە عاشقبوونى كچىك شاگەشكە دەبن و دەدەنە شەقەي بال، ئەوه بۆچى كە خوشكە كانىيان عاشق دەبن وەك كەر لە قوردا دەچەقنى. بۇزۇك ھەتىويكى گەمژە و زمان تەپ و دەنگ، زۇرېلىنى فىنر كردىبوو تەلەفۇن بىكەت و بلىنى، "بەساقاھتان بىم، كىزەكەتاتىم بەدەنى،" ھەي نەفرەتىي زمانسىگ، تو بەچ چاۋوپۇرۇيەكەوە، ھەر بە تەلەفۇن داوايى كچى ئەشرافى بەزارەكانى شار دەكەي. ھەي ھېچۈپووج، بى دەماغى كىتىوى. بۇزۇكى كە لەكەل كرمىنلىكى بەشى دلىپىسدا... مەممۇود نەيتوانى چى دىكە ئارام بىگرى، دەستى دايىكى بەتوندى گرت و گوتى، لە بىر ئەم دەرگايە لاقۇ ھېچىيان لى ناكەم."

بەلقيس وەك گوينى لە دەنگى نيان بىن، ھاوار و نالەي دەھات، دەنگەكە ترس و پارانەوە بۇو، وەك داوا لە دايىكى بىكەت، ھەم بىلاۋىتتەوە و بىتە باوهشى، ھەم نەھىلى ئۇ برا دلېھق و تولەستىن و درېندەيەي بىتە ڏۈورى. ئاخىر دايىكىك لەننیوان دوو مندالى خەتاكاردا، كە ھېچىيان گوئىيان بۇ نەگرتۇرۇ، چۇن نابىتە سەد لەت؟ دوو مندال ئارەزۇرۇ ھەريەكەيان بە لەناوبىرىنى ئەوي دىكەيان تەواو دەبىن، نيان بە دوو دەستى بىتەپىز وەك سىنگى كوتىر لەودىيەوە خۇرى بە دەرگاكەدا دەكىشى، ھەناسە و گەمەي دەگاتە گوينى، دايىكىش دلى دەكەوەتە ناو ھەر شىتكەوە، كە لە مندالەكە يەوه نزىك بىن.

مەممۇود تەنها بە بىستىنى ھەوالى عەشقىازىي نيان سەرى بە دىواردا كېشىا، خويىن فيچقەي كرد و لەھوش خۇرى چوو، ئەي ئەگەر ئىستا بەيەكەوە بىانگرى، بەلقيس دلىنى بۇو ئىستا

بیاندوزیته و هردووکیان پارچه پارچه دهکات، هردووکیان
دهکورزیت و هر له سهربانه و فریتیان ده داته خواری، ئه و
تانکیس سهیداوا یاهش ده بین تا سه دسالی دیکه ئاو هەلپیزی،
تا تەرمە کانیان و ئه و گوناھه بشواته و. جگه لە وەش ده بیتە
نامۆترين چیرۆک لە هەموو ژیانی خۆیدا شووشتبیتیه و.

جگه لە كچەكەي، خەريکە كورپەكەشى لە دەست دەچى،
ئەويش دەبیتە پیاوكۇز و خويتنېيىز، دەبیتە تاوانبار و داواكراو،
بەندىكى دلى بە هيچگارى دەچىتە زىندانە و و پەنكى دلىش
بۇ ئەبەد دەچىتە و، پۈلىس دەيگۈزىت و دەشى يەكسەر
لەسىدارەي بدهن، دەكەونە سەر زمانى خەلک و سەيرتىن
چىرۆكى عەشق و مردن بە هوى خويتى مەندالەكانى ئەوهە
دەنۇرسىرىتە و، چىرۆكى كچىك كە ھەرەشە و تولەساندىنە وەي
پىنج برا و باوکىكى ئەشراف و خانە وادىيەكى حەفتاوسى
كەسى نايترسىتى و دەست لە خۇشەويسىتى ناشىرىيەتىن
كورپى دنيا ھەلتاگرى. كورپىك بۇ چىركەيەك بىر لە ژيانى
خۆى ناكاتە و نامووسى خۆى بە خويىن دەكىرىتە و.
بەلقىس خەريکە لە ژىنبوونى خۆى و لە كچخىستە و پەشيمان
بىتە و. ئاخىر ئە و گريابىو، شەوانە وەك مانگاي سەربپارو
لرفە و نالىھى هاتبىو، بۇ نيان لرفەي هاتبىو، ھەنسك و
نالىھى هاتبىو، بەلام نەيگوتبىو، كچ نەگبەتى و شوورەبىي،
نا، نەيتوانبىي و ا بلنى.

ئىستا لە بەردەم دەرگاکە وەستاوه، توند دەسکەكەي
گرتىووه، مەحمۇود لە بەردەمى سوور بۇتە و، خەريکە
خويىن لە چاوابى و فرتە بکاتە دەرى.

مەحمۇود دەمانچەكە دەخاتە سەر سەرى خۆى، پىك

دهیخاته تهنيشت گوینی، ئهو دهستی دایکی توند گرت،
بەلام ئهو ناتوانى پال بە دایکیه وە بنى و فربى باداھە سەر
عەرزەكە، ناتوانى راي كېشىتە لاوه، ناتوانى پى لە رانىشى
بنىت. دەزانى دایکى نەخۇشى غودەي ھەيە و دەشى بە
قورسيي پەپولەيەك ھەرچى ئىسىقانى جەستەي ھەيە بشكى.
ناتوانى دهستى پاكىشى نەك مەچەكى بە دەستىيە وە بىن.
بۆيە مەحموود دلى دایكى كرده نيشانە، دەيزانى دلى
دایكى ئىستا له كويىيە، رېك لە سەرى ئهو دايە، بۆيە
لولەي دەمانچەكەي كرده سەرى خۆى. بەلقىس ئەۋەش
دەزانى مەحموود رەحم بە خۇى ناکات، هاكا تەقاندى، هاكا
دهستى جوولاند، هاكا خوين پىزا و ئاسمانى داپوشى، لاشەي
كۈرەكەي كەوتە سەرى. بەلقىس توند پشتىنى مەحموودى
گرت، "نەكەي، نەكەي، بە دلى منيە وە بنى، سەرهەتا بە دلى
منيە وە بنى، با من بىزگارم بى.".

قىژە و هاوار و فېكانفرىكان لە ژۇورەكە دەھات، بەلقىس
زياتر ترسا، گوتى، "سوينىم بۆ بخۇق تەقەيان لى ناكەي."
مەحموود ھىواشتر دهستى لە كەمەرى خۇى كرده وە و
وەك گرييان، گوتى، "بە سەرى تو، بەس بابزانم..."
بەلام كوا سەرى دايىك ئەۋەندەي حەياچوون بەنرخە.
لەگەل ئەۋەشدا دەرگاكەي شل كرد، مەحموود پالىنگى توندى
بە دەرگاكە وە نا، دەرگاكە كەوتە سەرپىشت، پىش ئەۋەي
ھەنگاۋ بۇ ناوى بنى، پىش ئەۋەي بچىتە ژۇورى، سەدان
كۆتىر، سەدان كۆتىر سەد پەنگ، كە بەشى ھەرە زۇريان
سېپى بۇون يان پەلەيەكى سېپيان تىدا بۇو، وەك گىزەلۇوكە
لە دەرگاكە وە ھورۇڙمىيان كرد و ئاسمانى سەيداوايان كرده

ههزار پهنهنگ. ئاسمانى سېيداوا بۇوه ئاسمانى فېيىن و ئاسمانى ئازادى و گمەى بىتپانەوە، ئاسمانى شىن پەنكىرا بە سېيى و زەرد و قاوەيى و سەۋۆزى فلچەي سىنگ و بالى كۆترەكان.

تا چاوا بىكەت بەرز بۇونەوە، بەرز بەرز، جووت جووت لە ئاسمان سەمايان دەكىرد، سالار تەقلەكانى دەئۈمارىن، يەك دوو، سى... حەوت، بەلقيس لە ترسى ليشاوى كۆترەكان لەوي كەوتىبوو، بە راڭشانەوە سەيرى هەلفرىنى كۆترەكانى دەكىرد، ھەرگىز ئاسمانىتىكى ئەوهندە جوانى وەك سەيداوا نەخشاوبەكۆتى نەدىيوە، بەلام بۇ ژىنلەك كە كچەكەى خيانەتىلى كردىنى و لەسەر لىتوارى مەركىش بىن، جوانى چ دەرىدىكە! مەممۇود چووه ژوورەكە و بە ھەمان خىرایى گەپايەوە، دىسان سىنگى سالارى گرت و لىتى پرسى، "كوا، كوا برا نەفرەتىيەكەت؟"

ئەويش زۇر سادە دىسانەوە دەستى بۇ كۆترەكان راڭشىسا. مەممۇود شىپاراندى بەسىریدا، "تۇ دەبىن بىرائى مەيمۇون و سەگ بىن، نەك كۆتر. بە ھەمان تۈورەيى بە پلىكانەكاندا هاتە خوارى."

خەلکى سەيداوش ئەو ھەموو كۆترەيان بە جارىتك لە ئاسمان نەدىيىوو، ئىستاش خەلکى ئەو گەرەكە ئەو رۆزەيان لەبىرە، ئەو رۆزەي ئاسمان بالى گىرتىبوو، دەيانزانى كورەكانى مەممۇود بەلەك لە بۇزى ونبۇونى باپيانەوە، خۇويان داوهەتە

كۆتر و بۇ سوراغى بابيانى دەنئىرن، دەشىانزانى ئىستا مالى مرييەمەپەش نىيە و مالى كۆترە. بۇ خۇيىشيان بۇنى كۆتريانلى دېت و دەشى كىشىيان لى بىكەي بىدەنە شەقەي بال، خەلکەكە ھەموويان بە جارىك سەريان بۇ ئاسمان بەرز كردىقۇوه.

بۇ گەلىك ئازادى بە خەونىش نەدېبى، زىندان لە بەردەمى مالەكەيەوە تا ئەوسەرى دىندا درىڭ بۇوبىتەوە، تەماشاكرىنى ئەو ھەموو كۆترە بە جارىك كە لە ۋۇرسەرىيەوە بىداتە شەقەي بال، تۈزىك لە ئازادىيىش زىاتەرە. سەدان كۆتر ببۇنە نەخشى ئاسمانىكى شىن شىن، ھەموويان، خەلکى سەيداوا ھەموويان پىاوېتىكىان دېت، وەك لە دەمى ئەزدىيە دەر پەرى لە مالى مرييەمەپەش هاتە دەرى. پېيان سەير بۇو ئەو پىاوه سلىمانىيە، وەك خۇيان دەيان گوت، "بە جلک و جەمەدانەكە يىرا دىارە خەلکى ئەۋىتىه" لە مالى مرييەمەپەش بىتە دەرى، كە باوهەپىان نەدەكىردى وەوانە ھەر ناوى سلىمانىيىشيان بىستىنى، نەك ھەر ئەو ئەو مالە لەگەل سىتىھەرلى خۇيىشيان نابنە دوقىت، جا چ جاي لەگەل خەلکى شارىنە ئەۋەپەرى دىندا. يەكم جار كۆترينىكى وەك چۈرپەش شىرى، يەعقولوبى، كەللەزلى پەرلەپىن لەسەر لىوارى تانكىيەكە نىشتەوە، جا يەك-يەك و دوو-دوو چۈونە تەننېشىتى. سالار دەيزانى ھەموويان تىنۇويانە و دەبۇو زۇوتەر مشورى ئاوى خواردبان. بەلقىس كۆترينىكى سېپى، كە ھاوشانى كۆترينىكى رەشى بارىك تا توقەلە ئاسمان چۈرپۇو بە نىيان دانا، گوتى، بىتكومان لە دلى خۇيدا، "بىزام دېتە لام، بىزام بۇ لای من دېتەوە."

کوتره‌که لهناو ئاسمانى شىنى بىسىنور يەك لهسەر يەك تەقلەي لى دەدا، دواتر لهگەل كوتره رەشەكە بەئاسۇرى بەرەو خۆرەكە فېين، ئەوهندە دوور فېين بە ئەندازەي دوو پەپولە مانەوە، ترسا بکەونە ناو گىرى خۆرەكەوە، كەرانەوە و چەند سوورپىكى دىكەيان لىتدا و لەدواى ھەمووييان كوتره سېپىيەكەي كە بە نيانى دانابۇو، لهسەر تەلىكى ئەستۇورى بۇخى تانكىيەكە نىشتەوە و دلۋپە دلۋپى لىتوارى تەنكىيەكەي دەخواردەوە.

بەلقيس دلى بە ئاوخواردىنەوەي كوتره‌کە خۇش بۇو، پىنى وا بۇو نيان دەگاتە خۇشى و بۇ خۇيىشى چاوى پى بۇون دەبىتەوە و دەگاتەوە كچەكەي، ئەوهش فالىتكە و دايكان دەتوانى بە تارسى كەريش بىگرنەوە.

لەو كاتەدا ھەستى كرد لەدواوە يەكتىك بەنەرمى دەست بە پېيدا دىتنى، ھېيشتا بەلقيس لهناو دەرگاكە كەوتبوو، ھېتاش ختوکەي دەدا، زانىي نيانە، خۇى لە شوينتىكى ژۇورى كوتره‌كان شاردۇتەوە، كە زانىيويەتى مەحمۇد رۇيىشتۇو، ھاتۇتە لاي دايىكى، ويستى تۈزىك خۇى گران بىكتا، نەيتوانى، بەدلخۇشىيەوە ئاپرى دايىەوە، دىتى كەرويىشكىكى ملى خۇى لە پىنى ئەو دەخشىنى، كەرويىشكىش لاي ئەو سەرقافالەي ھەوالى شوومە.

سالار لهگەل كوتره‌كان دەدوا، بانگى دەكردن و فيتۇوى بۇ لىتەدان، ئەوانىش لهگەل دەنگ و دەست راوهشاندىنى ئەو بۇل پۇل وەك شەپۇل دەجۇولان، ئاپيان خواردىبۇوه، كوترى زىرەك چەند دلۋپىك دەخواتەوە، ئەوانەي دەيانەوى تا دوورترىن شوين، تا بەرزىتىن خال، تا ناو چاوى خۇر بېقىن،

خۆيان قورس ناكەن و هەر هيئىدە ئاۋ دەخۇنەوە زمانىيان تەرى بىن، تەنها دوو دلۇپ بچىتە چىكىدانەيىان، تەمبەلە كانىش، پانپۇر و پشتىشىنە كانىش ئەوەندەيىان ئاۋ دەخواردەوە، هەر ئەو بۇو، يەك-دوو جار بەدەورى تانكىيە كەدا دەسۈرانەوە و دەنىشتەنەوە، دەكەوتتەنەوە ئاۋ خواردىنەوە و گەمگەن و يەكتىرخوراندىن و سەر لە بنبالى يەكناان.

بەلقيس ھەستا چووه ناو ژۇورى كۆترەكان، چواردەورى دىوارەكان و ناواھندى ژۇورەكەش بەریز ھەمووى هيلىانە كۆتر بۇو، جەڭ لە قەفەزە درېزىانە پېشىيان پېكەوە دابۇو. جىكەجيىكى كۆترە كېكەوتتوو و بىچۇوە كانىشيان ژۇورەكەي پەركەببۇو. چەند كەرويىشكىك بەو ناواھدا بلاو بىبۇنەوە، سالار ھاتە ژۇورى و لە سووچى ئەسەرلى لای راستى دىوارەكە سەيرى هيلىانە يەكى كىرد، كۆتىيەكى دىسانەوە سېپى، بەسەر هيلىكە كانىھەوە ملى لار بىزۇوە، نەيتوانىبىوو هيلىكە كانى. جى بەھىلى، لە تىنۇان خىتكابۇو، كە سالار دەستى دايىھ نالەيەكى مەرگەھىنى لىتىھەات. بەلقيس دەزانى چارەنۇوسى دايىك هەر مەرنە بەسەر هيلىكە كانىھەوە. هيى كۆتر، كە ھەلنەھاتن دىيارە پىسە، هيى ژن وا نىيە، هيلىكەي ژن دەترووکى، دىتىھ دەرى دەشىتىھ مندال، دايىك دەبىن عومرىنەك چاوهپى بىكات، تا دەزانى ئەوەي ھەلىيەنداوە پىسە يان نا.

كۆترە داكانەكە ملى بەسەر هيلىكە كاندا لار بىزۇوە، هيلىكە كان بەئاستەم ترۇوكابۇون و جىكەجيىكى بىچۇوە كان ئارامىي يەكجارييان بە دايىكىيان دابۇو، ھەموويان دەندۈكە زەرددە كانىيان هيتابۇوە دەرى. مەرنى ئەو كۆترە داكانە يە شۇومە، بەلائى كەمەوە بۇ بەلقيس. ئەو پۇزەي بەلقيس دايىكى

مرد، هر دوانزده سالان دهبوو، ئهو بقژه هه مooo کوتره کان به سه ردا که وتبونه ناو کوپه کانی مالیان، بیزیک کوپه بۇ ئاو ساردکردن بە دریزیی دیوارى حه وشە دانزابوون. لە بقژه وە لە خیزانە کە يان كەس نە یوپراوه کوتە راگرى. لە كاتى ئاسايىدا بە لقىس باوه پى بەو قسە هيچانە نابوو، كوتى خوش دە ويست بە تايىھتى داكانە كانيان. بەلام ئىستا نا، چونكە دايىتكىك كە مندالە كەي لە مەترسىدایە، مردىنى مېرۋولە يەك، بالشكانى پەپوولە يەك بە مردن و بالشكانى مندالە كەي خۆى دەزانى.

دaiكى سالار هاتبۇوه سەربان، جامە ئاويكى بۇ بە لقىس هيتابوو، بە لقىس كە نايەوي كەس بە زەليلى و بىھىزى بىبىنى، هەستايە سەرپى، ويستى ئاوه كەي لى وەر نەگرىت، خەم و خەفەتى دنيا و هەزار دلۇپە فرمىسىكى چاوه پى لە چاوه کانى ژنەدا دىت. ئهو ژنەش لە دايىكا يەتى دەگەيشت، ژنەكى لە دنيارا نىيە بۇ دايىتكىكى جىڭەر كونكۇن و سەرگەر دان دلى داغ نەبى. با ئهو ژنە هەرگىز لە زەتى مندالبۇونىشى نە كردى. بەلام ئهو بوبۇو، بە دەردەوە بوبۇو.

مەرەپەشى غازى كۈورەچى سى مندالى بىبۇون، سەرورە و سالار و گولنار، ئهو گولنارەش، مىرددە كەي، مەحمۇود بەلەك ناوى نابوو، لە زىندان لە ھاپرىيەكى بىستبۇو، ھاپرىيەكى هەلوا سراپۇو، بەلام پىشىتەر گوتىبۇو، "ژنە كەم دووگىيانە كچى بىبى، حەز دەكەم ناوى بنىم گولنار،" كە محمۇود ئازاد كرابۇو، چووبۇو، ھاپرىيە ئهو ھاپرىيە ژنە كەي مندالە كەي بىبۇو، كچىش بۇو، بەلام بە مردوو بىي لە دايىك بىبۇو، دواتر كە بۇ خۇيان لە دواي ھەر دوو كە كورپە كە

سه روهه و سالار کچینکیان بwoo، ناوه کهی حازر بwoo، گولنار،
مه حموده به لهک زووزووش دهیگوت، "ئه و کچه م هیندهی
هاوریکه م خوش دههی".

وا نه بwoo، ئه و دهم مریم و انه بwoo، ئه و پهش و پیس
و چه رمن نه بwoo، ئه و کچیکی گه نمره نگی خوینشیرین بwoo،
قری ئه ستور و دریز بwoo، زووتر زور زووتر دایکی بقی
ده کرده پهلك. ریزیک پهلكی باریک، ئه ولا و لا یه کهی دوو-
دوو پهلك و پشت ووه که شی شهش پهلك، ئه گهر قژه پهش و
قورسه که شی نه هزنبیا یه وه، به ری دهدایه وه و ته اوی پشتی
داده پوشی.

مه حموده ئه وهی به سه رهینا، مه حموده وا پهش و پیس
و چه رمنی کرد، مه حموده له و گوندهی ئه وهی بن هولیری،
له سه رهینگاری له ئاغای یاخی ده بی، به پووی ئاغایدا
هله لدھ شاخنی، گوایه چه وساوه ته وه و به زور و به بی کری
هه میشه کاری پی ده کهن، جا ئه و ده می کن نه ده چه وسا یه وه
و کن یاخی نه ده بwoo؟ ئه وهش هه مه مهی به فیتی شیو عیان،
ئه و ده می ئه و مه حموده هه وایه کی وای چووبووه سینگی،
پیی وابوو ئیستی عمار لینی ده ترسی. ئا ئه و ده می له گوندی
هه لاتبوو، هات هات، هاته هه ولیری، لیره ش به غازی
کووره چیبیه وه نووسا، بwoo شاگردی، زور ما یه وه، هیچ
شاگردیک هیندهی مه حموده له کن غازی کووره چی گیر
نه ببیوو، دلی مریمیش له میشه هه ره بچووکه سه وزه کان
بwoo، عه جوول و به گیزه گیز، ورکگر و بیثامان. جا ئه و میشه
سه وزه جوان و شیرینانه زور که م به سه ره گول و شیرینی
ده نیشنده وه، به سه ره مه حموده وه نیشته وه، ئه ویش ئه وهنده

گیرا و بهر درا، ئوه نندە دوور خرایه وە و خۆی شار دەوه، ئوه نندە لیدانى خوارد و به بىتھۇشى هىنبايانه وە، نەک هەناو، نەک دل، پېستى خىزانە كەى لە گەنمىيە وە كردى پەش.

ئىستاش لە دواي ئە وە مۇ سالە كە به راستى مرىيەم قىزى درېز و پەلک و گەنمرەنگى و نازى باپى غازىيى كۈورەچى بە تەواوى لە بىر چۈتە وە، بکۈزى مىشى سەوزى بىر نايەتە وە، ئىستاش كە مرىيەم بە رووى بە لقىسدا پېنكەنلى شىرىن بۇو، شىرىنى لە دەمۇچاوى ژىندا تاكە شتە كە تەمەن ناتوانى لېتى بىستىنى، پېنكەننە كەى جوان و شىرىن بۇو، ئە و سلىمانىيانە ھەر وان ژىنلە تۆزىك ئە سەمەر بى، بە پەشى دە بىن وەك ئە وە بۇ خۆيان لە پەرى كاغەز دروست كرابىن، مرىيەم نازانى سلىمانى وېران بى بە سەر ژىن پەش و دەنگ پياوانەدا وېران دەبى، ئە وان نازانى ھەر سروشتىيان وايە، نازانى ژىن ئە سەمەر، ژىن پەش دلىكى چەند سېپى و پۇحىكى چەند خوينىن وە سەتىنە كەى چەند گەرم و جووتەمە مكىنلى كەى چەند ئاگرىنیان ھېيە، ئە وان نازانى كە لە زەت، لە زەتى راستەقىنە، ئە و لە زەتەي پىنى دەخاتە قۇولايىتە وە لاي ئە و ژنانەيە كە پېستىيان وەك شەۋەزەنگە، بە لقىسىش جوانىيى مرىيەمى دىت، ئا، ئە و پياو نىيە جوانى ژىن نابىنلى لە پېستىدا نەبى، بە لقىس جوانىيى مرىيەمى دىت و بۇ خەمى چاوه كانىشى سووتا، جامە ئا وە كەى لى وەر كىرت، دەببۇو وەرى كرى، زمانى وشك بۇوبۇو، قومىنلى خواردە وە قومىنلى دىكەش، گولنار ئە و كچەي بابى ئوه نندەي ھاپىرى لە سىتدارە درا وە كەى خۇش دە ويست، ئە و كچە پەنگ زەرددە ماتەي تاوىك پېشىر نە مابۇو، مەيتىك بۇو بۇ خۆى، ناخەقىشى نە بۇو، كچىك بەو مەندالىيەي گۈيى

لەو شەلاقانە بۇوبىن، كە لە بابى دەدران، حەتمەن نەك زەرد،
بەلكو دەبىتە زەعفەرانىش. ژنان بوغزىكىان بەرامبەر يەكتىر
ھەيە ئەگەر يەكتىر بناسىن، دەنا دۆست و ئازىزى يەكتىرن.
سى مىتىنەي سەربانەكە، ئەوان يەكترييان نەدەناسى، ئەوەش
دروق، يەكترييان دەناسى و چاكيش. مرىيەم دەيزانى سەرەدەمى
پاشايىتى بۇوايە بەلقيس شازىنى سەبئى بۇو، ئەو دەيزانى
سەرەدەميك شازىنى سلىمانى بۇو، سەرور باسى كىرىبوو،
ھەموو شىتكى بە تامى خەسووھو بۇ دايىكى باس كىرىبوو،
گوتبووى كە دايىكى نىيان شۇوى كىردووه، نيوھى سلىمانى
داوهتى شايىيەكەي بۇون، مەلكەندى تا ئەمېرۇش پلاويكى
وەك ئەوھى پۇزى بۇوكىتىنەكەي ئەوى بە خۇيەو نەدىيەو.
حافز و هەزارەكانى مزگەوتى گەورە بۇ سى پۇزى برسىيەتىيان
لەبىر چۈتەوە، ژنە چىشتىتىنەرەكانى سلىمانى تا ئىستاش
بە پلاوى دانسقە و تايىھەت دەلىن پلاوى بەلقيس. مرىيەم
دەيزانى ئەو ژنە شەپرزاھى دايىكى پېنچ كور و تاقە كچىتكى
وەك گولە، مرىيەم نەيدەگوت تاقە كچىكى وەك گول لە دلى
خۇيشىدا، خۇى بە خەسووى دەزانى، ئاخىر ژنى كورد كە
بۇوك دىتە مالەكەي بىزمارىك، ئەوەندەي بىزمارى كەوش، لە
بنى پىتى دەدرى، ھەر كاتىك ھەلدەستىتە پى، بەر ئىسقانى
دەكەۋىت و ھەست بە ئازار دەكات. با خۇشىشى بۇي، ئەو
بىزمارە يادگارە بۇ كاتى پۇيىست ھەر دەمەتىتەوە.
مرىيەم نەيدەوپىرا بىر لە كەمال و كورپەكانى بکاتەوە،
ئەوەتا ئاڭرىتكىان تۈزىك پېشىتە خەرىك بۇو نيوھى ھەولىنر
بىسۇوتىتىنى.

بەلقيسيش ئەوانى دەناسى، پرسىيارى دنیاى كىرىبوو،

ئەو بۇزىھى نيان تەلەفۇنى بۇ كرد، ئەو بۇزىھى نيان پىنى لە جەركى خۆى نا، لە بەغدا چووبۇوه بەريدى ناوەندى شار، ويستبووى بەئارامى باسى دلى بۇ دايىكى بکات، پشتۈپەنایەك بۇ دلە وېرانەكەي پەيدا بکات، قىسەشى لەگەل كرد، بەلقيس پرسى بۇوى، ”ئەو دوو مانگە نەھاتۇويەوه، بىرادەرەكانستىن جار هاتنەوه، قوربانى ئەو دەنگە سەوزەت بىم. نيان بە دلە شەق شەقەكەيەوه، وەلامى دابۇوه، ”دايىكە گيان، بەساقەي دلە جوانەكەو بىم، بەساقەي شوين پىلالوەكانو بىم، باوکم، كاكە مەحمۇوم، كاكە مىستەقام، ئازادى جەرك و دلىم... دايىھە سەد جار ھەموويانم بۇ ماج بىكە...“ بەلقيس گوتى، ”شىرىن گولەكەم، بۇ خوت وەرەوه، ھەموويان سوينيان بۇت بۇتەوه...“

”خەر يكە تەواو دەپىن، زۇرمان نەماوه، پېش تاقىكىردىنەوه كان مۇلەتمان ئىيەن، ئا چەند بۇزىك مۇلەتمان ئىيەن. يەمەوه، دايىكە نوقلەكەم، يەمەوه، ئايى چەند بىرتان ئەكەم.“

دەنگىك لە تەنيشىتىھە چىپەيى دەھات، دەيگۈت، ”پىنى بلى، پىنى بلى... با ھەموو شىتىك بىزانى“ پىنى گوت، دەنگى نزم و تەنك كردىھە، وەك ئەوهى ئەو دەنبايە ژاۋەذاو بکات و نەھىطىن دايىكى تىنى بگات، وەك ئەوهى دايىكى بەرىتىھە پەنايەكەو، وەك ئەوهى لە قەربە بالغى ھەموو دەنبا جىيابى بکاتەوه، گوتى، ”دايىكە بەساقەو بىم، دايىكە گيان، دلەكەم بەس تۆم ھەي بەس، گوئىم لى بىگە، ئەمەوى شىتىكتىپ بىلىم، شىتىكى زۇر گرىينگ، بۇ من زۇر گرىينگ...“

”دايىكە بەساقەو بىن چاوشۇوشە، ھىچم بىن مەلى، تۆ

بەس منت نىيە كچەكەم، نيوھى ئەو شارە خزم و كەسى
تۆيە، تۇ وەرەوە، وەرەوە و ئەوساھەمۇ شىتىكم پىلىـ“
بەلقيس بەرگەي ئەو شتەي نەگرت، كە نيان خەريك
بۇو پىنى بلنى، ئاخىر بەلىتىيان وا نېبوو بېرىارى ژيانى لە
تەلەفۇنۇكى نايلىۋەنەو بدرى، بېرىارىك لە بەغداوە بدرى و بە
چۈلى قولفەدا بىن، جىڭە لە سووتانى دلى دايىكى هيچى دىكەي
پى ناكىرى، كردىشى، سووتاندىشى، گېتكى چل قات لە هيى
دۇزەخى گەرمىر لە دلى بەلقيس بەردا، بەلقيس زورى گوت
نەيلى، بەلام ئەو ھەر گوتى، كىپە لە دلىيەوە هات، ”نازانم
ئەو كچە ماخۇلانپىكەوتۇوە، گوتى،
”ناوى سەرووەر، مالىيان لە ھەولىرە، لاي تانكى ئاواھەكەي
سەيداوا، كۈلانى بەرامبەر، لاي راست، چوارەم دەرگا... تۇ
ھىچ مەكە، ئەوان دىن بىلات، ھىچ نېبووە، ھەر ويستم
بىزانى...“ زورى دىكەشى گوت.“

ئەو نەيويست، ھەر نەشىيويست ھىچ بىيىستى، كچىتكى
ناردىتە بەغدا وەك كاكلى گوين، وەك لۆكەي ناو قوزاخە،
وەك ھەنگى بەنائىغانەهاتۇوۇ ناو شانەي ھەنگوين. بەلقيس
دواتر زور گلهىيى لە خۇرى كرد، لە عاقلە پى دەرددەسەرىيەكەي
خۇرى، لە عاقلە بەش و تارىكەكەي خۇرى، ھەميشە خراب
دەبىنى، ئەو ھەميشە وا بىر دەكتەوە كەسىتكى كۈژراوە،
كەسىتكى لە مەترسىدایە، كەمال يەك خولەك دوا كەۋى
وا دەزانى ئەمن گرتۇويەتى، وا دەزانى كارەساتىك پۇوى
داوە، كورپىتكى درەنگ بىتەوە گرتىن و زىندان و ھەلۋاسىن و
مردن دىتە بەرچاوى. لۇمەي خۇرى كرد، وا نېبووە ئەو كچە
گوتى ھىچ نېبووە، ئەو جارەش ھەر وا، كەسىتكى، بىرادەرىنەك،

به دوستایه‌تی له‌گه‌لی هاتووه بتوهه‌هی تله‌فون بکات،
یارمه‌تی داوه، کچیک چون بتوانی له و به‌غدا جه‌نجاله به‌ته‌نها
به شه‌قامی ره‌شیددا سه‌ر بکه‌وی، ده‌بی هاوپیه‌کی له‌گه‌ل
بی، به‌لقيس بتو دلخوشی خوی گوتی، هلبه‌ت براده‌ريکی
کچیشیان له‌گه‌ل بwooه، به‌لام هه‌ر بتو سوپاس‌گوزاری ناوی
ئه‌و کوره‌هی هینا.

به‌لقيس سه‌ردہ‌میکه دلی له ده‌ستایه‌تی، ئیستا به‌رامبهر
مریهم و‌ستاوه، مریهم به بیتده‌نگیه‌کی ترسناکه‌وه، به
ده‌موچاویکی بیثاماژه‌هی و‌شكه‌وه ده‌روانی، ئاخر ئه‌و ژنه
جگه له وشه‌ی توقینه‌ر هیچی دیکه‌ی نه‌کراوه‌ته هه‌ناوه‌وه.
به‌لقيس قومیکی دیکه‌شی له ئاوه‌که خوارده‌وه، زمانی و‌شك
بیوو، له کوتري سه‌ر ھیلکه‌کان و‌شكتر، ئه‌و نه‌یده‌زانی
نه‌خوشی شه‌کره‌که‌شی کاری ئه‌و ترس و توقینه‌یه به‌رۆکی
گرتووه، ئه‌و له‌کوی بزانی جه‌سته هه‌ر چی بخوات و
بخوات‌وه نه‌خوشی ناکات، و‌هک به‌شینک له سروشت تیکه‌لی
ده‌بی، ئه‌وه ترسه، ئه‌وه زراوچوونه هاو‌سنه‌نگی جه‌سته
تیک ده‌دات و ئه‌ندامه‌کانی له‌کار ده‌خات، په‌نکریاسیش
ئه‌ندامه خوبه‌خشنه‌که‌ی جه‌سته، له ترسدا را‌ده‌چله‌کیت و
جا ده‌بوریت‌وه، له‌و کاته‌دا خوینتی به‌لقيس پرپر ده‌بی له
کاربؤهیدرات و شه‌کر. ئه‌و کاته زمانی و‌شك و ئاگراوی
ده‌بیت و چاوی تلخ دادی و زور جاریش ته‌واو تاریک ده‌بی،
ئاگای له خوی نامینی.

ئیستاش به‌رامبهر مریهم زمانی و‌شك بwooه، به‌لام چاوی
تاریک دانه‌هات، بتو چرکه‌یه‌ک چاوی نوو‌قاند و هه‌ستی کز
کرده‌وه و گوتی، ”ژنه په‌شه، درو ناکه‌م هرگیز ئیوه‌م

خۇش ناوى، ناوتان و مالتان و خوين و ئاوتانم خۇش ناوى،
ھەر ھىچ، بەلام وەك دايىتكى راستىگۇ بە، وەك دايىتكى دلت
بە دايىتكى ئەتكىراو و بىرىندار بىسووتى، من دواى كچەكەم
كەوتۇوم كوا كچەكەم لەكويىئە؟“

مرىيەم تەنها بەو پرسىيارە وشك دەببۇ، زمانى لەگۇ
دەكەوت و هيچى بىير نەدەما، دىسانەوە بەلقىس پرسىي،
”خوشكەكەم، وەك دوژمن سەيرم مەكە، لەكويتان شاردۇتەوە،
بۇنى ئەكەم، لەوەتەي ھاتۇومە ھەولىر بۇنى كچەكەم ئەكەم.
بۇنى گولە زەردەكەي ئەكەم.“

مرىيەم دەيپىست ھەركىز ئەو ھېلکانەي ھەلەھىنابا،
مالىيان ھەر لەسەر ئەو قەلاتە بايە كە دىتو نەيدەتowanى پىتىدا
سەر كەۋى، كە جىنۇكە مالەكەي ئەوانى پى نەدەدىتىرايەوە،
مالىيان لە گەپەكى سەرای بۇو، ئاغالار كۆچەسى، كۈلانە
داخراوەكە، ئىواران شىنەبايەك بۇنى گولە كىتوبىيە زەردەكانى
بە كونۇقۇزىنى مالەكەياندا بلاو دەكرىدەوە، خۇر بەپەنگىتكى
سۇور ياخود پىرتەقالىيەكى تۆخەوە، ھىواش ھىواش ھەر
لەبەر خاترى ئەو، ھىواش ھىواش ئاوابۇونى خۇرى دوا
دەختى.

دوو شىت لە مالەكەي سەر قەلاتيان لە ناخ و دەماخىدا
ھەلکەندرابون وينەي ئەو خۇرە سۇورە تۆخە بە ئاسمانىتكى
سېبىي ئىوارانەوە، لەكەل بۇنى ئەو گولە زەردانەبىبا به
خۇيان و تۈزىتكى وردى ھەلالەو دەيھىنابا. يەكەم وينەي
لەدەست چوو كاتىك ژىتكى عەرەبى پەشپۇش كە بۇ
سۇراغى كورپەكەي ھاتبۇو، لەو چياوچۇلانە دىيار نەمابۇو،
ئەو ئىوارەبى خۇرى بەو رەنگ و سامەوە دىت، گوتى،

”خوره کهی ئیوه خوینی لى ده پژی، ده لیی سه ری حوسینی
 شەھیده له سەر سینی ئاسمان بۇ قاپیی خودای دەبەن.“
 له و پۇزه و مریم ئە و وىنەيە لە بەرچاو شىپوا و حەزى
 نەدەکرد بەرامبەرى بۇوهستى، تەنها بۇنى ھەلالەی گولە
 زەردەكانى لە مىشىكدا مابۇو، ئەمپۇش كە ئە و ڙنە سليمانىيە
 گوتى، ”من بۇنى كچەكەم، بۇنى گولە زەردەكانى دەكەم.“
 دووباره دواى ئە و ماوه دوورودرىتىزه بۇنى گولە زەردەكانى
 دامىنى قەلاتىنى هاتەوە بەر زەين، كە هيچ حەسەلەي ئە وەى
 نەبۇو بېر لە يادەوەری شىرىن بکاتەوە لە پۇزىتكى وا تالدا.
 پوانىيە بەلقىس، زمانى وشك و سپىي ئە و ڙنە پېپوارە
 ترساندى، گوتى، ”نامەۋى دلت بشكىتىم، دەمەۋى ئە وەى
 دەيزانم ھەموويت پى بلەم.“

بەلقىس دلى شىكاپوو، وەك ئە و شۇوشە فانقۇسە لە
 كارتۇنەكىدا شىكاپىن پىش ئە وەى دەر بەتىندى و پۇوناكى
 لېتى دابى.

جارىك ئە و قىسىيە بە كەمال گوتبوو، پىسى گوتبوو،
 نەتانھىشت دەم بە كەس بکرىتەوە، نەتانھىشت، پۇوناكى
 بىبىنى، بە مۇرى خۆيەوە سەد لەتىان كرد. ئە و كاتىش
 قىسىكائىان له سەر نىيان بۇو. كەمال گوتبوو، ”ھەر چۈنى
 بىن، شۇوشە فانقۇس دەبى بە پۇوناكى بشكى، پۇوناكىيەك
 كە ئە و شۇوشە تەنكەي دلى تو بەرگەي ناگرى. توش
 دىلەكى سەيرت ھەيە.“

بەلقىس ويستىبووی بۇي ရاست بکاتەوە، بۇي ရاست
 بکاتەوە و بلى، شۇوشە تەنك بە پۇوناكى ناشكى، كارى
 شۇوشە تەنك پاراستى پۇوناكىيەكىيە، شۇوشە ئەستور

وەك پىستى پىاو ئەستۇور، بە پۇوناڭى شەق دەبا. فانۇس سەروکارى لەگەل شۇوشە ئەنگەمەنە، دلى ئۇن لەگەل كچ. بەلام قىسىملىكىن لەگەل پىاو شەقەلدانە لە زىخ.

بەھۆى نەگوت، بە مەرىيەمى نەگوت بېشىكىنە، تا دەتوانى وردى بىكە، بەرگەگەرنى دلىكى شكاۋ لە سىنگدا وەك بەرگەگەرنى ۋۆمانەيەك وايە لە مستدا. نا بە مەرىيەمى نەگوت، وردىكىردىن لەسەر تۇ، ئازاركىشانىش لەسەر من، نا، تەنھا گوتى، "تۇ باسى دل مەكە، ئىتۇ نازانىن دل چىيە، پىنم بلىنى، كچەكەمتان چى لى كىردوو، كچەكەم لەكۈنىيە؟" مەرىيەم وەك مەيمۇونىك، بەزىقەيەك گوتى، "شەر لە من لا بىدە".

ويستى بلىنى، هەوالىي كچە بەرەللاكە ئەنخۇت بۇ لە من دەپرسى نەيگوت ئاخىر قۇولايىي بىرىنى ئەو ورچە ھاربۇوهى دىببۇو. بەھەيتىنى گوتى، "خوشكەكەم، تۇ بۇ مالىكى ھەلە ھاتۇوئى، نازانىم باسى چى دەكەي، من ئەو تاقە كورپەم ھەيە، سالار، ئەويش كۆترەكان بە برا و كەرويىشكەكان بە ئامۇزى ئەزىزى دەزانىنى".

بەلقيس گوتى، "نامەۋى بەدروت بخەمەوە، نامەۋى بلىم درۇ دەكەي، نا نامەۋى سووكت بىكەم، خۇت قىسىم بىكە، لەكۈيت شاردۇونەوە؟"

مەرىيەم ساردىتى، گوتى، "ھەر ئەوهى كە گوتىم، بىرۇ شەرمان لىنى لا بىدە، لە شۇينىنلىكى دىكە بۇ كچەكەت بگەپرى." بەلقيس ھەردوو شانى مەرىيەمى گرت و گوتى، "سەپىرى چاوم بىكە، راست سەپىرى چاوم بىكە تا نەتوانى درۇ بىكەي." لەگەل ئەو قىسىم بىكەي و ئەنەكەي لە ژۇورەكەدا دىببۇيەوە

له بهر بەرۆکى دەر ھىتىا، گوتى، "ئەى ئەو وىتنەيە، ئەو
وىتنەيە ئىيانى كچم چى دەكات لە مالەكە ئۆدا، ئەو كورە
نەفرە تىيە كەتە، باشتەرە بە من بلىنى، كورە كەت لە كويىيە؟"

۵

ئەو بۇزىھى سەرورەر وىنەكەى لەگەل نىيان گرت، نارەحەت و غەمگىن بۇو، بۇچى ئەو وىنەيەى گرت، ئەو ھەرگىز حەزى نەدەكرد وىنە بىرىت. دەمۇچاوى قۇپاۋ و كونج كۈنچ و پەشى زىندانىك بۇو ھەميشە لەگەلەيدا. زىندانىك كلىل و دەركاۋانى خۆى بۇو، ئەو دەردى خۆى بە پۇوهۇھ بۇو. كەسىك ھەست بە ناشىرىينى پوخسارى خۆى بىكەت، ھەرگىز دلخۇش نابى، كە بشزانى دەروروبەرەكەى تەنها ئەۋەيان بەلاوه گرىنگە، نەك حەز ناكات وىنە بىرى، ھەزىش ناكات دەر كەۋى. ئەوھ قىسەى دلى بۇو، ناشىرىينى ھەميشە وەك سىيەرى ئىزرايىل بەدوايەو بۇو، تەنها كە بىانزانىبىا گوئى لىتىه دەيانگوت، "جوانى بۇ پىاۋ نەھاتوو، بۇ پىاۋ جوانىيى پەوشىت و كەسايەتىيەكەيەتى." بەلام درق لە كاتەكانى دىكەدا ھەميشە ستايىشى ئەو پىاوانەيان دەكرد، كە جوانن و ئاخ و ئۆفيان بۇ ھەلەتكىشان. پاستىش دەكەن كە سەيرى نەينۆك دەكەى ئەو كتىب و زانىارىييانە نايەنە پىش

چاوت که خویندوبته وه، نا لووتیکی خوار و دهموچاویکی کونکون به ژه هری نه خوشی و سوریزه. سه ره و هر تا ئیستا که ته مهندی بیستوسنی ساله، له دله وه سه بیری نه بیتوكی نه کرد ووه، هر که سه بیری بکات پاست چاوی ده چیته سه ره چاله کهی لای چه پسی پوومه تی، پینچ چالی ئاوا و هک پیریزنه په شپوش پینکه وه سه ریان به یه که وه ناوه و هر گیز نیازی پویشتنیان نییه. خووی دابووه کتیب، کتیب تاکه ئاویتنه بورو که پوخساری نیشان نه دده دا، ئه و نووسه ره پوسمه ژیانی خوی به قومار دوزراند، له خوین زیاتر ئاوه ده ماره کانی دلی سه ره وری دده دا. هستی ده کرد بق خویندنه وهی کتیبه کانی ئه و چهند نووسه رینکی دیکه له سه ره دنیا ماوه. رسته یه کی ئه لبیرت کاموش سه نته ره بیرکرنه وهی بورو "خوکوشتن بره و دانه به بیته ودی". خوکوشتن تاکه بابه تی دلی بورو، ئه و له وانه نه بورو ژیان و مردن و هک یه ک بیبنی، نا، ئه و هیچ پیناسیکی بق ژیان نه بورو، به لام ده یزانی مردن ئارامیه کی له بنته هاتووه. مردن تاکه (بوونه) که ژاوه ژاوه دنیا ناتوانی بیجولینی. بیئومیدی بق ئه و شتیک نه بورو له ده ره وه یان له خویندنه وهه هاتبیته ناوی، نا بیئومیدی له ناخیه وه هاتبورو ده رهی، که ده شی دی ئه و کوره ناسک و لووسکانه ش باسی مردن و نائومیدی ده کهن که له کتیبه وه فیتری بیبون، شه رهی ده کرد، بق کوره قوز و جوانه کانیش، ئه وانه بی کیشہ رسیان ده تاشن، بیشہرم ده ست به پوومه تیاندا دینن، مووس بی بی گری پوومه تیان ساف ده کات، ده بی نائومیدی له چ خالینکی بؤگه نی دلیانه وه دزهی کرد بی. سه ره و هر کاتیک هر کاتیک رسیه نارینک و پنچک پنچکه کهی ئه تاشنی،

تەشتىكى خويىن لە بەر دەپروا، تا ئىستا بەئاسوودەبى پېشى نەتاشىوە، وەك دز پېشى تاشىوە، حەز ناکات كەسى بەسەردا بىت و سەرسام بى لەو ھەموو خويىنى لە بەردى دەپروا.
ئەو جارەش، كە نىوهشەو، ويستى لە نائىگايىسى قوتابىيەكانى دىكەدا پېشى بتاشى. حەيدەر، كورە نەجەفىيەكە بەسەردا هات و ئەو ھەموو خويىنى دىت، خىرا ھاوارى لە براادەرەكانى كرد، "گوموا كاكە يىتەر." زور باشە، خۇكۇشتن زور باشە، بەلام كوا ئەو ئازايەتىيە ھەيە. ھەشىتى، شتىك وەك بەلين، شتىكى نادىيار لەناو ڙيانەوە بانگى دەكىرد، نادىيار و لىل بۇو، دەشى مەرىيەمەپەشىش بۇوبى، بەلام ئەوھى لە مردىنەوە بانگى دەكىرد سەنگىتىر و ئارامتىر بۇو، گەرچى ترسىناكىش بۇو. ئەويش زور پەلەي نەبۇو، جارى ھەر وا بىتمەبەست چاۋەپى بۇو، ھەفتە ھەبۇو دۇو سەمۇونى دەخوارد، لەزىز بەتانييەكەي ھەستى بە مردىن دەكىرد كە لە پەنایەتى، نەيتوانىيە سلالوى لى بىكات، دەستى بۇ نەجوولاؤ، خۇ مردىنىش ناخۆشى كردووە، مەراسىمىي ھاتنى لە ھاتنى ڙيان سەخت و ئالۇزترە. خۇ سەروھەريش لە ئالۇزى ڙيان پادەكتا.

ئەو رۇزەش نەيزانى سەردار چۈن بى كىشاپە لاي خۆيەوە، ئەو كچە شۇوشەپەش بە قىسى سەردار هات، يەكسەر هاتە نىوانىيان، دەبۈپەت خۆى گىل بىكات وينەكەش وەر نەگرىتەوە، نا حەزى نەكىرد سەپىرى خۆى بکاتەوە. كە ئەبو سەباح وينەگرە بىتەنگ و ئامىرىيەكەي ئاداب بانگى كرد، وەستا، بەس ئاپى نەدایەوە، نەيزانى ئەو پىباوه بىتەنگە لەگەل كامىراكە لە دلىشەوە وينەي مشتەرەيەكانى دەگرى

و دواتر دهیانناسیتهوه، گوتیان، "له گهل تویه‌تی،" وینه‌که‌ی وهر گرته‌وه و خستیه گیرفانی. گیرفانی چه‌پسی خه‌ریک بwoo گپ بگری، دهیدی چاکه‌تکه‌ی خه‌ریکه بفری. دوور که‌وت‌وه، دوور دوور، له پهناهه‌ک کورسییه‌کی دیت، ویستی خوی بشاریت‌وه دانیشت، به‌ئاستم وینه‌که‌ی هینایه ده‌ری، ترسا که‌سینک پهیدا بی و بلن، "کوا بزانم جوانه؟" رینک له ده‌موچاوه چرج و قوپاوه‌که‌ی، له چاله ره‌شکه‌ی لای چه‌پسی بروانی. چاوه سه‌وز و شووشه‌بیبه‌کانی نیان سه‌رنجیان راکیشا، یه‌کم جاره چاوی ناکه‌ویته سه‌ر خوی، سه‌ر پوخساری پرمه‌ینه‌تی، جا به‌چی؟ ده‌ترسا ئو کچه که وه‌ک ئاو هه‌ستاوه‌ته سه‌ر پی، وینه‌که‌ی خوی وهر ده‌گریت‌وه ئو بیینی، ته‌ماشای زامه‌کانی ئو بکات، رینک ئو هه‌موو برینه. واش نه‌بوو، که نیان وینه‌که‌ی وهر گرته‌وه، سه‌یری سه‌روه‌ری نه‌کرد، چاوی بـلاـیدا نه‌چوو، ته‌ماشایه‌کی سه‌رداری کرد، سه‌رنجی دایه بـبـیـاـکـی و ئـأـلـؤـزـیـهـکـشـیـ. نازانی، نازانی ئو کوپه چیی ده‌ویت. ئو سالاره‌ش سه‌یره، بـقـرـیـکـ عـاشـقـتـ دـهـبـیـ، هـهـرـ لـهـ بـهـیـانـیـهـوـهـ بـهـ تـوـوهـ دـهـگـرـیـ، بـؤـزـوـ نـهـهـاتـیـ، دـهـمـیـکـهـ چـاـوـهـ پـرـیـتمـ." تـوـشـ قـسـهـ نـاـکـهـیـ، ئـوـهـ بـهـخـهـیـ کـرـاسـهـکـهـتـ بـقـ چـلـکـنـهـ، توـخـواـ بـمـدـهـیـ بـاـ ئـهـوـشـهـوـ بـوـتـیـ بـشـقـمـ، "هـهـرـ بـؤـخـوـیـشـیـ، مـاسـیـ چـوـزـانـیـ لـهـ سـکـیدـاـ" مـرـوـارـیـ هـهـیـ، بـؤـنـیـ چـلـکـیـ کـجـ لـهـ بـؤـنـیـ مـسـکـ خـوـشـتـرـهـ." نـیـانـ بـهـزـهـرـدهـ وـ تـهـوـسـیـکـهـوـهـ تـهـماـشـایـ دـهـکـاتـ، ئـوـ دـهـلـیـ، "دـهـیـ بـاـ بـپـرـیـنـ، بـقـ شـوـنـیـکـیـ دـیـکـهـ، تـوـزـیـکـ ئـارـامـ، ئـیـرـهـ زـورـ قـهـرـهـ بـالـفـهـ."

جاری دوو وانه‌یان مابوو، گویی ناده‌نی، له کولیزه‌که‌یان

دېنە دەرى، بەلای چەپدا، بۇ ژىير پىرەكەمى بابولمۇعەزەم، تۈزىك پىشتر، "جىھەر فەرسەتىك پى دەزانم." دەچن، بەپىنكەنېنەوە، لەۋى جىھەر دەخۇن، زۇر جارى دىكەش لەۋى جىھەر دەخۇن، رۇز ھەبۇو پىشكە جىھەرى بە دەممى نىانەوە دەكىرد، نىان دىدانەكانى سېى، تۈزىك پان، ناو دەمەنلىكى ئال ئال، هەر ئەوە نەبۇو لە بەردىم ئەو دوكانە ماچى نەبات. پېرەپىاوا و پېرىيىنى بىنک پۇشى بەغدا لە دوكانە كانى لاي راست و چەپيان ليمق، پىرتەقال، خەيار و پىاز و تەماتە و سىتو و ئەسفەرلۇوشىيان دەكىرى، جارجار بۇ ئەوانىشىيان دەروانى لە وەختىكدا ژنە ھەرمىنەكى بە دەستەوەيە، سەيرى پېرەپىاوا خەسىيەكەمى مىرىدى دەكىرد و پىشىدەكەنى، پىاوهكەش پىندەكەنى و دەيگۈت ئاي زەمان.

نىان چەندىن جار حەزى كردووە ئەو ھەتىوھ حىزە ماچى بىكەت، حەزى كردووە ئەو سەرسەرەيىھ لەوبەر دوكانە لەپىتاوا ماچى بىكەت و ھەندى گەندە تف لەسەر لىتۈشى جى بەھىلىنى، نا، وانا، حەزى كردووە ئەو ھەتىوچە لادىتىيە ماچى بىكەت و دەملى پېر بىكەت لە لىك و ژنە پان و كورت و سەرزىل و پەشپۇشەكان كە لەوەتەي ھەن ماچى لىتۈى مىرىدەكانىشىيان نەكىردووە، با ئەوەندەي دەكىرى بەخىليلان پى بەرن و تەفيشىيان لى بىكەن. بەلام كوا، ئەو سەرسەرەيىھ كوا جورئەتى ئەوەي ھېي؟ نىان ھەركىز لەپىرى ناچىتەوە، چەند جارىنکى دىكە چۈون و دانىشتۇون، ئەو ھەتىوھ زۆلە دەستى بەئاستەم ھىنا، گوايە يەخەي كراسەكەى بۇ پىنك دەكتەوە، گوايە تۈزى سەر چاكەتكەمى دەتكەنلىنى، جارىنکىيان سەرى ئەوەندە نزىك كردهو، جارىنک و جارىنکى دىكەش ھەستى

به هناسهی کردووه، که بهر سمیله زهرده هنگوینی و سه گیمه کهی دهکهوت، مووه باریکه کانی توزیک دله رینه وه، ئه ویش، نیانیش توزیک سه ری بردبووه پیشی، گوایه سه بیری یه خهی خوی ده کات، ئه ویش هر به دیله سه گی، ئه و هناسه گه رمانهی، که گرمیی جگه ره برازووه که شیان که وتبوروه سه ر بهر لیتوی سه ره وه نیان که وتبورو، هناسه یه ک وه ک دووکه لی خری تریاک بهر لیتوه ناسک و په مه بیه کانی نیان که وتبورو، وه ک ماینی به حری به فالی خستبوو، به لام کوا کچه کوردیکی ترساو جورئه تی ماینی به حری هه یه، شه پول بپری، ئه و هممو خوینه بیهوده پژابووه لیتوه کانی وه، ئومیندی ئه و هممو لافاوه خوینه سه ر لیتوه کانی نیانی تنهها و تنهها و تنهها جی هیشتبوو. به لام نا، ئه و هتیوه زوله خوی تیک نه دابوو، گوایه پینکه وته، گوایه به پینکه وته، ئه ونده لینک نزیک بوونه وه، ئاگای له خوین و هناسه نییه، سه ری بردبووه دواوه، سه ری سووپاندبوو، گوتبووی، "گرم، گرم، چایه کی گرم و توخ و شیرینی به غداییانه ش بانگ ده که م."

ئه و هتیوه حیزه، ئه و سه رداره سه ر سووکه، ئه و لادیبیه پووچه، له گه ل چایه به غداییبیه شیرین و توخه که جگه ره یه کیش ده کیشی، وهره کچ، هر له وی له بهر دوکانه که، له سه ر ته پله کیکی له ق. وهره نیان دلی به ورت نه بیت و به رگهی ئه و لینو و دووکه له بگری. نیانی عه یار و سیحر بازیش له و سه گتر، ده یکوت، "من حه زنا که م، لیره له به رچاوى ئه و خه لکه جگه ره بکیشم، جار جار دووکه له که ت له لای من بکه، سه بوریم به بونی نیکوتین دی." ئه ویش خو

بە شهر نەبۇو، يەكەم جار نا، دووھم جارىش، سىئىھم جار
گۇپى پېر دەكرد لە دووکەل، بە بازنىھى بچووک بچووک،
پووھو نيانى دەنارد، ئەو دووکەلە سېپىي شەھەتبازەش،
لە سەردار پياوتر، گەرمىر، بەھفاتر، دلاۋىنتر، وەك دۆست
و ئاشنا، دەچووھ كونە لووتە بچووک و تەنكەكانى نيانەوە،
نيان دەكۈخى، پىشىدەكەنلى، لەو بەينەدا، ھەر وا بەپىكەوت
و بەھەلە، دەستى دەخستە سەر ئەزىزى سەردار و ئەمۇيش
وەك ئەوهى دەستى نەنكى بىتى، تەزووې كىشى پىندا
نەدەھات، دەشىن ھاتىتىش. ئەو رۇزانەي ئاسوودە بۇوايە
پىنى دەگۈت، "نيان ئەمۇق بەختىارم، بەختىار و ئاسوودەم كە
لەگەل تۇم، لەگەل تۆ بۇونىش كەم نىيە، مىزگى بەھەشت،
ئەوانى دىكە كىشەيان زۇرە، ماندووم دەكەن." ئەو قسانە
كەنگى بۇون، ئەو كاتەي ھەتىوھەكەي دەزگىرانى نيان
و يىستبووی دەستدرېزى بکاتە سەر و بەينيان تىك چووبۇو،
دەستدرېزىش نا، شتىك وەك ژۇمۇرتىدايەتى، نيانىش توورە
بېبۇو، زۇر توورە بېبۇو، دواتر ئەوهندەي زستانىتكى گرىيابۇو،
ئەو ھەتىوھ بەرگەي ئەو لافاوهى نەگرتىبۇو، دەستيان لىتك
بەر دابۇو، نيان بە سەردارى گوتىبۇو، دەلى، "باشەوانە
خۇمان بىزىنەوە. بچىنە شوينىن." وەك نيان دەيگۈت شوينى
مەترسىدار. ئەوهشى گوتىبۇو، پىشىتىر گوتىبۇوى، "من خۇشم
دەويى، زۇرم خۇش دەويى. بەلام ھەر يەكەم ھەفتە باسى
خۇشەويسىتى و عەشق و فېرىن بە بالى ھەور و پۇيىشتن
بەسەر تەنافدا بەپىنخاوسى بۇ كىردىم، ئاخىر من شىتى ھەور
و تەنابازى و خەيالى عاشقانەم. تەنها ھەفتە يەك عەشقمان
كىردى و بېرايەوە، ئىدى تەنافى بۇ ھەلخىستىم، دەيپىست خۆمى

بۇ پووت كەمەوه، ھەميشە مۇن، بۇ ئەو مۇنىيەتى منى كوشت." سەردار ئەوانەي دەزانى، بۆيە گوتى، "باسى مەكە كۆپى پادشاش مەمنۇنە."

ھەر ئەو بۇزىز پېپەختە ورپىيە، بۇزىز جەڭر و بازنه دوووكەلە زۇلەكان، وەك تازە بۇزى فريشتە يەكى چووبىتە دلەوه، ھەر ئەو بۇزىز سەردار گوتى، "بچىنە كەناردىجە." چووشن، جارى دىكەش چووبۇون، سەيرى ماسىگەر كانيان دەكىرد، بەلەمى پىس و پۇخلى گەشتىيارى، مالە قورپىنە كانى كەنارئاوه كە و ناو قامىشە كان، كور و كچانى عاشقى قاچاغ. ماچكىرىنى قەدەغە و مەمكۈشىنىكى بەپەلە، بىنگومان ھىي خەلک. ئەو سەردارە زۇل و هيچۈپووجە وەك بەرد بىت و وەك فريشتەي سېپى و بىنگەردى خودا بىت، بە درىۋازىي ئەو كەنارە، بىلنى دەستىنەن بخاتە كەمەرى، دەستىنەن بىرى، دەستىنەن دۇستىيەتىيىش بىت، ھەر بەرىنگەوت جارىك پىك ناكەون. بەلام ھەتاويىك لە سەمیلى دەدات، لە كولمە سورە كانى، شازنى شانەھەنگىك دىتە ناو قىسە كانىيە، قىسە ئالتقۇنى و بە ئاو و تاوهكانى، كەچى ئەو شازنە ھەنگەي ناو قىسە كانى سەردار جە لە پىنەدان و چزوو هيچى دىكەي بۇ نىان بىن نىيە. لە دلى خۇبىدا دەلىت، "ئەو ھەتىوھەش زىرەكە، تاقىم دەكتەوە، ئەو جارە نا جارىكى دىكە." دلىشى بەوه خۇش بۇو سەردار بۇزىك گوتىبۇوى، "لە بەرچاوى كور، كچىش پىرنەينى و بەھەيەتىيىشە، زۇر لە كورەكان دەتىسىن خۇشە ويستيان بۇ كچە دۆستەكانيان دەر بېپەن، نەك بارى نەبن و ھەناسە و سەبوورى براادرايەتىيىشيان لەدەست بچى."

بۇزى واش ھېيە، نىيان شەو خەوى دىيوه، لە خەوەكەيدا

قەسەيەكى سەردارى پى گۈتۈو، قەسەيەكى وەك وەحى پى گۈتۈو، ”من يوسفم، بەلام يازدە ئەستىرە نا، مانگىكى شەق شەقىش نا، مانگىكى وەك دەمەداس لەزۇور سەرم ھەلاتبوو،“ بەيانىيەكەي نىيان زۇو لە خەو ھەستابۇو، مىكىياجىكى تەنك و سادەيى كىرىپىو، چاوهپىيى كاتىزمىر ھەشتى كىرىپىو، ئاخىر مانگى دەمەداس چاوهپىيى پېپۇونە، ئەوەش تەواوكىرىدى خۆشەویستىيە. يەكسەر ھاتبۇوە كۆلىتىز، بەشى زمانى ئىنگىلىزى، نزىك ئەو پۇلەي سەردار وانەي لى ھەبۇو، سەردار وەك ئەوەي عەزابى بىدات، درەنگ ھات، بەلام ئەو ساتبەسات ئارامتر بۇو. كە ھات نىيان ئەوەندەي دەمۇچاوى بەرگە بىگرى زەردەخەنە بۇ كىرىپىو، كەچى ئەو ھەتىيە زۇل و نەفرەتىيە لەگەل ئەوەش كە دىبۈوئى، ھەر لە دوورەوە دىبۈوئى، پۇوى خۆى وەر كىتىپابۇو، خۆى سەرقالى كەسىكى دىكە كىرىپىو، كە لە قەرەبالغىيەكەي بەيانىدا لەنزىكىيە وە دەرۋىشت، كە نىيان پىنى وا بۇو ھەر ناشىنناسى. بە پۇوى نىيانىدا ھەر وا، سادەو ساكار پېتكەننىكى نايلىقۇنى يەك چىركەبىي بۇ كىرىپىو، نە ھەلۈيىتەيى كىرد و نەوەستا، راست چووبۇوە پۇلەكەي خۆى، زەنگى پشۇوى وانەي قوتاپىيان، گۇرەپانى يارى، باخچەكەي بەشى زمانە پۇزەلەتتىيەكان، بەشى فەلسەفە و كۆملەناسى، چاپچىيەكەي ئەودىيو، لاي فسکەفسكى بىرادەرە شىوعىيەكانى، وەختىك دەزانى چۇتە سەرە ئەو سەرى ھۆلى كىتىخانە بارىكەكە، لەدەستى دەكتۆرە حەيات شەرارە دانىشتۇوە، كە ھەر بە ناو و نۇوسىنەكانى دەيانناسى، وەك ئامۇزى اەمەلىت بى، سەرى خستۇتە سەر

کتیبه‌کهی، نیان له دووکله‌لی جگه‌رهی ئەمینک دهکات، ئەو سەر بەزز دهکات‌وه، ئەو، کى؟ کاک ناسه‌ردار، بەئاستم دەستىنکى بۇ دەجوولىنى، دىسانه‌وه سەر شۇر دهکات‌وه، وەك نەيناسى و بەپىنكەوت چاوى پىنكەوبى، نیان خەرىكە مىزەکهی بەسەردا قىلىپ كات‌وه، نايکات ئاخىر ترمۇزه قاوه و كۆپەکهی دكتورەش بەر دەبىتەوه، دەچىتە دەرى، ئەو پۇزە هېچ، نیان سەندانىنک لەسەر سىنگى دەبات‌وه، ژۇورە پېرىكىچ و پېرى بۇنى عادەي چەكانى ھاۋپىتى و ژىير بەتانييەکەي، لە ژىير بەتانييەکەوە دەلى، "ھەر بۇزە و دووانىيان عادەييان، دېلىسەگ ھېندهى ئىتىھ ناتەكى،" نىانىش ھەر هېچ، لە بەشىناو خۆپىيەکەي كچان بىزار دەبى، ھەر لە دوورەوە بۇنى خوين و عادەبۈونىيان نیان بەر شەق دەدات، دەيەۋى دوور بکەويتەوه، دوورىش دەكەويتەوه، بىزارە و جەستەي گەرم دادى، ھەست بە گەرمى خوين دهکات، دلۋىپىك يان دووان چۈرپايەوه سەر دانى، نا، بۇنەكە بەدو اوھىتى، گەرمىيەوه ژۇورەکەي، مىدىيا پىتى گوت، "سەردار لىنى دەپرسى."

بەتۇورەبىيەوه سەيرىنکى مىدىيائى كرد و گوتى، "گوو بە شەرەفى ھەرجى سەردار ناو ھەيە، من ئەو خۆپىيە ھەنناناسم."

ھەفتەي دواتر، زىاتر لە دە پۇز لەو كاتەوهى لە كتىخانە دېتبووى، بىنلىي کاک ناسه‌ردار لەگەل چەند كۆپ و كېچىك لە چىشخانە قوتاپىيان نان دەخوات و قىسى گەورە دهکات و بە دەمە بۈگەن و ددانە زەردەكانى پىتەكەننى. نیان خۇى مۇن دهکات، ئەو نايىبىنى، نیان ھەر بۇ خۆپىشى دەلى جا بۇ بىمبىنى، لووتىلى پىستئەستوور. دواي چەند پۇزى دىكە

وەختىك بەغەمبارى دەچىتە باخچەكەى بەردەم پلىكانەكان، سەردار لەگەل كۆمەلە قوتاپىيەك وەستاواه، ئەوه يەكتىكە لەو بۇزىانەي بەختەوەرى دەچىتە قۇونىيەوە، خىرا بانگى دەكەن و دەلى، "ئەوه تۇ لەكويى شەونمى دل، زۇرم بىر دەكردى." نيان وا خۇى نىشان دەدات كە نەبىيىستۇو، دەچىتە لايىان و سەردار لاي خۇى جىتكەن بۇ دەكەتەوە، قىسى خوش دەكەن و سەردار دەلى، "من كچ بام، هەر بە يەك چاوداڭتن پەنجا كورم دەكردە كەلاك."

ھەمووان پىندەكەن و كچە كەركۈكىيەكەى بەشى فارسى دەلى، "قسابخانەيە."

نيان پىتاڭەنى و ھىشىتا مۇنە. لە وەختىكدا سەردار سەيرى نيانى دەكەد دىسان گوتى، "ھىانە بەبى پىكەنېنىش دەمانكاتە كەلاك."

ددانە پانەكانى نيان نەختىك دەر دەكەون.

ئەو بۇزەي سەرورەر وىتنەكەى وەر گرتىقۇو، ئەو بۇزە سەردار وانەبۇو، ئەو بۇزە بانگى نيانى كرد، "وەرە وىتنەكەى دوينىم بۇ وەر گرتۇويەوە."

نيان وىتنەكەى لى وەر گرتۇو لايەوە دانىشت، سەيرى وىتنەكە ناكات، هەر لە داخان بەئاشكرا سەيرى وىتنەكە ناكات، سەردار پانقولىكى دەلينگ پەنجا سانتىمەتر پانى لەپىتىه، بارىك و رېكە، قىزە بىزەكەى شتىكە وەك كەپر، سەرنجى ناچىتە سەر سەرورەر، ھىچ شتىك نىيە بەلای ئەودا راي كىشى، تا ئەو كاتەي سەرورەر لە دوورەوە دەر دەكەوى. سەرورەر لەو پەنايە دىتەوە كە بەدزىيەوە، بەلام بەئارامى سەيرى وىتنەكەى كردىبوو. نيان كە چاوى دەچىتە سەر سەرورەر،

جا وينه که به دهسته و دهگریت و تماشای دهکات، خهريکه زراوی له دهموچاوه کونج کونجه کهی بچی، سهروهر نه ک بو خوی، ههتا وينه کهی سه رپارچه کاغه زه کهش خهريکه له شه رمان له شويتی خوی بتويته وه. سه ردار ده زانی سهيری سهروهر دهکات، ده لئی، "نهو کوره ش يه کپارچه کابووس و تاريکيه".

نهو قسيه يه سه رنجي نيان راده کيتشي، ده لئی، "تاريکي سينسان مه ترسيداره، نهوه بو خويشي هات." سهروهر ديت و لايان دهه ستى، برووي لهوان نيء، قسيه ش دهکات، مينگه مينگه و هيچي ديكه، و هك نهوه ي بيه وي سه رنجيان له سه ر وينه کهی به رده ستيان لا بهري. وينه کهی ناو گيرفاني چاكه ته کهی خويشي قورسه، بهو لايده دا خواري كردووه، سهروهر وا ده زانی هر سه ر بو لايان بسوپريتني نهوه کچه ي له وي دانيشت ووه و ناوی نيانه سهيری دهموچاوه کونکونه کهی نهوه دهکات. سه ردار پرسبي، "وينه کهی دوينيت وهر گرته وه؟"

ئاخر ئبورو سه باح هميشه هيئنده ي ژماره ي كه سه كان وينه ده شواته وه، هر كه سه و وينه يه کي ده داته وه و پاره ي خوشى لى و هر دهگرئ. سهروهر پرسيا ره كه به سه ر خويز ناهيني و ده لئي، "من ده پرقم."

سه ردار به رده وام ده بيت و ده لئي، "زور جوان ده چووه." نيان له كاتيکدا سهيری وينه که دهکات ده لئي، "توزيک تاريکه."

سهروهر ده روات، سه ردار ده لئي، "شه رمنه، ته ريكه، پاريش له سه ر نهوه شهرمه وا زى هيئنا، نهوه چهند سالى

پۇي، برايدەرەكانى زانكۈشىيان تەواو كردووه:
نیان دەلى، "كوب و شەرم!"

سەردار دەلى، "شەرم سەرمایەي كور بۇو، كچ لىنى چەناد،
لەو گەرى، ئەو كورە زور سەيرە، دەلى، ئىئىمە ئاسمان
ھەلەدەكۈلەن و بە زەويىدا دەفرىن،" دەشلى، "بەتەمەنلىكى
پېرەوە دىيىنەوە سەر دنيا تا تەواوى كەين."
نیان دەپرسى، "بۇ شىيت؟"

سەردار لەپەرى سەرسامىدا گوتى، "شىيت! ئەوهندەي
تەواوى ئەو قوتا بىايىنەي ئىئىرە كىتىب دەخويىتىتەوە. ئەو پىتى
وايە، تەواوى تەمەنلى خۇى پىتى، مەندال تەمەنلى پېرى پىتى
دەلى، هاتووە لەسەر ئەو چالى زەويىيە تەواوى كات. ھەميشە
دەپرسى چ سوودىك لەۋەدایە تەمەنلى پېرى خۇت لىرە تەواو
بکەي، مەندال ئەو تەمەنە پېرە خۇى لىرە لەسەر ئەو زەويىيە
تەواو دەكەت، وەك مانگى پەر وايە مەندال، ورددەوردە كەم دەكەت
تا دەبىتە دەمە داس. وەك چۈن كەسىتكى بە كىسە باخەلى
پېرەوە دەچىتە قومارخانە، دەشى شىتىك بىاتەوە، بەلام سەر
زەويى براوهى تىدا نىيە، هەر دۆرانە سەرزەۋى."

"تۇش لەو بىروايەدai؟" نیان پرسى.

سەردار سەددىل بۇو، شۇرۇشكىتىرى بى و ھەمەنگوائى
بخويىتىتەوە، سەددلىش دەبى، گوتى، "نا، تەمەن وانابىتۇرى،
مەندال جىستەيەكى پىتى شەل و خاۋ، دنيا ئۇمىتىد و زەويى
و وزە و عەقل و كەسوڭار و خۇشەويسىتىي دەداتى، بۇزۇ
بە بۇزۇ گاشە دەكەت، ئەو جىستەيە دەبى بىزى، راپەكتە و
پىتىكەنلى، خۇشىيان بولۇت و خۇشى بولۇن، پىتىگات. ئەوهى ئەو
ناوى ناواه دۆران ئەوە پىتىگە يېشتە."

له ههموو ئهو قسانهیدا، نیان تنهما بھوه سەرسام بۇو،
کە پىنگەيىشتن و دۇردان چەند لىتكىزىكىن.
زور دواتر، ئهو سېيدەيەرى پىنگەوە لە ئوتىلەكە هاتىدەن،
سەرور گوتبووی، ”دنىا وەك جەللااد وايە، جامە ئاوىنكت
دەداتى تا پۇخت لىنى بىستىنى.“

بەلام ئهو رۇزى لە باخچەكەى ئاداب بۇون، نیان لە
سەردارى پرسىبىوو، ”كەواتە تو بۇ خۇشبەخت نىت كە دىنيا
ئهو هەموو شتانەي داۋىتى؟“

سەردار خۇى لە وەلامدانەوە دىزىبۇوە، ئەوهنەدى دەكىرى
چاوهەكانى بچووک كردىقۇوە، بۇ پەلەھەورىكى بچووکى
پوانىبۇو، دىسان نیان پرسىبىوویەوە، ”تو بەختەوەرى؟“
سەردار زور بەھىمنى گوتى، ”نا، نىم.“
نیان پرسىبىوویەوە، ”ئەوە ماناي چىيە؟ بۇ دىنيا ئەوانەي
نەداوه بە تو؟“

سەردار دىسانەوە سيمائالۇزەكەى خۇى دۆزىبۇوە،
گوتبووی، ”نا، مادام تو ھەمى منىش ھەم.“
نیان خەريك بۇو دىسانەوە دلخۇش بى، دىسانەوە
ئومىدىنگىچەكەرە بىكا، فەريا كەوت و گوتى، ”نا ئەوانەي
راستىرە، من نىم، كەواتە تووش باوھىرت بە بۇونى من نىيە.“
ئەو نەبوونەي سەردار كارىگەرلى گەورەي ھەبۇو،
بەلىنى، ”من نىم“ لەسەر بىركرىنەوە و باوھىرى سەردار نا،
بلىنى سەردار بگۈرىت و ھەست بە وجودى خۇى بىكەت، نا،
شوينى ھەست بە وجودى خۇى كەنلى سەردار دلى كچان
نېيە. بەلام ئەو بىركرىنەوە كارىگەرلى ھەبۇو، سەردار
بەراستى ون بى، قوتابىيەكان لە يەكترييان دەپرسى ”دىيار

نەماوه، لەكۈنييە؟ "ھەموو شۇينىكى بەدوادا گەپان، پەنايان
بۇ برادەرەكانى ڙوورەكەي برد، گوتىان، "دويىنى شەو
نەهاتۇتەوه."

كەس نايەوى ئەو ھەوالە بىزاني، "دويىنى شەو نەهاتۇتەوه،"
تا لە بەغدا نەبىت و كورد نەبىت و سەرددەمى بەعس نەبى
و شەپى ئېران و عىراق نەبى، ھەست بە قورسىي ئەو
زەبرە ناكەي، "دويىنى شەو نەهاتۇتەوه،" ماناى چىيە. لەپى
كۆلىزى ئاداب گۆپا و تەمىكى ترس و خەمبارى چووه سەر
بۇخساري قوتايبىيە كوردەكان. چىپەچرپ و فسکەفسكە،
ニيان ميدىياي دىتەوه، "دەلىن سەردار ديار نەماوه، راستە؟"
ميدىيا گرييا، نيان بۇ ئەوهى شىتكى بۇ دەر بکەوى، گوتى،
"گريانى بۇ چىيە؟"

ميدىيا لەزىير لىيەوه گوتى، "پىش سەردار، مەعن ھاۋىرى
بەسراوىيەكەي سەردار، ئەوهى بەشى فەلسەفە، ئەويش
ماوهىيەك پېشتر ئاوا ديار نەما، ئىستا دەلىن لەسىتدارە دراوە."
بەو ھەوالە ھەموو خويىنى نيان رېزايە ناو پىلاوه كانى،
زەرد زەرد بۇو، وەك بىابان و زەعفەران زەرد بۇو، ھەستى
كەر دەرپىنەكەي لى دەكەوى، "بۇ چىيى كردووه؟"

سەردار جارىتك پىنى گوتبوو، "من لە مردن ناترسىم،"
ニيان سەرسام بىبوو، سەردار گوتبوو، "لە خەيالىدا بە
كارەبا مەدبۇوم، نەسووتاپۇوم، جەستەم زەرد زەرد وەك
كاستەرى لى هاتبوو، چاوم لە پەنجە سەرىيەككە وتۈۋەكانى
پىنى خۆم بۇو، ھىچ نارەحەت نەبۇوم، كە مەردووشۇرەكە
تەماشاي كىردىن و زەردەشى پىتىان هات، بەلام كە پەنجەي
خستە نىوانىيان تا خاوېنىيان بکاتەوه، خەرىك بۇو بىدەمە قاقايى

پیکهنهن، نه مکرد گوتم با مردوو شوره که زراوی نه چنی.“
نیانیش پتی گوتبوو، ”جاری زراوی من مه به، لیتم بwoo
به پاست.“

دواویتهی سه ردار ئه و بwoo که له گەل نیان و سه رو ور
گرتبووی، هەر يە کەو وینهی خۇی ور گرتبووه، سه ردار
ھەلی گرتبوو، سه رو ور خسبوویه گیرفانی چاکەتە شىنە کەی،
نیان لە گیرفانی ناوه وھی جانتا سپییە کەی دەستیدا دای نابوو،
زوزۇزو سەبىرى دەکرد. قەت سه رداری وا بەناسكى نە دېبۈر.
ئىستا لە ھەموو كاتىك زىياتر سەرنجى لىتوھ گۆشتىن و دلىھە کەی
خوارىتى دەدات، بۇ تا ئىستا ئاوا سەبىرى نە كەردووه؟ نازانى
بۇچى پىش پۇيىشتە کەی بە پىتگاي ھاۋپى بە سەرپىيە کەيدا،
نازانى بۇچى پىش پۇيىشتە کەی ئاوا ورد سەبىرى پوخسارى
نىگەران و پېپەرائەت و لەزەتى سەردارى ھاۋپىنى نە كەردووه.
نیان باوهەری وا بwoo کە يە كىنك دە مرىت يان دە كۈزۈرىت
وینە كانىشى يە كىسەر ھەست بەھە دە كەن و سىما و پەنگىيان
دە كۈزۈت، با زۇر پېشىتىش گىرا بن.

ھەمووان غەمبار بۇون، نیان غەمبارتى. سەرۇھرىش، بەلام
ژيانى ئە و ئە وەندە تارىك بwoo، ئىدى جىنگايە ک نە ما بۇ و
تارىكىيە کى دىكە بکەويتە سەر.

چاوه كانى نیانیش كەلەلە خۇكۇشتىن لە سەردا سە وزىر
كى دېبۈر، ئە و پتى وا بwoo، ”ناكىرى بە و سىغا يە و، بە و دلە
تارىكە و لە دىنیا يە کى وا سە وزدا بىزى.“ كەچى و نبۇونى
سەردار، دۆستە ئازىزە کەی، ئۇمىدىنە كى واى دابۇوی، ئۇمىدى
ناچارى و ھەندى جار خيانە تكارانە، سەرۇھ شىتىكى دىكە
ھە بwoo کە لە ھېچ كە سىكىدا نە بwoo، ئە وە يىش ئە و بwoo کە

دەچووه ناو ھەر تونيلىكەوە، بىنگومان تونيلى ڏيان، ئەوسەرى لى ديار بۇو، بەلام ئەوهى لەوسەر بۇوى دەدا، نەك بۇ ھاپىكانى، بۇ خۆيىشى باس نەدەكرد.

پۇزانە، بەيانىيان، ھەوالى تازەيان لە يەكتىر دەپرسى، سەرەر زورتر دەيگوت، "نا ھېيج ھەوالىك نىيە، شوينەكەي چۈلە و كەسيش لىتى نەپرسىوە."

پۇزىك ھەموويان ھەوالىكىان بىست، "چاودىرىسى براادرەكانى دەكەن،" كى ئەوهى گوت، ديار نىيە، تو بلى با، ھەر بەخىرايسى باش بلاو بۇوە، "بەرپرس بۇوە، بەرپرسى قوتابىيە ياخىيەكان،" ماركسىيەكان بەۋەرى ھاشوهوشەوە، "شىوعى بۇوە،" ھەموو گوتىيان نا، كوا پۇزىك بەيانىكى حىزبى بلاو نەكىردىتەوە، نەتىنېكى نەبۇوە. سەرەر بى ئەوهى سەيرى نىيان كات. گوتى، "بۇنا، كى دەزانى؟ دۆست و براادرى زور ھەبۇو، دەلىن كە ھاتۇوەتە كۆلىز لە شوينەكەي خۆيەوە فايلىكى ئەستوورى بەدوادا ھاتۇوە، گوایە ھەموويان سوورن. لەكەل ئەوهشدا ھەركەسە و سندوقىكى رەشى لە سينەدايە."

لە وشەي پەش پەشيمان بۇوە، تازە گوتبووى، نىيان ترسا، نا، نىگەران بۇو، سەرەر گوتى، "تۇ ھېيج مەترسە." نىيان شەلەزا. بەسەرسامىيەوە، "من!"

سەرەر گوتى، "ئەو بۇ خۆى نا، بابى، براكانى، خوشكەكانى، دايىكىشى ھەموويان تىيە گلاون، ھەموويان سىاسى ياساغن، تۇ چى! تۇ بۇ خۆيندن ھاتۇوى."

نىيان زياتر ترسا و زياتر پەشۈكە، "من، نا، ئەو، بۇچى كەسوکارىشى گىراون؟"

سەرۇھر گوتى، "باوه‌ر ناکەم، بەلام بابى سەركىرىدە بۇوە،
مەترسىدارن، ئىستا نا، كاتى خۇى."

نیان چىدىكە بەرگەي نەگرت، ھەستا، پۇوى لە سەرۇھر
كرد و گوتى، "ئەبى بېرپۇم من وانەم ھەيە."

سەرۇھر سەر كەوتبوو، بەئازادى لەگەل فريشته يەك
دواپۇو كە هەر ئىستا لە ئاسماňوھ دابەزىپۇو، فريشته يەك
تازە لەدەستى جەللادەكەي پزگارى بىپۇو، لەۋەش گىرينگر
يەكەم جار بۇو بەرامبەر كچىك قىسەبکات و خەيالى لاي
ئەو نەبى چال و كونجەكانى پۇومەتى بىزمىرى.

درق، نىانىش درقى كرد، نە وانەي ھەبۇو، نە ھىچ،
نەچووه لاي پۈلەكانى بەشى ئىنگلىزى، پىنك بەناو
باخچەكەدا پەرىيەوە، بە پاروھكەدا دوور كەوتەوە، چووه
لاي بەشى مىنژۇو، سووپايدەوە، بۇ بەردىرگاي دەرەوە،
بۇ بەشى ناوخۇيىيى كچان، بۇ ڈۈورەكەي خۇى، ھەر بە
جلەوە چووه ژىر جىتگايەكەي، دەنگى دلى خۇى دەبىست،
تەپ تەپ بەر قەفەزەي سىنگى دەكەوت، چاوى نوقاند و
لىۋەكانى تەپ كردىن، ھەر لەزىر جىتگايەكەيەوە دەستى بىردى
ولە پەرداخەكەي، لە دويىنى شەۋەوە لەسەر مىزەكە جى
ماپۇو، قوومە ئاويتكى خواردەوە، تۆزىك ئارام بۇوە، لە
دلىوھ گوتى، "من بۇ؟ من بۇچى بىرسىم؟ ھەمووى چەند
جارىنك پىاسەمان كردووە، نا، كورپىكى باش بۇو. بەلىنىكەمان
لەنىوان بایە، وەك خۇشەویست بۇى غەمباربام، نا ئىستاش
شوينىكى لە دىلمدا ھەيە."

ھەموو قىسەكانى بىرى خۇى خستەوە، پىكەنинەكانى،
نىڭايى پەفيتىل و پەرمەغزاكانى، خۇ ئەو ھەر پىندەكەنى، ئەوهشى

بىر كەوتەوە، كە دەيگۈت، "من ھەموو كچانى ئەو دنبايەم خۇش دەويىن بەوانەي ناو ئەفلام كارتونىش." ئەو رۇزە مېدىا بەسەرسوورمان و بەچۈركىسىرىكىرىنى و پرسىبىوئى "تۆ؟ تۆ ھەموو كچانى دنیات خۇش ئەوى، ھەي نەگبەت؟" ئَا من، ھەموو يانىم خۇش دەويىن، بەلام كەسيان لە كەسيان زىياتىر نا.

پەريخان گوتى، "ئەوهش درق و جادو، كچىنە باوهەرى پى مەكەن."

نیان ئەو رۇزە پىتى گوت، "واز لە ھەموو كچانى دنبا بىنە، يەكىنكىانت خۇش بولى."

ھەمووان تەماشى نىيانيان كرد و بەتەوهەسەوە گوتىيان، يەكىنكىانى خۇش بولى، خۇ كەرنى؟

سەردار بىن ئەوهى يەك تۇز گۈى بىاتى يان توورە بىن، گوتى، "راست دەكەن، ئىتوھ راست دەكەن، باوهەرم پى مەكەن، بۇ قوربانيدان، بۇ مردن ئا، باوهەرم پى بکەن، بەلام بۇ عەشق و ئەفین و ئەو شىتە قورسانە نابىم، بەكەلک نايەم." ئەو رۇزەي نىيان ترسا و هاتەوە، مېدىاش زۇو كولىتىرى جى هيشتىبوو، نىيان چاوى نۇوقاند و خۇى لە خەو كرد، "ئەوه چىيە؟ دىسان چۈويتەوە بن جى؟ ھەستە عەيار دەزانىم نەخەوتتۇرى."

نىيان ھەر بە چاوى نۇوققاوەوە گوتى، "نا بىر لەو سەردارە دەكەمەوە، كوا باسى سىاسەتى دەكرىد؟" مېدىا گوتى، "نا سىاسى بولۇ."

نىيان يەكسەر لە نويتەكانى هاتە دەرى و پرسىي، "چۈن؟" چۈن دەزانى؟"

میدیا به ته و سه و گوتی، ”بۇ تو نازانی؟ خوت گیل مەکە.“
 نیان تاسا، خەریکە چاوه شووشە بییە کانى بکەونە
 بەر پىنى، میدیا دیسانە و گوتی، ”سیاسى بۇو، لە ھەموو
 کورە کان سیاسىتىر، لەو سەدامەش غەدارتى.“
 نیان كە دەستى بە خۇگۇپىن كردىبوو، وازى لە داكەندىنى
 گۈرە و بېيە کانى ھىتا و گوتى، ”تۇ شىيتىم دەكە ؟ سیاسى و
 غەدارى چى!“

میدیا لە سەر لىتوارى قەرە و يىلە كە دانىشتبۇو، قىزە زەردە
 خاوهە كە ئىشۇر بىبۇھە سەر كۆشى، سەرى بەرز كرده و
 گوتى، ”ۋەرە، وەرە بەر دەمم:“
 نیان چووه بەر دەممى، میدیا دەستى بىردى، لە سەر يەخەى
 چاکە تەكە ئىموويە كى زەردى كالى كورتى را كىشا...
 ”غەدارى يانى چى ؟ ھەئى ئەھرىيمەن، سیاسى يانى چى،
 ئەوەتە مۇوى ئەو سەردارە يە بە يەختە وە، ئەگەر مۇوى
 سەمیلىشىت قووت نەدابى، سەيرى لىتوپىشت بىكە، ئەوەندە ئى
 مژىيە تا ئىستا ھەر تەزىيون، سېپى سېپى بۇون.

پەريخان ھاتبۇوه ژۇورى، گوينى لە قىسە كانىيان بۇو، میدیا
 گوتى، ”خۇ حالى ئەو پەريخانە سەمتە ستۇرۇرەش لە تۇ
 چاكتىر نەبۇو.“

پەريخان گوتى، ”منى تىنەكەل مەكەن، بۇ خوتان حەياتان
 لى ھەلگىراوه، بابى من ملايە، نىوهى ئەو ھەولىتە سوينىد
 بە سەرى ئەو دەخۇن.“

میدیا گوتى، ”بە پېچكە ئەستۇرۇرە كانت ھەموويت دانايە وە،
 تۇش باش بە با ھاتۇوى.“

جا میدیا ရاستى دەكرد، لووسى و بىرقەي پېچكى

پەريخان نەك ئاداب لە ھەموو زانکۈى بەغدا دەنگى دابۇوه، دوو ئەوهندەي دلە لەتكەي سەربازى ون تەماشاكەرى ھەبۇو. ھەمووان دەزانىن كورە لادىيەتكەي بەشى كۆمەتناسى ھەر رۇزىك چاوى بە پەريخان بىكەوي خۆى پىس دەكتا. پەريخان گوتى، "من وام، من دەمەوى بەو پىنچakanم دلى ھەمووييان داغ بىكەم، ھەر چى كورە بىخەمە ژىر پىم، بە تايىبەتى ئەو سەردارە حىز و غەدارە."

نيان دىسانەوە پرسىي، "چۈن سىياسى بۇو، واز لە پۇزى ئەو پەپولە بىتتە، ئەوەم پى بلى چۈن سىياسى بۇو؟" مىدىيا گوتى، "ھەموو شتى باس بىكەم، ھەياي خۇيىش و ئەويش بەرم؟"

نيان قسەي نەكىد، "چى؟ ھەياي خۇيىشى بەرى بى ئەو چىيى لەگەل كردىووه." ئەوهى لە دلى خۇيدا گوت. مىدىيا بەرددەوام بۇو، "پىم بلى سىياسەت ماناي چىيە؟ بە دوو قسەي خوش منى لە كولىتىز بىردى دەرى، بە بىيانووى جەرخواردىن و قسەي خوش، جا راستى دەكىد، سى شىش جەرى خوشى بۆ كېريم، لەبەر سىحر و فىلى ئەو نېنى، من هيى سى شىشم، چاى شىرىين و رەش وەك چاوى ئەو پەريخانه.

نيان تاسا، ترسا ژيانى ئەو بىگىرىتەوە، پەريخان گوتى، "ھەزم لەوهىيە. دوايى چوونە كۆئى؟" "چووينە سەر دىجلە، گوايە حەزى لە سروشت و مالە ھەڙاز و ماسىگەر و ئەوشتانەيە. منىش حەزم لى بۇو، شوينىتىكم پلى دەهاويشت (پىنكەنин)، لەگەلى چووم، ئىتوەش بان دەچوون. خەريك بۇو تەنورەكەم لى بەر بىتتەوە، ئەو ماسىگەر پىرە و ئەو ژەنە

دهموجاوه کوتراوه و ئهو مندالله پەشە قۇونپۇووته و ئهو
كچە حەكەدارانە، ئاوا بىرىمى، ئەوەندەم زانى خۆم لەناو
قامىشەلەنى پاشت زانكۇر پۇوخاوه كونەكەي موستەنسىرىيە
دىتەوە، لەۋى لەناو ئەو قامىش و بۇقە لىنجانە لەوەختىكدا
خەرىكە تەنۇورەكەم لىلى بەر بىتەوە، لىتى پرسىيم، لەبىرتە پېتىم
وتى فەرەنسى؟'

ئاخىر لەو پۇزەوە، ئەو ھەر بەو قىسىمە مىنى بە زنجىر و
تەناف بەستەوە. ھەر خۇى گوتى، لەپاشت قامىشەكان گوتى،
دۇرۇق، فەرەنسىي چى؟ ھەرجى كچى سېي و كرمە بارىكەكانى
فەرەنسا ھەيە بە قوربانى يەك تال مۇوى -كەمەرى خۆم
توند گوشىبىو ئاخىر ئەو شەلاتىيە دەشىن ناوى ھەر شويىنى
بىتى - يەك تال مۇوى ق...ز... نا، بىنالىت بن.

خەرىك بۇو مىز بە خۆمدا بىكم، چەند دلۇپىنكىش كەوتە
سەر دەرىپى سېپىيەكەي ئەو پۇزەم.
پەريخان بە هەناسەيەكى توندەوە گوتى، "دەك داوهشىي،
حەياپەر."

نيان سەرسام و حەيران، مىديا گوتى، "تۇ باي بە پىنچەكە
ئەستۇورەكانىدا دەھاتە خوارى. قوربانى يەك تالە مۇوى
بىنالىت بن، جا ئەو كورە كەرانە نازانى لەگەل ئەو قسانە
كچى بەستەزمان مىز بە خۇيدا دەكت، بە ھەزار حال رام
گرت، خۆم گوشى و بە ھەزار حال رام گرت. ئەويش ھەي
بە قوربانى ئەو سەمیلە زەرد و قەزە بارىكەي بىم، كە هيشتا
تالىكى بەسەر شانى نيانوھىيە، خۇزگە مىزم لەو دەمە
گەرمەي كردىبا، من تەواو خۆم بە ويقار نىشان داوه، بەلام
خويپى ھىچۈپوچە زانىي، نازانىم چۈن زانىي دەموجاوم

درق دەكەت و من لە دلەوە تەسلیم بۇوم. زانىي خەرىكە جله كانى بەرم دەبنە هەلم، ئىسىقانم بارىك بىبۇنەوە، ئەويش دەلەرزى، لە كەمەرەوە دەلەرزى، ھەستم كرد خەرىكە پاڭقولە پەساسىيە تەسکەكەي بتهقى، خۆم دەناسم بؤيىخ ناۋىيرم سەيرى كەمەرىشى بىكم، ئاخىر ئەوهندە شل نەبام، كەمەرم، دلم، پېستم ئەوهندە شل نەبا، تەفيكى خەستم ئاستەم، كە هيشتا بۇنى جىڭەرى لىن دەھات، ئەوهندە بىرسى بىبۇمەوە دەتكوت يەك سالە نامن نەخواردۇو، خەرىك بۇو گاز لە پەنجە جىڭەرىيەكانى بىگرم. بەئاستەم ھەر ئەوهندەي ھەناسەم بەر پەنجە سەكىيەكانى بىكون، بەئاستەم پەنجەي خستە سەرلىيۇم و گوتى، ھەموو كچان و ڏنانى سېپى و كرمىي ئەو فەرەنسايە، هيى ئەو سويد و ئەلمانيا و نەرويچە، كە ئەوهندە ساردن دايىكى خۇيان جورئەت ناكات لە تەنيشتىيانەو بخەوى، بە قوربانى ئەو گەندەمۇوهى سەرلىيۇت بن.

جا گوتى، كچى ئەو چىيە ھەست بە لافاوى خويىنى ژىز پېستى لىيۇت دەكەم، ھەى كەفى دەريا.

منىش ھەر بەنياز و ھەستى بىرسىيائىتى و بۇنى جىڭەر بەئاستەم پەنجەكانيم ماج كردن، كەچى ئەو ھەتيوھ خويپىيە كە دەيزانى تواومىمەوە و حىز بۇوم، ئەو ماچكىردىنى منى نەدىت.

پېشتى بە دارىكەوە دام و گوتى، سەيرى خۇر بىكە.
خۇر ئەو كاتە وەك ھەستى من شەھيد بىبۇو، سوور سوور بىبۇو، سەيرىم كرد و ئاو زايە ناو چاوانىم و بە

کولمدا شور بزووه بـو سـر لـيـوم. من هـيـچ ئـاكـام لـى
نـبـبوـو، خـويـشـم بـقـ حـازـر نـهـكـرـدـبـوـو، ئـهـو جـادـوـوـبـاـزـهـ، ئـهـو
سيـحـربـاـزـ وـ حـهـرامـزـدـهـ گـهـواـدـهـ لـيـوهـ ئـسـتـوـوـرـهـكـهـيـ ژـيرـهـوـهـيـ
پـاـسـتـ خـسـتـبـوـوـهـ نـاـوـ دـهـمـ ـپـهـريـخـانـ تـهـنـهاـ دـهـسـتـيـ نـاـ، بـقـ
خـوـيـ رـاـسـتـ چـوـوـبـوـوـهـ نـاـوـ دـهـرـپـيـنـكـهـيـ خـوـيـهـوـهـ، بـهـ هـنـاسـهـ
وـ هـهـوـهـسـ ئـهـوـهـنـدـهـ پـرـ بـبـوـوـ خـهـرـيـكـ بـوـوـ بـهـرـزـ بـيـتـهـوـهـ وـ
بـهـ بـنـ مـيـچـهـكـهـوـهـ بـنـوـوـسـيـ.ـ منـ هـهـرـ نـهـمـزـانـيـ سـمـيـطـهـ زـهـرـدـهـ
درـيـزـهـكـانـيـ رـاـسـتـ چـوـوـبـوـوـهـ نـاـوـ دـهـمـ، منـ خـواـدـهـزـانـيـ بـهـ
تـامـيـ مـاـجـ نـاـ، بـهـ تـامـيـ بـرـسـيـاـيـهـتـيـ وـ جـگـهـرـهـوـهـ، ئـاخـرـ يـهـكـ
پـارـچـخـوـيـنـ وـ خـورـ وـ جـگـهـرـ بـوـوـ.ـ مـزـيمـ، مـزـيمـ وـ تـونـدـ مـزـيمـ،
تـونـدـ تـونـدـ، تـونـدـتـرـ مـزـيمـ، كـچـيـنـهـ نـازـانـمـ كـورـ كـهـ ئـهـوـهـنـدـهـ پـيـسـ
وـ نـهـگـريـسـ وـ بـونـتـهـگـيـهـ بـهـ تـايـيـهـتـيـ ئـهـوـ سـهـرـدارـهـ قـوـلـبـرـهـ
بـقـچـىـ لـيـوـيـانـ ئـهـوـهـنـدـهـ هـنـگـوـيـنـيـيـ، خـواـ تـوـوـيـانـ بـپـرـيـتـهـوـهـ.ـ ئـهـوـ
سـهـرـىـ بـرـدـبـوـوـهـ نـاـوـ قـرـمـ، دـهـسـتـيـ خـسـتـبـوـوـهـ پـشتـ سـهـرـمـ بـقـ
ئـهـوـهـيـ سـهـرـمـ بـهـ دـارـهـ زـيـرـهـكـهـ نـهـكـهـوـيـ.ـ چـاـوـمـ نـوـوـقـانـدـبـوـوـ
لـيـوـيـمـ دـهـمـزـىـ، ئـيـوـهـشـ دـهـزـانـنـ ئـهـوـ زـوـلـهـ تـهـنـهاـ لـيـوـيـ جـوانـهـ
وـ بـهـ چـاوـىـ نـوـوـقـاـوـهـوـهـ دـهـكـرـىـ بـيـمـزـىـ.ـ خـوتـانـ مـنـ دـهـنـاسـنـ
دـؤـسـتـپـهـرـوـهـرـمـ، قـسـمـ نـهـكـرـدـ وـ گـوـتـمـ دـهـكـرـىـ دـؤـسـتـاـيـهـتـيـ تـاـ
ئـهـوـ پـلـهـشـ بـرـوـاـ، بـهـ تـايـيـهـتـيـ بـقـ ئـيـمـهـ كـهـ غـهـرـيـيـنـ وـ دـهـسـتـيـكـ
نـيـيـهـ لـهـ باـوـهـشـمانـ بـكـاتـ.

ئـهـوـ ئـهـوـ نـاـكـهـسـبـهـچـهـيـهـ، دـهـسـتـيـ بـقـ سـعـتمـ هـيـنـاـ، بـهـسـهـرـ
سـمـتـمـداـ شـوـرـيـ كـرـدـهـوـهـ، لـهـگـهـلـ خـزـينـيـ دـهـسـتـيـ هـهـمـوـوـ پـيـتـمـ
وـهـكـ لـافـاـوـ خـزـىـ، تـوـورـتـ بـوـوـمـهـوـهـ، دـلـمـ رـاـسـتـ هـاـتـهـ
ژـيـرـ پـهـنـجـهـكـانـيـ، وـيـسـتـ تـونـدـ بـهـسـهـرـيـداـ هـاـوارـ بـكـمـ، زـلـهـيـهـكـيـ
تـونـدـيـ لـىـ بـدـهـمـ وـ بـقـ ئـهـوـ نـيـانـهـ چـاـوـحـيـزـهـ وـ هـهـمـوـوـانـيـ تـهـمـبـيـ

بکەم، نەگبەتى پاست لەو کاتەى بۇ ھاواركىرىن بەسىرىدا دەمم كىردىو، بىك لەو کاتەدا جارىكى دىكە لىتىي گۆپى و سەمەئىلى بەو ھەموو ھەناسە و لىكەوە كەوتەوە ناو دەمم، لىتىي خوارەوەشم كەوتبووه ناو دەمم ئەو سەگىسارە پىستمارە، دەشى ئىيۇش بىزانىن، لەو کاتانەدا خۆت نا، جله كانى ناو كانتور و پىتلاؤھەكانى بەرددەست پىنەچىيىش مۇوچۇوركى پىندا دىت، با سىنى بۇزىش بى، لات جى هيشتىنى. لىتوم سېرسى بېبوو، وەك لىتىي نىيان، ئەو باش دەزانىنى لىتوسىپبۇون چۈنە، ئەويش بەو لىكە گەرمى دەكرىدەو، وەك ئاسىنى سۇورەوەكراو بخەيتە ناو ئاواھەوە با ئاواھەكەش گەرم بى، دنيا دەكاتە ھەور، ھەلم دەوري سەرمانى تەنپىبۇو. من نابىن ھېچتانلى بشارمەوە، گىرانەكەي پەيوەندىيى بە منهە نىيە، تەنها پىتان دەلىم ئەو سىياسەت باز و غەدارىش بۇو، لەو سەدامە زىاتر دىكتاتور بۇو.

من ئاگام لە خۆم نەمابۇو، جا بۇ ئاگام لە خۆم بىتىنى، ئاخىر خۇ ناكىرى لەو بەغدايە خۆت تەسلىمى كورى كورد بکەي و ئاگاشت لە خۆت بىتىنى، وەختىكىم زانى دوو دوگەمىي كراسەكەمى كردىبۇو، ئەو دوگمانە دايىكم بۇ خۆى بۇي لىتابۇومەوە، وەختىكىم زانى ئەو مەمكە عەجولانەم كەوتبوونە ناو دەستى، ھەستىم دەكىرد لەو کاتەدا بە قەد دىجلە ئاوم لە بەر بۇيىشتۇوە. دەشى ئەويش بەو نىازە ئەوهى نەكىدىنى، مەمكەكائىم تۈزىك گەورە بېبوون و فېرىپۇونە ناو دەستى، ترسام مەمكەكائىم بەقەنەوە، بەلام ئەو زۆلى ھەرامزادەيە بەوهش رانەوەستا دىتىم، درق، چاوم ھېچى نەدەدى ھەستىم كەر، گۆى مەمكى چەپمى، كە خالىكى قاوهىيى كالى پېتەيە،

خستوته ناو دهمیه و، ئەگەر مووچىكە و هەناسەكانى نەبووايە، ئەگەر بمزانىيا ھەست و ئىداراکى ماوه، نەك ھاوارم دەكىرد، نەك تقيارانىم دەكىرد، سەرىيم دەشكاند و تەمبىئم دەكىرد، بەلام تالى سەپتلى بەر ئەو خال و پىستە تەنكەي سەر مەمكىم كەوت و هەناسەم وەستا و قىسم بۇنەكرا. لال بۇوم، لال لال. بەوهى چاك بۇو شوين دەمى گۇپى گازىكى توندى لە مەمكى پاستم گرت، خەريك بۇو گۈيەكەي لى بکاتەوە و پۇحىم دەر بچى، زللەيەكى توندم لەناوى چاويدا، لاي چەپىم سورى كىرده و، خوينى لووتى بەر بۇو، ئەها ئەوهتا خوينەكەي كەوتۇتە سەر ژىركاراسەكەم، ئەوهش شوينى گازە ژەھراوېيەكەي ئەو ھەتيوھ تا ئىستا ماوه لەسەر مەمكى پاستم خوايە ئەو شەو لە سىدارە دەن و لە كۆلمانى كەنه وھ.

پەريخان وەك ئەوهى تازە لەبن مىچەكە دابەزىيى، بە هەناسەيەكى نۇوساوه و گوتى، "گازى ئەو تا ئىستا نامىنىتەوە، ئەوه جى گازى ئەو كەنە كەنە بەسپاۋىيە بىرادەرتە، ھەدىل، بق نازانىم دويتنى شەو بەيەكەوە لەسەر جىنگاكەي ئەو خەوتىبۇون. دىيارە زللەكەشت ھەر لەو داوه ئەورق دەيگوت چاوم خوينى تىزاواھ."

نيان سەردارى لى بۇوە دەسپەيەكى بەكارهاتۇو، ھا لەوي فرى بىدرى ھەلى ناگىرىتەوە، سەيرى مىدىيائى كىرده و، بۇنى جىگەر لە لىيەكانى دەھات، بۇنچىگەرىيەك بە دەستى سەردارەوە، چاي شىرىن و پەش، دووكەلى بازنه بىسى سېي. نىيانىش لەگەلى چووبۇوە پاش قامىشەلانە چەركەي ئەودىيو زانكۇ ماندووە كۆنەكەي مۇستەنسپىيە، ئەويش پىياوه پىرە

ماسیگرهکهی دیت، ئەوهی گوایه سیحربازه و ماسییهکان بەدەنگیه و دین، بەلەمە تەختە و دریزەکانی دیوه، ژنە دەمۇچاوكوتراوەکانیش، ئەوانەی دەیانگوت لە چۆلەکە زیاتر دەپەرن. مەندالە قوونپرووت و بىخزمەت و پېستىئەستور و میزكەرەکانیش. پېشى جوان بۇون، مەندالىكى سەرقەن و نىگروشى ماج كرد، پېستى بۇنى قورى لى دەھات. جەڭ لەوهى رەش بىبۇو، هەتاو نەك دەمۇچاوى تەواوى پېستى پېشتى و سىنگ و ورگە ئاوساواھكەشى سووتاندبۇو. بولبول و كۆتر و ئەۋشىتائەشى دى. سەردارى زۇل گوتىشى ئەو تەيرانە زۇر لە من ئاقلتىرن، ئەوهەتا ئەوان لەو سەرى دنيا دىنەوه و وەك گوللە دەچنە ناو دار و بىشەلان، بە ھەمان خىرايى هيلاڭە خۇيان دەدقۇزەوه، بەلام من، بەلام ئەو دلەى من بۇ جارييکىش نەيتوانى هيلاڭە خۇى بەدقۇزىتەوه. ئاھمۇ ئەوانەيان كرد، بەلام ماج و ليومىزىن و دوگىمەكرىنەوه و دەستى پشت سەر و ئەو شتائەيان نەكىرد، مىزىش نا، نىيان حەزى لى بۇو جارييک لە ژيانىدا، لەسەر گەدىيەكەوه بەپىتوھ مىزىيک ھەلدا، بەلام ئەو ھەلەي ھەرگىز بۇ ھەلەنەكە و تېبۈو. بەلام چەند دلۇپە مىزىك ئا، شەرمى كرد، حىكاىيەتى كچى ئەو ولاته چەند لېك دەچن، بۇ ئەوهى شەرمەكەى بىشارىتەوه، بە مىدىيائى گوت، "كە وايە، كە ئەوەندە خۇشت دەۋى، كە لە باوهشى ئەودا مىزىت بە خۇتقا كردووه، چۈنە ئاوا بىنخەمى؟ كەچ نابى ھەرگىز كورپىك لە بىر بکات كە لە باوهشىدا خۇى تەر كەربلى".

میدیا گوتی، "توش ده زانی، باشیش ده زانی ئەو چەند
بتوهقا و سیلەمە."

نیان بەپیکەنینه و گوتى، "من نازانم. من بەرگەى قىسەكانى تۇش ناگرم ھەى بىشەرم." مىدىيا گوتى، "من بۇ خۆم دىتىم، ئىيە جىڭەرتان دەخوارد، بۇ خۆم جىڭەرىشانەكە شستانم دىت، ئەوەش مۇوه بارىكە كانى بەسەر شانتەوە."

پەريخان ھەموو جله كانى داکەندبۇو تەنها پىلاوەكانى مابۇو، مىدىيا بە ئەو يىشى گوت، "چونكە كورتىلەي، ھەر بەو پىلاوە بەرزانەشەوە بخەوە. نەك ئەو كورپوكالە بىنە خەونت."

پەريخان گوتى، "پاستتان دەۋى من ھەر لە خەوندا كورپوكالەم خۆش دەۋىن."

پۇزىتكى بىزاركەر بۇو، شەوهەكەشى، بىزاركەر نا، ئالۆز و پېچاوهپوانى و ترسانىش، ئىتuarەكەى پەتاتەيان سوور كرددەوە، دوو تەماتەش. بەيانىيەكەى بە ھەمان وەرسىيەوە چۈونە زانكۇ. نیان گوينى لە چېچىنکە، "ئەم شەو بەدزى لۇكەرەكەى سەرداريان شىكەندۇوە."

پېش ئەوهى نیان بېرسى، "كى شىكەندۇو يەتى؟" گوتىيان، "ھەر ئەو ئەمن و شەلاتىيانە بۇون."

مەھدى كورپە بالا بەرز و كەپووبەرانىيەكەى ھەولىنر ئەوهەشى بۇ زىياد كىرد، "دىيارە قوتاپىيە ئەمنە كان بۇون، دەيانەوى بىزانن داخقۇ ھىچ نەتىنىي ھەيە، بىزانن ھىچى قاچاغى لە لۇكەرەكەيەدا نەشاردىقتو وە؟ بەدوای ناوى بىرادەرەكانىدا

دەگەپىن. ئەوانەي ھاواکارىييان كىردووه.“
دىسانەوە ترس، لە تاي ترس ناخۇشتەر نىيە، ترس
ورىدەركە و دەچىتىه ژىر پېلىۋى چاوهوه، كۈپىكى عەرەب
گوتى، ”دەشى دانى بە ھەموو شىتىكدا نابى، ئىعترافى كىرىدىنى،
چۈون ناوى ھاواكارەكانى بىدقۇزىنەوه.“

ھەموو كوردىكان ئەوانەي براەدرى سەردار بۇون يان نا،
ترسىك كەوتە دلىانەوه، ترسىكى بىسنتور، گومانيان ھەبۇو
ناوييان ھەبۇوبى، ناوييان كەوتىتىه لاي سەردار، كىتىكىيان
دابىتى، ئەو بە بىيانوو يەكەوه ناويانى لە شوينىك نووسىبى،
لەوە دەترسان كە وىتەشيان لەكەل گرتى.

تاڭە يەك كەس نەدەترسا، گوئى نەدەدایە و قىسەشى
نەدەكرد، تەنها لە پەناوه گوئى پادەگرت، بەلام ھىمن،
سەرورە بۇو، لە پەناوه بە نىيانى گوت، ”دواي وانەكان، كە
تەواو بۇوى، مەرقۇوه، بەتەنها كارىتكى تايىەتم پىتە.“

نىيان بەلايەوه سەير بۇو، ئەو ھەتىووه دەمۇچاو خوار
و چالە چۈن وىرای ئاوا ئاسان بېنى بلنى، ”دواي وانەكان
كارىتكى تايىەتم پىتە.“ بە جۇرىتىك لە بىزازى و گومانەوه
سەيرى كرد، سەرورە بۇ ئەوهى گومانەكەى بېرەتىتىتەوه
گوتى، ”شىتىك پەيوەندىي بە سەردارەوه ھەيە.“

نىيان زور بەتوندى، وەك ئاڭر لە خۇى دوور خاتەوه
گوتى، ”من پەيوەندىم بە كەسەوه نىيە.“

سەرورە نەرمەت بەلام بەسۋور بۇونەوه گوتى، ”پەيوەندى
بە تۆوه ھەيە، چاوهپىتەم.“

بە پوخسار نا، بەلكو لە دلەوه بېيارى دا نەچى،
”دېھۋى تۇوشى چىم بىكەت ئەو ھەتىووه گەپە؟“ وانەكانى

خویندن، نیگه رانییه کانی هاملیت نیگه رانتری کرد، ئوفیلیا قوربانی شەپى پیاوه کان بۇو، لە و سەر دەمەوە، خىزانە کان، دۆستە کان، خزم و خۆشە و یستە کان ھەموو يان خەریکى فىل و تەون و داون لە يەكترى. تەنها ھەبوونى تەلە و داو بەسە بۇ ئەوهى گومانت لە دېرەندە بىيى ئىنسان نەمىتنى، ئاسمان بۇيە و اچۇلە ئەو دەعبايە بالىدە کانى قەلاچق كردوون، دارستانە کان، گياندارە کان بۇ كوى كۆچىان كرد؟ ھەموو يان وان لە گەدەي ئەو گياندارە دوو پىتىه. دەبى ئەو كورە يەك پارچە قەتران و تارىكىيە چىيى لە بن سەر بى؟ ئەو دەيە وئى كى قەلاچق بىكەت؟

تىپەرىن، وانە کان يەكە يەكە تىپەرىن، مامۆستا عەبدول قادر بەيتار، مامۆستا بەھەيىت و شارەزايەكەي ئۈكسۈردى، مامۆستاي گرامەر و پستەي پرياسا و پىسا و دايە گرام. نيان حەزى كرد ڙيانىش وەك زمان بايە، مرۇفە كانيش وەك وشە بان لە شويىنى خۆياندا نەبى جىنگايان نەبىتە وە. ناۋىتكە خۆى لىنى نابىتە كردار، ئاواھلناۋىتكە خۆى لىنى نابىتە ئامەرازى پەيوەندى. تىپەرىن. وانە کان تىپەرىن، ئەو نايە وئى بىر لە سەرورەر بىكاتە وە. بە پارە وەكەدا تىپەرىپى، ترسا، وەك هاملیت خىوتىكى لىنى پەيدا بى، خىوتەكەش لە گەل كردوو و ئەو سەردارەدا بىن كە دوو پۇز پىاسەي لە گەل يەكەم پىنچىكىرنە و سەرورەر وەك سىپەرىيکى تارىك، بەلام ئارام و شەرمىن و بەئەدەب، بە قەزىكى چەور و قەترانى و درېزە وە، بارىكىش دەر كەھوت، زانىيانە گوتى، "دەمزانى دەتە وئى بىزانى چىيى سەردارم بۇ ھينتاۋى".

نیان ئاپری داییوە بزانى كەس ناگای لى نىيە كە ناوى سەردار دىتىن، خۇ ئەو نەفرەتىيە خەرىكە تووشى بکات. بەبىندەنگى رۆيىشت، لەگەلى پۇيىشت بۇ دەرەوەي كۆلىتىز، بېش ئەوەي بگەنە گۆرسەتەنی پاشايىان، نزىك پىرىدى ئاسىنلىن لەزىز دارىك دانىشتن، سەرودەر بەپەرى ھىمنى و دلسۇزىيەوە گوتى، "من لۆكەرەكەي سەردارم شىكاند."

نیان تاسا، ئەو ھاپری مارە، ئىنگىزەكان بە ھاپرېنى خيانەتكار دەلىتىن، مارى ناو گىا، ئەوە مارى بەعسە لە دلى سەرداردا، دىيارە بۇ ئەوانى شەكاندۇوو، دەيەوى نەھىئىيەكانى سەردار بۇ ئەوان بەرى؟ سەرودەر بەرددەواام بۇو، "شەكاندەم، تا چىي ھەيە، ھەر كەتىيەكى ياساغ و ھەر شەتىيەكى نەھىئىيە ھەيە دەريان بىنم و بىانشارمەوە، بەتاپىتى نامەكەي..."

نیان نەھىئىشت تەواوى بکات، پىرسىي، "بۇچى تويان راسپاردبوو؟ بۇچى دەتەوى نەھىئىيەكانى بۇ ئەوان بەرى، خۇ دۆستت بۇو! ھەي..."

تەواوى نەكىرد، سەرودەر گوتى، "بەرژەوەندى راي سپاردم، بەرژەوەندىيە ھاپرېنكانم، ھەر بۇ خۇم شەكاندەم، ويستم ھەر چىي نەھىئىيە بىشارمەوە، چونكە دەزانىم پۇزىيەك ھەر دەيانشەكاند."

"ھەر ھاپرېنەكت بەرژەوەندىيە لە دزىنى نەھىئىيەكانى سەرداردا بىن، خيانەتكارە؟"

"تۇ، لەبەر بەرژەوەندىيە تو شەكاندەم."

"من؟ خيانەت لەبەر من؟ ئەوە پەيوەندىيە بە من؟ وە چىيە؟"

"نازانىم خيانەت چىيە؟ بەلام نەمتوانى رېنگا بىدەم ئەمنەكان

نهینی تۇ بىزانن:

سەرودەر پىكەنى، نىان باوھىرى نەدەكرد ئەو كورە
پىكەنېتىكى ھىنندە شىرىينى ھەبى، "نهينى؟"

"پاستە و خۇق پەيوهندىي بە تۇوە ھەيە، بە خەلکى دىكەشەوە،
لەناو كىتىبەكانى چەندان نامەي وەك بىرەوەرى، نازانم وەك
چى نۇوسىيە، يەكىكىان بەتايىبەتى بۇ تۇ نۇوسىراوە."

نىان تاسا، كەمتر دەرسا، دىيار بۇو ئەو كورە خوشى
ويستۇوە و نەيوىستۇوە پىئى بلى. دىيارە نامەي بۇ نۇوسىيەوە
و نەيتوانىيە بىداتى. بىرى لە مىدىا كىردىوە، درق، ھەممۇ
قسە كانى درق دەر چۈون، گلەبىسى لە خۇى بۇو كە خەرىك
بۇو بە قسەي ئەو كەچە كالىتەجارە ھەلخەلتى و سەد جىنلى
بە سەردار و بىنۇھەفايىبەكەي بىدات. مىدىا درقى دەكرد، درقى
تەواوېش نا، تا جىڭەرخوارىدەكە، تا دووگەل و ماسى گەركان
پاست بۇو، مەندالە قۇونىرووتەكانىش، ڏىنە لوونكوتراوەكان،
قامىشەلان و زانكۇ كۆنەكەي موستەنسىرىيەش پاست بۇون،
ئەوانە ھەمووپىان پاست بۇون، بەلام ماج و ختوکەي سەر
لىيۇ و خوتەپكىردىن درق بۇون درق. خەيالى خۇى بۇو، خەيال
و بەس.

سەرودەر گوتى، "كەستان وەك من سەردار ناناسن،
پىشىتر، زۇر پىش ئېتىوە دەمناسى، كۆنин پىكەوە."

نىان گوتى، "كوا جىڭە لەو دوو جارە تۇم لەگەل نەديوە."/

"من ھەر لە بەشەكەي خۆمم، زمانە پۇزەلەتىبەكان،
زمان و ئەدەبى توركى دەخوينم، جىڭە لەۋەش دوو سال بۇو
وازم ھىتابۇو."

"وازت ھىتابۇو؟ بۇچى نەخوش بۇوى؟"

سەرەوەر باسى نەخۇشىيەكەى بۇ كەس نەدەكرد، حەب و دەرمانەكانىشى بەذىيەوە دەخوارد، ئەو كچانە، بەرد بۇن دەكەن، دەلىتى كرمن دەچنە ناو قۇونى بىاوهە.

سەرەوەر سەرى نەوى كرد و سەيرى پىلاۋە سېپىيەكانى نيانى كرد، گوتى، ”نازانىم، ئەو خويىندىت تەواو كرد، دواي ئەو چى؟ ژيان بۇ خۆى مۇتەكەيە خويىندىن ناتوانى ماناڭەي بگۈرى.“

نيان خەلكى جىهانى ئەو قسانە نەبۇو، لەگەل ئەوهشدا گوتى، ”قۇناغىكە دەبى تەواوى كەين.“

”ئەو بۇ ئىتە پاستە، بۇ من نا، مرقۇ ژيانى بەسەر ئەو قۇناغانەدا دابەش كردووه، تەنها بۇ ئەوهى بەرگەي بگىرى.“

”جىاوازىي چىيە؟“

”زور زورە، دەتوانم بلىم هيچىش نىيە، تەنها دەتوانم بلىم لە ژيانى مندا قۇناغ نىيە، هەموو تەمەن خەرجىرىنى، تەمەن كولىتكە، قورسايى و بارىكە بە شانمانەوە، دەبى بىبەينە ئەوسەر، ژۇورە تارىكەكە.“

”بارى چى؟ قورسايى چى؟“

”ژيان. بۇ ئاسانكىرىنى ژيان ئەو قۇناغانەمان داناوه، راڭىرىنى لە مەترسى بۇوبەپووبۇنەوە ژيان وەك خۆى.“

”مەترسى؟ ژيان مەترسىيە؟“

”مەترسىيەكى گەورەيە، ئەو بارە ھەرچەند زووتر داي نىتى باشتىرە، ئاسوودەتلى، كەمتى لە ئىنسانىيەت دوور دەكەويەوە، كەمتى ھەست بە ئىيەنە دەكەي، كەمتى رەزىيل دەبى، ژيان ھەموومانى خستۇتە ناو بىبابانى ترسەوە، هەموو

شتيكىت ده داتى تا بگەيىتە نىشانە يەك، كە دەگەيى هيچت لە شتە گرينگە كانى پى نەماوه. ئىمەش بەدواى قۇناغە كاندا پادەكەين، ئازايەتى ئەوهىبە لە نزىكتىرين شوين ئەو بارە دانىتى.“

نيان لە بەر خۇيەوە گوتى، ”بىبابانى ترس!“
”تەنھا لە مەرگدا ترس نىيە، بەس ئەو وەك نيان بەئاسانى نايەت.“

نيان هيچى نەگوت، ئەو پىاوه لەكۈرى ھاتقۇتەوە،
گەيشتىبوونە گۈرستانى شاھانە، بۆچى ھاتقۇنە ئىئرە، چ
جىنگايكى پېترسە بۇ بەلین و يەكتىرىدىن. ئەوهندە سادە و
شارەزا باسى مەرك و مەترسىي ڈيان و تارىكى دەكەت،
وەك ئەوهى لەويىوھ ھاتبىتەوە.

سەرورەر نامەكەي دەرھىتىن و دايە دەست نيان، ئەو لەرزى،
لە كاتى وەرگرتى نامەكەدا دەستى لەرزى وەك ئەوهى
تەرمى مىزدەكەي وەر گرىتەوە، وەك ئەوهى دەزگىرانەكەي
لە ژۇورى سىدارەوە نامەي بۇ ناردىبى. بەسەر خۇى نەھىتىن
و يەكسەر خستىيە گىرفانى جانتاكەيەوە و گوتى، ”دەمەوى
بەھىمنى بىخويىنەوە.“

دواي تاوىتك بىتەنگى گوتى، ”بۆچى نامەي بۇ من
نووسىيە؟ بۆچى بۇ خۇى نەيداومى؟“

سەرورەر پىش ئەوهى بىروات، گوتى، ”پى ناجى تازە
نووسىيەنى، دەشى بۇ خۇى هەرگىز نەيدابايەى.“

نيان چووه ناو گۈرستانەكە، لەسەر ئەو بەرددە دانىشت
كە لە شىتوھى كورسیدا لەپشت سەرى مەلىك غازىيەوە
بۇو، مەلىكەكان بىخەم لىنى راڭشاپۇون، خەم و حەسرەتى

ژيانيان بير چووبۇو، نىوهى تەواويان دابۇوە ئەو كچە
كوردە زەردى كە ئىستا دەيەوى لەپشت سەرى ئەوانەوە
ئايىندەي خۆى لە نامەيەكدا بىۋزىتەوە. ئەگەر ئەو مەلىك
غازىيە لەبەر بابى نەبا كە لەسەرەوە چاودىرى دەكتات،
بە هەر نەخىتك با لەو گۈرە ژەنگ و ژارە دەهاتە دەرى
و نامەيەكى بەخويتنۇوسراوى دەدایە ئەو كچەي لەژۇور
سەرى دانىشتوو، گوايە كاتى خۆى زور پەرقشى ئەو بۇوە
ژنىكى كورد بىتنى، گوتۇوشىھەتى ئامادەم وەك نەبوخەسنەسەر
باچەيەكى ھەلواسراوى بۇ دروست بکەم.
بە ئاكادارىسى مەلىكە كۆزراو و مردووەكان نامەكەى
كردەوە، لەسەرەوە نۇوسراپۇو:

”بۇ نيان ئەو كچەي لە زستانىشدا سەوزە
نازانىم دەۋىرم ئەو نامەيەت بىدەمى يان نا، لە راستىدا
بە ناوى تو ئەم نامەيە بۇ خۆم دەنۇوسم، تو ھەميشە
كچە تاقانە و نازادارەكەى دلى من بۇوى، لەو پۇزەوە
بەرامبەر خۆرم پام گرتى و سەيرى ناو چاوه پېئاوهكانى بەر
تىشكى خۆرم كردى، وينەي خۆمم تىياندا سەرتاپا، ئاو دىت،
تەسلىميان بۇوم. دىلم وەك موڭنانىسىس پاي كىشى بەرهو تو
دەهات، ھەركىز يەكم پۇزى جىڭەرخوارىنمانم بير ناچىتەوە،
ئەو كاتەي ويستم يەخەي كراسەكەت پىك بىكەمەوە، درق،
ئەو پۇزە لە ھەدسوو پۇزىك شىكتىر بۇوى، كە دەستىشىم
بۇ بىردى و سەرم بۇ لات دانەواند تەنها ويستم لە ھەناسەت
نزيك بىمەوە، تەنها ويستم لە نزيكەوە بۇنى پىستت بىكەم،
من بەخىلى بە دايىكت دەبەم، بەلقيس وەك خۇت ناوهكەت
پى گوتىم، يەكم لەبەر ئەوەي زورت خۇش دەۋىت و دۇوەم

له بر ئوهی ئهو ماوه دوورودریزه له باوهشى كردوي و بونى پىستى كردوى. لهو كوره گهوج و نهزانهش زور پا ستم كه دلى بردى و له دواي ئوهى و ردى كرد بوى فرى دايتهوه. له كاتهوه كه چاوه خەمبارەكانتم دى ويستم، هەر به سىكۈتىنى عەشق و ھەناسە بۆت چاك بکەمەوه، له دللهوه دەمويست درز و شكاۋىيەكەي بکەمە نەخشى ژيانى داھاتووم. دلىك كه چاڭى دەكەيەوه، واتا خوايەتى بەسەرەوه دەكەي، واتا بۇ خۆتى دروست دەكەيەوه، له ھەموو سەيركىرىنىك جىپەنجەي خۆتى بەسەرەوه دەبىنى. من دەترسم، له خۆم نەك لە تۇ، ئاخىر من لە عەشقدا سوووك، بېھىز و رىسىوام كوا كورى وەفا و پەيمانم. تەنها من و كەسىتىكى دىكە نا، لە سەر ئەم گۆى زەھىيە كە دەزانم دل تاڭە ئەندامە بە شىكان جوانتر دەبىن، بە پىنەكىرىن دەپازىتەوه، ھەولۇم دا بۆت چاك بکەمەوه، بەلام من سەرشىت و ھىچم، نەمدەوېست شوين پەنچەم بەسەر دلتەوه بەمېنى، كە دلىكت دى پىنە نەكراپى، بىزانه ئهو دلە ھەركىز بەكار نەھاتووه. نا ئەو دلە تەنگ و ناسكەي تۇ جىنگىاي ئهو پەنچە درېز و عەجولانەي منى تىدا نابىتەوه. دواي جەڭخوارەنەكە، شەوهەكەي نەخەوت، لە ئىر بەتانييە زېر و خەتخەتكەم تا بەيانى بە يادى تۇوه جىنگلەم دا، بىرم لهو بەتانييە دەكردەوه كە بېپرس و بېترس و ئەرك بەسەر تۇدا كشاوه، دنيا چەند زالىم و نادادپەروەرە، چى دەبۇو پىستى من بۇوايە. سەرينەكەت كە بىرم له سەرينەكەت دەكردەوه كە دەشىن وينەي دوو پەپولە، يان بولبولىكى دەنۇو كدرىزى بە ئەتمىن لەسەرى چىزابىن، تالە مۇوهكائى قۇزم دەدى كە بەسەرييەوه جى ماؤن، بىزەيەكى

تال بە تامى مردن دەھاتە سەر پوخسارم، دەگريام، لە ناخەوە بۇ بىنەسىلەتى خۆم دەگريام، ژىر بەتائىيەكەم پىر دەكرد لە حەسرەت و شەونخۇنى، كە خۆر ھەلەت ھېشتا دەستم بە تۆ نەگەيشتبۇو، درزىيە، ھەركىز لە پۇزى كورپىكدا خۆر ھەلەتى كە خۆرەكەي دلى ئاوا بوبىيە. ھېشتا دەستم بە تۆ نەگەيشتبۇو، تۆ وەك مانگىك كەوتىبۇيە ناو دەريا، دەمزانى دەستت لى بىدم و ئاوهكە بشلەقى، دەشكىنى و بەناو ئاوهكەدا پەرشوبلاو دەبىتەوە و ئىدى ناتىپىنەوە. تىشكى خۆرى لارى بەيانى لەودىو دارخورماكانەوە وەك دەرزى دەھاتە ناو چاوه لمىچۈوه كانمەوە، بىنخەوى وەك لەم و وردەشۈوشە، وەك لەمى داغ و وردەشۈوشەي سەر چوڭلە چاومى كون كون دەكرد.

ھەر ئەو بەيانىيە كە هاتىمە زانكۇ، تۆ بە پووپەكى وەك ئاوا پاكەوە وەستابۇوي، چاوهپى بۇوي، كە چاوم كەوتە سەر پوخسارت پىك پىتكەننېت بۇ كردىم، پىك دلم وەستا، دەموجاوم بۇوه نايلىقۇن، وجودم تاسا، نەمتوانى جارىنکى دىكە سەيرى پوخسارت بىكەمەوە، ئەگەر تەنها بەرهە پووت ھاتبام، يەكسەر بىشەرم و بىپرس لەباوهشم دەكىرى، تەواوى ئەو كۆلىزە دەھاتنە سەيرمان، ئەو پۇزە باسى خۆشەوستى و مائۇ و لەباوهشىرىن و بىشەرمىي من سەرانسەرى ئەو عىراقە لە خوين شەلالەي دادەپقىشى، بۇ يەكەم جار ھەوالى حەياچۇونى ئىتمە پىش ھەوالى شەر دەكەوت. دەشى سەركىرە شەپانى و ھەزەلىيەكەش خەلات يان سەرى پەرانداباين.

خۆم شاردەوە، خۆم لە پۇلەكەماندا بەند كرد، خۆم

پی نه گیرا و له نهومی سهرهوه سهیرم کردى، هیشتا لای پلیكانه کان و هستاوی، هیشتا چاوه پرم دهکه‌ی، کوا من شایانی ئهو ههموو وهفا و ئولفهت و چاوه پوانبیه‌ی تۆم، ئاییندەی من ئاییندەی کى تاریکە، هەرگیز ناتېمە ناویه‌و، بەدرزیه‌و، وەک چەته و سیخور چوومە کتیبخانه کەی کولیش، پیش ئەوهی بیتتە ژۇورى من تەقەی پیلاوه کانتم له دلما بیست، کە هاتىشى من ھيچم نەدەخويىنده‌و، دەمھويىنده‌و و شەکانم نەدەدى تەنها چاوه پرمی تۆ بۇوم، دەمھویست نەیه‌ی، تا قەلای بەرگریم ھەرس نەھىنى. من تەنها چاوه پرمی تۆ بۇوم ئاخىر كارىك، كتىب و پستەيەك نىيە لهو دىنايەدا لە چاوه پوانىكىرىنى تۆ گرينگەر و بەخشىنەدەتر بىن. دەركات نەكربىقوه ھەستم كرد هاتى، من لەناو ھەزاران قوتابى، كە بىن و بچن و ماخۇلانىيان بىن، دەنكى پیلاوه کانى تۆ جىا دەكەمەو، من پىتمى لىدانى دلم لەسەر دەنكى پیلاوه کانى تۆ پىتكەمە، ئىدى دلىكىم ناوى كە ئهو پىتمە نەناسىتەو، كە دىتمى تام هاتى، حەزم دەكىرد مىزەكەم بەسەردا قلب كەيتەو، بۇيە سەرم داخست و چاوه پرى بۇوم، بۇيە چاوم داخست و سەرم خستە سەر كتىبەكە، بەلام دلم بەزىر پیلاوه کانتەو بۇو كە ورددوردە دوور دەكەوتىه‌و، قاوه تالەكە ۋۇنە جەسورەكە ئاداب نەبايە، ئەو دكتورەي لەتەنيشتىم دانىشتىبو بۇ ھەمېشە تامكىرىنىشىم بىر دەچۇو، من دەمھویست يەك راستىت پىن بلېتىم، بە بادا بۇتى بنىزىم، لەگەل بۇنى نىرگۈز لە قەزتى بىدم، ئەو راستىتىه تالە، ئەو گوللە پەشە، بۇ بە تۇوه بىتىم، ھەر ئەو بۇزۇ كە بەنگى زەردى نا ئۇمىدىم لە پوخسارىدا دى، بېرىارم دا بۇ ئەبەد لىت بشارمەو،

قسە بۇ قوتايىيەكانى ھاپرىم دەكەم و دىلم لاي تويىھ،
قاقا پىتىدەكەنم و لە ناخەوە بۇ تو دەگرىم، نوكتە و گالتە كانى
تەنها و تەنها بۇ ئەوهىيە تۆم لەبىر بچىتەوە. لەبىرچۈونەوهى
تۆ بۇ من وەك لەبىرچۈونەوهى ئاو وايە بۇ ماسى، وەك
لەبىرچۈونەوهى فېين وايە بۇ مەل، وەك لەبىرچۈونەوهى
گريان وايە بۇ مندال، سەمايە بۇ ڙن.

بىريارم داببوو بۇ ھەميشە پشتىت تىن بکەم، لەگەل
ئىستەبرەق، كچە بالابەرزە نەجەفىيەكە بۇومە ھاپرى تەنها
لەبەر ئەوهى لە تو دوور بکەۋەمەوە، تەنها بۇ ئەوهى تۆم
لەبىر چىتەوە. ئەو پىنى گوتىم من دەزگىران و عەشق و وەقام
ناوى، لە چىرۇكى لەيلا و مەجنۇونى دايىكىش بىزار بۇوم،
ئەو حىكايەتانە بە هيى پۇميق و جولىتىشەوە ھەموويان
درۇن. من كوردىكى كەرم دەھويت لە شاخ پەقتىر بى. تۆم
لەبىر نەچۈوه، چونكە ئەوم لەبەر ئەوه ھەلبىزادبۇو، چونكە
چاوهكانى لە چاوى تۆ دەچۈون، تەنبا جىاوازىيەكە يان ئەوه
بۇو چاوهكانى تۆ پېر بۇون لە رۇمانسىيەت و چاوهكانى ئەو
پېر بۇون لە ھەوهىس و دەستبارى. مامۇستا گەنچەكەشم پىنى
گوتىم ئەوهى لەگەل ڙنى نەجەفى بىنوى ھەركىز لە نەفرەتى
ڙن بىزگارىي نابىن. بە ئەۋىشىم گوت، بە كچە نەجەفىيەكە، من
ناتوانم تاسەر نەك لەگەل تو، بەلكو لەگەل ھېيج كەسىك بىم،
تەنها لاقاوىك خەرىكە بىبا، لاقاوىك خەرىكە دەمختە ناو
خيانەتەوە، دەممەوى وەك دارىنەك وەك چەلپۇوشىنە خۇمت
پىتوھ بىرم. ئاوام بەو گوت راست و دروست، ئەو يەكسەر
باوهشى پىتىدا كردم و سەرم لەناو سىنگىدا نقووم بۇو، گۆى
مەمكى بەر نەرمائىي گوئىم كەوت، داغ داغى كردم. ئىدى

هارگیز غیره‌تی ئوهوم ناما لیتی نزیک بیمه‌وه.
 من ئهو نامه‌یه بق تۆ نانووسم، ئهو نامه‌یه بق خۆم،
 بق قسەکردن له گەل پۇحى خۆم دەنۈوسم، بق دلنەوايىسى
 پۇحى بىرىندار و سەرسەدەپ خۆم دەنۈوسم. تازە ناتوانى
 بق تۆى بەھىنم، تۆ پېۋىستت بە قسەئى هېچ و وپىنەكانى من
 نىيە. توش پېۋىستت بە تىنگە يىشتن له ھەستى كورپىكى سپلە
 نىيە. بۇيە ئهو قسەيەئى دەمەوى بە تۆى بلىم بەو كاغەزەي
 دەللىم.

يەكەم ھۆ كە نابىن لىت نزیک بیمه‌وه باوکەم، من دەستى
 تۆم گرت خيانەتم لەو كرد، ئهو گوتى دەستى كچىكت
 كرت نابى ھارگیز جىتى هىلى. من باوکىنگى ھورىم ھەيە،
 وەك ھور تەپ و بەبرۇسکە و گرمەگىرم، بەلام پېۋىست بۇ
 ئاوه دانكىردىنەوهى سەرزمىن. نەك من مەردووى سەر قەبران
 چاوى ئهو بىبىنى تەسلىمى دەبىنت و ھىوابى بە ژيان بۇ
 دەگەرىتەوه. جلىكى كوردى لە بەر دەكەت و جەمەدانىيەك
 دەخاتە بنەنگلى، لە جوانى و پووناكىدا ناوى جەمالىان لى
 ناوه، كەس نازانى پېشىتر ناوى چ بۇوه، دەللىي لە شەو يان
 لە تارىكى هاتۇته دەر، پشت ئهو پېنھىنېيە و كەس نايىيىنى،
 ئوهەي لەگەل ئهو پىاوه بى بە نۇورى خودا دەزى و نان و
 كاسېي ناوى. من بە نۇورى خودا و نانى ئهو گەورە بۇوم و
 نابىن قسەي بشكىتىم. ئوهەي بە نانى نۇور گەورە بى ھارگیز
 ناگىرىت و كاتىك تۆ دەتھۆي ئهو دىيار نىيە، ھەركەس، تەنها
 نۇور بگرى. ئهو بابەي من كەسى نىيە، ھەركەس، خاوهنى ئهو
 نۇورەي خودا و دلى خۆيەتى. ئىمەي لەو دلەي
 خۆيدا وەك كلاوکوپە دەر ھيتنا، لە ناو دلى ئەودا ماسى

بۇوين، بى پەپ و بال و بىن قىسە، تەنھا بە فۇوکىرىنىكى ئەو پەرمان لىن بوا و دامانە شەقى بال. ئەو بابە بۇوناكم بالى گىرم و گوتى، ”كۈرەكەم سەردارەكەم، تۆ نابى بىرى، تۆ نابى بىرى“ بەدەيە شەقى بال تا بەلىنىكىم نەدەيتى، بەلىنى ئەوهى نابى عاشقى كچان بى، دلى تۆ جىنگاى يەك عەشقى تىدا دەبىتەوە ئەويش عەشقى ولاتەكتە، عاشقى دادپەرەرەرى بى. عەشق پەگەكانى دل دەسووتىنى و ھەموو پەيوەندىيەك لەگەل عەقل دەپرى و كوتايىي پى دېتى. كە عاشقىش بۇوى، كە كچىكت خوش ويست، كە كردىتە باوهشت نابى ھەرگىز پشتى تىكەي. چارەنۇرسى تۆ وايدە دەبى بېرقى و عەشقەكەت جى بەيلى، كچ ھەرگىز بەرگەي پۇيىشتى عەشقەكەت ناگرى.

نيانى ھەميشه سەوز

من ئىستا پىباو نىم، كورپىكى سەربەخۇ نىم، دىلى بۇوناكيى باوكمم. بۇوناكييەك بۇ من جىڭ لە قەفەزى شەرم و وەفا ھىچى دىكەي نەدامى. لەناو ئەو قەفەزەوە ناتوانىم كەسم خوش بۇى، ناتوانىم خۆم بىم. من دەمەۋى دەستت بىرم و ئازاد بىم، لەباوهشت بىم و ئازاد بىم. من دىلى ئەو نانە نۇورەم كە لەگەل باوكم خواردوومە. ھەر نان نەبۇو ئەو لەگەل نانەكە بەلىن و بەندايەتى داومىن. بابى منى ناسىيە، من ناتوانىم تا سەر ھىي كەس بىم، تا سەر بەوفا بىم، رېنگاى من لە ئىتوھ جىا دەبىتەوە، دەشى ئەمۇز بەيانى، دواي سالىنکى كە نازانىم، بۆيە مەمبىنە، وەكۇ دۇست خۇشاوېست مەمبىنە، مەمناسە. دەشى بەرگە نەگرم و بۇ ھەلخەلەتىندىت بکەومە سەر پىلاوەكانىت، تۆ بەشەقىنەك، بەشەقىنەك لە قەپۇزم دوور فېپىم بىدە، من زىاتر حەز دەكەم

بکهومه سه رپنلاوه شينه کانت، نا، با بکهومه سه رپنلاوه
سپييه کانت، تا که خويتني لووتم به شهقينکي تو بهر دهبيت،
بکهويته سهري، من حهزم له رهنگي سور و سپييه له
تابلودا، تا ئه و پنلاوه به خويتني من سوروبووانه هميشه
منت بير بخاتهوه. زور حهزم له پنلاوه رهشه کانت نبيه،
نووكهکيان زور تيزه و پارچه ئاسينيکيشيان به سهرهوه يه، من
كه هميشه ددانه کانم ئازارم ددهنه، بېرگەي شكانيان ناگرم.
به لام پنلاونكت هېبوو قاوهيي، قوماش بooo، نهرم و توکدار
بوون، حهزم له وانيشه، به لام تو مەھىلە وا بکەم، تو مەھىلە
به سه رپنلاوه کانتدا بکهوم، باوهدم پى مەكە، تا بتوانم و
خۆم بگرم وا ناكەم، به درق ويقارى خۆم دەپارىزىم، توش
مەھىلە، نەك دىلم بېروو خى، نەك عەقلەم هەرس يېتى، تو
وريابه، ئەوەم بق تەنها پۇزىكە، دەردەكەي دوورودرىزىترە...
ببورە به عەشقەوە دەستت لە دەستت بىدەم، به عەشقەوە
لە باوهشت بکەم، دەبى بق هەميشه بىمە دىلىت، دىلىيەك سەد
قات لە ئازادى خۇشتىرە، ئەوەش بق كەسىك نابى پىنگەي
ونبۇون يان مردىنى ھەلبىزاردېنى.

نيان هەستى به درېزىي نامەكە و تېپەپىنى كات نەكرد،
كه سه رى به رز كرده و دنيا تارىك دەبۇو، سه رى سور
ما لەو تارىكىيە چۈن و شەكانى دىوه، دىيارە و شەكان
برىسقاونەتەوە، لەو سەيرىتر چۈن بەو تارىكىيە لەو
گۈرستان و قەبرە درېزانە نەتوقىيە. جارى سى لاپەرەي
ما بۇو، پنلاوه کانى لا خۇشەپىستىر بۇو بەتايىتى سىي و
شينه کانى، سەردارى ئەوهندەي دىكە لا ئاللۇز بooo، بىرى لە
باوکى سەردار كرده و، باوکىنک ئاوا به فانوسى نوورەوە

ھەميشە لەگەل كورەكەى بى، حەزى كرد بىبىنى، پياوىك بەو
ھەموو رووناكييە وە كورېتكى ھېننە تارىكى بۇ زانكۇ ناردووه.
فانقسىكى بى نور. نامەكەى خستەوە ناو جانتاكەى نەك
دلى، نا، نە يخستە ناو دلى وەك بۇ ئەويش نەھاتىنى خۆى
پىتوھ نەبەستەوە. بۇچى بەدەست خۆيەتى، كەى كچ كارى
دلى بەدەست خۆى بۇوە! خۆشىيەك، پەونەق و جوانىيەك
هاتەوە ناو جەستەي، ئاۋىك بىرىسکەى بۇ چاوهكانى
گىزايەوە. ھېشتا جىڭاى سەرنج و خۆشەويسىتى و فيداكارى
و خۆبەسەرپىلاودادانە، ئەو رووداوهى لە پەلوپۇ خستبوو،
نەك لە بەرچاوى كورانى ھاپىنى لە بەرچاوى خۆيىشى
خستبوو، دۇرپانى يەكەم عەشقى زانكۇ خەرىك بۇو بە
ھېنجگارى جىنى دەھېشت و لىتى پىزگار دەبۇو. پىزگارىش ببۇو،
كە بەئاگا هاتەوە گەيشتبوو بەردهم بەشە ناو خۆيىيەكەيان،
پاسەوانەكەيان كە چاوى گومانى دوو ئەوهندەي چاوى
براكانى قوول بۇو، لىتى پرسى، "بۇ و درەنگ ھاتىتەوە خۆ
لە عەشقبارى نەبۇوى؟"
"با."

پاسەوانە مۇنەكە بەسەرسوھەرمانەوە لىتى پرسى، "لەكۈى؟
لەگەل كى؟"

"لە گورپستانە، لەگەل مەلیك غازى."

پاسەوانەكە قىسەي نەكىد، چونكە يەكەم كچ نەبۇو عەشق
دەستى لى بۇوهشىتنى.

نیان زانىي ئەو سەردارە دلى نىيە، ھەموو ئەوهى
نووسىيۇو يەتى بيانووهينانەوە و جادۇوبازىيە، لەگەل ئەوهشدا
نەيتوانى خۆى لەبەر ھەست و سىحرى و شەكانى بە تەواوى

پزگار بکات، لەگەل ھەموو ئەوانەشدا پقى لىتى نەبۇوه، ئەوهەتا ناتوانى كەسى خوش بۇى، ناتوانى كەسىك بۇ تەنها جارىك بەخۆشەوېستىيەوە لەباوهش بکات، جارىك بەلېنى پىن بدا، ئەوه بەلېنى مردەنە، ئەويش خۆى بۇ شتىكى دىكە دانابۇو، لەقوولايىيى دلى كچدا ھەميشە شتىكى دىكە ھېيە، كى دەلى خۆى بۇ كەسىكى دىكە دانەناواھ؟

كە گەيشتەوە ژۇورەكەي خۆى پەريخان لاي مىدىا دانىشتىبوو، بەپەرى خەمخۇرى و دلسۈزىيەوە دلى دەدایەوە، دەستى بە سەریدا دەھىنە، مىدىاش دەگریا، رايەلەي رەش لە چاوىيەوە بەسەر كۆلمىدا درىز ببۇونەوە سەر لىتىو، پەريخان خىراختىرا فرمىسىكى بۇ دەسرىن يان بەسەرسوورمانەوە پرسىيى، "دەلىي تەعزىيەتانە، ئەو گۈيانە بۇ كىنە؟" پەريخان گوتى، "بۇ سەردارە."

نيان ترسا، ئەڑنۇى شل بۇو، ترسا شتىك پۇوى دابى، لەو ولاتىدا ھەوالى مەرك پىش ھەموو ھەوالىك دەگات، ھەست بە قورسىيى لەدەستدانى سەردار دەگات، وىنەي گورپەكانى گورپستانى مەلېكەكانى ھاتەوە بەرچاۋ، ھاتە بەرچاۋى سەردار لەسەر يەكىن لە گورپەكان فرى درابى، غىرەتى بىستى ھەوالىكى وا ناخۇشى نەبۇو، راپا بۇو، دىسان پرسىيى،

"بۇ سەردار چىي بەسەر ھاتووه؟"

پەريخان بەھېمىنى وتى، "دیار نىيە، كەس ھەوالى پاستى نازانى، بەلام ئەوهەتا پىش ئەوهى بىگىرى و دىيار نەمېنى نامەي بۇ مىدىا نۇوسىيۇو، چ نامەيەك دلى بەرد دەگاتە ئاوا."

نيان ئەو جارە بەپاستى كەوت، كەوتە سەر چەرپاڭە،

چاوى نۇوقاند و گوتى، "ھەلە، ھەلە، ھەلە ئەو دنیا يە بەھەلە
دروست كراوه."

ويىتى نامەكە دەر بىتى و لە بەرجاوى ئەوان
بىسووتىنى، ھەموو ئەو كچانەشى لەگەل بىسووتىنى كە
لە ژۇورە پېخويىنەكانىدا خەوتۇون، نېيكرد. بېيارى دا ئەو
سى لاپەرىيە مَاوە نەيخوينىتەوە، وەك خۇى بىداتەوە بە
سەروھر.

٦

سەرورە لە وىنەيەكەوە ھاتە ناو ڙيانى نيان، وىنەيەك
ھەموو شتىكى سەرورى ھەلگىزايەوە، ئەو حەزى لە پايدىز
بۇو، پايدىزى عاشقانە و درقىيەنە نا، پايدىزى زەردى خەمۆكى،
حەزى لە شەو و پەنگى رەش و مردىن بۇو. ئىستا نا، ئىستا
حەزى لە سەوزە، حەزى لە چاوهكانى نيان، حەزى لە بەھار
و چىمەنلى تا قىامەت درىئىز و كەسکە. حەزى لە خۇرەتا و
برىسکەى چاوه. وىستى ھەموو ئەو چىرۇكانەش بىرىنلى كە
لە ستايىشى مردىندا نۇوسىبۈونى، دېانىشنى، پادشائى رەش و
خلودى مردىنە ھىشتىنەوە، ئەوانىشى وەك بابەتىكى بەسەرچوو
لە سووچىكى فەرامۇشكراوى دلى فرى دا. دىيار نىيە شىتوھى
پوخسارى ئاوا پەلکىشى ناو پەنگى رەش و شەو و تارىكى
كردبوو، يان ڙيانە سادە و بىزەنگەكەى مەندالى، يان كتىب
و كەئابە و بىتهودەيى. تاكە چىرۇكىك لەوانەي دراندبوونى
كە زۇرى خوش دەويىست، چىرۇكى پىاويك بۇو بە ناوى
سەرمەد، ئەو چىرۇكەى ئەو سالە نۇوسى كە بە ھۆى

باری توندی دهروونی و شلهزانی عهقیه و ناچار بمو واز
له خویندن بینی. سه‌مرمده بهتوانا و چوارشانه‌یه، له همان
کاتدا عاقل و وردیبینه، همه‌میشه پلانی بق داهاتوو ههیه.
له چیرۆکه‌کهدا سه‌مرمده به‌وپه‌پری ئازادییه و دانیشتتووه،
خه‌ریکی دانانی بەرنامه‌یه که بق ئازادکردن و گورپینی سیستمی
دنیا و خوشبختی مرزق، سه‌مرمده پاله‌وانی چیرۆکه‌کهی،
پلانه‌که به‌وپه‌پری وردی و زیره‌کییه و داده‌پریزی، کەنگی
دهست پن دهکات، لەکوئیو دهست پن دهکات، کین ئەوانه‌ی
یارمه‌تی دهدەن. سه‌مرمده له چیرۆکه‌کهدا هەموو شتىكى
ياداشت كردىبوو، بەرنامه‌ی بق هەموو ئەگرینك دانابۇو، هېيج
ھىزىك نەبۇو پلانه‌کهی بشىۋىنى، يەكەم جار گوندىك و جا
شارىك و ولايىك و كىشىوھرىنك و تا دەگاتە تەواوى جىهان.
له كوتايىسى چيرۆکه‌کهدا سه‌مرمده وتارىكى كورتوبۇختى
بق دانىشتتووانى هەموو سەرزمۇيىش نۇوسىبىوو، وتارەکە
پووى له هەموو ئىنسانىيەت بمو، بەرنامه‌یه کى توکەم بق
سەد سالى ئايىنده دارشتبىوو، پىكەوەزىيان و خوشەويسىتى
و ئازادى. سه‌مرمەد بىرى له ژيانى مەل و ماسى و دار و
درەختىش كردىبۇوه. مرۇقى دنیا ئازادەکەی سه‌مرمەد زۇر
ھەزىيان له مۇسىقا و مەلەكىردن و كاركىردن، هەمووان دازى
و بەختەوەرن. گەينگەرىن پستە چيرۆکه‌کهی سەرودەر كە
پاله‌وانه‌کەی ناوى سه‌مرمەد بمو، دواپستە ی بمو، لە دواى
ئەوهى سه‌مرمەد بەرنامه‌کەی به‌وپه‌پری پىكۈپىكى دادەنلى
دلنیا دەبى لە جىيە جىنکىردن و سەرگەوتى، كە لە دانانى
بەرنامەکە تەواو دەبى، هەلەدەستى بچى پىلاوەكانى لە پى
بکات و دەست بە جىيە جىنکىردى بکات، دەبىنى هەرچوار

دیواری ژووره‌که‌ی ئاسنه و تەنانەت تاکه دەركایك و تاکه پەنجه‌رەيەكىشى تىدا نىيە. ئاستىك بە بەرينى و ئەستورى دنيا، سەرمەد تا دواھەناسە هاوار دەكتات، بەلام كەس دەنگى نابىستى.

سەروهر نەيدەتوانى بە پەشنۇسى ئەو چىرقەكانەدا بچىتەوە، بېيارى دا بە شىوه‌يەكى دىكە بىر لە گۈپىنى دنيا بکاتەوە. تەكىنلىكى چىرقەكانى بەدل بۇو، بەس نەيدەتوانى دەست لە وشەكانىيان بدا، لەسەر ئەو بىروايەى كە تەنها دەستلىدان لە پەزۇو بەسە بۇ ئەوهى دەستت رەش بكتات. بىشاڭا لەوهى ئەو كارى لە كاربۇندا كردووه، كاربۇنىش پىش ئەوهى دەستت پەش بكتات دەچىتە ناو سىيەكانته‌وە.

سەرەوەر بۇ ئەوه لۆكەرەكەي سەردارى نەشكاند تا نامەكەي لى دەر بىنى. ئەو دەيگوت، "وېستم بىزانم ھىچى قەدەغەي لەناودا نىيە." بەدواى كىتىمى قاچاغ و نامەي حىزبایتى و بەياننامە و شتى وادا دەگەر، بەلام كە نامەكانى دىيت، وەسوھسەيەك دلى داگرت، وەك مەندالىكى ساولىكە و عاشق حەزى كرد ئەو خزمەتە بە نيان بكتات. دەشى فىلىكى نەينبىش لە كارەكەيدا ھېنى، نامەكەي بۇ بىر، جىڭ لەوهش دەيزانى سەردار كەسى خۇش ناوى، ئەوهشى دەزانى بەو نامەيە نيان نائۇمید دەبى.

پۇزى دواتر نيان چاوى بۇ سەرەوەر دەكىنرا، پىويست نەبوو زور بىگەپى ئەو لەزىر دارەكان لاي پلىكانەكانى بەشى ئىنگلىزى چاوه‌پىنى دەكرد، نيان بۇ يەكم جار سەپرى چاوه‌كانى كرد، لە دلى خۇيدا گوتى، "چاوى پەشىش سىحرى خۇى ھېيە." كور شتىكى ھەر ھې دلى كچانى پى بىرى.

تاكه شتیک له سهروهردا و هکو خۆی مابۇوه، چاوه پەشە گەورەكانى و بىزانگە ئەستورەكانى و بىزۇلە درىزەكانى بۇون. پیویست بۇو له زانكۆ بچنە دەرى، چووشن، خۆ لە كۆلىز و لە بەرچاوى خەلک ئەممو ھەست و سۆز و نەھىنى و وشەيە به گۇپى وەر ناڭرى. چووشن، چوونە دەرى، لای كۆلىز ئەندازىيارى تىپەپىن، گەيشتنە جەنجالىيەكەي باپولموعەزەم، خانەي قوتاپىيانىشيان تىپەپاند، گەيشتنە لای گەرچىيەكە، پیویست نېبۇو سەردار لەوى بىن، دووكەل و بۇنەكەي ناوى ئەۋيان بەگەورەيى لە ھەوادا دەنۈسى، ھەناوى نىيان داوابى جىھەرى دەكرد، نەيانخوارد، لە باخچە بچووكەكەي ئەۋېر دانىشتەن.

”نامەكەم تەواو نەكىد، ھىي ئەوھ نىيە تەواوى بکەي، ئەوھ ئەو جۇرە نامانەي بۇ چەند كەس نۇوسىيە؟“
سەرورە ناوى مىدىيائى نەھىتا، گوتى، ”بۇ ئەمەلىش، كچە بچووكە چاولىكەلەچاوهكە.“

سەرورە نەيدەزانى ئەوانە دۆستن و لە بەشى ناوخۇيىي قوتاپىيان پىنكەوەن و نەھىنىي يەكتىر باش دەزانن. نىيان گوتى، خۆى بە چى دەزاننى؟ واي زانىوھ ھەممو كچانى ئەو بەغدايە عاشقى ئەو بۇون.“

سەرورە مات و بىنەنگ، لە پۇخسارە پەمەبىيەكەي نىيانى دەپوانى، نىيان دىسانەوھ گوتى، ”لۇوت بەرزى لەخۇرمازى...“
سەرورەر گوتى، ”خۆشم دەوى، دۆستم بۇو، دەبى ئىستا لە ج حالىكدا بى!“
نیان گوتى، ”تۆ وەك من نايناسى ھەر چەند من ھەرگىز خۆشم نەويستووه.“

سەرەوەر گوتى، "ئەو بەختەوەر بۇو كچانى ئەو كولىزە
ھەر ھەموويان ھاوبىتى بۇون، لە ھەر شوينى با دەوريان
دەدا و پىتكەننەكەي تەواوى ئادابى پې كردىبوو، چاوهكانى
و رەنگە بەبرىقەكەي، من حەزم دەكرد دەستىك، چاوىك،
لاقىكى ئەو بام، سەرنجى ھەمووان لەسەر ئەو بۇو، ئىستا
ھەمووان چاوبىان بۇى بەغەمە، ھەرچەند كەس نازانى ماوه
يان نا، بەلام ئەو سەردارى دلى ھەمووان بۇو."

نيان نەيدەزانى بۇچى سەرەوەر ئاوا بىر دەكتەوە، دەنگى
ئەو كورە بۇ ئەوندە هيمن و كاريگەرە، گوتى، "كەس
سەردارى دلى من نىيە."

بۇ سەرەوەر كەم نىيە، بەرامبەر نيان دانىشى و تەماشاي
لىيە ئاللو پىناؤھەكانى بکەي، بۇ ئەو قسە بىكات، ھەناسە
بە سىنەيدا بچى، ئەو ھەمووى لە ناوجاوانى سەردارەوەيە.
سەرەوەر دووبارە گوتى، "نا، ھەموو ئەويان خۆش دەۋىست،
كە پىشى دەھىشتهوھ ئىدى ھەموو كورەكان رېشىيان بەر
دەدایەوە، كچەكان شىتى پىش دەبۇون و دەيانگوت پىشى
ئەو لە هيى ھەموو كورەكان جوانترە، كورەكانىش پىتىان وا
بۇو، واش بۇو رەنگى ئالتۇونىي پىشى ئەو كەم بۇو. كە
پىشى دەتاشى ناچار نەبۇو نىيەشەو بەذى براادەرەكانىيەوە
بىتاشى، دەستشۇرەكەي پې نەدەكرد لە خوين، وەكو ئاھەنگ
و مەراسىم رېشى دەتاشى، ئاۋىنەيەكى دوو دىۋى گەورەي
لەسەر مىزى ناوهندى ژۇورەكە دادەنا، بە براادەرەنلىكى
دەگوت، "زەممەت نەبى لەو كتىرە ھەندى ئاۋى گەرم بۇ
لە قاپى رېشتاشىنەكە بکە." يەكىن دەيگوت ئەو لاجانگەت
تۈزىك درىزىتە، يەكىنلىكى دىكە دەستى لە پۇومەتى دەدا و

دەیگۈت، "زېرايى نەماوه،" لە كۆتايىشدا بۇنى رىقۇرەكەي ئەو تەواوى پارەو و ژۇورەكان دادەگرىت.
نیان گوتى، "كۈپان ھەمۇويان وان، تۇ تەنها سەرنجى ئەوت داوه."

"نا من وانىم، دوو سال نەھاتىمەوە كەس نەيزانى، سەرنجى كەس ناكەۋىتە سەرم، نە پىشىكى جوانم ھەيە بىھەلمەوە، ھەر تالە لە كەلىتىك سەرى دەر ھىتاوه، نە دەشتىانم بەئاسانى بىتاشىم، وەكۇ پىباوم كوشتبى، دەستشۇرەكە پەر دەكمەل لە خوين، وەكۇ پىباوم كوشتبى ھەفتەيەك خوين بەرم نادات. بېورە نازانم بۇ ئەو قسانە بۇ تۇ دەكمەم."

نیان بۇ دىلدانەوەي ئەو، قىسىمەكى دايىكى بىر كەوتەوە، گوتى، "جوانىي پىباولە دەمۇچاۋىدا نىيە، جوانى پىباولە دلىدایە، لە دەست و كارىدایە."

بەلقيس ئەو قىسىمەي بە برا گەنجەكەي گۇتبۇو ئەو يىش كاتىك لە شەپدا نىيە دەمۇچاۋى سووتابۇو، بەو ھۆيەشەوە چاوىكى لە دەست دابۇو، بەلقيس ئەو قىسىمەي بەو گۇتبۇو، لە وختىكدا دەگریا و فرمىتىك تەواوى سەر سىنگى تەپ كردىبۇو.

سەرروهر گوتى، "ئىنانىك ھەن ئەو قسانە دەكەن، بەلام نازانم چەند بەراستىانە. تۇ باوھەرت بەو قىسىمەي ھەيە، جوانىي روخسارى كور بۇ كچان ھىچ گرىنگ نىيە؟"

نیان كە نىازى نەبۇو درۇى لەگەل بىكەت، تۈزىك بەتەوسەوە بەتىلەي چاو سەپىرى كرد، سەرروهر گوتى، "مەبەستم ئەوھەي بۇ دىلدانەوە و ھاوخەمى نىيە؟"
سەرروهر چاوهكائى تەپ بۇون، وەك ئەوھى گريابىنى، بەلام

نا، ئەو لەو بەھېزتر بۇو بىگىيا، دەشىن دلخۇشىش بۇوبىنى، پاشكاوانە گوتى، "ھەموو ئەوانەي لىيم نزىك بۇونەوە، تەنها بەزەيىپىداھاتنەوە و دىلانەوە بۇوە، كەس سەرەورى نەويستووە، كەس لە دلەوە بىرى نەكردۇوم، كەس حەزى نەكردۇوە لە من نزىك بىى، من لە لايەكم و ھەموو دىنيا لە لايەك، تا سەرەور نەبى، نازانى سەردار چەند بەختەوەرە." نىيان كەوتبووە بەردهم ئەركىك، ئەركىكى تا پادەيەك ئەخلاقىقىش، كەسىك دىنيا برىندارى كردۇوە، نەك برىندار، نىوهى سەرى بىرىيە و فېرى داوهتە بەردهم ئەو، ناشىيەۋى بەزەيىپىدا بىتەوە، ناشىيەۋى بىلاۋىتىيەوە، بۇيە گوتى، "ھۆكارەكانى بوغز و برىنداركىدىنى يەكتىر بىانوون، دەنا جوانى و ناشىريينى وەك يەك ئازاريان ھەيءە، من ئەوەندەي دەردم بەدەست ستايىش و پىاھەلدانى خەلک و ناسياۋەوە دېتىووە، ئەوانەي بۆ مەبەستى خۇيان ستايىشى جوانىيان كردۇوم، سەد ھېتىنەي ئەوانە ئازاريان داوم، كە لە دلەوە رقىيان لىيم بۇوە."

سەرەور روونتر گوتى، "گرينج جوانى و ناشىريينى نىيە، گرينج ھاوبەشىكە بۇ ئەو ھەست و بىركردنەوانەي تو ھەتە. من نامەۋى تىنكەلى خەلک بىم، حەز بە دۆستايەتىي كەس ناكەم، كەس لە دلەوە گۈي ناڭرى، تەنها ئەو سەردارەم خۇش ويست، ئەويش تەنها لەبەر ئەوھى بۇزىيەك گوتى، "ھەموو ئەو ئىنسانانەي دەيانبىنى زېلنى، دەبى پۇزىيەك فې بدرىئىن."

نىيان سەرى لەو قىسەيە دەر نەكرد، ئىنسان و زېل، سەرەور گوتى، "من دەمەويىت لە چاپراو و پوالەتبازى پزگارم بى،

من دهمه‌وی چاو بنووقتینم به ناخی خۆمدا گەشت بکەم،
خۆشتره له و کاته‌دا گەرمى لە پۇحى برادەرەكەت وەر گرى.
بەلام ئاخ تو خمى مرۆف رېيان له يەكتىرە.

نیان پرسىي چۈن؟ سەرور گوتى، "هاوتوخىمەكان
دۇزمنى يەكتىرن، ھاوتوخىمەكانى دەتكۈژن نەك دېھەكانىت.
من وا بىر دەكەمەوه جوانىي پوخسار ھىچ بۇ نەشئەي دل
و سامانىت زىياد ناكات، تەنها ئەوهندەيە ناشىرىنەكان بەكەم
تەماشا بکەي، كە مەبەست گەوهەرى ئىنسانە، ئىدى ئەو
جياوازىيانە چىن."

قسەيان ناخۆشتر بۇون كاتىك لىك جىا بۇونەوه،
سەرور گوتى، "بۇ ئەو دىدارەش دەبى منەتبارى سەردار
بم، ئەگەر نامەكەي ئەو نەبا..."

نیان دوور كەوتىپۇوه، واى زانى نابىستى، بەلام لەپر
وەستا ئاپرى دايەوه، "منەتبارى سەردار بى! بەو قسەيە
ھەنگاۋىك زىاتر لە دلى نزىك بۇوه، ئاخىر بۇ ئەوهى كچىك
دەستت بگرى دەبى بىزانى تو بەتەواوى كەوتىوو، كەوتىوو
و توانىي ھەستانەوەت نىيە. تۈزىك زىاتر بە پۇحىدا رق
چوو، سەرور ھېشتا وەستابۇو، نیان بۇي پېتىكەنى، "خەندە
خىستە سەرلىرى دىشكەوان زەكاتى جوانىيە. "ھەر وەستاوه
و سەيرى پۇيىشتەكەي دەكات، نیان بۇي پېتىكەنى، دەستىشى
بۇ بەرز كردهوه، لە بەر خۇيەوه گوتى، "ئەو پۇحە
برىندارەت لەكوى ھەيتاوه، ھەي بەستەزمان؟"

سەرۇھە ئەو پۇچە بىرىندارەي لەكۈيى ھېتايقۇوه؟ سەرۇھە ئەو پۇچە بىرىندارەي لەكۈيى ھېتايقۇوه، سەرۇھە لەبىرىيەتى لە كۈلانى ئاغالار كۆچەسى، لە قەلاتىن، لە گەپكى سەرەرای، مالىيان لە كۈلانىكى بىنبەست بۇو، سەرۇھە مىشە بەرھە سەرە بەستراو يان داخراوەكەى كۈلانەكەيان دەچۇو، لەوى لەسەر بەردىك دادەنىشت، سەرنجى مىزرووھ پەش و زۇر بچۇوکەكانى دەدا، ھەر لەو كاتەشەوە ھەستى بە پۇيىشتى سەدان مىزروولەي لەوان وردىتەر و پەشىر دەكرد لەناو كاسەسەرى. چاوهرى بۇو پۇزىك لە كونەكەپبۇوى يان زارى يان چاو و گۈيى، هەتا لە كونە مىز و قۇونىشى بىتنە دەرى، بەلام نەھاتن، ئەو مىزروولە ورداňە كاسەسەرى سەرۇھەریان كەدبۇوھ مالى خۇيان. كە گورەتىريش بۇو، وەختىكە مامۇستاي زانست، سەت پۇوناڭ، باسى ئەوهى بۇ دەكردن، كە مىزروولە لەزىز زەھى مالى خۇيان دروست دەكەن، چىنەكانى ڈىزىر زەھى دەشكىنن و كونكۇنى دەكەن، مال و ژۇور و حەوشە و بانى خۇيانى تىدا چى دەكەن. سەرۇھە ئەوهى بەبىردا دەھات، كە مىزروولە ورداكەنانى ناو كاسەسەرى ئەويش، كە پۇزىبەپۇز زىياديان دەكرد، ئاوا لەناوەوهى كاسە سەرەي، لەناو مۇخ و ژۇورەكانى لووتى حەوشە و مالى خۇيان دروست كردووھ، كە تۈوشى سەرەگىزە و وۇزەۋۇزىكە دەبۇو لە گوينكەندا دەيزانى كە ئەوهە ھەلکۈلىن و كونكىردىن بۇ دروستكىرىنى ژۇورىيەكى تازە گەيشتۇته ئاستى گۈيى. گەينىڭتىرين چىرۇككى مىزروولەش كە سەرۇھە بىستىتى چىرۇككى مىزروولەكانى ناو دەرىپتى نۇور سەباھ بۇو، سەرۇھە نۇور سەباھى نەدىبىوو، بەلام نەوهەكەى، خورشىدە

ژنانی، که مالیان له کولانی دار بروخ بwoo به ناوی
میرووستان توره دهبوو. تنهها سوراج شروب سهتان به
دهنگی بهرز به خورشیدی دهگوت، ئوهوش ئه و جارهی
که سهروهر له مەكتەب دههاتەوە گوینی لى بoo، "من هتا
ماوم نوور سهباخم له بیر ناچى، تو نەچۈويتەوە سەر ئه،
بالابه رزىيەكەي، كەتەيى و پەتھوېكەي، دەنگى خەخالى،
گۈزىنگى سېپى لە سەرەرى كولانى دەنگى دەدایەوە. ژنيش
عاشقى دەبۇون، خورشيد هيچت بەو ناچى..."

ئه و بۇزەي سەرەر گوینى لەو قسانە بoo، خورشيدىش
وەلامى دايەوە، "پىم وا نىيە ئەوهندەي تو جوان بوبى
سوراج، ئه و بەخىر باسى ئىۋەي دەكرد..."

سوراج شروب سهتان بە توانجاھوە گوتى، "ھەر باسى
ئىتمە! ئه و دۆستىيەتى و ياده ورېي زور زور بoo..."
دواتر بەھىداشى ئەوهندەي بۇ خۇى گوینى لى بى، گوتى،
"ئه و ياده ورە لەگەل مىتروولەش ھەبۇو..."

لىرەوە سەرەر شەرەقسىكەي ئه و بۇزەي نايەتەوە
ياد، بەلام چىرقەكەنلى ئه و قەراتەي ھەموو بۇزى دووبارە
دەبنەوە. دواي چەند سالى دىكە سەرەر گەورە ببۇو،
شەۋىتكى رەمەزانى لەگەل بابى چووبۇونە چاخانەي عەبۇى
قاوهچى. ئه و نەيدەزانى بۇچى چووبۇون، دواتر بۆيان باس
كىرىدبوو كە بابى، مەحمۇد بەلەك، ھەندى شەو ھەمبەلەي
دەخويىندەوە، عەبۇى قاوهچى بە دەنگى بهرز چىرقۇكى نوور
سەباھى بۇ ھاپېكانى دەگىزايەوە، تنهها ھاپېكانى نا، بۇ
ھەموو ئەوانەي لەھى بooون. ئوهوش وەختىك كە چايەكى
خەستى بۇ بابى دانا بۇو، گوتبوو، "مەحمۇد بەلەك، توش

دەزانى دلى من چەند بەداغە، چۈن دەستم بە ئاوا و چاي
گەرم سووتاوه، ھەموو پىستەكى مردووه، ئىدى ھەست
بە گەرمى و ساردى ناكەم، دلىشىم ئاوا ھەمووى سووتاوه،
مردووه ھەست بە گەرمى و ساردى، بە خۇشى و ناخۇشى
ناكات، راناجلهكىت و نالەرزى.“

بابى سەروھرى كە پېيان دەگوت مەممۇد بەلەك،
پىشتر باسى ئەو بابەتەيان كىرىبوو، گوتى، ”باشىشى برام،
باشىشى، تىزابى نوور سەباح بەسەر دلى ھەركەسدا بېرى
دەيتۇينىتەوە.“

عەبۇي قاوهچى گوتى، ”بەلەك ئەوهى بە من مەلى تۇ
دەزانى ئەمن گەۋادىم پى قبول ناكى.“

بەلەك گوتى، ”تەماعى خۇشتى تىدا بۇو، كاكى قاوهچى.“
عەبۇي قاوهچى گوتى، ”ئەو دەمى نا، ئەو دەمى
نەمابۇو، زانىم بەينى لەگەل ئەفسەرە توركەكە ھەيە، نەك
ئەو پىتشىيەوە دەنازىن، بىستم شەۋى وا ھەيە بۇي دەچىتە
سەربانى سەرايە. نەمتوانى ئەو گەۋادىھە قبول بکەم، چۈوم
ھەر لە بەر قەسابخانەكەي بابى نوور جىهانى، لوولاقىنى
درېئىز و بارىكىم پەيدا كرد، لە بەر ھەتاويم دانا، مېترووستانى
ھەموو ھەولىرى بۇ مۆخەكەي چۈونە ناوى، لوولاقەكە پېپەر
بىبۇ لە مېترووستان، شەۋى خۇم مات دا، چاوم لى بۇو،
نوور سەباح لە مالى ھاتە دەرى، بە دىويى حەمامىدا چۈو،
كۈلانەوكۈلان، گەيشتە ئاغالاار كۆچەسى، ويىستم پىشى پى
بىگرم گوتىم، نا ئەوھە كارى مەردان نىيە، ھاتە كۈلانى سەرايە،
ئەو چاوهپىنى دەكىرد، دەستى گرت و بە دىوارى ھەلگەرا،
چۈوه سەربانى، لىنى گەمەكەيان گەرم بۇو، ھەر

به بن ته خته خوه که یاند، لولو لاکه که م برده ناو لینگی نور
سه باحی و فووم پندا کرد. ناو لینگی پر بوو له میزرووستان،
ده رپیکه هی پر پر بوو له میزرووستان، هر ئوهندی پنکرا
خیرا ده رپیکه هی داکه ند و فریتی دا، ده رپیکه م فراند، له بـر
ئه و میزرووستانه نه فره تیانه نه با ئه و شـه و وـهـنـهـ سـهـرـی
خـومـ دـهـنـاـ، هـرـ بـقـ بـهـیـانـیـ دـهـ رـپـیـکـهـمـ لـهـ بـهـ رـدـهـ رـگـهـیـ قـهـ رـاتـیـ
بـهـ بـهـ رـزـیـیـهـ وـهـ هـلـوـاسـیـ. سـوـورـمـ بـوـوـ سـوـورـمـ، لـهـ گـرـدـیـ
قالـینـجـاـغـایـرـاـ بـرـیـسـکـهـیـ دـهـ دـایـهـ وـهـ. گـوتـمـ ئـهـ وـهـشـ عـهـلـهـ مـیـ
عـوسـمـانـیـانـ. ”

مه محمود گوتی، ”ده رپیکه هی به تال به تو چی؟ خوزگهت به
میزرووله کان خو هندیکیان چونه به ریه وه.“
عه بـقـ گـوتـیـ، ”هـهـ بـهـنـهـ فـرـهـتـ بـیـ قـسـهـیـ وـاـ دـهـکـهـیـ دـوـایـ
ئـهـ وـهـنـهـ سـالـهـ نـاوـکـیـ بـیـاـوـ دـهـخـهـ.“

سـهـ روـهـ نـورـ سـهـ باـحـیـ نـهـ دـیـوـهـ، بـهـ لـامـ کـهـیـفـیـ بـهـ
مـیـزـرـوـوـلـهـ کـانـیـ نـاوـ سـهـرـیـ هـاتـ، کـهـ دـهـشـنـیـ رـهـچـهـلـهـ کـیـانـ بـچـنـهـ وـهـ
سـهـ رـهـچـهـلـهـ کـیـ مـیـزـرـوـوـلـهـ کـانـیـ نـورـ سـهـبـاحـ. جـگـهـ لـهـ وـهـشـ لـهـ
گـهـ وـهـیـداـ سـوـهـیـرـ رـهـمزـیـ، ژـنـهـ کـتـهـرـیـ شـوـخـیـ مـیـسـرـیـ بـهـ
دهـ چـوـانـدـ، لـاقـهـ درـیـزـ وـ پـتـهـ وـهـ کـانـیـ، پـرـچـهـ رـهـشـمـالـیـیـهـ کـهـیـ، سـینـگـیـ
تـهـ خـتـ وـ پـانـیـ، بـالـایـ سـیـحرـیـ. سـهـ روـهـ بـهـ هـرـزـهـ کـارـیـ،
هـرـزـهـ کـارـیـ تـهـ اوـیـشـ نـاـ، ئـهـ وـهـ دـهـمـ بـبـوـوـ شـازـدـهـ سـالـ.
شـیـتوـشـیـدـایـ مـهـمـکـهـ گـهـ وـهـ کـانـیـ سـوـهـیـرـ رـهـمزـیـ بـبـوـوـ، بـهـ
دهـیـانـ شـهـ وـهـ لـهـ خـوـنـیدـاـ وـهـ قـوـرـنـهـ وـ گـهـنـهـ بـیـوـهـیـانـ دـهـنـوـسـاـ.
ئـهـ وـهـ سـالـهـ وـ سـالـیـ دـوـاتـرـیـشـیـ هـرـ لـهـ نـاوـ گـهـرـماـ وـ نـاوـ
نوـیـنـ بـهـ سـهـرـ بـرـدـ. خـهـ وـ خـهـونـیـ دـوـوـرـوـدـرـیـزـ. سـهـ روـهـ لـهـ
هـرـزـهـ کـارـیـیـشـداـ نـهـیـتوـانـیـ لـهـ خـهـونـهـ کـانـیدـاـ بـیـرـ لـهـ کـچـیـ زـینـدـوـوـ،

ناسراو و دىتراو بکاتەوه، نەيتوانى بىر لە كچى ھاوسى
يان خزم و دۆست بکاتەوه. يەكەم كەس بىرى لە سوھىر
پەمىزى كردهوه، سەرهەتا تەنها قوشقى بۇو بەرامبەرى، تەنها
سەيرى دەكىر، چاوه كراوه و گەورەكانى، لىتوھ ھەر گۈشت
و پېر و سوورەكەى، ئىنىك نەبۇو سەر شان و سىينگى وەك
سوھىر پەمىزى پېر و پېشەھوت بىن، پەيكتەرىكى جوانى بۇو
دەجوللا و قىسى دەكىر، كە سەيرى رانە سېپى و پتەو و
لۇوسمەكانى دەكىر، ددانى چۈقەچۈقى پى دەكەوت، دەستى
دەلەرزى، تاكەكەسىنگ وەك سوھىر پەمىزى ھاتىتىه بەرچاوى
نۇور سەباخ بۇوه، ئەۋەش بەپىنى وىنەكانى سوراخ و عەبۇى
قاوهچى كە لە وشە بۇيان دروست كردىبوو، سەرورە پېتى
وا بۇو لە مردىشدا چاوه بىنوقىنى ھەر سوھىر پەمىزى
دەتىه بەر چاوى، لە چەلەي ھاويندا كاتىنگ سوھىر پەمىزى
بىر دەكەوتەوه بەرپوتى بەناو ئاودا دەپروات و شەق لە
ئاوهكە دەدات و دەپېرژىتىتىه سەر بەرد و چەوى كەنار، فيتنك
دەپۋووه، تا گەورەتر دەبۇو زىاتىر سەرى لەوه سوورەدەما
بۇچى ئەو بەرداڭ ناچىتى بەر و پىنى ماج ناكەن، لە
ژۇرەتكى نىرمى قەراتى، بە شەقىكى ئەو، كە ئاوى نىلى
دەپۋاند، سەرورە چاوهكانى بچووك دەكىرنەوه وەك پېرژەي
ئاوهكە بە دەمۇچاوى ئەو كەوتىتى.

رۇقى ھەرە گەورە لەو پىياوه قۇز و بالابەرز و چاوسەوزە
دەبۇوە كە ھەميشە بەتەنېشىت سوھىر پەمىزىيەوه بۇو،
سوھىريش لە ھەموو فىلمەكاندا حەزى لى دەكىر و خۆى
بۇ پۇوت دەكىردهوه، مەمكە لۆكەيى و گەورەكانى كە ھەر
ئەوندەي سەر گۈكانى داپۇشىبۇو يان نا، دەخستە سەر

سینگی توکاویی ئەو جانەوەرە چاوسەوزە. سەروور ھەمۇو
لەشى دەبۇوه ئاگىر، ئەو پىباوه بىتەھم و خودانەناسە لچە
ئەستور و بىسمىلەكەي دەخستە ناو دەمى ھەنگۈينى و
ھەنگۈينى و ھەنگۈينى سوھىر رەمزىيەوە.

سەروور بەو چوکەلەيە خۆيەوە ھەستى دەكرد چووكى
خەريکە ھەتا نزىك شاشەكە درېڭىز بىتەوە، شاشەي چى،
سەروور ھەستى دەكرد ژيانى راستەقىنە لەۋىدايە و كاتىك
دەكۈزايەوە ھەستى بەتەنھايى و بىتازارى دەكرد، ھەمان ئەو
ھەستەي ئادەم ھەبىوو كاتىك فرىتىان دايە سەر زھوى.
شاشەكە سەر ئەوندە قەرات و ناو بازار و باخچەكائىش
زىندۇو بۇو، ئەوهى شاشە دابۇويە سەروور، كەس
نەيدابۇويە.

ئەو پۇزەي زەركەكەي سەروور ئەوندە درېڭىز بىبۇوه
خەريک بۇو بگاتە شاشەكە، ھەر كە گوپى لى بۇو سوھىر
گوتى، "جە لە دېاندى دەپىنكم پىگايەكى دىكە ھەيە بۇ
لابىنى،" مەبەستى لەجياتىيى دېاندى داكەندى بۇو، كەچى
ئەو پىباوه دېنده ھەر پەلەي بۇو، ھەر ئەو لەشەي سەروور
كە تا شاشەكە درېڭىز بىبۇوه فيچقەي كرد و پشتەملى
كۈرەكەي پىش خۇى سواغ دا. كورە ئاپرى دايەوە، پىش
ئەوهى ئاپر بدانەوە، دەستى بۇ پشتەملى خۇى بىردىبۇو، لە
لىنجايىيەك سلەمېۋو، دەستى لى نەدابۇو، كە سەروورى
دېت تارىكىيەك لەناو تارىكىدا، بەو ھەمۇو نابۇوتىيەوە،
دېسان دەستى بۇ پشتەملى خۇى بىردىوە. شىتىكى لىنج و
گەرم، لىنج وەك ھەيلەمى دارتاشەكان بە دەستىيەوە نووسا.
كورە ھەستا دەستى سەروورى گرت و بىردىيە دەرى،

سەرەوەر ھەر چاوى لە سەر شاشەكە بۇو، لەو كاتەدا سوھىر پەمىزى بە نووکە پىتىك ئەو ھەموو ئاوهى بە شاشەكەدا كەرىبۇو، دەنگى پىتكەنинە شەھوەتبازەكە لە گەل خۆى بىردى دەرى. سەرەوەر دېتىبۇوى، بەلام نەيدەناسى، ئەو پىشتر نەوزادى عەزەى نەجارى نەدەناسى، جا ئەو كىنى دەناسى؟ نەوزاد دۇو كۈپى دېكەي لە خۆى زلتىرى لە گەل بۇون، دەستى سەۋەرى گرت و باى دا، سەرەوەر سوورپا و ئەو لە دواوه خۆى پىتوھ نا، سەرەوەر ھەر واى زانى دەھەۋى چەند مىستەكولەيەك لە دواوه لە پىشتى بىدات، تا ھەستى بە قورسى لەشى نەوزاد و شتىكى رەق كرد لە ناو ڕانىدا، ئەۋەندەش غەشىم نەبۇو نەيناسىتەوە، ئەگەر سەرەوەر ئەۋەندە رەش نەبایە دەكرا دەمۇچاوى سوور بىتەوە، بەلام نا، سوور نەبۇوه، مۇر بۇوه، خۆى راپسکاند و دەستى خۆى پزگار كىرد، بە ھەرسىيەكىان بىرىدانە ئاودەستەكان، نەوزاد گوتى، "داك قەھقە دەسپەكەت دەر بىنە و پىشىھەلم بق بىسپەوە، تەرى بىكە جا پىنى بىسپەوە، نەگىست كىرىم."

وھختىك سەرەوەر دەسپەكەي تەركىد و پىشىھەلملى نەوزادى خاۋىن دەكىردهو، يەكىكىيان لەپىشىھە دەستىكى بۇ قۇونى بىردى، سەرەوەر راچەلەكى و بق لايان سوورپا، ئەۋى دېكەييان قورقۇراغەي گرت و بە دیوارەكەيەوه نۇوساند، سەرەوەر ھەناسەي گىرا و لرخەلرخى پى كەوت. سەرەوەر زانىي بەو دېوانە ناوىيرى گرييا، تالى گريانى بىتەسەلاتى و تەسلىمبۇون چووه ناو قوولالىيى ناخېدەوە، وھختىك لاقى پادەوەشاندىن خۆى پزگار بىكەت گرييا، نەوزادى عەزەى نەجارى كە دەستى بە سەمتىدا دېنان گوتى، "بەرەللاي كەن،

وازی لئی بینن تورکومانی حیز قوونی گانیشی نیه.
با هه جنتو بدنه، بیئه خلاقی سه رسه ریبانه، تمنها وازی
لئی بینن به سه، واشیان کرد، نه وزادی عه زهی نه جار گه پایه وه
ناو هولی سینه ماکه و لای سوهیر پهمزی، دووه کهی دیکهیان
ته ماشایه کی یه کیان کرد، کراسر په شه کهیان چاویکی له وه کهی
دیکهیان داگرت، ئه و چوو ده رگای ئاوده ستھ کانی داختت،
چه قویه کی نووکتیژی دهر هینا، له سه رکه کهی سه روهری
پاگرت، کراسه که شی کون کرد و نووکه تیزه کهی گهی شته
سه ر پیستی، دهشی بربیتیشی، گوتی، "پانتوله که ت داکنه،
با جه رگت کون نه کەم."

کراسر په شه کهیان که چووبووه ئاوده ستھ کهی ئه و سه ر
گوتی، "نه سعده بیهینه بق تئره، مهیکه به دنگه ده نگ."
بردیانه دوا ئاوه ده ست، سه روهر نه یزانی چون، به لام
قاپیشی پانتوله کهی پچرا بیوو، پانتوله کهیان داکتیشایه خواری،
که وته سه ر پیلاوه کانی، سه د جار له مالى به دایکی گوتبوو
ئه و پانتوله م شله لیم ده که وی، دایکی له باتی ئه وهی
که مه ره کهی بق قارس بکات، به و قاپیش بقی توند کر دبوو.
سه روهر په شوکا، ته زی، ناخی، دلی و شه ره فی ته زی،
که رامه ت و پوچی ته زی، پاچله کا، خیرا داهاته وه پانتوله کهی
هه لکتیشی ته وه، ئه و گورگه کراسر په شه کارا بیو، ئه و
داهاته وهی بهزایه نه دا و راست، خوی پیوه جووت کرد،
شتیک، وه ک ئاگر و باروت و چه قو پیخوله کانی ببری، پیستی،
گوشتی، لیواری دلی زیره هی لئی هه ستا. دواي ساتیک، سه روهر
نازانی، سه ری به ر کاشییه سپییه بچووکه چوار گوشه کانی
ئاوده ستھ که که وتبیوو، که وتبیوو سه ر ئه رزه که، دواي ساتیک

لەناو مىز و گۇوى خۆيدا بەئاگا ھاتەوە. قورپىگى، دەنگ و
هاوارى و ھوروژمى بوركائىنېكى تىدا وەستابۇو، ھاوارى كرد
تا فيلم و ساپىتەي سىنەماكە و دىوارە نەگرىس و چىكەنەكائى
ئاودەستەكە و بىقى خەلکەكە و ھەموو شار بەسەر خۆيدا
بېروخىتنى، ھاوارى كرد تا دىنيا لە سىتم، لە ناداپەرۇرى،
لە كوشتن و ئەتك و ئىيەنە بەئاگا بىتىنى، ھاوارى كرد
لە حاكمى شار، تا موقتى ولات، تا پۈلىس و سەرباز و
شەرفەندانى شار بەسەر خۆيدا بېرىڭىز. ھاوارى كرد تا
ئەو ھەتىوھ گلاؤھ كراسىرەشە، تا ئەو ئەسەعەدە ژەھرى مارە
ئاگىردا، ھاوارى كرد لەگەل دەمكىرنەوهى رەشاۋىنەك، ھەممۇ
ئەوهى لە مندالىيەوه خواردىبوو، لە ڇان و دەرد و تاعۇون،
ھەممۇ ئەوهى خواردىبوو، ھەممۇ ئەو نان و چىشتەي
لەسەر سفرەي بايى خواردىبوو، شىرە خەست و سىپىيەكەي
مەرىيەمى دايىكى، ئەوهى بىبۇوه خوتىن، بىبۇوه كەرامەت و كېرىيا
لەگەل رەشاۋىنەكى تال، تال و پىرەرد و خوتىناوى لە دەمى
ھاتە دەر و دىوارى ئاودەستەكەي رەشتەر كرد.

وەك سوپايدەكى شىكاو، سوپايدەك خوتىنى دىنیاى لە بەر
بۇيىشتىنى، سوپايدەك ئەتكى شەرەف و سەركرەدەكەيان كرابىن،
سوپايدەك لەبەر گرانى مەيتەكائى سەر شانىان، لەبەر بەزىن
و دۇرپان، ئەوندە قورس بۇوبى لەگەل ھەممۇ ھەنگاۋىتىكدا
زىياتر و زىياتر بە زەھويدا بېچى، زەھوى خاكى پېنهتىنى نەتوانى
ھەلى گرى.

سەرەر بە بارىنەكى قورستەرەوە، بە دۇرپان و بەزىنەكى
بىيەسفەوە، بەسەر قەلاتى كەوت، خۇ ئەو قەلاتە خاك نىيە،
خاكىنەكى پېزىيان و زىندۇوپەتى نىيە وەك زەھوى لەزىزىيەوە

دەریا و شاخ و ئاسن و بارووت و زىپى تىدا بىن، ئەو قەلاتە
گلە و وەسەر يەكتراوه، چەوى بىبىت و فەر خراوهتە سەر
يەكتىر، دەنا دەبۇو ئەويش لەزىز بارى قورسى سەرشانى
سەروھردا، وردهوردە پۇچۇوبايە و ديار نەمابابىيە، كە هىچ
نەبا ئەو ئىسکوپروسكە بىشەرم و ئەتكىراوهى سەروھریان
بۇ ئەبد شاردبایەوە. بە ھەنگاوى شكاو سەركەوتە سەرىي،
تۇوشى كەس نەبۇو، دەشى تۇوشىش بۇوبىنى، ئاۋېرىكى بۇ لاي
سەرايە دايەوە، سەيرېنىكى كۈلانى ئاغالار كۆچەسى كرد، نا
نەچوو، بەلاي توپخانەيدا باي دايەوە، دەمەنکە توپەكە نەماواھ،
توپە رەش و ئاسن و مسەكە، تەنها ناوى لە يادھۇرەرىي گەپەكدا
ماپۇو، ئەويش بە گرمە و نالەي زاروى مندالى ناو لانك و ژنى
زەستان و نەخۇشى بىردىبۇو، پۇزىك لەسەر قىسى خەلکى
گەپەك دەميان بۇ ھەميشە قەپات كرد، دواتر بىردىان و نەما.
سەروھر حەوسەلەي ئەوهى نىيە گوئى لە حىكايەتى پېرەتۆپ
بىگرى لەسەر زارى عەبۇى قاوهچى، نا حەوسەلەي ئەوهى
نىيە باسى ئەو ترس و توقىنە بکات كە ئەو توپە دەخستە
زىيانى خەلکەوە، ئەوهش لەسەر زمانى دايىكى مريەمەپەشى
غازىي كۈورەچى، ئەو پۇزە چەندى كرد نەيتوانى بىر لە باپىرە
غازى بکاتەوە، وەختىك دەستى لەناو باخەلە قۇولەكەي دەنا
و خەينگەخەرىنگ دەرەھەمنىكى ئاسنى دەر دىتنا و دەيدايە. ئەگەر
ئىستا غازىي كۈورەچى بەو كەتنەي بىزانبىياھ سەرىي ئەو
ھەتىوھ كراسپەشەي دەخستە ناو كۈورەكەيەوە. كوا سەروھر
حەوسەلەي ئەوهى ھەيە باسى ئەو بکات چۈن لە كاتى ترسدا
خۇى لەزىز شاقەلى فش و درېزى باپىرە غازىدا دەشاردەوە،
خۇى بە دەرىپىن سېپىيەكەيەوە دەنۇۋساند.

چۈوە حەپھەم كۆچەسى و بە بەرەدەم مالى سەيد وەقاسىدا سوورايەوە، هاتەوە دىبوي بازارى و لەپشت مالى ئەميرى سەقاو، پشتى بە دىوارى مالى كابراى تۇوتىچىيەوە دا و رووبەرروو خۇرنىشىن دانىشت. چەند جار ويستى لەو بەرزىيەوە خۇى بەر باداتەوە، وەك ئەوهى لاقى بىرازى، لاقى خۇيىشى ترازاند و پەتلى بىردى و چەند ھەنگاوىيەك گىرساىيەوە. تا ئىستا نەي بىستوو ھەسىتىك بە ھەر بىانوو ھەكەوە بى خۇى لە قەلاتى ھەلدايىتە خوارى، شەقامەك بارىكتەر دىيار بۇو، ئەو پىتكە و تېبوو ئاستى سەر دوكانەكەي مام گىو. پىتكە سەر دوكانەك نا، نا لەسەرەوە، لەپشت مالى مام حوسىتى تۇوتىچى، پىتكە بە ئاراستەي دوكانەكەي مام گىو دانىشتىبو، پالى بە دىوارەكەي مالى مام حوسىتىو دابۇو، ھەر بە راستى بۇنى تۇوتى دەكرد، بۇنى تۇوتىن يەكەم بۇن بۇو بەسەر بۇنى گۇو و مىز و پاشانەوەي ئاودەستى سىينەماكەدا زال بى.

لە پەنجەرەكەوە بۇنى تۇوتىن دەھات، سەرۇرەر نەيدەزانى، بەلام مام حوسىتىن دەيزانى، بۇ ئەوهى فەردە تۇوتىنەكان شى ھەلەھەيتىنەوە دەبىي جارجار ئەو رۇزىانەي دىنيا گەرمە، يان فەردە تۇوتىنە گەرم داھاتووەكان ھەلگىنر و وەرگىنر بىرىن، دەشىنى پەنجەرەيان لەسەر بىكەتەوە، بەتاپىيەتى ئەو رۇزىانەي ئارەقەيان دەكردەوە، مام حوسىتى زور جار بە ژنەكەي دەگوت، ”تۇوتىن وەك ئىنسان وايە ئارەقە دەكەتەوە و گەرم دادى، ئاكاتلىنى ئەبى كەلاكانى پەش و بىتھىز و چىچ دەبن و دەسسووتىن.“

سەرۇرەر لەو رۇزەوە بۇنى تۇوتىن خۇش ويست، بۇنى

گیا و درهخت و پووهک چهند له بونی پیسی ئینسان
جیاوازه. دهشی عهشقی بُو جگهره له و بُوژهوه بوبی،
نهک له بازنه دووکله کانی سه ردارهوه. سه رور همه مسو
توقتنیک ناکیشی، زور حزی له جگهره پیچانه و یه. دواتر
زور دواتر جگهره قامیشکانی بُو بابی له سه ر سینیبیکی
خر پیک ده خستن و به پشتینیکی باریکی بازنه بی دهیبیستن
و توقتنی به سه ر و هر ده کردن، سینیبیکی هله لدته کاند تا
پری ده کردن له توقتن، که پیشتر وردوردی کردبوو. هم
توقتنکه ده چووه ناو سیفاره ئاماذه کراوه کان که پیشان
ده گوت جگهرهی قامیش يان زهل، هم تو زیکی نهرم و ورد
له سه ر سینیبیکه و ده کشاپه سه ر سه ر و چاوی سه ر و
ئه ویش هناسهی توندی هله لدہ مژی. هممو بُونیک لای ئه و
به بونی توقتن له ناو ده چن.

خور به رهه ئاوابوون ده چن، ئه و له دله وه دهستی له
ژیان هله لگرتبوو، له دله وه دهیویست تاریکی به جاریک و بُو
هه میشه تمهنی ئه و داپوشن و چاوی به ئینسان نه که ویته وه.
خور لهو کاتانهی سالدا، له ئیواراندا، يهک پارچه ناسق
ده کاته خوین، سه رور هر له قسی سهید و هفقاته وه
تیگه یشتبوو، "له سه ر دنیا کوشت و بربینه، خوین پشن
و که لاک خستن سه ریکه، له سه ر دنیا." هر سهید
و هفقات دهیکوت، "له کویی دنیا دلسوزی و حورمهت وه ک
هه ولیر ماوه، لهو حیجاهه ش نویژ و خوا په رستی هیندهی
هه ولیر ناکری، کوا شاریکی دیکهی خاوین وهک هه ولیر له
سه رانسنه ر دنیا دهست ده که وی." سهید و هفقات قسی بُو
موریده کانی ده کرد، "لیزه پیاوی به نفوس و زار و به هیبیه تمان

ھەيە، حورمەتى ئەوانە ئاھۇنفوسى ئەوانە، بېرى ئەو موسىھى، ئەوهتا چەند مەترىك لىرەوە دوورە، من نەچۈوم بەرانەكىنى بىستوومە، گەرەك و ناوجەي وايىان ھەيە ھەر ھەموو مارى فاحىشە و خراپىن، دەتەۋى بچىي ھەر مارىك بە دوو دىناران بېققۇمە، ھەر ئەويتنا بەغدا، لەۋىسەر بۇو سەرى دىجىلە جىنگىاي دىسکۆ و پابواردىنە، مەلھاكانى ھەر باس ناكىرى، نە يەكە و نە دوو، نە ھەزار، شەو تا بەيانى كەس ناخەوى، ناوى خوا و پىتەمبەريان لەبىر چۆتەوە، كارەبا، گلۇپى سوور ئەو خەلکە لە دين دەر كردوو، بىئەخلاقى كردوون، من ھەر زوو گوتىم كارەبا و پادىق و تەسجىل، نامووس و غېرەت و پياوهتىمان دەبا، شەرهەف بەو خەلکە ناھىلى، باوهەرتان نەكىردى.

سالىنگ پېشىر سەيد وەقاس پاست تەماشاي چاوى سەرورە كردىبوو، كە لەپەنا بابى وەستابۇو، گوتىبى، "ئەو سىنە مايانەش گەنچەكانىيان ھەموو لە پى دەر كردوو، بىزانە ئەو گەنجانەي خووييان دايىتە سىنە ماي ئەگەر نامووسىيان لەسەر دانەنا من سەيد وەقاس نىم."

سەرورە هيشتا پالى بە دىوارى مالى مام حوسىتىنى تۈوتۈچىيەوە دابۇو، خەلکى بە كۆمەل و تاك و جووت بە بەردهم دوكانەكەي مام گىويىدا تىتىدەپەرىن، لەو سەرەوە نەيدەتوانى بەباشى لييان بىروانى، ئەوان بچووك و وردىلە دىيار بۇون، بەلام سەربەرز و بەھەبىيەت كەس ئەتكى نەكردىبوون، كەس پانتۇلى لە پى دانەكەندىبوون، كەس قايىشى پاشتى بە چەققۇ ھەلەنەبىراپۇو، تەنها ئەو، تەنها ئەو و كەسىنگى دىكە نا، فەرى دراوهتە ناو دورگەيەكەوە كە ناوى دورگەي بىناموسى

و حیزبیه. له گهله و شهی حیز تاسا، تاسا و پاچه‌نی، پاچه‌نی و گویتی لئی بیو هه مهوو دنیا به سه‌ریدا هاوار دهکات، "تازه تو حیزبوبوی. "بچیته هه ر شوینتیک ده‌بی سه‌رشور و ملکه‌ج بی، له هه مهوو شه‌رینکدا دوپراو و به رامبه‌ر هه مهووان به‌زیو. حیز هه ر گیز نایبیته خاوه‌نی که رامه‌ت، خاوه‌نی ناو و سه‌ربه‌ر زی، نایبیته خاوه‌نی غیره‌ت، هه تا نایبیته خاوه‌نی خوشی.

له چرکه‌یه‌کدا هه مهوو ئه و قسانه‌ی بیر که‌وت‌ه‌وه، هه رزه‌کار و قوتابی و کیشکه‌فرؤش و خه‌لکی گه‌په‌ک به حیزیان گوتبوو. ئه‌وهی حیزی بکات دزییش دهکات، که‌سیک و هفای بق قوونی خوی نه‌بی، بق که‌سی نابی، حیز و هفای بق دایکی خوی نی‌بی، حیز نیشتیمانی خوی، شه‌ره‌فی خوی ده‌فرؤشی. سه‌دان ده‌نگ و هک سه‌دان زه‌رده‌واله گیزه‌یان به گوینچکه‌یدا ده‌کرد، پیوه‌دانیشیان زور له ژه‌هه‌ری زه‌رده‌واله‌کان به نئاز اتر بیو.

هه ر وا دانیشتبوو، له مردن ناخوشت‌تر ژیانه به ده‌روونتیکی شکاوه‌وه، دوکانداره‌کان ورده‌ورده قه‌په‌نگه‌کانیان دیننا خواری و دوکانه‌کانیان قفل ده‌دا، ههستی به‌فینکی و له‌زه‌تی ئه و ئیواره‌یه نه‌کرد، شه‌وانی قه‌راتی له شه‌وانی له‌ندن خوشتمن، کزه‌بایه‌ک له گه‌ردنی قه‌لات ده‌دات و بونی گول و گیای ته‌ر و که‌سک به‌ناو کؤلان و سه‌ربان و هه تا حه‌وشه‌ی ماله‌کان و ژووره نسرمه‌کانیشدا بلاو ده‌کات‌ه‌وه. هه ر وا توزیکی که کچه په‌نیریه‌که‌ی حاجی عه‌لی پندر په‌رده شینه‌که‌یان، به دهوری تخته خه‌وه‌که‌ی سه‌ربانیاندا ده‌گری. هه مهوو کچه بالق و عازه‌به‌کان ده‌چنه سه‌ربانی خویان و له دهوری تخته‌کان په‌رده ده‌گرن‌ه‌وه، په‌رده‌ی سور و سپی

و شىن و زەرد، ھەموو رەنگىك، پىش ئەوهى بابىان بىتەوه، دەورى تەختە خەوهكان و سەربابان و حەوشەي مالىيان ھەموو ئاپرىشىن دەكەن، سەرور شاگەشكەي شەوانى قەرات و بۇنى ئاپرىشىن بۇو، بە تايىبەتى بەهار و ھاوينان و سەرهەتاي پايزىز، ئەستىزەي ھەموو دنيا لە دەورى ئەو چەند مالەي قەراتى گىرد دەبۈونەوه، سەرور پىنى وا بۇ ئەوانىش حەز دەكەن، ئەو ئەستىزە بىرىشكەدارانەش حەز دەكەن مالىيان لەسر قەراتى بايە، ئىواران بابىان بە خۇى و شوتىيەكى بەستى بىتەوه، يان بابىان بە بۇنى گىندۇرەي دېمىيەوه بىتەوه، ھەر لە دوورەوه بەرەو پۇويان غارىدەن، لە سەربانى يان لە حەوشەي، لەپەنا بۇنى ئاپرىشىتى بۇنى برنجى پەشمەكى و نان و ئەو چايە دېمکراوه بىت و ئەويش، ئەو ئەستىزە دوورانەش حەز دەكەن، سەر بە پانى بابىان كەن و گۈئى لە پادىق بىرىن.

سەرور نەيزانى چۈن وېزاوېتى لەو حەياچۇونەدا بىر لە بابى بکاتەوه، بابى مەممۇود بەلك، ئەوهشى پى سەير بۇو بۇچى بە بابى دەلىن بەلك و نارىن مەممۇود بەلەك، لەو بېركىرنەوهى خۇى تاسا و بەتوندى گورى دايە خۇى، خۇى ھەلدىرى، خۇشى بەر دايەوه، لە پېشت مالى مام حوسىتى تۇوتىچى خۇى ھەلداشت، وا خۇى ھەلداشت راست بە سەر دوكانە كانى بن قەلاتىدا بکەويتە ناوهندى جادەي، لەويش بەختى ھەبىت و لەو كاتەدا قادر جىمىسى بە خۇ و ترومبىلەوه بەۋىدا بىت و پانى بکاتەوه، بەوهش نەك غەمبار نابى ئاسۇووەش دەبىنى.

گلۇر دەبۇوه، ھەولىشى دەدا خۇى بېرىتەوه، وەك

ئوانه‌ی دوای چرکه‌یه ک له گرله خوبه‌ردان بق خوکوشتن
 ههولی خورزکارکردن دهدن. سهروهر بیووه یه که م که س
 که خوی له قهلاتی ههلاشتلوه، یه که م که س ده بی، که ئه و
 پهنه بق خله‌لکی بپیژی، که دهشی ئه و قهلاته چون دهکری
 بق ژیان به‌کار بهینریت، هه ر واش دهکری بق خوکوشتنیش
 سوودمه‌ند بی. له تلی سیتیه و چواره‌مدا ئه‌وهنده تیکه به‌رد
 و که رسه‌ک به‌ر بوخساری که وتبون هیچی نه‌دهدی و له
 تلی شهشه‌مدا دنیا له به‌رچاوی ده‌سوورا و خور به‌راستی
 وهک سهید و‌قاس دهیگوت خوینی ئینسانی له‌توپه‌ت سوری
 هه‌لده‌گه‌پینی. له تلی هه‌شته‌مدا بیو که‌وته ناو خه‌ندرکیک
 یان چالیک که باران دروستی کردبیو، ئه‌ویش فریی دایه
 سه‌ر به‌ردیک، سه‌ری ته‌قی، ته‌قینیک وهک کودی و‌شکه و‌بیو
 شه‌قبه‌ری، که‌وته سه‌ر به‌ردیکی دیکه و لینجاویکی خهست
 له ده‌میه‌وه قولپه‌ی کرده سه‌ر جل و کراسه‌که‌ی.

سه‌رور ده‌نگی، "ئاگات له خوت بین." ی نه‌بیست، ده‌نا
 ده‌یزانی ئه‌وه سه‌ید مه‌ردانه، سه‌ید مه‌ردان تاکه دوستی بابی
 بیو، هه‌موو جاری دایکی دهیگوت، "مه‌حموود ئاتوو ئه‌وهنده
 لادین، نازانم سه‌ید مه‌ردان لق ئه‌وهنده خوش ده‌ویی."

مه‌حموود بله‌ک ته‌واو لادین نه‌بیو، هه ر ئه‌وهنده حه‌زی
 لئی بیو ئیواران له‌گه‌ل ئه‌حمه‌دی قه‌ساب و ئاموزاکه‌ی چه‌ند
 پیکیک هه‌لدهن، جارجاريش له‌گه‌ل مسته‌فا میخه‌ی ناتر له
 حه‌مامه‌که‌ی عه‌بدولره‌حمان ئاغای قه‌ساب یان له ژووره‌که‌ی
 پشت تونوی حه‌مامه‌که سه‌رگه‌رم که‌ن.

سه‌ید مه‌ردان که ده‌نگ و سه‌دادی خوشی، گورانی و
 چریکه‌ی، سه‌لاوات و بانگی به هه‌موو ژوور و کونوکه‌له‌به‌ریکی

قەراتىدا چووبۇو، نىوهى ئۇنى قەراتى ھەر بە بىستى دەنگى سەيد مەردانى دەگرىيان. بەشى زۇرى فەقىتى ئەو شارەمى ھەر لەبەر خاترى وى حەزىيان چووه بانگدانى، لاي ئەو فيئرى قورئانخويىندىن بۇون، لەگەل ئەوهشدا ھەندىتكى شەوان سەيد مەردانىيان دېۋە، ئەوهندە بېرى مەحموود بەلەكى كردووه ناچار چۈتە ژۇورە پېپۇنەكەمى مستەفا مىنخەي ناتر و بەرامبەريان داشىشتۇوه تالى بۇونەتەوه. مىنخە ئەوهېشى دركەندۇوه كە شەو شەو لەبەر خاتىر مەحموودى ليپەيشى تەب كردووه. سەرورە گۆيىلى بۇوه بابى بە سەيد مەردانى گوتۇوه، "شىن و شايى دەستەوابى". سەيدىش بەتوانجەوه پىتى گوتۇوه، "پەمەزان نزىك بۇتەوه". مەحموود بەلېنى دەدایە، "ھەموو نويزەكان لەپىشت تۇوه دەكەم، يەك بۇزۇشى لى ناخۇم."

ئەو بۇزەرى سەرورە خۇى گلۇر كردووه و لە تلى ھەشتەمدا سەرى بەر بەردىكى بارانكۈنكردوو كەوت و وەك كۈدى تەقى، گۆيىلى ھاوار و دەنگى سەيد مەردان نەبۇو، "كۈرە ئاگات لە خۇ بىن خۇت بىگەرەوه." لە دەنگى وى، دوو كۈپەكەمى مام حوسىتىن تووتىچى بە لىنجى و بۇنى تووتىنهو ھەر لە پەنجهەرەپە خۆيان ھەلدايە ئەودىيى و بەغار گەيشتنە لاي سەرورەرى، سەرورە تۈزىكى بالا ھەبۇو بەس بەحال چىل كىلىق دەبۇو، لەگەل ئەوهشدا سەرخىستى بۇ سەرەوە ئاسان نەبۇو، سەيد مەردان چەند ھەنگاۋىنەك ھاتىبووه خوارى، كە كۈرەكان سەرورەريان ھەنبايە سەرى، جا ناسىيەوه و گوتى، "ئەوه چ بەرايەك كۈپەكەمى مەحموودى كەياندۇتە ئېرە!"

کە گەيشتنەوە كۈلانى ئاغالار كۆچەسى كەچە پەنيرەكەمى حاجى عەلى پىندر لە سەربانەوە چاوى پى كەوت و ناسىشىيەوە، كورەكەمى مام حوسىتى تۇوتىچى لە كۆلىتى كردىبوو، هەر لە سەربانەوە هاوارى كرد، "يابىي مرىيەم، يابىي مرىيەم، وەرە بىگەيە، بىزانە سەرۇھر چىيى بەسەر ھاتۇوە، لە پېشى ئەو پىياوانەيە." لەو دەنگە سەرۇھر نا، بەردىكىش چاۋىتكى ھەر ھەلدىتىا، سەرۇھرىش چاوا ھەللىتىا، چاوا رەشە كەورەكانى تەواو ھەللىتىان، وەك بىرژۇلە درىزىھەكانىيان پى قورس بىن، لىتكى نانەوە.

لەو كاتەدا مرىيەم بەرە دەستچنەكەمى دايىكى مەحمودى بەدەستەوە بۇو، دەبۈيىست بىتەكىتىنى و بىباتە تەنيشت تەختە خەوهەكەى راي بخا. گۈنى لە دەنگى ترساوا و لەرزىيۇ چەكەمى قادر پىندرى بۇو، "سەرۇھر چىيى بەسەر ھاتۇوە." ئاخىر مرىيەم لەوەتەي ھەيە لەو چەند چل ئىسقانەي سەرۇھرى ترساوا، مەنالىكى بارىك و دەردەدار، سەرپىتكەوتتىكى زەرد و لەرزۇك، لەرزوتا و نەخۇشى، مىتكوتە و خروپىلەك، سەرۇھر لە بەردەم ئەو ھەموو دېنداňا پىزگارى ببۇو، ئىستا چىلى كەسەر ھاتۇوە لە پېشى خەلکە؟ بەغارداňا و بۇ دەرى چوو، پرسىيى، "كوا، كوا سەرۇھر ج دەردىيەتى؟"

سەيد مەرداňان كە هيشتا لىتوھ خۇيناوېيەكانى سەرۇھرى دەسرى، گوتى، "ھېچ نىيە، بەر بۇتەوە."

ھەر لە ھەيوانى بەرەكەيان بۇ راخست، مەحمودىش گەيپۇوە، سەيد مەرداňان دەمى بۇ خاۋىن كىردىوە، پېشە سەرۇھرى بۇ تىمار كرد و جوان پىچاى، زاخ و مىنخەكى لەسەر دادانە شىكاو و بە خويتەكانى دانا و گوتى، "مەحمود

کورپەكت ج بىلايەتى؟ تلىكى دىكە گلۇر بايەوە دەكەوتە خوارى و ترومېتىل دەيان شىلا".
لەگەل ئەو قسانە مريەم قايىشە بىراوەكەي لە پانتولەكەي سەرەوەر دەر كىشا، مچوركەيەك بە لەشى بىنگىانى سەرەوەردا هات. چاوى ھەلەتىن، كچە پەننيرىيەكەي حاجى عەلى پىندر لە سەربانەوە تەماشى دەكىد. ئەو جارە سەرەوەر بەپاستى گيانى تىدا نەما و بۇورايەوە، ئەوهش دواجار بۇو بىتوانى پاستەو خۇ تەماشى چاوهكاني ئەو كچە پەننيرىيە بىكات، كە ژيانى بە كۆلانى ئاغالار كۆچەسى و سەربان و پەردەي تەختى خەو و ئاۋوشىن و ئىتواران دابۇو. كەس نېبۇو لەو قەراتەي عاشقى ئەو كچە پىندرىيە نېبۇوبىن، ئەويش جىڭ لە بەلەكىكى سېپى و پېروردە دەمارى ئال ھىچى نەدابۇونى. چاوىكى و لەتە دلىكى خوشكانەشى دابۇو سەرەوەر، ئەويش تەنھا لە سۈنگەي ئەو ھەممۇ سۆز و پەرقۇشىيەو بۇو لە ھەناسەي مريەمدا ھەستى پى كىردىبوو.

ئەو شەوه سەيد مەردان بە دەنگىتكى لە قۇولايىي دلى مەحمۇودىيەوە ھىتابۇو، دوو سورەت و ھەندى ورده ئايەت و دوعا و نزايمەكى زورى لەسەر سەرەوەر خويىند. كە چاوه پېئاوهكاني مەحمۇودى دىت لاۋانىنەوەكەي بەيتى سەيدەوانى بە دەنگەوە گوت. تا ئەو پۇزە كەسىك ئەو دەنگەي سەيد مەردانى بەو تەپ و بارانەوە گۈئى لى نېبۇو. دەنگىتكى ئەوەندە پېرىگريان ئەوهنە ئارامكەرەوە. ڙنەكان بىتەنگ لەسەر گۈيسەبانەوە گوئيان گىرتىبوو، بىباوهكان لە حەوشەي دانىشتىبوون، جىڭرەيان دەپتچايمەوە، لەسەر ھەست بۇون، دەنگەكە شەق بىت و درزى تى بىت و بىبىتە نالە و

ئهوان بچن گوپ بۇ سەرورەر ھەلبەن. دەنگى سەيد مەردان
بەو ھەناسە كز و لىدانە هيواشەي دەمارى ملى سەرورەر و
بەند بۇو، خەلکەكەش بە دەنگەكەوە، سەرورەر بىئاڭا لاقى
درېڭ كرد، دەمارەكە نىزىتىر و دەنگەكە پچىپچىر و ئەزىزى
مەحمۇود بەلەكى شلتىر.

ژنهكان گرىئىهكى تال و قورس و گەورەي گرييانيان لە
ئەوكى گىر بىبوو، سىنوهكەي قورقۇراڭەيان ئەوندەي دىكە
دەر پەراندېبۇو، مەدىنىيکىان دەۋىست بۇ تەقىنەوە. سەيد
مەردان دەروانىتە چاوى بىشۇمىتىد و نىكەرانى ھاوبىئىهكەي
و دەلى، بە دەنگ و گۇرائىيەوە دەلى، "كۈرەكەم، نەمامى
باغى قەراتى، دە چاۋىكى ھەرينە، با ئەو ئەسپە بىرىندارەي
دلى من، وەكى دارى وشكى بىبابانى كەمە ئاۋىنکى بگاتى،"
مەرىيەم كە هيشتى ئاوا رەش نەبىبوو، قوللىقى گرييانى قورىگى،
بلقى دا. لەگەل خواردنەوەي خەرىك بۇو ھەردووک چاوى
دەر پەرن، سەيد مەردان بەر دەۋام بۇو، "كۈرەكەم، شاكە
كۈرەكەي گەپەكى سەرایە، دەپارىقەوە لە بەرقاپى خودايە،
نظام دەبەمە بەر مەرخەمەتى رەسۇرەلايە، چاۋىكى لە داکە
جىگەرسوتاواھەكت بکە، بۇ خاترى ھەر چى يار و ياوهرى
غەوسى مال لە بەغدايە، دەچاۋىكى لە داكت بکە لە ئىشى
تۇ چاوى ھەلنایە."

پياوهكان تەماشايەكى يەكتريان كرد تىگەيشتن، كۈرە
تەپەزانەكەي حاجى خالىسى بەننا، عەبىدۇلاي خەليفە، يۇنسى
حاجى عەلى پندر ھەستان و دەستييان خىستە سەر شانى
مەحمۇود بەلەك، "براي ئىتمەش بۇو." وەك دەنھوايى و
ھاوبەشى غەم، بە چاۋىكى غەمبار و تەپ و خۇرپاگرانەش،

مەحمۇود چاوى داخست، بۇ ورە و ھېزىك دەگەرا لە ناخى خۆيدا، لىتۇي جوولاندىن دەم بکاتەوه، لەو تاسان و تەسلېمبۇونەدا، مەرىيەم كە جارى رەش نەببۇو، ھېشتا خاتۇونە خوتىنگەرم و ئەسمەرەكەي مال بۇو، بەرگەي ئەو گرييە قورسەي قورگى نەگرت و قولپەي گريانى وەك شريخەي دادىرانى ئاسن ھەمووانى شىلەقاند، يەكەم جار دەنگى سەيد مەردانى سېرىيەوه، جا چاوه بروانى ژنەكانى دىكەي كۆتايىسى پى هيتنى.

تاكە كەسىك نەجۇولا و ئارام وەك ھەميشە مايەوه، تاكە ھەست و سۆزىك نەتەقىيەوه و وەك خۇى بىندەنگ و كې، مەحمۇود بەلەك نەببۇو قەرات بۇو، خاڭ و بەرد و خانووه كۈنەكەيان بۇو، ئەويش نەك لەبەر ئەوهى بەھېز بۇو، يان بىيەست و سۆز بۇو، نا، لەبەر ئەوهى سەدان جارى دىكە، ھەزاران جارى دىكە، ئەو گريان و ھاوارە، نالە و مردىنى بەسەردا كرابۇو، لەسەر سىنگى غەم و مردىن كەلەكە بىبۇو، تۆپ و شەستىر جەركى بېرىيۇو، سەلكە زەلام بە گەردىندا گلۇر بېۋو، ئىدى قەرات حەوسەلەي راچەكانى دىكەي نەمابۇو، نەيدەپېرژايىھ سەر مردىنى ھەرزەكارىتىك. زۇر لەو ژنانەي لەۋى بۇون، لەوانەي بىكى خۇيان دەپنىيەوه، دەشىن سەرۇهريان نەناسىيىن، دەشىن جارىكىش چاۋىيان پى نەكە وتىنى، بەلام ژنى ئەو قەراتەي ئەوهندە دلىشكائون، ئەوهندەيان پەنجە بە چاويدا كراوه، ئەوهندە كەسوڭارى ئازىزيان لەدەست داوه، بىانوو يەكىان دەۋىست، تا فرمىتىكى داوه ستاويان بەتەقىتەوه.

ئەو ئىوارەيەي سەرۇهەر مەر، ئەو ئىوارەيە نا، تۆ بلى

ئەو شەوهى سەرورەر مىد، وەك شەوهەكانى دىكە پەرددە بە دەورى تەختە و جىنخەواندا گىرابۇو، ھەندىتىك سەربانىشيان ئاپرىشىن كىدبۇو، مالە نزىكەكان، ھەتا دوورەكانىش ئەوانەي دىبۈ ئارتلارىوقش، قادرەكانى ژنان، دەنگى گريانى مالى مەحمۇود بەلەكىان بىست، ھەتا تەكىيەش گوئىيان لى بۇو، تەنها ئەو چەند مالەي دىبۈ دەركايى ئەحمدەدى بىتباك و ئارام تەماشاي گلۆپەكانى ئۆرددۇوى سەربازانيان دەكرد. لەناو ئەوانىشدا كراسېرەش و ئەسەعەدى ھاۋپىتى وەك ئەوهى هېيج بۇوى نەدابىنى، بىتغەم لە سەربانى پالىيان دابۇو و لە ئاسمانى قەراتىيان دەپوانى، ئەوان جەڭرەيان دەكىتشا و لەپەنا ئەستىزە بىتشومارەكان و لە قۇوللايى تارىكىدا ئەو مندالە توركومانە سېي و خىپانانەيان دەدى، كە بە رقز بۇسەيان بۇ دەنانەوه، بەلام چ سوود خۇ باييان پىتىان نەدەدان بىستىك لەگەل ئەوان لە دوكانەكانىيان دوور بکەونەوه.

ھەر بە خەيالىشياندا نەدەھات ئەوه ھەرزەكارىتكى، قوربانىيەكى دەستى ئەوان، سەرورەتىك خەرىكە كىان بىدات، ئەوييان ھەر لەبىر چووبۇو، كە لە ئاودەستى ئەو سينەما نەفرەتىيەدا چىيان لەو كورە كىردوو. ئەوان ھەر خەرىكى قۇوللايى تارىكىيەكە بۇون كە گوئىيان لە دەنگىك بۇو، بانگ دەكەت، "ئەسەعد، ئەسەعەدى ناموبارەك،" لەناكاو ئەسەعد ئەوهى بىر كەوتەوە چىيان بەسر ئەو كورە هيئا، كراسېرەشىش كە ھەموو دەمۇچاوى زىپىكەي گەورەگەورە بۇو، ھەستى بە ترس كرد، ئەو مندالەكەي بە قۇونى پۇوتى جى ھىشتىوو. دەنگەكە هيى يۇنسى حاجى عەلى پىندر بۇو، "ئەسەعد، ئەسەعد ئەوه مەرددۇوى،" ئەو كورە

حاجى عەلى پندر تۇوپە و ھەلشە و كەتە بۇو، ھەر بۆيەش كەس نەيدەويىرا بەئاشكرا خۇشەويسىتى خۇرى بۇ خوشكە پەنيرىيەكەي دەر بېرى. دىسان يونس ھاوارى كرد، "ھەتىمە بىزىيە وەرە، بىرەكەش لەگەر خۇت بىنە." ئەسعەد لە سەربانەوە ھەرای كرد، "ج بۇوه؟ خاكەنازى لۇ كىندەر لەگەرە خۇ بىنەم" يونس گوتى، "بۇ قەبرى با بت، ھەتىم، سەرەودەر مەممۇود بەلەكى مردووە."

كىراسىرەش نەيدەزانى ئەوهى لە ئاودەستەكاندا جىنى ھېشتۈرۈ ناوى سەرەودەر، لەگەل ئەوهشدا ھەناسەي تەنگ بۇو، تۈزىك تاسا، جا پاما و پرسىيى، "بە ج مردووە؟" يونس دەنگى كىراسىرەشى ناسىيەوە، گوتى، "ئەتتۈوش لەۋىي ئەفرەتى؟ ھەستە ئەتتۈوش وەرە، ئەو عەردى رەقە ھەمموسى بەردى ئاسان ھەلاقەندىرى،" ئەسعەد پرسىيەوە، "بە ج مردووە؟" يونس لەگەل ئەوهشدا نەيدەويىست بىللى، چونكە دەيزانى ئەوان كاريان بەو پرسىيارە نىيە، بەلام ھەر گوتى، "لە قەراتىن ھەردىراوە،" كىراسىرەشى زىپكماوى گوتى، "تابى مندارى قەراتى بىن، مندارى قەراتى وەكى بىزنى كىوينە، لە قەراتىن ھەرنادىرىتىن."

لە پاپەوەكەي وەستان، ئەسعەد دوو پلىكانە چۈوه ژۇوەرەكەي خوارى، تارىك، تارىكتىر لە تارىكى، پاستە، سەيد مەردان راست دەكەت نىوهى جىنۇكە و خىتى ئەو دىنبايەي لەو ژۇورە تارىك و نىرم و قۇولانەي قەراتىدا دەزىن، كەس نىيە لەو قەراتەي خىتى ئەبىن، يان دەستى لىن دەوهشىتىن و شىتى دەكەت، ھەر شىتە و بە جۇرىك، يان ھاواكار و يارمەتىدەرىيەتى. لەناو تارىكىيەكەدا نەوزازى عەزەي

نه جار و هک خینو پهیدا بیوو، گویی له هه میوو قسە کان بیوو، دیسانه وه و هک خینو سینگی کراسرەشی گرت، "سەگباب ئەوه چیتان لهو کوره کرد وووه، نەمکوت وازى لى بىتن، ئەوه تووشى قەتلیش بیوون." کراسرەش کە دلنيا نەبیوو ئەوهى بەردەمى خینو يان نەوزاد، گوتى، "خۇی حەزى لى بیوو، بەس شەرمى دەکردى، كىن دەلىنى ئەوه مەردووه، تا ئىستا كى بەوه مەردووه، ئەوه هەردىراوه."

يونسى حاجى عەلی پىندر گەيشتىبووه پاپەوه كە، گویى لە شىتىك بیوو، دەنگى نەوزادى حاجى عەزەى نەجار بیوو، "ئېتىه كەسىكتان كوشتووه، بەسەرتانه و ناچى." کراسرەشى زىپکاوى كە دلنيا بىزۇوه ئەوه نەوزادە و خینو نىيە گوتى، "خۇت شەريف مەكە، بۇ مندار ماوه تو سوارى نەبوبى، جىھە لەوهش ئەوهى ناو ئاودەستەكان باۋەر ناكەم قەراتى بوبىنى." يonus گەيشتىبووه ژۇورى گوتى، "ئەوه لىرە هەرای چیتانە؟ بىشەرەقىنه كارتان بە مندارى خەلکەوه چىيە؟" نەوزاد گوتى، "ھىچ نىيە، ئەوه ترساوه و قسە لەگەل جىدقە دەكتە.

نەوزاد سینگى هەردووكىيانى گرت، "بۇ خۇم دەزانم چیتان لى دەكەم، بەرام جارى خاکەنازەكان بىتن."

کورەكەى حاجى خالس، ئەوانى دىكە چىنېكىيان عەرز هەلکەندىبىوو، يonus دەستى بە دەردانلى گورەكە كرد، يەكىن گوتى، "دريزىيەكەى مەتر و شەست سانتىمەتر بەسە."

کراسپەشەکە لە فکرەوە چوو دەشى نزىر بى، بەلام
يونس گوتى، "با تۈزىك درىزىتر بى، كورىچەكەش دەيەوى،
با بەپەحەتى لە گۇرەكەيدا پاڭشى."

عەبدوللائى خەليفە پۇرى لە ئەسەعەدى كرد، "مەتر و
شەست بەس نىيە؟ ئەتتۇ سەرورەت نەدەناسى."

ئەويىش تەماشايەكى كراسپەشى كرد و گوتى، "ئەو
دەيناسى، ئەو باشتىرى دەناسى."

ئەوان ھەر لە مشتومپى خۆياندا بۇون، سەيد مەردان
چاوى لە ئەژنۇرى مەحمۇد بەلەك نەدەتروووكاند، ئەژنۇرى
ئەو بشكى، ژيانى ئەويىش دەشكى و خۇراكىرتىن ئىستەم
دەبى. لەو كاتەدا چاوى بە هورمز كەوت، هورمزى مزەمید،
هورمز ھەر موزەمید نېبوو، لە سەقاوهكانى قەلاتى زياتر
ئاوى دەبەشىيەوە، بەلام ئاوى سېپى، ئاوى هورمز لە شەربە
و بەرمىل نەدەكرا، بە كوندە نېبوو، ئاوى هورمز بە بوتل
بۇو، بوتلى گەورە و بچۇوك. خەلكى ئەو قراتەي دلىان
وەك سروشت خاوينە، چەند ئاوى باران بەسەر مالەكاندا
دەپزىت ئەوەندەش بوتلى هورمز بەسەر دلىاندا.

هورمز سەرييکى سوورى وەك چەوەندەرى ھەبوو، ھەتا
سېپىنەي چاوشى سوور بۇو. ژىنەكان خەرىك بۇو دەنكىيان
دەننوسا، كەچى گريانيان بەردەواام بۇو، ژۇن چەند بە دەنگەوە
دەگرى سەد ئەوەندە لە ناخەوە فرمىسىك ھەلەپرېنىزى، ئەگەر
ژۇن بىتوانىبىا يە فرمىسىكەكانى ناخى ھەلېنىزى، ئىدى زەۋىيەكى
بىابان لەو دىنایايدا نەدەما، ئەوەندەش پىويىست نېبوو
جوتىارەكان دەست بە نزا بق ئاسمان بەرز بکەنەوە. ئەوەش
حالى گەنم و جۆى قەراجى باش نەدەكىرد، چونكە فرمىسىكى

ڏن ئەو ندە پرئاھو داغە درکودالیش بەرگەيان ندەگرت.
 سەيد مەردان هەستايە پى، هورمز چووه ڙوور سەرى
 سەروور، ھېشتا مەحموود بەلەك وەك بەرد لەپېشت سەرى،
 لەسەر ئەڙنۇ بۇو. سەيد مەردان لە بەر خۆيەوە گوتى،
 "كارى ئەو مندارە لە دەنگى من و فريشته ئاسمان تىپەپىوه،
 ئىدى وەختى كارى هورمز و ئەھريمەن."
 ئەو قسە يەرى يەك-دوو جارى دىكەش كردىبوو، مەحموود
 بەلەك بەو قسە پىتكەننىبۇو، ئەو دەم نا، پېشتر، هورمزىش،
 بەلام هەر وەلامىشى دابۇوه گوتبوو، "ئىدى وەختىك
 فريشته كارى چاكى پى ناكرى. دەبى سوپاسگوزارى
 ئەھريمەن بىن."

هورمز وەك سوپاسگوزارى روانىيە مەردان، كە جىڭاڭەي
 خۆى بۇ ئەو چۈل كردىبوو، جارى بۇ مەحموود درەنگ
 بۇو پىتكەننى، ئەو جارى بەرد بۇو، هورمز روانىيە ڏنەكان،
 كە ئىستا ئىدى بىتەنگ بىبۇون. دانىشت و دەستىنکى لە
 نىتوچاوانى كوركە دا، ھېشتا ئەو ندە سارد نەبۇو يەكسەر
 دەستى بىكىشىتەوە. روانىيە چاوه كانى، بىرژۇلى ھەلداھو،
 شۇوشەيەكى بچووكى لە لاي پاستى چاكەتكەي دەر هيئا،
 مەيلەسسور بۇو، بن كەپۈرى كورەكەي پى تەر كرد،
 تۈزىكىشى لە بىرينەكەي سەر لىتىمى دا، ئەوانى دىكە نەيادنى،
 تەنها مەحموود بەلەك و هورمز دېتىيان پىستى بۇو تۈزىك
 گنجى كرد، ئەوهش بۇ هورمز كەم نەبۇو، ھېشتا زەرد بۇو،
 بولىنىكى بچووكى ھېندەي لەپەدەستىنکى لە باخەلەكەي بن
 چاكەتكەي سەر دلى دەر هيئا و سەرەكەي كردىو، بۇنىكى
 توند بە تامى ڇيان بلاو بۇوه و ختوكەي ھەمووانى دا، بە

قەپاغەكەي سەرى تۈزىكى لە دەمى سەرور كرد.
هورمز بۇ خۇى ناوى ئەو قوومەي نابۇو قوومى ڏيان،
يان مەرك، ئەوه دواتر دەر دەكەوت. دواتر دەر دەكەۋى
قوومى ڏيانە يان مەرك. دەر كەوت خىراش دەر كەوت،
ھەر قوومەكە گەيشتە قورگى و دەر كەوت. سەرور كۆخى،
كۆخى و قوومەكەي پشاندەوە، سەيد مەردان، ڇنەكان،
پياوهكانى حەوشە ھەموويان بە يەك دەنگ گوتىيان يَا ئەللا،
هورمز سەرى بەرز كردهو، كورەكە بەھۆش ھاتبۇوه،
سەيرى سەيد مەردانى كرد، ويستى بلنى، "با سوپاسگۈزارى
ئەھريمەن بىن." نېگۈت، مەممۇود ھىشتا بەرد بۇو، بەردىك
جىلوھى تى كەوتلى.

ھەوالەكە ھەمو شارى تەنى، مردوويەك زىندۇو بۇتەوە،
قەبرەكەي سەرور ھەر مابۇو، ھى ئەوه نېبۇو پىاو، يان
ڇنېكى تىدا بنىتىزلى، مەندالىش نا، سەرور چاوى ھەلىتىان،
چاوى لە دايىكى كرد، باش بۇو بابى لەپشت سەرى بۇو،
ھورمز ھەمو دەموجاوى بۇ چەور كرد، بىرىنەكەي پاشتى،
لاقى، سەرى، ئىدى مەپەش كە ھىشتا پەش نېبىوو،
دەشنى يەكەم بۇزى پەشىبۇونى بۇوبى، پۇوه ئەسمەرەكەي
گەشىبۇوه، خەنى، خودا كورەكەي دابۇووه.

كەس نېپرسى بۇ كەوتى، لەو بۇزەوه بىتەنگى مالى
سەرور بۇو، سەرور لە بىتەنگىكى بىئامان و شەكتىدا
دەزىيا، لەو گۆرە تەنھاتر كە بۇى ھەلکەندرابۇو، ئەو ھېچ
نەبى ھەندى جار سەڭى بەپەللاي تىدا دەكەوتىن، يان باران
پىرى دەكردەوە، شتىك نېبۇو بە ناوى ئاشتبوونەوە، بە
ناوى خۇشەويىستى، سەرور لەو باوهەدا بۇو ھاوارى،

دوست و خزم، هاوسمی و هاوپول دهکری بکوژ و ئەتكىكەر
و درەندە بن، نەك دهکری، هەن، بەلام جارى ھەلیان بۇ
ھەلەنەكە وتۇوه.

سەرورەر بۇوه خاۋەنى سامانىيکى لەبن نەھاتۇو، لەو
پۇزەوه سامانىك بەسىرىدا پۇزا، كە ھەرگىز نېتوانى
بىبەخشى، يان سەرفى بىكەت، ئەو سامانەش پق و بوغز
و بىتزارى بۇو، يەكەم لە خەلک و دووھم لە خۆى. ئەوەندە
قوول لە خۆى نىگەران و داغدار بۇو، كە ھەرگىز نېتوانى
خۆى بىبەخشى. نەشىدەتوانى ھەردۇو دەستى لە بىنەقاقايى
خۆى بىنەت و خۆى بخنگىنى، وەك گلاۋ و بۆگەن سەپىرى
خۆى دەكىرد. جەستەي پىس و حەرام و بۆگەن بۇو. چەند
لە ژۇورى كەوت و چەند تارىكىي شىرمى قەراتى لەسەرى
ニشت. دايىكى دەھاتە لاي و لاقە بارىك و بىتھىزەكانى بۇ
دەشىلا، ئەوهش ئەو رۇزانە بۇون كە مەريمە ئەسمەر و
خويتشىرىنەكە گۇراپىوو بە ئەسمەرە پەش، رەشىنگ وەك
میوانىكى تازە دەنىشتە سەر رۇخسارى. لەپشت ھەمۇو
ژىنلىكى پىستسووتاۋ، كچىكى ئەسمەرە ھەنگۈينى ھەيە،
پىاوايش، مەحمۇدىش كورە ئالەكەي مەندالى نەماپۇو، ئەوهى
پىاوا جىاوازە، پىاوا دلى، ناخى ورددەرددە لەگەل پىستى
دەگۈرى، زۇو ترىيش.

ئەو شەوه نا، كە سەرورەر مەرد و نەمرەد، نا ئەو شەوه نا،
ئەو شەوهى ئىوارەكەي كچەكەي حاجى عەللى پىندر پەرددەي
تەختە خەوهكەي دەگرتەوە، سەربانى ئاۋوشىن دەكىرد،
سەرورەر دەيزانى خۇ گەنچەكان بە بۇنى گلەكە نەدەمرەن،
ئەوان بەو بۇنە دەمرەن كە لە بەلەكى ئالتوونىي ئەو كچە

ھەلدىھستا. ئەويش چەند ئاواي بە سەربانيدا دەكىد ھېتىدەشى
بە بەلەكى دەكەوت. تەنها گەنجەكان ئەو بۇنى بەلەكەيان
دەكىد و شىتوهار دەبۈون. ئەو كچە خوشكى يۇنس نەبا،
خوشكى دارۋۇغەي بەغدايى با، ئاواي بۆ نەدەچوووه سەر،
ھەموو خەلکى ئەو قەلاتەي لە مىزى خۇيدا بگەوزىتنى.

ئەو شەوه نا، شەوى دواترىش نا، شەوى دواتر
سەرۇھر دەيتوانى شۇربا بخوات و لەسەر قۇون دانىشى،
دايىكى ئال بىبۇوه، بەلام ھەركىز ئالبۇونەوهى ژىننەك، كە
ماكى پەشى بەسەردا ھاتبى تاسەر نىيە، سىتىم شەو
دوای ئەو مردەنە، مستەفا مىتخەي ناتر، ھەموو براادەرەكانى
بانگ كردىبوو، ئەحەمەدى قەساب و ئامۇزاكەي، ھورمز بە
خۇى و بۇتلەكانىيەوه، مەحمۇود بەلەكىش، ئەو ھەموو يانى
لەبەر مەحمۇود بەلەك بانگ كردىبوو، شەوى ئاشتىبۇونەوه
بۇو لەگەل عەرق و نەشئە، مەحمۇود جوولابۇو لەسەر
ئەزىز ھەستابۇو، بەلام ھىشتا ھەر بەردىتك بۇو. پياوينك
جڭەرسۇوتان بىكاتە بەرد، ھىچ نەشئەيەك قورسى بەردى
لە كۈل ناكاتەوه.

يەكەيەكە چۈونە ژۇورەكەي مستەفا مىتخەي ناتر، باسى
مردەن و سەرۇھر يان نەكىد، ھورمز سى بۇتلى لەناوەبراستى
مەجلىسەكە دانا، مىتخە خەيار و ماست، نۆكاو، فستەقى مزرى
ئامادە كردىبوو، ھەر يەكە و ئىستىكاني خۇى لە باخەلى دەر
ھىننا، تەنها مەحمۇود نەبىن، مستەفا مىتخە دوو پىالەي سادەي
ھىننا، بۇ خۇى و بۇ مەحمۇود، ھورمز يەكە-يەك پىالەكانى
پەر كردن، پېپەر نا، پەنجه يەكى مايىت، پىنكەوه ھەلیان گرتىن،
بە دوو پەنجه، ھەواي لۇوتىيان پاگرت وەك ئەوهى بە دوو

پنهنجه لووتیان گرتیست، پینکه وه پینکه کانیان هه لدا، عه ره قنیکی خه ست، خه ست خو خولیش، به خورتر له تا فکه کهی گه لی عه لی به گ، له سه ر زمانیانه وه هه لیان دا، به قور گیاندا هه لبرزا، وه ک خه م و ده دیان له گه ل هه لدابیته خواری. هر پینچیان هه ستیان به ساردي و به تالی گه دهیان کرد، ناوادانیسیه ک که وته ناو نه فسیانه وه.
یه که م که س هورمز گوتی، "من، مه حمود عه ره ق به خوشی تو."

مسته فا مینخه گوتی، "یه ک مانگ له سه ر یه ک بخوینه وه، جا قه رببووی ئهو ماوهیه ناکهینه وه، مه حمود ئیمهت کوشت."

دووهم پینکیان هه لدا، لیویان به ماست کرد، ئه حمه دی قه ساب، که هر پینچیان ده گوت ئه حمده ئاغا گوتی، "ماسته که له عاره قه که زیاتر ده مگری، ههی به قوربانی هر چی ژنی که ندیناوا یه بم."

ده نگیک له ده ری گوتی، "ههی هر چی ژنی که ندیناوا یه به سمیلت هه لمیزن."

ده نگی سهید مه ردان بwoo.

"به پیلاوه کانرا هه مووتانم ناسی. مه حمود ده مزانی لیره یه."

هر چاوی به مه حمود که وت گه شایوه، زه ردی و ماتی پوخساری مه حمود به له ک رینی بو سووری و شه رمنیه ک خوش کر دیوو، دهستی سهید مه ردانی گرت و لای خوی جینگای بق کرده وه، دهستیان هر له دهستی یه کدا بwoo، "بوق منیش تى بکه ن، شتیک ئوه نده مه حمود خوشحال بکات

منيش دەيخۆمەوه.“

ئەوه قسەی سەيد مەردان بۇو، مىستەفا گوتى، ”مەستم
بە عەرق و مەحموود، فەرمۇن بۇ رۇحتان درود.“
ئەحمد ئاغاش بۇي ستابندەوه، ”چاوم، چاوم لە پىتى
تۈيە، خۆشىم بە تۆزى بىتى تۈيە.“

ھورمز پىالەكانى پې كىرىنەوه، بولتە بچووكەكەى
بنباخەلىشى دەر هيئا و ھەر يەكە و ئەھەندەي قەپاگى
بۇتلەكەى بۇ تى كىرىن و گوتى، ”بۇ خۆشى سەيد مەردان.“
ئەو شەوه دەنگى مەقامى سەيد مەردان، سەرەتا
ژۇورەكە، جا مالەكە، جا تەواوى گەپەكەكەى گىتەوه، ھەمو
زانىيان ئەو شەو عەرقخۇرەكان كەسىتكى دىكەيان زىاد
كىردووه، دەنگى سەيد مەردان خۆشى و شادىيەكى لە دلى
كەنچەكاندا دەپواند، بە كوتىكەنەقەندرا. ئەو خۆشىيە
بەكويىدا بچىتە ژۇورە نىرسەكەى سەرەتەوه؟ كوا ئەو
تارىكىيە قۇولە جىتگاي خۆشحالى لەسەر دەبىتەوه، هيشتا
پرسىيارەكەي نىيان، كە دواي دە سال لەو بىووداوه كىرى لە
شۇينى خۆي دايە، ”سەرەتەوه ئەو پۇچە بىرىندارەي لەكويىوه
ھىتاوارەتەوه؟“

ئەوهش چونكە تا ئىستا نەيەيتاوهتەوه. تا كاتى ئەو
گۇرانىيە نەيەيتاپۇوه، ئەو دلى لە قۇولايىدا دەشكى ھەركىز
چاڭ نابىتەوه، ھەركىز دەستىتكى ئەوهندە بارىك و سىحرى
نىيە بگاتە ئەو قۇولايىيە. بە دلى شاكاوهو ھەركىز جەستە
تەسلىمى سەما نابىت و ناتوانى ھەلبەرى. ھەركىز قاقاپەك،
خەندەيەك سادە و فراوان ناچىتەوه سەر پۇخسارى، دەچىت،
دەچىت، بوغزىك دەچىتە ناو چاوى ئەگەر تەسلىمى بىت، حەز

دهکات هه موو دنيا ويران بکات و مندالى ناوبيشکه بسوتىنى. سه روهر يش زور حهز دهکات بىنگومان ئەگەر تەسليمى ئهو بوغز و پقە پەشە بىت. زور حهز دهکات پاله وانه كان، زانا و ئەشرافە كان، سه رکرده و بەناوبانگە كان، پىشەوايانى ئايىن و فەرمانبهره كان ئەتك بکات، سواريان بىت و گونى لە پشته قۇونىيان تەككى بىت. جا بۇ كەسيك ھېي دلى بەو قۇولىيە شاكابىت و تەسليمى ئهو بوغزە نەبوبىت. ئهو بوغزە هەر چى تزووى خۆشە ويستى و پىزە، دلنه وايى و بەخشىدە يېيە لە پەگى پەگە وەي وشك دهکات، والەناوى دەبات، والەنارشى دهکاتە سەر كە هەركىز نەبوبىت.

سەروهر تەسليم بۇو، تەسليمى شەرم و تاريكتانىك بۇو بەشى تەواوى شارىنگى دەكىرد، هەموو ھىزى خۆى كۇز كرده و تا زەردىخەنە يېك، تا سوپاسكۈزارىيەك بۇ دايىكى بخاته سەر پوخسارى، بەلام نا، نەيتوانى، زەردىخەنەش وەك بىينىن، وەك پۇيىشتن و بازدان وايە، تالە دەستى نەدەن نازانى بەھايىكى چەند قورسى ھېيە. دواى سالىنگى تەواو لە مال هاتە دەر، لە مال نا، لە ژۇورەكەي هاتە دەر. بۇ يەكمە جار توانى دوو ددانە گەڭانى پىشە وەي بە هەر نرخىك بىت، وەك نىشانە خۆشە ويستى بۇ دايىكى دەر بخات. ئهو ددان دەرخستنەش كاتىك بۇو، كە گەيشتە كۆلان، ئاپرى بۇ دايىكى دايە وە، مريئم رەشى دەستى لى وەشاندۇو، لەو سالەدا نەخۇشىي كورەكەي بە تەواوى بەسەريدا زال بىوو. سەرەتا رازىبىوون بە پەشى بۇ ۋەنەك، كە بەلەكى كەھەكەي حاجى عەلى پىندرى دىبىت، لە رازىبىوون بە تاعۇون سەختىرە.

كە سەرەور دواناوارى لە مال دايىه وە، قايىشە بىراوەكەي خۇى دىيت، بە بىزمارىتىكى سەر ديوارەكە هەلۋاسىرابۇو، پىستە قوبایاوهكەي كە نىيازى زەردەخەنەيەكى ھەبۇو، وەك ھەزاران خەنچەرى لىنى درايىت، لەگەل ژانىتكىدا بۇ ھەمىشە چۈوه وە ناوېكى. دايىكى لە حەوشەوە بانگى كىرد، "جەرگەكەم زۇو وەرەوە و ئاگاشت لە خۇت بىن."

سەرەور ويسىتى ئەو مالە بۇ ھەمىشە بەنەفرەت بىكات، بە قايىش و بىزمار و دىوار و ژۇورە نىسىرمەكەيەوە، وەك يەكەم جارى بىت كۆلانەكانى قەراتىن بىبىنى، ھاوسىن و بىتىوار بۇى پىندەكەنин و سلاۋىيان لىنى دەكىرد، ئەو ھەموو سلاۋىيکى بە جىنۇو و تانە دەزانى. چەند لە گەپەكى سەرائى دوور دەكەوتەوە، ئەوەندە ھەستى بە قورسى و نەگەتى ئەو گەپەكە دەكىرد لەسەر شانى. سووراپايەوە، بە قادرەكانى ئارتلىرۇقش كە دەرگاي حەرەمىشىيان پىنى دەگوت، ھاتە خوارى، تۇوشى چەند ژىنیك بۇو كە كەس نەيدەزانى چەند سەعات لەسەر بەرد و لەبەر ئاوى گەرمى حەمام ماونەتەوە واپەمبە بۇون، تا يەك پارچە بۇونەتە بۇن سابۇون و ھەلمى ئاوى گەرم و پىشىيان ئەوەندە پېئاۋ بۇوە وەك ئىسفنج ھەستاوا.

چەند ژىنیكى دىكە بە تۈورەكە و گۈننېھە سەر دەكەوتىن، ئاخىر ئەو پلىكانانە تايىبەت بۇون بە ھاتۇچۇرى ژىنان، چەند لە قەلات دوور دەكەوتەوە زىاتىر ھەستى بۇو بارە قورسە دەكىرد لەسەر شانىھەتى. ھالاوى ئەو ئىنسانانە چەند قورس كەوتۇتە سەر يەكتىر، تاكە ھەناسە و بۆگەنېكى لەسەر شانى مىرۇف قورس بىت، ھەناسە ئىنسانىتىكى دىكەيە، راستى قەلات بۇ سەرەور دورگەي كابۇوس و شەرم و ئەتك

بوو، هیشتا کولانی ئاغالار کوچهسى مەنزالى تارىكى بwoo، ئاسمانىك تارىك، قوول و تارىك، لە تارىكترين بەشى، لە قوولترين شۇينى، ئەستىزەيدەك نوزھى دەھات. ئەو ئەستىزەيدە مريەمەپەش بwoo، تاكە نۇوزھى پووناکى بwoo هیشتا سەرەتەرى بە پىنوه پاگرتىبwoo. وەك يەكەم جار بىت شار بىبىتىت، ھەولى دەدا شار بناستىتەو، بىتمەبەست تا تەكىي شىيخ مىستەفا چوو، ئاسىنگەر و كۈورەچى، باپىرە غازى چاوى بە سەرەتەر كەوت گەشايەتە، كۈرەكەم. كۈرە جوانەكەم وەرە لەسەر ئەو كورسيي دانىشە.

ئەو دانىنىشت، باپىرە غازى پارەدى دايە، نىوھەپۇ بېقى كەباب بخۇ، ئەو گەرایەوە چووه ناو قەيسەرى، گۈزەرى دارتاشەكان، دەنگى چەكۈچ و پەندە و ۋەقىرى موشارى ئەو پىياوه دەستىرەنگىتانا، تەواوى ئەو ولاتەيان پىر كىردووه لە سىندوقانە، كە دەستىكارى ئەو دارتاشانەن نافرېتە ئاسمان، لەشەقەى بالى نادات بۇ بۇشايىيى دوور، لەشەقەى بالىش دەدات، بەس بۇ ناو سىينگى ئەو ژۇن و مىزىدانەي يەكەم جار و يەكەم شەو لەپەنا ئەو سىندوقانە و لەزىز بالى ئەو بوراقانە لەدواى چەندان سال چاوهپروانى لە شەھى بۈوك و زاوايدا، دەچنە باوهشى يەكترى.

لە مالەكەي سەرەتەرەش سىندوقىتى ئاواھەبwoo، بوراقىتى بەھەبىت بە بالى سوور و زەردەوە ئامادەي فېين بwoo. مريەمەپەش، زۇر پېش پەشىيەكەي، كە چىرفىكى بۇ سەرەتەر دەگىزىرایەوە باسى فېينى ئەو بوراقە و خەۋى ژىز بالى كىردىبwoo، گۇتبىوو،

”ئەو بوراقە موبارەكە، ئەسىپى پىغەمبەرە، ئەو شەوهى لۇ يەكم جار بابت ھيتامىيە ئەو مالە، شەو لەشەقەيى بالىدا. من دىتم لەشەقەيى بالى دەدات، پىتم وا بىت مەممۇودىش دېتىتى، فرى و فرى ھاتە ناوسىنگى ئىتمە، نازانم چەند فرى بە سىنگى ئىتمەدا، بەرام كە ھاتەوە، نۆ مانگ و نۆ بۇز و نۆ سەعات و نۆ دەقەيى پى چووبۇو، كە ھاتەوە پىتەكەنى، ئىتمەشى دلخوش كرد، تۈرى لەگەل خۆى ھيتابۇو، كارەساتى گەورەي ڏن و مىردى ئەو قەراتەي ئەوهىيە، كە ئەو بوراقە نەيەتەوە.“

سەرەوەر سەد جار بەبى ئاگاكارى دايىكى ئەو بوراقە سوور و زەرد و سەۋەزەي ماج كردىبۇو، ماجى شىرىن و پەفرىين. ئەو چىرۇكەش تاكە يادكارى خۇش بۇو لە ژيانى سەرەوەردا.

ئەو بۇزەش سەرەوەر لە گوزەرى دارتاشەكان وەستا، وەستايىك نەخشى بوراقى دەكتىشا، ھىشتا باوهەرى وا بۇو ئەو بوراقەش كە جارى بە تەواوى نەكتىشراوه، شەۋىتكە دەداتە شەقەيى بالى مەندالىك بۇ ڙىنىك دەھىننەتەوە، دايىكى ئەوەشى گوتىبوو، ”ئەو سىندوقە بابە غازى وەك جىازى بۇوكىتى بۇى كېبۈوين، ڏن چەند دلى بە مىزدەكە خۇشە سەد ئەوهەنەدە بەو بوراقەي.“

دوای سالىك بۇنى كەباب راي كىشا، دوو كەباب و شىشىك تەماتە و پىاز و نانىيان لە پىش دانا، بە ئىشىتىاوه نانى خوارد، لەزەت لە دووكەل و ئاڭر و پېيشكەكان دايە، شاڭرددە چەورەكە، كە زۇريش لەو بچۇوكىر بۇو، دەھات و دەچۈو، بانگى دەكرد نەفەرىك، دوو نەفەر، بۇ ئەو پىتكەنى،

”چایه کت بق بینم.“ ئەو نەیزانى پېتىكەنى گوتى، ”ئا.“ بەناو كوتال فرقش و قوماش فرق شاندا سوورپايەوە. ئەو ژنانەي كە تەنۇورەي كورتىيان لە پىدا بۇو، كە دادەھاتنەوە لا پانىان دەبرىسىكا يەوە.

قەيسەرى ھەولىر بۇنى ژنى لى بېرى و ئىرانەيە. سەرۇوەر نەيدەويىست سەيرىان بکات، بەلام سوھىر رەمىزىشى بىر كەوتەوە، بەو لاقە سپىيانەوە ئاو دەپۈينى، دەرپىن و مەمكەنلى لە رەنگى هيى ئەو سەرنجىان راکىشا، سوورپايەوە بق لاي كۈلانى پەنیر فرۇشان، بۇنى پەنیر و ژاڭى بق كەسىك كە تىر كەباب بىت، ھىچ خۇش نىيە، بە خەيالى تىپەر بۇون بە بەردهم دوكانى حاجى عەلى پىندردا رۇيىشت، يۇنسى كورى لەگەل ئەو ھەتىيە ئاڭىرە وەستابۇو، سەرۇوەر وىستى ھىچ بىرى خۆى نەھىتىتەوە و ئەو رۇزە بە مردوو دابىنى، وىستى ناوى ئەسەعد بق ئەبەد لە مىشكى خۆى بىرىتەوە.

سوورپايەوە بق لاي ئەو دوكانانەي شتى ژنان دەفرۇشىن، بەدزى دەرپىتىكى سوورى وەك ئەوهى سوھىر رەمىزى لە باخەل نا، لە ناوه دوور كەوتەوە. نىيان ھىشتا دەپرسى سەرۇوەر ئەو پۇچە بىرىندارە لە كۈتىيە ئەنداشتەوە؟

▼

مریم ویستی وینه که له به‌لقيس وهر گريته‌وه، تامه‌زرق بwoo
 جاريکى ديكه سه‌يرى چاوه رهش و گهوره‌كانى كوره‌كهى
 بکات، كەس ئەوندەي دايىك هەست بەجوانى كوره‌kehى
 خۇى ناکات، كە له مەترسىدا بىت. سه‌روهه ئىدى له
 وينه‌يەك زياتر هيچى ديكەي نەبwoo، ئەو وينه‌يە تابىت بwoo،
 هيشتا چاوه‌كانى، نىگا و پوخسارى هيى خۇى بwoo، به‌لقيس
 وينه‌kehى ندايەوه، هەر له دووره‌وه بۇي راگرت، دەستى
 خسته سەر قىزه زەردە‌kehى نيان، "ئەوه كچە‌kehى منه، له
 مالى ئىوه‌يە، پىنم بلنى چيتانلى كردووه؟"
 مریم خۇى بۇ نەگира و له دلله‌وه گوتى، "بwooکە
 نازداره‌kehەم."

ئىدى هەموو شتىك ئاشكرا بwoo، "بwooکە نازداره‌kehەم."
 هەموو شتىكى دابووه دەست به‌لقيس.
 قىزى مریمەمى گرت و گوتى، "پىنم بلنى لەكوييە تا كارەساتى
 پووى نەداوه؟"

مریم هیشتا به نازادی ناتوانی ناوی کوره‌کهی بینی،
بلی سه‌روهر کوری منه، ناتوانی بلی، "به‌لقيس سه‌روهره
پهش کوری منه،" ناتوانی بلی، "له‌جیاتی خوی ئهو همه‌موو
کوتره‌ی بؤچن هیشتوم." ئهو به‌لقيسه له‌خوپازی و
که‌رکه‌دهنه کوا له نازاری دایکیک تینده‌گات؟ کوا دهزانی له
ناخی مریم‌هداچ ئاگریک هله‌لگیرساوه؟ چ سووتانیک سه‌ری له
جگه‌ری کردودوه؟ ئهو سلیمانیانه هه‌ر به توخم خوپه‌رسن
و خوپه‌سندن، پییان وايه همه‌موو خله‌لکی گیل و که‌ر و نه‌زانن
و شایانی دوستایه‌تی و خزمایه‌تی ئه‌وان نین.

مریم ده‌بیویست وهک دوو ڏن، دوو ڏنی کوستکه و تنوو
سه‌ر به سینگی يه‌کتر بکهن، سه‌د هینده‌ی ئهو تاریکیه
بینه‌ی سه‌یداوا فرمیسک به‌سه‌ر سینگی يه‌کتردا بریزئن، لیره
عه‌شق و خوش‌هه‌ویستی کوستکه و تتن. ده‌بیزانی خه و کوستی
هه‌ردووکیان قورسه و هیی ئه‌وه نییه به که‌سینک هله‌لگیری.
ده‌شیزانی کوستی نامووس، خوانه‌خواسته هه‌رگیش ته‌نها
له کولی ڙنانه. کوستی ئه‌و ولاته‌ش بؤیه ئه‌وه‌نده قورسه،
چونکه که‌س کوستی خوی له‌گه‌ل که‌س به‌ش ناکات.
ده‌بیویست سه‌ری خوی بخاته سه‌ر پانی به‌لقيس و بلی،
"خوشکه‌که‌م، خوشکه ئابروو تکاوه‌که‌م، من، ئا من، نو مانگی
ته‌واو سه‌روهرم به پیستی سک هله‌لگرت و ڙانی سه‌د مندالی
دامی،" پیی بلی، "منیش کوره‌کهی خقام خوش ده‌وی، به‌نائی
دل به‌ختیوم کردودوه." هه‌ر ئه‌و ئاهی دله‌یه کورپه‌کان له‌گه‌ل
خویانی ده‌بن، بؤیه مندالله‌کان ته‌منیان سه‌د سالیش بی،
له‌گه‌ل ناوی دایکیان لیوهله‌رزی و لچه‌شوره ده‌گرن. کوا
جاریکی دیکه سه‌روهر لیوهله‌رزه ناگری، به‌لام نا، ئه‌و

ماوهىه بالاى بەرزتر ببۇو، سەربلند و چاوجەش، دنياى بە
ھىي خۆى دەزانى، شەرم و ملکەچى لە پوخساريدا نەمابوو،
ئاخ سەروھر بەو شەھامەتەوە لەباوهشم كەدبای.
بەلقىس ملى مريەمەرەشى گرت، ملە بارىك و
بىزىيانەكەى، گرتى و ھاوارى كرد، "كوا كچەكەم؟ لەو
سەربانە هەلت دەدەمە خوارى، ئەۋەتا وينەكەيم لە مالەكەى
تۇدا نۆزىيەتەوە، پىنم بلى، ئىدى بەزەيىم بەويشدا نايەتەوە،
بۇ خۆم بەو دەستانە خۆم دەيختكىن، چاوى پېنج براى
وەك شىر و باوكىتكى وەك پلىنگى شۇرۇ كەردوو، تۆ نازانى
سەرسقۇرى و حەياچۇون ماناي چىيە؟ نازانى نامۇوسىبردىنى
خەلکى چەند قورسە؟"

مريەمەرەش حەزى كرد لە بەر دەستى بخنكى، بخنكى و
لە كۈل دنيا و كۆستكەوتى ئەو ژنە بىتەوە، ئاخىر مىنال ج
بۇونەورىنەكى ئەوهندە نەگىرسە، كە ناچار بىت ئەو ھەمۇو
سووکايدىيە لەسەر قبۇول بىكەي! ئەويش ئاڭرى جىڭەر
ھەلى گرتۇو، ئەويش دواي مروارىيەكەى خۆى كەوتۇو،
سەروھر پىنى گوتبوو،

"ئەو كچە، ئەوهى لەتەنىشتم وەستاوه، قىزەرەدە
پۇوناكەكە، ئەوهى وينەكەيت بۇ دەنتىرم، خەلکى سلىمانىيە،
دايە گولەكەم، تەنها ئەو، تەنها ئەو سىتۇ ئالە ژيانى رەشى
من پۇوناك دەكاتەوە، ئىستىا من كوا سەروھرەكەى جارانم،
من گۇپراوم، بولبوليڭ لەسەرى دنيا بخوينى دەزانام بۇ منه،
ھەمۇ شىتىكى دنيا چۈتەوە شۇيىنى خۆى، كوا مەرقەكان
ئەوهندە ترسناكن و كوا ئەوهندە حەيا بهرن! كوا دوو كەلى
سەيارە و ماتۇر بۇ دل خراپە! كوا باران پاوماندەنى، ئىدى

دایه گیان هه موو شته کان په نگنیکی دیکه یان هه يه، من حه ز
 ده که م بارانی هه موو ئه و دنیا يه هه موو له به غدا بباری، له
 به غدا و راست به سه ر من و نیاندا بباری، تا ته پتھر ببین
 و بچینه ژیر بالی يه کتر. دایه گیان ده زانی ئه و کچه سیوه
 پینچ برای هه يه، تو بلی پینچ پاله وان، ئه و سلیمانیه له سه ر
 دهستی ئه وانه. بابی پیاوه به هه بیهت و گوره که هی سلیمانیه،
 هه ر لبه ر خاتری من، ده چیه دو کانی که مالی به زاز له ناو
 کوتال فروش کان، بگه ری، نا زور مه گه ری، له هه ر که سینک
 بپرسی ده زانی. که مالی به زاز کییه، کوره کانی چه ندان
 دو کانیان هه يه، لبه ر خاتری من بچو، کراسیکی زه رد و سور
 بکره، زه رد و سور له سه ر زمانی نیان، يه کیکی که سکیش،
 که سک که سک، له وی و دک نیان بلی سهوز سهوز، ئا، مه لی
 پرسه دارم، مه لی تازه کراسی په ش فری ناده م، من له جیاتی
 بام پیت ده لیم، هه ر لبه ر خاتری دلی کوره که م سه روهر،
 لبه ر خاتری پیوقده می بوو که که سکه که مان نیان، هه ر
 ناوه که هی پینچ بوو کی سه ر زین ده هینی.

دایه گیان لهر زم لی دینت که باسی پیوقده می نیان ده که م،
 من به ته نه ا نا، قه لم و کاغه زه که م، ده ستم، دلم، چاوم ده که و نه
 لهر زه، بچو چه ندی ده تواني زوو بچو، دایه گیان، مریمه تاک
 باله که م، کوتره غه مگینه که م، دایکی نیان به شازنه بالا به رزه که هی
 سلیمانی ناسراوه، شازنی ته اوی قوماش فرقوش و به زازه کانه،
 ناو دلی چراخانه، و دکی ئاوی که سک و سوری لای خقمان،
 ئه و ده بی فه رشی سوری لق پا خرى، ئا خر ئه و کیڑه کی لق من
 خستیته و ه، که له جیاتی هه موو کاره با و گلوب و خور و مانگی
 دنیا يه، روونا کی به دلی من ده دا.

دايە گيان ئەو ژنه دواي پىتىچ دانە كور ئەو كچەى بۇوه، ئەگەر بۇ خۆيان واييان نەگوتبا، هەموو دنيا دەيگۈت نيان لە چاوترۇكانيكى مانگ بەر بۇته‌و، ئاخ لە ولاتى ئىتمە دەريا نىيە، دەنا حەتمەن نيان فريشته‌ي دەريا دەبۇو، دايە گيان ئەو شازىنەي سليمانى، ئەو كچەى كە دواي پىتىچ برا ھاتقۇتە دنىاوه تەنها بە نوقۇل و نەبات بە خىتىوي كردووه. هيشتا بۇنى شىرى دايىكى بە زمانىيە وەيەتى، ئەو ژنه هەمىشە بە كەمالى مىردى و كورپەكانى گوتۇوھ ناسىمان كون بۇوه و ئەو كچەى لى بەر بۇته‌و، نەكەن ھەركىز دلى بشكىتن، دلشكانى نيان ئازارى ھەر شەشتانى ھەيە، سەرەرای ئەوەي پاشە بەرەيەتى كەچى ھەمووان بە دايىكى نيان بانگى دەكەن، ھەمووان دەزانن واي پى خۇشە. دايە مريم گيان ئەو كەمالى بەزارە كە پاشاي بەزارە كانىشە، پياوه بەھەيەتەكە، كە كورپەكانى لەدايىك بۇون ھەر ماچىشى نەكىردوون، سالىتكىش بەسەر لەدايىك بۇونىاندا تىپەپىيە ھەر سەيرى نەكىردوون، دايە گيان ئەو كەمالە لە مالەكە يانپا نيانى خستقۇتە سەر قەلاندۇشكانى، تا بازار داي نەناواه، خۇشترين نوكەش ئەوەي كە پىيان گوتۇوھ، "كاك كەمال كچەكەت داگرە، ئەوە مىزەكەى گەيشتقتە سەر شانت." كەمال بەبىن ئەوەي داي گرئ گوتبوو، "دەزانم، دەرمانە." دايە گيان بۇحى ئەو دايىكە بەسەر بۇحى نيانەوەيە..."

مريم دەيزانى ئەو ژنه هار و شەپانىيە چ كۆستىنە كەوتۇوھ، ژن وەك پلىنگ وايە درېنده بىيەكەى كاتىنک دەر دەكەۋى كە مەنداڭ كەى دەكەۋىتە مەترسىيەوە. دەيزانى جارى ھەست بە ئازارى بىرىنەكەى ناكلات، چونكە گەرمەوگەرمە،

ئاخر دلیش بەو ھەموو ھەستەی خۆیەوە کە گولله دەبیرپى
 بە گەرمۇگورىيەوە ھەستى پى ناکات. ھەر لەبەر ئەوھەش
 بۇو، کە مەريھم ھېچ بەرگرى لە خۆى نەكىد و خۆى دايە
 دەست تۈورەبۇونەكەی بەلقىس، گولنار گ리ا و پەلامارى
 دەستەكانى بەلقىسى دا، تا لە گەردىنى دايىكى بکاتەوە، بەلقىس
 ھىشتا دەيگوت، "پىيم بلى كوا كچەكەم لەكۈيتان شاردۇتەوە."
 ھەر ئەو جارە سەرورەر نۇوسىيۇوى، "دايە گیان ئەو كچە
 ھىي تۆبى، ھەموو دىنيا بىتە تكايى، سۈلتان موزەفەر زىندۇو
 بىتەوە و داواي بکات و بۇ كورەكەی خۆى بويىت، جەنابى
 مەلا فەندى بە تايىبەتى بىنرىتە لات، نايدەبىھى، نەك ھەر
 ئەو وەلامىشيان نادەيەوە، بۇيە پىت دەلىم ھەركىز وەلاميان
 مەدەوە، جارىنک دوو جار، سەد جار، دوو ھەزار جار ئەو
 داكە شازىنە تۈورە بىتەت و سىياناوى ھەموو سەيداۋام
 بەسەردا بکات ئەو ناھىتى چر��ەيەك بە تەنيشت نىانەوە
 وىتنەيەك بگرى، خۇ ناشتوانم ئەو تىشك و نۇورە لەگەل
 خۆم بەتىمەوە، ھەر چى خەلکى سەيداوا ھې بەسەرماندا
 دەرژىن، ھەر بۇ ئەوهى پىنگەنینىكى نىيان بىبىن خۆيان دەخەنە
 سەر چەققۇ، دايە گیان من ئىستا لە تەواوى پارەدارەكانى
 دىنيا دەولەمەندىرم، من خاوهنى ھەموو پىنگەنинەكانى نىانم،
 من خاوهنى بۇنى پېستى و ھەناسە شەوانەشىم، ئەوھەش
 سامانىكە جە لە من ناڭرى كەسىكى دىكە ھەبىت. بەلقىس
 خان، شازىنى بالا بەرزەكانى سليمانى ھەر چى بکات كەمە،
 چونكە من گەورەتىرين مەروارى دىنiam لەوان داگىر كەدووھە.
 مەريھمەپەش تى مابۇو، كەوتۇتە ژىر ھەتىشى ئەو ورچە
 ژنە سليمانى و ناسكە وشەكانى كورەكەي، خۇ دەشىن

شازنىش بۇوبى، بەزەحەمەت خنختوکەى لە دەستى پىزگار
كىردى و گوتى، "ئەو ھەرايە مەكە، با دانىشىن دوو قىسىم بىكەين."
بەلقىس كە هيتشتا شىوه شازنىيەكەى بەئاشكرا پىتوھ دىيار
بۇو، دەستەكانى شل كرد و گوتى، "دوو قىسىم نا، يەك قىسىم
پى بلى، كچەكەم لەكۈنىيە؟ ئەوهتا وينەكەى لە مالەكەى
تۈدايە."

مرىيەم گوتى، "بۇ ئەوهى بىزانى لەكۈنىيە دەبىت گوى
بىگرى."

ئەوان چوونە خوارى و سالار كۆترەكانى بانگ كردىنەوە،
بەلقىس گۈنىلىقى لى بۇو سالار گوتى، "ئەو كۆترە پەشە
بارىكەم ناوا ناواھ سەروھر."

بەلقىس لەسەر پىليكانەكانەوە سەرى بەرز كردىنەوە، لەسەر
لىوارى ستارەكە كۆتىنەكى سېپى پەلەپېتى دىت بە تەنپىشت
كۆترە پەشەكەى سالار بانگى دەكىردى سەروھر، گەمگىيان بۇ
يەكتىر دەكىردى، چاوه سەۋەزەكانى كۆترەكە هيتشتا دواتىشكىيان
تىيدا مابۇو، لە بەر خۆيەوە گوتى، "خودايە حىكمەتى تو
لەوهدايە كە ھەرگىز يەكسانى ناھىينىتە دى."

دواتىر ھىزىتكى ئەھرىيمەنلى لە ناخىدا گوتى، "سۇور يان
سېپى لەسەر پەش خۇ ناشىيرىنىش نىن، ئەو مالە ھەممۇ
شىتىكىيان بەلايە كۆترەكانىشىيان."

گولنار كىرىيەكەى بىرده سەر ئاڭر، شەكىرەكە بەلقىسى
بىرده ئاودەستەكە، مىزىتكى زۇر و خەستوخۇل و وەك كچان
بەھورئىمىھەلرلىشت. ھەر مالىتك تىيدا چوپىيە ئاودەست،
نەك دىيەخان بىزانە تىيدا ئاسوودەتلى. مرىيەميس گۈنى لە
خىشەخىشەكەى بۇو، تاكە دەنگ بۇو لەو شازىنەي گوى لى بىت

و بیخاته بزه. دوای میزه که‌ی، دهستی شوشت، ده موچاویشی، زیاتر چوو، باسکه کانی هله کردن، دهستنویزیشی گرت. به بنی ئه وهی داوای بهر مال بکات، مریم دووگرده که‌ی بق پاختست، نویزی دابهست، مریم واي دهدی ئارامیه کی سارد به پوخساریه وه کرابوو، ههر لەسەر بهر ماله که دانیشت، گولنار چایه کی بق تى کرد، مریم چووه تەنیشتی، ئه و چایه که‌ی خوارده وه، مریم پووی به ئه ولادا کرد و گریا، گریانیک تەواوی کوتره کانی ئه م ولاته بخنکین، به لقیسیش قورگی پر بوو، فرمیسکیش زایه چاویه وه، بەلام نا، ئه و دۆستایه تیبیه لە گریانی ھاوېش دروست ده بنی هەرگیز ژنه نگ ناهینی، ئه و نه یویست، ئه و دۆستایه تیبیه، ئه و نه یویست و حەزى لەو نه بوو ئه و شەرەفه بدانه ئه و ژنه کچه که‌ی گومرا کردووه. مریم گوتی، ”ئا سەروره کورپی منه، کورپیکه وەک ئەلماس خاوین، بەلام ئه و نه دەزیا، ژیانی تال تال و ژەھرى مار بوو، غەریب و قەله ندەر، ھەتا کچه که‌ی تۆی ناسی، ئیدی ژیانی گۆپا، ئىتوه ژیانتان دایه وه، من بە تەلەفۇنە کان و نامە کانیرا دەمزانی، دەمزانی کورپە کەم بۇتەوە بە بە شهر، خەم و دەردی لە بیر چۆتەوە. من دلخوش بۇوم، بەو کچه کەم تو دلخوش بۇوم، من قەرزداری ئه و کچەم، قەرزداری ئه و کچەی تۆم، ژیانی دایه وه کورپە کەم.“

بەلقيس زیاتر بەرگەی نه گرت، ”دلخوشى تو حەياچوون و مەردىنى منه، پىنم بلىنى چ جادوویەكت لە کچە کەم کردووه، لە کوپەت شار دۆتەوە؟“

مریم گوتی، ”من تا ئىستا نەمدیووه، دەستم بەر پەنچەی نەکە و تۈووه، لە تەلەفۇن نەبى قىسمە لە گەل نەکردووه.“

بەلقيس، "بۇ قىسىت لەگەل كىرد، نازانى كچى خەلکە و
نابى فرييوىي بىدەمى؟"

مرىيەم گوتى، "با دەزانم، ئەو ويستى، ئەو داوايى كرد
قىسىت لەگەل بىكم، ئەو پىتى گوتىم بىتم بۇ سلىمانى، بۇ
لای كوتال فرۇشەكان، ئەو ناونۇنىشانى دوکانى مىزىدەكەتى
دامى."

بەلقيس سەرسام بۇو. چاوى زەق كردەوه، گوتى، "ئىتۈھ
كچەكەى منتان لەخشتە بىردووه، شىيتان كىردووه."

مرىيەم گوتى، "من پىنم گوت، بۇ خۆت قىسىت لەگەل داكت
بىكە، تىيى كېيەنە، لەجياتىي توش پىنم گوت، جارى پاوهستن،
سەبر بىگرن، ھەردووكىيان سۆر بۇون من بېچم بۇ لاي بابى
نيانى، چوووشم."

بەلقيس پرسىي، "كەى هاتى بۇ سلىمانى؟ ھاتبائى بۇ لاي
من ئەوه كارى ژنانە."

مرىيەم گوتى، "ويستىم، بە پرسىيار دوکانەكەم دۆزىيەوه،
دوکانەكەى خۇرى نا، هيى مىستەفاي كورپ، يەكەم جار تەنها
قوماشم لى كېپىن، وتيان ئەوهش دوکانى كاك كەمالى بەزارە،
ھېچم پى نەگوت، ھەر وا كەپامەوه، چوووشمه بەرامبەرى،
غىرەتم نەكىرد، نەمتوانى بېچە لاي، ھەفتەيەك دواتر، ديسان
تەلەفۇنیان كردەوه، سەرورەر كىريا، من بەرگەى گريانى
كۈرەكەم نەگىرت و چوومەوه، ديسان سلىمانى و ترس
و لەرز، چاوهپىتم كىرد، تا دەورى كاك كەمال چۆل بۇو،
چوومە لاي، پىتم گوت دىتمە مالتان، دەمەوىي بەلقيس خان
بىبىنەم، پرسىي، 'بەلقيس! بۇچى؟ ئەو نايەوى كەس بىبىننى،'
گوتىم، 'كارى خىرە،' توندتر پرسىي، 'ج خىرەنەك، ھېچ خىرەنەك

له پوخساری تودا نابینم، من زمانم کیرا، زمانم کیرا و گیز
بووم، له سه ر عه رزه که هی به رده می دانیشتم، ئه و ویستی دلنيا
بیت، پرسیبه و، "خیری چی؟" من پووناکیم له پوخساریدا
دیت و گوتم، ده ستم دامینت، کورم کوشتووی و خوم له
مالت هاویشتوروه، "زور ترسام له سام و هه بیهتی، گوتم،
ده رقم، با بچم به بالقیس خان بلیم، ئه و گوتی، پتویست
ناکات، جیاوازی نیه، به منی بلی،"

مریم به کول گریا، به لقیس له و هموو گریانه سه ری
سوور ما، ئه و به شوینی خوی، ئه و ژنه حیا به ر و
که تنکه ره بق ده گریا، دیاره هه م Wooی له بن سه ری ئه وه.
مریم گوتی، "خوم به سه ر پیلاوه کانیدا دا، پیلاوه کانیم ماج
کرد، گوتم، پیت ده لیم به س به لینم پی بدھی یارمه تیم بدھی،
من بیکه سم، تنهها ئه و کوره م هه بیه، سه روهر به قوربانی
تؤی ده که م."

ئه و له گھل بیستنی ناوەکه هاواری کرد، "حه یامان مه بیه،
قسە کەت بکه، هه سته له سه ر ئه و کورسییه دانیشه."

دانیشتم له دلی خومدا گوتم، ته واو دلی نه رم بوو، پیت
گوت، "کوره که م سه روهر له به غدا ده خوینی..."
هه ر ئه و هندم گوت رەنگى گۇرا و گوتیه وه، "لە به غدا
ده خوینی..."

من گوتم، "بەری، چەندی برىي کورې کى باش و زىرە کە.
بەرە و شت و دلپاکه..."

ئه و وەک بىرىندار بیت، وەک ئه وەی گولله يەكم راست بە
سینگىه وە نابى، وەک ئه وەی خوینى لە بەر بىرو، دەستى بە
سینگىه وە گرتبوو، سەيرى دەکردم. ھىزم دايە خوم ته واوی

بىكەم، "لەوي، هەر لە بەغدا، كچەكەي ئېتەھى دىۋە..."
ئەو وەك بەنچ بۇوبىت سېپى سېپى ھەلگەرا، لەئىر لىتوھو،
گوتى، "تىيان، ئاخ نىيان..."
من گوتىم، "كۈرپەكەم زانىويەتى كچىنلىكى چەند بەئەدەب و
سەنگىنە، لىتىم پاراواھەتەوە بىتىم بۇ لاتان و پىتان بلىتىم بىكەن بە^{كۈرى خۇزان:}

ھەستا، ھېچ قىسىمەيەكى نەكىرد، دوكانەكەي جى هيىشت و
منى بىرددەوە گەراج و سوارى ترۇمبىلىكى ھەولىتى كىردىم و
گوتى، "جارىنلىكى تر نەتىيەنەوە."
لەو كاتەدا سالار لە سەربانەوە ھاتە خوارى، وەك يەكەم
جار بىت بەلقىس بىيىنى، ٻۇوى تى كىردى و گوتى، "دایه بەختىر
بىتىت."

بەلقىس وەلامى نەدایەوە، سالار ھاتە تەنېشىتىيەوە، گوتى،
"تۆ دەكەم بە داكىم، تۆ لە مرييەم جوانترى، من دەمەۋى تۆ
داكىم بىت و وەك تۆ جوان بىم، مرييەم ئەو كۆترانە لە من
خۇشتىر دەۋى."

گۈلنار ھات دوورى خاتەوە، دەستى گرت و ئەو نەچۈو،
"ئەوهش كچى مرييەمە، ھەردووکىيان منيان ناوى."
مرييەم ھەستا و دەستى سالارى گرت و دوورى خىستەوە،
ٻۇوى لە بەلقىس كىردى و گوتى، "ئەو كۈرپەم پىنج سال لە^{سەرەوەر مەنالىترە،} ھەر بەزگەماڭ تەواو نىيە، زيانى بۇ كەس
نېيە و كارىش دەكەت."

بەلقىس ئارامى لە دەست دابىوو، بەلام سەرەداوئىكى
دەست كەوتىبوو، ھەرچەندە گومانى لە قىسىمەكانى دەكىرد،
ھەستى دەكىرد نىيانى لە شۇينىك شاردۇتەوە و دەيەۋى

دوای بخات، دهیا وی هیمنی بکاته و جا نیشانی برات، بؤیه هیمنتر گوتی، "تۇ چۈن بۇ مىنالەكانت بەپەرۋىشى منىش ئاوا و زیاتریش، ھەر چى بۇوه بۇوه، كېھكەم نیشان بده، من ھەولىدەدم کارەكە چاک بکەمەوه، من بۇ خۆم قسە لەگەل كەمال دەكەم، بۇ خۆم تکایاپ بۇ دەكەم، لەگەل برايەكانى ئاشتیان دەكەمەوه، من دەیانبەمەوه لاي كەمال، پىتم بلى كوا كېھكەم؟"

مرىيەم وەك گوينى لە بەلقيس نەبوبىن ھەر لە سەر قسەى خۆى بەردەوام بۇو، "من بە قسەى ئەوم نەكىرىد، من نا، من ھەر لە سەرەتاوه نەمدەويىست بېچم، ئەوان، بە تەلەفۇن قسەكەم بۇ كېپانەوه، گوتىم بابى ئەو كېھ نايەتە رايە، سەرەت خۇتان مەھىنىشىن، منىش تۇوشى كىشە مەكەن، خويندىنەكتان تەواو بکەن، ھەركەستان با پىنگاى خۆى بگرى، خوا نسىبى ئىتىوهى بۇ يەكتىر نەنۇسىبىو، دنبا فراوانە و ھەر كامتان لەگەل كەسىنگى دىكە بەختى خۆى دەۋزىتەوه."

بەلقيس بۇ يەكەم جار دەستى خستە دەستى مرىيەم و بە سۆزەوه گوتى، "خوشكەكەم تۇش ئازارت چىشىتۇوه، زور باشت پى وتۇون و ئەوه ئامۇزىگارى دايىكىكى خەمخۇرە بۇ مىنالەكانى، ئامۇزىگارى دايىكىكە، كە دەزانى ناموس ماناي چىيە."

نيوهى مرىيەم بەو دەستە سېپى و خربنائى بەلقيس توايىوه، خوشەويىتىيەك لە دەستە كانىيەوه هاتە ناو پىستى، لە دلەوه گوتى، "نا، نا، ناكرى ڙن مىھەبان نەبىت، ڙن ھەرچەند بىيەوه دلپەق بىت مىھەبانى لە شوينىكى لەشىيەوه خۆى بەدەر دەخات، تا ئەبەد ناتوانى خۆى بشارىتەوه."

مرىم كە هەر دووك دەستى بەلقىسى گرتبوو گوتى،
”بە سەھات قىسم لەگەل كردن، پىم گوتى زانكۆكتان
تەواو بىكەن، كارى ئىتوھ ئەوهىيە، وانەكانغان بخويتن، قوتابى
دەبى ئەوهندە هوشى لاي وانەكانى بىت، نەپرۇيىتە سەر
ھىچ شىتكى دىكە، پىزى ئىتوھ لە خويىندەكتان دايىه، كارى
ئىتوھ هەر خويىندە و بۇ ئەوهش چوونە بەغدا. پىم گوتى
دواى هەواوهەوسى خوتان مەكەون، ئاگاتان لەوه بىت
مالتان ھەيە و كەسوکارتان ھەيە و مەسرەفتانلى دەكەن و
چاوهرىن، سەر بىكەون و بروانامەيان بۇ بەرنەوه نەك كىشە
و دەردەسەرى.“

بەلقىس لۆمەى خۆى كرد، لە پشت ئەو پەيكەرە بنىس و
چەرمەى مەرييەمەوه، ج مەۋەقىنى ناسك و ھەستېپەكاغەز و
بلۇورى وەستاوه، ئەو باۋەرە لا چەسپى، كە ئىنسان ئەوه
نېيە كە دەبىيىنى، نا، ئىنسان ئەوهىيە كە دەيناسى، ئەوهىيە
كە لەزىز پىستىدا شاردۇيەتىوه، ئاخىر مەۋەقە باشەكانىش،
مېھرەبانەكانىش، ئەوهندە مەحکەم خۇيان دەشارنەوه،
زەممەتە بىاندۇزىيەوه.

بەلقىس ھەستايە پىن چوو جامە ئاويڭى هيتنى، دەستى تەپ
كىرد و بوخسارى مات و زەرد و تۈزۈمى مەرييەمەسپىيەوه،
بىكەكانى بۇ تەپ كردن و ھەلى دانەوه پاشتەوه، مەرييەم
وەك لە بەر دەستى پورى بىت ئارام چاوى نۇوقاندىن،
ئەو لاوانەوهىيە لەرزاندى، لە ناخەوه لەرزى گرت، چەندە؟
ھىچ كەسىك بەو مەھرەبانىيە دەستى بە سەريدا نەھىتىاوه،
چەندە نەك بە مەھرەبانىيە ھىچ كەس بە بەزەبىيىشەوه دەستى
نەخستوتە سەر سەرى، يان دەستىكىيان بە سەريدا نەھىتىاوه.

ژن که میردی مرد ئیدی بهردیکه و ئاگری له سهر ده کریته و، له گەل میردەکەی دەبىت بۆ هەتا هەتا يە هەست و سۆزى خۆى بنىزى. له وەتەي دايىكى مردوووه، دايىكى چراڭىسىھەكەي مالى غازى كورەچى كۈۋاھەتەو، هەمۇو كچان باش دەزانن له گەل مردىنى دايىكىان، مىھەبانى بۆ ئەوان له سەر زەمین بە يەكجاري بار دەكتات. كچان كە دايىكىان دەنیزىرى مىھەبانىشى له گەل دەنیزىن. كچان كە دايىكىان دەنیزىرى پەھىچەتى لاوانەوهى خۇيىشى دەخانە ئېزىر گلەوە. تەك ھەر ئەوه دلىان له سەر ئەوه رادىتن بخريتە ناو ئاگرەوه نەسووتى. ئەو ژنە میرد مردووانەي ئەو راستىيەيان له بىر دەچىت و پەتىان وايە مىھەبانى بۆ ئەوانىش ماوه هەميشە نائومىدىن.

مرىيەم ئەوهندە مىھەبانىيەي دايىكى دابۇوييەي، پىنى كەم نەبۇو، زۇرىش بۇو، دەشىزانى ئەو مىھەبانىيە كۆتايىسى نايەت و ناكەۋى و ناشكى، ئەو وەك مانگىنگى دەشى بىداتەوه كچەكەي. كچ گلۇپىتكە تا دەستى دايىكى نەكەۋىتە سەر، پۇوناڭ نابىتەوه. مرىيەم ھەردوو دەستە تەرەكانى بەلقيسى گرتىن، دواي ئەوهى سەيرى كردن ماجى كردن، بەكول ماجى كردن. بەلقيس لە دەستىيەوه ھەستى بە ھەناسەي تەنها و پەرحەسرەتى ئەو ژنە تەنها يە كرد، لى گەپا دەستى ماج بىكأت.

ژنی پۇزەھەلات لە لىويىك دلىيا نەبىت دەشى بەھىلى بکەۋىتە سەر پۇومەتى، بەلام دەستى نا. مرىيەم سەرەي خستە سەر سىنگى بەلقيس، ھەستى بە گەرمى مەمكە گەورەكانى كرد لە سەر پوخسارى، سەرەي خەر و بچووكى وەك سەرەي

مندالىك بىت بىخاتە سەر سىنگى دايىكى. بەلقىسىش سەرى ژىنگى هاتبۇوه سەر سىنگى، ژىنگى لە شەو تەنھاڭ، تارىكى بەناو دىيادا بۇدەچى، لەو سەر زەمینە دلرەق و خۇيناوىيە، دوو ژىن، دوو ژىن وەك گورگ بىرىندار، وەك سەگ بەوفا، وەك بەراز دلرەق، برىنى يەكتىر دەلىستەوە، چۈونە ناو پۇوناكىي يەكتىرەوە، چۈونە ناو باوهشى يەكتىرەوە. ژىن بۇ ئەوهى بىتىنى دەبىن دەورى خۆئى بکاتە درك، بىكاتە دەرزى و سوژىن، بەلام لەناو ئاڭرىشىدا ژىن دەتوانى بەرە دەستىنگ ئاڭر بۇ ژىنەي بۇ چۈرى ناو تارىكى پەيدا بىكەت، بەرە دەستىنگ مېھرەبان بخاتە سەر سەرى.

لەوهتەي سەيداوا ھېيە، لەوهتەي مالەكانى دەورى ئەو تانكىيە خەلگى تىدا دەزى، كەس نەيدىيە جىڭ لە كۆتۈر ھېيچ مەخلوقىكى دىكە، ئاوا مېھرەبانانە چۈوبنە ناو باوهشى يەكتىرى.

بەلقىس مايەوە، لەوي ھەر لە باوهشى يەكتىridا مانەوە، خۆيان نا، جەستەيان دەدوا، جەستەي ژىن دەزانى چ كۆستىنگ دەكەۋى. خۆيان قورسايىي كارەساتەكەيان نەدەزانى جەستەيان با، شىل و ماندوولە ھەيوانەكە راڭشان، لە بەتالى ناخىاندا خەوتىن، لە ناخى بەتالىاندا خەوتىن، بېنى ئەوهى مىردى يان مندال جىڭىيانلى تەسک كاتەوە، خەوتىن، شىل و شەكەت خەوتىن.

بۇنى نان بەئاگايى هيتنان، سالار نانى هيتابۇو، گولنار چايلى نابۇو، ئەو بۇزە ئەو مالە دەتكوت لەپەرييەكە لە ئەلفوبىتىيەكەي بالدار، دوو ژىن وەك دوو تورەكە خۇينى خەست و بىچۈولە لەوي راڭشاپۇن. دواتر نان و ماستيان

خوارد ماستی ئەو ھەولىرە پىك تامى گولە حاجىلەى لى دى، گولىنک لەناو شىرى مەردا توابىتەوە.
مەرييەم گوتى، ”زەرى دنيا بە قورگى خەلکى ئەو شارەدا كراوه، ئەو ماستە نەبى كەس نازى، زەھر و تاعۇونى لەش پادەمالى.“

بەلقىس گوتى، ”ھەولىر بە ماست بەناوبانگە، ئەوەننېھ لاي ئىتمە دەلىن ھەولىرە ماست.“

ھەردووكىيان پىنكەننېنىڭ ڏنانە و لە دلەوە، سادەش. مەرييەم ويستى پىنكەننەكەيان بەبى خشە تىپەرى، چونكە خشەي ھاتبوو، نەك ھەر ئەو، دەببۇو ھىچى نەگۇتا، قسە دلگۈنكەرەكانى شاردېقۇو، ئىستا كە ڏنە باوھەرى كردوو و ئاسوودە دىيارە، ئەو دلى نەھات ئاسوودەبىي درۆزنانەي بەلقىس تىك بىدات، ھىچ نەبى ئەوەندەي دەزانى، ئاسوودەبىي ئىنسان درۆزنانەيە چ بۇ چىركەيەك بىت و چ بۇ سالىنگ جىياوازى نېيە. بەلقىسىش خۆى لە پرسىياركىدىن دەرىزتەوە، دەشى ئەويش بىرسى، لەو قسانە بىرسى لە سىنگى مەرييەمدا ماون.

دەنگى دەركا هات، مەرييەم لە دەركاى كراوهى پوانى، كورپىكى گەنج و تەر، شىك و نازدار، بە فەرمۇوېك ھاتە ژۇورى، قىزە زەردەكەي بەسەر پوخساريدا پەرش ببۇو، فىتكاپەتىيەك كەوتەوە دلى بەلقىس، گوتى، ”ئازاد چۈن پەيدا بۇوى؟“

ئازاد كورپە ھەرە بچۇوكەكەي بەلقىس، بىستۇدوو سال و شتىك، جمكەكەي نيان، ئەو كاتە بەلقىس شاگەشكە بۇو، كە ھەردووكىيان كور نەبۇون، حەزى دەكرد ھەردووكىيان

كچ بان، ئەو كات ئىستا نا، كە هيشتا نيان مالى كچى وىران نەكرىبۇو. كچىكىش بەرەكتە، ئەو نيان بۇو، ئەويش ئازاد، نيان نزىكەي چارەكىك لە ئازاد گەورەتىرى بۇو، كە پېيان دەگوت گەورەتلى، ئەو ھەميشه دەيگۈت، "من بەو چارەكە پىر بۇوم، ھەموو سالەكانى تەمەنم بە لايمەك و ئەو چارەكە بە لايمەك." ئەوهش ھەستىكى واى دابۇويە، كە نيان گەورەيە يان گەورەتىرى وەك ئەوهى ھاوزاي فېرىعەون بېت. ھەردووكىيان لە پۇزىكى زستانى ھەزار و نۆسىد و شەستوپېنچ لەدایك بۇون، پۇزىكى ھەتاو بەلام سارد، راستە هيشتا بەفر گەمارقى شارى دابۇو، بەلام خورەي جۈگەلە و ئاو نىشانەي توانەوە و شىكandنى بەستەلەك بۇو، لەكەل سېپىدە كچ بەگريانىكى تىز سلالوى لى كردىن، نيان بۇو، ھەتاوى ئالتنى سەرى گلە زەردەي ئەنگاوتىبۇو، دواي چارەكتىك كەمترىش كورەكەش بەھەناسەتەنگى و زرىكەوە لەدایك بۇو، كەمال ئاسوودە لەوهى ژنهكەي بەبى نەخۇشخانە پىزگارى بۇوە، گوتى، "ئەوهش ئازاد، ھەم ئازادىك بۇ خوشكى و ھەم ئازاد بۇونىك لە ئازار بۇ بەلقيس و ھەم ئازادىيەكىش بۇ كورد."

كەمتر لە دوو سال بەسەر شەھيدانى حامىيەدا تىپەرىبۇو، كەمال وينەي خوينابىي ئەو پۇزە و قوربانىيەكانى خىزانەكەي هەرگىز لەبىر ناجىنەوە.

مامە غالى كە بەشىكى گەورەي ھەبىتى خىزانەكەيانە، پەيوەندىسى بەو پىباوهە ھەيە، مامە غالى ئەو پۇزە دواي كورەكەي كەوتىبۇو، ئەويش نەھاتەوە، نەھاتەوهى كورەكەيان واتا ئامۇزاكەي كەمالىيان بىر چووبۇو، ھەمووان لە خەيالى

مامه غالیدا بیوون. نهجمی حاسنه شووشه، هاویسی کون
و دؤسته نزیکه کهی ئاموزرا گیراوەکهی، ئەو کاته له حامییه
سەرباز بیو، مالى ئەو شووشەیه ماوەیەک پیش کوشتارەکهی
حامییه کەوتبوونە بەغدا، هەر لە سەروبەندی ئەو پۇژنەدا،
کە ھەمووان بەدواى سوراغى مامه غالى و کورپەکەيدا ویل
بیوون، چووبۇوه لای کەمال، نهجم وەک شکانى شووشەیەک
گریابوو، دەمانچەکەی دابۇوه دەستى کەمال و گوتبووی،
”بەمکۈزە، من خيانەتم كردوو، من سەربازى ئەو درېنداھم.“
کەمال ھەستابۇوه پى، سوورسوور بیووه، ھاوارى
كىرىبوو، ”بۇ تۇ چىت كردوو، تەقەتلىنى كردوون؟ ھەى
زۆلى ھرامزادە. ھەوالى مامم نازانى؟“
نهجم لەو قىسە دەترسا، لە لېرسىنەوە و خيانەت دەترسا،
”من تەقەملىنى كردىن؟ من چەكم پى بیو، لە بەغداوە
لەگەلیان ھاتبۇوم، بەلام...“

کەمال پرسىيى، ”بەلام چى، ھەى...“

نهجم بە تکاي ھەلەكارىكەوە، گوتى، ”من، ھەموو
سەربازەكان ئەوانەی لەناو حامییه مابۇينەوە دىتىمان، من
دېتىم خەلکەكەيان ھىتىا، پىشىر لای دەروازەكە پایان گرتبوون،
دەمۇيىست بىيانناسىمەوە، ھىتىاياننە ناو گۈرپەپانەکەی نزىك
ئەو ژۇورەي ئىتىمە پېشۈمان تىيدا دەدا، من ئەزىز نۇم شەكابۇو،
بەلام ئەوان نا، گیراوەكان نا. ھەركەسىيان دەست كەوتبوو
گرتبوويان، مىوه فەرۇش و نانەوا و قەساب، قوتاپىشىيان لەگەل
دابۇو. گەل لە چاوى ھەموو ئەفسەرە كانفان دەبارى، جىنۋىيان
بە كورد و دار و بەرد دەدا، لای تۇ ددان بەوه دادەنلىم...“ بە
چى؟ بە پىاوا كوشتنى؟ بە تەقەكىرىدىت لە قەومى خوت؟ ھەى

دۇزمن، ھاتوویە بەردەميسى!

”نا، ئا من دان بەوهدا دەنئىم كە بۆ يەكەم جار، ھەستم كەد كوردىبۇون ج بارىكى قورسە بەسەر شانمەوه، ج بەلاو موسىيەتىكە، ئەوان جىنپۇيان دەدا، من بىرم لەوه دەكىرىدەوه لەو گېباران و پۇق و تۈورپەبىيەدا چاۋىيان نەكەويتە سەر من، گەورەتىرين نىزام ئەوه بۇو لەپىريان بچىتەوه كوردىم. وام دەزانى ھەموو گىراوەكانىش سەپىرى من دەكەن، خودايە كەسيان نەناسىمەوه، خودايە كەسيان من نەناسىتەوه.“ كەمال قىسەكەي پى بىرى، ”عوسمانى، عوسمانى مامە غالىمت دى، ئەى مامە غالىم؟“

نەجم كە هيچ ئەسەرىنلىكى شۇوشە بە دەنكىيەوه نەمابۇو جىڭە لە ھارەكەي، گوتى ”من دەمۇيىست ھەلەبەك نەكەم، دەمۇيىست خۆم بشارمەوه، نازانىم چاوم پاست كەوتە سەر چاوى، پەشۈكام. ئەفسەرىنلىكى رەشتالەي خوينشىرىيەنمان ھەبۇو، بېشتر خوينشىرىين، خەلکەكەي وەك نىشانە رىز كردن، يەكەم كەس منى لە رىزى سەربازەكان دەر ھىتا و من ھىشتا چاوم لەسەر چاوى بۇو، چوومە بەردەمى، لولەي تەفەنگەكەم لە عوسمانى كەد، پاست لەسەر دلىم دانا...“

عوسمانى ھاوازى نەجم بۇو، ئەو نەجمە شۇوشە خيانەتكارە، ھاوپۇلىش بۇون، دۆست و نزىكى يەكتىر، بەلام كەمال دەزانى خيانەتى گەورە ھاۋپىتەكان دەيىكەن. نەجم دلى ھاتىبووه سەر لىتىوی، ”كەمال ھا ئەو دەمانچەم لى وە رېگرە و بىمكۈزە. من هيچ و سېلە و بىتەمامەغەم، بەكەللىكى ئەوه نايەم يەك چىركەي دىكە بىزىم. من ھەرگىز نەمدەوېيىت ئەوه پۇو

بدات، مردیام و ئەوەم نەذىبایە.“

کەمال بېرىارى داببوو بىكۈزى، بەلام کە ھەموو شتىكى زانى، کەوتىپووه گومانىتىقى قۇولەوە، دەبى ئەو نەجمە خيانەتكارە عوسمانى ئامۇزازى كوشتبى، لەدەستى دى، خيانەتە گەورەكان دۆستە ھەر نزىكەكان دەيکەن، ئەوەتا خۆى دەلى پاست لەسەر دلى.

نەجم گوتى، ”تەنگەكەم راست لەسەر سىنگى دانا، لە چاوى عوسمان ترسام، ترسىشىم تىدا دىت، بە ئەفسەرە رەشتالە خويىشىرىنەكەم گوت، ”ئەو كورە ئامۇزازى منە، ھىچ خيانەتىكى نەكىردوو، پەيوەندى بە سىاسەتەوە نىيە، من دەبىمە كەفili، بەھەلە كرتۇوتانە، تكايە پىڭاي بىدە بىروات. ئەفسەرەكە پىنى گوتىم تۆ سەربازىت پەيوەندىت بە خزمىياتى و ھاوخويىنېوە نىيە، تۆ پەيوەندىت بە فەرمان و جىتىھەجىتكىرىنەوە ھەيە. توش سەربازىت بۇ ئەوەي بىسەلمىتى بە راستى دلسۇزىت و سەربازى پاستەقىنەي، ئەو كورە زەردە گوللەباران بکە.“

کەمال چىدى نەيتوانى بەرگەي ئەو چىرقۇكە مەرگەساتەي نەجم بىگرى، سىنگى گرت و بەھەي باش بۇو ئەسەرى شۇوشە بە لەشىھە نەمابىوو دەنا ھەموو دەستى دەبىرى، ”دەبىو زۇو بىزانىبىايدى، ئىتوەن دوژمنە كانمان، لەۋەتەي ھەن پىسوا و خزمەتكار و پىاوكۇژىن.“

نەجم كەوتە سەر زەھىيەكە، بەگەريانەوە گوتى، ”تۆ راست دەكەي من شاياني كوشتىم، ئەوەتا دەمانچەكە بىمكۈژە...“ شتىك كەمالى هان دا زىاتر دەربارەي مام و ئامۇزاكەي بىزانى، وەستا، نەجم بەرده وام بۇو، ”ئامىرەكەم فەرمانى پى

کردم، دەمانچەکەی خستە سەر سەرم، ھاوارى کرد و لىم
 تۈورە بۇو، لە بەرچاوى ھەموويان تفى لى کردم، خىستىمە
 سەر ئەرزەكە و بە پى هاتە سەر سەرم، سوینىدى خوارد
 ئەگەر تەقە نەکەم و نەيکۈزم، بىكۈزى، ويستم تەقە بىكەم،
 ويستم خۆم و ئەويش بىكۈزم، من پىاوىنلىكى ئازا نىم، بەلام
 نەمتوانى، پاست چاوم دەچۈوه سەر چاوهكانى عوسمانى.
 من تەقەم نەکرد، من دەستى خۆم دەبىرم تەقە لە ھاوبىنگەم
 ناكەم، عوسمانى بىرام بۇو، ھەموو نەيتى يەكتىرمان دەزانى،
 چى نامەنەتەنەتىم ھەيە ئەو بۇى نۇسىم، ئەو، ئەو ئەفسەرە
 عەربە پىشىلە خوتىشىرىپەن، پېشىت خوتىشىرىپەن بۇو، ئەو
 عوسمانى ھىتايە دەرى، يەخەن چاکەتكەنەتىم گرت و تا
 ناوهندى مەيدانەکەنەتىن، لە بەرددەم ھەمووانى پاگرت، پىنى
 گوت، كۈپى گەنج لەبەر ئەوهى خزمى ئەو پىاوه بەپىزەتى
 ئازادت دەكەم، بۇ ئەوهى بىسەلمىتى بەھەلە گىراوى تېنەت
 لەو خەلکە سووك و پىرسوايە بىكە كە دۈزمنايەتى ئىتمە
 دەكەن، تېنەت لە كورد بىكە، عوسمانى ھىچى نەگوت، ئەو
 گوتى، دەن تف لە سەرۇك و چەكدار و پىاواكۈزەكاننان بىكە،
 كە لەپىتاو دۈزمنانى ولاتەتكەمان ئىتىو دەخخەنە دۆزەخەوە،
 عوسمانى دىسانەتەنەتىم ھىچى نەگوت، ئەو دەمانچەکەنەتى راکىشا
 و لەسەر سەرى پاگرت، گوتى، 'جىنلى بىدە،' پېش ئەوهى
 دەست بىتتىلەنەتەنەتىم ھاوارم كرد گوتەم، 'كەورەم لالە، ناتوانى
 قسە بىكەت،' ئەو نەبىبىست و بەسەریدا ھاوارى كرد، زىاتر
 لىتى توند كرد، لولولە دەمانچەكە چووبۇوه ناو پىستى
 لاجانگىوه. لەو كاتەدا مامت غالىيە زەرد-ھەر وايان پى
 دەگوت، لە مەندالى قىزى زەرد، دەمۇچاۋىشى زەرد، مۇوزەرد

بوو، سه رده می شورپش نه بی ماوه یه ک پییان ده گوت غالیه
 چه پله ئویش هه ر و هک شورپش زوو له بیر چفووه- له ناو
 خله که هاته ده ری و گوتی، 'جه ناب دهست له و منداله
 بیزمانه هلگرہ من سه رکرده یانم جنیووه کان به من بدنهن'.
 ئه و ئه فسهره خوبی بیه له مامه غالی ترسا، که بی پرس له
 بیزه که هاتبووه ده ری و بـهـهـیـهـتـیـکـیـ سـهـیـرـهـوـهـ بـهـرـهـوـ پـوـوـیـ
 هـاتـ،ـ هـهـرـ لـهـوـ تـرـسـهـشـ بـوـوـ،ـ خـتـرـاـ دـهـسـتـیـ سـوـوـرـانـدـ،ـ رـاـسـتـ
 گـولـلـهـیـکـیـ لـنـ دـاـ،ـ گـولـلـهـکـهـ بـهـرـ شـانـیـ پـاـسـتـیـ مـامـتـ کـهـوـتـ وـ
 ئـهـ وـ نـهـ کـهـوـتـ،ـ عـوـسـمـانـ شـیـتـ بـوـوـ،ـ زـمـانـیـشـیـ کـرـایـهـوـهـ،ـ هـاـوـارـیـ
 کـرـدـ،ـ بـاـوـکـهـ،ـ ئـهـ فـسـهـرـهـکـهـ چـهـنـدـ گـولـلـهـیـکـیـ دـیـکـهـیـ تـقـانـدـ،ـ
 عـوـسـمـانـ پـهـلـامـارـیـ دـاـ،ـ گـرـتـیـانـ،ـ مـامـتـ هـهـرـ ئـهـ وـ گـولـلـهـیـهـیـ
 شـانـیـ پـیـکـاـبـوـوـیـ،ـ زـهـعـیـمـ سـدـیـقـ ئـهـ وـ پـیـاـوـهـ بـوـغـزـنـ وـ گـرـگـنـهـ،ـ
 بـوـ خـوـیـ لـهـ وـ سـهـرـهـوـهـ هـاـوـارـیـ کـرـدـ،ـ دـهـسـتـ رـاـگـرـهـ مـوـلـازـمـ
 دـهـسـتـ رـاـگـرـهـ،ـ دـیـارـ بـوـوـ لـهـ پـهـنـجـهـرـهـوـهـ چـاـوـیـ لـتـیـهـ،ـ ئـهـ مرـیـ
 کـرـدـ،ـ هـهـمـوـوـ سـهـرـبـازـهـ کـوـرـدـهـکـانـ چـهـکـ بـکـنـ'.ـ

له ژوو روی پـشـوـوـدانـهـکـهـمانـ بـهـنـدـیـانـ کـرـدـیـنـ،ـ مـامـهـ غالـیـ
 هـیـشـتاـ بـهـپـیـوـهـ بـوـوـ،ـ زـهـعـیـمـ سـدـیـقـ بـوـوـیـ لـهـ هـهـمـوـوـانـ کـرـدـ،ـ
 'هـرـکـهـسـ جـنـیـوـیـکـ بـهـ شـورـپـشـ وـ سـهـرـکـرـدـ خـائـنـهـکـهـتـانـ
 بـداـتـ،ـ باـ بـیـتـهـ دـهـرـیـ وـ بـرـوـاـتـهـوـهـ مـالـیـ خـوـیـ،ـ 'کـهـسـ نـهـبـوـوـ،ـ
 دـوـوـبـارـهـ کـرـدـهـوـ،ـ کـوـرـهـ پـاـقـلـهـ فـرـوـشـهـ پـشـتـکـوـوـرـهـکـهـیـ بـهـهـیـهـ
 سـوـوـرـ هـاتـهـ دـهـرـیـ،ـ نـهـیـتوـانـیـ بـرـوـاتـ،ـ کـهـوـتـهـ سـهـرـ چـزـکـ وـ
 گـوتـیـ،ـ 'هـهـمـوـوـیـانـ گـهـوـادـنـ'.ـ زـهـعـیـمـ سـدـیـقـ پـیـکـهـنـیـ وـ گـوتـیـ،ـ
 'عـافـهـرـمـ،ـ چـوـغـ مـهـرـدـیـ'.ـ عـوـسـمـانـ خـوـیـ رـاـپـسـکـانـ،ـ بـهـرـهـ
 باـوـکـیـ رـایـ کـرـدـ،ـ هـیـشـتاـ مـامـهـ غالـیـ بـهـپـیـوـهـ بـوـوـ،ـ زـهـعـیـمـ سـدـیـقـ
 بـهـ مـانـاـوـهـ،ـ بـهـ هـیـمـایـ ئـهـمـرـکـرـدـنـهـوـ،ـ سـهـیـرـیـ سـهـرـبـازـهـکـهـیـ

تەنيشتى كرد، ئە و دەستى لە سەر پەلەپىتكە بۇو، دەستى
توند كرد، عوسمان نەگەيشتبۇوه لاي باوکى وەك چۈلەكە
لە هەوادا پېتکارىتىت، چەند تەقلەيەكى لى دا و كەوت، مامە
غالييە زەرد تەكانى دا ھەلى گرىتەوه، بەورەي پۇزانى
چەپلەوه وەستا و نەچۈوه پىش، دەموجاواي پەش بىبوو،
سەد ئەوەندەي ئەو گوللەيە تەزاندى كە بەر شانى راستى
كەوتبوو. زەعيم عەلى چووه تەنيشتى و پىنى گوت، 'تۆ ھەر
سەرۋىك بە، پياوى ئازا، ئىستا دەتوانى ھەر فەرماندە بىت،
ئەگەر بتوانى خيانەتكارى سەرەكى ناو ئەو گروپەم بۇ
دەستتىشان بىكەي، 'دەستى بۇ رىزى خەلكە بەدىلگىراوه كە
پاكىشا، 'دەتوانى لەو سەگە سوورەوه دەست پى بىكەي، '
دەستى بۇ عوسمان راداشت، كە لەتاو ئازارى بىرىنەكەي
توند زمانى خۇى گەستبۇو، غالىيە زەرد بەئازارەوه پۇوى
خۇى وەر گىتى، 'فەرماندەي چى، ترسنۇكى ژن حىز.' غالى
دەپروانىيە پوخسارى كورەكەي، شەرمى لەو جىنپە كرد و
چاوى نۇوقاند، ھەرچى تىقى ناودەمى ھەبە كۆ كرده وە و لە
پۇوى زەعيم سدىقى كرد، ئە و دەمانچەكەي كەمەرى خۇى
پاكىشا و لە سەر سىنگى دانا و گوتى،
'من دەزانم ئەو دلەت چۈن ئاگىرەم.'

سوورايدە و گوللەيەكى لە پىشتەسەرى عوسمان دا،
سەرى عوسمان وەك مەركانەيەكى شكاو بىت، خوين بە
ھەموو لايەكىدا فيچقەي كرد. مامە غالى وەك پلىنگىكى
برىندار ھاوارى كرد،
'پياو كۈزى خائىن.'

خۆی فری دایه سەر زەعیم سدیق، کە هیشتا لینی نزیک
بۇو، ئەو لهناكاوا كشاپاوه و غالى كەوت، هەم بە ئازارى
عوسماۋە، هەم بە گوللەي سەر شانى و هەم بە خۇلادانى
ئەو زەعیمە فېلبازە، ئازارىكى سەخت، من تەنگم پى با
نەمدەھىشت لەو زیاتر ئازار بچىزىت، لەو كاتەدا ئەفسەرە
عەرەبە پەشتالەكە دەستپەزىكى لى كرد، ھەندى لە گوللەكان
بەر كورە ناتەواوەكەي بەھىيە سورى و نىوە زیاترىشى بەر
ئەو كەوتىن، مامە غالى كەوت، كەوت و تلايىھە، لەسەر سك
و سىنگ تلايىھە، هىزى لى براو خاموش بۇو.“

نەجم وەك ئەوهى ھەر ئىستا مامە غالى و عوسماۋ
كۈژرابىن، فرمىسىكى دەباراند، دەپەپەست خۆى بخاتە سەر
پىلاۋەكانى كەمالى بەزار، كەمال لە لاشەي بىنگىانى مام و
ئامۇزاكە خامۇشتى دانىشت، نەجم گوتى، “يەكەيە كە ئەوانى
دىكەشيان گوللەباران كردن، دەركىاي ئىتمەيان كردىوە تا
مەيتەكان كۆ بکەينەوە، من بەرەو عوسماۋ چۈوم و پام
كىشا تا بەرزى كەمەوە، وەك داکوتراپىت نەدەجۇولا، كە
سەيرم كرد مامە غالىيە توند دەستى چەپى گرتۇوە، بەو
گرتەوە ھەردووكىيان پەق بىبۇون. من تاسام و كەوتىم،
بەسەر خويتى عوسماۋاندا كەوتىم.“

جمكەكەي نيان، ئازاد دەبىوو ناوى عوسماۋ بىت، بەلام كەمال
ئەوهندى پەپەست بىت، بە دەست يادەوەرى عوسماۋى
ئامۇزايەوە تلابۇوە. كەمال بەو ناوگۇرپىنهش پەزگارى نەبۇو،

چونكە ئازاد وينهى دووهەمى عوسمانى غالىيە زەردى مامى بۇو، هەر بەيادى ئەوانىشەو ناوى نابۇو ئازاد. مريەمە پەش كە دىتى زانى، كورى بەلقيسە، زانى براى نيانە، ترسا و مەممۇودى بىر كەوتەوە، هەپەشە و دەمانچەكە لەسەر سەريان پاڭرتىبوو. بەلقيس ھەستى بەو ترسەي مريەم كرد، بەرهە پۇوي ئازاد چوو، بىرىدە لاوه، بەلام مريەم گۈنى لى بۇو پىنى گوت، "ئەو ژنە تەنھايە، كورەكەشى ناتەواوه، جە لەوە ئەوانە هيچ خەتا يەكىان نىيە، شتەكەش وانىيە وەك بۇ ئىيمەيان باس كردوو، تەنھا ھەولىكىان داوه و وەك كچى خەلک داوايان كردوو و تەواو، ئەو ژنە بىز خۇيىشى ئامۇزگارىيى كردوون، پىنى وتۇون، پىزى خۇتان و خىزانەكانتان بېرىن و خويىندەكەтан تەواو بىخەن. لاي ئىيمەوهەلە تىنگى يشتىنېك ھەيە. توش ھەلەكە گەورەتەر مەكە."

مريەم ويستى بلىنى پاست دەكتات، ويستى بلى كورەكەم دايىكت پاست دەكتات من وام گوت بەلام ئەوان بەقسەيان نەكىردم، ئەوان بەقسەيان نەكىردم و گوپىيان بۇ نەگىرتم، سەر جارى دىكە پىنم گوتىن ئەوان بەقسەيان نەكىردم، چەندان جارى دىكە ناردىيانمەوه سليمانى، ناردىيانمەوه بازارى بەزازەكان، بۇ لاي كاك كەمالى تۈورە و ئاڭر، من بىئۇمىت و شەرمەزار، ئەوان بەكۈل و پەخۇشە ويستى، من ترساو و لەرزۆك ئەوان دلىنا و كەللەرەق، من مردوو و ئەوان زىندىدوو.

ئازاد ھەر لەسەر بەلقيسەوە پوانىيە چاوه كانى مريەم، پرسىي، "جا بەقسەيان كردوو، جا تۇ باوهەرت بە قسەكانى ھەيە؟"

بەلقيس دەستى بە بەرۋىكىدا كرد، وينهەكەي نيان و

سەروھر و براادەرە قىزىزەكەيانى دەرھىنا، گوتى، "دەزانىم تەنھا تو، تەنھا تو لە نىان دەگەي، تەنھا تو دلت بۇي دەسوتى، من باوھېرم بەھەنەھەيە، سادە و سەرپاستە، بەلام دەبى ئەو كورە، ئەو كورەلى كەدا لەگەليانە بىۋازىنەوە، ئەو ئاگايى لە ھەممۇ شىتىكە."

ئازاد سەيرى وينەكەي كرد، سەيرى چاوهكاني نىانى كرد، هيشتا بەرائەت و خۆشەويىستى، هيشتا وينەي خۆى پۈومەتە پانەكەي، لووتە بارىكەكەي هەر دەتكوت بۇ خۆى لەناو وينەكەدایە، وينەيەكى زۆر ئاسابىي و دۆستانە، باخچەكى كولىزىك، پوانىيە سەروھر ھەر وا بۇ چىركەيەك لە دلى خۆيدا گوتى، "خوشكەكەم نازانىم تو دلت بە كوبى ئەو نەگىرسەدا چوووه؟" پوانىيە سەردار، سەردارى وەك ئاشنا هاتە بەرچاوا، بە تايىبەتى زەرەدە خەنەكەي، پېسىي، "جا ئىتمە ئەو كورە چۈن بىۋازىنەوە؟ ئەو ئەنە ناوونىشانەكەي نازانى؟" نا مرييەم ناوونىشانى ئەو كورەى نەدەزانى، خوينىدكارانى زانكۇ بەرھەوە وينەي كورەكان دىتنەوە مالى، بىناؤونىشان و زانىارى، بەلقيس بەرھەو مرييەم سوورپا و بە شىنۋەيەك مرييەميش گوبىلى لى بى، بە ئازادى، گوت، "لىتى دەپرسىم." ئەو پېرسىيارەي نەكىرد، تەنھا گوتى، "جا ئەوان بەقسەيان كردى، ئىستا من كچەكەم چۈن بىۋازىمەوە؟"

مرييەم گوتى، "ھەممۇ شىتىكەم بى گوتىن، گوتىم هيشتا مندالىن، كەسوکارتان ھەيە، بەبى قسەي ئەوان نابى ھىچ بىكەن، دواي خەيالى بىۋازانەتان مەكەون، ئىتە تەنھا مولكى خۇتان نىن، چەند رۈزىك ئارام بىگرن و ھەممۇ شىتىكتان بىر دەچىتەوە، بەھەنە ناخۇشەي خۇتان ئىتمە ويران مەكەن."

کە زانى بەلقيس ھەر چاوه پىيە ئەۋەشى بۇ زىياد كرد،
”لەكۈن، ھەر لە بەغدا لە شوپىنى خۇيانىن.“
ھېشتا ئازاد وەستابۇو لە وەلامى ئەو قسانەي دايىكىدا،
سەرور بۇيى نۇوسىبىوو،

”مەرىيەمە گولەكەم، من دواى خەيال نەكەوتۇوم، دەشىنى
نیان خەون بىبىنى، بەلام من دەبىن ھەموو شتىك تەواو
بکەم پىش ئەۋەي بەخەبەر بىت، بۇ منىش خەوە، بەلام
ھەرىيەكەمان بە شىۋەھى خۆى. يەكەم جارە من ھەست بە
جوولانى خۇينى ناو دەمارەكانم بکەم، خۇيىنم بۇزە پىتىك
فرىكەي دەپوا، ئىيمە تازە بېيارى خۆمان داوه، من جىكە لە
تو، خانومانە جوانەكەم، ھېچ دەروازەيەكى دىكەم نىيە پىتىدا
بچەمە ناو دىنيا، پىتىدا بچەمە ناو ژيانى راستەقىنە. تو دەزانى
من كورى گەورە بازىگان و سەرخىيل نىم، تا بىيانىتىرمە
خزمەت بەزارە بەناوبانگەكەي شار، بۇيە بەردىكى لەسەر
دابىنى و خۆت مەكە خاوهەنمان، با كەس شوپىنىشت نەزانى،
بلىي ھەر نايانتاسم.“

مەرىيەم واى كردىبوو، بەردىكى لەسەر دلى داناپۇو، ھەموو
ئەوانەي بەردىان لەسەر دلىان داناوه، دەزانىن فيچقەي خۇين
لەبن قورسايى بەردهو چەند بەزارە. بەردى ناو دل
ئاسانترە، دەشىن پەنگ بىگرى يان بتوپىتەوە، بەردى ناو دل
دەچىتە ناو دلى دلدارەوە و لەكەلى دەبىتە دۆست، ئازار لە
بەردى سەر دلدىيە. دوو بەرد كەوتۇونە سەر دلى مەرىيەم
بەردى سەرور و بەردى نیان. خەلکىش تامى ئەو بەرداانە
دەزانى، خەلکىش فيچقەي خۇينى دلى ژىر بەرد دەناسىتەوە.
بەردى لەسەر دلى خۆى داناپۇو، خۆى گوتى ئەو

سەرودەر ناناسى، سالارىشى وا فيئر كردىبوو، ئەوهشى بە خيانەت دەزانى خۇ لە مەدائى خوت نەناس بکەي، يەكەم جار نىيە مرييەم خيانەت دەكتات. لەگەل مەحموود بەلەكى مېرىدىشى خيانەتى كرد، خيانەتى گەورەي لەگەل ئەو كرد، ئەو جۆرە خيانەتانەي مايەي لىپوردن نىن و هەركىز دلى ژن جى ناھىلەن، جا ژنى كورد كاميان خيانەت كارنىن، لەو جۆرە خيانەتانەش، ئەو شەوهى بىدىان، دواشەو، تەنها دلى مرييەم دەيزانى دواشەو، دەنا چەندىن شەوى دىكە بىرىبويان، مەحموودييان بۇ لىدان و ئەشكەنجە و مردن بىردى، ئاخىر مەحموود شىوعى بۇو، نەگبەتى ئۇ شىوعىيانەش لەۋەدا بۇو، لە كەلاوهكائى خۇيانەوە دەيانويسىت دنيا ئاۋەدان بکەنەوە، بۇ چى شىوعىيەت جىڭ لە مردن و وېرانكىردىن، هيچى دىكەي پى بۇو بىداتە ئەندامەكانى. جىڭ لە ئەشكەنجە و دابىان دىيارىيەكى دىكەي پى بۇو بۇ خۇشەويستەكانى، شىوعىيەت تەنها بۇ نىنۇك ھەلکەندىن و ھەلۋاسىن و ھەتا خستتە حەوزى تىزابەوە ئازىزانى هاتبۇو. سەر دەستەكەيان لە يەكەم پۇزەوە پىتى گوتبوو، "دەتكىرن، دەتكۈژن، دەتبېن." مەحموودىش لەناو خەلک بە دەنگە گەورەكەي دەيگوت، "من سەرشقۇر ناكەم، مەريش بىم، تف لە قەسابەكەم دەكەم."

بەكالەشەوە دەيگوت،

"قەسابەكانى ھەولىر وا نىن، ئەوان لە جوانى خوينى مەرەكانيانەوە ھەمۇويان بۇونە شىوعى."

مرييەم خيانەتكار بۇو، ئەو شەوهە، دواشەو كە مەحموودييان بىردىان، ئەوانەي بىرىدىان مەفرەزەيەكى تەواو

بۇون، دوو پىكابى پېسىر باز و ئەمن، تۈزىك دوور لە مالى مەممۇود وەستاپۇون، ئەوهش دواجار بۇو مالى مەممۇود بىت، لە شەوهە بۇو مالى مەرمەش، مەممۇد يان پاکىشايە دەرى و توند دەركایان لەسەر مەرمە داخست. ئەلەودىيە دەركاۋە گۆنی لى بۇو، گۆنی لە دەنگى زللە و شەق و قۇنداغە تەنگە كانيان بۇو، مەممۇود نېيكوت ئاخ، نا نېيكوت ئۆف، تەنھا گوتى، "ھەى پياو كۈزىنە، ھەى چەتەينە." ئەوان عەرەب بۇون، كورد و تۈركومانىشان وەگەل كەوتبوو، ئەوهش سەير نىيە، چونكە ئەگەر ئىنسانىش دايە درېتىدىي سىنېرى خۇشى دەسوتىنى. يەكىكىان پىنى گوت، "ھەى ئۇن حىزى بىن كەرامەت."

ديار بۇو مەممۇود دەستى لى وەشاندووه، توندتر لېيان دا، مەرمەمى خيانەتكار دەركاى نەكردەوە، هاوارىنلىكى نەكرد، بىكى خۇى نەرنىيەوە، نەك لە بەر ئەوهى ئازا بۇو، مەممۇود پىنى گوتبوو،

"ئۇن پالەوانەكان خۇرماڭىن، چاونەترىن."

ئەو وا نەبۇو، نە خۇرماڭىر بۇو، نە چاونەترىن، بەلام ويسىتى مەممۇود لە دواشەوەيدا بىئۇمىتىد نېبىت و وەك پالەوان بىروات. نا قىريشكەيەكى لى نەدا، لەگەل ئەوهەشدا دەيزانى تازە مەممۇود بە دارەمەيتىش نايەتەوە بەر ئەو دەركاڭى، دەركاڭى نەكردەوە، لە دلى خۇيدا دەيكوت، "با مەندا لەكانمان زراويان نەچى، با بەهاوارەوە لە خەو رانەپەپن."

ئىدى لە شەوهە يەكەم بەردى بەكىشى ئەو قەراتەي لەسەر دلى خۇى دانا، هەر لە كاتەوە دەيزانى فيچقەي خوين لە بن

به رددا چهند به نازاره. چووه ژووری بُو لای مندالله کانی، راکشا
به جورینک دهستی بگاته همویان، دهستنکی خسته ناو قزی
گولنار و سالاری به خویه وه نوساند و به سه رئویشدا دهستی
که یانده دهستی سه روهر، نهیزانی خهونه یان راستی تا به یانی
گوینی له دهنگی گله گورگیک بُوو، هر له به ردهرگایه که یان
پیاوینکیان شه قوپه ق ده کرد، هاو سیکانیش ئه و شه وه گوینیان له
سزادان و هاوری ئاشکه نجهدان بیبوو، تا نوزهی تیدا مابوو.

مه حمود نه هاته وه، خیانه تی هره گهورهی مریه میش
ئه وه بُوو ژیا و نه مرد. جاریکی دیکه ئاگری کرد وه، چای لینا
و چیشتی لینا و هلمه کهی به ئاسماندا چووه، خیانه تی هره
بچوو کیشی ئه وه بُوو به مندالله کانی نه گوت چاوه بری مه که ن،
چونک ئه وان تنهما باییان نه مرد، هیزی چاوه بریکردنیان
مرد و کوتایی هات. ئه وان له به ردهرگا چاوه بریان ده کرد،
هر پیاوینک به زهرف و علاگه وه له دوره وه ده ده که وت،
سه رهتا به دهنگه وه، ده یانگوت،
”ئه وه باییان هاته وه.“

غاریان دهدا و تا نیوهی پیش ده پریشتن، له به ر
خویانه وه ده یانگوت، ”هه و نه بُوو.“
مریه م ئه وه نده رهش بیبوو ئیدی پهشی تازهی له سه ر
نه ده ناسرا یه وه، ئه و نه یده زانی شیوعی چیبیه، مه حمود دیش
زور نا، مه حمود تنهما ئه وه نده ده زانی که لینان ده پرسی،
”بچی خوت به کوشت ده دهی.“ ئه و ده یگوت، ”من تازه
هیچ، مندالله کانم ده بی به نازادی بژین.“

پیبان ده گوت، ”تو ده چی و کویلایه تی بُو مندالله کانت جی
ده هیتلی.“

مرىيەم نە ئازادەكەى بەلقيس و نە ئازادىيەكەى مىزدەكەى،
ھىچيانى نەدەناسى، لە دلەوە جەرگى بۇ مىزدەكەى
سووتابوو، كە دەيگۈت تازە من چۈرم، لىتى دەپرسى، "ئەو
ج ئازادىيەكە بۇ مىنالا كانت، كە تو نەمەتنى؟"
مەحمۇود دەيگۈت، "دەيەوى، ئازادى خويىنى دەھۋى، من
پوشقاوى بەر دەستى كورە ئاغا و دەرەبەگم. ئەو ولاته
بەشى ھەموومانە، ئەوان كەيف و سەفای پى دەكەن، ئىمە
نانى شەومان زەحىمەتە. دەبى بىرۇخى..."

ئىدى مرىيەم ھىچ تىنەدەكەىي، بەلام ھەستى بە ترسىك
دەكىرد وەك ئەزدىها سەرى كېشاوهەتە ناو مالەكەى. زەحىمەتى
پالەوانىيەتى مەحمۇود تەنها گرتىن و لىتدان و بىكاركردن نەبوو،
بۇحى مرىيەميشيان ئەشكەنجە دەدا، ئەو جارەش لە گەرمابى
ئىسکان، كە ژنه كان باسى گرتى شىوعىيەكانيان كرد، ژنه
زىل و قەبەكەى خدرى بەقال لە كاتىكدا مەمكە گەورەكانى
لەبن ژىركراسەي گىر نەدەبۈون، چاوى لە چاوى مرىيەم
بىرى و گوتى، "با بىانگرن، دەلىن ئەو شىوعىيانە دەچنە زگ
خوشك و دايىكى خۇشيان."

مرىيەم جارى لە قىسەكە نەگەيشتىبوو، ھەر لە بەر ئەوهش
نەمرىبۇو، بىنگەردى ئەلماسە شروب، بەتوندى بەرەو پۇوى
چۈرۈپ، گوتى، "چىيە خۆ نەھاتوونە زگ تو، جا تا تو لەۋى
وەستابىت بۇ دەچنە لاي خوشكى خۇييان؟"

ھيناشتر گوتى، "نازانم خدرە سىسى مىزدىت چۈن بە
توز پادەگات، (تۆزىك پىنكەنى) نا پېشت پاناكا، بۇيە ھەموو
بۇزى فەوجىك ئەمن دىننەتەوە."

ژنه پەشۇقاوهەكەى خدرى بەقال گوتى، "كەس قىسە

لەگەل تۆ نەکردووە بىچاوهپۇو.
خوشكەكەي خدرى بەقال گوتى، "براژن دەم مەخە دەمى
ئەو قەحبەيە."

بىنگەرد پىتكەنى و گوتى، "پاست دەكەت كورپانى گەرەك
لەسەر من لاقى ئەبو سامىريان شىكاند، دېلە بەبا، خۇت
تىكەل مەكە، ئەو سىستەرە مەسيحىيە جىراتتان نەبا، هەتا
ئىستا گەركىنگە مەنالىت فېرى دابۇو."

بىنگەردى ئەلماسىش كەمى نەكربۇو، تەنھا ئەوه بۇو
ئەو بۇ خۇى كورپەكانى ھەلدەبىزاد، ئازا و مەرد بۇو، كەس
نەيدەتوانى پەنجە لە پەنجەي بىدات، ئەگەر حەزىشى لە
كورپىك با، پارەي خۇشۇشتىشى بۇ دەدا. ئەويش گىرا، يان
نازانىرى لەسەر شەرەكەي گەرماوى ئىسکان گىرا، يان
لەسەر ئەو بەيانانەي بە دىنگەكانى تانكى سەيداوايانەوە
ھەلۋاسىبۇو، ڙنەكەي خدرى بەقال لاي خەلکى گۇتبۇوى،
لە زىندان حەقى منيان لەمىسى ناوه، ئىستا سكى پېرە."

بەردەكانى سەر دلى مەريم پۇزىبەپۇزى زۇرتىر دەبن، ئەو
دەلە بىتھىزە و ئەو بەردە قورسانە.

ئازادىي مەممۇود چۈو، بەلام ئازادى بەلقىس ھىشتا
وەستاواه، بەلقىس نەيدەويست ئەو خۇشەويستىيە تىك بىدا
كە بە فۇمۇتسك لەگەلى دروست كردووە، بەرامبەرى دانىشت
و گوتى، "خوشكە مەريم دەلم بە بەرىيەوە نەماوه، پىلاوهكانت
دەخەمە سەر سەرم، تەنها پىنم بلى، نىيان ئىستا لەكۈنە، لە
شۇتىنى خۇزيان مەبەستت چىيە؟"

مەريمەرەش ھەردوو دەستى بەلقىسى گرت و ماچى
كردن گوتى، "من ھەموو شتىكىم پى گوتىن، ئەوان گوتىيان

باش، رازى بۇون، ئىدى ئاگام لىيان نەماوه.“
ئازاد وىتەكەى لىنى نزىك كردىوھ و دەستى لەسەر
سەردار دانا و پرسىي، ”بەپاستى پىتم بلى ئەو كورە دەناسى،
ناوونىشانى؟“

لەو كاتەدا مەممۇودى كورى بەلقيس گەيشتىبووھوھ
بەردەرگا، بانگى ئازاد و دايىكى كرد، ”وەرنە دەرى، من ئەو
مالە دەسووتىنم.“

بەلقيس بەرھو مەممۇود چوو، ھاوارى كرد، ”كورەكەم
لەو رۆزھوھى لەدايىك بۇوي ئاگرت بە دەستەوھى، ئەو ژنە
بەستە زمانە چى بىكات، ھەمۇو شتىكى بە من گوتۇوھ.“
مەممۇود لە كاتىدا بىرى لە قىسەكەى دايىكى دەكرەدەوھ،
گوتى، ”كورەكەى، كورە بىشەرەفەكەى حەيىاي ئىنمەى
بردۇوھ، جارى با خۆى بەقوربانى تۇ بى.“
بەلقيس لەپەرى شەرمەزاريدا گوتى، ”ئەو بلى چى؟ كوا
دايىكى كورەرگىز ئاسوودەبىي بە خۆيەوە بىنیوھ.“

۸

سەروھر لەگەل فەراش و بەردەستەكان ھاتبووھ زانکو، لەناو باخچە بچووکەكەی بەشى ئىنگلەيزى چاوهپىتى نىانى دەكرد، چاوهپىكىدەكەي درېزەمى كىشا. يەكەيمەك سەيرى مامۇستا و قوتابى و ھاموشۇكەرانى كرد، چاوى ئەو كەسىنگى دەدى، كەسىنگ ھەر لە دوورەوە با قەزە زەردەكەي بەرى، ھات، بەلام درەنگ ھات، كە ھات سەروھر چوار كاتژمۇر و نیوی پىك بۇو چاوهپىتى دەكرد، كاتژمۇر يازىدە و نیو ھات، نىگەران بۇو، ھىچ نىگەرانىيەك ناتوانى جوانىي ئەو بشارىتەوە، راست چاوى چۈوه سەر چاوه پەشەكانى سەروھر، چاوه پەش و بىرۇ بارىك و درېزەكانى، جا سەروھر ھەر ئەھەي ھەبۇو، نيان لە بەر خۆيەوە گوتى، "ھىچ شىتىك لە چاونىكى پەش جوانتر نىيە بە دلى كېھەوە بنووسى." مۇورووھ پەش و سەۋەزەكانى مەندالى ھاتەوە ياد كە تىكەللى دەكردن. سەروھر بە خۆى گوت، "ج دلىكى سۆزانىم ھەيە." وىستى دەرى بەھىنەت و فېرى دا، وەك گۇشتىكى پزىو فېرى بىدات تا بە

پیلاوه شینه کانی نیانه وه بنووسنی.

ئەو ھموو چاوه روانييھ چىيھ لە روخسارە پندرپىندر و
چالوچۇلەكەی سەرورە دەپڑا، دووبارە لە دلى خۆيدا گوتى،
”دەبى ئەو دلەي تۇ پان بىرىتەوە.“ نیان بەبى ئەوھى بتوانى
چاوه سەر چاوه پەشە کانى ھەلگرى، گوتى، ”دەمەوى
نامەكەی سەردارت بىدەمەوە.“

لەگەل ناوى سەردار، سەرورە سەيرىكى دەوروبەرى
خۆى كرد و گوتى، ”لېرە نا.“

نیان گوتى، ”نایەمەوە گۈرستانى ئەو پادشا بەرز و
پزىوانە.“

سەرورە گوتى، ”باشە، دەچىنە چىشىخانە قوتابىيان،
بەو مەرجەي من خواردىنت بۇ بەينم.“

نیان حەزى كرد، ھستى كرد لە چاوه گەورە کانىدا جە
لە جوانى شىتىكى دىكەش ھەيءە، وەك وەفا گوتى، ”باشە،
بەلام جىگەرى لەگەل نەھىنى.“

سەرورە بەبى ئەوھى مەبەستى بىت، گوتى، ”بەشى ھەرە
زۇرى مىكىۋەكان لەسەر جىگەر كۆ دەبنەوە.“

نیان ئەوھى بە توانج زانى بۇ سەردار، بۇيە گوتى،
”كەس وەك ھاۋپىكان ناتوانن ئىسقانى يەكتەر بىشىكىنن.“
چۈونە چىشىخانە قوتابىيان لەنیوان كولىتىزى ئاداب و
بەشى ناوخۇيى ھەموو كە خويىندكارەكانى بەغدا، كور كە
دەگاتە ئاستى ئەو بەشە ئەئىنۇي دەلەرزى، سەدان كچ بە
ژۇورە جىاجىيا و راپەو و نەزمەكانى ئەو ئاپارتمانەدا بىلەو
بۇونەوە، لە ھەر كاتىكدا بەلايدا تىپىپەپى دەزانى لەو كاتەدا
سەديان لەناو نويتنە لۆكە و پەنكأورەنگە كانىاندا خەوتۇون،

فرىشتە يەك دەمۇوچاوى بۇ ئارايىشت كردوون، دووسەدى تەواويان خەرىكى مىكىاژن، هەر پەنگىك بەكار دەھىتنى ناگاتە پەونەقى خۆيان، سەدى تريان بەديار پىنگەيشتى خواردەنەكانىيانە و راوهستاون، يان فيتوو بۇ دەمكىشانى چاكەيان لى دەدەن.

خەيالى كورپا يەك دەگەيشتە حەمام هەرمۇيان خەرىكى خۇشۇشتىن و كەف و شەمپۇق سەرۇچاوى داپوشىون، ئەزىزى كورپىرەش نالەرزى، كە دەبىن لاسكى سەتىانىك يان پەرچەمى دەرىپىتىك بەسەر دەرگاى گەرمائىكدا شۇرپ بۇتەوە، نا، ئەزىز نالەرزى پاست دەشكى.

كورپى پادشا باى، كورپى ئەو مەلىك غازىيە باى، ئېرەيت بە كەنەتكارىك دەبرد كە دەچۈوه ناو بەشەناوخۇبىيەكە تا شۇوشەسى پەنجەرەيەك يان بۇرۇيىكى شكاۋ چاڭ بکاتەوە. ئىستا كە ھەزاران بۇز بەسەر بۇنى گەرمائى و شامپۇقى كچاندا تىپەرىيە، ئەو ئاپارتىمانە بۇتە وېرانە، ئەگەر هەر كورپىكى ئەو سالانە پىتى بکەويتەوە ناويان ھەناسەي سوار دەبىن و وا دەزانى پەوهە كچىك تەماشى دەكەن.

كورپەكان ھەميشە خۇشى و لەزەت و ئاسۇودەيىيان لە بۇخسارى سادەي كچەكاندا دەخوئىندەوە، بەبىن ئەوەي پۇزىيەك، تاكە پۇزىيەك ھەستىيان بە قورسى ڑيان و خەمى دلىان كردىنى.

بۇ يەكم جار سەرۇور لەگەل نيان لە دەرگا مىلەمەلە كەي ئاداب ھانتە دەرى، بەلاي چەپدا سوورانەوە، سەرۇور بۇ يەكم جار دنیاي بە ھەموو پەنگەكانى خۆيەوە دى، درەختى بەزىنوابالابەرز و سەوز و بەپەونەق، بالىنده هەر ئەوەندەيە

له سه‌ر شانی نانیشنه‌وه، ئهو هه‌مموو پوخساره شیرین و به‌خنه‌نده و فریشتنه‌ئاسایی بەلایاندا تىدەپەرن، دلی سه‌روهه بۆ ده‌بى لەو قەفه‌زه تەنگەدا بىت، كە ناوی قەفه‌زهی سىنگە، وەک توتكەسەگىكى خىچىرىپەن، كە نيان ھەستى بە ختوکەيەك لە بەردەميان ھەلەدەبەزىيەوه، كە نيان ھەستى بە ختوکەيەك دەكىد لە سه‌ر گوره‌وييە سپېيەكانى قاچىكى پاده‌وەشاند، دلە سەگە تۈوکۈن و سوور و سپېيەكى سه‌روهه لەپەپىي خۇشبەختىدا وەک تۆپە زەردد تۈوکۈنەكانى تىنسى سەر زەھى ھەر بەھەلبەزىنەوه و سەماواه تا ئەوسەر دوور دەكەوتەوه بەر دیوارى بەشە ناوخۇقىيەكە دەكەوت و دەگەپايىه‌وه بەردەميان.

له سه‌ر ئەوسەر، لە قورپەي لاي پاست، تەريكترين شوينيان ھەلبىزاد، لېقىنىڭەكانىيان دانان، سه‌روهه چوو دوو سىنى ھەلگرت، بىرىنجى زەرد و سېي، بۆ ھەر دووكىيان قەرنابىت، پارچەيەك ماسى ئەستۇور و سووره‌وەكراو، پارچەيەك رۇست، ئەوانەي دانا، دىسان چوو شەربىت و سەوزە و ليمق، چىشىتلەنەرەكان ھەركىز قوتاپىيەكىيان بەو دلە فراوانەوه نەدىيۇ، نەياندىيۇ قوتاپىيەك لە كاتى پارەدان كىپە لە دلىه‌وه نەيەت، نا سه‌روهه ھەر چەند پارەدى دابا پىتى كەم بۇو، لەكەل ماسىيەكە دەچۈووه ناو دەمە سوور نا، بەلكو پەمەيىيەكەي نيانەوه. حەزى لى بۇو بىيىتە ئهو دركە بارىكەي، نيان بەپەپىيەكە ناسكى بە نىتوان ددانە شاشەكانىدا، بە نىتوان لىتەكانىدا دەيمژى و دەرى دەھىتىايەوه، خودايە بۇونە ماسى چەند خۇشە.

ئهو كاتەي سه‌روهه بەپەپىيەكە شەوقووه سىننېيەكانى

دان، نەک نیان هەر ھیچ کەسیک جگە لە کورپیکى باریکى میھرەبان، عاشقیش لەبن پیستى سەروھر کەسینکى دیکەی نەدەدی. سەروھر وەک کورپە سەرژنانیبەکەی بەشى خویندنى زمان و ئەدەبى پوسى. كە ھەر جارەی دوو دەنکە بىرینجى دەخستە سەر کەوچكەکەی و بەپەپەزى ھىواشى بۇ دەمى دەبرد، گوايە زۇر ناسك و بەئەتكىتە، سەروھرىش ئاوا، دەستى بە نان خواردىن كرد، لەو كاتەدا بىرلى لەو نەكىد بۇوە، كە بىرادەرەكانى خویندكارەکەی بەشى پوسى لە ژۇورەکەی خويان لە بەشى ناخۆزى چۈن سىزايىان دابۇو، بە كەوگىرى گەورە ساوهرىيان بە دەمدا كىرىبۇو، پېشىيان گوتبوو، ”دەبخۇ سەگىباب، لای ئىتمە دەلىتى حۇوتى و لای چەكانىش خۇت دەكەی بە شازادە.“

نیان ھەستا، سەروھر واى زانى دەپروات، ئاۋپىكى بۇ دايەوە و گوتى، ”تۇ دانىشە من دەچم دوو چا دېتىم.“
نیان دوو چاى خەستوخۇل و شىرىينى بەغداييانەي ھينا، لە كاتى چاخواردىنەوەدا ھىواش جانتاكەی كردىوە و لە باخەللى ناوىدا، نامەكەی سەردارى دەر ھينا و گوتى، ”با ھەر لای خۇت بىن.“

سەروھر گوتى، ”ئاخىر نامەكە بۇ تۇ ھاتۇوە.“
نیان گوتى، ”تەنها بۇ من نەھاتۇوە، خەلکى دىكەش لەو نامەيەيان بەدەست گەيشتۇوە.“

سەروھر گوتى، ”لەو نامە نا، نامەي دىكەی سەرداريان بەدەست گەيشتۇوە، كە دەشى بابەتى دىكەي تىدا باس كىرىبىت، كە پەيوەندىي بە خويانەوە ھەيە.“

نیان بەنيگەرانىبەکە گوتى، ”نا ھەمووی عوزرخواھى

ئوهیه که خوشی نه ویستون، شتی دیکهش، دهشی بۇ نیوهی کچانی ئادابی نوسیبیت، من نازانم چی دیکهی بۇ ئهوان نوسیو، ناشزانم که ئه و سەرداره خۇی بە ج دهزانى؟"

سەروهر گوتى، "ھەر چۈنیك بىت ئه و نامەی تايىهت بە خۇته."

نیان دۆستانه گوتى، "با لای تو بىت، خۇ توش دوژمنى ئەمانەت نىت. ئه و كورپه ئەمانەتى نەدەزانى، چىرۇكە كانى وەك يەك دابەش كردووھ، باوھر ناكەم نامەی تايىهتى ھەبىت."

سەروهر دەستى تۈزىك جوولاند، ويستى بىخاتە سەر پەنجە بارىك و پەرسىغاريەكانى نیان، ويستى دل بخاتە دلىھە، ويستى چاۋ بخاتە چاوهكانىھە، چاوى سووراند و گوتى، "من كوشتهى ئەمانەتم، دەمھۆى لە دنیايدا كارىكەم ھەبىت، كارىك ئه و بەھىنېت ژيانمى لەسەر دابىتيم. هىچ كارىك لە جىهانەدا بۇ من لە پاراستنى ئەمانەتىكى تو گرینگەر نىيە."

نیان بۇ لەحزەيەك سەيرى چاوه پەش و گەورە و بەبريقەكانى كرد، ئه و چاوه مات و ماندوانە، ئه و ھەموو شادىيەيان لەكوى هيتناوە. ھەستىشى كرد سىتەرىكى پەش خەرىكە بەسەريدا دەرژى، دەشتىسا لە سىتەرى شەوى ئه و زەريايە بچىت، كە لەگەل ئاوابۇونى خۇردا تەواوى جوولە ئاوهكە بخاتە ژىير زەبرى خۆيەوە. لەگەل ئه وەشدا نیان گوتى، "با نامەكە لای تو بىت، ھەرچەند ئه و ئەمانەتە گرینگىيەكى زۇرى لە ژيانى مندا نىيە."

سەرەوەر گوتى، "حەز دەكەم ئەمانەتىكى تۆم لا بىت، ئەمانەتىك كە بۇ ژيانى تۆ گريينگ بىن، جا بىزانە بە خەنچەر لەت لەتم بىكەن كەس دەتوانى ليتم بىستىنى." بەفيلىكى كچانەوە، نيان گوتى، "جا كوا چىم ھەيە! ھەتا ئەوهندە گريينگ بىت تۆ بىشارىتەوە."

سەرەوەر گوتى، "كە تۆ هيچت نېبى دىارە شىتكى بەنرخ لەو دىنايەدا نىيە، مەرجىش نىيە ئەمانەت ھەر بشاردرىتەوە، تۆ زۆر شىت ھەيە، زۆر..."

سەرەوەر دەيويىست بلى، وشەيەكم بدهىيە، ژيانى من ھەر نرخى وشەيەكى تۈرى ھەيە، قىسىمەك، ئەو دەلتەم بدهىيە، تالە سىندوقى پەشى دىلما بۇ ھەتاكەتايە بىپارىزىم. لەو بۇزۇھو نيان گۇرا سەرەوەرى وەك دەمۇچاۋىكى كونج كونج جوانى، دىلنيايى و مەتمانە دەدى، كە دەشىن ژياناتى پىن بىبەستى. بىنەنگ دانىشتن، نيان خەرىكى پاڭىرىدىنى ئەو پىتەقالە بۇو كە سەرەوەر ھىتىابوو، سەرەوەر ھەستى بە پۇرانى بۇنى پىتەقالەكە كە كرد، كە لەگەل لى كىرىنەوەي ھەر پارچەيەك لە توپەكە كە بە نىتوان پەنچەكانى نياندا بەو ناوهدا بلاو دەبۇوه. يەكەم جار سەرەوەر پىتەقالى لە ھەولىر لە گەرەكى قەسران لى كىرىدەوە، ھىننە مندال بۇو دەستى نەدەگەيشتى، زىرەكانە تەلىكى كىرىبۇوه قولفە، ھەر ئەو تەلە بۇو كە ويلى تايەي پاسكىلى پى لى دەخوبى، ھەر لە كۈلانەوە تەلەكەي درىيىز دەكىرد و لە پىتەقالەكەي كىر دەكىرد و پاي دەكىشا، بەوهشىان دەگوت، "پاتار" لەبن دىوارى مالىك يان لە بەرددەرگاي باخچەيەك دادەنىشت و بەپەرى سەلېقەوە

پرته قاله کهی پاک ده کرد، ده ماره سپیه کانی نیوان قاشه کانی
دهر دینا، سپیه ری ئه و مالانه زور له هیی مالی خویان
خه ستر و خوشتربوو، هه تا (با)ش زیاتر سه ری له وان
دهدا و قژی مندال و کچه کانیانی ده لواندهوه.

هر ئه و سه رده مه بwoo عه قلی دابووه سینه ما و سوهیز
په مزی، هر ئه و سه رده مش حه زی چووبووه ناو قه سران،
وای هه ست ده کرد سوهیز په مزیه ک له کولانیک ده
ده که ویت، زور جار هه ر له ساحه عه نته ره وه به دوای کچ
و ژنه کان ده که وت، دوور و نزیک، ئه ویش کوبنیکی وردی
رهش، هیچ گرینگیان پی نه دهدا، ودک نه بیت. ئه ویش ئه و
گرینگی پی نه دانه پی خوش بwoo، دوایان ده که وت چاوی
له سه ر لاقی کچه ته نوره کورتہ کان هه لنده دگرت، ئه و کاته
ته نوره کچه کان له سه ر چوک بwoo، ژنه کان هیندله له
مه ترسیدا نه بوون، ته نه اه او اتی ئه وه بwoo که مالی ئه و ژنه
یان کچه ته نوره کور تانه چه ند پلیکانه يه کی هه بنی، تا له
هر سه رکه و تینکدا ئه و به ناسو وده بی سهیری شلکه رانیان
بکات.

هر له پرته قالدزینیش وه بwoo فیتری ده رپن دزین بwoo،
هر چه ند گه ور ببwoo، به لام هر به و تله قول فداره، له دیویو
دیواره که وه، له ده رپتی ژنانه هی گیر ده کرد، گه ور هترین
سه رکه و تینی ئه وه بwoo که بیزانی بیا یه ئه و ده رپتیه روزیک
پیشتر له پی کیدا بwoo، بونیکی قوول قوول تا بنی سپیه کانی
ده کرد، له ده موجا وی خوی هه لد هسسو، تیر ماجی ده کرد،
جا ودک ده سره قه دی ده کرد، تا که یه ک جار ئه وهی بق
هه لکه وت، که ده رپتیه که نیشانی خاوه نه کهی بدات وه، ئه ویش

كچيکى سوورەي خالخال، بەلام بەلەك سېي سېي بۇو، كچە تۆپەلە تفتىكى لىن كرد، ئەويش دەرىپىكەي لە بەرچاوى ئەو لە ناوگەلى خۆى وەردا، بە قىسى خۆى، ئەوهەش تاكە كارى نامەردانە بۇو لە ژيانىدا كردىتى.

بۇنى پىرتەقالەكەي نيان جىاواز بۇو، بۇنىك پىر لە خۆشەويىتى و ژن، شىتىكىش لە هەست و سۆز. بۇ يەكەم جار بىرى كردىوھ، كە دەبىن رەنگى دەرىپىكەي نيان چۈن بىت، كە دىتى نيان پىرتەقالەكەي كرده دوو بەش و بەشىكى بۇ ئەو لە بەرەدەمى دانا، شاگەشكە بۇو، ئىدى لاي ئەو، ئەو بەشكىدنى ژيانى دەگەياند لەنیوانىاندا، ھناسەيەكى قولى دا و گوتى، ”ژيان بە ئىنسانەكانەوە خۆشە، ژيان ئەو كاتە ماناي ھەيە كە كەسيك چاوهرىيە، شارەكانىش ئەو كاتە ھەن، كە كەسيك تىدا خۆش بۇويت، بىبۇورە، سەد جار بىبۇورە پىش ئەوهى تو بىناسم، پىش ئەوهى ئەو لەتەپىرتەقالەم بۇ بخەيتە سەر مىزەكە من نەبۇوم، لەتەپىرتەقالىك ماناي دايە بۇونى من، لەتەپىرقەقالىك سلىمانى لاي من كرده شار، پىشتر نەمدەزانى ھەيە، كە ھەيە چىيە، ئىستا دەزانم سلىمانى لەتەپىرتەقالىكى پىرتام و بۇنى ژيانە.“

نيان زور نەچۈوه ناو و تارەكەيەوە، ھەميشە و شە گرینگەكانى لاي خۆى تومار دەكىرد، دواتر بەتهنها بىرى لى دەكىرنەوە، ئەم جار گوتى، ”ئىستا زانىم سلىمانى لەتەپىرتەقالىكى سەر مىزەكەيە، بەلام لاي من ژيان متمانەيە، خۆشى و ھېزى ژيان لە متمانەدaiيە، متمانە لە ھەموو شىنگە گرینگىتە.“

سەروھر سەرەداوينكى دەست كەوتبوو، بە كويىدا ئەو

کچه دهگیری، "ئوهش سه‌لیقه و زیره‌کییه، دهبن متمانه‌ی خوت بخهیته سه‌ر شانی که‌سینک له شاخ به‌هیزتر." نیان قسه‌ی نه‌کرد، سه‌روهه دیسانه‌وه گوتی، "ناکری متمانه‌ت به که‌سینک بکه‌ی، که بۇ خوی وهک دارینکی بوش بیت، پینی بخهیته سه‌ر و بشکن."

بەپەری متمانه‌وه، قوول پوانییه ناو چاوه سه‌وزه‌کانی نیان و گوتی، "دەتوانی متمانه‌ت پیم هه‌بىن. متمانه‌ت دەخهیته سه‌ر شانی من؟"

نیان دلرەقانه گوتی، "کوره‌کان وان، له دله‌وه متمانه‌ت دەدەننى، له دله‌وه هیزت دەدەننى، دلسوزن، ئاگرن، تا دلیان دەخهیته سه‌ر، تا شانیان پیوه دەدەی، تا خوتیان تەسلیم دەکه‌ی، جا دەکشىنەوه، جا دەشکىن، که زانیان هەموو متمانه بېپوا و هېزى خوت خستوته سەریان، جا دەکشىنەوه بۇ ئەوهی هەرگیز خوت پى نەگیریتەوه، کوره‌کان وان، له کوپىدا زۇر پیویستان له‌ویدا ونن، له‌ویدا سەرگەردانت دەکەن، له‌ویدا دەتخەنە بېرەوه."

سەرەوەر لەوە ئەھريمەنتر بۇو بچیته ناو بەرگریکردن له کوران، له کوپىش له بەردەم كچىكى شىكستەبالدا، گوتی، "دلىخشم بەو قسە بەنرخانەت، بەو تىنگەيشتە جوانەت له کوران، کوران هەموویان وان، بەرگرى له خۇم ناكەم، چونكە كور نىم، من سۆفييەكەم له ئەشكەوتتا ژىاوم، نازانم، ئاگام لەوە نىيە ئىستا زەمەنلى دۇرپانى متمانەيە. دهبن کەسینک هەبىن شاياني متمانه‌ی توپ بىت؟ من ھەست ناكەم ژيانم بەھاي متمانه‌ی توپ ھەبىت، دهبن كەرامەت و ئازايەتى باپيرانىش قەرز بکەم. ئەوانەي متمانه‌ي توپيان دۇرپاندۇوه، ھەر شاياني

نەبۇون، كچ نابى بەرخىتكەللىرىرى تەنھا ملکەچى بىت،
دەبىت بەرخىتكەللىرىرىت كە ملى خۆى درىز كردوووه بۇ
”چەقۇ، بۇ قوربانىدان و سەربىرين.“

دلى نيان هەم ترس، هەم خۇشىيەكى تى گەپابۇو، بۇ
ئەوهى درىزەرى پى بىات، پرسىيى، ”چەقۇ، چەقۇي چى؟“
”چەقۇي خۇشەويسىتى، ھەلەى كچان ئەوهىيە، دەبى بە
چەقۇي خۇشەويسىتى دلى كوران دەر بەتىنى، يەك كور نا،
سەد كور و سەد دل ھەر كاميان گوتى ئاخ دەبى دەلەكەي
دۇور فېيدەي.“

دواى ئەو دانىشتىن، سەرودر زانى كە دەبىت بەتەواوى
خۆى پۇون بکاتەوە، دلى خۆى بخاتە سەر چەقۇي نيان،
بۇزى دواتر نەهاتەوە زانكۇ، ھەر خەرىكى نۇوسىيىن نامەيەك
بۇو، كە تنۆك تنۆك خوينى دەخستە سەر، نيان چاوى بۇ
گىرا نەيدىت، بۇزى دواتر سەرودر كىتىيەكى ھاملىتى لە
سىمىنەكى سوور پىچا و قىدىلەيەكى لە شىتوھى دل بۇ كرد،
كە نيانى دۆزىيەوە، خۇشىيەك لە ۋوخسارى نيان گەپا،
خۇشى و كرانەوهىيەك سەرودر ئەشاندەوە، بەلام راپايى
لە ناوەندەوە كردىبوویە دوو لەت. نيان پرسىي، ”دويىنى دىيار
نەبۇوى؟“

خۇشبەختلىرىن كور ئەوهىانە كچان لە نەھاتنى دەپرسن.
ئەو كىتىيەكەي پىشىكەش كرد و گوتى، ”خەرىكى ئەوه بۇوم.“
”نيان كىتىيەكەي وەر گرت و پرسىي، ”ئەوه؟“
”بۇ تۇم پىنجاوهتەوە لە كاتى رۇيىشتىدا بەتەنھا بىكەوە.“
نيان ئاۋرىيەكى بۇ دايەوە، ”دىسانەوە نامەيەكى سەردار
نەبىت!“

سەروده بەوپەرى كەساسىيەوە، "تو بىبىنە، ئەو كات."
 پېشترىش دلى نىيان لىنى دەدا، بەلام ئىستا بەرىتىكى
 جياوان، پېتىك نەچىتەوە سەر يەك، وەك گۇرانى
 سەرخۇشان، لە دلى خۆيدا گوتى، "ناچەمەوە ژۇورەكەم،
 لهناو ئەو ھەموو ئەزدىيەدا كوا نامە دەخويىندىرىتەوە،" كە
 بچىتە ئاودەستەكان، "بۇ كچى مىزن لى دەگەرى،" بىرى
 لە يانەي قوتاپىيان كردەوە، "ئەو كورپە كوردانەش وەك
 زەرددەوالە دەورت دەدەن، زۇرىشىyan بەئەدبىن و ھىچ نالىن،
 بە چاويانەوە دىيارە چەند بەحەسرەتن، دەيانەوى ھەموو
 شتىك بىزانن، بەس وانەكانيان نېبى، "زۇرىش حەزىيان لە
 كچى عەرەبە، ئەو جارەش كە ھەدىل خۆى شۇپ كردەوە،
 بۇ ئەوهى بەسرتە قىسىمەكى پى بلى، دىتنى، ھەر ھاوبىئ
 كوردەكەي ئەولالاى خۆى دىت، بە چاوى دل نا، ھەر
 بەو دوو چاوه سەۋازانەيەوە، دىتى ھەردووكىيان، چۈونە
 ناوجەپىكەيەوە، ئەو ھەدىلە مردوومراوەش مردووى سەر
 قەبران بەئاكا دىتنى. نىيان حەزى دەكىرد لەكەل ھەموو قوتاپىيە
 كوردەكان دۆست بىت، دەشىگوت، "مالىيانم بەقور نەگرت،
 ھېتىدە باسى شەھىد و كورد و چوار پارچە دەكەن خەرىكە
 زراوم بچى،" سەردار نېبىت، ھەموو جارى پىنى دەگوت،
 "نىيان گىان كورد و مالكاولىكردن و قوربانى لەو لا، لە دىبوى
 ھەمرىن دابنى، خەرىكى ئەو دلە گەپەي خۆت بە، لەجىاتىنى
 ئەو ھەموو غەمبارىيە، ھەيف نىبى ئەو لىوانەت سوور نېبى
 " بە..."

نىيان نېيدەھېشىت تەواوى بکات، دەيگوت، "ئەى تو، ئەى
 دلە حىزەكەي تو..."

سەردار بەگالىتەوە دەيگۈت، "عاشقى كىو و تەلان و
بەندەنى بەرزم ئەمن... عاشقى دلىكى وەك بەردم ئەمن..."
دىسانەوە، سەردار دىسانەوە قىسى ئىچ و دلە حىزەكەي.
لە بەر خۆيەوە گوتى، "پياوى خويىرى،" دەشىزانى ئەو
دلە سەرشىتەي خۆيشى دابايدە، خۆشى دەۋىست، جا كە
دەگىرا وەك داخىتكە بە دلىدا دەچوو، گوتىشى، "جا بۇ ئىستا
نەچوووا!"

ئىستا بچىتە كۆئ ئەم نامە يە بخوينىتەوە، كە كور بايە
دەچووە چايخانەي پەرلەمان، كە يەك-دwoo كىتىي خويىندىبايەوە
يان ئەكتەر بايە، دەچووە قاوهخانەي بەرازىلى. چايخانەكانى
ئەو ولاتە هەرگىز گولىكىيان تىدا ناپاشكوى، سوپايدەك لە پياو
بەرامبەر يەكتەر دادەنىشىن، ئەوەندەي دەتوانن بەسەر يەكتەردا
دەرسىتەوە.

باشترين جىنگا كىتىخانەي، گەرايەوە، بەبى ئەوهى سەيرى
كەس بىكەت، چووە كىتىخانەي مەركەزى، پشت ئاداب،
چەند مامۇستايەكى شىك و سەرسىبى لىزەولەۋى خەرىكى
خويىندەوە بۇون، چووە پاپەوە بچووڭكە كە چەند كوشىسىكى
كەمىلى بۇو، دانىشت، قىدىلە سوورە دلىيەكەي كردهو،
خۆرى بە كىتىيەكەوە خەرىك نەكىد، نامەكەي كردهو، كە
ھېچى واي لە كىتىيەكە كەمتر نەبۇو، ھەستىنە ئاشنا گوتى،
"مەيخوينەوە تەنها نامە سەرى كەجانى كردووە بە قوردا."

ھەستەكە بە دەنگىنەكى بەرزرەر گوتى،
"ئەوهى لە نامەدا دەنۇوسرى ئەو وشانەن لە ژياندا
جىتىان نابىتەوە."

فەرامۇشى كىد، ئەو ھەستە نەفرەتىيەش لە خۆشەويسىتىدا

جیئی نابیتهوه. ههسته که توندتر گوته،
 "مهیخوینه وه، ئه و نامه يه ده بتاته سه پینگایه ک، هرگیز
 ناگه پینتنه وه سه رینگاکهی خوت.
 دهستی راگرت و چاوی نووقاند،
 "خودایه پینگای ئیستای من چیبه؟"
 نیانیش نهیده ویست بگه پینتنه وه سه رئه و پینگایه، حزی
 ده کرد بچیته سه رینگایه ک بفریت، بفریت و ته نوره کهی
 با بیبات، ده نگیکی دیکه له ناووه وه ده یگوت،
 "ههسته ئالتونه کانن ده بنه وشه، ههسته ئاوریشمییه کانن
 ده بنه پیت، بیخوینه وه."

عهشق مردن بتهنها...

من تو وهک رووباریک ده بینم، رووباریک من ده بهی،
 بینده سه لاتانه که تو ومهته ناوت، ئوهش دلخوشییه کی
 گهوره يه بق من، که فریشم بدهیته ده ری شادمانم، چونکه
 ئاوی توم لى ده تکنی.

من رهشم، له شه و گریان و مردن رهشتدم، من له و
 گنجه ناسک و سه رسوو کانه نیم، وهک شه مال بهلاتدا
 تینده په بن. من بیزنه ئاویکم سه یاره يه ک فریتی داوه ته
 سه ر کراسه سپییه که ت، در کنیکم به دامینتنه وه نووساوم.
 من رهشم، رهمز و ناخی رهشم، له شه و رهشتدم، هه مو
 ئه و ئارامییه ای شه و ههیتی دهیخه مه دلی تزووه، من نازانم
 عاشقانه بدؤیم، به لام ده زانم ژیانی من ئه گهر بایه خیکی
 هه بیت بق ههستانه وهی توبیه له ناو چلپاوا، ئه گهر بایه خیکم
 مایبیت تهنا بق ئوهیه تو له ناو گه رده لیوول بگرمه وه، ئه و

چەند دىپەم بۇ تۇ نەنۇسىيە. ئەوانەم بۇ خۆم بۇ شەرھى
حالى دل نۇوسىيە. دەنا بە تۇ دەلىم، ئىدى من بەنى تۇ نىم،
من دارى ژەقەبۈوت بۇوم، بە لېكى لە بالاى تۇ متوربە
بۇوم، من ئىستا پىتە قالى سەوز دەگرم، ئەگەر لەگەلم بىت
وەك ئەو تۆوهى لە بىابان خەرىكە بىبىتە خۇل چاوهپىتى
دلىپە ئاوىتكە، تا بىرى، منىش چاوهپىتى وشەيەكى تۇم تا
بىزىمەوە و سەوز بىمەوە. تۇ ئازادىت، ئازادىت باران، دەكىرى
لىم گەپتى بىزىم و بىمە خۇل، دەكىرى پىتم پىندا بىنېت و نم
بکەى، چەند شىرىنە لەزىر پىتىكەنلى تۇدا ون بىم، دوامىنلى
ئەم دىنایەم ژىر پىنگانى تۇ بىت، خەم مەخۇ من دەبى ون
بىم، خۇيندن، وانه، مامۇستا، زانكۆ و ژيان بۇ من كۆتا يىيان
هاتووه، پىش ئەوهى تۇ بناسىم، چونكە زەمەنلى من، زەمەنلى
پىش تۇ و دواى ناسىنى تويى، خەم مەخۇ ھەموو ئەوانە لە
ژيانى مندا مردوون تەنها تۇ دەتوانى بە فۇويەك ھەموو
ئەوانە زىندۇو بکەيەوە، تۇ مەسيحى منى، كە من زىندۇو
دەكەيەوە دەبى ھەموو دىبا سوجىدەت بۇ بەرن. تەنها تۇ
دەتوانى ماناي ژيانم فيئر بکەيەوە، من ژيان بەو شىنۋەيە
حونجە دەكەم، كە تۇ پىتم دەلىتى.

من تۈوشى مۇوسىيەت بۇوم، من تۈوشى عەشقىك
بۇوم لە مىرىن و ژياندا، لە بۇون و لە نېبۈوندا دىشادىم
دەكەت، دىشادى بۇ دۆزەخ چ مۇسىيەتىكە. تەنها ئەوهەنديە تۇ
بەرپرس نىت لە مىرىنى من، تەنها ھۆى ژيانوھەميت. خەم
مەخۇ تۇ لە بىزەنگىرىنى ژيانى مندا دەستت نىيە، ژيانى
من بۇ خۆى لەپەرپى باشىدا خۇلەمېشە، تۇ رەنگ بە ژيانم
دەبەخشى.

تۆ تاقه پیغەمبەری کە پەیامى بەھەشتت نەھیناوه، بەلکو
بەھەشتت بە حورى و ھەنگوين و دارستانەوە بۆ من ھیناوه.
تۆ پیغەمبەریئى تاقانەي، بەلین نادى، بەبى ئەوهى نويىز و
بۇزۇوم بەسەردا فەرز بکەي شەپابەن تەھورت بەسەردا
پاشتووم، تەنها بەسەر مەندانى، بەسەر ھەممو ئەوانەي
چاویان دەكەۋىتە سەرت.

تۆ نابىنى، بەيانىيان كە تىدەپەرى كەناسەكان شەريانە
كاميان كلينىكسە بە عارەقەكەي تۆ ھەلگىرىتەوە، ھەركىز
ئەوندە كەناسە لەسەر پاكىرىنەوەي دوكانى زېپىنگەرەكان
نەبۇتە شەپيان، كە پېن لە خۆلى زېرى. تۆ سەرنجت
داوه لە ھەر شەقامىتك تىپەرى سەيارەكان سەريان لى
تىك دەچىت، تۆ بىرەت لەوە نەكىرىۋەتەوە بۇچى ھەممو
مامۇستاكان لە پۇلەكەي تۆدا دەبنە فەيلەسۈوف. ھەركىز
بىرەت لەوە نەكىرىۋەتەوە بۇچى ھەممو ھاۋپۇلەكان، ھەممو
ھاۋپىكانت بە كورد و عەرەب و توركومان و ئەفرىقييەوە
بوونە شاعير. ناپرسىت ئەو كورە بەستەزمانە يابانىيەي لە
پۇلەكتان بۇو، كاتسىوو مۇرى بۇ نايەتەوە؟ ئەو ئىستا تەنها
خەرىكى نۇوسىنى شىعىرە لەسەر تۆ، ناوى ناولىت كەفى
شەپۇل. ئەگەر شىعىر لەسەر خەيار و تەماتەش بنۇوسىن
ھەرمەبەستيان توقىيە. من تازە گەيشتۇومە بەھەشتى خۆم چ
لەئىر پىت بىت، چ لەناو دلتدا.

بىبورە ناوى دلى تۆم بە زاردا ھاتبى، جارى ئەوه بۇ
من زۇرە، ئەگەر سەد سال دواي من بىرى، بىبورە گوتىم
بىرى، ئەگەر سەد سال دواي من بىرى، لە سووچىتكى دلتدا
چاوهرى دەكەم و لەگەل تۆدا دىنە گۇرپەوە. مردىن لە دلى

تۇدا چەند شىرىيىترە لە ژيان لەناو ئاۋرىيىشىدا.
شەو و رۇز، ھاوين و زستان ھەركىز لاي من گرينىكىيەكىان
نەبۇوه، ژيان بۇ من تىپەپىن بۇوه بەناو بىبابانىك لە تۆز و
درېك و دال، تىپەپىنلىكى ئىجبارىيە بۇ من بەناو توپلىكىدا، كە
ناتوانم سەرمى تىدا بەرز بکەمەوه.

ژيان لاي من وا بۇو، ژيان بۇ من ژۇورە نىرم و تارىك
و قۇولەكانى قەلاتى ھەولىرىنىيە، نە پۇوناكى و نە خۇشتىت
دەداتى، كەچى ناتوانى دەستى لى ھەلگرى. من توانىم، من
دەمەتكە دەستم لە ژيان ھەلگرتۇووه، لاقىنكم نا، ھەزىدۇوك
لاقم لە دىنالىكەي دىكەن، تەنها چاوهەكانىم، تەنها نىگاكانىم
ماون لەسەر تۆ، قىسىمەكى تۆ من لە مەردىن ناگىنېتەوه،
قىسىمەكى تۆ لەناو شەو دەرم ناھىتى، نا، بەلكو قىسىمەكى تۆ
ژيان دەداتەوه مەردىن، شەو دەكتە چراخان. من چاوهپىم،
چاوهپى ئەو پۇوناك بۇونەوهىم.

ھەموو ئەوهى شاعيرەكان و تۈوييانە درۇيە، خەيالە، تەنها
ئەوهى من دەيلىم پاستىيە، من مەرىك بۇوم بە دەستى ژيانەوه،
لە دەست پەزالتى بىوز ھەلاتۇوم و تۆ سەرم بېرە و بې
جەللادىم، تا من بىمە خاوهنى جوانلىرىن جەللاد لە سەرانسەرى
بۇوندا، مەرىك ھاتقىتە بەر دەستت بەملى درىيىز و بىتۇوکووه، تۆ
تەنها بە پەنجە بارىكەكانت، وەك نىشانەي سەربىرىن پەنجەيەك،
نىتۈكىنك بە ملىدا بىنە سەرى گلۇر دەبىتەوه. ئەوه قىسى
شاعيرەكان نىيە، تۆ بە قىسىمەك موعىجىزەيەك دەخولقىنى،
موعىجىزەيەك زۆر لەوانەي پىنگەمبەرەكان بالاتر. تۆ بە قىسىمەك
مەرىكى سەربىراو، مەرىكى تارىك و شەكەت و پەككەوتە، بە
تاڭە قىسىمەك دەكەيتە كۆتۈر.

تو هرگیز خمی ئوهەت نەبیت چ وەلامیکم دەدەيتەو،
 دلشکانی من ئەزەلیيە، ئەگەر نەشمکەيتە كۆتر، كۆتريک بېيتە
 گولى سەر كراسەكەت، كۆتريک ئەو وردهنانە كوبكاتەوە لە
 كاتى نانخواردىندا دەكەونە كۆشت، نا كە نەشمکەيتە كۆتر
 تا بىدەمە شەقەيى بال، دلىبا بە بە پۇحى كۆتەرەوە دەمرم،
 ئەوهەش باشترين پىكەوتە بېيتە سەر پىتى لە دەنیادەرچۈويەك.
 تو دلشادى ھەموو دنيا لە بەردەمتە، دەست بە هەر
 ئاراستەيەكدا ھەلبىرى، ئەو شۇينە دەبىتە باخچە و گول،
 دەبىتە مىرگ و كانى. چاو لە ھەر گەنجىك كەى، بۇ ئەبەد
 بەختەوەر دەبىت، نيازى دلى خۇت بىدەيتە ئەو ئىمام موسايى
 كازمە لە گۇرەكەي دىتە دەرى، چاونىك بىدەيتە ئەو دەروينىش
 و توبەكارە هيىدى و پاكسستانى و ئەفغانيانەي، خزمەتى
 تەكىيە شىيخ عەبدولقادر دەكەن، بە سرپىنەوەي پەنجەرە و
 دەرگا و مالىنى ھەوشەكەيەوە پېر بۇون، پىشە تىسکەنە كانيان
 رەش دەبىتەوە، تەنها نىكايدىكىان بىدەيە گەنج گەنج دەبنەوە
 و ئەو كات دەزانىن كى خاوهنى چاونفووس و كەرامەتە و
 دوات دەكەون.

تو بەختەوەريت نامەيەك بۇ جەللادەكانى ئەبۇو غریب
 بىتىرە، ئەو شەو كەس بەدارەوە ناكەن. ئەو شەو كەس
 داركارى ناكەن و نىنۇك و پەنجەي كەس ھەلناكىشىن. تو
 بەختەوەريت بۇ ھەموو دنيا، ئەگەر شەۋىيك، ھەر شەۋىيك
 پىاسەيەك بىكەي بە جادە و كۈلانەكانى بەغدادا، ھەر چى
 شىيت و مەست و كچى سەرگەردان و پېرەپىاوى دەركراو
 ھەيە بە زەرددە خەنەيەكى تو دەگەشىتەوە و ھەست دەكەن
 هيىشتا لە دەنیادا دادپەرورى ماوە.

تۇ بەختە وەرىت لە زانكۈزىيە، لە تەواوى زانكۈكانى بەغدا
چاولەھەر كورپىك، مامۇستايىك دابىرى، بۇ ھەتاھەتايىه
دەبىتە خزمەتكارت، دىنيات بۇ پېر دەكتە لە بالىنە، تۇ گوئى
مەدە ئەوهى كورپىك ئەوهى نەزانىيە و ئىستا لە قوراودا
دەزى. تۇ ئەوهەندەي خۇر ئازادىت، ئەو شەوه سەختەي
من پۇوناك بکەيتەوه، يان شەقامەكانى ئەوان پېر بکەي
لە ئومىندى. تۇ ئازادى موعىجىزەيەك بنوينى و ڈيان بە بەر
كەلاكى مەپىكى پېردا بکەيەوه يان بچىيە باخچەي ئەوان.
ھەر بېيارىنک بەھى ئەو بۇۋانەي من بەسەريان دەبەم
ھىي تۇن، تۇ قەلەمتلى داون بىزىم. ئەو بۇۋەتەي من و تۇ
و سەردار وىنەكەمان گرت، ئەو بۇۋەتە بە ھەموو حىسابىنک
دواپۇزى ڇيانم بۇو، لە وەتەي ھەم و يىستۇرمە خۆم دواپۇزى
ڇيانى خۆم دىيارى بکەم، چارەنۇوس و شىرىپەنچە و گوللە
چىن تا دواپۇزى ڇيانى من بنووسن. نا ڇيان ئەوه ناھىنى بە
زۇر جىيى بھېلى، من بېيارم دابۇو ئەو بۇۋەتە دواپۇزى ڇيانم
بىت، مۇوسىنک لە باخەلدا بۇو، لە گىرفانى چەپم، لەسەر دلەم
دانابۇو، خوينى پەش و سىستى من تەنها بە دەمى مۇوسىنک
دەكە وىتە ھەلپە و جوولە و سەما، ئەويش راست لە دەمارە
شىنەكەي مەچەكم، ئەو بۇۋەتە بۇنىك لە جەڭەنچە و، بەنگىك
لە وىنەكەوه، مۇوسەكەي باخەلمى تواندەوه، بەبى بېرىن
جوڭەي خستەوە دەمارە شىنەكەي مەچەكم.
ئىدى ئەو بۇۋانە ھىي تۇن، تۇ بە پەنچەكانى خۇت
نۇوسىتەوە، لە وىنەيەوه ھەموو چىركە و بۇۋەتەكانى من
بە ماركەي تۇوه لەدایك دەبن. لە گۇرسەستانى مەلىكەكان،
من چۈن بەتەنها لە گۇرسەستانى مەلىكەكان جىت دەھىلەم،

چاوم له ودیو گرده کوه به دواته وه بwoo، تنهها من دهمدی
مهلیک غازی چون سه‌ری له گوره که‌ی هیناوه‌ته ده‌ری، تا
تؤ ببینی. تاکه که‌سینک شایانی مردن و زیندانی و پیسواییه
ئه‌و سه‌رداره گه‌مژه‌یه‌ی هاپریمانه، تنهها ئه‌و به سینگی
پرهه‌ناسه‌ی تؤوه به‌ره و مه‌رگ پویشت.

من نامه‌وی ئه‌و بپیاره بدھی. نامه‌وی پیم بلیتی به‌لئی.
نامه‌وی موعجیزه بق من بنوینی، نا، هاتنت بق لای من،
ئه‌گهر ژیانت بق بخمه سه‌ر سه‌مای بولبول ڇان و مردنه.
تالی ژیانی من به‌شی له‌ناوبردنی ته‌واوی مشک و ماری
سه‌ر زه‌وی ده‌کات، ژه‌هري ژیانی من به‌شی کوشتنی
ته‌واوی زینده‌وهره خوشبخته‌کانی سه‌رزه‌وی ده‌کات. تؤ له
من گه‌بری، تؤ له من گه‌بری مووسینک ده‌توانی ثارامی بق
من بکریت‌هه‌و. چرقه‌یه‌کی کاره‌با جه‌سته‌ی خاموشم، پرچم
هیمن ده‌کات‌هه‌و، به‌لام تؤ تکایه له‌و هه‌موو خوش‌ویستیه‌ی
من نزیک مه‌به‌و، له‌و هه‌موو عه‌شقه‌ی من نزیک مه‌به‌و،
وشه‌یه‌کیشم بق مه‌نووسه، با به‌حسره‌تله‌و بمرم، نه‌ک
به‌ژه‌هره‌و.

ئه‌گهر جورئه‌تم هه‌بی، ئاختر عاشقبوون به‌شی زوری
جورئه‌تت ده‌با، ئه‌گهر جورئه‌تم هه‌بیت، تا تؤ ئه‌م نامه‌یه
ده‌خوینیت‌هه‌و، تا تؤ هه‌ناسه‌یه‌کی به‌زه‌بیم بق هه‌لده‌کیشی،
من چوومه‌تله دوختیکی دیکه‌و، دوختیک که پیویستی به
ترپه‌ترپی دل و فیچه‌ی خوین نییه. به خه‌یالی ئه‌وهی که
تؤ، تنهها له پروی خه‌مخوری و ئینسانیه‌تله‌و به‌دوامدا
ده‌گه‌بری، به‌و خه‌یاله‌و چاو لینک ده‌نیتم، نا ده‌مه شه‌قه‌ی
بال، بال بق کوتره‌کان جن ده‌هیلم. ئه‌گهر کرا بچو سه‌یداوا،

بینه کوتره کانم چون توله له سه رزه وی ده کنه وه، فرینیان
ده دنه ئاسمان و جيقتنه يان به زهوي. خه بؤ من مهقو.
من وردەورده شى دەبىھو، دەبىھو خۇل و هەلم و کانزا
و دەگەپىھو سروشى خۆم، ئەگەر بويىرى ئەوهەم ھەبى.

نيان كە سەرى بەرز كرده و زانىي هيشتا لە كتىباخانە كەيە،
پۇوناكيى ناو دەرگا و پەنچەرە كە بەتەواوى چاوابان پى
داخست، ئەو زۇر قوول و نزىك چووبۇو ناو نامە كەوە،
ھېچى نەدەدى، تارمايىيە كى بارىكى دىت، كە سەرى بەرز
كرده و نەو پۇيىشت، نيان ھەستا، چەند كورسىيە كى وە
تەقەورەقە خست، مامۇستا و كتىب خويتەرە كانى دىكە
سەريان بەرز كرده و، ويستى ھاوار بکات و بلى، "سەرورە
نەرفى،" چاوه کان بىدەنگىان كرد، بۇ ئەوهى ژيانى كەسىنگ
پىزگار بکەي دەبى شەرمەزارىش بىت.

چووە دەرى، دواي تارمايىيە كە كەوت، تارمايىيە كە
خىراتر، پىلاوه کانى يارمەتى نادەن، خىراتر، تارمايىيە كە
دەيەوى خۇرى دەرباز بکات، دەيەوى خۇرى لى بشارىتە و،
نيان خىراتر، لە شەقامى گشتى، پەربىيە و، دەنگى ئۆتۈمبىل
و خەلک، تارمايىيە كە پىچ دەكتە و، نيانىش، دەنگى ئىستقپ
و خشانى پاس، ھاوارى ژنان، نيان ناوهستى، تارمايىيە كەش
خىرايە، نيان را دەكتە، دەنگى پىلاوه شىنە كانى تارمايىيە كە
دەوەستىنى، نيان توند دەستى دەگرىت، تارمايىيە كە ئاۋەر
دەداتە و، نيان را دەچلە كى، جا زەرد و سوور دەبىتە و، چى؟

له دلی خویدا چی؟ ئهی ههوالی مردنەکەت چی؟ بەشەوقۇوه،
بەتاسانەوە گوتى، "زانىم تۆى، زانىم خوت لە من گرتۇوە،
سەردار ئەوە تۆ لەكۈتى؟ بۆ خوت ون كردووە؟"
بەخۇشىيەوە، بەلام دىسانەوە بەپەپى بىباكىيەوە گوتى،
”من خۆم ون نەكىردووە، ئىتۇھ وتنان كردووەم.“

نیان حەوسەلەی ئەو قىسە بەتۈيكلانەی نەبۇو، بەپەلە
گوتى، "فرىبا بکەوە، سەرورەر خەرىكە خۆى دەكۈزى."
دىسانەوە سەردار فەرامۇشكارانە گوتى، "مردن و ژيان
بۆ ئەو جىاوازىيەكى زورى نىيە. باوەر ناكەم مەرنىش ئەوى
بۇى، مەرنىش دلى بەۋەوە نىيە."

نیان خىترا گوتى، "نامەيەكى درېئى بۆ من نۇوسىيە، ئەو
نۇوسىرىنکى گەورەيە، عاشقىنى شىتە، من دلّم پىتوھىتى.
سەردار گەشايىھو و توند نیانى لەسەر ئەو شەقامە
لەباوهش كرد، گوتى، "چەند خۇشە، توش دلت چووھ
سەر كەسىك، توش دلت بە كەسىكەوە نۇوسا، با ژەھر و
تاعۇونىش بىت، خۇشەويىستى دەيکاتە ھەنگوين."

نیان دەستى سەردارى راکىشا و چووھ ناو كىتىخانەكە
تا كىتىب و نامەكە بىتى، سەرسام بۇو كە دىتى لە شۇينى
خۇيان نەماون، نەپەرسى، خىترا گوتى، "با بچىن، با بچىن
سەرور بدقۇزىنەوە، با فريايى كەۋىن، زۆر تەنھايە."

سەردار كە دەيزانى سەرور لە كونىكەوە چاودىرىيى
نیانى كردووە، هەر بقىيەش نامە و كىتىبەكەى دىزىوھتەوە
تا دەست كەس نەكەون، گوتى، "سەغلىت مەبە، من دلى
سەرور دەناسىم، ئىستا بى ئەوهى هەوالىشى بەدەيتى، بەو
ھەستەي تۆ مەست بۇوە، ئەو لە كونىكى ئاسمانەوە ھەمۇو

شىنچ دەبىنى، تازە نەك مۇوسى، ھەزار گوللە لە دلى بىدەن
نامرى.“

نیان بە ترس و نىگەرانى و تەۋسىە و پوانىيە سەردار،
ئەو گوتى، ”بەپاستەم، مۇلەت لە ئىزرايىل وەر دەگرىنت و
چاوهپىنى تۆ دەكەت، تا تۆ نەبىنېتە وە هەناسەش نادات،
ئەگەر بەو ھەناسەپاگرتە بىرى. بىبۇرە من ناتوانىم جارى
خۆم دەر بخەم، وە زۇم باش نىيە، ھەندى كىتىمى ئەمانەتم
بۇ كىتىخانە كە هيتابۇۋە، دەمىك بۇو سەيرم دەكىرى.
(بەگالىتە وە) لە پوخسارتە وە زانىم تۆش لە دەست چۈسى.
تۆش چۈويتە جىهانە كەى سەرورە، تۆش مۇوسىك دەخەيتە
بەرباخەلت.“

نیان بە جىدىتىر گوتى، ”يەكجارىش وانا، خۆى نا،
نامەكەى ئەنگاوتۇومى.“

سەردار گوتى، ”ئاكايەكت لەو دلە لە تلەتانە بىن چەقۇكىش.“
پۇيىشت، نیان هيشتا وە ستابۇو، سەردار دەستى بە
نیشانە دوعاخوازى بۇ ھەلبىرى، نیان گوتى، ”خوات لە كەل
سەرسەرى.“

خۇشەويىستى ئاوايە، كە لە شۇينىك دەركەۋى، دەتەقىتە وە،
لە سەد شوين چەقۇ ھەلدە كىشىرىت و بانگى شەر دەدرى.
بەغدا شارىكە بۇ خۇشەويىستى، بۇ خۆى نا كە ھەميشە
چاوهيان لە سەر يەڭىرە، بۇ خەلکى ئەو شارانەي پاو نراون
و پەراكەندە بۇون. خۇشەويىستى سەرورە و نیان وەك

نامه‌ی نهینی، بهناو قوتاپیانی زانکوکانی به‌غدادا بلاو بزووه.
سه‌روهر دیوه رهشه‌که‌ی، دیوه پر مردن و بیزارکه‌که‌ی،
نیان دیوه به‌رهونه‌قه‌که‌ی، "ئه و دوانه چون پیک هاتن،
هیچیان له یه‌کتر ناجنی؟"

"ئه و ئالوز و تاریک و پرمهینه‌ت."

"ئه و ساده و پووناک و ئاسووده."

"وەک ئه‌وه‌یه تیشکی خور بکه‌ویته سه‌ر شاریکی ویران."
شاریکی سووتاو و بۆگەن."

"جۆگکیه ک پئی بکه‌ویته بیابان و شک دهکات."

خوشویستی ئاوایه و هاولیکانی نادۇزیتەوە، دەکەویته
سه‌ر شاریکی ویران و مشکیک لە کونیک دیته دھرى،
بەرخینک لە ویرانه‌یه‌کدا چاوه‌ریتی پووناکى دهکات، ژنیک،
مندالیک لە پەنایه‌ک ماوه و پزگاریان دەبى. ئه‌وان پییان وا
بوو شار کە سووتا ئىدى نابىن خۇریشى لى ھەلبى، پییان
وا بوو ھەلیش بىن جگە لە بەرزبۇونه‌وھى دووكەل ھېچى
دى نابىنی. ئه‌وان نازانن کە ھىشتا ئا دەروات و خونچە‌یه‌ک
چاوه‌ریتی کرانه‌وھ دهکات.

خوشویستی ئاوایه، سه‌روهر پووی کرايەوە، پهونه‌قىك
پىسته رهشە جىپەکەی داپۇشىبۇو، ددانه سېپى و درېزەکانى
سه‌روهر دھر كەوتبوون. نيانىش باوه‌شىك گول بوو بە
پىگادا دەرۋىشت. رۇزانه پىكەوە بۇون، باخچەکانى ئاداب،
يانەی قوتاپیان، پیاسە و عەشقبارى، وەزىرييە و مەعەد
بەریتانى، ھەموویان دەيانناسىن. شەوانه سه‌روهر نامەی
دەننووسى، نامەی بۇ خۇى دەننووسى، بۇ نیان، بۇ بابى
بىنگۈرپى، بۇ دايىكى:

دایه گيان...

من بەختەوەرم، ھەموو شىتىكم ھەيە، خۇر بە ئارەزۇوى
من ھەلدى، بەغدا، شەقام و خەلکەكەي، پىرد و بۇوبار و
باخچەكانى، ھەموويان، ھەتا سەربازە مۇنەكانىشى بۆ
من پىددەكەنن. بەھەلە ئەو شارە بە هيى ئەبو جەعفەرى
مەنسۇور ناوزەد كراوه، يان دەلىن شارى هارپونە پەشىدە،
ئەم شارە بۆ من، سەرووەرى مەرىيەمە پەش، دروست كراوه.
قوربانى نەعلەكانى گولنارى خوشكم بىم، چاوى سالار ماج
دەكەم.

سەرووەر لە نامەيەكدا بۆ خۇى نۇوسىيىوو:

بەختەوەرى كە دىت دەركاشى لى نەكەيتەوە بە شەق
دەيشكىنى.

لە نامەيەكدا بۆ نيان ئاوا دەست بىن دەكات:

ئەو گولەى لە بىابان پەگى دەگاتە ئاوا، ھەرگىز نامرى، بىابان
ھەرگىز ئەو گولەى نىيە، ئەو ئەفسانەيە، ئەو گولە لىنرە
لە دلى شەقشقۇقى مندا ھەيە. پەگى بە تەواوى دەمارەكانى
خوينمدا بلاو بۇتەوە، ھەرگىز وشك ناكات، لەجياتىيى دەمار،
پەگى ئەو گولەيە ئىستا خوين بۆ مىشكىم، بۆ تەواوى
خانەكانى جەستەم دەگۈوازىتەوە.

ھەموو پۇزى بەيانىيان لەسەر كورسىيەكانى پشت

یاریگاکه، یان باخچه ته ریکه کانی پشت بهشی فارسی
داده نیشن، دواتر ده چوونه ده ری، ده چوونه کورنیش، له
پشت باله خانه گهوره کهی مه دینه توب، له هه ر شوینی
چوْل با، نیان سه ری به سینگی سه روهر ده کرد، سه ری
به سه ر دلی ده کرد، ئه ویش نامه و شیعره بینکوتاییبه کانی بو
ده خویندنه وه:

هه موو شتیک هاتوتنه وه جیئی خوی، بالنده سه ر لیشیواوه کان،
خاله کان بو شوینی خویان، نیان بو سه ر سینگم، هه موو
شتیک گه راوه ته وه شوینی خوی ده یگوت، پیشتر خالی
سه ر و شه کان بیمه بست به سه ر لاهه ره کاندا بلاو بیونه وه،
نامه کان وهک زیان هیچ مانا یه کیان نه بیو، ئیستا نا، هه ر
خاله و له شوینی خویه تی، نیان هه ستی به پهگی گوله کهی
ناو دلی سه روهر ده کرد، به سه د زمان خوی ده کرد به
گوییچکهی نیاندا.

سه روهر شاگه شکه بیوو، کچیکی سلیمانی، بهو هه موو
جوانییه وه عاشقی بیووه، کچیکی خه لکی سلیمانی که م نییه،
له مه لکه ندییش لهدایک بیوو بی، نه وهی برايم پاشا، کچیک
به تاجیکی زیپینه وه، کچیک به هه موو په نگه کانی شاخی
گویژه وه، که هه مووی باعیسی کهیف و سرور بیو،
عاشقی بیوو، سه ر به سینگی ده کات و له سه ر گزی مه مکه
بچووکه کانی هه ست به هه ناسه ه ده کات.

خوش ویستی ئاوایه، سه روهر کراسی سور و
پان تو لی سپی له به ر ده کرد، هه ر میزو وله یه کی دیبا، هه ر
په په سیلکه یه کی دیبا یه پووشی به ده نووکه وه یه و دلی پی

خۇش بۇو. واي دەزانى ھىلانە بۇ ئەو ھەلەچىن، كە دارىتكى
گولى دەكرد، ئەو سوپاسى دەكرد، چونكە دەيزانى بۇ ئەو
دەپشكى. سەرورەر تا دنيا دنيا يە لە مەمنۇونىي ئەو سەدان
دارپەرتقالەي وەزىرىيە دەر ناچى، بە وەرز و بى وەرز
سەرتاپايان لە كولۇوك ھەلەكتىشا، ئەو دارانە دلى خۇيان
بۇ عەشقەكەي سەرورەر بە درىئىزى شەقامەكان پاخستبوو.
رۇزىك لە باخچە تەرىكەكەي بەشى زمانى فارسى، نيان
دىسان سەرى خستبووه سەر دلى سەرورەر، ھەناسەي
بەئاستەم بەر سىنگى سەرور دەكەوت، سەرورەر دەستى
خستە ناو قىزىهە، وەك پەريزى ھەموو دنيا ئاگىر بىرى،
دلى كېپەي كرد. سەرى نيانى سوورپاند. بە لىتوه پەش و
ھەلبىزىكاكەن توند لىتوه ئال و گوشتنەكەي نيانى ماج كرد،
عاشقەكان پىش ئەوهى خوتىيان تىكەل بى، پىويىستە ليكىيان
تىكەل بى. دنيا تەواو ئارام بۇو، گولىنى سې تەواوى
دنىاي داپوشى، گولىك وەك فەرشى پاشا ئەوان لەسەرى
پال كەوتبوون.

دەنگىك وەك چڭاۋىنەكى رەش بەر گولەكە كەوت، "ئىتوه
شەرم ناكەن، بىئەدەبىنە."
كاپراي عەربى چايچى بۇو، گوتى، "بەراستى كوردىش
بىنامووسن."

خۇشەويسىتى ئاوابىه، لە دلىكەوە سەر دەر دېتى، لە
سەد سىنهوھ بىق و ژەھر دەپىزى. با ھەر ھاوار بىكەت
خۆ ئەوان گوپىانلى نىيە. ئەوان، سەرورەر و نيان دوو
گۇماو بۇون، دوو گۇماوى لىتەيى، دوو گۇماوى چلىپا و
سيانابىش، ھىواش ھىواش تىكەل دەبۇون. لە ھەلچۈوندا

وهختیک مانگی خوشویستی دهگه یشته سه ر سه ریان،
ئوهند نه بیو بکه ویته ناویان، هله چوون و دهکه وتنه ناو
یه کتری، که وتنیک که ئاو به هله چوونی مانگ دهگه رایه وه
شوینی خوی، ئهوان نه دهگه رانه وه شوینی خویان، سه روهر
مه حمود به لهک، مریمه پهش و ژووره نسرمه کانی قه لاتینی
له نیاندا جن دهه یشت و نیانیش که مالی به زاز و پینچ برای
وهک گول و ئاگر و دایکنیکی شازنی سه بهئی لای سه روهر
جن دهه یشت.

ئهوان هر شتیک له ناو یه کتردا جن بهیلن کابرات چایچی
واز ناهیتی، دووباره گوتی، "ئیوه شهرم ناکهن، گوتان نییه؟"
به سه روکی به شهکهی خویان ده لیت، ئه ویش هر له
ژووره کهی خویه وه ته ماشایان ده کات، مامؤستاکان و دوو
فرمانبریش که لای ئهوانن لیيان ده پوان. هریه که و
شتیکی بیر دهکه ویته وه، هریه که و کچنکی دیته وه خهیال،
زوره بیان بؤیان هله نه که وتبورو له و تهمه نهدا، له تهمه نی
ئهواندا، ئاوا ماجی کچنک بکهن، قوول بچنه لیوی کچنکه وه،
بؤیان هله نه که وتبورو له پهنا یه ک دهست بخنه ناو سینگی
کچنک. ئهوان پوژه شیرینه کانی خویان، پوژانه تهمه ن و
حه سره تی خویان له گهل گورانیه هره مردن و پر حوزه کانی
عه ره بیدا به سه بر دبوو.

هیج ئومیدیکیان نه هاتبوروه دی، زقر به زه حمهت
پهنا یه کیان دیبوروه دهست په بیه لی بکهن، ئه گهر ئه و هه موو
خه لکهی له ژووره کهی نه با، ئه و سه روک به شه خوی له
به ر ئه و دانیشت و ماجهی ئهوان به تال ده کرده وه. هیزیکی
بینا وونیشان له سینگی ئه و سه روک به شه وه هاواری کرد،

ئەو خويپييانەم بۇ بانگ بىكەن.

نيان و سەرورەر لە دەنگە راپەرين، زانبىيان هەمۇو دنيا ئەوانى دېتىووه، خۆشەويسىتى ئاوايە، كە دەرژى ھەمۇو پى دەخەنە ناوى. وەك دوو تاوانبار وەك دوو سەربازى ھەلاتتووى بەرەكانى شەپ ھيتايانتە بەرەمى، ئەويش بى پرسىيار گوتى، ”ئىنۋە ھەر دۇر وكتان فەسلەن. بۇتان نىيە جارىكى دىكە بىنەوە زانكۇ.“

سزاي پياوکۈز بىنەستى بە لىتكۈلەنەوە و دادگا و پۇلىس ھەيە، بەلام سزاي خۆشەويسىتى نا تەنها تفکىدىنىكى دەۋىت. خويتە گەشەكەى تۈزىك پېشتر كال كال بېۋوھ، بەرە مۇرى دواتر بەرەو رەشى چوو. يەكىن لە فەرمانبەرەكان گوتى، ”ئەوانە قوتابىسى بەشەكەى ئىنمە نىن.“

سەرۇكى بەش لە شۇينەكەى خۆى دانىشت، دەشىن تەلىسىمى ئەوە لىنى دابى، ئەو كچە ناسكە، لەو تەمەنەدا كىتىبەكانى لە بەر پىتى داناواه و عەقلى بە دلى سپاردووه. نيان و سەرورىش تاسابۇون، لەو كاتەدا يەكىن لە مامۇستاكان لىنى پرسىن، ”ئىنۋە چىيى يەكترن؟“

سەرورەر روانىيە نيان، نيان چاوه بەتالە سەوزەكانى مات بۇون، وەك ماتى ئەو گومەي بۇزانە پەر و بالى بالىندا پىنكراوهەكان دەكەونە ناوى، ”زىنە، ئىنمە راستە قوتابىين، بەلام مارەكراوى يەكتريين، ئىنمە ڏىن و مىردىن.“

نيان وەك ئىستا لە خۇوەكە بەئاگا ھاتبى، وشەكانى سەرورەر لەناو ھەواكەدا دىت، ويسىتى بىانگىرىتەوە پېش ئەوهى بگەنە گوئى ئەوانى دىكەنا، دەنگ ناگەپىتەوە، ئەوهى لە وانەي فيزىيا خويتىدبوو، شەپۇلى دەنگ جە

لهوهی ناگه پیتهوه، و هک یهک به هه مهوو ئاپاسته کانیشدا بلاو
ده بیتهوه.

سەرۆکى بەشەكە چەند پرسیارىنى لى كرد، سەروھر
گوتى، "بەلنى، بەزامەندى باب و داكمان، لاي مەلا مارھم
كردووه، تەنبا مەحکەممەمان ماوه."

سەرۆکى بەشەكە حەوسەلەي نەما، "بېۋنە دەرى،
ناويان بنووسن، خۆم بەدواتى قىسە کانىاندا دەچم، لهو بەشە
نەتائىينمەوه."

چوونە دەرى، چايچىيەكە گوتى، "كەس ژىنى خۇى لە
بەرچاوى ئەو هەمۇو خەلکە و لە باخچەي زانڭۇ ماج ناكات."
ئەوان قىسىيان نەكىرد، وردهوردە، وەك سوپايدەكى
تىكشاكا، بەبن دیوارەكاندا پاشەكىشەيان كرد، پىش ئەوهى
بە تەواوى دوور بکەونەوه، چايچىيەكە گوتى، "كەس ژىنى
خۇى ناباتە ئەو پەناوپەسىيە."

نیانى لەگەل نەبا دەيگوت، "ئەي ژىنى خەلکى دەبا؟"
ئەوان خىراتر دوور كەوتتەوه، سەروھر لە دلى خۇيدا
گوتى، "با، مەحمۇود بەلەك، مەريمە پەشى دەبردە
پەناوپەسىوان، ئەوان ژۇورى تايىەتىان نېبۇو، هەمۇويان
لە ژۇورىتىك دەخەوتىن، ئەوهەش سەرەدەمەنگى بۇو، مەحمۇود
لەوسەر و مەريم لەوسەر، نېوھەشەو، يان وەختى بانگى
بەيانى، كە سەرەوھر سەرەي بلند دەكىرد، باب و داکى لەوي
نەماون، دەيزانى چوونە سەرشۇركەكە دەستنۈيىز ھەلگرن،
بەلام ئەوان دەچوونە ژۇورە نىرمەكەي خوارى، ئەو
ژۇورە تارىكتىرين پۇزەكانى ژيانى تىدا بەسەر بىردىن، ئەو
ژۇورە نىرمانەقەلاتىن مالى ئەھرىيمەنەكان بۇون، سەروھر

پىى وابوو ھەموو ئەھريمەنەكانى دنيا بۇ پشۇودان دىنەوە
ئەو ڈوورانە، باب و دايىكىشى لەوى لەگەل ئەھريمەننىك
ڙوانيان ھەبۇو، ئەھريمەننىك لە دلى ئەو خەلکەدايە لە ھەر
شويتىك تەنها بن، ئەوا ئەھريمەن حکومىيان دەكات. ھەستى
كىرد غەدر لە مەحمۇود بەلەك دەكات، لە دلەوە گوتى،

”بى تو چەند تەنھام نە خۇت و نە كورپ.“

باوكىكى بىنگۈر سەبورى مندالەكانى بۇ ئەبەد لەگەل
خۆرى دەبات.

نیان تاسابۇو، كچ لە مندالىيەوە دەزانى شەرهەف ھىي ژنە
و پىاو شەرهەفى نىيە، تا بېپارىزى.

خۆشەويسى ئاوايە، لە كۈلىتى ئاداب تەقىيەوە، لە ھەموو
بەش و پۇلەكانى، لاي قوتابى و مامۇستا و كارمەندەكان
تەقىيەوە، ”كوب و كچىك گىران.“ وەك ئowanە ئەو ولاتهيان
كوشتبى تا بۆگەنكا. خۆشەويسى ئاوايە، ”كوب و كچىك
بەسىر يەكەوە گىران，“ دۆست و دەزگىرانەكانىش وايان
دەگوت، ”ھەييان چوون.“ براادەرە ھەرە نزىكەكانىيان دەيان
گوت، ”شەرهەف گرانە.“ فرييان دان و بە چرپە و نىڭاي نەيتى
تەوسىيان پى كردى.

”ئەو دوowanە خراب شولىيانلىنى ھەلكىشاوه، ھەمىشە
دەستيان لەناو دەستى يەكتىدايە.“

”ھەياي كوردىيان بىردووھ.“

”ئەي خىزانەكانىيان؟“

هر ئەو شەوه سەروھ نامەيەكى بۇ نىان نۇوسىسى:
 "من ئەو زەلکاوه بۇوم تۇ كەوتىتە ناوى، من كىلگەى
 مېنىم، دويىنى تەنها يەكىكىان لەزىر پىتى تۆدا تەقىيەوە، ئىدى
 مەيە پىش، يەكىكى مېنىكەن پىتىدا دەتەقنىھو، ھېچ شتىك
 لەو لاتەدا لە مىنى خۇشەویستى مەترسیدارتر نىيە. مىنى
 ۋالىمار، مىنى دەبابە، مىنى پەردار ئەوانە ھىچيان ناتوانىن
 نىۋەتەندەھى مىنى ئەقىن وېرانكەر بن.

مېنىكەنلىكى ناخى من زۇرن. تۇ زۇر لەوە پاكترى پى لە
 ليتاوى ژيانى من بىنىتى. تارىكىي من لەوە خەستىرە ئومىندى
 بۇوناكسۇنەوەي ھەبى. ئەورۇن نىيە، مېنىكەن لە ناخى مندا
 چىنراون، لەدەتەي ھەممۇ ۋەزى مېنىكەن لە ناخى مندا
 دەتەقىتەوە. تۇ لەوە جوانترى بە ژەھرى ژيانى ھەبى
 بىرى، يان بىتكۈژن. زەلکاوى ژيانى من بۇزبەرۇ، دلۇپ
 دلۇپ دروست بۇوه، تۇ لەناو ئاورىشىم و حەرریر پەرەرەدە
 كراوى، ناسكىي تۇ، خۇت و بالا و داھاتووت، ناسكىي تۇ
 بەرگەي ئەو رەقە قورسە ناگىرى، كە ژيان بەرەو پۇوى منى
 كردىتەوە. ئەورۇ من دىرى ئەو ژەھر و تورەبىيە ناجەنگم، كە
 تەواوى ژيانمى تال كردىوە، من دىرى تۇ، نىانەكەي بۇحەم
 دىرى تۇ دەجەنگم، دىرى جوانى و خۇشەویستى و گەورەبىي
 تۇ دەجەنگم، تا ئەۋەندە دەكىرى لە خۇمت دوور بخەمەوە
 و بىتپارىزم.

من شىزپەنجەم، من شىزپەنجەي تەمەنى تۆم، لە رەگەوە
 بىمېرەوە و فېرىم بىدە. ھەرگىز بۇ لەدەستىدام دلتەنگ مەبە،
 چونكە ھەممۇ تەمەنى من دلتەنگىكى تۇ ناھىتى. كەسىش
 بۇ پەزگاربۇونى لە شىزپەنجە خەم ناخوات. تۇ من وەك

شىزپەنچە فرى بىدە، لە خەمم مەبە، چونكە شىزپەنچە
نامرى و لەناو خۆيىدا گەشە دەكتات. ئەمشەو سەد جار
بۇ تو گرياوم، من تاكە زەلكاوم لە ھەموو مىئۇودا بۇ
قوربانىيەكەم ھۇنھۇن بىگرىيەم. چەندى دەتوانى ژيانى
شىرىينت لە من دوور بخەوه، من تالىم، تالىيى من سەمەرەيە،
دلىپېتكەلە تالىيى من سەرانسىرى دنيا دەكتاتە ژەقەببۇوت. با
ھەموو دنيا وىران بىتت، بەس لە تو دوور بىتت، من بەتهنها
پووبەپۇوی ھەمووان دەبەمەوە گەر بىزانم تو ئارامى...“

سەرودەر نېيدەزانى بە ج دلىكەوە ئەو نامەيەي بۇ نۇوسىيۇ،
ئەم نامە دلى نيان ئەگەر لە ئاسىن و بەردىش بىتت، ورد دەكتات.
جارىنک كە دەزگىرانەكەي زەلكاوا و ژەهر و شىزپەنچەيە،
جارىنک، كە داوايى دووركەوتتەوە و واژهيتانى لى دەكتات، بەلام
ئەھرىيمەنلىكى بچووك، ئەھرىيمەنلىكى پر فىلۋەدەقۇ، ئەھرىيمەنلى
لەناو دلى سەرودەر، تەواو لەسەر دەمارە شىنەكەي بەندى
دلى، بەپەپى زۆلەيتى و حەرامزادەبىيەوە، دانىشتۇوە،
لاقى سوور و بارىك و خەنچەرى شۇرۇ كردىتەوە و لاق لە
لافاوى خويىنى جووللاوى دەكوتى، بىزە سەگىتى دەھاتى،
ئەو ئەھرىيمەن بەردىنلىكى بۇ دلى نيان ھاوېشتۇوە، بەردى
ھەلبۈزارد، چونكە دەزانى دلى ئەو خونچەيە، شۇوشەيە،
بەردىنلىك يان لەتلەتى دەكتات، يان لەناویدا بۇ ئەبەد بە بەردى
خۆيەوە دەمەنلىتەوە. سەرودەر لەگەل ھەموو وشەيەكدا پۇحى
ئەو ئەھرىيمەنلى ناردىبۇو.

سەرودەر دەيزانى عەشقىش وەك بەرد و سەندان وايە
لەسەر دلى كچان، تەنها گولە سوورەكەي و خەنەكەي

سەرەتاي، شيرين و مەستكەره، دەنا كچ هەتا ماوه دەبى،
دەبى عەشقەكەي وەك بەردىكى لەشكاننەھاتوو لەناو دلىدا
ھەلگرى.

نیان كە نامەكەي خويىندهوھەستى بەو راستىيە كرد،
كە زەلكاۋىنک، سىياناوىنک داگىريان كردووھ، قاچەكانى پىتوھ
بۇوھ، زەلكاۋەكەش ورددوردە بقۇ قولايى پاي دەكىشى،
ھەتا لىتاوهەكە خەستىر بىت قوربانىيەكە توندىر بقۇ قولايى
پادەكىشىرى.

خۆشەويىستى وەك لىتاو وايە، با لىتاوى ھەنگوين بى،
تا قوولايى خۆى راپېچت دەكت، تائەو شوينە ئىدى
ناتوانى ھەناسە بىدەي، بەلام نا، ناكرى نامەيەك كە لەۋەپى
پەرقىشى و عەشقەوھ نووسراوه ھەلى خەلتىنى، نا ھەمووى
بۇ ئەوهەي خۆى بەتهنها پووبەپووى گوللەئى خيانەتكاران
بىتەوھ. ئەو سەرۇورە چ كورىنکى پاك و سەرپاست و
فيداكارە، دەيەوى تەنها خۆى، بەتهنها بەرگەي تالىسى
مېحنەتكە بىگرىت و ئەو ئازاد بى. دەيەوى خۆى بەتهنها
شەپى ھەمووان بکات، ئەو بەپاكى و بىنکىشە بىنېتىھە، بە
خۆى گوت، "تايىھەت، بىركرىنەوەكانى تايىھەتن،" ئەو سەرۇورە
لەناو پياواندا تايىھەت، من ناكاتە قەلغان و خۆى بىبەرى.
ھەموو شوينىك بەدوای سەرۇوردا گەپا، پۇل و كافيتريا
و يارىكا و باخچەكان، مەعەهد بەرىتاني، كورىنىش و ھەموو
شوينى، بەلام كوا، سەرۇور ديار نىيە، لە ھەموو كاتىك
زياتر ئىستا مووسەكەي سەر دلى سەرۇور ئازارى نىانى
دەدا، وەك ئەوه وابۇ مووسەكە بەپووتى بەناو دەمارەكانى
دلى ئەودا بچى، لە كەسى نەپرسى، ئەو دەبۇو سەرۇور

بە بۇن، بە بۇنى لىتار و زەلکاۋ نا، ئەو سەروھەر بە بۇنى
موحىبەت و خەمخۇرى بىبىنەتەوە.

سەروھەر لە ئاداب چووبۇو دەرى، چووبۇو بەرىدى
ناوەندى شار، لەۋى بە ئارەزۇوی خۆى لەگەل دايىكى قسە
دەكەت، بەھە باش بۇو، لە ھەولىتىر جىرانەكەيان تەلەفۇنیان
ھەبۇو، كابرا فەرمانبەرى دائىرەي بەرىيد بۇو. سەروھەر وەك
خەون بۇ ئاۋ بىگىرىتەوە، ھەمۇو شىتىكى بۇ دايىكى گىپرایەوە،
جىنیوھەكانى كابراى چاچى، ھەرەشەكانى سەرۇقى بەشەكە،
كالىتە و توانجەكانى قوتابىيە كوردەكان، ھەمۇو شىتىك. گوتى،
”دايە لەدواي تۇ نىيان تاكە كې لەباوهشم بکات و بىز لە
سەروچاۋى قوپاۋ و پۇومەتى پېزىكە و لۇوم نەكەت. يەكەم
كې سەر بخاتە سەر سىنەم و بۇنم بکات، بىز لە سىنەيى
وەك تەختەم نەكەت و بەسەرمدا نەپشىتەوە. ببۇورە دايە
گىان مەنيش لەباوهشم كرد، بۇنم بە قىزە ئاورىشىمەنەكەيەوە
كىردى، كە زانىان بۇنى نىامن ھەلگىرتوو، ئاخىر دايە گىان كور
دەتوانى ھەمۇو شىتىك بشارىتەوە، تەنها ناتوانى بۇنى ئەو
كې بشارىتەوە، كە دىتە باوهشى. ئىستا تەواوى ئاداب
دەرى منى، وا دەزانىن گەۋەرەكە باخەلى ئەوانم دزىوھ، وا
دەزانىن سىحرى ئەوانم بەتال كەردىتەوە.

ھەر ھەمۈيان، بىرادەرە كوردەكانىشىم، سوووك سوووك
وەك بەراز تەماشام دەكەن و بە شاياني ئەو كېم نازانى.
ئەوەندە نىيە بىدەنە بەر شەق، بە چاوه حىز و نىڭا
تالەكانىيان نەفرەتم لى دەكەن، بە دەستىيان بىت دەمەنە
مەنھۇلىكەوە. دايە گىان من باكم نىيە، من باكم بە نەفرەتى
ئەوان نىيە، ئەو كورپىك بىتى شاي كورپەكان باكى بە پىلان

و درکى سه رېنگا نبيه، من باكم به نه فرهتى ئەوان نبيه،
لەگەل نه فرهتى هەمووان راھاتووم، خەمى قورسم دلى ئەو
پەپولەيىه، ئەو دلى خۆى بۇ من كردىتەوە، لەسەر ئەو
دلىكىدەنەوەيە هەمۇ دنيا بۇتە دۈزمنى.

كە عەرەبە چايچىيەكە گوتى ئىتوھ بىتناموسىن، جەركىم
بۇ كەرامەتى ئەو كچە داغ بۇو، ئاخىر كچ پەپەيەكى ئايەتە
و نابىنى قىسى پىن بگوترى، هەر كە واى گوت من گويم
لى بۇو، گوتىم بەشكى نەيلەتەوە، گوتىتەوە، خەرىك بۇو لە
بەرچاوى ئەو كچە بىمدەنە بەر شەق، من ناچار بۇوم بلېم
ئىن و مىزدىن، ئەوان واز ناهىتىن، دەلتىن بەدواى كارەكە تاندا
دەچىن، يەخەى نيان دەگرن، لەسەر من يەخەى ئەو دەگرن،
دەشى هەوال بۇ باب و براكانىشى بىتىرن، پرسىيار لەوان
بىكەن. دايە گيان تەنها تۇم ھېي، دەبىن بچىھە سليمانى، بچى
بۇ ناو بەزارەكان، لە خوار بازارى عەسرى، لە هەركەس
پېرسى دوكانەكەي كەمالى بەزار لەكويىھ، پېت دەلى، بچۇ
دايە گيان شەرمەكە و بچۇ، ئەوانىش سىنگىكىيان ھېي
دەلىك تىتىدا لى بىدات، بەسەر پىنلاۋە كانىدا بکەوە، وا بىانە
بەسەر سەفين كەردوو، پىتى بلى، ئەو كچەتان فريشتەيەكە
و خوا بۇ ئىتمەي خەلق كردوو، بلى كورەكەم فيدائى تۈزى
كەوشەكانت دەكەم. تەنها پازى بە بىكە خزمەتكارى خوت،
ئەو كچە لە نورۇر پاكتەمان بىدەيە."

كەمالى بەزار گوتىبووی نورى چى؟ ئىتوھ كچەكتان
پىس كردوو، ئىتوھ بۇگەن و شىئىپەنجەن، ئەو كورەي تۆ
زەھر و تاعۇونە، دلۇپېتى بەر داۋىتى كچەكەم كەوتلى،
ھەرگىز خاۋىتىن نابىتەوە.

مرىيەم گريابوو، هەم لەسەر تەلەفۇنەكە لەگەل سەروھە،
ھەم لە بەردىم كەمالى بەزان، ئەو پياوه بەدەسەلاتانە چۈن
بە پىتلاوه و بەسەر دلى ئەو ژىنە كەوتۇن. ئاخىر ژىن كە
مېرىدى نەما لەو ولاتهدا وەك زېل تەماشا دەكىرى، كە
ناشىكتىت و ئازار ناچىزى، هەر شىتكى بەسەر بىت لە نىخى
كەم نايىتەوە.

ئەوانەي لە دەورى كابىنەكەي سەروھە، كە تەلەفۇنى لى
دەكىرد، سەرەيان گرتبوو، ھەموويان رۇيىشتىن، خۇ ئەوان لە
كوردى نەدەگەيشتن، بەلام ھەر لەو ليتاوه رەش و گريان و
پارانەوەيەي لەزىز دەركاى كابىنەكەوە دەهاتە دەرى زانىيان
ئەو كورپە رەش و چرج و جرجە، تا بەتەواوى نەتوبىتەوە لە
كابىنەكە نايىتە دەرى.

سەروھە نەيدەزانى كەنگى هيڭەكە پچراوه، نەيدەزانى
دایكى گوينى لە كام لە قىسەكانى نەبۇوە، بەپىن بە شەقامى
رەشىدا ھاتەوە، لە بەر خۆيەوە قىسەي دەكرىد، بەناو ھەزاران
پېتىواردا تىپەپى، ھەر بىرى دەكردەوە و قىسەي دەكرىد،
ھەر كىچ و كورپىكى دەدى دەستى يەكتريان گرتبوو ئاگىر
لە جەرگى بەر دەبۇو، ھەموو دنيا دلى خۇيان بۇ يەكتىر
دەكەنەوە تەنها كورد، تەنها كورد بەرد و ئاسن و پۇلايە،
دلى نىيە، دلى بۇ خۆى، بۇ ژىنەكەي، بۇ كچەكەي ناكاتەوە،
سەروھە لەو بېرىۋايەدا بۇ ئەگەر كورد دلى خۆى بکاتەوە،
ئەگەر كورد خۆشەويسىتى بناسىن، دنيا بەرگىكى كە لە بەر
دەكات و تەمىنلى مەرقۇشى سەد سالىكى دىكە درېيىز دەيتەوە.
ئەگەر نيان نامەكەي خويىدىتىتەوە، ئەگەر رازى بىت
خۆى لەو زەلكاوهى سەروھە پەزگار بکات، جا پەزگارى

دهبى؟ جا هەر بە تانەو تەشەر دلى ناکرۇڭ ؟ نا، ئەوهندەي سەروھر نىانى دەناسى واز ناھىتى، ئەو ئەھرىمەننىكى لەگەل ھەر وشەيەكدا ناردبوو، چىركەبەچىركە ھەوالى دەدایە. ئەو كەوتىپوھ ناو لىتاۋى دلى، لىتاۋى زىتابىتكى نا، لىتاۋى دلى سەروھرىش ئەوهندەي قورسى خەمەكانى خەست و پەش و قورس بۇو، نەك تا ناواك، تەنھا پەنجەيەكت پېنيدا بچى تازە بەرت نادات. لەگەل ئەوهشدا، ئازادىيى دابۇويە، سەرپىشكى كەردبوو، خۇ كچى كوردىش ھىننەي سى پىباو غېرەتى ھەيە، ھەر ھىننەي بەلىتى دا، ئەگەر دۆستەكەي ھىچ و ئاياغ و شەلاتىش بىت، غېرەتى ناھىتى لەسەر قسەي خۇي پەشىمان بىتەوە، نەك ھەر ئەوه خۇشى لەسەر بەكوشت دەدات، بەشى ھەرە زورى ژنى كورد بەو غېرەتەوە لەگەل پىباوه پاتالەكانيان ماون، دەنا نە لەزەتى سىكىسيانلى دەكەن، نە قسەيەكى خۇشىيانلى دەبىستان، ھەر وا وەك بىنىشتۈزفت پېيانەوە نووساون.

سەروھر راستى دەكىرد، ئەو نامە ھەر ژەھرە، دلى نىانى بەته اوى ئاگىدا و تاععون و شىرپەنجه تەواوى دەمارەكانيان داپوشى، زىاتر سەروھريان بىردى ناو مۇولولەكانى خوپىنەوە، لە دلەوە گوتى، ”نا، ئەو كورە مەرددە لەبەر من خۇي داوهتە بەر نەفرەتى ھەمۇوان، ھەر بۇ ئەوهى قسەيەكى سارد بە من نەگۇترى خۇي بەكوشت دەدات.“

سەروھر پېش ئەوهى بگاتە حەيدەرخانە، شتىكى بىر كەوتەوە، بىروناكىيەكى لە دىدا ھەلکرا،

”دەچم بۇ لاي ئەبۇو سەلام، بەلکو لەوى بىن.“

ئەبۇو سەلام جەرچىيەكەي قەمبەر عەلى، ئەو پىباوه

كۆمۇنىستە، بىڭومان زووتر كۆمۇنىست، پىش ئەوهى نىتوكەكانى دەر بېيتىن، ئەبۇو سەلام لەو بىرۇباوەرە پۇلايىنە، تەنها سەمىلىئىكى ستالينيانە بى مابقۇو، كە گەيشتە بەر دوكانەكەي كاريان تەواو بېبو، ئەبۇو سەلام لە بەردىم دوكانەكەي دانىشتبۇو، جىڭەرەي دەكتىشا، كۆلى بە ھەر دەپەنجەي دەستىيەوە دىيار بۇو، ئەبۇو سەلام گوتى، ”دەزانم بۇ لای من نەهاتووى.“

سەرورەر پرسىي، ”دەر نەكەوتۇتەوە؟“

ئەو بەپىنكەننەوە گوتى، ”دىيارە ئاگادارى...“ لەو قسانەدا يەكىك لە دواوه گوتى، ”ئىستا تەنها ئاگادارى دليلەتى... عاشق بۇوە.“

سەرورەر ئاوري دايەوە، باوهشىان بەيەكدا كرد، توند و توندرى، سەرورەر بەسەر شانىدا گريا، كە ھەستى بە تەپايەتى فرمىسىكە گەرمەكانى كرد لەسەر شانى، سەردار گوتى، ”ئەو فرمىسىكانە خەسار مەكە، پياوى عاشق زور پىتىيستى بە فرمىسىكە...“

سەردار لای ئەو پياوه كۆمۇنىستە گىرسابقۇو، ھەر ئەويش لە زىندان پىزگارى كىرىبۇو، پەننەي دابۇو...“

سەرورەر گوتى، ”خۆزگە منىش شىوعى بام، ئەگەر كىرابام و زىندانى كرابام و ھەر دە پەنجەيان دەر ھىتابام ھىشتى ئەوندەي ئازارى دل، پەريشانى نەدەكرىم، كاكە

سەردار بەتهواوى لە پەلۋىپۇ كەوتۈوم.“

سەردار بە دلگەرمى و زەوقەوە گوتى، ”من پىنم وا بۇو گەيشتۈو يەھواي خوت، من گوتىم سەرددەمى خۇشەويىستىتە، من پىنم وا بۇو تو ئىستا سەردارى دلمەستەكانى بەغداي،

من له ئاسمان بىت دەگەرام، دەمزانى لە شەقەى بالدەدەي.“
سەرودەر گوتى، ”نا براکەم نا، وەرزى ئەقىن فرياي
گولكىرىن ناكەۋى، بارانى ئەقىن ناگاتە سەر زەھى،
خۇشەویستى لە ھەوادا دەبىتە ھەلەم... ئىرە بىبابانە، كوا
نىزگىز تىيدا گەشە دەكتات.“

سەرودەر بە سى قىسە ھەموو شىتىكى باس كردىبوو.
”نىان ڇيانە پەشەكەى منى پەنگ كرد، پەنگى كرد و
ماناى پى بەخسى، پەنگى كرد و خستىھ سەر پى، بەلام
خۇى، خۇى ڇيانى پەش داگەرا، يەكتىمان خۇش وىست،
ئىستا نىشانەي تىرى دوژمنىن.“
سەردار ئەو كورپى كىشەي ھەمووانى چارەسەر دەكىرد
تەنها ھىي خۇى نەبى، گوتى، ”عەشق دوژمنى نىيە، عەشق
نائەنگىورى...“

سەرودەر گوتى، لە باخچەكەى بەشى فارسى ئىمەيان
گرت، پىسوایان كردىن، پىيان گوتىن بىشەرەفینە، من گوتى
ئىمە ڏىن و مىردىن.“

”بەوه پىزكارتان بۇو لە دەستىيان.“
”نا سۈراغمان دەكەن، دەييانەوى دلىنىا بن.“
سەرودەر باسى نامەكەشى كرد،
”تەنها دەمەوى ئەو دەرباز بى، با من سزاکە بچىئەم.“
سەردار گوتى، ”ئەوان بەردىيان لە دلى تو داوه، توش
بەرد لە دلى نىيان دەدەي، پىياوى دان؟“

سەردار ھەستى كرد نىكەرانىي ئەقىن ېرووي لە سەرودەر
كىدوووه، بەلام ئەو ئەقىنە هيچ ڇيانى لاي ئەو نەسپىيەتەوە،
ئەو لە سەرەتاوه دەترسا لە تىكەلبۇونى ئەو پۇوناڭى و

تاريکىيە، ئەو شەو و پۇزە، چەند يەكتىر تارىك دەكەن و چەند يەكتىر پۇوناڭ دەكەنەوە. سەروھەر لە گومانەكەي گېشىت، بۇخۇيىشى لەو ھەموو تالىيە دەترسا سەرتايى ڈيانى داگىر كردووە، وتيشى، "من دواى تالى ناكەوم، من دواى مىرىن ناكەوم، ئەو بەرھە پۇوم دېت. دەمەويىت كە دەمگىرىت و لە ئەرزم دەدات تەنها بىم."

سەردار پرسىي، "ئەوھە لە دلتەوھەي، مەبەستم تەنھايىھە؟" نا سەروھەر لە دلىھە نەبۇو، بۇيە گوتى، "سەردارەكەم، براى غەرېيم، من يەكەم جارە پۇوناڭى دەمگىرىتەوە، دەمەوى ئەرزم دەدات تەنها بىمەوە."

سەردار گوتى، "چرا ھىچ نابىنى، چرا تەنها ھۆكاريکە بۇ بىنىن، نيان ھەم چرا و ھەم چاوه بۇ تۇ، دنيا پۇوناڭ دەكاتەوە، تۇ دەبىن چاوت ھەبى تا ھەم چراكە و ھەم ژيانى خوش بوى."

سەروھەر گوتى، "تۇ باسى عىرفانىم بۇ دەكەي؟ من مەولانىي بۇمى نىم، من زېل و خاشاكم، من دەرويىش و خەليفەم ناوى، من سەرگەردانم، وېل و وېلگەردم." "كاكە سەردار درەنگە بۇ سەرگەردىنىت، درەنگە، تۇ ئىستا تەنها نىت، ھەركەس تەنها نەبىن ناتوانى سەرگەردان بى."

يەكەم ماف كە خۇشەويىستى لىيت دەستىنىتەوە، ئەوھەي ناتوانى سەرگەردان بى. سەردار گوتى، "بە دوو بالى خۇتەوە دەتتowanى بەئاسانى بىرى، نىزم بىرى، بەرز بىرى، دوور يان نزىك بىرى، ئىستا تۇ چوار بالىت ھەيە دووى خۇت و دووى نيان، ھىچ زىنده وەرىكت دىيە بە چوار بال

بفری. تنهایا ئەگەر يەكىكىان بمرى:

”ئەو بۇ دەرويىش و شىيخ راستە برای كۆمۈنىست،
نەك بۇ دوو ئەفىندار، بۇ مەولانا و شەمس راستە، دەبۇو
يەكىكىان بمرى، تا ئەوى دىكە بە بالە متمانەپىتكاراوهكاني
خۆى ئەويش هەلگرى، بەلام بۇ عەشق نا...“

سەردار گوتى، ”منىش ويستم بگەيتە ئەو راستىيە، عەشق
و فېين درقىيە، شىيخ مەبەستى تەسلىمبۇونە و قىسىمەكى
مەجازىيە، وەك مەجاز زور جوانە، بەلام من باوهەرم بە¹
واقىع ھەيە، عەشق نافرى، ھەر لەسەر زەھوبىيە بۇيە دەبى
كىشەكانى خۆى قبۇول بىكەت، تنهایا ئەۋەيە سىبەرى عاشقان
لەسەر زەھى سووكتەرە.“

سەرودر گوتى، ”سووكتەرە، بەو مەرجەي لەسەر زەھى
كەسى دىكە لى نەبى، ھەر ئەو جووته بن.“

سەرودر باسى تەلەفۇنەكەي دايىكىشى گىزابىيەوە، ”ھاوارپىم
من سەرم لى شىتوواھ، لە كاتىكدا نىيان بىئۇمىت دەكەم،
تەلۇنىتىكى ئاواش بۇ دايىك دەكەم“

”ئاسانە ويستووته ھەردووكىيان بکۈژى، ئازارى خۇتىيان
لى بار بکەي، بىرق بۇ لاي نىيان تۇ دەبى ئىستا لاي ئەوھ
بىت.“

كە يەكتريان دۆزىيەوە تەواو شەكەت ببۇون، سەرودر كە
نىيانى دىتەوە ئىدى نەيتوانى هيچى دىكە بىرۋات و لەپەنا
شۇستەكە دانىشت، نىيان ھات دەستى خستە سەر شانى

و ئەويش لايەوه دانىشت، بى ئەوهى سەيرى يەكتىر بکەن دەستى يەكتريان گوشى، سەيرى دوور، دووريان كرد و دەستى يەكتريان توند گوشى، ئەوهش پەيمانتازەكىرىنەوه بۇو، بە پېتۈوسى ھەوا. خۆر وەك سىينىيەكى نارنجى خەرىك بۇو ون دەبۇو، سەرۇھر ئاۋرىيىكى بق لاي نىان دايەوه، چاوه رەشەكانى ئەوهندەي دىكە كرابۇونەوه، بەس لە بەر تىشكى خۇرەكە هيچيان نەدەدى. لەو خۇركۈرىيەدا سەرۇھر گوتى، ”دەبى مارەت بکەم، ھەرچى زووه دەبى پېتكەوه بچىنە دادگا.“

۱۰

که خور هەلدىت دنيا لهگەلى نوى دەبىتەوه، پەپولە به بالىكى تازەوه دەفرېت، بولبول به ئاوازىكى تازەوه، ژيانىش بە نەفەسىكى تازەترەوه، ئەوه تەواو ئەو رۇزە بۇو كە نيان و سەرەر بېرىارە گرینگەكەيان دا.

سەرەر دەيان جار لەسر تەلەفۇن گريابۇو، ئىستا ھىچ كابىنەيەكى تەلەفۇن نىيە لەو بەغدايە گريانى سەرەردى لەناودا جى نەماپى، كەس نىيە لەو بەغدايە پەلەيەكى پەشى لە كراسەكەي سەرەر نەچۈوبىتە دلىەوه، ئەو هيڭە بارىك و نايلىقون و بىنگىيانانە ژانىكىيان بۇ دلى مرييەمە رەش دەگواستەوه، ژانىك بىخستايىتە سەر شاخ لەتلەتى دەكىرد. لاي مرييەمە رەش قورستىرين ژان ئەو ژانەيە، كە تەلەفۇنىكى نايلىقون دلىپ دلىپ دەيخاتە دلىەوه.

چۈو، لەسەر قسەي سەرەر چەندان جار چۈو بۇ سليمانى، سليمانى كە جاريڭ تاراي زىويىن و جاريڭ نىزگىز و جاريڭ زەرد و سوورى پۇشىبۇو، بەلام ھىچ كام لەو جارانە

به پووی مریمه ره شه وه پینه که نی. گوزه ری به زازه کان
هه رگیز وه ک قوما شه کانیان ره نگاوره نگ و ئاوریشمی ساف و
باقو برق نه بwoo، هرگیز بروویه کی خوشیان پیشانی مریم
نه دا. ژنیکی هه ولیری جله ش، که سه ری کولمی چه پسی
کوترا بwoo، به شه قامه به نابانگه کانی ئه و شاره دا دههات
و ده چوو، به لام جاریک ته نه جاریک شه قامیک، ریگایه ک.
تولو له بینیه ک دلی پینی نه سووتا و جامه ئاویکیان نه دایه.
گه وره ترین موعجیزه ش تا ئیستا پووی داییت شاریک به و
هه موو موحیبه ته وه، چون له گه ل ئه و ژنیه هیندہ دلبره ق بwoo.
نیانیش شه رمی ده کرد، شه رمی ده کرد با سیکی وانا سک،
پر شه وق و کیشەش به تله فون باس بکات، با سیشی کرد،
دایکیشی تیگه یاند، سه روهر کوریکه دلی داوه به من، تاکه
کوره دلی به هری منه وه لئی دههات. پیشی گوت، ”دایکه
منیش دلم یاوه به و کوره.“

”پیشی گوت، “خوشم ئه وی و خوشی ئه ویم.“

”پیشی گوت،“

”دایکه ته نه ئومیدم توی.“

”پیشی گوت، ”دایکه حمز ئه که هی کچه که ت بمی.“

”پیشی گوت، ”دایکه ئه وه تاکه داوا کاری کچه تاقانه که ته.“
دایکینیک با به لقیسی شازنی به زازه کانی سلیمانیش بیت،
که شه ش ده م به جاریک هاوار بکه ن و گیف بینه وه، که
شه ش کله گا، که مال و پینچ کوری ملئه ستوری، چووبنی
خوینی به لقیسە وه، دهست له ده ماره سه ره کیه کانی خوینی
دلی گیر بکه ن، کوا ده توانی ده نگی کچیکی سه رگه ردان و
بیهیز بیستن. ئه و نه یده زانی ئه و ده نگهی له ده مه وه دیت،

کە نەبىستىت، کە گوپى لى نەگىرى، دواتر دەتەقىتەوە و
زىيان وېران دەكەت.

ئەوان سەروور و نىان ژىانيان وېران نەكىد، جا بۇ وېرانى
بىكەن؟ عاشق پىويىسى بە هىچ نىيە، جىڭ لە خۇى، ژىنىش
بۇ ھەناسە، ئەوان زىيان، بە ئاشكرا و دلخۇشىيەوە دەستىيان
خستە ناو دەستى يەكترى، ھاوارىيان كرد و پىنكەنин، "ئىمە
خۇشەويسىتى يەكترىن." "ئىمە ئەقىندارى يەكترىن." "بۇونىھە
دەزگىرانى يەكترى."

قوتابىيەكان سەريان سوور ما، ئەوھ ئەو دووانە شىت
بۇون؟ چۈن سەرەبە خۇ بېيارى وا دەدەن؟ مىدىا بە نىانى گوت،
"تۆ دەزانىت چى دەكەي؟ باوک و براڭانت بىزانن دەزانىت
چى بۇو دەدات؟ ئەو كاتە چى دەكەي؟ كى دەتانپارىزى؟
خۇتان لەكوى دەشارنەوە؟ خۇينىنەكەشت دەچىت."

نىان كە چاوهرىتى خەمخۇرى و دلەنۋايى بۇو لە مىدىا،
بىتىاكانه گوتى، "بچۇ پېيان بلى، كى دەستى گرتۇوى؟"
"من بەرژەوەندىسى تۆم دەۋىت، بەرگە بىگەرە ھەر ئەو
سالىت ماواھ، دەتوانى لە پېشۈرۈپ بچىيەوە مال و رازىيان
بىكەي، ئەو كاتە بەبىن كىشە، بەبىن حەياچۇون."

"حەيا چۈونەكە بۇ ئىتىوھ. من شىتىكى ھەلە ناكەم، من
گەورەم و دەتوانم بېيار بىدەم."

"تۆ گەورەنلىت، تۆ نەزان و نەشارەزا و گەمەزەي، مىشىكت
شۇرماوهتىوھ، عەقليان بىردووى، دىلت بە كويىدا چۈوه؟ ژەھرە
ژەھرە، من ئاگادارم كەرىدەوە، ئىستاش كات ماواھ فرييائى خۇت
بىكەوى؟"

"من فرييائى خۇم كەوتۇوم. خۇشەويسىتى فرييائى من

که توووه، سه روره فریای من که توووه، تو هر پژه و
له گهله که سینکی، تو ههولی خوشه ویستی دهدی و به منیش
دهلی شیت بووی!

میدیا له و گورانه خیرایه تون و وته نیان سه رسام
بیوو، ئه و هرگیز بهو گرمیه و به رگری له کورنک
نه کردووه، هه میشه و توویه تی خوشه ویستی له ئه زموونه وه
دروست ده بی، چ خیرا گیرقده بوو، راسته ئه و کوره له
دوزه خه وه هاتوتنه وه، ده بیه وئی هاورنیه ک بو گه رانه وه پهیدا
بکات. هیمنتر گوتی، "راسته خوشه ویستی کویره؟ به لام
ئه وهی تیره کهی له دلی تو داوه کیوبید نییه، ئه و تیری خوی
له و کوره خه سار ناکات، خوشه ویستی تو شیتیه، برزو
پرسه، بزانه هه ممو ئه و ژن و پیاوه چلکن و پیسانه سه
شەقامەکان، بزانه خوشه ویستی شیتی نه کردون، هه ممو یان
سەرهتا وەک تو دوای خوشه ویستی در قزنانه که وتن،
عەقلیان بەکار نەھینا، دواتر شیت بوون، خوشه ویستی به
تهنها شیت بوونه."

"مەبەستت چىيە خوشه ویستی به تەنها؟"
"خوشه ویستی ده بى عاقلانه بى، بە تەنها بېيار نادەی،
کە سوکارت هاپریکانت ده بى ئاگادار بن، هیچ نەبى براکانت
کە خوشیان ده ویی، ئه و کوره بۆ خۆی يەک پارچە تاعونه.
بەلا و سەرگەردانیه."

"وا باسى کە سینک مەکە کە نایناسى، تو تەنها پوخسار
دەبىنى."

"هه ممو کەس دەزانى کورنک له و غەریبیه کچىك بخاتە
سەر كەلکەلەی شووکردن، بېزە زامەندى باوک و دايکى،

بەنھىتى، ئەو كورە نەك تاڭۇون، دۆزەخ و شىرىپەنچەشە، تۆ خۆت دىيوه، رەنگ بە پۇوتەوە نەماواه، وەك ئەھرىمەننىك ھاتىتە ناو خويىتەوە. ئەوهى داۋىتى بە تۆ، سىمای خۆشەويسىتى نىيە، رەنگى مىدىنە.”

”ھەمووتان تەنها پوالەتن، لە پوالەتدا دواى خۆشەويسىتى و ئازادى و كەرامەت كەوتۇون، ئامۇزىگارىيەكانت بۇ خۆت ھەلبىرە، من گەورەم و دەتوانم بېرىيار بىدەم، ياساش لەگەل منە.“

”با ھەموو دنيا لەگەلت بىت، كە ياساي ئەخلاق لەگەلت نەبۇو ھېچە.“

”با كەس ئامۇزىگارىي ئەخلاقم نەكتات، ياساي پەوشىت لە دلى خۆمدايە. ھىچ ھەلەيەك ناكەم.“

ئەرى كى ھەلە دەكتات؟ ئەو ياسا ھېچە ئەخلاقىيانە كى داي راشتوون. چ خۆشەويسىتىيەك ھەلە بۇوه؟ نيان ھەستى كرد تەنها لە خۆشەويسىتىدا ھەموو پۇزەكان نويىن. پۇزەكان بازنىيى نىين و ئاسوئىن، دەبىن لە يەكىكىيانەوە باز بىدەي بۇ سەر ئەۋى ترييان. تەنها لە خۆشەويسىتىدا زەۋى بەخشىندەيە و ژىيان بەردەۋامە و خۆر ھەموو پۇزى نۇى دەبىتەوە.

ديسان سەدەي مىزروولەكان دەستى پى كىرىپۇوه، ديسان مىزروولەكان دەنكە گەنميان دەگواستەوە، ديسان بالىندەكان بە ئاواز و عەشقەوە پۇوشكەيان بۇ ھىلانەكانيان كېشىۋە دەكىرد. ديسانەوە ڙنە قول و باسک كوتراوهكانى داوىتى بەغدا، بە خۆيان و پىزە مەنچەلە ماستە گەورەگەورەكانى سەر سەريان ھاتىتەوە ناو شار، ھەوايان پې كرد لە بۇنى مەپ و شىر و بېيپۇون، ديسانەوە مندالى تازە لەدايىك

بوون، دیسانه وه ژنه گنه کان مه مکیان پپر بوو له شیر،
شیرینک وهک یهک ده چووه ناو ئیسقان و دله وه. دیسانه وه
نیان و سه روره ده ستیان تیکه ل و دلیان تیکه ل و له زینر
داره پیر و پر چدریزه کانی و هزیریه که وتنه وه پتکه نین، کچه
هر زه کاره کانی ناو هندی ئوانیان دیت و سلاویان لئ کردن
و بؤیان خه نینه وه.

ئهوان که سیان نه دی، حیکمه تی خودا له ناداد په روهری
دایه، چهندان کسی دیکه به نیانیان گوت، عهیبه، عهیبه،
عهیبه، شکوی سلیمانیت شکاند. ئه و هر پتکه نینی، ددانه
سبی و پان و زمانه په مه بیبیه که نیشان دان. ئه ویش هیلانه
دروست کرد و پوشکه که ده گواسته وه و چیلکه که ده خسته
سه ریهک.

ئه و شته، ئه و ههسته، ئه و زولیبیه تیبیه تله فون
نه یگوازیته وه، ئاو له گه ل خوی ده بیا، ئه و شته ئاو نه بیا
ههوا ده یگه یه نی، ئه و شته هه واش نه یگه یه نی، نامه ده بیا،
نامه که گه یشت، نامه ئاوا بوو:

”تو من ناناسی، ناشمه وی بمناسی و به دوامدا بگه پی،
ده مه وی له بابه تیک ئاگادرات بکه مه وه، بابه تیک په یوهندی
به خوت و خیزانه که ته وه ههیه، نامه وی ببیه پیاوینکی
کوردى خاوهن غیره ت و ئازایه تی و که رامه ت و ده ست
بدهیته کوشت و کوشتار، دنیا بسووتینی و شه قامه کان
سوور بکهیت و بنه پیتني، گوایه شه رهف په روهرن، نا، تنهها
ئه وهندیه کچه که ت له به غدا عاشق بووه، هله مه چو و خویت
فرکه نه کات، عاشق بووه و دهیه وی شوو بکات، ئیمه پیمان

خۇشە، ديارە پىگاتان نەداوه بۆيە بەبى ئىتىوھ بېرىارى خۇى
داوه، تەنها ئەوهى لە بەر دەمان گرانە كە بى ئىتىوھىيى پىتە
ديارە و پەنگ زەردە، تکا دەكەم با بەرەزامەندىيى خوت
و با ياسايى شۇو بکات، من كورىنكم لەھى و ئاگادارى
كارەكانىانم، نەمتوانى پىنگىيىانلى بکەم، توش ناتوانى،
تکايە تکايە ئەگەر شەھامەتى لىپۈوردن و بەخشىن و
خۇشەوېستىت نىيە، ئەگەر ناتوانى ھاواكارىيان بىت و دلىان
خۇش بکەي، دلىان پەر مەكە لە حەسرەت، ھىچ كارىتكى
تولەستىننانە مەكە، تەنها دەمانەۋى پېرۇزبايييانلى بکەي،
بۇ دەليايىمى ئارامبۇونەۋەيان”

ج زۇلەيك و بە ج مەبەستىك ئەو نامە ژەھرەي بۇ كەمالى
بەزار نۇوسىيە؟ كەمال پادشائى ئاورىشەم و حەرير، پادشائى
بەزارەكانى سلىمانى، كە ئەو نامەيە خۇيندەوە نەك دلى
ھەموو لەشى گرمەي دەھات. دلى بەته واوى جەستەيدا بلاو
ببۇوه، وەك شەپپورى جەنگ بۇ ھەموو خانەكانى لەشى لى
درابى. ژىر پىكانى لە ھەموو جەستە زىاتر گرمەي دەھات.
جارىتكى دىكەش نامەكەي خۇيندەوە. جارىك و جارىكى
دىكەش، سەد جارى ترىش و تىيەوه،

“ئەوھە ج سەگىك بە ج مىزاجىتكەوە ئەو نامەيە نۇوسىيە؟”

“دەيھۈي بمانكۈزۈت، يان ئاگادارمان بکاتەوە؟”

“دەيھۈي بمانترسىننى، يان خزمەتمان بکات؟”

“دەيھۈي فىرى پەوشىمان بکات، يان حەيامان بەرى؟”

“دەيھۈي شەرەفم بېپارىزى، يان پېسواام بکات؟”

“ئەوھە ج كەسىكە دۆستى كچەكەمە، يان دۇزمن؟”

”جاسوسه، یان دلسوز؟“

چاوه گهوره کانی ئەوەندەی دیکه کرابوونه و، سورس سور
بیوون، پیلوه کانی عاره قیان دهر دابوو. ئەو ژنە پەش و چرج
و هیچەی بیر کەوتەوە، کە دەھات و دەگریا و پیلاوه کانی
ماج دەکرد،

”دەبوو پانى بكمەوە وەك قالۇنچە پانى بكمەوە.“
ئارامى نەمابوو ”دەبوو فېرىي بىدەم، فېرىي بىدەم بەر
سەگ.“

کەمال باوک بۇو، دەبوو بىزانبىيا يە ئەو ژنە رەشپۇشە
لەبەر ئازارە کانى دلى دىت، نەك قىسە رەقە کانى ئەو، دەبوو
بىزانى مندال چ ڙانىك دەخاتە پۇچەوە، پانىشى كردىبايە و،
فرېيشى دابايە رەنگى بەغدا ھەر دەگۇرا. بە خوشە ويستىي
كچەكەي ئەو پەلكە زېرىپەنە شەقامە کانى دەپازاندەوە، پانىشى
كردىبايە و، دارپرەتە قالە کانى وەزىرييە بە كولوکە سېپىيە کانيان
تارايەكى درېزىيان بەسەردا دەدان. پەريخان و ئاسۇ و لەيلا و
ئەوانى دیکە ھەموويان قىسە کانى مىدىايان بۇ نىيان دووبارە
كىرده و، ”ئەو سالىش وانە كانت بخوينە و زانكۆكەت تەواو
بکە.“

”تۇ وا دەزانى ئەو عەشقە، ئەو فەيلىكە و لىت كراوه.“

”خۇت پەزگار بکە، خۇرۇز گاركىرىن ئازايەتى دەۋىت.“
”تەنها مەممەد گۇتبۇوى،“

وازيان لى بىتنى، دنيا بەشىتى كۆتايى بىن بىتى باشتە.
نىيان بويرى خۇي كۆ كرده و و بەبى ئەوھى سەپىرى
چاوى سەروھر بکات گوتى، ”نازانم ئاسوودە نىم. خەرىكە
بىرۇوخىم، با ئەو چەند مانگەش بۇوهستىن، ھاوين ھەمووان

پازى دەكەين: ”

سەروهر قىسى نەكىد.

”كەس باشمان پى نالى. ھەموو يان دەلىن ئىتوھ لە خەوندا دەزىن. دەلىن ئىتوھ مەندالىن و نازانلىن لە فيلمدا دەزىن.“

سەروهر لە بەر خۇيەوە گوتى، ”

بەلىن من مەنداڭم و لە خەوندا دەزىم. ئەوھ خەونى ھەلبىزاردەي منه.“

نیان ھەستى بەتەنھايى كىد، تەنھايىيەك بەسەرىدا سەپىتىرايىت. ئەو تەنھايىيە كوشىندەيە، كە لەتەنېشە خۇشەويىستەكەتەوە ھەستى پى دەكەي. ئەوھش جۆرە تەنھايىيەكە لەگەل كچ لەدایك دەبىنى، بە مەنداڭبۇون نەبىنى، لەكۈلى نابىتەوە، ئەگەر كچ نەبۇوايە ئەو تەنھايىيە توقىنەرە لەدایك نەدەبۇو، كچ جەستەيەكى ھەيە ھەر شتىكى بەر بکەۋى بە ئەندازەي خۇرى لە ناخىدا شوپىنى خۇرى جى دەھىلىنى، ئەگەر دەنۇوكى بالندەيەك بىت لەسەرى جى دەمەتىنى، بە ئەندازەي ئەو جىڭىايەش ھەست بەتەنھايى دەكتات با ئازارىشى نەماپى.

ئەو شوپىنە لەسەر جەستەي نیان جى مابۇو، ماڭى تەنھايى، بىۋەزبىرۇز گورەتر دەبۇو، نەك بە سەروهر بە كەس پىر نەدەبۇو. سەروهر ھەستى بەو تەنھايىيەي نیان كىد، دەيزانى چەند تالە، حەزىشى دەكىد نیان ئەو تالىيە بچىزى. سەروهر حەزى نەدەكىد ھەموو كەس بگاتە نەشئە ئەو تالىيە، ئەوھ چىز و نەشئە تايىتەكەي خۇرى بۇو، دەيويىست نیان لە ھەموو شتىك لەگەلى ھاوبەش بىنى، تەنھايى ئەزمۇونى ھاوبەشيان فراوانلىق دەكتات، تالىي تەنھايىش

پانتایییه کی به رینی پوچی سه روهری داگیر کردبوو.
دیسانه وه گوتی، ”

بەلی من لە خەوندام، توشم هیناوهتە ناو خەونە
پرئازارەکەی خۆمەوە.“

نیان هیچی نەگوت، ئەو بەردەوام بۇو، ”

توشم بەھەلە هیناوهتە ناو خەونى خۆمەوە، دنیاى تو
دنیاىيەکى ئال و پەمبەيە، دنیاى تو دنیاى پىكەنین و جوانىيە،
دنیاى تو دلخۆشى و گورانى گوتتە، ببورە ھەلەي منه...“
چاوهکانى نیان تەر بۇون، ”

ئەوهتا توشم راکىشاوهتە ناو دنیاى تالىي خۆمەوە، ببورە
من گوناھبارم، من ويستم و ئەو ژيانە پەنگاۋەنگەي تو،
ئاسوودەبىم بۇ بىگىرىتەوە، ژيانمىت پې كرد لە پەنك و لە
ئارامى و لە پىكەنین و بەختىارت كردم، بۇ يەكم جار بە
عەشقى تزووه ھەستم بە پېشكوتتى گولەكان كرد، بۇ يەكم
جار بە عەشقى تزووه نەسىمى بەيانى خۆى لە دەموجاوم
دا... ببورە من ھەلە بۇوم، چەندم خۆشى و بەختە وەريى
لە تو دزى، ئەوهندەم تالى كرده ناو ژيانتەوە، خەمبارييم
بە ژيانتەوە وەر كرد، با خيانەتى من لىرە كوتايى بى، با
خيانەتى عەشق و فیداكارىم لىرە كوتايى بى، تو ئازادىت، لە
ئىستاوه لە عەزابى من ئازادىت، پېۋىست نىيە لەگەل كەسيك
بىت، با فريشتهش بىت، ئەوهنەي سەر ئەھرىيەن نەفرەتت
بەسەردا دەبارىنى. تو ئازادىت، سوپاس، ھەزار درووەد بۇ
ئەو پۇزە شىرىنائى تېكەل ژيانى تالىي مەنت كردىن.“

سەرور دەيزانى چ ژەھرىنەك دەرىزىتە ناو دلى نیان، ئەو
دەيزانى قەلاي بەختە وەريى نیان چۈن تېكوبىك دەشكىنى.

ئەو دەيزانى سەربازەكانى بەركرى ناخى يەكەيەكە چەك
بکات. كچ ئاوايە دەيەوى كور ئەوهنە نەرم بىت، قاچى
لەناو لىتەي دلىدا ون بىت، بەبى ئەوهى بىر لەو بکاتەو
تەنها تۈۋەبۈونىك ئەو نەرمىيە دەكاتە چىمەنتۇ، بۇ
ھەتاھەتايە لاقى لەناويىدا پەق دەكاتە و ناتوانى ھەنگاونىك
دوور بکەيتەوە.
”
نىان پرسىنى، ”

ديارە تۆ دەتەوى لە خۇشەويسىتى من ئازاد بىي، بۇچى
من كردوومىيە كۆيلە؟“
سەرۇرەر شىت و شەيداي ئەو پرسىيارە بۇو، ئەو پرسىيارە
سادە و خۇش و بەلەزەتە.

”بۇمن، خۇشەويسىتى تۇ شىتىك نېيە لىنى ئازاد بىم، وەك
چاو و دل، وەك خويىن و ئازار لەناومدايە، بەشىك نېيە
لە من، تا لىيم جىا بېتتەوە، پىستىك نېيە، بەسەر خۇمدا
ھەلکىشىبابىت تا بتوانم داي بکەنم، خۇشەويسىتى تۆ ھەموو
گيانمە، مۇولۇولە و ئىسقان و ئۆكسجىن و بىنىنە. چەند
دوور بکەيتەوە، چەند ون بىت و بەنەفرەتم بکەى، بە ھەمان
ورە و ھېززەوە بۇم دەگەپىتەوە و بەر سىنگم دەكەۋىت، من
شىتوهارى نەفرەت و دوورى و خۇشەويسىتى تۆم. چەند
بەنەفرەتم بکەى خۇشەويسىتى تۆ سەد ئەوهنە لە دەمدا
كەشە دەكات. كە دوورى نزىكى، كە نزىكى زۇر نزىكىت،
ئىدى من گەيشتۇومە ھەوايەك ھىچ بایەك لەنگەرم تىك
نادا.

ئەوهش راستە تۆ نا، تۆ ناتەوى، تۆ ئارەزووئ ئەوه ناكەى
بەلام من، بەلام من لە دلەوە، بە ھەموو گيانمەوە دەمەوى

دیلی تو بم، من دیلیکی خوبه خشم، نامه وی هه رگیزاوه هرگیز
 له دیلیه تی تو ئازاد بم، خو ئه و دیلیه تیه شتیک نیه بتوانم
 وازی لى بھینم، دیلیه تی وەک خۇراک ھاتوتە ناو خوینمە و،
 دیلیه تی وەک دەتكەزەنگیانە ھاتوتە ناو خوینم و بەسەر
 تەواوی خانە کانى لە شىمدا دابەش بۇوه، پۇزبەپۇز گەورە تر
 و گەورە تر بۇوه. من ژيانى بىتىدەر بەستى و بەرەللايىم زور
 تاقى كردۇتە وە، ژيانى بىتىه يانىم زور بەسەر بىردووه، پۇزانى
 تالىي بىتىخۇرم زور بەسەر بىردووه، پەشىمانم لە هەموو ئە و
 پۇزانە ئىزاد بۇوم، بەختە وەرم كە كۆيلەم، بەختە وەرم كە
 كۆيلە يەكى ملکەچ و دەستە مۆم.

تەنها مە بەستم ئە وە يە تو پىت لە ناو ئە و چىڭلاوهى ژيانى
 من دەر بىتىه، خوت لە ليتاوى بۆگەنى تەمەنى من پزگار
 بکە. تو وەك من نىت، نە فەرتى و بوغىزىنراو نىت، تو شىرىن
 و پە سىندىكراوى، سوپاسكۈزارى هەموو ئە و چىركانەم داتىن
 بە من، ئەوانە ئە و دىيارىيە هەر شىرىن و بەنرخانەن كە لە
 ژيانىدا وەرم گىرتۇون، كە نە شتوانم پىتىانە و بېزىم، شادمانم
 كە پىتىانە وە دەرمىم. فرىئىم بىدە و ژيانىت لە من پزگار بکە
 و لە ناخى خۇتىدا دەرم بېتىنە هەرگىز بىر لە وە مەكە وە
 خۇشەويىستىك، عاشقىك چاوه كانت جى دەھىلى، هەر وَا
 بىزانە مشكىتكى توپىو لە باخەلت دەر دىنى، بۆ ئە وەي لە
 بۆگەنى پزگارت بىت دوور فرىئى دەدەي، بەلام ئە و مشكە
 بەختە وەرتە لە تەواوی مشكانى دەنیا، چونكە ھەم ماۋە يەك
 لە ناو دىلت نا، لە باخەلتدا بۇوه، دواترىش دەستى توى بەر
 كە و تۇووه.“

نیان لە دلە وە دەيويىست ئە و كورە رەشە شىرىنە مشكە

لە باوهش بکات، تا قيامەت لىيو لهو لىيو سېپىيەلگە، پاوانەي نەكائەوە. دەيپىست دەستى بگىرىت و بە سىحرىك بە جادۇوييەك ھەر دووكىيان بکاتە دوو پەپولەي سېي و پەش، سېپىيەكە بە خالخالى پەشەوە، پەشەكەش بە خالخالى سېپىيەوە، بىرەنە ناو ھەوا، لە سەر گولەكان بىنىشىنەوە، بالى يەكتىر بخشىنەن، ھەتاو لە سەر بالىان بدرەوشىتىنەوە، كە ئەو قىسىمەي بە سەرۇور گوتبا، ئەو دەيگۈت، "جا خۇ پەپولە تەنها سى پۇز دەزى."

"سى پۇزىش زۇرە، سى پۇز بۇونە پەپولە و فريين بەناو ھەتاودا سى سەدە مەرقىبۇونە سى پۇز بە خالى پەش و سېپىيەوە، سى پۇز ژيان لە سەر ھەلالە، سى پۇز فريين دوور لە چاوى نەفرەت، سى سەدەي تەواوه، جە لەوهش ژيانى گەندە و هىچ، ژيانى زېل و خاشاك، دوورودىرىزە، ژيانى چەپەلى و سوووكى بەردىۋامە، ژيانى عەشق و پاكى، ژيانى ئازادى و فريين، كورتە، كورت نا، چونكە ژيان بە درىزى ماوهكەي نىيە، درىزى ژيان بە پانىيەكەيەوە بەندە، بە جۆرەكەي."

پۇزىك سەرۇور گوتبوو،

"ژيان جەرەكىشان نىيە بۇ سەد سال، ژيان خواردىنەوەي ھەزاران پىك عەرەق نىيە، قىسە و ڈاوهڈاوى بىرپانەوەي پۇزانە نىيە، ژيان توشىنى پىكىك ژەھرە بە دىيار چاوى جەللادەكە تەوه، بە دىيار عەشقەكە تەوه، بە دىيار چاوى خۇشەوىستەكە تەوه."

نيان لەو قىسىمە ترسابۇو، ترسابۇو، زراوى چووبۇو، چونكە پىشتر لە سەر قىسىمە كانى سەردار راھاتبۇو، تۆ بلنى

قوتابیسی ئەو بۇو، "زىيان پىكەنینى مندالىكى سىيمانگانەي،
پشکوتتى گولىكە لە سېپىتەدا."

گوتبوو، "زىيان ماچىكى بەپەلەي پارەوينى چۆلە."

ئاساتىرى كردىقۇوه، گوتبوو،

"زىيان دىتنى لامەمكىكى دۆستەكەتە لە كاتى نانخوارىدندادا،
بازنەي دووكەلى سەر لىتۈي يارە."

بەترسەوهش گوتبوو، "بۇنى جىڭەرى سەر لىتۈي توپە."

نيان توند كتىبەكانى بە شانىدا كىشىباپو، ئەويش گوتبوو،

"زىيان پىداكىشانى كتىبى ھاۋرى كېچەكەتە بەشانتىدا."

سەرورە بۇ ئەوهى يەكلا بىتتەوه، گوتى، "بىبورە باسى
مشكى توپىيوم كرد، تۇ خەيالت ئاسوودە بى، دلت ئارام بى،
من دەتوانم، بەرگە دەگرم، ناتوانم چىدى تالىي زىيانى خۆم
لەگەل تۇ بەش بىكمە."

نيان ھەموو ھىزى خۆى كۇ كردىقۇوه، گوتى، "من بىريارم
داوه، بىريارىك كە باوهەرم پىتىتى، ئىدى گىرينگ نىيە كى
دلخۇش دەكەت و كى دلناخۇش، بىريارىك راست لە ناخى
دلمەوه. منىش زىيانم ھەنگۈين نەبۇو، منىش دەردىسەريم
دىتتۇوه، جارى تەنها لەو بەغدايە لەناوم بەرى. ئىدى
گۈى لە كەس ناكىرم، لە تۇش، تەنها قىسەي دلى خۆم نەبى،
تۇ مشكى توپىيۇ نىت، تۇ زەلکاۋ و پۇخلۇ نىت، تۇ ڙەھر و
شىرپەنچە نىت، ئەوانەي وادەلىن، نە تۇ دەناسىن نە ژەھر،
نە تۇ دەناسىن نە شىرپەنچە، تۇ ھىزى دلى منى، كوا تۇ
تالىت كردىتە زىيانى منهوا! كوا تۇ خەمباريت بە شادى مندا
كردوو! كوا تۇ تارىكىت خستوتە سەر پۇوناڭىكى من!"

تۇ تەنھا دلخوشى و بەختەوەرى بۇوى، فېرىن و شادى بۇويت. مردم ئەوەندەي بۇ خەلک بىزىم، مردم ئەوەندەي ئاگادارى شەرەفى خىزانەكەم بىم، ئىدى با براڭاڭم بۆخۇيان سەربەرزىي خۇيان پاڭرن، با باوکم بۇ خۇى ئاگاي لە شەرەف و كەرامەتى خۇى بىن، من ماندۇو بۇوم، من دەمەوى بۆخۇيىشەنەناسەيەك بىدەم لەۋەتەي ھەناسەم بۇ ئەوان داوه.“

سەرورەر لە ناخەوە سەوز بۇوه، ھەموو ئەو كانييانە لە ناخىدا، رۇزبەرۇز ئازار و خەم بەسەرياندا كشاپۇو، ھەموو ئەو كانييانە رۇزبەرۇز لە ناخىدا وشكىان كردىبو كەوتتەوە قولپەقوللىپ، تەنھا سەرورەر خۇى، بەس خۇى دەيزانى كانييەكانى ناخى ئەو ھەمووييان سازگار نىن، ھەمووييان شىرین نىن. لەگەل ئەۋەشدا بىزمارىك لەبن زمانى مابۇو، راستە ئاسوودە ببۇو بەو بىيارەتى نىان، بەو ھەستە پالەوانانە، بەو خۇشەويسىتىيە بىتكوتايىيە، بەلام مابۇو ئەو بىزمارە مابۇو، بۇيە گوتى، ”

نا، من نامەوى تۇ خىزانەكەت بەنەفرەت بىكەى، تۈزۈ كچ يان خوشك لەسەر بەرەدەستى براڭانى دەپوين، دەستىيان بنۇوقىتنى زيانى كوتايى دىت، تۈزۈ كچ لە خۇشەويسىتىي بايدىدا گەشە دەكەت، سۆزى دايىكى ئاوى دەدات، تۇ ئاپىت پشت لەوان بىكەى لەبەر خاترى من.“

نیان دوودل بۇو ئەو كورپە ھەولىزىيە، ھەم شىرین و ھەم پەش، ھەم تاعۇونە چىيى دەۋىت، ”من بۇو لە خىزانەكەم نانىتىم، ئەوان پازى نابىن ئىتمە پىنكەوە بىن، من گەورەم و بىيارى خۆم دەدەم، ئەوە مافى خۆمە تەنھا ئەۋەم دەۋىت.“

سەرۇھر گوتى، ”كەواتە ھەر بەنھىنى، لە بەينى خۇماندا
ھەموو شىتىك تەھواو دەكەين، با كەس نەزانى، تەنھا
وھەقەيەكى سادە، بەلگەنامەي پىكەوھبۇونمان، دېتىن و
نېشانى ئەو سەرۋۆك بەش و چايچىيە عەرەبەي دەدەين، كە
ئىمە بە ياسا پىكەوھىن.“

نەيۈترا بلۇ ئىمە ژن و مىرىدىن، بەلام لە نەبەرەو دەنگىدا
گۇتبۇوى.

ژيانى خۇيان خستە سىبەرەوە، بەنھىنى دەچۈونە دەر،
بەنھىنى دەستىيان كرد بە شىت كرين، كراسى تازە و پىلاو
و قات، بۇينباغ و بۇيە و عەتر و شامىق، ھەموو شىتىكىان
بەنھىنى دەكىرى. ھەموو شىتىكىان دەشاردەوە، تەنھا بانگى
دل، ھاوار و زرمەي دل، گۇرانى پىست و ھاتوچۇزى خوين،
بىرقەي لىيو و چاو ئەوانە ناشاردەرىتەوە. ھەمووان زانبىان ئەو
دوو پەرسىنلەكىيە، رۇزبەرۇز بە دەنۇوك قور دەكىشىنەوە، بە
دیوارى دىنایاھى دەننەن، تا بىگىرىت و ھىتلانەكەيان دروست
بىت، رۇزبەرۇز ھىتلانەكەيان چىنلىك زىياد دەكتات، رۇزبەرۇز
پۇوش بە دەنۇوكەوە دەفرىن، چىلەك دەكىشىنەوە. ھەموو
شىتىك دەشاردەرىتەوە، زىندانى دەكىرى زرمەي دلى عاشق
نەبى، زرمەي دلى عاشق ھەوا دەبىا، مال بە مال و دى
بە دى و كوچەبەكوجە دەبىا، شەقام بە شەقام و پۇل بە
پۇل دەبىا، زرمەي دلى عاشق كە دەيشارىتەوە جا ھاوار
دەكتات. ئەو ھاوارە لە ئاداب دەنگى دايەوە، ئەو كور و كچە
سنۇورىيان بەزاندۇوه، تازە تەھواو بەرەللاپۇون.

ھەموويان كۆك بۇون لەسەر ئەوهى تەنھا سەردار، تەنھا
سەردار دەتوانى سنۇورىيان بۇ دانى، دەتوانى كېشەكەيان

بۇ چارەسەر بکات. دەتوانى دلى ھەمووان وەك يەك پازى بکات، دەتوانى ئەو نيانە سادە و ساويلكە و پەشمەكە لە دەمى ئەو دېتوه بىتىتە دەرى. ھەمووان وايان گوت. كەس نەيگوت، ئەو سەرۇورە، ئەو پىستە رەشە بە بىن پىتى نيانە وە نووساوه و ئەويش بەدواى خۇيدا راي دەكىشى.

ھەر لەو سەرۇوبەندەدا بۇو، نامە ئاگرەكە، نامە پەر ئەتك و حەياچوونەكە گەيشتە دەست كەمالى بەزار، نامەكەى خويندەوە، جارىك و جارىكى دىكەش، ھەموو ئەوهى سەرۇور و نيان بەنهىنى كردىبوويان، ئاشكراكانىش، بىرقەي چاو و زرمەى دلىش، ھەموو ئەو بقۇن و شامپۇ و بۇيانەي بەنهىنى كېپبۇويان هاتە بەرچاوى كەمالى حەرير و ئاورىشىم.

پادشاي بەزارەكان ھەموو شىتكى دىت، ھىي پابرىدوو و ھىي بەيانىش، بەغدا و سليمانى، لە بەرچاوى شار ئاگرى گرتبوو، دواى نيان كەوتۇون، ئەويش بەپىخاوسى بەناو شەقامەكانى شاردا پادەكتات، لە بەرچاوى ھەموو مندالە چلورەفرۇشەكان، بۇياغىچىيەكانى بەرددەركى سەرا، شاگرددە چەورەكان، چايچى و مزالە ورتىكەي بەر سىنەما رەشىد دواى كەوتۇون، دواى كەوتۇون و ھۆپەي بۇ لى دەدەن، دواى كەوتۇون ھۆپەي بۇ دەكىشىن.

كەمالى بەزار بەبى ئەوهى دوكانەكەى دابخات، قەيسەرى قەيسەرى هات، لاي بازارى عەسىرى، دەھاتە لاي سەرا، بەلاي چاخانەي شەعبدا تىدەپەرى، خزمىكى لەۋى لە بەرددە چايخانەكە وەستابۇو، پىچى كردىوو گەپايەوە، بەو بەردا شۇر بۇوه، خۇ ئەو خزمەي بىزانى، خۇ ئەو نووسەرانەي ئەو چايخانەيە بىزانى، بە جارىك دەيانكەنە سىنەما، شىعىر

نا، چامه‌ی بۆ دەنۇوسن. بە کۈلاتەکەی بەرامبەر سىنەما دلشادا پۇيىشت، خۆى لە دەللىخانەكە لادا، چووهوھ لای ھەۋزەشكەكە، بەرھو دوکانەكە خۆى گەرايىھوھ. ھېشتا كاغەزەكەی لە بەرباخەلدا بۇو، دىسان خويتىدەوە، "تو من ناناسى، ناشمەوىي بمناسى... لە بابەتىك ئاگادارت دەكەمەوە، نامەوىي بىبىي پىاوىتىكى كوردى خاوهەن غېرەت..." لە دلەوە گوتى "من خاوهەن غېرەت نىم..." كە ئەو رىستەيە دەخويتىدەوە، "كچەكەت لە بەغدا خەرىكى شۇووكىدەن..." دەبۈيىست دىنيا، ھەموو دىنيا، بىاتە كىسىھەيەك خوين و بىداتە بەرسەق و بە ئاسمانىدا بېزىتىن و پۇخساري جىهان سوور بىكات، ھېشتا دلى ئۇقرە ناگىرى. كچەكەت خەرىكى شۇووكىدە. بە ھەموو ھېزى مىستىكى بە مىزەكەي بەردەمیدا كىشا، شۇوشە ئەستۇورەكەي سەرەت بۇو، دلۇپە خويتىك لە دەستىتەوە كەوتە سەر پۇخساري مەلิกە چكۈل كە بە پشتى دىنارىتىكى كۆنەوە بۇو، يەك دوو دوکاندارى ھاوسىتى سەرەتاتكىيەكىان كىرى، ئەو وەك ھىچ نېبوبىي پۇوى وەر گىتىرا.

ئىستا ئەوانە بىزانن، ئەو ھاوسى دوکانانەم بىزانن لە پۇخساريياندا غەمبار دەبن و لە دلىاندا دەھۆلى شادى دەكوتىن. يەكەيەكە بەسەر ھەموو گوند و شارقۇچەكە كاندا دەگەربىن، بۇ لای وشكە فرقىشەكان بۇ لای سەۋزە و مىيە فرقىشەكان، دەچنە لای يەكەيەكە بەرگىدرۇوەكان، دوکانى ھەر بەرگىدرۇوەيەك لە بارەگاى پېزىنامەيەك خاپىترە بۇ بلاؤ بۇونەوەي دىعايە، بۇ لای ترشىيات فرقىش و شىرىيەنى فرقىش و كەبابچىيەكان، ئەو ھاوسى دوکانانە لە پوالەت

بۇ خەمخۇرى و لەپاستىدا بۇ حەبا بىردىن بەتەواوى شاردا دەگەرىن، بەوسەردا دەگەرىنەوە لای دوکانەكەي عارفە لچە و لەۋىنىشەوە بۇ لای كەوباز و كۆتۈباز و كەلەشىرېباز و جا عەلافەكانى ژىرپەردەكە.

يەكەيەكە بەسىر ھەموواندا دەگەرىن و سليمانى لە قاو دەدەن،

”كچەكەي كەمالى بەزار پەدوو كەوتۇوه.“

”كچەكەي كەمالى بەزار لە پشت پىنج براوه خزاوه تە باوهشى ھەولىرىيەك.“

دەيكەنە قاو، دەيكەنە ناوناتقۇرە، كىتىخانە كان دەگەرىن، قوتابخانە و مامۇستاكانى شار تىدەگەيەن،

”كچەكەي بەلقيس كە خۇرى بە شازىنى دنيا دەزانى، كچى شازىنى بەزارەكانى شار ئىدى نايەتەوە بۇ خۇرى لە بەغدا قەپاتە.“

كەمال ئەو ھەموو خەلکەي دەدى، يەك بە يەك بە چىپەوە قىسىمەك دەكەن، لەزىرەوەش سەيرى كەمال دەكەن، كەس نەيدەكۈشت حاجى عەزىزى دووشەو نېبىت، بۇ دەرمان بەدواى شتىكى وادا دەگەپى، رىبوارى خويىپى كەمالىيات سەقفى ناوهەوە دوکانەكەيان بەسىردا پۇوخا، خۇرى و ڏىن خوشكەكەي لەويۇو بەرپۇتى لە باوهشى يەكتىدا كەوتىنە خوارى، لە باوهشى يەكتىدا كەوتىنە بەر چاوى خەلک. سەعابىلى عەtar كە بەردىمى دوکانەكەي بە كارتۇن و وينە بەتەواوى داپۆشىبىو تا كەس نەبىيىنى كە كورپە ھەرزەكارەكانى بەسىر خۆيدا دەكتىشا. ھەموو ئەوانە لە بۆسەدا بۇون، ھەوالىنى ئاوا بېبىستن و ناوى كەمال بخەنە گروپى خۆيانەوە. ئەو

کاته که مال زانی خه لکی ئه و شاره کاریکیان نیبه جگه
لهوهی نامووسی يه کتر بدنه به رچه قفو.
به بئی ئه وهی سه بیری که س بکات دوکانه کهی داخته،
ویستی تاکسیه ک بگریت، زانی به رگه کهی دانیشتن ناگری،
بې پى بەرهو مال سەر کەوت، نەیزانی دەبئی چى بکات.
يە كەم كەس ئەم هەوالە بە كى بلنى؟ يە كەم كەس كى بدانە
بەر نەشته رى خيانەتى كچە كەي؟ بە كورپەكانى بلنى؟ دەيدى
چۈن دلىان دەكەويتىه بن پىتىان، جارى پىشۇو تەنها قسە يەك
بۇو، قسە يەك كە كچە كەيان لە گەل كورپىك دۆستايەتى
ھەيە، دواتر كچە كە گوتى، "هاورپىي پۇلمە و لە قستان
دەر ناچم." نيان بە تەلە فۇن گوتى، "ئه و كورپە بۇ خۇى و
دەلىنى، هاتسوو و گوتۈويتى لە براڭات داوات دەكەم، من
گوتۈومە ھەموو شتىك بە دەست ئەوانە، ئەوان سەرور و
سەردارمن." بە وەش تەواو دلىان ئاوى نەخواردى بۇو، بەلام
ئارامىش بىونەوە، كە ئه و ژنە هەر پىست و ئىسىقانەش
دەھات، داواي دەكرىد، كچى ھەموو خەلكىش داوا دەكرى
نيان قسەي تىدا نەكىردوو.

ئه و کاته كورپەكان دنیايان بە سەردا پۇوخا، مۇن و پەش
و تارىك بۇون. كورپى ئه و كورده وايە لە گەل دلدارى خۇيدا
دەگەشىتەوە و لە دلدارى خوشكە كەيدا وشك دەبىت. دايىك
و باوكە كانيش بە سەر لېپەوە و بە بىزەوە باسى عەشقازى
و دەستبارى كورپە كانىيان دەكەن، بە لەرز و حەياچۇونەوە
لە كچە كانيان دەدوين. كە مال و بە لەقىسىش هەر وايان
كىرىبوو، كورپە كانىيان حەزىيان لە كچى خەلک كىرىبوو، زۇر
جار بە دىزىيەوە هيتابۇوشىيانەوە مالى، نە دنیا پۇوخابۇو، نە

پۇزى قيامەت ھەستابۇو، تەنھا كەمال جارجارىك گوتبوو، "بەلقيس با كورەكان نەزانىن من زانىوومە." جارى واش بۇوه چۈون و كېھ دىسۋوتاوه كەيان بۇ كورە ئافاتەكەي خۇيان داوا كردوو، ھەندى جاريش بەتەوسەوھ ئەوھشىyan تىنگە ياندبوون، كە ئەوه كېھ كەتانە واز ناهىنى و دواي كورەكەمان كەوتۇوھ.

ئەو جارە وانەبۇو، لە دىدارى كېھ كەيدا واناسان بىرى نەكىردىوو، ئەو جارە كەمال كە لە تۇوى مەلىك بەرەو مال سەر كەوت، بۇ يەكەم جار حەزى كرد، ئەزمەر گلۇر بىتەوھ و تەواوى شار پان بىكانەوھ، تەواوى شار بە خانۇو و خەلکەكەيەوھ تەخت بىكەت. ئەوهش تاكە پىنگا بۇو دلى كەمال ئاواي پىن بخواتەوھ. بەلام خۇ تا ئەمېرۇ ئەزمەر بە قىسى كەسى نەكىردىووھ تا گۈى لە كەمال بىگرى.

سەركەوتىن بە تۇوى مەلىكدا ھەرگىز ئەوھنە ماندۇووی نەكىردىوو، چاوى كەوتە سەر خەلکىنى زۇر، لەوناوه كۆ بىونەوھ، دەنگى ھۇپن و ھاوار، دوو پىكابى رەشى سەربازى لە بەرددەم سجن وەستابۇون، زىندانىك وەك وەناق كەوتۇتە ناوهنە ئەو شەقامە سەربەر زەھە، خەلکىنى زۇر سەيرى ئەو چەند زىندانىيەيەيان دەكىردى، كە بە كەله پىچە بە شىشى پىتى پىكابەكەو بەسترابۇوھە، خەلکى ئەو شارە لە ھەموو شويىنى زىاتر لەناو زىندانىيەكەندا بەدواي ئازىزە ونبۇوھ كانىاندا دەگەپىن. كەماليش سەيرى پىتى پىكابەكەي كەرد، چى؟ چى دەبىنى؟ زىندانىيەكەي سەرپەرپان سەيرى ئەو دەكەت. دەيەوى دەستى بۇ راوهشىتى، بەسەر ئىشارەتى بۇ دەكەت. ئەوه بانگى دەكەت، "

باوکه مهترسه هیچم له سه رئیس، به پیکه و ت کیراوم.
لهو کاته دا ده رگا گهوره کهی سجن کرایه وه و پیکابه که
چووه ناو زیندانه که وه، ده رگا که بیان داخسته وه، که مال هر
ئه و هنده پینگوترا، ”
ئه وه مه حمود له سه ر چی گیراوه؟“

۱۱

که مالی بهزاز گهیشته وه مالی، ده رگا که يان کرابقوه،
 شورپه ببیه که که شوینی په رده شی گرتبقوه، هینشتا دله ریبه وه
 وه ک ئوهی هه والی ئوه بdat تازه که سیک چوته ژوری.
 دهیزانی به لقیس سه فهri کردووه و ده بی که رابیته وه،
 ترسا که سیک، هاوستیه ک چووبیته لای، حه زی کرد که سی
 بیگانه يان له مال نه بی، نه ک بیگانه، نه یده ویست خزم و
 که س و هاوپی جگه له خویان هیچ که سی دیکه لی بیت.
 هر که چووه ژوره وه، له برهه یوانه که، که سیک له سه ر
 کورسییه نایلو نه سوره که دانیشتبوو، دلی به شی ئوهی
 پیوه نه مابوو جاریکی تریش بتاسی، ویستی بگه پیته وه و
 جاریکی دیکه سه ر بهو ماله دا نه کاته وه، به رای ئه و، "ئیدی
 له مالی من شوراوه."

شەقىتكى توندى له پىحانەكانى لاي دەستە راستى هەلدا،
 پىحانە بە شەقىش هەر بۇن دەپېئىنى، بۇنىكى توند بە
 سەروچايدا بلاو بۇوه، ئەگەر ئەو كاتە نەبا دەيگۈت،

”من دایکم نه مردووه، بـلکو خوی لهناو پیحانهدا
شاردقتهوه.“

دهشی بیشیگوتبا،

”تهنها بونی پیحانه منالم ده کاتهوه، منالیک گهوره ترین
سامانی بونی سینگی دایکی بینت.“

له دهنگی پنی که مال به لقیس له بهر به لوعه کهی حهوشه
ههستا، هیشتا ده موچاوی ئاواي لى ده چوپرا، که مال بـز
یه که م جار دیتی پشتی به لقیس توزیک کووپ بـوتـوه، پیشتر
سـه رنجـی ئـهـوهـی نـهـداـوهـ،

”ـهـولـیرـ بـهـ ـیـهـکـ شـهـوـ ـچـیـ لـىـ کـرـدـ“، ـیـانـ، ”ـمنـالـ ـچـونـ
ـچـهـمانـوـوـیـهـتـیـهـوهـ.“

ـئـهـ وـئـیـسـتاـ تـهـنـهاـ ئـهـوـنـدـهـیـ دـهـوـیـسـتـ سـهـیـرـیـ لـایـ ـچـپـ،
ـسـهـیـرـیـ بـهـرـهـیـوـانـهـکـ نـهـکـاتـ وـ ئـهـوـ ـژـنـهـیـ لـهـسـهـرـ کـورـسـیـهـکـ
ـدـانـیـشـتـوـوـهـ نـهـبـیـنـیـتـهـوهـ، بـهـلـقـیـسـیـشـ بـهـ دـیـتـنـیـ دـهـموـچـاوـیـ کـهـ مـالـ
ـشـلـهـزـاـ، ـجـ کـوـسـتـیـکـ سـهـرـیـ لـهـ مـیـرـدـهـکـهـیـ دـاـوهـ، ـئـهـوـ وـیـسـتـبـوـوـیـ
ـبـهـتـنـهاـ بـهـرـگـهـیـ ئـهـوـ خـهـمـهـ بـگـرـیـ، کـهـ مـالـ پـرـسـیـ، ”ـمـهـ حـمـوـودـ
ـبـهـ دـوـایـ تـوـدـاـ هـاـتـبـوـوـ، تـوـیـ نـهـدـقـزـیـیـهـوهـ؟ـ نـهـ دـیـتـوـوـهـ؟ـ“

ـبـهـلـقـیـسـ بـهـتـیـلـهـیـ ـچـاوـ سـهـیـرـیـ ـژـنـهـکـهـیـ سـهـرـ کـورـسـیـهـ
ـنـاـیـلـوـنـهـ سـوـوـرـهـکـهـیـ کـرـدـ، ـگـوـتـیـ، ”ـبـاـ منـیـ دـقـزـیـیـهـوهـ، تـوـ بـهـ دـوـاـ
ـمـنـتـدـاـ نـارـدـبـوـوـ؟ـ دـوـیـنـیـ هـاـتـهـوهـ؟ـ“

”ـدـوـیـنـیـ هـاـتـهـوهـ؟ـ نـهـ ـگـهـیـشـتـوـتـهـوهـ؟ـ“

”ـئـاـ دـوـیـنـیـ هـاـتـهـوهـ، مـنـ وـ دـایـکـیـ (ـنـهـیـوـیـسـتـ بـلـیـ)ـ سـهـرـوـهـرـ
ـتـوزـیـکـهـ ـگـهـیـشـتـوـوـیـنـهـتـهـوهـ.“

ـکـهـ مـالـ بـزـ لـایـ دـایـکـیـ نـازـانـمـ کـیـ ئـاـپـرـیـ نـهـ دـایـهـوهـ.
ـچـوـوـهـ ـژـوـوـرـهـکـهـیـ نـزـیـکـ باـخـچـهـکـهـ، بـهـلـقـیـسـ زـانـیـیـ دـهـیـهـوـیـ

بەدوايدا بچى. مرييەمە رەش وەك سىپالىكى كونكۇن بەسەر كورسىيە نايلىقۇنەكەدا ھەلخراپبوو، نەك دانىشتبۇو. ھەر بەلقىس گەيشتە لاي كەمال، ويستى بەھىواشى بدوئى، كەمال بەۋەپى تۈورەپىيەوە، پرسىيى، "ئەو ئىزرايىلە چىيە بۇ منت ھىتاواهەتەوانى؟"

بەلقىس ھىواشتىر، گوتى، "دۇو قىسە بۇ تو دەكتا؟"
"من قىسە ئەم ناوى، تۇش چۈويتە سەر عەقلى ئەو،
من نامەوى، پاوهستە بىزانە چۈن شارەكەيان، شىنخەكەيان،
قەلايەكەيان پېتە دەسۋوتىنم."

ورددەوردە دەنكى بەرزتر دەبۇۋە، سىپالە كونكۇنەكەمى
سەر كورسىيە نايلىقۇنەكە جوولايەوە، بۆخۇرى نا، خويتى
تاساوى تەكانى دا، بەلقىس گوتى،
تۇ خراب تىنگەيشتۇرى، تۇ خراب تىنگەيشتۇرى،
حالى بۇوى، لە مەسەلەكە خراب تىنگەيشتۇرى."

"من خراب تىنگەيشتۇرم، خانم؟ نەخىر من لەوسەرى
يەمەوانى، تەنها من ئەزانىم ئەوانە چۈن جەركى منيان
سووتاندۇوو، كچەكەميان كردىتە جىنى تانەوتەشەرى
خەلک، جىتى كالتە و قەشمەرى شار، ئەوان نازانى شەرەف
ماناي چىيە، نازانىن كەرامەت چىيە، تۇ چىت ھىتاواهەتەوە، ج
شىرپەنجەيەكت ھىتاواهەتە سەر دلى من، ھەى بەدبەخت! تۇش
بەلقىس لەوتەى ھەى خەرىكى و يەرانكىرىنى منيت، لەوتەى
ھەى دلى من بنكۈل دەكەى. نەفرەت لەو پۇزەھى توشم تىندا
ناسى، نەفرەت لەو پۇزەھى تىندا لەدایك بۇوم، خودا تاوانى
چىيە ئەو ھەموو عەزابە بۇ من نازىل دەكەى؟"

دلى ئۇن، كەس دلى ئۇن وەك من ناناسىت، دەپەنچى،

بریندار دهبیت، دهپویت، هلهدهوه ریت، به ههموو قسهیه کی
توند و توروپهی و بهلینی درق، بهلام که نهفرهت له
خوشهویستیه کهی، له ئهفین و دلدارییه کهی دهکری، با
دوای سه سال له مردنیشی بیت، که نهفرهت له ههست
و سوزی دهکری، دهشکیت، بینه نگ دهشکیت و دهپووخیت
و دهتویته وه. ئاخر دلی ژن جگه له خوشهویستی پیاو
هیچ شتیک نییه به پیوهی راگری. به لقیسیش ژنه، ژنیک
خوشهویستی ناسیوه، نهیتوانی به پیوه بیت، به سه ریه کدا
دارما، ته رمنیکی دیت، له که مال جیا ده بقوه، ته رمنیکی بؤگهن
ههموو توروی مهليکی گرت بقوه، ئه و دهیزانی ئه وه ته رمنی
خوشهویستیه، که مرد که س به رگهی بؤگنه کهی ناگری،
ته رمنی خوشهویستی کاتی ناوی تا بؤگهن بکات، مردن و
بؤگنه نکردنی يه کیکه، بؤگنه که شی ده ماربه ده مار ده بروات. له
ناچاریشدا گوتی، ”

به ئاره زووی خوت نهفرهت له مردوو بکه، بهلام نهفرهت
له مناله کان مه که، ئه و ژنه ش قسهیه کی دیکهی پییه بزت.“
”ده زانم ج قسهیه کی پییه بقون، ئه وه تا مه حمودیان به گرت
داوه.“

”به لقیس ههستایه وه پن، پرسیی،“
”مه حمودیان به گرت داوه؟ خودایه مه رگ...“
”سیپاله کونکونه کهی ده ری، مریه مه رهش، ویستی به ره و
ژووره کهی ئهوان ببروات و بلی،
”بؤ ئئیمه ده توانيين میترووستانيک به گرت بدھین، ئهی
پاشای ویزانکردن.“
”که مال دیسان دلپه قانه تر گوتی،“

بەلئى، ئىستا لاي سجن تىئەپەريم، بە چاوى خۆم بىنيم،
لەپشتى پىكابىتكدا كەلەپچە يان كردبوو، بانگى كردم، ئاخىر من
بەرگەي چەند عەزاب بگرم؟“

دەنگىدەنگىك لە دەرهەوە پەيدا بۇو، “ئەو ژنه كىنىھ؟“
بەلقيس خىرا چۈوه دەرى و گوتى، ”
ئەوە كورپەكان هاتنەوە.“

عەبدولكەريم و قودسى و مىستەفا لە حەوشە بۇون،
نەياندەزانى كە ئەو ژنه پەشپۇشەي سەر كورسىيە نايلىقۇنەكە
دۆستە، يان دوژمن. ميوانە يان بەلائى خوا. مريەمە پەش
لە شويىنى خۆى ھەستا، ويسىتى زەرددەي بىتى، بەلام خۆ
زەرددەخەش بۇ دەروونىتىكى ھەزار ھەر وا ھەرزان نىيە.
نرخى زەرددەخەش بۇ ئەوانەي نيانە زور گرانە. بەلقيس
گەيشتىبووە لايان، پرسىيى، ”

ئەوەچى بەسەر مەممۇددا هاتتۇوە، بۇچى گىراوە؟“
ئەوان نەيانزازانى دايکيان چۇن بىستۇويەتى، نەياندەويسىت
لەناكاو پىنى بلىين، تا كەمالى باوکيان لە ژۇورەكە ھات دەرى
و گوتى، ”

من دىitem لە موسەلەحەي ئەمنەكادىا، ئەيانبرد بۇ سجن.
قودسى گوتى، ”

من دويىتى زانىيم. مامە نەجمى حەسەنى شووشە پىسى
گوتىم. بەلام گوتى دەنگ مەكە بۇ خۆم خەريكى بەردانى
دەبم.“

كەمال پرسىيى، ”

”نەجم نەيگوت بۇچى گىراوە؟“

قودسى گوتى، ”

با، له سهیته رهکهی چه مچه مال گیراوه، ئەلین ده مانچه هی
پى بwoo، مامه نهجم گوتى به سیاسى و هریان نه گرتووه،
چه کداریکى برادرى مامه نهجم ده مانچه کهی کردووه
به هيى خوى. گوتوویه تى يەك عەشىرەتىن، غەدریان لى
كردووين ويستوومانه حەقى خۇمان بکەينەوە، كىشە كەيان
بۇ كردۇتە كۆمەلايەتى. ئەو ئەلنى ئاسانە، له خەمى مەبن،
دۇو شەھى لى نابى. ”
كەمال له وەختىكدا بە لاچاوىك سەيرى مەرىمە دەكىد،
پرسىسى، ”

بۇ بەعس كىشە كۆمەلايەتى ئەزانى؟ ”
سەيرىتكى ترى مەرىمە كرد و گوتى، ”
ئەو ده مانچەي بۇ پى بwoo، بزانە كى زانىوویه تى و
ھەوالى لى داوه! ”
مەگەر گرتقى كور لەلايەن بەعسەوە، بۇ ڏىن ئەوەندەي
لىستاندنه وەي خۇشە ويستى سەخت بى.
مستەفا گوتى، ”

من دิตىم، شوفىرى ئەو تاكسييەم ديت كە له ھەولىرىھو و
پىي هاتبۇوە، توش ئەناسىت، كاوهى عەبدوللا لهنگەر، ھەر ئە و
شوفىزەش، ھەر ئە و يش دايكمى بىردىبوو ھەولىرى، برادرى
كاکە مە حەمەودىمە. ئەو پىي گوتى گىراوه، ھەر بۇ خۇشى
برىدىمى بۇ چەمچە مال، كە من چۈوم ئىنلىباتەكان ھەر لەھى
لە ڈۈورىتكىيان كردىبوو، بە ھۇي شوفىزە كە وە چۈوم و ديتىم،
ئىنلىباتەكان دىبۈوييان شەلەزارە، گەپابۇون و ده مانچە كەيان
پى گرتىبوو. ”

بەلقيس ھەستى كرد لهناو تۈرىتكى سىخورىدايە، ئەوھ

چۈن مەممۇود چاودىرى كىردووه، ھەر ئەو شوفىزەش
ھىتاۋىيەتىھ مالى ئەو مريەمە لە سەيداوا، ترسا، ترسا
متمانەي بە كورەكانىشى لەدەست دا.

مستەفا كورە سەرەق و نازدارەكەي بەلقیس سەيرىكى
دايىكى كرد و پوانىيە ژنەي ميوانيان، گوتى، ”

كاکە مەممۇدم تاساوه، تاساوه نىيان بۇ واي كىردووه؟
كاکەم ئېيۇت نىيان سولتان موزەفەرى بۇ دۆزىيەمەتەوە،
كورى پۇستەمى زال سەرنجى پاكتىشاوه؟ ئېيۇت لەو ھەموو
ھەولىتىرە نەجىب و بەرىزە، لەو ھەموو بەگ و پادشاھىي
ئەوى، گىڭىر بە مالى سوالكەپىكەوە نووساوه، مالىتكى قەرەج،
ۋېران و بىكەس و ھەتىوچە. داخى ئەوهىيەتى، كە نىيان سەرى
ئىمەي بۇ ج دەعبايەك شۇپ كىردووه!

بەلقیس ھەولى دا لە كورەكەي بگەيەنى، كە ئەو ژنە
غەربىيە بەستەزمانە دايىكى ئەو كورە نەگەتەيە، بۇ ئەوهى
زىاتر لەسەرەي نەپروات. بەلام عەبدولكەرىم گوتى، ”

قسە مەكەن، من پىلانى خۆم دانادە، وا بىزانن ھىچ نېبووه،
ھەرچى بە تەلەفۇن گوتى پىنى بلىن باشه، پىنى بلىن وەرنەوە
ئىرە، لىرە زەماوەندىنان بۇ پىك ئەخەين، لىرە ھەموو شار
بانگ ئەكەين، دلى خوش بىكەن، ئىۋەش سىاسەتان ھەبىت،
با بىتەوە، شەرت بىت، ئەبى بىدەم بە ماسىيەكانى دوكان، بۇ
ھەموو بىرەوشتىك تەميشان بىكەم، ئەو كورەش بۇ من دانىن،
بلىن وەرە ئىمە گەورە بۇوىن بەو ھەياپىدەت، بەس بىزانن
من چىيلى ئەكەم، پىش ئەوهى لەتەتى بىكەم ئەبىن ھەموو
ھەتىوبازەكانى بەر سىنەما پەشىد سوارى بن.

نامۇسى كچ لە دەرپىنى داكىدایە، بەلقیس ئەوهى دەزانى،

به لام چی له کوره کانی بکات، که بونی شیری دایکیان له بیر
چوتاهو، بروی له کوره کان کرد و گوتی، ”

حورمهتی ماله که هموو دنیا ناگزرمهوه، ئەو ژنه
(ناچار بسو جوان چاو بگىرى تا مرىيەمە رەش بىيىنى، ئەوهندە
بچووك بېقۇوه) من ئەو ژنم لە ھولىرىھو له گەل خۆم
ھيتاوه، تا ھەلەكە پاست بکاتەوه، تا بەرچاومان پوون
بکاتەوه، تا پىتىمان بلى ئەوهى وتۈۋيانە ھەمووی درقىيە،
ئەو ئامۇزىگارى كردوون، ئەو لە ئىئىمە باشتىر نامۇوسىمانى
پاراستووه، وەك ئەوه نىيە ئىتوھ ئەيلىن، ئەويش كچى ھېيە و
بە تەنگ نامۇوسى خەلكەوهى، ھەلەيەك ھېيە، وا نىيە وەك
ئىتوھ تىى گەيشتۇون.“

كمال تا ئەو كاتە نەيدەھويسىت ھەموو شىتىك ئاشكرا
بکات، نىازى بسو بابەتكە بەھىمنى لە کوره کانى بگەيەنى
و نامەكەيان بەھىتى نىشان بدا و بەرنامەمى تايىھەت دابنى،
بۇيە گوتى، ”

ھېچ ھەلەيەك پاست ناكىرىتەوه، تو باسى چى دەكەي؟
ھەلە تىگەيشتنى چى؟“
بەلقىس خىرا گوتى، ”

ھەلە نا، ھېچ ھەلەيەك نەكراوه، ئەوه ئىتوھ بەھەلە
لە بابەتكە گەيشتۇون، بىزانە ژنە چى پى و تۇون، ئەو
ئامۇزىگارى كردوون، لە خراپە دوورى خستۇونەتەوه (برووي
لە مرىيەمە رەش كرد) خوت قىسىم بۇ بکە، خوت دلىيان
بکەوه.“

کوره کان وەك ئەوهى تا ئىستا ئەويان نەدىيىنى، وەك
بۇقىكى رەشيان دىبىنى، بۇقىكى ژەھرى كردىتىھە ناسەيانەوه،

بۇقە چاپەشە زەكانى ھەيلى ئىستيوا، ئاوا بۇ مريەميان
بوانى، "ئەو دەعبايە لىرە ج دەكەت." لە وەختىكدا مريەم
ھەولى دەدا بەشى زۇرى پوخسارى خۆى دابېۋشى، گوتى،
پىنم گوت وەرە جەركى من پارچەپارچە بکە و دلى ئەو
مالە مەشكىنە."

ئەوەندەي دەكىي بىزىيان لە دەنگى بۇوه.
"من گوتىم تو دەبىي بخويتى، بۇ خويىندىن چووېيە بەغدا،
دەرسودەورەكەت تەواو بکە، شەرەف گرانە، ئەو مالەش
كەرامەتىان ھەيە، پىنم گوت من چوومە لاي بابى، كارەكە وايە
دەبىي بابەتكە دابخەي، ئىدىي جارىكى دى باسى نەكەيەوە."
مستەفا كە هيشتا يەقى دەهاتەوە، بەنېكەرانىيەوە پرسىي،
"بەقسەي كردى، بەلېنى دا واز لە شەرەفى خەلک بەيتىت؟"
بىڭومان، دەبىي دەستى ھەلگرتىبى، ئەوپىش خوشكى ھەيە،
كەسوڭارى ھەيە، بەقسەي من دەكەت، دەزانى جىڭە لە بەلېنى
ئەو من پاشتم بە كەس قايىم نىيە. خۇ باپى نەماواه، بەقسەم
دەكەت، تا ئەمپۇ لە قسەم دەر نەچۈوه، زۇرى لەو قسانەي
دەكرين پاست نىن، خەلک بوختان ھەلەدەبەستن، من دەنلەيام
ئەو كىزەي ئەنگۇلە پەپولە پاقۇترە. ويستى دەمى باپى
تاقى بکاتەوە نەبوو..."

ئەو قسانەي ئەو پۇوشكە بۇون، كە بەلقيس لە دەريايى
رەشنى نائۇمېدى حەياچووندا دەستى پىتوھ گرتبۇون. خەرىكە
ئەو پۇوشكە پزگارى و ھەناسەي بۇ دەگىزىتەوە.

مستەفا پۇوى لە مريەمە پەش كرد و گوتى، "
كەواتە تو ئاكات لە ھەموو شتىكى ئەوانە، تو مامۇستايان
بۇوى، ئەو كىچە ئىتمە بۇ دەبىي دەنكى بکاتە لاي تو

(سەيرى دايىكى كرد) با بە دلى تۇ بىت، تۇ نامووسى ئىمە پپارىزى، كە دەستم پىنى گەيشت ئەو كاتە نىشانت دەدەم، ئەو كاتە پىت دەلەيم كە كەسىك پى لە دلى بەزارەكان بنى چىي بەسەر دىت.“

مرىيەم گريانى لەبىر چووبقۇو بەشى شەش كۆست فرمىسىكى رېشىبو، ھەۋەشەي ئەو كورپە درېئىز و قىسەرەقە وەك كوچكە بەرد بەر ئەزىنۇي كەوت.

كورپەكان سەيرى باوكىيان دەكرد، وەك هيچ نېبىستى، داغلەدل و لەشداگەراو، بەقىسيش باوهەرى كردىبوو ئەوە كوتايىسى توفانەكەيە. مرىيەم گوتى،

ئەوانىش ھەلەيان كردىووه، پەشىمانن، ئىتوھش ناھەقىيان بەرامبەر مەكەن، من ھەموو شىتىكم پى گوتبۇو (دەستى بۇ كەمال پاكىشا) ھەموو شىتىكم بۇ باس كردىبوو، سەد جار بەسەر پىلاوجەكانىدا كەوتىم، من ژنم و هيچم لەدەست نايەت، ئىتوھ بە گەورەبىي خوتان كىشەكەيان بۇ چارەسەر بکەن، ئەو مندارانە مەخەنە بەر تانەوپلارى كەس، چاوهەرىي بەزەبىي ئىتوھن.“

كورپەكان مiliان بۇ لاي باوكىيان سوورپاند، وەك ئەوهى بېرسن، “ئەو ژنەت دىيۇھ؟“ وەك ئەوهى بېرسن، “ھاتۇوه بۇ لاي تۇ؟ ئەو قىسانەي بۇ باس كردووی؟“ باسى كردىبوو، ھەمووى باس كردىبوو لەو كاتانەي پەلامارى پىلاوجەكانى دابىوو، لەو كاتانەي پېتىھەكانى ماج كردىبوو، بەلام ئەو، كەمالى بەزار لە بەرزىيەوە گۈيى لە قىسەكانى بىبوو ھەرگىز دانەھاتبىقۇو. وەك منارەيەك گۈى لە ھەزارەكانى بەرپىتى بىگرىت.

كەمال سەيرى ژنە پەشەكەى كرد، سەيرى بەلقىسيشى
كىردى، ئاپىرى بۇ لاي كورپەكانى دايىوه، بەرهەو پۇوى كورپەكانى
گوتى، ”

باوهپى پى مەكەن، هەرچى دەيلى درۆيە، منىش ھەرگىز
گويم بۇ نەگرتۇوە، تازە كارلەكار ترازاواه.“

مرىيەمە پەش چاوهپىتى ئەو قىسىمەي نەدەكرد، ئاخىر ئەوە
كەمال نىيە ئەونىنە ئارام بىگرى، بەلقىس دەيزانى كەمال
لەخۆيەوە قىسە ناكات، بېبۇوه پۇوشكە و لافاو پايى دەمالى،
لەسەر ئەرزەكە دانىشت و گوتى، ”
خودايە پەنام بۇ تو ھيتناوه.“

كەمال وەك بەردىك بىت و تەقىيەتتەوە، وەك بوركانىتكى
بىت و بە نووكە شەقىنک توپىزالەكەى سەرى لا چوبى،
گوتى، ”

تۈش ھەموو شىتىك ئەزانى، درق تا كوى ئەبروا؟
ئەو كەسىلىك لەسەر پىرىدى درق ھەلخىسىكى ھەرگىز
ھەلناسىتىتەوانى، خانم بەدرق ئەو كچەت لەخشىتە بىردوو،
ئەو كچەتان ھەلخەلەتاندوو، جادۇو و نوشىتلىنى كىردوو،
ھەى ناكەسبەچە، ئەوەتا نامەي حەياچوونەكەمان، بەلقىس
سەرە ژنەكەى شار، بەلقىس دايىكى مىھەربان، شاڭنى
مەلكەنى، تازە ئەبى لەو شارە بار بىكەين، پۇوى خۆمان
پەش بىكەين و بىرقىين، تازە ئەبى سەرشۇپرى ھەموو كەس
بىين، من دان بەوهدا ئەننەم دۇراندەم، من شەرەف و نامووسەم
دۇراند، ھەموو ئەوەم دۇراند كە چەند سالە كۆم كىرىبۇو،
پەلەي پەشى خىزانەكەم كەمالى بەزارە، ھەموو ئەوەشم
دۇراند، كە مامە غالى بە خويىنى خۆى دروستى كىرىبۇو،

سه ربه رزیمان مرد، هه مهوو ئه وهی شانازیم پیوه ئه کرد
شهرهف و که رامهت لده دستم چوو، ئیدی خله کی ئه م شاره
وهک به رازیش ته ماشام ناکهن. هه مهوو بريینیک چاک ئه بیته وه
ـ ته نهایا بريینی نامووس نه بیـ.

نامه کهـی دهـر هـینـا، كـورـهـکـانـ نـامـهـكـهـيـانـ لـىـ وـهـرـ گـرتـ،
ـ يـهـكـهـ خـويـندـيـانـهـوـهـ، ـ چـاوـيـانـ دـاخـسـتـ وـ سـهـرـيـانـ ئـهـوـنـدـهـيـ
ـ كـيـويـكـ قـورـسـ بـوـوـ، ـ ئـامـادـهـيـ رـهـشـبـوـونـهـوـهـ بـوـوـنـ. ـ بـرـايـ كـورـدـ
ـ بـهـ شـوـوـكـرـدـنـيـ ئـاسـايـيـ خـوشـكـيـ بـهـشـيـكـ لـهـ پـيـاوـهـتـىـ خـوىـ لـهـ
ـ دـهـسـتـ دـهـدـاتـ، ـ جـاـنـهـكـ بـهـ رـهـدوـوـكـهـوـتـنـ. ـ وـهـكـ ئـهـ وـ سـوـارـانـهـيـ
ـ لـهـ بـيـابـانـ دـهـقـونـ وـ لـهـ دـوـورـهـوـهـ ـ گـولـلـهـبـارـانـ دـهـكـرـيـنـ، ـ زـقـرـبـهـيـ
ـ گـولـلـهـكـانـ بـهـ ئـهـسـپـهـكـانـ دـهـكـهـونـ وـ سـوـارـهـكـانـ دـهـگـلـيـنـ وـ
ـ سـوـارـهـكـانـ هـلـدـهـسـتـنـهـوـهـ، ـ هـيـيـ كـورـهـكـانـيـ كـهـمـالـيـ بـهـزـازـ وـاـ
ـ نـهـبـوـوـ، ـ گـولـلـهـكـانـ رـاـسـتـ لـهـ كـهـلـلـهـسـهـرـيـ سـوـارـهـكـانـيـ دـاـ وـ
ـ كـهـوـتـنـ، ـ لـهـكـهـلـ دـهـنـگـيـ تـهـقـهـكـهـ كـورـهـكـانـ نـالـهـيـانـ هـاتـ وـ بـهـرـ
ـ بـوـوـنـهـوـهـ، ـ بـهـسـهـرـ بـرـئـانـيـ خـويـنـ وـ بـهـزـينـيـ خـويـانـداـ كـهـوـتـنـ.
ـ ئـهـسـپـهـكـانـ نـهـگـلـانـ وـ بـرـؤـشـتـنـ، ـ ئـهـسـپـهـكـانـ پـيـاوـهـتـيـبـانـ بـوـوـ،
ـ ئـهـسـپـهـكـانـ لـهـ شـيـوهـيـ كـورـيـكـيـ نـهـنـاسـ وـ هـتـيـوـچـهـ بـهـ نـاوـيـ
ـ سـهـرـوـهـهـوـهـ، ـ سـهـرـوـهـرـيـ مـرـيـهـمـهـ پـهـشـيـ هـهـولـيـتـرـيـ، ـ تـيـبـانـ
ـ تـهـقـانـدـ وـ لـهـ تـهـپـوـتـوزـيـ بـيـابـانـيـ بـهـغـدـادـاـ وـنـ بـوـوـنـ.

ـ بـهـلـقـيـسيـشـ نـامـهـكـهـيـ خـويـندـهـوـهـ، ـ كـهـ گـهـيـشتـهـ ئـهـوـ شـوـيـنـهـيـ،
ـ كـچـهـكـهـتـ خـهـرـيـكـيـ شـوـوـكـرـدـنـهـ، ـ سـهـيـرـيـ مـرـيـهـمـيـ كـرـدـ، ـ ئـهـوـهـ
ـ ئـامـؤـزـگـارـيـهـكـهـتـ بـوـوـ، ـ يـانـ وـتـوـوـتـهـ منـ سـهـرـقـالـيـانـ ئـهـكـهـمـ، ـ پـيـتـ
ـ وـتـوـونـ بـهـدـرـقـ سـهـرـقـالـيـانـ ئـهـكـهـمـ، ـ تـوـشـ خـهـرـيـكـيـ كـارـيـ خـوتـ
ـ بـهـ، ـ بـهـ كـورـهـكـهـتـ وـتـوـوـهـ تـوـ كـچـهـكـهـيـانتـ لـهـخـشـتـهـ بـرـدـوـهـ مـنـيـشـ
ـ خـهـرـيـكـيـ هـلـخـهـلـهـتـانـدـنـيـ ئـهـوانـ ئـهـبـمـ، ـ مـنـ بـهـ دـايـكاـيـهـتـيـ باـوـهـبـمـ

پى كردى، دايکاياتى كە درق نازانى.
لافاوى فرمىسىكى تا بن گولەكان رۇيىشتن، گولەكان
رەنگىان دەگۇرا و سىيس دەبۈون، بەخۇرى گوت "ئافەرىن
بەلقيس قەلەرەشىك فيلت لى بىكەت."

مرىيەم بە داوهە بېبۇو، ھەرگىز خەيالى بۇ نامە يەكى ئاوا
نەدەچوو، كى ئەو نامە نەفرەتىيە ئۇرسىيۇ؟ ئەو دەيزانى
لاقى خزىيە، دەشىزانى دەستى ئەو خىزانەشى لەگەل
خۇرى پاكىشاوه، يەكسەر بىرى چووە سەر ئەو كورپە
لە وىنەكەدا لەگەلىانە، ئاخىر كورد كە بۇونە سى يەكىكىان
خيانەتكارە. ئەو نەيدەزانى ئەو كورپە ناوى سەردارە،
نەيدەزانى زىندانى كراوه و ئەشكەنجهش دراوه، نەيدەزانى
ئاوهكە ئەممە حەممودى مېرىدى رىشتى ئەويشى لەگەل خۇرى
بردووه، ئەوهشى نەدەزانى كە چەند يارمەتى داون، كە چەند
بەتنىڭ كورپەكە يەوه بۇوه، تەنها ئەوهى دەزانى كە نىگای
بىندەربەست و فيلبازى ئەو كورپە ھەموو شىتىكى لەدەست
دى.

كەمال كورپەكانى بىردى دىۋەخانەكە، بەلقيسيش چوو،
مرىيەم وەك قەلەبەلەكىك بە داوهە بۇوبى تەنها دەستى
دەجۇولا، ئەوان قىسىهيان زۇر كرد، ھەوا لە درزى دەركاڭو
بەشى مرىيەميشى دەھىتى.

"من ئەوه نازانىم، ئەچم بۇ بەغدا، لە بەر چاوى ھەموو
قوتابىيە خويىرىيەكانى زانكۇ ئەيان توپىنەم، تا كەسىان جارىكى
دېكە بىر لە ھەلەي وانەكاتەوه."

"لاشە ئەو ھەتىو خويىرىيە لە بىبابان فېرى دەدەم، تا
مار و دووپىشك بىخۇن و بۇنى نەيەتەوه ناو شار."

”ئویش ئەھىنەمە و لىرە، لە بەر سەرا، لە بەرچاوى
 ھەموو بەزازەكان، لەتلەتى ئەكەم، تا تەواوى خەلکى بىزانن
 شەرەفى كەمالى بەزار لەكەدار ناكىرى. ئەوهى بىبىتە لەكە بۇ
 سەر شەرەفمان با جەركى خۆشمان بىت، لېتى ئەكەينەمە.“
 دەنگى قودسى هات، ”نا بە قسەى من ئەكەن پىرۇز بايىي
 لى بىن، با دايىكم تەلەفۇنیان بۇ بىكەت و دلخۇشىان باتەمە،
 با بلى تازە بۇوە، ھىچ نىيە هيشتا كور و كچى خۆمانن،
 با دايىكم پىيان بلى ھەموو يانم پازى كردووە، ليتان خۆش
 بۇون، با بلى باوكىشت دلى باش بۇوە، بىرت ئەكەت. دايىكە
 پىيان بلى خۆ سەردەمى بەرد نىيە، كچ ئەبىت بە دلى خۆى
 شۇو بىكەت. با بىتنەمە دوو دەست جلى ئاورىشىمى سېپىيان بۇ
 دەكەم، ئاهەنگىيان بۇ ئەگىرەم و لەناوەندى بازار گولله بارانيان
 ئەكەم.“

زۇريان قسەكىرد، تەكىيرى كوشتن و لەناويردىن، كە
 هاتقە دەرى، دەنبا تەواوتەواو تارىك ببۇو، مەريەميان لەبىر
 چۈوبۇو، نەيانزانى ئەو ژە رەشە شەوە بىردوو يەتى يان
 لەناو باخچەكە تواوەتەمە.

۱۲

هەموو شتىك لە دلى نيان و سەروردا دەتوايەوه، بەردى
پەشى گرانيت، ئاسنى ھزار سال ژەنگىرتۇو، بەردى
پاشماوهى نەيزەك، قىسەوقەسەلۆك، ھەپەشە و كوشتنى
براكانى، فرمىسىك و دىشكانى دايىكىان، هەموو شتىك وەك
يەك و يەكنەوا دەتوايەوه، ئىدى ئەوه بەس دلى ئەوان
لەسەر نەواى عەشق بۇو. ھەر چى ھەيە لە دلى پە ئەقىن
و گەرم و چۆلەكەئاساي ئەواندا دەچۈوهوه سەر سروشتى
خۆى، دلۇپ دلۇپ دەبۈوهوه بە ئاۋ. كۈورەتى توانەوهى
غەم و زېلى دنيا، دلى عاشقانە، بريىسەكەيەك لە پوخسارى
عاشقىدai، كە لە دلى داي دنيا دەكەۋىتى سەر ئاوازى با،
سەر پىنكەنинى رەنگ. سەرور بە نيانى گوت، "بۇنى هەموو
دنيات بۇ دەكەمە ديارى، بەلام توخوا لە خۇتىان مەدە، من
بۇنى پىستى تۆم پى خۇشە، بۇنى تۆ بۇنى بەرەبەيانى
دنيايه، گورەترين ديارى بىدەيەي كراسىنگى كۆنلى خۇتە،
ژىركراسىنگى كونكۈن و دراوتە (نەيوىرا بلى سەتىيانى يان

دەرپىيەك دە پۇز لە سەرىيەك لە پىت كىرىدىن و نەتسۈشىتىنى).“

سەروھر پرسىي، ”دانىشتۇوانى دىنيا چەند كەسە؟“

نیان گوتى، ”شەش مiliار...“

”من ئەو شەش مiliار دەبەخشم بە چايچىيەكەي ئاداب،

بە سەرۇكى بەشى فارسى، بە مرييەمى داكىم، بە سەرجەم

بە زازەكانى سلىمانى، هەر شەش مiliار كە بۇ ئەوان بىت،

تەنها ئەوەندەم دەھۆيت دەست لە تو ھەلبىرىن، تەنها تو، لەو

شەش مiliار كە سىيانم ناوى، تەنها تۇم دەھۆي، خۆزگە بەس

تەنها تۇم ناسىيىا و ئاشنايەكى دىكەم لەو سەرزەمىنە نەبا.“

نیان گوتى، ”وا بىزانە بەس من ھەم، تەواو، من يەك

جار دەزىيم، يەك جار و بەس ئەو جارەش بە قوربانى كەس

ناكەم.“

بە ئاشكرا دەستى يەكتريان گرت، ئەو پۇزە نیان كراسىيىكى

زەرد زەردى گولە بە پۇزەيى لە بەردا بۇو، گولىتكى زەردى لە

قىزى دابۇو، پىلاؤى سېپى فلاتى لەپى بۇو، بەختە وەرىشى

وەك وردىشە كەرلەمە بە دەنگىيە وە كىرىبوو، سەروھر دەستى

گرت، بەلاي كۆلىزى ئەندازىياريدا شۇرۇ بۇونە وە، حەزىيان لى

بۇو شەقامە كان سەد ئەوەندە درىز بان، ئومىتىدە كۇنە كەي

سەروھر لە وەتهى ناوى سوق بەناتى بىستۇرە، حەسرەتى

ئەوهى ھەبۇوە جارىيەك لە كەل كچىكدا بەو بازارەدا تىپەپى،

نەك كچىك ئەوەتا لە كەل نیان بەو شەقامەدا دەرۋات،

سەروھر شىعرە كەي شىركۇ بىتكەسى خويىندىقۇو، بەلام

ئاسەوارىيەك لە وشەكانى لەو شەقامەدا نەماپۇو، قاتىكى

رەشى بۇ خۇي كېرى، بۇينباغىنەكى سوور، كراسىيىكى سېپى،

دەستەيەك دەرپى و فانىلە. بۇ نیان عەزىيە و تەننۇورە و

قەميس و پىلاو، قەميسىكى شىقۇنى فش، دەرىپى و سەتىيان و ژىركەراسى سوور، سېتى خەو، بۆن و بۇيىھى نىنۇك و دوو دەستە مىكىاجى خەلچى و ئەسىتىق و سېپاوى بەغدادى. هەستىيان دەكىرد دەفتەر و لېتىكىس و كەتىبىان لى دەكەۋى و ئاپرىان بۇ نادەنەوە، ژىانى ئەوان ئىستا ژىانى دوو عاشقى شىت و دېوانەيە كوا فرياي وانە و تاقىكىردنەوە و كەتىب و نۇوسىن دەكەوتىن. ئەوهى فرياي عەشق بەكەۋى، ھەرگىز فرياي كەتىب و وانە ناكەئ.

ھەر ئەو رۇزە چوونە بازارى زېرنگەرەكان، بە بەردهم جامخانە پېزىرە كاندا سوورانەوە، سەيرى زېرە درەوشادە و قورسەكانىيان كرد، ڏن و پىاوىنەك بۇ يادى لە دايىكبوونى كەپەيان گوارەيەكى بچۈركىان دەكىرى، كورىنەك بەنەينى دلىكى زېرە دەكىرى وەك ئەوهى خەرىكى دىزى بىت، رەوهەن ئەنلىكى عەربى دەشتەكى، بە ڏنە شىيخ دەچوون، كچىنەكى ترساوا و مندالىان دواى خۇ دابۇو، ملوانەكەئ خەلچى و زنجىرى ئەستور و پشتىنى پانىان ھەلەبڈارد. نىان لە چاوابىدا دەيخويندەوە ئەو كەپە دلى لە شوينىنەكى دىكەيە، كچ وەك كور نىيە، ھەر كامە و دلى تايىھتى خۆى ھەبى، كچان دلىان يەكە، يەك مۇدىل دلىان ھەيە، بە نىگايەكى چاوابۇلايىي يەكتىر دەخويتنەوە.

كەپە كورىنەكى كاملىش كە ديار بۇو لە خۆشەويسىتىدا زۇريان چاوهپى كردىبو، تا بگەنە يەكتىر، وەك ئەوان دلىان بەسەر ھىچ شىتكەوە نەدەگىرسايدە. ئەوانىش، سەرۇورە و نىانىش بەسەر جامخانەيەكەوە نىشتەوە، دوو ئالقە بارىك و تەنك، كە ھەر بۇ دەستى قوتايىي قاچاغ دروست

کرابوون، سه‌رنجی راکیشان. ئهو زیرنگه‌رانه پیویستیان بەوه نبیه کەس حیکایەتى خۆیان بۇ بگىریتەوە، ئەوان شارەزان، بەبى قسە و ورتە لە جو‌لائى نىگاي نىتوان مشتەرىيەكان تىدەگەن، زیرنگه‌رەكەي ئەوانىش چوونە لاي، پیویست نەبوو ئەوه بگىریتەوە، كە ئەو دوو ئالقەيە سال و نىونىك لەوهوبەر كور و كچىكى گەنج وەك ئەوان بە عەشقىكى كز و داماوهوه نا، بۇ زەماوهندىكى رەزامەندانەوە هاتن و ئەو دوو ئالقەيەيان ھەلبۈزاد، بەلام ئەوه ھەفتەيەك دەبى ژنەكە هيتابونىھە، زیرنگه‌رەكەش لىنى كريوهە، ژنەش پیویست نەبوو بلنى مىترەدە گەنچەكەم دواي ئەوهى دەپىن بۇ بەرەكانى شەر، لە حەسرەتى من لە شەرەكە ھەلاتتووه و لە دواوه تەقەيانلى كردووه و وەك ترسنۇك كوشتوپيانە، ئىستاش بۇ لەدا يكبوونى مندالە ھەتىوەكەي پیویستە ئالقەكانى بىرقۇشى. ئەوانىش سەروھەر و نىانىش پیویست نەبوو چىرۇكى خۆيانى بۇ بگىرەوە، چىرۇكى ئەوان ئاشكرا و پۇون لە دەوريان دەھات و دەچوو.

ھەر گوزھرى زیرنگه‌رەكان، لەو شويىتى پىنى دەلين دەللى، لەسەر كورسىيەك لەزىر دارىنەك دانىشتن، دارىنەك لەبەر خاترى ئەوان تۈزىكى دىكە لەقەكانى شۇر كردهو. كابراي زیرنگەر دوو شەربەتى خەستى مىۋۇزى بە شەربەتفۇرۇشەكەي بەرامبەرياندا بۇ ناردن، جارى قومىيان لە شەربەتەكە نەدابۇو، سەروھەر سەيرى چاوه گەورەكانى نىانى كرد، نادىيە مستەفای مىسرى گورانى سەلامات سەلاماتى دەچىرى "ڈيانى دوورى چ سەمەرەيەكى ھەيە،" نىان تىڭىيەشت، سەروھەر رەزامەندىي لە پوخسارى نىاندا

خويىندهوه، دەستى بىردى و قوتۇوھ بچۇوکە سوورەكەي ئالقەكانى كىردهوه، ئالقەكان هىشتا گەرمىي دەستى كابراى زېرنگەريان پىتوھ بۇو، نيان پەنجە بارىكە كرىمېيەكانى درېز كرد، ئەوپىش دەستى گرت، كە ئالقەكەي كرده پەنجەي گوئى لە چەپلەلىدان بۇو، كە سەرى ھەلبىرى دىتى كابراى زېرنگەر و يەك-دوو ھاۋپىتى بەدياريانەوه وەستاون، نيان سوور و پەمەيى بقۇوه، شەرمى كرد و دلخۇشىش بۇو، چاوى پر بۇو لە ئاو، لەگەل ئەوهشدا ئالقەكەي دىكەي ھەلگرت و كردىيە پەنجە چەرمن و پەھشەكەي سەرورەوه، ھەمووان چەپلەيان بقۇلى دا، كابراى شەربەتقرقش شەربەتى نەباتى دابەش كرد، يەك-دوو شاگىرد قوونيان بادا، دواتر ھەموويان پىكەنин و بەتەمەنترين زېرنگەريش، كە پىاويكى سوبىي بۇو سەرى نيانى ماج كرد، ملوانكەفرۇشەكەي پشتەوهشيان ملوانكەيەكى لە ملى نيان كرد كە دلىكى بەردى سوورى پىتوھ بۇو، دەوريان چۈل كردىن و خۆشى و شادى و شىرىينى شەربەتكانىشيان لەگەل خۆيان بىردى، مەراسىمى شەكراوخواردىنەكىيان بەسىر چوو، تەنها دلىكى سوورى بەردى بەسىر سىينىگى نيانەوه دەلەرىيەوه، خەمەتكى قورس و پېرەندىنىش لەۋى كەوتبوو، ئەوان نەدەۋىران پەنجەي تىۋە بىدەن.

نيان ھەرگىز ئەوهى بە خەيالدا نەهاتبۇو، كە ئالقەگۇرپىنهوه و شەكراوخواردىنەكەي بەبىن بەلقىسى دايىكى و لە شەقامىنک بىت، كە كەسى تىدا ناناسى، وەك سەرور شىعەرەكەي شىركۈشى نەخويىنديبۇوه تا ئاشنايەتى لەگەل پەيدا بىكەت. كچ لە شووكىرىنىدا بەبىن سىيەرى دايىكى ھەست بە وجودى

خۆی ناکات، کە دایک پشتی لە کچەکەی کرد ئىدى ھەموو
ھەنگاونانىتىكىان حەياچوونە، ھەرگىز ئەوه پۇونادات دايكتىك
لە دلەوه پشت لە کچەکەي بکات.

تەواو لەو كاتەدا بۇو، كە بەلقىس بە كراسىتكى سەوزى
گولگولى ئاورىشمى و كەوايەكى ئەتلەسىيى برىقەدارەوە دەر
كەوت، بەلۇمەيەكى ناسكى دايكانەوە سەيرىتكى نيانى كرد،
كە خەريك بۇو خۇين لە لىتوەكانىھەوە فيچە بکات، گوتى، "لە
كاتى خۇيدا گەيشتىم، كچە تاقانەكەم ھەرگىز جىت ناھىلىم،"
چووھ لاي زىپرنىڭەرە پېرە سوبىيەكە و شەش تاك بازنى پانى
پەختەي بۇ ھىتا و لە بەرچاوى ھەمووان يەكىيەك بازنەكانى
كىرىنە دەستى نيان و لەزىپرەوە پىتى گوت، "ئەگەر دلىشىم
بەھىتە ژىر پى، من لە بەرچاوى خەلک ناشىكىنەم، ھەناسە
و ئاهى منى." دواتر چووھ لاي ئەو زىپرنىڭەرە ئالقەكانىيان
لاي كېرىبۇو، ملوانەكەيەكى وەك ملەگۈيەكە خۆى، بەلام
ئەو خىر نا، بەلكو بادامى بۇ ھەلبىزاد، ھەر كە زىپرنىڭەرەكە
بۇى كىشا بەلقىس بەپەرى دلخوشى و زەۋقەوە ملوانكە
بادامىيەكەي ھينا و كردىيە ملى نيان و ئەوهندەي دەكرى
لۇوتى لەناو قىزىدا ون كرد و قوول قوول بۇنى كرد.

لەو كاتەدا نيان بەپەرى ھەست و گەرمۇگورىيەوە
باوهشىتكى توندى لە سەرورەدا، لىتوھ پەشە ھەلبىزەكاوهكەي
وا بەتوندى ماج كرد و ماوهىيەكى دوورودرىيىز مېرى. لىتوى
سەرورەر سپى ھەلگەپا و خەريك بۇو ھەلۋەرەي. ئەوهش
پۇو بىدات. سەرورەريش توند باوهشى لى دا و ھەستى كرد
بەختەوەرى لە گۇمەمكە بچۇوکەكانى نيانەوە كەوتۇتە سەر

سینگى، وەك تىشكى خۆرى بەغدا لە بەهاراندا ھەموو گيانى دەزۈورىتىتەوە.

نەگوپى لە خرينگەي بازنى دەستى بۇو، نە قورسى ملە گۆيىھەكەي ھەست پى كرد، نيان لە خۆى ترسا كە خەيالى ئەوهندە دوور دەپوا. زانىي بەلقىس بە بالى تېرىش ناگاتە بەغدا، ئەگەر بشگات تۈورپەبىي براڭانى و ھەپەشەكانى باوکى و حىرسى پياوانەي خۆى وەك مار پىوهى دەدەن. ھەموو گيانى پې دەكەن لە ژەھر. كە زانىي تەنها خەيالىكى بىسەرۇبەرلى كردووه و كەس بازنى بۇ نەكەپىوھ و كەس ملۋانكەي نەكىدۇتە ملى، تەنها ماچە قوللەكەي لىتۇھ ھەلبىزىرکاوهەكەي سەرۇھر ئەوهندەي دەكىرى، بە قۇولى سینگى پەقوتەقى سەرۇھر ئەوهندەي دەكىرى، بە قۇولى گريما. فرمىتسكى ھەموو تەمەنى بەسەر سینگى سەرۇھر و بازارى زىرنىڭەرەكانى بەغدا داباراند، دلە سورور بەردەكەي ملى ئاوى لى دەتكا.

سەرۇھر لە توفانى ئەو ھەموو فرمىتسكە راچەنى، بەلام پىشى سەير نەبۇو، چونكە دەيزانى كچى كورد لە خوشى و ناخوشىدا فرمىتسك دەپىزى، هيى نيانىش ھەم فرمىتسكى عەشق و خوشى و ھەم فرمىتسكى دلشكان و غەربىي بۇو. ھەستى بە نارپىكى لىدانى دلى سەرۇھر كرد، بەلام ھەرگىز بۇوى نەداوه كچىنگ بە چاوى پې فرمىتسكەوە ھەستى كورپىك بەته واوى بخوينتىتەوە.

نيان و سەرۇھر ھەستان، بەلام زىرنىڭەرەكە بۇ يادى ئەوان گولىكى سورى لەسەر كورسىيەكە كىشا، ھەموو ئەوانەي نيوھيان دەبىتە ئاگر و نيوھيان دەبىتە سەھول،

لهوي دادهنيشن و پشت بهو گولهوه ددهنه، گولهکه دوو ليو
 بwoo لينك نزيك دهبوونهوه، له ههمان كاتدا گنجي لينوهكان
 پهرهكانى گولهكەش بعون، دلۋې ئاوهكانى سەرى ھەم
 فرمىسىك و ھەم ئاونڭ بعون. كوبى ئەو زىپنگەرە كە
 نەيزانىبىو ئەو گوله وەك خۇي دروست بكتەوه، بازنىيەكى
 بچووكى ھشت پەلكى بە دەوردا كىشابۇو، ئەو نەيدەزانى
 ئەو هيلاڭ هيللى ليتى سەروھر و نيانن، ھەر ليوهيان چوار
 هيلى، هيى نيان بارىك و درېئۇ و بازنىيەبى بعون، هيى سەروھر
 ئەستورر و كورت و خوار بعون، رەنگىشيان جياواز بۇو،
 ھەر لەو گولەشەوه بۇ يەكم جار ئەو زىپنگەرە چوار هيلى
 بارىكى بە رەنگى سوور لەباتىيلىتى نيان دانابۇو، ئەو
 كورسييە هيشتاش ماوه، بەلام باران و حەسرەت بۇ ئەو
 زىپنگەرە كە له شەپدا ون بۇو پازاندۇویەتىيەوه. تەنها چەند
 هيلىكى ناپىكى ژەنگاوى لەسەر ماوه، كە دىيارە پۇزىك لە
 پۇزان سوور بۇو.

ئەو پۇزە نا، بۇ بەيانىيەكەي سەروھر و نيان چۈونە
 دوكانەكەي ئەبو سەلام، ئەبو سەلامى شىوعى كە ئەبو
 شوارىيىشيان پى دەگوت، بۇنى جىگەرى دوكانەكەي ھەمۇ
 قەمبەرعەلى گىرتقۇوه، كچىك نىيە لەو ئادابە بۇنى جىگەر بىكات
 و سەردارى بىر نەكەۋىتەوه، تامى جىگەر بەسەر ليوهوه،
 دوكلەلى سېھى و بازنىيەيى جىگەرى سۆمەرى درېئۇ، چاو نا،
 بىنین لەگەل خۇي دەبات. نيان گوتى، "با جىگەركەي من
 زۇر بېرۈزى."

ھىي سەروھر نا، ھەر دەبوو تەپ بىتت، ھەر ئەوندەي
 خوينەكەي وشك بىتەوه، له پەناوه بە ئەبو سەلامى گوت،

”كارىكى گرىنگم بە سەردارە.“

”بلى - حەبىب - بە كارىكى رۇيىشتۇوه.“

سەرودەر گوتى، من و (بەتىلەي چاو سەيرىكى نيانى كرد)
دەمانەوى بچىنە دادگا، پشتوانىك، يارمەتىيەك، كەسىكى
دۆستمان لەگەل بىت باشتە، با نەشرزانن ھىنندە بىنكەسىن،
متمانەشمان پى بکەن.“

ئەبو سەلام ئەوهندەش سەرەرق نەبۇو، سەرودەر فريما
كەوت، ”كەسوکارمان ناتوانن بىن، توش دەزانىت وەزۇ لاي
ئىتمە زۇر خراپە. برايەكانى لە كىشەوە گلاون.“

ئەبو سەلام تەماشايەكى نيانى كرد، ”زۇر باشە، دەبى
متمانەتان پى بکەن، ھەردووكتان گەورەن، دادگا كىشە نىيە،
كە ھاتەوە پىتى دەلىم، دىت بۇ لاتان، بەيانى كاتژمۇر نۇي
بەيانى لە دادگاي ئەعزەزىيە بن. كە نەگونجا كەسمان بىن
بچۇ بۇ لاي (ناوى كەسىكى لەسەر پارچە كاغەزىك نۇوسى)
مەممەد سەفوان مەحموود. خزمە، دۆستى ھەموومانە.“

نيان گوينى لە ناوى مەحموود بۇو، راچلەكى، ئەو برايەى
چەند قىسەرەق و دىلەرمە. برا چەند دۈزۈنىكى بىنچارەسەرى
خوشكە لەو كاتانەدا. خوشك لە كاتى عەشقىدا جەڭ لە براڭەى
لە كەس ناترسىت. نيان ئىستا جەڭ لە سىيېرى براڭانى ھىچ
پياوينك نايترسىتىنى، براڭانى وەك سەرەرم و چەققۇ ھەمىشە
بە پشىيدا دەچۈون. نيان لە سەرودى پىسىنى، ”پياوەكەى
دادگا ناوى مەحموودە؟“

ئەو گوتى، ”نا، ناوى مەممەد، باپىرى ناوى مەحموودە.“
نيان يەكەيەكە ناوى براڭانى لەوپەرى شىرىينىدا بە دىلدا
ھات، مەحموود كە بە ناوى شىخى گەورە كراوەتەوە،

عه بدلکه ریم باوکی به ناوی ئه و سه رکرده یوه کردبوو،
که گوایه کوردی کردwoo و به شه ریک، قودسی و مسته فا و
ئازاد، برا یکه کی دیکه شی که له هه مه مه مه بخته و هر تر بوبه،
به منالی سه ری ناوه ته وه. برا کانی به ریز و حورمه ته وه
یه که یه که ته وه له گه ل سه روهر ده کهن، ده يخنه شوینی برا
مردووه کهيان، کچینک به و هه مه مه برا یه وه پادشای خور و
هه وره کانی ئاسما نیشه، شاژنی له ندهن، جا شاژنی له ندهن
چیی هه یه، "جريوهی چهند پاسارييک و ستيهه ری چهند پله
هه وريک."

له وه ته سه روهر ده ناسى به خته وه ری دل تپ دل تپ
ده ریتنه ناو کاسه ته مه نیه وه، هه رچهند کاسه ته مه نی ئه و
بچووکه، به لام نازانی بوقچی پر نابی. له په پری خوش بختی و
عه شق و به ختیار یه دا ئه و چاوه سه و زانه شتیک له غه مباری
و نائومیدی له قوولاییسی خویاندا ده شارنه وه، که دل قپیکی
به شی خنکانی ته واوی به غدا ده کات. له خوی شارد ته وه،
نه ک له سه روهر، نیان نازانی دوستی هه ره نزیک و دیرینی
سه روهر غه مباری و نائومیدییه. نائومیدی له و سه ری دنیا
بجولیتنه و دلی ئه و لیره بانگی ده کات، بانگیشی کردبوو،
ئه و غه مباری و نائومیدییه جیگای هه میشه بییان له دلی
سه روهردا هه بوبو، هه ره و دک ئه و زیندانیيانه ئازاديش بن،
نوین و جیگایان له ناو زینداندا ناپیچنه وه، چونکه ده زانن
پیش ئه وهی نوینه کانیان سارد بینه وه ده گه بینه وه.

له روزی ئاوده ستکه ئی سینه ماکه وه، له روزی که وتنی
به سه ر کاشیه سپییه کان و گهندوگووی خویدا، غه مباری
در زه قووله کانی ناخیان پر کردبوو، ئه وهی لای میوان بوبو،

میوانىكى سەنگىن و شىرىن ئەو بەختە وەرىيە بۇو، كە نيان لە بىتى هەناسە وە كردىبوو يە گيانىيە وە، ئەو خۇشىيە بە سەروھە نامۆيە، بە بەهاترىن میوانى دلى دەبىت بە نرختىينى ژيانى خۇى بق سەر بېرى، ئەو ويستىبوو غەمبارى لە بەر پىيدا سەر بېرى، بەلام غەمبارى، غەمبارى لە دلى سەروھەدا كە نىشتىمانى ئەزەللى خۇيەتى سەر نابىردرى، سەرىشى بېرى ناروات و ولاتى خۇى جى ناھىلىنى. سەروھە چاپۇشى لەو میوانە بەوهەفا و پەزاقدور سە كردىبوو، ئەو يىش حورمەتى ئەو بېرىارە سەروھەر گرتىبوو، لە سووجىتكى ھەر دوورى دلىدا وەك داكىتكى بىنكەس لە مالى نەوهەكەيدا، وەك سەگىتكى پەش بە دوو چاوى نىوهەنقاوە وە خۇى گرمۇلە كردىبوو، نەك سەروھەر ھەركەسىنەكى دىكە با، حەزى دەكىد جارجار دەستىتكە بە تۈوكە نەرمەكەيدا بىتنى، كە پۇزىبەپۇزى درېزىتر دەببۇ تا بەته و اوى دايپۇشىنى و ئاسەوارى بشارىتە وە.

قەت نەببۇ نيان لە چاوهەكانى سەروھە رامىتى و بلى،

”ھەر چاوهەكانى نىوهە كورى ئەم شارە دىتى.“

لەو كاتەدا سەروھەر چاوه بىرىسکە دارەكانى سەگەكەي ناخى بىير نەكەويتە وە، كەس نەيدەزانى لەناو ئەو چاوه غەمبارانەدا ج خۇشىخىتىيەك بق سەروھەر خۇى مەلاس داوه، خۇش بەختىيەكانى سەروھە لە غەمبارىيەكى قوول دان، ئەوهشى لە مرييەمە پەش، لە ڈۈورە نىسرەكانى قەراتى بىز مابۇۋە.

ئەو پۇزىش كە پىگايان گرتە بەر، سەروھە ويستى شەقىنگى لەو سەگە تۈوك درېزە ھەلدا و بق ئەبەر لە خۇى دوور بخاتە وە، بەلام لە بەر قروسکە و وەرىنلى، كە

تەواوی مردووی گورپستانە کانیشى لەگەل خۆی ھەلدەستاند،
بە مردووە کانى گورپستانى مەلىكانى لای پردى ئاسينىشەوە،
لەو بىركردنەوە بە پەشيمان بۇوه.

ئەو بەيانىيە ھەمۇوان دلخوش بۇون، تەواوی دوکان
و بازارى ئەعزەمېيە كرابۇونەوە، جامخانە کان بىرىسکەيان
دەھات، ھەتا كەناس و كۈلەلگەرە پېرە کانىش پىتەكەنин، ھەتا
زىنە پەشپۇشە کانىش، ئۇوانە ئىردى و كورپىان لە شەپدا
لەدەست دابۇو، چاوهپىسى ھەوالى ناخوشى براڭانىشيان
بۇون، كە ھەمېشە رقىان لەو گەنجانە ھەلدەستا بەدەم
كچىتكەوە پىتەكەنин، "بۇ دەبى كوب و مىردى ئىتمە لە شەپدا
بىكۈرەن و ئەو سەرسەرىيەش لە شاردا بىمېتىھە و دەستى
كىچ بىگرى،" ھەتا ئەو زىنە سەرتاپا بوغزانەش ئەو پۇزە
ھېمىنتر، بەلام دلتەنگىر لە ھەمېشە بۇيان دەپوانىن.

لە بەردەم دادگاي ئەعزەمېيە سەگىنکى پەشى تىسکن بە
دۇو چاوى پېئاوهە بۇنى پېتۇھ كردى، نيان گوتى، "ئاھـ...
سەگىنکى چەند جوانە! بۇ ئاوا غەمبارى، بۇچى دەگرى؟"
سەروھر دانى بەخۇيدا گرت و لەباوهشى نەكىرد،
سەگەكەش ئەوهندە مەمانەي بە ئىنسان نەبۇو، كە نيان
ويسىتى دەستى لى بىدات تۈزىك كشاپەوە، سەروھر گوتى،
"سەگ بەوهفايى كوشتوویەتى، لەگەل خاوهنەكەي دەچىتە
ناو ئاگرىيش."

لەو كاتەدا جىھ لە وشەي وەفا هېيج شتىك دلى نيانى
نەدەگەشاندەوە. ھەرچەندە باش لەوە حالى نەبۇو، لەو پىستە
ئاللۇزەي سەروھر، سەگ بەوهفايى كوشتوویەتى، سەرى
لەو سووپ ما، وەفا چۇن كوشتوویەتى، وەفا بۇ دەچىتە

ناو ئاگىرەوە. نىانىش ئىنسان بۇو دەببۇو دەستى بىسووتى تا
بىزانى ئاگىر گەرمە.

لە حەوشەي دادگا وەستان، چاوابيان گىترا، نە سەردار،
نە ئەبو سەلام كەسيان دىيار نىن. نىان دووباره پرسىيەوە،
”كابرا ناوى مەحموودى بۇو؟“ سەرورە گوتى، ”ئا، مەممەد
سەفوان مەحموود.“ پۈلىسەكەي بەردەم دەركاكە وەك لەويان
پرسىيى، دەستى بق سىتىيەم ژۇورى لاي راست پاكيشا، كە
لەسەرى نۇوسرابۇو، قەلم، خەلکىكى ماندوو لە پارپوهكاني
دادگا لە ھاتۇرچۇدا بۇون، چەند كۆر و كېنىكى قېيرە و يەك-
دۇو ژىنى تۈورە لە بەردەرگا چاوهپىتىان دەكرد. سەرورە
چووه ژۇورى لەگەل پياوېكى چلوپىتىج سالەي بارىك و درىز
قسەي كرد، كابرا پشتى لە ئەو بۇو، ھەستابۇوه سەر پى و
فايلىكى قورسى بە ھەردوو دەست دەخستە سەر دۇلابىك،
ئاپىرى بق سەرورە دايەوە و تەوقەي لەگەلدا كرد، سەرورە
بە دەست بانگى نىانى كرد، نىان چووه ژۇورى، كابرا گوتى،
”مادام دۆستى ئەبو سەلامن، خۆشەويسىتىي منىشىن، ئەو
ئامۇزامە.“

پۇوي لە نىان كرد و پرسىي، ”خزمى حەبىيت؟“
حەبىب مەبەستى سەردار بۇو، نىان سەيرى سەرورەرى
كىرد، كابرا گوتى، ”أنتم اكراد لىكىم گرایىب،“ ئا ئىتەھى كورد
ھەمووتان خزمن. بایك لە پەنجەرەكەوە هات و قەزە زەرد
و ئاورىشىمەنەكەي نىانى بەسەر دەمۇچاۋىدا بلاو كردىوە،
بایكە چەند ھەولى دا نەيتوانى ئەو تالە مۇوانە لە سەرى
مەممەد سەفوان بجولىنى، كە دەتكوت بە لەزگە بە تەپلى
سەرە لووسەكەيەوە چەسپاندۇوە، سەرورە ھەر سەيرى .

قهله‌مه‌کهی مجه‌مهد سه‌فوانی ده‌کرد، که خیراخیرا خانه‌کانی
فورمه‌کهی به‌رده‌می پر ده‌کرده‌وه، خوشی له بنه پیوه
هله‌لده‌چوو، که گه‌یشته نووسینی ناوی خوی و نیان له یه‌ک
فورمدا به‌رامبه‌ر یه‌کتر و وشهی یتزوج له‌نیوانیاندا بwoo،
خوشی و هرووژمی خوین گه‌یشته ئاستینک، تا ئیستا دنیا
ئه‌و هوروژم و به‌رزیبیه‌یهی به خویه‌وه نه‌دیوه.

دواوشه‌ی نووسی و فایله‌کهی داخسته‌وه، سه‌ری
به‌رzkردده‌وه، ئه‌و کاته زانیان که چاوینکی به‌تے‌واوی سپیبه
و ره‌شیتنه‌ی تیدا نییه. لەکەل ئه‌وه‌شدا که به‌وپه‌پری شیرینی
گوتی، "مبروک"، دلیان که‌وته سه‌ر لیبوی ئه‌و. پیشیان که‌وت،
یه‌ک-دوو ژووری دیکهی پس کردن، هر یه‌که و شتیکیان
له سه‌ر فایله‌که نووسی و شتیکیشیان لای خویان توما رکرد،
له ده‌فتھری گه‌وره‌گه‌وره ناویان تومار کردن. هیشتا ده‌ترسان
له سووچینک، له پاره‌ویک ختیویک له شیوه‌ی براکانی نیان
لیتان په‌یدا بنی. بردنیه به‌ردهم ده‌رگایه‌کی ساجی گه‌وره،
زانیان ئه‌وه ژووری حاکمه و هر ئه‌قینداریک ئه‌و قله‌میک
به‌سه‌ر ناوه‌کانیاندا نه‌هیتیت، بق یه‌کتر شیت و شه‌یدا بن
مافي ئه‌وه‌یان نییه فوو له چاوی یه‌کتر بکه‌ن.

مجه‌مهد سه‌فوان به خوی و فایله‌که‌وه چووه ژووری و
به ئه‌وانی گوت، "چاوه‌پری بن تا بانگتان ده‌که‌م."

کور و کچه قه‌یره‌کهی پیشتر دیبوویانز هاتنه ده‌ری،
یه‌کینک سه‌ری ده‌ر هینتا و ناوی ئه‌وانی خوینده‌وه، هردووکیان
چوونه ژووری و پیاوینک به سه‌ری زل و سمتلینکی باریکی
قەیتانی له‌پشت میزیکی پانوپور دانیشتبوو، سه‌بیری نیانی
کرد و پرسیی، "به‌و پیشکی و پاشه‌کییهی له‌و فایله‌دا

نۇوسرابو، تۆ پازىت شۇو بە سەرەوەر مەحمۇد بکەي؟
نیان سەيرىكى سەرەوەرى كرد و وەك تەمنى خۇى
بخاتە ناو دەستى ئەو، گوتى، "بەلى.

ھەمان پرسىيارىشى لە سەرەوەر كرد، پەنجە مۇرى
لەزىز ناوى خۇياندا پى كىردىن. مەممەد سەفوان و كابراى
بەرددەست ئەوانىش وەك شاھىد ئىمزايان كرد. جا حاكم
لە ھەموو لاپەرەكان ئىمزا و مۇرى خۇى لى دا و گوتى،
"پېرۇزە. ئىدى ئىۋە ژن و مىردىن، بە يەكتىر حەلالن و ھەموو
ژن و پىاۋىتكى دىكە بۇ ئىۋە حەرامە."

كە فايىلەكەي داخست سەيرىكى كىردىن، گوتى، "مادام
دۇستى مەممەد سەفوان با پرسىيارىكتان لى بکەم، يەكتىرتان
خۇش دەۋى؟"

سەرەوەر و نیان، كە ھەركىز چاوهپىنى پرسىيارىكى ئاوا
نەبۇون لە حاكمىك، سەيرى يەكتىريان كرد و لە دلەوه بۇ
يەكتىر پىتكەنин. حاكمەكە وەك حاكمى ژۇورەكەي خۇى نەبىت
و حاكمى ھەموو دنيا بى، گوتى، "خۇشەويسىتىي راستەقىنە
ھېزى وېرانكىردىن و لەناوبىردىن دەداتە دەست كەسىنلىكى دىكە،
جىڭە لە خۇت، بەلام باوهەرى تەواوت ھەيە كە ئەو كەسە
ھەركىز ئەو ھېزە بەكا رناھىتنى.

سەرەوەر بەگالىتەوە پرسىي، "مافى ئەو وېرانكىردىن بە
ياسا تومار كراوه؟"

حاكمەكە سەيرىكى نیانى كرد، كە دىيار بۇو، تەواوى
ئىرادەي خۇى دابۇوە دەست سەرەوەر، جا گوتى، "لەبىرم
نېيە ئەو قىسم لەكۈئ خويندۇتەوە، بەلام لە ياسا زىاتر
باوهەرم پىنەتى، ئىۋەش ئەو ھېزەتان داوهتە يەكتىر ھېۋادارم

بۇ وېزانكىرىنى يەكتىر بەكارى نەھىتىن: ”
چوونەوە ژۇورەكەی مەممەد سەفوان، پىتى گوتىن، ئەو
قىسىمە تەنها پەيوەندىمى بە جەنابى حاكمەوە ھەيە.“
فايىلەكەى لاي خۇى گىزپايمەوە و يەكى نوسخەيەكى لە
گىرىيەستى مارەبىينەكە دانى، گوتى، ”ئەوهش گىرىيەستى
هاوسەرگىرى و نىكاھتان ھىۋادارم پىتكەوە پىر بن.“
سوپاسىان كرد و چوونە دەرى، دلخۇشىيەكى بىتسنور
بەرهو بەتالايسىكى دەبردن، لە چەند كۆلانى ئەولاترى دادغا،
ڏىن و پىاوىتكى بەتەمەن، وەك دوو قازى پىر بە ھەردوو
لادا دەلەنگىن، ناسك و خاۋىن، زەمبىلەيەكىان بە دەستەوە
بۇو، كە لە لقوپۇپى دارخورما دروست كرابۇو، وردهوردە
دەرقىيشتن، وەك ئەوهى گەيشتن و ئىدى ھىچ شوينىك
نەماپى بۇى بچن. ږنەكە تەنورەيەكى سېپى و كراسىكى
شىنى كآلى لە بەردا بۇو، لە بەردم دەركايمەك زەمبىلەكەيان
دان، دىيار بۇو ماندوو بۇون، دانەنىشتىن، دەستى يەكتريان
گرت، ږنەكە دەستى بە لەپى دەستى پىاوهكەدا دەھىتا، دىيار
بۇو پەتى زەمبىلەكە شوينى خۇى لى كردىتەوە، ئىدى
ئەوه كوتايىي ژيانى دوو عاشقى ئەپەپى بەختەورە، نىان
سەيرى سەرۇھرى كرد، ئەويش پۇوى لە ڏىن و پىاوهكە
كرد، ”دەتوانم يارمەتىتىان بىدەم.“
پىاوهكە ئاپرى دايەوە و ږنەكەش گوتى، ”فيادات بىم،
زۇرمان نەماواه.“
پىاوهكەش وەك سىحرباز بىت گوتى، ”ئىوهش تازە
دەستانان پى كردىوو.“
سەيرى كاغەزەكەى دەستى سەرۇھرى كرد، دىسانەوە

گوتی، "ئه و بەلیننامەبەی دەستتان گرینگىھە کى زورى نىيە،
گرینگ بەلیننامەكەی ناو دلتانە."

ژنه‌کە گوتی، "گوئى مەدەنى، ئه و هەموو كاغەزىك
دەناسىتەوە، چى سالى تەواو لە و دادگاپە كارى كردووە،
شەست سالىشە نامە و شىعىر بۇ من دەنۈسىنى."

ھەرچواريان پىكەنин، پىاوه‌كە گوتی، "ئه و پىگاپە بەبى
خۆشەويسىتى تەواو نابى، بەلام تەنها بە خۆشەويسىتىش
ناچىتە سەر."

ئەوان نەيانوپرا بېرسن چىي دىكەشى دەۋىت، ئه و
بۇخۇرى گوتى، "فیداكارى، فیداكارى دەۋىت."

نیان پرسىي، "فیداكارى بە چى دەۋىت؟"

ژنه‌کە كە خەريك بۇ دەست بىدانەوە زەمبىلەكە گوتى،
"بە تەمنەن، ئەگەر خۇدا بىدا."

ئەوان تەمنىيان دابۇوە يەكتىرى، سەرورە وەك دۇو
زىندانى سزادراو بە كارى قورسىي هاتنە بەرچاۋ، وەك كرم
زەوبىيان شەق كردووە، لە كونىكەوە هاتوونە سەر زەوى،
بايەك عاشقى يەكتىرى كردوون، ژنه بەو بايە ئاوس بۇوە،
مندالەكانيان كەوتۇونە سەر پى، چوونە كەشت و مەلەيان
كرد، لەزىز سىتېھەرى دارخورمادا خەوتىن، مندالەكان كەورە
بۇون و لەشەقەي بالىيان دا، ئەوانىش خەريكىن وردىورە
تۈيكلى زەوى كون دەكەنەوە، دەچنەوە ناوى، لە چاونۇقانىكىدا
سەرور ئىيانى وەك قاپىنگ دۇندرەمە هاتە بەرچاۋ كە دەبى
پېش ئەوهى بتوپتەوە بېخۇرى، تەنها ئەوهندە خىترا نا كە
مەلاشىۋوت بتەزى.

ئەگەر داوايان لە ژن و پىاوه كردىبا، تەنها ھەفتەبەكى

هنگوینی، یان مانگیکی هنگوینی له ماله کونه کهی ئه واندا
به سهه بېرن، هەرگیز ژیانیان بەه ناقارهدا نەدەرقیشت،
زەمەن دەگۇپا و دەشى پۇزىك لە بۇزان پتۇیستان
بەه زەمبىلەش بۇوايە. بەلام نا هەر لە ويىھ بالیان گرت
و چۈونە كۈرىنىش، ئومىدە دىرىينە كەھى سەرورەر ھاتە دى،
نیان پىلاوه كانى داکەند و خۆى ھەلکرد، تىشك لە سەر
بەلەكى رانەدەوەستا، سەرور شاگەشكە، ئەوهنە خىرا
ئومىدە كەھى ھاتبۇوه دى، هەر پازىدە سالىنگى پىن چوبۇو،
خەرىك بۇو لە خۆشيان سەرلى بە تاشەبەردىكدا بىدا، ئاخىر
ھاتنەدى ئومىد لە وە زىاتر بىنماناية. نیان چۈوه ناو ئاوهكە
و شەقى لە ئاوهكە ھەلدا، لە جياتىي ئەوهى بە پۇوكارى
شاشهى سىنەماكە بکەوى، وەك ئەوهى سوھىزىر رەمزى، بە
پۇخساري سەرورە كەوت. ئەويش كراسەكە داکەند و هەر
بە پاتقولە و چۈوه ناو ئاوهكە، دېجە باوهشى بۇ چەندانى
دېكە گرتۇتە و، حىكاىيەتى پېخويتنى ئەم ولاته لە دلى ئەوهدا
نووسراوهتە و، دلى دېجە بە ھىچ كەس ناخويىندرىتە و، دلى
دېجە لە كۈنى دەريادا يە، لاي سەرور لە دلۋپە ئاوانەدا بۇو
كە و تبۇونە سەر سىنگى نیان، هيواش دەستى گرت لە
خۆى نزىك كرده و لە باوهشى كرد، نیان لە كاتىكدا خۆى
خزانىبۇوه سەر سىنگى، گوتى، "نا، نا، ئىستا نا."

لىپيان خستە سەر لىوى يەكتىر، وىنەي دەيان لىوى
سوور كەوتە سەر ئاوهكە، شەپۇلە بچوو كەكان بۇ دووريان
دەگواستنە و، جەستى تېر و پتە و پېيکەرى يۇنانى نیان،
وەك ماسى لە بن دەستى دەخزى و نەيدەزانى دەستى لە كۈنى
پاڭرى. كەمەرى دەگوشىت و سىنگى بە سىنگى مۇواوى

خویه و دهنو سینی، بیالی، ناوشانی، ئا دهستى له کوى
راگری، ئا سەر سمتى.

ههموو که سله و ئاداب و بەغدايە دەيانزانى سەرور دلى
نېيىھە، دەنا دەبۇو، كە دەستى بە سەمته خىپتە و پتەو و پەزىان
و ئەفسۇونەكانى نىانەو دەگرى، دلى بەتقى، دلى بەتقى و
بىبىتە هەزار پارچە، يان ھېچ نەبى لە قەفەزە سىنگى فرتە
بکاتە دەرى و لى كەپى ئاۋىسى. بەلام ئەو خەلکانە گۈيىان
لە ژنە عاشقە بەتەمەنەكەي ئەو بەيانىيە نەبۇو، كە گوتى
عەشق جىگە لە فىداكارى تەمەنسى دەھوت.

ئىدى سەروره كوره رەشتالە و دەمۇچاو قوپاوه كەھى سەيداوا نىيە، كوا ئەو كوره كەھى ژۇورە نىرمەكانى قەلاتە، نا، ئەو نەبۇو لە ئاودەستەكانى سىنەما حەمرادا پشاپە و كەوتە ناوا كەندۈگۈرى خۆى، نا ئەو نەبۇو كە دەنيا كەلەتكەمى كە دەزى كردىبوو، ئەو نەبۇو كەوتىۋە ژىير پى، ئەو لەناو دېجلىيە، ئەو كوره ئازا و قۆزە كەھى سەر شاشەي سىنەما يە، ئەو پوشىدى ئەبازە و حوسىن فەھمىيە، ئەو دلبەرى كچانە، ئەو كوره ئەمرىكىيە سىحراوېيە كەھى ناوا دارستانە كانى ئەمازۇنە، ئەو كوره ئە ما زۇنە كچانى لەسەرە، ئەو كوره ئە بەلاي كەمەوە ئەوەندەي مەسىحى ھەلکىشىراو بىۋ ئاسمان، كەچ خۇبان بىۋ دانما ھ.

ناشیرینی هرگیز پله و قوپاوی دهموچاو نییه، هرگیز
ناشیرینی که پودریزی و سه رقوپاوی نییه، نا ناشیرینی
بالایه کی قالوری نییه، تمهنیکه به ته نیشتیه و یه تی، نا،
ناشیرینی سه رچاوه که دله، دل کانگای ناشیرینی و بوغز
و خده فته. که دل گوله، کرد و یتکه نم، که دل بر سکاوه و

شـهـوـقـىـ بـلـاـوـ كـرـدـهـوـهـ، پـهـنـگـىـ دـنـيـاـ لـهـ خـوـلـهـ مـيـشـيـيـهـ وـهـ دـهـگـورـىـ
بـقـ سـپـىـ، بـقـرـ وـ تـارـيـكـ وـ زـهـرـدـوـوـيـيـ نـامـيـنـ وـ دـهـگـورـيـنـ بـقـ
ئـالـ وـ سـوـورـ وـ سـهـوـزـ وـ شـينـ، هـمـموـوـ پـهـنـگـهـ كـانـ لـهـسـهـرـ
نـهـخـشـانـدـنـىـ ژـيـانـ شـهـرـيـانـ دـهـبـىـ.

تـهـنـهاـ دـيـجـلـهـ سـنـوـورـيـكـىـ هـيـهـ بـقـ خـوـشـهـوـيـسـتـىـ، تـهـنـهاـ
دـيـجـلـهـ تـوـلـهـ لـهـ وـ كـهـسـانـهـ دـهـكـاتـهـ وـهـ ئـيـسـرـافـ لـهـ خـوـشـيـيـتـىـ وـ
لـهـزـهـتـ وـ سـمـتـگـوـشـيـنـ وـ خـوـشـهـوـيـسـتـيـداـ دـهـكـهـنـ.

پـهـنـجـهـرـهـشـ وـ توـيـشـكـهـ سـپـيـيـهـكـانـىـ سـهـرـوـهـرـ تـهـواـوـ لـهـ سـمـتـهـ
لوـلـوـئـهـكـانـىـ نـيـانـداـ نـقـوـومـ يـبـوـوـ، هـنـاسـهـىـ نـيـانـ وـهـ قـوـومـهـ
ئـاـوـ دـهـكـهـوـتـهـ سـهـرـ شـانـ وـ قـوـلـىـ سـهـرـوـهـرـ وـ سـهـرـ پـوـوـكـارـىـ
ئـاـوـهـكـهـ.

پـهـنـجـهـكـانـىـ سـهـرـوـهـرـ بـهـ خـلـوـدـيـكـ گـيـشـتـنـ، هـرـگـيـزـ كـهـسـ
بـهـ دـيـجـلـهـشـهـوـهـ نـاـتـوـانـىـ لـيـتـىـ بـسـتـيـنـيـتـهـوـهـ.

دـوـوـ كـوـپـىـ هـهـرـزـهـكـارـىـ مـاسـيـگـرـ لـهـسـهـرـ بـهـلـهـمـهـكـيـانـهـوـهـ
لـهـنـاـوـهـنـدـىـ ئـاـوـهـكـهـ سـلـاـوـيـانـ لـىـ كـرـدـنـ، پـيـشـ دـهـچـوـوـ پـيـشـتـرـ
لـهـنـاـوـ بـهـلـهـمـهـ بـارـيـكـ وـ دـرـيـذـهـكـهـيـانـ دـهـسـپـهـرـيـانـ لـهـبـهـرـ كـرـدـبـنـ.
ئـاـخـرـ ئـهـوـ كـوـپـهـ مـاسـيـگـرـهـ هـهـرـزـهـكـارـانـهـ ئـهـوـنـدـهـ ڏـنـهـ قـهـرـهـجـ وـ
كـچـىـ وـيـلـ وـ دـلـشـكـاوـ بـهـ سـوـارـىـ بـهـلـهـمـهـكـانـيـانـ بـهـنـاـوـ دـيـجـلـهـداـ
دـهـسـوـپـيـنـتـهـوـهـ، تـاـ غـهـمـيـانـ بـهـوـيـنـتـهـوـهـ، تـاـ دـهـرـدـهـدـلـىـ خـوـيـانـ بـقـ
ئـاـوـهـكـهـ، بـقـ دـيـجـلـهـ بـكـهـنـ، جـاـ ئـهـوـ كـوـپـهـ هـهـرـزـهـكـارـهـ مـاسـيـگـرـانـ،
هـهـرـ لـهـمـنـدـالـيـيـهـوـهـ، كـهـ جـارـىـ نـازـانـنـ بـهـحـهـتـبـوـونـ وـ ئـاـوـهـاـتـنـهـوـهـ
چـيـيـهـ، ئـهـوـ ڏـنـانـهـ سـوـارـىـ خـوـيـانـيـانـ دـهـكـرـدـنـ. ئـهـوـ كـوـپـهـ زـوـلـهـ

ماسيگرانه تاکه مخلوقن فيربۇون لە بەرچاوى بابيان
سىكىس لەگەل ژنان بىكەن.

بىنگومان باوکىشيان ھەر وا، وەختىك سەولەكان دەدەنە
دەست كورەكانيان كە بۆخۇيان لە سووچىكى بەلەمەكەدا
ئەوهەندە درېنداڭ گۈزۈم لە ژنەكان دەدەن خەرىكە بەلەمەكە
ھەلگىرنەوە.

ئەو دوو كورەي سلاۋيان لە سەرەت و نىيان كرد،
ئامۇزازى يەكتىرن، تەنها يەك جار پىكەوتى ئەوهەيان كردوووه
بەلەمەكەيان لەو بارەدا ھەلگەپىتەوە، ئەويش ئەو كاتە بۇو
كە باوکى هەردووكىيان، جووتە برا ما西گەرە بەناوبانگەكەى
دىجىلە، ئەو دوو برايەي بەشى زۇرى ئەو ما西ييانە لە
ئەبو نۇئاس بۇ سەرخۇشەكان سوور دەكرانەوە، ئەوان
دەيانگىرن، ئەو دوو برايە ئەوهەندەي لەناو ئاۋ بۇون نىو
ئەوهەندە لەسەر زەھى نەبۇون.

ھەلگەرانەوەكەشيان حىكايەتى خۆى ھەيە، تەواو سالىك
پىش ئەو بۇزەي نىيان و سەرەت لەناو دىجىلەدا بېنە
باوەشى يەكتىر، ئەو دوو برايە دوو ژنى بالابەرز و گەپاوه،
تۆكمە و ماینى، لەوانەي عەرەب پىيان دەلىن ئىچە، ئەو
ژنەش ھەر بۇ غەمبەئاۋدادان لەگەليان سوار بۇون، ئەو
دوو برايە سەولەكانيان دايە دەست كورەكانيان و بۇ خۇيان
لەگەل ژنەكان چۈونە ئەۋسەرلى بەلەم بارىك و درېتەكە،
ئاھىر ئەو دوو برا دىلسۇزە دەبۇو شوينەكانيان نىشان بىدەن
و پىتوپىتىيان بىكەن، ئىرە كىزى ھەلپىشتى غەمى دوورى
خۇشەويسىتە، ئىرە پەندادلى بەئاۋدادانى خىانەتە، سەرە دوو
جىگەرەي مەستكەريان دانى، ھېچ ترياك و ويسكى و عەرەقىنەك

مهست ناکات، که خوت له دلهوه نتهوی، ژنه کانیش ویستیان. غه‌می گهوره لهناو بهله‌که‌مه بهبا دهدری، خوئه دوو برا ماسیگره زول و حرامزادانه دوای ره‌حه‌تبونی یه‌که‌م و دووهم و سینه‌م بهبی ئوهی ده‌ری بینه‌وه گور ده‌به‌ستنوه، ئوهنده و‌حشیانه ئوهنده جه‌للادانه گور ده‌به‌ستنوه، بیکومان ژنه بالا به‌رز و ماینیه‌کانیش لهوان توندتر و مالویرانکه‌رت رگور ده‌به‌ستنوه، ئه‌و دوو کوره هه‌رزوکاره ئاموزایانه نه‌یازرانی چون له‌گه‌ل ته‌کانی ئه‌و چوار درنده فاحیشانه په‌رینه ناو هه‌وا، له هه‌واشدا ئه‌وان هه‌ر سه‌ولیان لئی ده‌دا، و‌هک کوتور فرین و و‌هک ماسی که‌وتنه‌وه ناو ئاوه‌که. بهله‌مه‌که هه‌لکه‌پایه‌وه و هه‌ر چوار و‌حشیه‌کانی سینکس که‌وتنه ناو پرووباره‌که، ژنه کانیان خسته سه‌ر پشتی خویان، گه‌یاندیانته نزیکترین و‌شكانی و منداله‌کانیشیان و‌هک سزا بق ویژدانی ئاوه‌که جی هیشت.

نیان و سه‌روهر هیچ لهو حیکایه‌تانه‌یان نه‌ده‌زانی، ئوهشیان نه‌ده‌زانی که ئه‌و دووبرای جه‌للاده له پیاویک که‌وتونه‌وه، واتا باپیری ئه‌و دوو هه‌رزوکاره، کاتی خوئی ژن و پیاویک بق گه‌شت و سه‌یران سواری بهله‌مه‌که‌ی ده‌بن، ئه‌ویش له‌ناوه‌ندی ئاوه‌که بهله‌مه‌که‌ی و‌هر ده‌گیبری و ژنه‌که ده‌خاته سه‌ر پشتی و پیاوه‌که‌ش بق ماسیه‌ئینسان خوره‌کانی هاپری جی دیلی، ئه‌و دوو برایه. مندالی ئه‌و ژنه‌ن، که له‌به‌ر خوش‌ویستی می‌رده‌که‌ی نه‌یتوانی دیجله جی بھیلی و میردی به باپیره پاله‌وانه‌که‌یان کرده‌وه.

نیان و سه‌روهر هیچیان لهو حیکایه‌تانه نه‌ده‌زانی، ئه‌وان ته‌نها شیت بعون، شیت و شهیدای یه‌کتر، شیتی خوش‌ویستی

و نىگاي سىحرابى و هەناسەمى بى ئۆكسجىنى يەكتىر بۇون. ئەوان شىت بۇون، شىتى عەشق و نامەى دىلدارى و شىعىرى تىزابى يەكتىر بۇون. تەنها عەشق وەك تىزاب دل كونكۈن دەكەت بەبى ئەوهى سارپىزى بکات و بىدرويتەوە. تەنها عاشق ھەست بە نەزىفى خويىن ناڭات. ھەموو كەس عاشقەكان دەناسىتەوە، ھەموو دنيا عاشقەكان بە پەنگ زەردى دەناسىتەوە. عەشقەكان بۆيە پەنگىيان زەردە، چونكە لە دلى كونكۇنىانەوە خويىن دەچۈپىت و شەقام و مال و باخچەكان سوور دەكەن، ئەگەر خويىنى پەزاوى عاشق نەبى تاقە يەك گولى سورى لە دنيادا ناپۇرى.

كۈرە ھەرزەكارەكان گەيشتنە لای نىيان و سەرورە، ئەوان سواربۇون، بە ھەواي عەشقەوە سوار بۇون، كۈرەكانىش زانىيان ئەوانە عاشقەن، ھەرىيەكەيان چۈونە سەرىيىكى بەلەمەكە دەستىيان بە سەوللىتىدان كرد، ئاۋەكەش دەپېرىدىن. نىيان و سەرورە لەناوەپراستى بەلەمەكە دەست لەسەر كەمەرى يەكتىر وەستابۇون، ئاۋ دلى پەوان دەكرىنەوە، خانووەكانى ئەوبەرەوبەرى دىجلە غەمبار بۇ ئاۋەكەيان دەپۋانى، كەنارەكەيان پە كردىبوو لە زېل، ناوهەندى پۇوبارەكە بۇون و بىتىن و خاۋىتن. بەزىر پىرىدى شەھىدىدا تىپەرىن، ئەوان بەرەو سەر دەپقىشتن، ئاپارتىمانە بەرزەكان دەر كەوتىن، پىرىيىكى دىكە و لە دوورەوەش پىرە ھەلۋاسراوەكەش دەر كەوت، سەپەرە لە ولاٰتىكىدا كە هيىندەي ئاۋى دىجلە خويىنى يەكتىريان ېشتۇوە هيىشتا ئاۋى بۇون و دلانى عاشق ھەن. ئەوان دەيانويىست زىاتر بەرەو سەر بېرقۇن، كۈرە ماسىيگەرە ھەرزەكارە درىزەكەيان گوتى، "ناتوانىن، دەبى كە ئەو

کوشکانه ده که وتن بگه پیننهوه.“

”لهو کوشکانهوه حوكمى ولات دهکرى، له سه رده مى هارونه ره شيدوه، شمشير و هه و هس به سه رئه و ئاوه دا زالن، شمشير و تۆپ و دهستى ئاسىن و هه و هسبازى و هتىوبازى ئه و لاته بېرىوه ده بەن. ولا تىكە سياسييە كانى سەرسەرى و شاعيرە كانى هتىوباز و ژنه كانى فالگرەوه.“ ئوانه قسەى سەرەوه بۇون، بەلام نەيدىركاندىن، ئه و ناچار نېيە ئه و باسە بۇ كورپى ماسىگر بکاته وە، كە هەمۇو تەممەنیان لەگەل سۆزانى و ماسى و باوك و مامى شەھوەتبازدا بەسەر بىدوه. خۇ دەشى ژيانى پاستەقىنە و سروشتى ژيانى ئه و دوو كورپە بى. دادپە روەرانە ترىشە وەك چۈن ماسىيە كان دەخۇن كە دەمنى ئەوانىش خۇيان پىشىكەشى ماسىيە كان دەكەن.

له گەپانەوهدا لەناو بەلمەكە دانىشتن، دەترسان ئەوانەى بەسەر پىرەكەندا دەپەرنەوه پىتىان بىرازىت و بکەونە ناو بۇوبارەكەوه، ئه و بېرىوونەوه يە بۇ ئەوان كارەسات و بۇ ماسىيە كان خۇش بەختىيە.

دېسانەوه كورە درىزەكەيان گوتى، ”ھەندى ماسى ھەن حوكىمى تەواوى بۇوبارى دېجە دەكەن، وەك پادشان و لە قۇولايىسى ئاوه كەدا دەزىن، چاوبىان سوورە و شفرە يەك بەسەر لووتىانەوه يە، ماسىيە كانى دىكە لېيان نزىك نابنەوه، ئه و ماسىيە شفرە دارانە تەنها گوشتى مەرۇف دەخۇن، ئەگەر زۇر بىرسى بىن و كەس نەكە وتىتىه ئاوه كەوه، بۇ ئەوه يە نەمرىن نەوه كەنى خۇيان دەخۇن. كە بە گوشتى مەرۇف كەورەيان كردوون. پاوكىرىنىان زەھەمەتە، تۆپ دەپەپىن

و پەميش نايالگاتى. ئەوهكەي دىكەيان گوتى، "مامم دەلى
ھەركەس ئەو ماسىيانتە بخوات هىچ ژىنلەك بەتى ناكاتەوە.
كەسىش دەرەقەتى نايەت."

سەرروھر پرسى، "كەس دەناسى گوشتى ئەو ماسىيانتە
خواردېيت؟"

"ئا، باپىرم، ئىستاش ماواھ، تەمنى ھەشتا سال دەبى،
چوار ژنى ھەيە، ئەوه جە لە ژنە پېرە حىزانەي بە گەنجى
ناسىييانە و ھېشتاش بەردەۋام سەردانى دەكەن."
نيان لە زمانى زېر و بازارى ئەو كورپانە بىزازار بىوو،
بۇوي وەر گىپرا.

ھەر ئەو كورپەيان، ئىشارەتى بۇ نيان كرد و پرسى،
"ئەو خوشكە، دەزگىراتتە يان دۆستتە؟"
ھەردووك كورپەكە ھەرزەكارانە و بە حىلىكە حىلىك بىتكەنин،
سەرروھر سەيرىنکى نيانى كرد و بە دلخۇشىيەوە گوتى، "ژنمە،
خۇشەویست و ھەناسەمە، بۇ دەلتى دۆستتە؟"

كورپە درېزەكەيان گوتى، "باوهە ناكەم، پياوهەكان ھەرگىز
لە دەرەوە ژنە كانىيان ماج ناكەن و لە باوهەشيان ناكەن،
نا، ھەرگىز پياوهەكان نەك لە دەرەوە لە مالەوەش دەمى
ژنە كانىيان نامئىن، شەۋىنک گويم لە بايم بۇو بە دايىكمى
دەگوت بۇنى دەمت منى كوشتوو، دەلىنى حەشىش كېشى،
بۇوت وەر گىپرە."

سەرروھر گوتى، "ئاخىر بابت خيانەت لە دايىكت دەكات و
خۇشى ناوىت و دەچىتە لاي ژنى دىكەش."

كورپەكە گوتى، "خيانەت! بايم زور سەرپاست و پياوانەيە
ھەرگىز خيانەت ناكات، تو نايناسى دەنا وات نەدەگوت،

کس بېبى قىسى ئەو ناتوانى پەنچە بخاتە ئەو پۇوبارەو،
بەلام ئا، دايىم بۇ خۆى ژنى بۇ پەيدا دەكەت، ژنە كانىش
بۇخويان دىن، ئەو شەرە نىوهى ئەو شارەسى حىز كەرىدۇو.
ئەو پۇزە ژنەتكى بەغدىايى سېپى سېپى بۇ هيتابۇو، بۇنى
ھەموو سەر دىجىلە داپۇشىبۇو، زور جوان بۇو، دەتكوت
نەجلا فەتحىيە، ھەر كە بايم ژنەكەمى دىت، لە خۇشىيان
داكمى توند لەباوهش كرد و ماچى كرد، بەلام وەك تو دەمى
نا، ئەو لاملى داكمى ماج كرد، ھەر بە هوئى ئەو ماچەشەو
بۇو، ئەو پۇزە بۇ يەكەم جار پىستە رەشە چىرچەكەى داكم
تۈزىك سوور بۇوە.“

بۇ ئەوهى بابەتكە بگۈرپىت، نيان پرسىيى، ”دايىت خۇش
دەوى؟“

ئەو گوتى، ”نا، ناهىيلى سەيرى ئەو ژنە شارستانە
بەغدىيانەش بىكەم كە بۇ بايميان دەھىتى، بەلام خۇشم دەوى،
لەبەر بۇن ماسىيەكەى، دىجىلە و ئەو ئامۇزا خويپىيەشم
خۇش دەوى.“

كۈرەكەى دىكە لە سەرەوە گوتى، ”قوربانت ئامۇزا.“
دىجىلە ترسناكە، بەلام بۇ ئەو دوو كۈرە ماسىيە نا،
دەشىن ئەوانە ھەر لە بنەرەتدا ماسى بۇوبىن، سادە و
ئاوالا بۇون، ھەموو شىتىكىيان دەگوت و دەكرىد، خۇ دەكرى
ژيانىش ھەر لە بنەرەتدا ئاوا بۇوبىنى، ئەو ھەموو ھېيل و
سەنور و خەتخەتىنە چىيە خەلکە كە لىك جىا دەكتەوە، ئەو
ھەمو سەنور و دابەشكارىيە مەرقۇي هىچ دەستى داوهتى.
مەرقۇيىش حەيوانىتكە وەك كەر و پېشىلە و سەڭ و مەيمۇون
و بالندەش بىن وەك خۆى پىنى خۇشە، وەك كۆتر و باز و

شاھو و کاسەلەشىنکە و تووتى، كى خۇشەويىستى بىاتى، لە كى نزىك بۇو بچىتە باوهشى ئەو، هىلانە دروست بکات و جىنى بەنلى، ھىلەكە بکات و ھەلى ئەخلاقى ئەوهى ھەبى يېمنەت گەورەيىان كات، دواتر ئازادىيان بکات و نەشىانناتاسىتەوە.

نيان بىرى لە مندال و سەرودەر بىرى لە زەماۋەند دەكردەوە، نيان گوتى، "ھەز ئەكەم كچىكى بچووكم ھەبى، كچىك قىزىم لە دواوه بۇ بەستىنى، ھەميشە لە تەنيشتم بى، كە بىرۇم لە دواوه تەنۇورەكەم راکىشى، تۆزىكىش قەلەو بى، گۇرەوى سېلى لەپى بکەم و شوين گۇرەوېيەكان لەسەر قاچى دەر بچىن، ئەو شوين گۇرەوېيەنان ماج بکەم، ھەز ئەكەم ھەرگىز گەورە نەبىت و ھەر نازم بەسەردا بکات." ئەو خۇشىيە ئىيانى سەرودەری ئارام نەكىدىقۇوه، وەك يەكەم جار بىت خۇى بىت و بەويىستى خۇى قىسە بکات گوتى، "ئىنسان شاييانى ئەو نىيە ئىدى نەوه بخاتەوە، ئەزمۇونى نەوه خستنەوە و بەردىواميدان بە ئىيان سەرەپاى نەبۇو. نەوه بۇ ئازار و ژان دەھىتنە دىياوه، سەرەپاى ئەوهى كە تەنها فيترى ھونەرى شەپ و لەناوبىرىنى يەكتىر دەكرىن، فيترى بەفيرقۇانى تەمەنيان دەكرىن، ناكىرى ئىنسان بۇ چاوه پوانىكىرىنى مىرىن لەدایك بىي. سەرەپاى ھەمۇو ئەوانەش ئىيان بىھۇودەيە، ھىچ سەمەرەيەك لە ئىياندا نىيە، بوقىك، كرمىن، مانگايەك، شەمشەمە كۈرەيەك نازانىت كە دەئى، جىاوازى نىتوان ئىيان و مىرىن ناكات، بەرنامەي نىيە بۇ نەوه خستنەوە، سەنۇورى ئىيانى خۇى و تەمەنى خۇى نازانىت، بىرگىرنەوهى نىيە، گەورەبۇون و پەپىن و سەربرپىنىش بۇ

ئەو لەنناکاوا پۇو دەدەن. خۇ لەبرامبەردا ئىنسان دەزانى، دەزانى ھەرچى بکات و ھەرچى دەست بکەۋى و بکاتە ھەپلەيەك لە لەحزمەكدا كوتايى دېت. نەوهخىستەوەي ئىنسان دەبىن لە شوينىكدا بۇوهستى، بۇ خۇى بىوهستىنى.

نيان ھەركىز بەرامبەر بىركردنەوەيەك ئەوهندە نەتساواھ، ئەو لە پەچەلەكى ئەو گولانىيە، كە تەنها ئەوهندە دەزانىن لەگەل تىشكى بەيان زەردەيان بىتى و دەم بکەنەوە و بېشکۈون و سلاو لە پەپوولە بکەن، بۇيە پرسىي، "مەبەستت چىيە ئىنسان دەبىن نەسلى خۇى لە شوينىكدا بۇوهستىنى؟" سەرورەر ھەستى بە قورسى قىسەكانى خۇى كرد، لەگەل نيان و بەرامبەر تىشكى خۆر و بەدەم سەماي ئاوهەوە كوا جىڭكاي ئەو بىرورا سەمەرانەيە. ھەردوو دەستى بە پۇومەتى نيان گرت، بە شىۋەيەك سەرى نيان بکەويىتە نىوان ھەردوو دەستىيەوە، سەيرى چاوه سەوزە تا ئەوسەرى دنيا سەوزەكانى كرد، گوتى، "بەلى دەبىن ئىنسان سنوارىك بۇ نەسلى خۇى دىكەي وەك تۇ ناخاتەوە، باشترين داهىتانيش ئەوهىيە لە لۇتكەدا واز بەھىتى، ھەموو لەدایكبوونەكان تاقىكىردىنەو بۇون تا تۇ لەدایك بىي، وەك چۇن ئەدىسقۇن سەدان پىگاي بەكار هىتىنا، تا گلۇپى دروستكىردى، تاقىكىردىنەوە كان بۇ دروستكىرىنى گلۇپ لېرەدا وەستان. من باوھە ناكەم ئىنسانىيەت بتوانى جارىنلىكى دىكە پەيكەرىنلىكى وەك تۇ دروست بکاتەوە، تۇ بۇ ئەوه دەشىنى وەك نمۇونەي بالاي ئىنسان بۇ ھەمىشە بىمېنىت."

نيان لە ئالۇزى قىسەكانى حالى نەدەبۇو، تەنها ئەوهندەي

دەزانى كە باوهشىكى پۇلاين بۇ ئەو كراوهەيە، خۇشەويسىتى بېستۇورى تەواو داگىرى كردووه، ئۇمىدىكى كۆنلى كچانەشى لە سەرەدەدا دەدى، ئەو هەميشە لەگەل دەستەخوشكەكانى ج لە ناوەندى و ج لە دواناوەندى، ج لەگەل كچانى ھاوسىن و خزم دەيانگوت باشترين خۇشەويسىت و دەزگىرانى كور بىگىرى، ئەو كورپەيە كە تەنها تۆى دەۋىت و ئامادەيە لە پېناوى تۇدا بىرى، باشترين كور ئەو كەسىيە كە كچ بە يەزدان بىزانتىت و خۇشەويسىتىيە كى لە بننەھاتۇرى بۇي ھەبى. لە بەرامبەر كورپىكى ئاوادا كچ دەبى لە ھەندى لە زەوق و داواكارى، ھەست و ھیواي خۆى چاپقۇشى بىكات، وەك ئەوهى بالاي، پېستى، پلەي كۆمەلایەتى، زۇر جار تەمەنىشى چەند بى.

گۈيىلى دەببۇ زۇر جار ئامۇزاكانى دەيانگوت، "كورپىك كەپ و كويىر و شەل بى تەنها تۆى بە ھەموو دلىكەوە خۇش بوى، لە كورپىكى قۆزى ئالتونى چاكتىرە كە ھەر پۇزەي لەگەل كەسىكى دىكە بىت، كە ھەر پۇزەي داخىك بە دلتدا بىكات."

سەرەدەر بۇ نىيان ئەو كورپ بۇو، جا كچ لە ھەموو تەمەنيدا يەك قىسە دەچىتە مىشكىيە، ئەو قىسەيەش بە چەكۈچى ھېچ ئاسىنگەرىنک دەر نايەت، مىدىاش قىسەيەكى نەنكى چۈوبۇوە مىشكى، نەنكى گۇتبۇوى، "ئەو كچانەي مەمكىيان لىنک نزىكە و بەر يەك كەوتۇون، ئەو شۇو بە خزم دەكەن، مەمكى لىنک دوور بۇ بىنگانەيە." ئىدى ئەو وتهىيە نەنكى بە ئاوى ئالتون لە مىشكى مىدىادا نۇوسىرابۇوە، والە مىشكى چەسپىبۇو، واى دەزانى

که په یوهندی له گهله نیوهی کورپانی زانکو بیهستی، مادام خزمی نین ئەنجامی نابینت. زوو زوو ده یگوت مەمکى من ئەوهندە لېك نزىكىن خەریکە سوارى يەكتىر بن. كچىكى نەجەفى كە ناوى ئىشراق بۇو، ئىشراق ئىحسان، لە بەشى مىژۇو دەيخويند، سالىتكى تەواو له گهله نيان و ميدىيا لە يەك ژوودا دەخەوتىن، گوتبووى،

”من پەيمانم بە توافقلى ھاوسىتمان داوه، ئەوهش بەدەست خۆم نەبۇو، لاي ئىمە پىتلاۋى ھەر كورپىك بکەۋىتە سەر پىتلاۋى كچىك، نسىبى ئە و كچە دەچىتە دەستى ئە و كورپە، توافقەل سەيدە، خزمەتكارى مەرقەدە.“

نیانىش ئەوهى چووبۇوھ مىشك، كورپىك ھەموو دلى بىدات بە تو، ھەست بە بۇونى كەسى دىكە نەكات لەسەر ئەم زەوبييە، كورپىك پىش تو رەنگى نەناسىبىي، پىش تو نەيزانىبىي پېتىكەنى، كورپىك تو ھەموو دنياى بىت، سەروھر تەواو ئە و كورپە بۇو بۇ نيان.

لە سادەبىيەي نيان و سەروھر، لە و تىدەگەين، لە ھەول تىكۈشىنى مىزروولە ئاسايىان لە و حالى دەبىن، ئومىت، خەون و خەيال دەكرى بىتە دى، لە و تىدەگەين ئىدى عاشقەكان بىغەم ھەنگاوى گورەتر دەنин، باز بازىن بەسەر ھەوردا تەنها خەيال نىبىيە، راستىيە.

خەونە كانمان چەند دوور و ئەستەم بن، لە دوور ھە و دىارن، كە دەستىيان دەدەيەي ئەوهندەش قورس نين. نيان و سەروھر لە دوو شارى تەرىك و غەمباري ئە و دنيا يەلدا يك بۇون، دوو خىزان جەنجال بە بەتالى، بە خۇشەويىستى و ھونھەر و مۆسىقا و رەنگ نامق، دوو شارى داپۇشراو

بە خۆل و مەينەتى، كۈزراو بە بوغۇز و دۇزمۇنایەتى، پىر كۈلانى بارىك و كۈلانى نەفەسگەر، پىر ھونەرى شىتى و خۇ قۇشىمەكىدىن. ھەرىيەكەيان لە دوو مالى جىباواز و لىتكە دوور و خۆلەمېشى لە دايىك بۇون، لەناو قىسى بچووک گەورە بۇون، بەدەم پاڭرىنى وە خويىدىيان، بەدىيار تەقە و ترسە وە خەوتىن، لە ترسى ھاوسى بالقىبوونى خۆيان شاردەوە، دواترىش وەك دوو ماسى فېرى درانە ناو ئاسمانىكى وشك، ئاسمانى پايىتەخت. ئەوان ھەولى ھەنگىيان دا، دەستىيان بە هيلىزى مىرولەوە گرت، عاشقى پەپولەيان خواست، ئومىدىيان ھەلچنى، ئومىدى ئەوان ھاتە دى، بەسەر ئاودا خلىسكان، لە ترسى ھەپەشەي پۇزىكار، غەدرى كەسوکار چوونە باوهشى يەكترى، چوونە باوهشى يەكترى و چاويان نۇوقاند، تا بەتەنيشت خەونى يەكىنلى دىكەوە دلىيان ئارامتر لى بىدات. لىشى دا ئارامتر، لەسەر سىنگى يەكتىر چاويسىيان نۇوقاند دنيا ژىرەۋۇزۇر نەبۇو.

كە گەيشتنەوە شويىنەكەي خۆيان، ئەو دوو كورە ماسىيە جادۇوبازە، بە ھونەر و فيطلبازىيەك بەلەمەكەيان پاڭرت، بە سۇورپانەوە و ھەلبەزىنەوەيەك، سەرورەر و نيان كە دەستىيان لەسەر كەمەرى يەكتىر بۇو، كەوتىنە ناو ئاوهكەوە، ئەوان لە ترىيقەي پىتكەننېيان دا و ئەوانىش خەرىك بۇو بختكىن. كە سەرورە ھەستايەوە سەر پى ئاوهكە لە كەمەرى بۇو، نيان پەشۇكابۇو نەيدەتوانى ھەستىتەوە، سەرورەر دەستى گرت ئەويش يەكسەر بەو و ھەموو ئاوهو چووە باوهشى، وەك ئەوهى لە تاڭگەي نىقادا بەر بۇوبىتەوە توند خۇى بە سەرورەوە نۇوساند، جلهكانى وەك پەپەسىغار بە لەشىهەوە

توابوونهوه، گزی مه مکه پهق و قیته کانی ده ر که و تبوبون،
مه مک له و تمهنه دا نه گیری هرگیز ناپشکوی، و هک ئه و
خونچه گولانهی سرهکه بیان ببهستی، بو ئه وهی له ناو
خویاندا بخنکین.

نیان وا خوی به سره روهرهوه هله لو اسیبیوو، که سره روهر
ناچار بwoo دهستیک بخاته ژیر پانی، دهسته که کی دیکه شی بن
پشتی، نیانیش هه ردoo دهستی له ملی سره روهر ئالاندبوو،
ئه وهش دیمه نیک بwoo هرگیز به خه بالی کور و کچانی ئادابدا
نه دههات. سره روهر تنه لاه دوورهوه سره بیری خوی ده کرد،
کچیکی بهو هه موو ئاوهوه له باوه شه، تیشکیکی ئالقونی خور
پووناکیان ده کاته وه، له و په شوکانه دا به نیگایه ک سوپاسی
ئه و دوو هه تیوه زولهی کرد.

هه موو پوژی بو سره روهر پوژیکی تازه يه، به یانیه کی
تازه يه، بو ئه وهی هه ناسه يه ک بادات ده بwoo ده رگا لاه سره
هه ولیتر و سلیمانی دابخات. که بو ئه و جگه له هه ره شه و
مردن شتیکی دیکه بیان لى چاوه پری نه ده کرا. برینه کانی سارپیز
ببیون، ماسسوولکه کانی که و تبوبونهوه سره ریه ک، په پووله کان
لته نیشته و ده فپین، بالنده کان زیاتر لیتی نزیک ده بوبونهوه،
دنیا ئه و بwoo له بهر ده میدا بwoo نه ک ئه وهی جیتی هیشتبوو،
چونکه ئه و که سهی بزماری ژه نگاوی پا بردوو بیتنی، قهت
ناگاته به یانی. ناگاته به یانی که هه موو ئه و یاده و هریانه
نه کوژیت که ئه و بزماره دی بیز ده خنه وه. سره روهر پای
وا بwoo ئه وانهی ده یانه وی باله خانهی ژیانیان لاه سره ئه و
بزماره دروست بکهن، ئه گهر سه د نه قم بخنه سره یه کتر
به جو ولانی ئه و بزماره هه مووی به سره یه کدا ده ته پن. هر

ئەو پۇزەھى كەوتىنە ناو پۇوبارەكە بە نيانى گوت، "ئىدى لەو بۇوه ئىتمە مەندالى ئاۋىن، نەوهى پۇوبار و جۇڭكەلە دلۇپەبارانىن، مەندالى دېجىلەين، دېجىلە ئەمانەتى دايىنى، دېجە ئەو ژيانەي دايىنى كە ھەممۇ دىنيا دەھىە و يىست لىمان بىستىنى." نيان ھەردوو دەستى خىستبۇوه پشت سەرى، سەپىرى ئاسمانى بىتىنى دەكىرد، گوتى، "ئەو ژيانەي دېجىلە دەتداشى ھەركىز كۆتايى تايەت."

سەرۇور گوتى، "من دەمەۋى لە لەحزمەيەكدا بېزىم، لە چىركەيەكدا بېزىم ئەوەندەي سەد سال درىيىز بىتەوە."

نيان پرسىسى، "چىركەيەك ئەوەندەي سەد سال؟"

"چىركەيەك نا، خولەكىك، كاتژمۇرىك، پۇزىك، نا سىنى بۇزى ھەنگۈينى ئەوەندەي ھەزار ساللا بۇ ئىتمە، دەچىنە ئوتىلىك لەۋى ھەممۇ پۇزەكاني ژيانمان دەخەينە سەر يەك دەچىنە ناو ھەنگۈينەوە. لەۋى زەماوەند دەكەين."

نيان بىتىنگ بۇو، سەرۇور بەرددەوام بۇو، "شەۋىك بۇ ئىتمە سەدەيەكە، ئىستا ئىتمە مولكى خۇمانىن (دەستى خىستە سەر يەكەيەكەي ئەندامەكانى لەشى نيان) كەبۇو، چاۋ، برق، دەم هەتا ئەو مەمكانەش ھەممۇ مولكى خۇمان."

ئەو بىيارەي سەرۇور ھىي ئەمرق نەبۇو، ھىي ئەو پۇزە بۇو كە لەگەل سەردار وىتنەكىيان تىندا گرت، ئەو پۇزەنى يەخەى كراسەكەي چىكىن بۇو، لىتىۋى غەمبار و دلى توند بۇو، قىدىلە و پىنلەلوى شىن غەمبارتىيان كردىبۇو. ئەو پۇزە سەرۇور خەيالى ئەوهى كردىبۇو، بە جلى بۇوكىتىيەوە، لە دەروازەي ئوتىلىكى پىنجەستىرەيى سەعدون دەچنە ژۇورى. پىزىك خەلکى پوشتە چەپلەيان بۇ لى دەدەن.

جا ئهو خه لكانه‌ی چه پله لى ددهن له هموو شوينيک ئامادهن. كه ستيك گوراني دهليت و يه كيكي ديكه موسيقا ليده دات، هemo پيشه‌كەن و چوكليات دهخون. له نيوان لاقى پيشوازيكه ران و هاموشوكه ران دوو چاوي وهك بزماريکى ژنه‌نگن به دليدا دهچى، دوو چاوي گرياو و پرغەم و تاساو، پر حەسرەت و خەمغوريش، دوو چاو به سەر كه پوويەكى كوتراوه‌وه، كه ناكرى ئەم دوو چاوه جگه له هيى مرىھمە پەش هيى كه ستيكى ديكه بن. ئەو چاوانه بزماره ژنه‌نگنەكەي ناخى سەروهر دەله قىنن و تەواوى نەۋەمە كانى ڏيانى به سەر يەكتىدا ددهن. بەلام نا، ئەو تەنها خەيالى ئەو پۇزە بۇو، ئەو پۇزە كە وينەكە يان تىدا گرت.

كانتي ئەو چركەيە كە سەد سال درېئە دەبىتەوه هات، وهك خەيالكەي نا، هەر بە جلى ئاسايىيەوه، بە جلى بۇوكىتىيەوه نا، سەروهر بە چاکەت و پانتولىكى پەش و كراسينكى سپى كە تانەوه. نيان بە عەزىزىيەكى شىنى كالى درېئە، كە بە ئەستىرە سپى ورد رازابۇوه، گولىتكى سوورى له ئەستىرە كان گەورەتر پىك لە سەر دلى بۇو، بە دوو جانتاوه له بەرددەم ئۇتىلە پىنج ئەستىرە بىيەكە دابەزىن، وهك ئەوهى لە شارىنكى ديكهوه هاتىن.

سەردار لەوئى له دىيو جامى ئۇتىلە كەوه چاوه پىي دەكىردن، كورە خوينىڭەرم و بە پىكەنینەكەي جاران نەبۇو. بە ئاگا و توند، بەلام ديسان ئالۇز و پېنھىتى، وەستابۇو. دەمۇچاوى

گنجى تى كەوتبوو، بەلام شتىك لە متمانە زياتر بەسەر سەمیطە زەدەكەيەوه بۇو، بەرهە پېرىيان چوو، لەباوهشى كىردىن، قىسىمەكى بە گۆتى سەروردا چرىپاند، سەرورەر بۇ تەنها چركەيەك خويتى وەستا، ھەندى پارەشى خستە باخەلەيەوه. دواتر بەگالىتەوه گوتى، "بۇوانامەي راستەقىنەي خۇتان وەر گرت. ئەوه دەر چۈونە لە زانكۇ."

ئەوان ھەردووكىيان پىنگەنин. خىرا شاگىرىدىكى چاپوووك جانتاكانى لى وەر گرتىن، ھۆلىكى پېتشوازى شىك و فراوان، نىان دانىشت و سەرورەريش پېتاس و پەيمانتامەي ھاوسەرگىرى دايىه دەستى ئەو كورەمى لەپشت مىزىكى شۇوشە بەندەوه چاوهرىپى دەكىرد. ناوهكانىيانى نۇوسى و بانگى ئەو شاگىرەدەي كىرد كە جانتاكانى ھەلگىرتبۇون، گللىكى دايىه دەستى و گوتى، "بىانبە بۇ ژۇورى حەوت سەد و حەوت، با ژۇورەكەيان بۇوه خۇر بىن."

پەنجەرەكانى ژۇورەكە بۇوه خۇرەلات بۇون، لە دوورەوه دېجەشىيان لى دىيار بۇو، وەك مارىتكى زەبەلاھى خۆلەميشى دەجۇولۇ و ھەتاو لەسەر پاشتى دەپرىنگىايەوه. لىرەوه ھەموو شتىك كۆتايى دىت، مالى گەۋە و بىسنىورى عاشق ژۇوريكى دوو مەترييە، كە ھىزىتكى سىحرى ھەموو شتىكى تىدا كۆ دەكتەوه، خۇر و مانگ و بۇوبار و تەمەنى ھەتاهەتايى. ئەوهى پىتىيىستە بۇ ژيانى عاشق ئۆكسجىن و خواردن و خوارنەوه نىيە، نۇورىكە لەسەر گۇشتى يەكتىر، لەسەر ئىسقانى يەكترى دەبىنن. ئەوهى عاشق مەست دەكتات شەمپانىا و شەرەب نىيە، بەلكو بۇگەننەكە لەسەر جەستەي يەكترى ھەلى دەگرنەوه.

لیرهوه له ژووری ژماره حهوت سهد و حهوتی
به رخوره تاو ههمو شتیک کوتایی دی، ئهوان چ پیویستیان به
دینایاه کی ئهوندە پانوپوره. چ پیویستیان بهو ههمو مرؤفه
ههیه کاتیان له گەل بەش بکەن، دنیا ژووریکی بە رخوره تاو
له ئوتیلیتیکی مەیدانی فیردقسی بەغدا، ژووریک ئهوندەی
پیویست بى ههواي تیدایه و بالندە سلاوی لى دەکات،
ژووریک ئهوندەی بکری ئاسمانی لیتوه دیاره.
”ئه ژووره دوامەنزاںی خوشەویستی پیاوە،“
”دواویستگی خوشەویستی و يەکم مەنزاںی مەركىھتى
بەرهو ئاخىرەت.“

ژنانى بىئۇمىت ئه قەسەيان له ياده وەرى نيان ھەلکەندبوو.
”بۈكۈچ يەکم مەنزاںی خوشەویستىيە.“
زەنگى تەلەفۇنەكە هيمنى ژوورەكەي ورد و خاشكرد،
دەنگەكەي ئەسەر گوتى، ”شىرىينى و شەربەتىان بق
ناردوون.“

سەروھر پرسى، ”كىن؟“
ئه گوتى، ”من مەحمۇدم...“
ھەرچەند دىيار بۇو براکەي نىيە، دىسانەو نيان تاساو،
ھەناسەي بۇ نەدرا، دەنگەكە بەرده وام بۇو، ”من مەحمۇمد،
بەرپرسى بەشى پېشوازى ئوتىلەكەم، ھەر كارىكتان ھەبۇو
تەنها ژمارە يەك لى بىدە.“

سەروھر كە ھەستى بە وەگەر كە وتنەوھى دلى نيان كرد،
گوتى، ”مەبەستم بۇو بېرسم كى ناردوویەتى؟“
”ھاوبىنەكى خوتان.“

دەنگە بیاوانە و گەرەكە كوتايى هات، بەلام لە رزىنى ناخى

نيان تازه دەستى پى كردىبوو. مەممۇود برا گىر و ئاڭرىكەمى دەبى لەكۈي بىت؟ ئەو ھەوالەي بىكتى چى دەكەت؟ دەنكى ناو ئەو ئامىرە پلاستىكىيە ئۇورەندە ژۇورەكەي جەنجال كردىبوو، خۇشەويىستى خەرىك بۇو لە پەنچەرەكەوە بېرىتە دەرى.

كەمالى بەزار، باوکە سوور و سېپى و چاۋ سەوزەكەي، كە تەنها بۆنەكەي بەس بۇو ژيان بە گولى حەوشە و كەنتورى ژۇورى خەوتىن و قەنەفەي ھۆلى مىوان بېخشى. "باوکىكى مىھەبان بۇ كەج لە خودا زىاتر پىویستە." ئەوهش قىسى ئەو ھەجيچىيە بۇو كە سالانە يەك نىوەرە نانى لە مال دەخواردىن.

نيان دەيدى ئىستا لە ژۇوى ئوتىلەكەيەوە، كەمالى بەزارى دەدى لەسەر منارەي مزگۇتى گەورە وەستاوه، لەجياتىي تاراي بۇوكىنى، تۆپىك خامى بەرداوهتەوە و كفن دابەش دەكەت.

دايىكى، بەلقيس، لە خوارەوە بانگى دەكەت، "وەرە ئەو قسانە ھەموو درقۇن، نيان گەراوەتەوە، وەرە خوارى حەيات بىرىدىن." با لەچكەكەي بەلقيسى وەك پەلەھەورىكى بچووڭ بردوو، قىز و جله كوردىيە دانتىلەكەي با دەيابىت، لەۋەتەي دنيا ھېيە ئەو رەشەبایي سليمانى خەلکەكەي دەر دەكەت و بىزاريان دەكەت، كەچى خەلکەكەي پۇزىبەرپۇز زىاتر لە شارەكە و خاك و گەرمە و گىزەلۈكەكەي نىزىكتىر دەبنەوە، ئەي بۇ دەلىن خۇشەويىستى بە يەكلائىنە ناكىرى. نيان لە دلەوە گوتى، "قوربانى گەرد و تۆزى كۈلانەكانىت بىم."

لە دەرگاكەيان درا، سەروھر بە پارىزەوە دەرگاكەي

کرده و، پیاویک که لهلاوه دهليی مستهفای برايه تی، سینیبه کی گهورهی بهزه حمهت هه لگرتووه، پاقلاوه و میوه و چره سات و سوراھی شهربهتی به پیکی له سه ر بلاو کرابووه، کارتونه کهی سه ری لیتی نووسراوه، "ذیانتان هنگوین بینت، حه بیب." سه روه گوتی، "به راستی سه ردار زور خوی ماندوو کرد ووه."

نیان هیشتا له سه ر لیواری سیسنه مه که دانیشتبوو، ههستی کرد زور پویشتووه، له ژووره کهی ئوتیل و به غدا و سه روه زور دوور که ووتته ووه. ههستا چووه لای میزه که، په راخیک شهربهتی سوور و پاقلاوه یه کی بق سه روه برد، بق خوشی کونافه یه کی به ئاوه ووه خوارد. سه روه حه زی کرد شیلهی سه ر په نجه کانی بلیسیته ووه. لای يه کتر له سه ر لیواری سیسنه مه که دانیشتند ووه، سه روه دهستی کرده ملي، به پشتدا که وتن، قڑی نیان که وته سه ر پوخساری، له جیاتی بونی جگه و دوکه ل، شیرینی و تامی گویز له سه ر لیواری بقونی جگه و دوکه ل، شیرینی و تامی گویز له سه ر لیواری سه روهه قوول تا ناخی نیان چووه. تف و زمان و لیک و کونافه و شهربهتی سوور له سه ر لیویان تیکه ل بوون. دوگمهی سه ر سینگی نیان کرابوونه ووه و خوش ویستی به پنخاوسی که وتبوروه ناو چنگی سه روه. ئاگریک له سه ر سینگی نیان کرابووه، ئه وهش پاست ده چووه که گر و گرمی بورکانه کان له تو اوه وهی به سته لکی سه رزه وی و ئاوه دانکردن وهی شانا زی يه که میان به ر که وتووه.

یه که يه که جله کانی سه ره وهیان فری دان، شه رمیان له جهستهی يه کتر ده کرد، سامی له شی سه روه که به رووتی بهرام به ر نیان و هستابوو تنهها ئه و کچانه درکی پی ده کهن،

كە جارىك كەوتىنە ناو دەمى ئەزدىيەواه، سەرۇوهرىش شەرمى دەكىرد پۇوبەپوو بەرامبەرى بۇوهستى، بەتايىھەتى كە لە بەرەدەمى ئەندامىك، وەك لە سلاؤى سەربازىدا بىت بىستىك لە لەشى جىا بىزۇوه. نەشىدەكرا پشتى تى بىكات، نيان لەسەر سىسىھەكە دانىشتىبوو، كە سەرۇوهر بەتەواوى خۇى پۇوت كردىو، ئەو سەرەرى خۇى خستە سەر ئەزىزى و قىزى بەتەواوى دەمۇچاوى داپۇشى، ئەوهش ھەلىتكى باش بۇو سەرۇوهر لە ئاۋىنەكەوە تەماشى جەستە پۇوتى خۇى بىكات. يەكەم جار بۇو ئاوا لە ئاۋىنەيەكى پۇون و كەورەدا جەستە خۇى بەپۇوتى بىبىنى، لەپشت جەستە كرمى خۇيەوە، لەشى ئاللىتونى نىيانى دىت، كە قىزى بەشىكى زۇرى پى دانەپۇشىرابۇو. نادادپەرۇوهرى گەورەتىرين حىكمەتى خودايدە. خۇى وەك مارمېلىكەيەكى پەش هاتە بەرچاو كە قۇوتدانى ماسىيەكى لە خۇى گەورەتەر ئەستىورى كردىنى، حەزى كرد مىستىك لە ئاۋىنەكە بىدات و ھەزار پارچە بىكات، بە دەستەكەي دىكەش قورقۇراغەي خۇر بىگىت و بۇ ھەتاھەتا بىكۈزۈننەتەوە، لەسەر ئەو باوهەرى دادپەرۇوهرى لە تارىكىدا دىتەدى.

بەتارىكى، ڈيان تەنها بەتارىكى ئازادى دەبىنى. جەستە لە تارىكىدا دواقسە خۇى دەكات. لە پۇوناكىدا ھەرگىز زمانى لەزەت نا پشكۇرى. پەرەكانى جووت كردن و گلۈپەكانى كۈزانىنەوە، پىنکەوە چوونە ژىر بەتانى، ئەوهندەي توانيان توند چاوابيان نۇوقاند و جەستەيان بە ھەموو خانە و ورددەموو و ئارەقەوە پىنکەوە نۇوسا، ژىر بەتانييەكە دوکەلىنى ھەستا. با ھەستى چەندى دەكىرى، دوکەل لەسەر ئەستىزە

ساخته کانی ئو ئوتىلەش هەستى. لە چىركەيەكدا نيان چاوى
كردەوە و پوخسارى جياواز و ھەلەمساوى سەرورەرى
دىت، چاوى ئەوهنە بەتوندى نوقاندبوو كە زەن نەدەكرا
جارىيکى دىكە بتوانى بىانكاتەوە، ھەر چاوى بە ئاوىتنەكە
كەوت، ھەمۇو كورد، لە پىشىانەوە بەزار و قوماشفۇرۇشەكان
و كورپە كىرفاندراوەكانى بەر سىنەما، خزمە بەگلەيى و
مامۇستاكانى ئامادەيى و ھاوسى كونەكان و ئەو قوتابىيانەى
بە درېزايى تەمن لەگەلىاندا خويىندبووى، ھەر ھەمۇو كورد
لە ئاوىتنەكەوە ھاواريان دەكىرد،
”قەحبەي پەدووكەوتتوو دەستمان بىنگاتى پارچەپارچەت
ئەكەين.“

”ھېچۈپۈوج“ بى پرسى كەسوكارت لەگەل ئىيليسىنك
دەچىيە ناو جىڭاوه، ھەي دىلە بەبا.“

نيان ھەمۇو لەشى سارد بىقۇو، ئەو ئازارى دەدا، لەرزى هاتى،
سەرپىستى وەك سەھۇل بى ئازارى دەدا، لەرسىنەن دەنگىنەن
سەرورە هەستى بە ساردبۇونەوەي نيان كرد، بەلام نەيتوانى
ھاوكارى بىكەت و زىاتر لە خۇى نزىك كردەوە، ويسىتى بچىتە
نېو رانەكانى، نيان ھېتىواش دەرىپىكەي لەپى كردىقۇو، گوتى،
”جارى ھەر لەسەر دەرىپىتە خۇت تەواو بىكە.“

وەك سەد شمشىرييان لە سىنگى سەرورە دابى، وەك
ئەو رۇزى ناو ئاودەسەكانى سىنەما حەمەر، تەنگەنەفەس
بۇو، نيان ھەستى بە خامۇشىبۇونى دلى كرد و گوتى، ”لەبەر
خاترى من، ناتوانم... من وام پى خۇشە...“

وشەي وام پى خۇشە فرييائى سەرورە كەوت، ئەوهى كە
نيان شىتىكى لەگەل ئەو پى خۇشە سەركەوتىنە. ئاوا ھەر

وەك ئەوهى نيان پىي خوش بۇو.

شەويش هات، خەلکىكى زۆر لە باخچەكە دانىشتىوون،
ئىنى ناسك و بالاعەرەعەرى، عەرەبى پشته سەمتىرەز،
سىنگقۇت، بەلەكدرىش، كورانىش شىك و فريشتنەيى،
پىاوى بۇشناخ و جوانخاس، موسىقا و كورانى، دانس و
چۈونەباوهش تا شەھيدبۇون. بۇورانەوه بەسەر سىنگ
و دەستى يەكتىردا. فيگرتىن و زمانلىستتەوه. داھاتنەوهى
لۇوسمەكەك و خۇپپوھجووتكردىنى زېتەبۇزىك، گىرتىن
زورنىڭ گەنجىتكە بە دەستى پېرەپىاۋىكى لىتو لەرزىيۇ. چاوى
سەرورەر دەگەرە، بەسەر سەما و باخچە و مىزەكاندا، لەويش
ھەبۇو، لەسەر كېيىكى پەنگ زەرد بەديار مىزىكى تەنها
و بەلەنەكى مەدارەبۇوهوه، كورپىكى رەشتالە بەديار پىكى
عەزابەوه، لەويش ھەبۇو.

ئەوان چۈونەوه ناو نويتەكانەوه، جله كانىيان بۇ خۇيان
جىتىان ھىشتن، نيان چەندى كرد، چەندى ھەولدا قاچى
بۇ نەكرايەوه، نەيتوانى رانەكانى لىك جىا بىكەتەوه، ئەگەر
نەيوىست ھەموو ھىزى دىنيا لاقى كېيىكى پى ناكىرىتەوه. ھەر
بەرووتى لەسەر باسکى يەكتىر خەوييانلى كەوت. دىيارە
ھەموو ئەو جووته عاشقانەي پېكەوه ھەلاتۇون، حىكايەتە
پېشەهامەتكانىيان ھەر ئاوا بۇوه. شەمشىزىيان ھەر بە
رۇالەت لەنیوان خۇيان داناوه، دەنا ئەوه ترسىكە، تۆقىنەكە
ھەر لە مندالىيەوه، لەناو دل و مىشك نا، لەناو يەكەيەكەي
ئەندامەكانى جەستە دەچىتىرى.

نيان لە ڈۈورەكەياندا پىشكۇوت، تىشك بە پەنجەي بارىك
و درىز و نەرم لە پەنچەرەكەي دا، نيان چاوى كردهوه،

هیشتا باوه‌پ ناکات، له باوه‌شی کوریکدا خه‌توووه، باوه‌پ ناکات. هه‌موو ئهو شتانه‌ی باوه‌پیان پن ناکه‌ین راستین. سه‌روهه به‌ئاگا هات، ده‌مار و بوریه‌کانی میز‌لدان ئه‌ستورر بیوون و ئازاریان ده‌دا. پیاوان ئهو ئازاره ده‌ناسن‌ووه، ئازاری عه‌مبارکردنی هه‌رچی شیر و ژه‌هری جه‌سته هه‌بیه له‌و ده‌ماران‌دا. کولمی نیانی ماج کرد، "شادومانی هیچ نییه، جگه له نیانیک به‌سهر دلت‌هه‌وه."

نیان جوانتر له سلاو زه‌رده‌ی هاتى، خویان شوشت، سه‌روهه به سه‌بره، هه‌ر له ژووره‌که‌یاندا نانیان خوارد.

زه‌نگى تله فونه‌که لینى دا، به‌یانیتان باش."

سه‌ردار بیوو، وەک بانگى سه‌روهه بکات گوتى، من له خواریم."

له دەنگىه‌وه يەك دنيا ترس و نىگەرانى پژايىه سەر زمانى سه‌روهه، نیان پرسىي، "چىي گوت؟"
سه‌روهه تله فونه‌که‌ی داخستبۇوه، "هیچ، تەنها گوتى من له خوارىم."

سه‌روهه چووه خوارى، ديار نېبوو، نامەيەكى بۇ جى هیشتىبوو، "له كتىب فرقىشى نەھزه چاوه‌پىتم."
گومان وەک كرمىكى هەزار پى، نا هەزار چەققۇ گەيشتە ناو دلى، به نیانى گوت، "له‌گەل سه‌ردار پىاسەيەك دەكەم، زوو دىقىھووه."

كە چووه دەرى لە بەرده‌رگاي كتىيغانه‌که نېبوو، لەپشت بەھەفەي كتىيەكاني ژوورى دۆزىيەوه، سه‌روهه پرسىي، "بۇ چاوه‌پىت نەكىرمىم؟ بۇ هيتناتىمە ئىرە؟"

سه‌ردار گوتى، "پىم باش بیوو بەتەنها بىتمە دەرى، ترسام

يەكىن بەدوامەوە بىن.

سەرروھر ترسا بېرسىن، "لە كىن ترساي بەدواتھوھ بىن؟"
وهك ئەھى وەلامكە بىزاني، بەلام پرسىشى، "دىسان
قاچاغى؟ شىتىكت لى ئاشكراپووه؟"

سەردار بە نيوھپاستى و نيوھگالئەوھ گوتى، "من هەميشە
قاچاغم، بەس لە خۆم ناترسىم."
ئەي لە كىن دەترسى ئەفەندى؟" ئەوھ پرسىيارى سەرروھر
بۇو.

سەرروھر بىتەنگ بۇو. دلى راستەو خۆ نەيگوت، "لە ئىتوھ،
لە ژيانى ئىتوھ دەترسم."

سەردار گوتى، "بەدواتاندا هاتوون بۇ ئىرە، بەوردى ليغان
دەگەرىن، چوونە ئاداب و سۈراغى ئىتوھيان لە قوتابىيەكان
كردووه، يەكم وينەي ئەو جارەي ھەر سىكمان پىكەوە
گرتىمان، لاي ئەوانە و نىشانى چەند كەسىكىيان داوه، بە ھۆى
برادەرىنى عەرەبەوە گەپاون، لە مەنيان پرسىيە، گوتۇويانە
نازانىن ئەوان لەكويىن، ئەو كورەمان پىي بىناسىتنى؟ ھەر
دەمانەوى بىناسىن. بۇ دەثارامى چونكە برادەرىيان بۇوه."

سەرروھر تاسابۇو، چاوهپىنى ئەو بەدەستەوھاتته
خىزايىھى نەدەكرد، بۇ خۆھەلخەلەتىندن گوتى، "دەشى دايىكى
ھاتىنى، دەشى دايىكى بىرى كردىنى، يان لە خەمى بۇوبى و
بەدوايدا هاتىنى."

"نازانم دايىكى هاتووه يان نا، بەلام براكانى وەك
زەردەوالە دەسووپىنەوە."

ھەوالەكە وەك بزمارىنى سوورھوھ بۇو كەوتە ناو دەستى،
ئەو ھەوالە فرى نادرى، با دەستىشت كونبەدەر كات.

”نا، نامان دوزنه وه، ئەمپۇ و سېھى خۆمان ون دەكەين.“
 سەرەت دەزىانى سەردار شتى زىاتر دەزانى، نەيۈپىست
 بېرسىن، با خۆى ئەوهى پېۋىستە پىتى بلنى، لە كاتەدا خۆى
 نەدەدى، هەزاران گورگى دەدى بەدواى ئاسكىكەوھ، ئاسكەكە
 نىيان بۇو، بۇ خۆى گەرا، خۆى ج بۇو، ئا خۆل بۇو،
 گورگەكان مىزىيان پىندا دەكرد. سەردار ئەوهندەشى گوت،
 ”پولىس دەتوانى بەناسانى بىتەندۇزىتەوھ، بەلام باوھر ناكەم
 ئەوان بىيانەوئى بە پولىس بلىن، ئەوه تىگە يىشتىم، دەيانەوئى بۇ
 خۆيان بىتەندۇزىنەوھ، نىازىكى دىكەيان ھەيە.“
 ”نىازىكى دىكەكى كوردى تولەستىن دەبى چى بى، جە
 لە مردىن.“

ئەوه قسەمى دلى سەرەت بۇو. دوامەنzel خۇشەويىتىيە،
 كە گەيشتى با بتکۈژن، كى واى پىن گوتىبۇو؟ گرینگ نىيە،
 ئەوهى گرینگە خۇشەويىتى بەپىتى خۆى تا بەرددەرگا ھاتووھ،
 گومانى كەوتە سەر سەردار، دەبى فىلىتىكى لە بن سەر نەبى؟
 ئەو دەتوانى، دەتوانى پەلبەستىيان بىكەت. شتىكى گرینگىرى بىر
 كەوتەوھ، نىيان؟ نىيان ئىستا تەنھايى! پەشۇقا، ئەوهتا ئەۋى تا
 ئىرە هيتابە، بۇ ئەوهى نىيان لە ئۇتىلەكە تەنھا بىت، ئەوهتا
 لىتكى جىا كردوونەوھ، تەنھا ئەوهندەى دەۋى راوجىيەكە
 تۈرەكەي ھەلگرىتەوھ. ئەوه گومانىكى قورس بۇو، ئەوهى
 بەدواى خويىنى كەوتۇون ماقى ھەموو گومانىكى ھەي. عاشق
 و پىاوكۇز وەك يەكىن دەبى گومان لە سىتىرە خۇشىيان بىكەن.
 تەنھا تولەكرىنەوھ لە عاشق دوژمنە كان دەكتە دۆست. مالى
 كور و كچى عاشق پىك دەكەون، ھەرييەكەيان و عاشقەكەي
 خۆيان بىكۈژن. ئەوهيان كورە عاشقەكە و ئەوهشىيان كچە

ئەقىندارەكە. جەستەي عاشق وەك لۇو و شىرىپەنچە بەپەرى دلېرەقىيەوە لىن دەكىتىھە، لە پەگەوە دەر دەھىتىت، فېرى دەرىتىت بەردەمى سەگ، بۆيە سەگەكانى ئەم ولاته ھەمىشە بەبان، ئەوە قىسىم ئىنەن بەقىس ئەوە حىكاياتى گەلىنە.

بەپەلە لە كتىيغانەكە هاتە دەرى، دەبىن چەندى زۇوه بگاتەوە ئوتىلەكە، ترس قامچىيەكە بەر پوھى دەكەۋىت و پاوى دەنى، ھەنگاۋىنگە دەكاتە ھەزار، بىرى لەوە نەدەكرىدەوە دەشىن ئىستا خۆيىشى بە ئامانج گىرابى، خۇ ئەو ھەرگىز ئەو گەلەگورگە ئەدىوە، بەناو خەلکە كەدا پىتى خۆى دەكرىدەوە، لەناكاو شانى كەسىنگە بەتوندى بەر سىنگى كەوت، نوجىتكى بىردى و خۆى گرتەوە، "ھىواش، بابە ھىواش،" گۇتنەكە ئىكەن دەرى دەست كەوتۇو، براڭان ھەرگىز دەمچاۋى وينەيەكىان بەر دەست كەوتۇو، براڭان ھەرگىز كەيانەوە وەستابى. كەسىنگىان لىن تىكناچى بەتەنېشىت خوشكە كەيانەوە وەستابى. وەك بەرnamە دانا بۇو، ئەو شستانى پىتىسى بۇو بەپەلە كېنى، كەوتەوە بى، يەكىن توند لەدواوه شانى گرت، لە دلەوە تاسا و ھەنگاۋى بۇ نەنرا، وىستى بە كۈلانەكە دەستە راستدا راپكات، ئەو گوتى، "بۇ ھېتىنە بەپەلە، جارى تۈزىك بىر بىكەوە، ئاگاڭ لە خۇت بىن، زۇر پەشۇقاۋى."

سەرۇوەر ئاوبى دايەوە، سەردار بۇو، نامەيەكى خستە باخەلېيەوە و گوتى، "ئەو نامەيەش داكت بۇي ناردۇوى."

۱۳

گوله کانی حه و شه کهی مالی که مالی به زاز ره نگیان چووبقووه،
وهک ئه و هی گولی سه ر کراس بن و له فاستدا جی هیلرابن.
بهو قسه توند و ئاگراویانهی کورپه کان پوچیان له بهر
نه مابوو. سه رسماشیش بوون لهو بیده نگی و چوئلییهی له پر
ماله کهی ته نی، هه رچه ند بهشی سالیکی ته واوی کوشتنی
گول هه په شه یان به هه وادا و هر کردبوو.

ته نهان نه جمی حسنه نی شووشهی کونه سه ر بازه کهی
حامییه، ئاگا داری پلانه کهیان بwoo، هر بؤخوی نه خشنه
ته واوی کینشا بوو، وینه کهی به لقیس له مالی سه رو و هر
دو زیبوبوی و ه، له گه ل خوی هینتابووی، وهک نه خشنه جه نگ
دهستا و دهستیان پی ده کرد.

نه جم، دهستی خستبووه سه ر وینه که، گوتی، "ئه و کورپه
لووتبه رانییه يارمه تیمان بدات کارمان ئاسانه."

پرسیان وهک دلسوز و خه مخوری ئازیزان پرسیان،
وهک که سوکار و دلپه روش پرسیان، ئا هه ممو دهیانناسین،

هه موو دهیانزانی کور و کچیکی عاشق، گوله باخینک و
پریحانه بره شهیه ک، دهستی یه کتريان ده گرت، له ئاداب دههاتنه
دهری، به زیر پرده ئاسنە کهی و هزیری بیهدا پهت ده بون، تا
سەره گیژیه یان ده گرت پیاسه یان ده گرد، له پهنا داره ئەستور
و به تەمهنە کان ده وەستان و له تاریکولیلی ئیواره دا ده چوونه
باوهشی یه کتري، زور شتى تریش، زور زور، کە میان ده گوت،
ئەوهشیان باس ده گرد، هه موو چوله که و تەیری سەر
دارە کان و ئاسمانی بیین بە سەریاندا ده فرین و ئەوهنە نزم
ده بونو و بونیان بکەن. مالە کانی ئە و ده روبەرە ئاشنایان
بوون، هەندى ئیواره فەرمۇوی سەر خوانى خوشیان لى
کردوون. کچە کە یان، کە مەبەستیان نیان بۇو، نوقله بادامى
داوهتە ئە و ڏن و پیاوە به تەمهنە غەمبارانە ئیواران
جورئەتى ئەوهیان ده گرد بە عەرەبانە کانیان تا بەردەرگا بیین
و له پیوارى كۆلانە کانیان رامىتن.

هه موو ئە و زانیاری بیچ و بە نرخانە ئازاد، جمکە کەی
نیان دهستی کە و تبۇو، بەلام بۇ برایە کانی نە گیڑا يە و، برا
نامووسشکان لە دەنگ و پەنگی براکە يە و هەست بېن دەکات.
تەنها ئەوهنە گوت، "بە يە کە و دیویانن ئیواران پیاسە یان
کردووھ".

ھەر بە و قسە یە، کە مالى بە زاز، مە حمود ئاگرى قودرهت،
مستەفا و قودسى ئەوانى دىكەش پەش داگەران.

مە حمود پرسىي، "ئىستا، ئىستا لە كويىن؟ داوهشىنى چىي
بۇ هيئاومە تە و، پیاسە یان كردووھ؟"

ئازاد گوتى، "خۇ ئە و قوتا بىيانەش نازانن چۈن قسە
ئە كەن، يە كىكىيان ئەلى دويتى لېرە بۇون، يە كىكى تریان ئەلى

ھەفتەيەك، دە پۇزە نەمان دىيون، ھەيە و تۈويەتى سەفەريان
كىردوووه، ھەلاتتوون، ھەموو شىتكى ئەلىن، تەنها ئەوه نالىن
ئىستا لەكۈين.

پۇزى دواتر مىستەفاش چووه ئاداب، وىنەكەى بە كچىك
نىشاندا، كچە يەكسەر گوتى، "نيان، كچە شەكەك، نيان و
سەرۋەن، دەمىكە نەمدىيون.

وا گوتى وەك ئەوهى باسى پەيكەرىنگى بەردىن بکات كە
ھەر دەبى پېنگەوە بن. نەك خوينى دلى، خوينى قولەپىنى
مىستەفا كولا، خوشكىنگە جىاتىي حورمەت... بەسەر خۆى
نەھىنا و گوتى، "من كارم بەو كچە نىيە، ئەو براادەرەم
دەۋىت، ئەوهى لەكەلىان وەستاوە.
"سەردار!

كچەكە دەنگى خۆى لە گوپىدا دەنگى دايەوە، جا ترسا،
خۆ سەردار دەمىكە گيراوە، دەشلىن راي كىردوووه، ئىدى
ژيانى لە نەھىنيدايە، بەپەلە گوتى، "من ئەو كورپە ناناسم، لە
كەسىك بېرسە كە ھاۋپىنى بى.

ئىدى كورد وايە كە حەزى كرد وەك كوندەي سەر
بەرەۋىزىر قسە ھەلدەرىئى، كە كارىشت بە قسە كانىيەتى
دەنگى لىتوه نايەت. بەلائى كەمەوە مىستەفا واى بىر دەكىردهو.
ھەميشەش دwoo چىرۇك لەنپۇياناندا ھەيە چىرۇكىكى
ئاشكرا و چىرۇكىكى نەھىنى، بە پېچەوانەي ھەموو دىناوە
چىرۇكە نەھىنېيەكەى زووتىر بلاو دەبىتەوە، ھەر بەنەھىنى
دەگاتە ھەموowan. چىرۇكە ئاشكرايەكە نيان كچىكى كوردە،
قوتابى بەشى زمان و ئەدەبى ئىنگلىزىيە لە زانكۈى بەغدا،
سەرۋەريش كوردە و قوتابى بەشى زمانى توركىيە، ھەموو

پرژی و آن خویندن و سه عیکردن و تاقیکردن وه، کتبخانه و باخچه‌ی زانکو و مالی قوتا بیان، ئوانه و سه دان پسته‌ی دیکه که به شیک بونون له چیز که ئاشکراکه که س باسی ناکات. چیز که نهینیه که همه میشه دو و باره ده بقوه له تاریکی و نهینیدا.

”نیان هله لهه تا و دلیان بریندار کرد.“

”فیلیان لئ کرد و له خشته‌یان برد.“

”دەستیان خوش بئ زور ساویلکه بوب.“

”نا، سه روهر فریای کهوت، هله لی ستانده‌وه، دهنا شیت ده ببو.“

”ئه ویش دلی بهو هه تیوه سیاسیه خویریه وه بوب.“

”ئه ویش لهوانی دیکه خراپتر، بەرد دەتا شیت و نایکاته پەیکەر، به بەرچاوی خله که وه دەستی گرت، لە باوهشی کردد...“

”بردییه کورپنیش، بن داره و داری پن کرد.“

”کەس رەنگە زەرد و چاوه شکاوه کانی نەددى.“

سەربووردەی ئهو پرژانه چركە بەچركە لەکوئ پېتکەنیوون و لەکوئ کراسیان کرپی، چ میکیاجیکیان هله لبزارد، تا دەگەیشتە دادگا و ئەعزمییه، چیز کی کابراتی چاوا بە تانەشیان دەزانی، کە هەرگیز نەياندیببۇو، هەتا خواردنی جىھەر و دوکانی ئەبو سەلامیش، ئهو پیاوه شیوعییە کە لەو هەموو بیروباوه رە پۇلاپىنە، تەنها سەمیلە ستالینیيە کەی بۇ ما بۇوه. گوزھەری زېرنگەران، دوو ئالقەی دەستی دوو، کابراتی زېرنگەر و شەربەت فرۇشە کەش، هەموو ئەوانەشت لەکوئ دەست دەکەۋى، له چیز کە نهینیيە کانی ئهو شوینەی

پىيان دەگوت بەشى ناوخۇيى، شوينى حوانەوهى قوتاپىيان.
ھەموو ئەوانەش ئازاد جمكەكەي نيان بە گويى مشكدا
گواستىيەوه.

پىگاي نەجم و كەمالى بەزار جىاواز بۇو، كەمال سالانە
بۇ دەمچەوركىرن و سەلامەتى كورەكانى نىوهى قوماشى
دوكانەكەي دەدا بە ئەمن و سىخورەكان. تا كورەكانى
و كارەكەشى لە ھەرەشە و بەدگۈييەكانيان بېپارىزى،
نەك كەمال، نىوهى قوماشى بەزارەكانى سليمانى بۇ ئەو
پياوه دل و زمان پىئەشكەنغانى دەولەت بۇو. ھەر ئەو
پياوانەش سەرداريان بۇ دۆزىيەوه، سەردار ھەميشە لەزىز
چاوهدىريدا بۇو، بۇخۇشى نەيدەزانى تەلە بۇو، بۇ گرتىنى
ھەموو ئەو مشكانى خەرىكى كونكىرنى ئاورىشىمەكانى
سەرۆك بۇون، ئەوان وايان دەگوت. سەردار ئىدى كورە
قۇشمە و دلتەپەكەي ئاداب نەمابۇو، ئەو كورە نەماوه بە
قسە و نىگايەك ھۆشى كچەكان بەرى و ئاكاييان لەو نەمىتىنى
كە دەرىتكانىشيان تەر بۇو، ئىستا لىيوبار و خەم بەكۆل،
كەچى ھەر زۇل و حەرامزادە. پىويىست نەبۇو كەس پىنى
بلى ھەر لە دوورەوه كەمالى بەزارى ناسىيەوه، ئەو ئەمنە
عەرەبەشى دىت لەوسەرى شەقامەكەوه ئەوى نىشان دان و
گەپايەوه.

كەمالى بەزار يەك جار وىنەكەي دىببۇو، لەگەل ئەۋەشدا
بە يەك نىگا سەردارى ناسىيەوه، ھەر زۇو بە ئەمنەكەي

گوت، ”دیتم، تۆ بېرق.“

کەمال بەبى ئەوهى چاو بىتروكىتىنى، بەبى ئەوهى جىگە لە قاچەكانى ھىچ شۇينىكى دىكەي جەستەي بجۇولىنى، بەرەو سەردار ھات، لە دلى خۇيدا گوتى، ”ئەو قوتابىيانەي زانكىز ھەمووييان بىتەخلاقىن، ھەمووييان تەنها بۇ ئەوه ھاتوون كېمى خەلک لەخشته بەرن، تۆ بۇ خۇينىدىن ھاتووى يان بۇ شاگىرى، ھەى نارەسەن.“ چاوه كانى تەواو كراپۇونەوە هيتنىدەي مۇوررووى تەسىھىجىكى شۇوشە لە چاوه كانى سەوز بۇون، سېپتەنەي چاوى كوتايى نەدەھات. دەيوىست سەردار بە دەست بىكىت و وەك پاكەتە جىڭەرىيەكى بەتال لە دەستىدا بېبىچىتىتەوە.

يەكەم پرسىيار نەجم كردى، ”ھەموو قوتابىيەكان ئەلین تۆ ئەزانى ئەوان لەكۈين؟“

سەردار قورگى وشك بۇو، گوتى، ”ئىتىوھ لە دوورەوە ھاتوون، دەبىن پشۇو بىدەن، فەرمۇون دانىشىن.“ كەمالى بەزاز گوتى، ”كۈرى باش توش كوردىت، باش دەزانى پياو كچەكەي دىyar نەمەتىنى ئاڭر ئەكەۋىتە ناو پىلاوەكانى، پى لەناو ئاڭردا پشۇو نادات.“

سەردار گوتى، ”ھەموو قوتابىيەكان و ئەوانەي شۇينى منىشىيان نىشانى ئىتىوھ داوه دەزانى من ئەم سال لە خۇينىدىن دابراوم، ئىستا وەك جاران ئاڭام لە قوتابىيەكان نىيە.“

ئاڭر گەيشتىبووه كەمەرى كەمال، نەجم گوتى، ”دەركاكان لەسەر خۇت دامەخە، باش نىيە، نە بۇ خۇت و نە بۇ كەس.“ سەردار دلى كەوتىبووه ناو ھەستى كەمالى بەزازەوە، بۇ چىركەيەك نەيدەتوانى ئارام بى، بەھەيکەل بۇو، بەلام

له ناخه وە پۇحى دەلەرزى. سەردار كچ بايە ھەرگىز ئاوا
ئاسان نەيدەتوانى مىز بکاتە ڈېر كەرامەتى باوکى. سەردار
زانى چەكىشيان پىتىه. ڈېرانە گوتى، "من تىنگە يىشتم، ھەستى
ئىۋەم زانى، من يارمەتىيان دەدەم."

كمال بۇ يەكەم جار بەحورمەتەوە سەيرى كرد و گوتى،
"ھەر ئەوھم لى چاوهپى ئەكردىت."

"ئىۋەش دەبىن يارمەتىم بدهن."

نهجم پرسىسى، "چۈن؟"

"من نامەوى خيانەت لە ھاۋپىتىكانم بکەم."

كمال گىرى گرت، دەستى ھەلينا قىسىمەك بکات، نەجم
دەستى گرت و گوتى، "تۆ خيانەت ناكەي، راستى ئەلىنى،
تەنها شويىنەكەيانمان نىشان ئەدەي، تەنها پىتىمان ئەلىنى
لەكۆين، تەواو كارىكت نامىتى. لە سېرىنەوهى خراپەدا
بەشدارى ئەكەي، تەواو."

سەردار بە وريايىيەوه گوتى، "دىسان يارمەتى ئىۋەم
پىتىستە، يارمەتىم بدهن، من شويىنەكەيان نازانم، كاتم بدهنى
من دەتوانم بىاندۇزمەوه."

نهجم بۇوى لە كەمالى بەزار كرد و گوتى، "با ئەمروق بۇ
ئەو بىتت، ئىتمە سېبىيەننى دىتىنەوه."

پشتىان لە سەردار كرد، نەجم بەسرتەوە بە كەمالى
گوت، "كارى ئىتمە ئىستىتا دەستت پى ئەكەت، دەبىن چاودىرى
بکەين، ئەشى بچى ئاگاداريان كاتەوه، باوهپىيان پى ناكرى."
ئەو كاتەي ئەوان هاتن سەردار تازە لاي نىيان و سەرورەر
گەرابقۇو، شەربەت و پاقلاوه و مىوهى بۇ بىردىبوون. كە
ئەوان پۇيىشتن و دواي ئەوهى ھەپشەيان لى كرد و ئەوپىش

به فیل موله‌تی پۇزىكى لى وەر گرتىن، بېرىارى دا بپروات، بپروات و خۆى بۇ ھەميشە لە بەسپە بشارىتەوە، نا بەسپە نا، لای دۆستەكەى زىندانى لە دىوانىيە، لەگەل ئەو جىيت بۇ چىباش، لەناو بەلەم و خانۇوھ قامىشەكانى سەر ئاوى ھۆرەكان لەگەل شىوعى و سەربازە پاکىردووھكان لەھەن خۆى بشارىتەوە. ئەو زۇرى ھەول دا تا خۆى لە بەعس بىزىتەوە، بە بىانۇوئى كاركىردىن و نەخۇشى و واژەتىان لە سىاسەت لە قەمبەر عەلە خۆى پەنا دابۇو، بەلام خۇدزىنەوە لە بەعس ئاسانتە لە خۇدزىنەوە لە دوو كوردى تۈلەستىنى عاشقكۈز.

تاوانى نىيان و سەرورەر كەورەتر بۇو، تاوانىتىكى سىياسى نەبۇو، ھەولىيان نەدابۇو تا دەسىلەلات بپوشىتن، تا بە گرتىن و كەلەپچەكىردىن و ھەلواسىن و نىنۇك دەرھەينان يان پاكانەكىردىن و بۇونە پىاۋى ئەوان پىزگارىيان بىن، نا سزايى تاوانى ئەوان تا مردىنە. پەشىمان بۇونەوە و پاكانەكىردىن و توبەكىردىن لە عەشق بىرىگا پىن نەدرادە، كەس باوەر بە عاشقىك تاڭات پاكانە لە عاشقەكەى بىڭات. لە سەرانسەرى ولاتدا، لە ناو دل و ھەستى تاڭە تاڭە كەسەكاندا، تەنها عەشق تاوانىتىكى بىلەخۇشبوونە. كەس بەرگەى بىرىنى عەشقى سەر دلى كچەكەى ناگىرى، باوکىنەك نىيە بتowanى بىرىنى عەشقى كچەكەى خۆى بىيىنى، يان ھەر سەپەرى كردىنى، نا، باوک نابى سەپەرى بىڭات دەبى پىش دىتتى پاكى بىاتەوە. مىتۈرۈ ئەو گەلە ھەرگىز بىرگە بەوه نادات باوکىك، عەشق لەناو چاوى كچەكەى بىيىنى و نەيكۈزى. بەونەقى عەشق لە چاوى كچەدا تاڭە گوللەيە بىتەنگ دلى باوک كونكۇن دەڭات.

لەو خەيالاتانەدا بۇو نەجم گەپابۇوه لای سەردار و پىنى
گوت، "ھەول نەدەھى خۆت بىزىھە، ئىستا مەمانەت پى ئەكەم
و جىئىت ئەھىلىم، بەلام دوايى دلىيا بە لېت خۆش نابىم."
سەردار دوور لە چاوى كەمالى بەزار گوتى، "باشە بۇ
ئاوا ئاڭرت گرتۇوھ! ئەو كوب و كچە عاشقى يەكتىرن؟"
نەجم سەلمىيەوە وەك سوژىنیك بە لووتىدا كرابى، يان
سىنگى ئاڭرى گرتىنى، گوتى، "تۇش باوهېت بەو قىسە قۇرانە
ھەيە؟ عاشق! ئەو كەسانەتى بەفال دىن و پىگاي بىنىشەرەفى
ئەدۇزىنەوە، ئەو وشە هيچەيان داهىتاوه. تۇ خۆت لەو كارە
وەر مەدە".

چايىش گوندىك لەسەر ئاوا، گوندىك لە قامىش و زەل و
سەعف، تاكە جىڭا بۇو بۇ خۇپاراستن بە دلى سەرداردا
دەھات، تا بۇ ھەميشە خۆى لى بشارىتەوە. گوندى ناو دلى
تارىكى و پەشائىي سەر ئاوا، خەلک ھەيە لەۋىش پەزگارى
نەبۇوه، لەۋىش زۇرىكى لە مالە قامىشەكانى سەر ئاواى
ھۆرەكە سوتىنرا. بەلام ئەو دەتوانى، سەردار دەتوانى يەك
سالى تەواو خۆى لەبن تاقە قامىشىك بشارىتەوە، خۆ كە
بۈلۈلىكى بىابان جارىك لەسەرى بخويتى كەيفيش دەكەت،
تەنها بۇ ئەوهى تاوانى ئاشكرا كەردى ئەو عاشقانەت نەچىتە
گەردن.

پىش ئەوهى نەجم بگاتەوە كەمال كە لەسەر سووچەكەي
ئەوبەريانەوە وەستابۇو، سەردار سوورپايهو و پۇيىشت،

پیش ئوهی ئوان فریا بکهون به ئەمنه عەربەبە کە بلىن،
”چاوى لى نەخافلینى.“

سەردار خۆى پىزگار كردووە دەتوانى بىروات، بىروات و
لە چىبايش خۆى بشارىتەوە، بۇ شوتىنىكى نادىيار بىروات، ھەر
واشى مەبەستە، بەلام خەمېنگى، قورسايىي تاوانىتكى خۆى بە
دلىھەوە ھەلواسىيۇوھ، سەرەتا نەيزانى ئەو قورسايىيەي سەر
دلى چىيە، تا زانىيى، تا ھەلى هىننا خەرىكى چ تاوانىتكە خەرىك
بۇو شىت بى.

”خۇشاردىنەوە، پىشتىرىدىنە كوشتنى دوو عاشق، تەنها بۇ
خۇپزگاركىرىن كارىتكى تىرسنۇكانەيە.“
”خيانەتە له ھاۋپىتىتى.“

تا توانى جىرتىكى بۇ خۆى لى دا.
”خيانەت كارى تو نىيە.“

سەردار له دلەوە ھاوارى كرد، ”كام خيانەت؟“
”برادەرەكانت، كېھ دەلاكەكە، ھاۋپى دىشكاؤھكەت لە
ڇيان، بۇ مردن جى دېلى؟“

ئەوە دەنگى دللى بۇو. ئەوە چ دەنگىنىكى شۇومە خەرىكە
ناخى سەردار ھەلدەتەكتىنى؟ ئەوە چ ژەھرىكە لە دەرۇونىدا
دەگەپى و ناهىلى ئارام بى؟

سەردار بە ھەموو دەنگى ھاوارى كرد، ”جارىنگى كەلەكەم
لەخاچىم دەدات و جارىنگى ھاۋپى عاشقەكانتىم پانم دەكەنەوە.
من چىم خويزپىتى كە ڇيانى خۆى لى بەلايە.“
”بە خۆى گوت، ھېمىنتر“

”نیان چىيە؟ پەرسىيغارىنىكى بىتەرگرى، ئاڭرى جەگەرەيەك
كونكۇنى دەكەت چ پىيوىستى بە چەك و گوللەيە.“

دیسانه وە سەروھر و نیانی ھاتنه بەرچاو، لەناو خانوویەکی قامیش لەسەر ئاواز زۇنگاویک، نیان وادانیشتووھە لاقەکانی بخاتە ئاواھکەوھە، سەروھر سەھمنىکی پېيە نیشانە لە ماسیبەک دەگرتىھە، لەپر خانووھکە يان ئاگر دەگرتىت و ھاوارى ئەو دەكەن.

”سەردار ھاورپىكەم، ھەر چوار دەورم ئاگرە بىزگارم بکە.“
مالى لە قامیش بە خولەكىك دەسوتى و ئاسەوارى نامىتنى، تەنها مالى عاشق زووتىر لە مالى قامیش دەسووتى.
مالى نیان لە قامیش بۇو، قامىشىك گرى گرتىبى. نیان خۆى ھەلددەت، خۆى ھەلددەت و شلپە لە ئاواھکە دىتى. سەردار بەنىكەرانىيە وە دەپرسى،
”بۆچى دەبىن ھەميشە بۇ بىزگاركىرىنى گيانىك، گيانى من بېيتىھە بارمە؟“

دەبىن بچى ئەو كور و كچە لە مەترسى ڙيانيان ئاگادار بکاتەوھ و ھاوكارىيان بى، خەيالىكى خۆشى بۇ ھات، ”ئەوانىش دەبەم، ئەوانىش لەگەل خۆم دەبەم بۇ چبايش، بابىنە ماسىكىر، با نیان لە جىياتىي بامىھ ماسى وشك بکاتەوھ،“ تەنها عەشق دەتوانى ھەموو شتىكتلى بىستىنەتىھە، ھەموو شتىكتلى بىستىنەتىھە و هيچىشت نەداتى و سەرکەوتتووش بى. عەشق باوک، برا، ئامۆزا، سلىمانى، بەلقيس، ھاورپىكانى سەردەمى قوتاپخانە، بەفرى گۈيژە، پىاسەئى تۈۋى مەلەكى ئىنواران، قاورمەئى نۆك و ھەموو شتىكى لە نیان ساندېبۇو، هيچىشى نەبابوویە، ھەر ھىچ كەچى لە لووتىكەي سەرکەوتتىشدا بۇو.

هەممو شتىك بۇ سەرورەر گۇرا، دەنگى دنيا سوورىنىكى تۆزازى بۇو، وەك ئەو چاوانەى لە بىتھۈرى و تۆزدا سوور ھەلەدەگەرىن، "دىارە سەردار بۇيە بانگى كردۇووه و بۇ ئەو كتىباخانە دوورە تا نيان تەنها بىتىتىتەوە و زەفەرى پى بەرن." ئەو چ وەفا و خۇشەويىستىيەكە، چ داد و كەرامەتىكە، كچەرى عاشقت بە قسەيەكى فىلبازانە بەتەنها جى هيلى، لە كاتىكىدا ئەو هەممو دنياى بۇ تو جى هيشتۇوە.

ھەر بەدەم كەرانەوە، زىرەرى نيان لە ناخىدا دەنگى دايەوە، لە نەبۈونى ئەودا هاتۇونە سەرى و هەممو شتىكىان بەچاودا داوهتەوە، "بىشەرم، بىتھىيا، كەرامەتى براڭانت فرۇشت، قەحبەى پوورەش،" داغىيان كردۇووه، سەريان بە دیواردا كىشاوە، دواتر دەمارى دەستىيان بېرىۋە و بۇ مردن جىيان هيشتۇوە، ھەرگىز مردن بۇ سەرورەر كىشە نىيە، مردن بۇ سەرورەر چارەسەرە، بەلام ئەو كە تا ئىستا نەمردۇوە تەنها لە بەر ئەوھىيە نەيتاپىنۇ بەتەنها بىرى، مردن تەنها، بەتەنلىنى، كارەساتە. چۈن نىائى جى هيشتۇوە بەتەنها بىرى؟ جەڭ لەوەش سەرورە دەيەوى بۇخۇرى بىرى، بۇخۇرى بېرىيار بىدات، بۇخۇرى خالىك لەدواى زەمەنەوە دانى، نەك يەكىن زەمەنلى لى بىستىتىتەوە.

دەبىن سىماي خۇى بىگۈرى تا لە كاتى چوونە ژۇورەوە بۇ ئۆتىلەكە كەس نەيناسىتىتەوە، لە پىنگاي خۇى شەپقەيەكى خە چاولىكەيەكى پەشى كېرى. سەيرى بەردهم ئۆتىلەكە كەد ھىچى نامۇي نەدى، لە دەرگاي پشتەوە چووە ژۇورى، بەبىن ئەوھى خۇى لە كابراى پىشوازىيىش ئاشكرا بکات. سەر كەوت.

نيان ئارام بۇو، ئەو كاتەمى سەرورەريان بانگ كرد و زانىي سەردارە ئارام بۇو، دەيھۈي لىيان دلىيا بىتەوه. باشە سەردار بۇ ئەوهندە بەدۋامانەوە؟ بەزەر دەخەنەيەكەوە گوتى، ”دەشىن چاوى ھەر لەسەر بى، ئەو سەرسەرىيەش كورپىكى شىرىينە.“ دويىنى پىتىيەست بۇو بىتت، ئەمپۇق بۇچى؟ بۇ ئەوهندەيان پىن چوو؟ دەبىن بەفيلىتەلەكە سەرورەريان نەبرىدى؟ دەبىن بۇ مەنيش نەيەن؟

ھەموو شىتىك بۇو بە دۈزمنى. جوولەي پەرده، دەنگى باى سەر پەنجەرەكە. ھەموو شىتىك بۇو بە دۈزمنى، دەرگا و پىادەپۇرى پاپەوەكە. باشە سەرورەريان بۇكۈي بىر؟ من چاوهپىتى چى بىم؟ لەسەر لىتوارى سىسىمەكە دانىشت، ”بۇكۈي چووپىت. بېيار بۇو تەنها جىئەنەھەلىي!“

دەنگى دەرگاكە هات، كليلەكە ھەتباش بادارا، ئەو ئاوا بە دىزى و سرتەوە دەرگا ناكاتەوه. دەبىن كليلەكەيانلى ستاندېبىن، ”چووە پشت دەرگاكە، تا كە دەرگاكە كرايەوە ئەو يەكسەر راكاتە دەرى، لىتوارى شەپقەيەك، پۇحى نيان هاتە سەر لەپەتى، چاولىكەيەكى پەش، سەرورە بۇ ئەوهى ترسى بىرەپەتىتەوە و ژۇورە كېكە بشىلەقىتى و خۇرى ئاشكرا بىكەت، گۇرانىيە كۆنەكەي گوتەوه، ”با لەسەر تۇ بىمكۈزۈن وەك كابراى لە بازارى.“ تەنها دەنگ ترس پېشال پېشال دەكەت و لەناواي دەبات.

چوونە باوهشى يەكتىر، بەتوندى، وەك ئەوهى تازە لە مردن گەرابىنەوە، وەك ئەوهى نىوهى دنيا سەرورە پال پېتەوە بنى و نىوهكەي دىكەي نيان. دەستىيان بەتوندى لە يەكتىر ئالاندۇبوو، نيان پرسىي، بەنازەوە پرسى، ”جارىتكى تر بەتەنها

مهرب، سه‌ردار کاری پیت بورو، بچی بانگی کردی؟" ئەو
تهنها نامه‌کەی دایکى نىشان دا كە سه‌ردار خستبۇويە
باخەلېيە، نامه‌کە يەك تاكە رىستە بورو.

"خۆتان ون بکەن، بتاندۇزىنەوە دەتانكۈژن."

ھەردووكىيان ترسان، ھەرەشەي مەرگ لە بەرددەرگايە،
ئەو كەسانەي تەنگىيان بەرامبەرە لىنى ناترسىن تا نەتەقى،
دەنگەكە دەنگ و دەنگدانەوەكە ترسناكتە، نىان بەدواي
ئومىدىكىدا سەيرى چاوه‌كانى سەروورى كرد، چاوه پەش و
گەورەكەي يەكەم جار دىببۇوى، پرسىيى، ھىچى ترى نەوت؟
سەردار باسى ھىچى ترى نەكرد؟"

سەروور وەك بەردىك ئاوى گەرم نەيسىووتىنى، گوتى،
"ئەو زياتر دەزانى، ئاگادارى شتى زياترە."
نىان پرسىيى، "چىتر دەزانى؟ وەك چىي تر دەزانى و
نايلى؟"

سەروور ھىمىنتر، "دەبىن لەكەلت پاستڭو بىم، شتى
مەترسىدارتر دەزانى، نايەوى بىلىنى، دەترسم ئاشكرامان
بکات. من لە ھەموو ئىنسانىنک بەگومانم."

سەيرىكى قوولى نىانى كرد، "تۇ ئىنسان نىت، تۇ تەنها
پەنگ و جوانى و پاكيت، تۇ نۇورى، بۇ ئەوەي ڙيانى تاريکى
من پەنگ بکەي، بۇ ئەوەي ڙيانى من پۇوناڭ بکەيەوە
ھاتوویە دنیاوه."

نىان دەيوىست ئىنسان بىن، ھەولىشى دابۇو، شانبەشانى
دایكى بېروات و ئاپر لەو كورانە نەداتەوە تانەوەتەشەرى
شىرىينى لى دەدەن. دەيوىست لە باخچە بىت و پەپولەيەكى
شىن بە نىشانەي وەرزى عەشق بىزانى، حەزى دەكىرد

نهيەت، ئەو پەپولە نەيەت. چاوه پېكىرىنى پەپولەي عەشق و نەهاتنى زور بەختە و رانەترە لە هاتنى. پەپولەكە بىت و وەرزى عەشق نەيەت، ئاخىر ھەموو وەرزەكە ئەوەندەي باللىكىدانى پەپولەيەك شىرىين نىيە. ئىنسان بىت و لەسەر شۇوشتنى قاپەكانى دواى نانخواردىنى ئىنوارە لەگەل مىدىا و پەريخان و لەيلا سەد جىنپە بەيەكتىر بىدەن. ئىنسان بىت و بەپىتھاسى بەناو لەم و خۆلدا بېروات، با گەرم گەرم بىت و داغى بىكات، ھەموو جەستەت داغ بکرىت و بەس دلت داغ نەكىرى.

ھەر ئەو پۇزە ھەموو شىتكىيان بۇ پۇون بۇوه، ترس دنيا سەد جار پۇونتىر نىشان دەدات. تەلەفۇنەكەي سەردارىش بەقەواوى داگىرى كىرىن، "ئىوهى سلىمانىييان ھىتاوهەتە سەرتان، يەك پارچە ھەۋەشە و ئاڭر و تۆلەكىرىدەوەن. لە ھەموو شويىنەك بەدواى منهوەن، من خۆميان لى ون دەكەم، دواى ئەوهى تۆم جى هيشت لە دوكانەكە منيان دۆزىيەوە، فيلىكىم لى كىردوون، من دەتوانم خۆميان لى ون بىكم، ئەي ئىۋە چۈن؟ بەرنامەتان چىيە؟ ناتوانم سەرتان لى بىدەم، دەترسم شويىنم ھەلگىرن و ئىۋە ئاشكرا بىن، ھەرجەند گومانم ھېي، بۆخۇيان دەتوانن بىناندۇزىنەوە، باوکى بۇتە چەقۇ و خەنچەر و شەمشىن، پياوم نەدييە ئاورىشىم بفرۇشى و ئەوەندە ئاڭر بىت. نازانم چۈنە قوماشەكانى بە دەستىيەوە ناسۇوتىن. يەك-دۇو جار تا نزىك ئوتىلەكەش ھاتۇووم، نەمتوانىيە بىتىمە ژۇورى. وەك

گورگی بریندار وان بونی خوینی نیچیره که یان دهکنه، بونی خوینی نیچیره برینداره که یان له هه موو شوینی دهکنه، بونکوئ ده لین ده تابه م، ده تابه م بق گوندیک له و خوارووی عیراقه، بق ناو زونگا و هور و قامیشه لان. هرچی ئیوه بتانه وی، ده بی ون بن، بق هه میشه ون بن.

سه روهر گوتی، "من ناتوانم من ناتوانم خوم بشارمه وه." "راسته ئیوه ناتوانن خوتان بشارنه وه، بونی عهشقی ئیوه ته اوی شهقامه کانی به غدای داپوشیوه، مامؤستا و قوتابییه کانی ئاداب هه موویان بونی عهشقی ئیوه یان لى دیت. ژن و پیاوه پیره کانی سه ر عهربانه له و هزیریه و ده زانن سه ره تای ژیانیانه جارینکی دیکه عاشق بوونه وه، ژن و پیاویکی به ته مهن هن، له پشت دادگای ئاعزه مییه سه ربان و حهوشه و سه ر شهقامه کانیشیان کرد ووه به گولی سوور، هه موو دنیا بونی عهشقی ئیوه لى دی. دوو هه رزه کاره ماسی گره که، زینگه ره کانی شهقامی کچانی به غدا، مامؤستا بوغزنه کانی به شی فارسی، چایچیه ترنه که هه موویان دلداری و ئه قین بوقه ئیمانیان. ده بی له و شاره خوین برژی تا شهربیان به بیر بیننه وه، له بیرت نه چن ئه وانه داری عهشق ده پوینن زور که م له به ره که ده خون."

سه روهر دهستی نیانی گرت، سه ری به سینگی خوی کرد. ترس له چاوی سه وزدا شتیکی دیکه يه.

"که ئیره شی نیشان نه دابن، به هانتی بق نزیک ئیره، ئیمه بق ئاشکرا کرد وون، ئیستا ئیره یان گه مارقداوه، ده شی به پاره به هؤی ئه منه کانه وه، پاسه وان و کارمه نده کانی

ئېرەش پازى بىكەن و بۇمان بىتىنە ژورى. با كلىلەكە بخەمە
ناو كىلۇنەكە تا لەودىيەوە نەكرىتەوە.”

پاكشان بەبى ئەوهى بتوانى بقى يەكتريش بىروان، پاكشان
لە بە تالايىيەكى بىتامان و وەرزىكەردا پاكشان، سەيرى
بنىچى ژورەكەيان دەكرد، تەنها دىل دەزانى ئاسمانى ولات چەند
چەند نزمن، تەنها عاشقى دىل دەزانى ئاسمانى ولات چەند
نزمە و هەركىز پشتى تىدا راست نابىتەوە. ھەموو دەنگى
دەرگايەك، بانگ و ھاوارىنکى راپەوهەكە راي دەچلەكاندن.
ھەر وەك چۈن سەيرى بنىچەكەي دەكرد، سەروهر، بەبى
ئەوهى پۇوي تى بىكات، گوتى، ”ناتوانىم جىت بەھىلەم.“
نیان پرسىي، ”بۇ دەتهۋى؟“
سەروهر گوتى، ”بەلنى.“

نیان دلى شكا، ئەو جارەش مىزگى خيانەت، بەلام
نەجۇولا، گوتى، ”ھەر وا ئاسان؟“

”ئاسانتر، دەمەوى جىت بەھىلەم و بىرۇم، بىرۇم و هەركىز
نەگەرىمەوه، نەدەكرا من عاشق بىم، خيانەتى عەشق من
لەتلەت دەكات، دەمەوى بىرۇم و شوينەوارىش جى نەھىلەم،
تاکە ھەلە منم، من ھەلەيەكى زەقىم بە ناوجاوانى ژيانەوه،
دەمەوى بىرۇم و بۇنىش جى نەھىلەم، سووم لە ھېيج نىيە،
ھەست بەوه ناكەم غەدرم لە كەس كىرىدىنى، بارى سەر شانى
ئەو شارەش سووڭ دەكەم، تەنها ئەوهى لىتى دەترىسم تۆى،
تۆش نا، خۇشەويسىستانت، ئازىزانت دەترىسم ئازارت بىدەن،
دەترىسم پقى منىش بە تۆ بېرىڭ، لەگەل ھەموو ئازاردانىنىكى
تۆ من پادەچلەكتىم، لە ھەر شوينىنگى بىم، لەبن عەرن، لە

ئاسمان، لە قۇولايى ئاوهکان، لەگەل ھەموو فرمىسىكىنى تۇ،
لەگەل ھەموو ھاوارىيکى تۇ من رادەچەلىكىم، من رادەپەرم.
من بەدۋاي ئارامىدا دەرقىم، من دەمەوى جىيت بەيلم، بۇ
ھەميشە جىيت بەيلم و ئاواز نەدمەوه، من دەمەوى بىرم،
ھەر ئىستا، ھەر ئەم شەو بىرم. من پېشىرىش مەرىبۈوم،
عەشق مۆلەتىكى كاتى دامى، بەلام ناتوانم، ناتوانم بەتهنها
بىرم، ناتوانم بەتهنها ئاسوودەيى بۇ خۆم ھەلبىزىرم، تۇش
تەسلىمى نادىyar بىھم، ناتوانم خۆم تەسلىمى حەقىقت و
تۇش تەسلىمى باطل كەم. خۆم تەسلىمى ئارامى و تۇش
تەسلىمى توفان بىھم.”

نیان پرسىي، ”بىرى؟ خۇت تەسلىمى مردىن بىھى؟“
”زەمەننەتكە دەمەوى بىرم، نازانم بۇ چاوهپىيم دەكىرد.
مردىنىش بەتهنها جاپسەكەرە. من گوتىم پى لەناو ليتاوى
زەھرى من مەنى. دەرروونى من يەكى پارچە ژەھرە.“
نیان گوتى، ”نا تۇ ئارام و ئاسوودە بۇوي، تۇ بە ھۆى
منهوه كەوتىتە ناو مەترسىيەوه.“

سەرورەر گوتى، ”مەترسى گەورە ھەپەشەكانى باوک و
براكانىت نىيە، ھەپەشەى زانكۆ و سەرۆكى بەشى فارسى
نېيە لە ئىتمە و لە خۇشەويىستى، نا ھەپەشەى گەورە بەعس
و ئەشكەنچە و شەپ نېيە، مەترسى ھەرە گەورە، ھەپەشەى
ھەرە گەورە ژيانە. ژيان بۇخۇي ھەپەشەى ھەرە گەورەكەيە،
دەستىگىتنى ئىتمە نېبى بە ژيانەوه كەس ناتوانى بىانلىرىتىنى.
من لە مردى ئازاترم، چونكە من ژيانم پەت كەردىتەوه. كەس
ناتوانى شلوىم بىكەت، كەس ناتوانى بىتە ناو جىهانى منهوه.“

نيان پرسى، "ئەى من؟"

"من چارەسەرى ھەردووکمانم ھيتاوه، ھەركىز ناتوانم تو
لەپىر كەم، ناتوانم بى تو سەيرى ھەلاتنى خور بكەم، بى
تو ناتوانم سەيرى پىكەننى مەندالىك بكەم، ناتوانم سەيرى
فېلىمەتكى بكەم، ناتوانم بەرنامە يەكى تەلەفزىيۇن بى تو بىبىنم،
ھەستم بى تو چۈلە، بەتالە، وېزانەيە، لە مەندالىمەوھ ھەستم
كردووھ لەتەنيشتىمەوھ شوپىتىكى چۈل بۆ تو ھەيە. ھەموو
ئەو فيلم و زنجىرە تەلەفزىيۇناني بەتهنها دىومن، ھەموو ئەو
پۇمان و كتىبانەي بەتهنها خويىندۇمنەوھ بەتهواوى لە مىشكى
خۆم سېرىونەوھ، نامەۋى شىتىكەم بى هيى تو نەبىن، ئەو
كاتانەم بە كاتى لەدەست چوو داناوه. كاتە خەساربۇوھكائى
تەمەنم، نامەۋى يادەوھرىيەكم ھەبىن هيى تو نەبىن."

"من لەو پۇزەوھ ھەم كە چوومە ناو ژيانى تۈۋە."

"دەشىن ھەر پىكەوھ بىن و ھىمتىر بىزىن؟"

"چۈن؟"

"من حسابى ھەردووکمانم كردووھ، ژەھرم بەشى
ھەردووکمان ھيتاوه."

نيان راچلهكى و پرسىي، "زەھر؟"

ھەستا و لەسەر سىسەمەكە بەۋىتلى دانىشت. دووبارە
گوتى، "بەشى ھەردووکمان."

سەرۇوھر وەك وانەيەكى بىركارى شىكار بكا گوتى،
"من لە مشك زياتر ژەھر دەناسىم، دكتورەكان دەلىن بۇ
ھەندى نەخوشى بەسۈودە، بەلام سوودى گەورەي ژەھر
لەناوبرىنى ژيانە. لەناوبرىنىكى بىئازار، ئەوهىان تەنها من

دهزانم. وهره به لینم پی بده ئىمە لە ترسى باب و برا و دەمانچە و گوللە خۆمان ناكۈزىن، نا ھەرگىز، ئىمە بۇيە خۆمان دەكۈزىن و ژەھر دەخۇينەوە تا پىكەوە بىن، تا زەمەن پاگرىن. با لە تەمەنى ئىمەدا زەمەن پاوهستى. ھەر لەسەر ئەو جىڭايە، پىكەوە ژەھرەكە، يان ئەو دەرمانە فريادپەسە، ئەو ئەبەدىيەخشە دەخۇينەوە. وەك پىزكاركەر جوانى و عەشق و پاكىمان دەيختىنە سەر زمانمان، يان وەك ئەو گەنجانە يەكەم جارە عەرەق دەخۇنەوە لووتىمان دەگرىن و ھەلى دەدەين، راھەكشىتىن، دەستى يەكتىر دەگرىن و سەيرى چاوى يەكتىر دەكەين. قۇولتىرين سەفەر ئەو سەفەرە يە بە چاۋ دەكىرى. من بەرتامەي ئەوەشم داناوە من بە دوو چاۋى كەسكىدا، بە دوو چاۋى پېشىنگەر و كەسكىدا كۆچ دەكەم، بۇ سەر زەمینىكى دىكە، بۇ جىهانىكى دىكە، كە هيچى لەو جىهانە پۇخلۇ و نەخۇشە ناچى، كە هيچ لەو زەمەنە پەركەمگىرتوو ناچى. من ئەو جىهانە پەنهان و نەتىيە دەناسىم، من ئەو جىهانە دەناسىم، پىنم تى ناواھ و گەراومەتەوە. ئەو كاتە نەمزانى، بەلام ئىستا دەزانم، وەك يەكىك بچىتە سەفەر و ناسنامە لەبىر چووبىنى، پاسپۇرتى پى نەبى، وەك يەكىك بچىتە سەفەر و خۇى لەبىر چووبىنى. ئەو كاتە نەمزانى بۇچى پىي پۇيىشتىن نىيە، بەلام ئىستا دەزانم، ئىستا كە دەستىم بە دەستى تۇۋەيە دەزانم تۇم لەبىر چووبۇو، نەك لەبىر چووبۇو، تۇم لەگەلدا نەبۇو، تۇم نەبرىدبوو، تۇ لە گەروى ژياندا وەك دركە ماسى عاسى بىبۇوى، دەزانم پاسپۇرتى پۇحى من تۇي.

نیان زمانی و شک بیوو، سەیری لیوو تویشکەه لداوەکانی
سەرووەری دەکرد، سەرووەر بەردەوام بuo، "ھەر ئاوا
بەراکشانەوە، ژەھرەکە دەخۆینەوە، دەیخەینە سەر زمانمان،
زمان بۆخۆی دەزانى چى دەکات، زمان بۆخۆی دەزانى
بۆکوئى دەنیترى، بەشىكى يەكسەر بۆ مىشك دەبات، ئەوهى
دېكەی بۆ گەدە و ناو خويىن، بۆ ھەناسە و سىيەكان و بۆ
ناو دل و شاخوپتىپەر، بۆ سەنتەرى مەرك. عەشقى ناو دلمان
ئەو رەنگە زەردە سەنگىنەي پىتىيستە، رەنگى زەرد مۇركى
ئەبەدى عاشقانە، نەك سوور. خويىن پەيامبەرە بەمتمانەكەى
دل، ئەو ژەھرە زەردە پزگاركەرە لەسەر زمانەوە، لەناو
مۇولۇولەکانەوە يەكسەر دەبات بۆ دل، بۆ سەنتەرى
وجوودى ئەقىن، دل بەو رەنگە ئالتوونىيە شاد دەبىتەوە، ئەو
رەنگە زىپر و سەرمایەي راستەقىنەي دلە، ورددەوردە خاموش
دەبى، خاموش دەبى تا ئارامى بە خۆشەویستىمان بېھخشى.
خاموش دەبىت و دەچىتە سوورى گەردوونى ئەبەدىيەوە.
دلى عاشق ھەموو رەنگەكانى ھەيە، ھەموو رەنگەكان
ھەرچەند زۆر بن، بەبى ئەو رەنگە ناتەواون، بەبى ئەو
رەنگە زەردە مەيلەۋەزە سەنگىنە ناتەواون. من و تۆ،
لەگەل ژەھرى پزگاركەر و عاشق، جەستەمان لەسەر ئەو
ئىسفنجە ئىنسانگەر و عاشقكۈزە جى دەھىلىن، لەسەر ئەو
سىسەمە خوينتالە جەستەمان، بەتهنها، بەبى عەشقى ئەبەدى
جى دەھىلىن، بۆ ئوتىلەكەى جى دەھىلىن، بۆ خزمەكانى جى
دەھىلىن، بۆ پىياوه ئاڭگەكانى جى دەھىلىن، ئىمە پىويسىمان
بەو جەستە قورسانە نەماوە، تازە تەواو كارى جەستەمان

ته و او بسو، جهسته مان ئەركى خۇيان گەياندە جى، بە يەكتريان گەياندىن، ئىستا ئەو جهسته قورسانە لەسەرمان بارە، بۇ ئەوهى بۇ ئەبەد بەيەكترى بگەين دەبى لەوان پزكارمان بىنى، با هەر بۇ ئەوان بىنى، با بىن و ھەزار گوللە لە جهستەي بەتال لە خۆمان بىدەن، با يەكى ھەزار گوللە مانلى بىدەن (تاللىرىن پىتكەننىن، پىتكەننىن) جهستەيەكىان بۇ جى دەھىلىن خويىشى لىنى نەيەت، جهستەيەك پېر لە ڈەھەر (تەنها جهستەيەك بکۈزەكەي وىران دەكەت كە خويىنى لىنى نەيەت) با چەند گوللە يان پېتىھە لە جهستەي ئىتمەي بەتال بىكەن، دلۋۇپە خويىنېكىان لىنى نايە، جهستەي بەتال لە خۆمان.

سەروھر تۈزىك وەستا، دوو شۇوشەي بچوکى لەسەر مىزەكە دانان، گوتى، "تەنها ئەو كەسانەي بۇخۇيان خالىك لەدواى زەمەنەوە دادەننىن و بەرھو مردن دەچىن، تەنها ئەوان جهستەيان تەسلیم دەكەن و بۇخۇيان دەگەپىتەوە."

نيان وەك لە خەودا بىت پرسىي، "جهستەمان خويىنى لىنى نايەت."

سەروھر ھەردۇو دەستى نىانى توند گىرتبوو، پەنجە كاغەزى و بارىكەكانى ماج دەكرد، گوتى، "نا خويىنى لىنى نايەت، من و تۇر و عەشق، ھەرچى زىندۇوپەتى جهستەمان ھەيە، ھەرچى جوانى و ھىزمان ھەيە، لەكەل خۆمانى دەبەين. جهستەيەكى قورس بە قورقۇشم و زېلى ژيانىيان بۇ جى دەھىلىن. دوو جهستەي زەرد و سەوز ھەلگەپاويان بۇ جى دەھىلىن. ئىتمە، من و تۇر و عەشق، سىتىپەرى دلىكىش وردىھوردە بەرز دەپىتەوە، وردىھوردە لەو جهستە پېرىنىشەيە جىا دەبىنەوە."

نيان پرسىي، "بەرز دەبىنەوە، سېبەرى دلىكىش؟"
لەو كاتەدا چاوى لەسەر بىنمىچە كە نەدەتروكاند.

"بەرز دەبىنەوە، وەك هەلمىكى پىر لە نۇور بەرز
دەبىنەوە، لەو كاتەدا، هيچ بەربەستىك بۇ ئىيمە نامىنى، هيچ
بەربەستىك پىنگامان پى ناڭرى. چىمەنتۇر ئاسن و پۇلاش
پىنگا ئىيمەيان پى ناڭرى، كە بەرز دەبىنەوە، دوو جەستەي
زەرد، كە دەستىيان وەك تەختە و دار تىك ئالاون، دوو
جەستەي زەردى سەوزەلگەراو وەك تۈولى دارمۇتۇ تىك
ئالاون و بۇيان لىك جىا ناڭرىنەوە، سەريان بەلاي يەكتىردا
سۇوراواه، دەبىن، بۇخۇشمان ئەو دوو جەستە قورسانەي
خۆمان دەبىن، وەك دوو كىسى گەورە كە زېلى بۇزگارى
تى كراوه دەبىن، لەسەر ئەو سىسەمە كە بۇ عەشق وەك
گۇرە وايە دەبىن. هەر چەند من حەز ناكەم جارىكى
دىكە جەستەي خۆم بېينمەوە، با هيچ گرینگىكى بۇ منىش
نەما比ى."

نيان دووبارەي كرددەوو، "با هيچ گرینگىكى بۇ من
نەما比ى."

وەك لە خەودا بىت سەيرى پەنجەركەي كرد،
ھەناسەيەكى هەلکىشا و گوتىهە، "بەرز دەبىنەوە."
سەرودر گوتى، "ھەرچوار تاكى پەنجەركە دەخەينە سەر
پشت، تىكەيشتم، تۇ راست دەكەي، با بە چىمەنتۇر ئاسن و
باقىدا نەرقىين، لە پەنجەركەوە، من و تۇ و عەشق، شىوهى
دلىكى وەك دووكەلى شىين، لە پەنجەركەوە دەچىنە دەرى.
بەسەر باخچە و ئاپارتىمانە بەرزەكان و شەقامە جەنجالەكان

و کوشکه کووپه کاندا ده بؤین، ئەوهندە بەرز دەبىنەوە،
مرۆف ئەوهندە بچووک بىتەوە نەيىين. ئىمە ئاسوودەي
دنىاي خۇمان و ئاوانىش ئاسوودەي ئەوهەن كە لاشەي
ئىمەيان دەست كەوتۇو، هەرچەندە ئەوان نازانن كە بەتالىن
لە ئىمە. ئەوان نازانن كە لاشەكان تەنها ئەو شستانەيان تىدابە
كە خۇيان فېيان دابۇوە ناوى.

نیان گوتى، "لە چوارده سالىمەوە، لە وەتهى خۆم ناسىيە،
لە دوور جەستەي خۆم دەرۆم، نەمدەوېست ئەو جەستەيە
دەبۇوە جىلى توانج و تانە و سەرنجى دەوروپەرم من بەم.
منىش وەك خەلک سەيرى خۆم دەكرد، كەسىك من، منى
وەك خۆم نەدەدى، ھەر سىنگم و پانم و چاوه كانم سەرنجى
خەلکيان رادەكىشا، ھەتا خىزانەكەم، دايىكم، خزمەكانم بۇ
چركەيەك گۈييان لە دەرروونم نەگرت.

لە كاتەدا نیان دەستى بەتەواوى جەستەي خۇيدا هيئا، بە
رانەكانىدا، بە سكىدا، بە مەمكە كانىدا، لەكەل مەمكە كانى راچەكا،
وەك ئەوهى لە جەستەي خۇى بەئاكا هاتبىن، وەكى كونى مەمكى
كراپىنەوە، لافاوىك لە حەز و جنس و تىكەل بۇون، لافاوىك
لە سەر سىسەمەكەوە دەرىزايە ناو ژۇورەكە، حەزى بىستويەك
سال تەنهايى و دلشكان و بىبەشى پڑايە سەر سىنگى سەرورە،
بە جۈريك سەرور لەو ھەموو خۇشۇودىيە سەرسام بېۋو،
وەك دوو مارمۇتكەي سەوزى لووس تىك ئالابۇون، وەك دوو
كرمى چەور و لىنج و تەر كەوتۇونە سەر يەك، ھەرگىز دەست
و لاقى يەكتريان نەناسىيەوە.

ئەو لافاوه لە پەنجەرەي ئوتىلەكەوە پڑايە خوارى، وەك

ئەو وينانەي لە بانيزەي مالىكەوه، لە گولدانىكەوه، كول
بەسەر دیوار و شەقامدا دەپرۈزى، ئاوا لە پەنجەرهەكەيانەوه
گول، گولى سوورى عەشق و لەزەت و جووبتوون، گولى
مۇرى وەفا و دلسىزى، گولى زەردى جىابۇونەوه و پۇيشتن
لە پەنجەرهى ئوتىلەكەوه، پڙانە ناو باخچە و تەواوى
كۈلانەكانى مەيدانى فيردىقس، تا شەقامى سەعدون و تا
بە تاوىن و ھەموو بەغداي گرتەوه، پەنكى ھەموو شتىكى
گۇپى تەنها پەنكى دوو شووشەي ژەھرە بچووكەكەي سەر
مېزەكەي پى نەگۇپا.

سەروهر گوتى، "ھەمان ئەو ژەھرەم پەيدا كردووه، كە
گرووبە خۆكۈزەكەي قەشە جىم جۇنسى ئەمرىكايى بەكاريان
ھيناوه، ئەو خۆكۈزىيە بەكۆمەلەكەي شىرىيەتلىن مەركىيان ھەبووه
لە سەرانسەرى مىزۈودا، دەيان كەس ژەھرەكە بخۇنەوه و
دەستى يەكتىر بىگرن و بەناو جەستەي يەكتىدا بۇ ئەبەد
بىفرن، يان دلۇپ دلۇپ بتوينەوه."

كە سەروهر ئەو قسانەي بۇ نىان دەكىردىك دەسال
بەسەر خۆكۈزىيە بەكۆمەلەكەي جۇنسى تاوندا تىپەرىبىوو،
لەو كاتەوه سەدان كەس لە كاتى جىاوازدا قەشەيان
بەشاقەلى فشەوه دىتىووه، لە ئاسمان پىش پەوهقازىكى
مەدرىز و لاقسۇر كەوتتۇوه. ئەوان لە پىۋەرمىنىكى ئايىنيدا
بەكۆمەل لە سالى ھەزار و نۆسەد و حەفتاوهەشتىدا ژەھرى
دىيازىپام و سىيانىدیان خواردىۋووه. سەروهر تەنها سىيانىدى
تۆزى دەست كەوتتۇو، بۇ ئاسانكارى نىيانى خۆشەويىستىي
ژەھرە تۆزەكەي بە شەربەت گرتىۋووه، ئەو نەيدەويىست

نوری چاوه‌که‌ی، هیزی همناوه‌که‌ی له ژه‌خواردن و هشدا
تالی بچیزی.

ئه‌گه ر هزار ئه‌ونده‌ی دیکه‌ش گول له عهشقی ئه‌وانه‌وه
به‌سهر به‌غدادا برئی، ته‌وای ولات غه‌رقی ره‌نگ بکات،
هیشتا کار ناکاته سه‌ر په‌نگی ئه‌و دوو شووشه‌یه‌ی له‌سهر
میزه‌که‌ی ته‌نیشتیانه‌وه چاوه‌پیان بون.

له‌ته‌نیشت شووشه‌کانه‌وه هندي ژه‌هري سیانیدی
به‌وشکی له‌سهر پارچه کاغه‌زینک دانابوو. سه‌روه‌ر گوتی،
”دەتوانی به‌بى کەوچك، هندي هنگوین بخه‌یته سه‌ر زمانت،
جا توزه‌که، يان قومینک له گیراوه‌که، هم تامه‌که خوشتر
ده‌کات، به زمان هستکردن به تۆزی ژه‌هر، تالیه‌که‌ی
فراموشیت ده‌داتی، بەرگه‌گرتني تالیه‌که‌ی له بەرگه‌گرتني
ژیان گراتر نییه، من به‌بى هنگوین، حزم له توزه‌که‌یه،
هستکردن به‌و تۆزه لەبن زماندا وەک هستکردن لى
کەنار دەریاچە لەبن پىدا. هم تامه‌که‌ی خوشتره، هم خیراتر
و هم مردىنيکى بەتم دەبى.

نیان سه‌یرى ژه‌هره‌که ده‌کات، ئه‌وه‌ی لای چەپیان بانگى
كرد، بق ئه‌وه‌ی ئازايەتىي خۇى بىوينى، به دوو پەنجە
ھەلى گرت و خىرا خواردىيەوه، به‌بى ئه‌وه‌ی چاوه‌کات‌وه
ته‌واوى كرد، ئه‌وه‌ی هەر به خەيال و وەک خۇراھىنان
ھېتايە بەرجاوى، بەلام بەراستى دەستى به كۆخىن كرد.
له‌سەروه‌ر پرسى، ”ئه‌وانه‌ی بە ژه‌هر خۇيان دەكۈزن،
په‌نگى جەستەيان دەگۈرىت بق سەوز، سەوز ھەلەگەپىن؟“
سەروه‌ر گوتى، ”سەوز نىشانەي ژه‌هراوييۇونە، وەك

كەپۈرى نان، پەنگىكى ناشىرين نىيە، نانىش كە كەپۇ ھەلدىنى
تەنها بۇ ئەوھىيە حەقى فەرامؤشكىدن و پشتگۈنخىستى لە
توخمى مروف بىكانەوە، نورىكى سەوز بەسەر جەستە و
پوخسارماندا دەبزى، بە جۆرىك ھەتا ناتوانن دەست لە¹
لاشەكانىشمان بىدەن. ئەوھىيە سەركەوتىن.
سەروھر دىسانەوە تال پېتىكەنى.

وەختىك چووبۇونە باوهشى يەكترى، سەروھر گوتى،
لەگەل يەكەم دەركەوتى تىشكى خۇر ژەھرەكە دەخۋىنەوە.²
نيان توند خۆى بە سەروھرەوە نۇوساند، گوتى، "تا ئەو
كاتە تەمەنېتىكە."

دەشىن جارىكى دىكە خۇر لە بەغدا ھەلنىيەت.

۱۲

سەردار چەند پاسینگی گۆرى، ھەستى نەكىد كەس بەدوايەوە بىن، تەنها گومانى ھەبۇو، گومانى ھەبۇو دەيان چاو چاودىرى بىكەن، دواپاس لە بەردەم گەراجى عەللاوى دابەزى، چووه كۈلانىك و بەلائى چەپدا چووه كۈلانىكى دىكە، ئارامى نەما، خۇى دەلىنا كىردى و كەسى بەدواوه نىيە، يان توانىيەتى خۇيان لى بىزىتەوە، تاكسيھىكى راگرت و بەرھو سەرورە و نىيان بەپى كەوت، دوور لە ئوتىلەكە دابەزى، لە سوورچىك وەستا و سەيرى ھەموو شوينىكى كىد، ھەموو لايەكى بەسەر كىردى وەستا، هېچ شىتىكى نامۇي نەدى، پاسىنگ لە بەردەم ئوتىلەكە وەستا، لەپشت پاسەكەوە خىرا چووه ژۇورى، كاتىمىر ھەشتى بەيانىيە، نايەۋى زەنگ لىيدات و خەبرىان بکاتەوە، با تۈزىك چاوهپى بکات، بەلىنى بە كەمالى بەزار داوه ئەمرق شوينى كېھ عاشقەكەي پى بلنى، ئەوانىش چاوهپى دەكەن، لاي دوكانەكەي ئەبۇ سەلام. چارەكىنگ وەك چارەكە سەدىيەك بەسەر سەرداردا تىپەپى.

هشتوپیو چووه لای کوره قوزه کهی لای تله فونه که، به کوره کهی گوت، "زه حمهت نه بی زه نگیک بق براده ره کانم لینده".

کوره دهیزانی بوروک و زاوا کهی ژوری حهوت سه د و حهوت ده لئی، گوتی، "وازیان لئی بینه، بوروک و زاوان ده شنی هه لنه ستاین." "دره نگه با هستن."

"هموو پؤزی نابنه بوروک و زاو ابرا که، یه ک جاره، لهوانه بیه تا به یانی نه خه و تین." سه ردار بخوی دهستی دایه تله فونه که، گوتی، "کارم پیتیانه، با هستن."

زه نگی تله فونه که له گوینی سه رداردا ده نگی دایه وه، به ر دیواره کانی ژووره که ده که وتن و ده گه رانه وه، یه که م زه نگ و دو وهم و سینه م، له پیتچه میش و هلام نه بورو. شاگرده که گوتی، "خویان باش هیلاک کردووه، وا زوو هه لن استن."

سه ردار نه یتوانی هاو به شی گالته هی شاگرده که بی، له هه مان کاتدا سه ددل بورو، ویستی زه نگ لینداته وه، سه ر جار زه نگ لینداته وه، تا نه ک ئه وان هه مهوو به غدا به ئاگا بینی، مهترسی نووکی پیتلاوه بزماری بیه کانی له ناخی دلی چه قاندبوو، نه ده بورو ئه وه ببینی، له دیو په نجه ره که وه لو وته دریزه دا که و تو وه کهی نه جمی ناسی بیه وه، له پشت نه تو مبیلیکی ره شه وه خوی مه لاس دابوو، سه ردار زانی هه ر بهدو ایه وه بیون، ئیستاش چاوه پیی هاتنه ده ره وه بیان ده کهن، ده شنی خه لکی دیکه شیان له گه ل بینت و له ولا ولا خویان په نادابی. سه ردار شه رمه زار بورو، شه رمه زاری ئه وهی به بی ئه وهی

مەبەستى بىت عاشقەكانى ئاشكرا كردوو، بەبى ئەوهى
مەبەستى بىت خويتى ئەوانى هاتوتە ئەستق، قورسى تاوان
تەنها تاوانبار دەتوانى ھەلى گرى.

”دەشىن وا نەبى، دەشى بە ھۆى براادەرە ئەمنەكانەوە
شۇينەكەيان دېبىتەوە.“

وا پەشۇڭا نەيزانى چۈن تەلەفۇنەكەي خستەوە شۇينى
خۆى، لەسەر كورسييە چەرمە رەشەكەي پشت پايەكە
دانىشت، بە شىۋىيەك لە دەرەوە نەبىنرى، بەرنامەكەي
بە جارىك تىك چووبۇو، بە ھەر شىۋىيەك بىت ئەو دوو
پەپولەيە ئاشكرا بۇون، تاۋىتكى دىكە سزاى مەرك دەرىن.
بە دلى خۆى فيلى لى كردوون، بەلىنى دابۇونى سۇراغىيان
بىكات، ئەوانىش بىنەوە دوكانەكە تا لە شۇينى خۇشاردىنەوەيان
ئاگاداريان بکاتەوە. لە دويىتىو سەد شۇينى گۈرىپو، بە پاس
و تەكسى لە شۇينى جىاجىا دابەزىپو، ھەرگىز لەو باوەرەدا
نەبۇو، بەدوایەوە بن.

دای نابۇو بىتە لايىن و لەگەل خۆى بىانبا، بۇ شۇين
ونى كەلوپەلە كانىيان نەھىتىن و ئوتىلەكەش ئاگادار نەكەنەوە.
سەردار ھەموو شىتكى ئامادە كردىپۇو، يەكسەر بە تاكسىيەكى
تايىھەت دەپىردىنە نەجەف، نىانى لە عەبا و پەچەوە دەپىچا،
لەۋى لە مالى دۆستىكىيان دەمانەوە، لەۋىپو دەچۈونە ناسىرە.
تاسا، گىڭ بۇو، ھەر كە لووتە درىيىز و گەورە و قەبەكەي
نەجمى لەودىپو ئۆتۈمبىلەكەوە دى، ھەموو شىتكى لى تىك
چۇو، بەرنامەكەي بەتال بىقۇو. ئىستا، گىرىنگ ئەوهىي ئىستا
دەتوانى چى بىكات، لە وەختىكدا چەققۇكە ئەوەندە نزىكىپتەوە
بەر كەلەكەي دەكەۋى؟

دهیزانی بچیته ده ری که مالی به زاز و کوره کانی و برادر ده
و دوسته کانیان چاودیری ده که ن. که هیی ئه ویش نه که ن
هیی ئوتیله که هی ده که ن. له ده رگای دواوه بچیته ده ری؟ ”نا،
نابی، ده شن له ویش بن.“

هه ستا دیسانه وه ژماره حه وت سه د و حه وتی لئی دا،
دیسانه وه ده نگانه وه و دریز بیونه وه زه نگه که، که س هه لی
ناگری، که س وه لام ناداته وه، قورگی و شک بیو، و هک له
بیابانیک بیت و داوای ئاو بکات، به لام ههی هات له بیابان
کانی به پنلاقهی مندالیک هه لده قوولنی، به لام له و ژووره
ده نگیک نایه ت، ”نه وه چ خه ویکی نه گریسە! ئیوه ده خه ون و
دنیاش به دوای ئیوه وه یه.“

کائزمیر یازدهی ته واوه، سه ردار ویستی جاریکی دیکه
ژماره که لئی بدانه وه، هه ستایه پن و چووه لای تله فونه که،
له پشت سه ریه وه، یه کنیک و هک به گوینیدا بچرپشی، گوتی،
”زور باشه کاک سه ردار پیش ئیمه هاتووی، دیاره چاوه پیتی
ئیمهت ده کرد، تله فونیان بق بکه، با هه ستن، دره نگه.“

نه جم بیو، کابرای عه ربی دوینیشی له گه ل بیو، سه ردار
خه ریک بیو به لادا بکه وی، ناترسنی ته نهایا ئه وهندیه له و
کاتانه دا خوین بق میشکی ناچی و هه ناسهی ته نگ ده بی، له و
کاته دا دوو گهنجیش که په نگی نیانیان ده دا هاتنه ژووری،
یه کتکیان شیرینی و ئه وی دیکه یان باقه گولیکی به دهسته وه
بیو، و هک ئه وهی بق پیروزبایی هاتبن. برای کورد له کاتی
ئاساییدا نازانی پیروزبایی له خوشکه که هی بکات و دلخوشی
خوی بق زه ماوهنده که هی ده بیری، جا ئه گهر لاملى کردبی و
دوای کورپنیک که وتبی و میزی کرد بیته ژینر حه یا و نامووسیان

ئه‌وه جاريکى دىكە نايەته‌وه بەر چاويان. كچەش ئه‌وه باش دەزانى، بؤيە براكانى نا، دايىك و باوکى نا، خۇى لە ژيانى ئه‌وان بەتەواوى دەسىپىتەوه.

نەجم چەند جاريک ژمارەكەى لى دايەوه، سەردار لە كاتىكدا ژمارەكانى دووبارە دەكىردىوه، سەيرى پەنجە ئەستوور و پىستە وشك و خوارەكانى نەجمى دەكىرد، بىرى لەو ترس و توقىنه دەكىردىوه كە نيان گەمارق دەدات، كاتىك بە دەنگى ئه‌وه پىاوه خەبەرى دەبىتەوه. سەردار پىنى وا بۇو، سەروھر وەلام بىاتەوه باشتىره، سەروھر يېش دەترسىت و پىستە رەشەكەى دەگۈرىت بۇ زەرد. ئەگەر سەروھر وەلام بىاتەوه، ناهىلى سەردار ئه‌وه ھەموو حىكايەتە گوماناۋيانە بىوو ئەداوه وشەئ ئاشىنا ئه‌وهندە دوئىمنكارانە بەكار هاتىبى، سەروھر قىل لە خۇى دەكات و دەپرسى، بەترسەوه دەپرسى، "سەردار تۆى،" نەجم ئه‌وه پىنگايەشى لى دەگرىت و دەلى "سەردار! ئەوهتا لەتەنىشتم،" سەروھر ناپرسىت و لە دەلى خۇيدا دەلى، "برادەر ئه‌وه گوللەيەيە كە ھەرگىز ھەلە ناكات و پاست نىوچاۋانت دەپىكى،" حەقىھىتى سەروھر وا بلۇن، حەقىھىتى گومان بىكەت، چونكە جىڭ لەو كەس شۇينى ئه‌وان نازانى. نەجم ئه‌وه ھەلە دەققۇزىتەوه و دەلى، "كانتان ناگىرم، ئه‌وه دىيارىيەكى بچووكم بۇ هيتابون، لە بەردىرگا كەتام دانابو، پىنۋىست ناكات من سەر بىكەوم بۇ لاتان، زەحىمەت بىن ئەرگا كە بىكەوه و دىيارىيەكەتان بەرە ژۇورى."

سەردار زراوى دەپىزى، دەپوانى كابرای عەرەب لەوى نەماواه، بە خەيالىدا هات، ئه‌وه دىيارىيەكەى نەجم بى بۇ

سەرورەر و نیان، ئىستا لە بەردەرگای ژۇورى حەوت سەد و
حەوت چاوهرى دەکات سەرورەر دەرگاکە بکاتەوە، تا بچىتە
ژۇورى و پاست دلىان، شويىنى عەشق و ئەۋىنیان بکاتە
نىشانە و ھەرييەكە سى گوللەيان بۇ بکاتە دىيارى.
بەلام ئەو غايىلە و خەپالاتانە سەردار نايەندى، ئەوانە
ھىچى پۇو نادات، كەس لەوسەرى ھىلەكەوە وەلام ناداتەوە،
ئەگەر دار و بەرد و دېوارەكان و مىز و كورسى و دوو
بوتلە شۇوشە بچۈوكەكە وەلام بەدەنەوە، ئەوە سەرورەر و
نیان ھىچيان وەلام نادەنەوە، ئەگەر سۇور يىزانن سەردارە
و فەرۇكەي بۇ پاڭرتۇون، دىسانەوە ناتوانن وەلام بەدەنەوە،
كەس لەوسەرى ھىلەكەوە وەلامى نەدایەوە.

نەجم چەندان جارى دىكە زەنگەكەي لىدىايەوە، دىيار
بۇو دەنگى زەنگەكە بەر دېوارە سارد و غەمگىنەكانى
ژۇورى بۇوك و زاوا دەكەویت، بە ھەمان ھىلدا دەگەرایەوە
ناو گۇوشەيەكەي بە دەست نەجمەوە بۇو، بە بوغز و
سەرسامىيەوە سەيرىكى سەردار دەکات و دەپرسى، "بۇ
وەلام نادەنەوە، چىت لەزىز سەردايە، خۇم دەزانم چىت لى
دەكەم؟"

سەردار لەو ھەموو دەمۇچاوه نەناس و بەگومانە زراوى
چووبۇو، كە ھەرييەكە بە بىيانووېك لەلاولا وەستابۇون و
سەيرى ئەويان دەكىرد، بۇ ئەو دوو كوبەي پوانى كە تامى
خويىنى نىانىيان دەدا. كابراى عەرەبىش دىيار نەبۇو، دەنگىنەكى
وەك كوتانى دەھۆل دەھات، دەنگى دلى بۇو بىتەردا خۇى بە
قەفەزەي سىنگىدا دەكتىشا، ھەر وەك ئەو پۇزەي سەرەخوار
ھەلىان واسىبىوو، سەرى ئەۋەندەي مەنچەلىكى ساوهەركۈلان

گەورە ببۇو، دلى وەك كوتى ئاسىنگەر بەر پەراسووەكانى دەكەوت، لەو كاتانەشدا پەراسووى خۇنىرى چەندە بەھىزە و ناشكى.

نا، ئەوهش دەنگى لىدانى دلى نەبۇو، ئەويش بۇو، بەلام نا، ئەو دەنگەي وەك كوتانى دەھۆل دەنگى دەدایەوە، دەنگى لىدانى دەرگاي ژۇورەكەي سەرۇھر و نىيان بۇو، ئەو كاتەي سەردار سەرقالى تەلەفۇن و كاك نەجم بۇو، ئەوان بە پلىكاندا سەركەوتىبۇن، بەپتى بەرنامەي خۇيان، خۇيان لەپەنای دەرگاي ژۇورەكەي سەرۇھر و نىيان مات كردىبو، گۈييان لە دەنگانەوە زەنگى تەلەفۇنەكە ببۇو، چاوهپىيان كەنلىقىان بەلكو دەرگا بکەنەوە، نىشانەكەيان ئەوه بۇو كە وەلامى تەلەفۇنەكەيان دايەوە، دەلەين، "دەرگا كە بکەنەوە دىاريمان بۇ ناردوونەتە بەرەرگا،" ئەو كاتە يەكىكىيان دەرگا كە دەكتەوە و دىت دىاريبيكە وەر گرى، ئەوانىش يەكسەر بچەنە ژۇورى و ھەر لەۋى كارى خۇيان تەواو بکەن و ڈيانيان كوتايى پى بىتنى. ئەوه بۇوى نەدا، وەك چۈن وەلامى تەلەفۇنەكەيان نەدایەوە، وەك زەنگەكە نەپچىرا و ھەر درېئىز بۇوه، ئاواش دەرگا كە نەكرايەوە. ئەوان سەرپاران سوور مابۇو دەبىي ج پلانىكىيان لەئىر سەردا بى ئاوا وەلام نادەنەوە! دىيارە ھەموويانيان بە سەردارىشەوە ھەلخەلتاندۇوە. ناچار لە دەرگايان دا، يەكم جار شەرمنانە، بەھىزىنى، وەك برا و دۇست، وەك پارچەنانى چەورى سەر تەلە، جا تۈزىك توندىتىر، تۈزىكى دىكەش، زىاتىر، توندىتىر، دەرگاي ھەندى لە ژۇورەكانى نەۋەمەكە كرانەوە و داخرانەوە، تەنها ھىيى ژۇورى حەوت سەد و حەوت نەبىن، ھەر نەكرايەوە. توندىتىر، وەك

لیدانی دههول دهنگی دایهوه. سه ردار خیرا بهرهو سه رغاری دا، نهجم و شاگرد و ئه و چهند کەسەی لە گەلیان هاتبوونە ژوورى بهدواياندا.

کە سه ردار گەيشتە سه رههه، پووی پاستەقینەی گول و شیرينى ھەلگرە به نیان چووەكان دەر كەوتبوو، نەك دەرگا دەيانويسىت دیوارەكەش بپرووخىتن، لە نیوان ئەوان و سرینەوهى نامووسىيان تەنها يەك مەتر مابۇو كە نەدەكرا ئەوندە پتەو بىن و پىنگاىي كارەكەيان لى بىرى.

پياوېكى بالا بەرزى پىكپوش بە پىنچەوانەي ئەو هەراو دەنگە دەنگەي نەۋمى حەوتەمى داگىر كەدبۇو، بەھىمنى گوتى، ”دۇور كەونەوه، ئەوه باوکىيەتى، هاتتووه سەردانى كەچەكەي بىكات، تىكايدە ئىئرە چۈل بىكەن.“

كە مالى بەزان، وەك ئەو پاشاييانەي ولاتەكەيان داگىر دەكرى و بۆخۇشىان دەستبەسەر دەكرىتىن، لە پەنائى كابرا وەستابۇو، كابرا فىلىيىك لە دەنگىدا بۇو، لە شاردەنەوهى سەرگەوتتوو نەبۇو.

دواتر گوتى، ”كۈر و كېنگ زەماوەندىيان كەردووه، كارىنەي خراپىان نەكەردووه، ئەو پىاوەش باوکى كەچەكەي و پياوېكى بەناوبانگ و بەشەهامەت، دلى كەورەيە و هاتتووه پىرۇزبایيان لى بىكات و دلىان بىداتەوه.“

وا قىسى دەكىرد كە ئەوانەي ژوورى گۈتىيان ھەبى، بىبىستن. دوو جار بە ئەدەب و شەرمەوه لە دەرگاى دا، ھەمۇو ھەناسەيان راڭرت، وەك گۈتىيان لە كەسىك بىن بىھەۋى دەرگا بکاتەوه، چاوهپى بۇون. چاوهپى بۇون دوو بوتلە بچۇوکە ژەھرەكە ھەستن و دەرگا بکەنەوه و دان بە

تاوانى خوياندا بنىن، "كەس تاوانبار نىيە، ئىيمە، ئىيمە ھەموو لايەكمان بىئۇمىت كرد،" كەمال نەيدەويسىت چاوى بە چاوى نيان بکەويىتەوە، حەزى لە و فىلە نەبۇو، با نەجم، ھەر بۆخۇرى ئەو شەرمەزارىيەم بىرىپەتەوە، سەيركىرىنى چاوى نيان، جووتە چاوىتكە راست وەك چاوهكانى خۇى بۇونە، بەرگەي نەدەگىرا.

كابرا لە دەرگاكە زىاتر نزىك بۆۋە، دەبۈيىست ليتى بگاتە كەلىتى دەرگاكە، گوتى، "من لە بەغدا لەدایك بۇوم، بەلام وەك ئىۋە كوردىم، ژيانى ھەموو كوردىك ژيانى منه، تۇش وەك كچى خۆم دەپارىتىزم، مەترسى، من پشتۈپەناتانم، كچەكەم مەترسى باوكت ليتىان خوش بۇوه، بە منى بەخشىون، لە ئۆتىلەكەي من ھەرگىز شتى خراب پۇو نادات. ئىستا تۇ ئەمانەتى منى."

گويى مشكىان بۇ بىستان قەرز كردىبوو، دەنگىتكى نيان تەواوى جەستەي كەمالى بەزازى دەختىتە لەرزە، بەلام كوا هيچ دەنگىتكە لە ڙوورەكەوە نەھات، وەك فەزاي ناو ڙوورەكە ئاسن و قورقۇشم بىت و هيچى بەناودا نەگوازىتەوە، بە ھەمان قورسىيەوە كەوتىبووه سەر چاوهپوانى ئەو خەلکە. سەردار چووه بەردهم كەمالى بەزار و گوتى، "قوربان مادام لييان خوش بۇوي، زىاتر لىرە چاوهپى مەكە، دىارە مەنالەكان ترساون، ئىۋە تەشرىف بېرن، با ئەو خەلکەش لىرە بلاوه بکات، من قىسىيان لەگەل دەكەم و دەرگاكەيان پى دەكەمەوە."

كابراي ھاوهلى كەمالى بەزاز كە خۇى بە خاوهنى ئۆتىلەكە ناساندبوو، گوتى، "بىنگومان دەرۋىن، تەنها ئەوەندە

چاویکمان پییان بکه ویت و لییان دلنيا بینه وه.
 سه ردار که هر پووی له باوکی نیان بwoo، گوتی،
 ”باشتنه ئیوه لیره برقن، دلنيا به، دواتر ئه وان دیتنه ده ری،
 خو خویان زیندانی ناکهن، من خوم، هردووکیان ده هیتمه وه
 خزمه تت.“

پیاوه بالا برهزه پیکپوشکه چرپاندی به گوینی کابرای
 عه ربی هاوکاریدا، ئه و پویشت و دوای تاویک له گهل
 کارداری ئوتیله که گه رایه وه، ”ده رگای ئه و ژووره مان بزو
 بکه وه.“

کابرای کارداری ئوتیله که بهسته کلیلیکی له گیرفانی ده
 هینا، گوتی، ”ئیمه هه میشے کلیلی یه ده گمان هه يه بزو کاری
 پیویست، به سه رچاو.“

سه ردار دهیزانی ئیستا سه روهر و نیان گوییان به
 ده رگاکه وه يه، ده شنی هر ئیستا قريشكه يه ک لى بدهن، هاوار
 بکهن، يان به پارانه وه وه ده رگاکه بکنه وه، سه ردار هیچ
 ئاگای له و بوو تله بچووکه عهشق کوژانه نه بwoo. که ده نگ
 نه بwoo، ترسا هردووکیان خویان له پنجه ره که وه فربی
 بدهنه ئه و دیو.

که کلیلی خسته ناو کیلۇنکه تا ده رگاکه بکاته وه،
 که مال به چاو قسە يه کی به نه جم گوت، دوو کورپ له نیان
 چووه کان سوور بونه وه، سه ردار خوی به سه ره دهستی
 کابرادا دا و گوتی، ”کابرا ئه وه تو ئه مانه ت نازانی، ئه وانه
 به متمنه ت تووه لیره ن، جگه له وه ش ئه وان بwooک و زاوان
 چون ده رگايان له سه ره ده کي ته وه، له وه ختيكدا ده بىنى ئه وه
 هه موو خه لکه لیره وه ستاون.“

يەك-دوو دەستى پۇلايىن سەرداريان پاكتىشايە دواوه،
كابراى كاردارى ئوتىلىش گوتى، "كەمژەي حەيوان دەستت
شىكاندەم."

ھەموو پىشان وا بۇو، لەگەل خرمەي كېلىقەنەكە ئەوان
خۇيان لە پەنجەرەكەوە فرى دەدەن، يان وەك مشك و
جرج خۇيان لەزىز سىسىمەكە دەشارنەوە، يان ترساو و
زەندەقچوو دەپاپىنەوە.

دەركاكە كرايەوە، دەنگ نىيە، سەردار ئىستا لەو
باوهەدايە ھەر دۇوكىيان وەك دوو پالەوان، ھەلدەستتە پى
و دەلىن، "ئىتمە يەكتىمان خۇش دەۋى، فەرمۇو بمانكۈزۈن،"
ئەوانىش يەكەي سىن گوللەيان لى دەدەن، چاوهەرىتى دەنگى
ئەوان و تەقەي گوللە بۇو، بەلام ھەرچى ئەو سەردارە لە
زىيانى خۆيىدا چاوهەرىتى كردوو نەھاتۇتە دى، نە گوينى لە
دەنگى ئەوان بۇو، نە لە گوللە. ھىشتا لە ناخەوە دەبۈيىست
جارىنى دىكە گوينى لە دەنگى نىيان بى، دەنگە مۆسىقىيەكەي،
دەنگە زىندۇوكەرەوەكەي، با بە نرخى گىانىشى تەواو بى.
دەركاكە كرايەوە كەس نالى، "توخوا بمانبەخشىن،" كەس نالى،
"ئىۋە كەورە و ئىتمە خىانەتكار، بمانبەخشىن،" كەس ناڭرىيەت،
ھەرىيەكە و سەيرى شوئىنىك دەكات، وەك ئەوەي ئەو ۋۇرە
پۇوته سەد ئەشكەوتى تىدا بى، نا دىيار نىن، تەماشىرىدىنى
سىسىمى دوو عاشقى ھەلاتۇوش ئازايەتى دەۋىت، سەيرى
ئەويشيان كرد، پەنگى سەوزەلەتتۇرى بەتانييەكە، بۇنى نالى
سەر جىڭا، بەتانييەكە ھەلدەدەنەوە، زەرد، زەردىيەكى مىردوو،
پەنگى سەرچەف و پشتىيەكان بىتىزاري كردن، بەتانييەكى
قورسى تووكدرىنى سەوز كە ھىشتا گەرمىي لەشيانى پېتۇھ

بوو، هیواش هلی دهدنه وه، پشتی و دوشەکیکی چۈل،
چۈل، لە بیابان چۈلتىر، دەبىنن، ھەموو دەبىنن، گوارەيەك
بەسەر پشتى لای پاستەوه، گوارە ھەرە كۆنەكەي نيان،
كەمال بە بۇنىڭ دەرچۈونى و وەرگەتنى لە زانكۇ بۇي
كېپىوو، ئەوه شويىنى نيانە، ھەندى مۇوى چەور و پەش و
ئەستوريش بەسەر پشتى لای چەپاوه، ھەموو بىزىيان لەوه
بۇوه تەماشاي بىكەن. جاتتا و زەرف و كەلۋەلەكانيان لەوين،
ئەوهش ئومىدىيەكە، لەسەر كۆمۈدىيەكەي تەنيشت سىسىمەكە
كتىبى تاوان و سزاي دۆستىيۇفسىكى، كە كتىبى پىرۇزى
سەرەت بۇو، كەمالى بەزاز ھللى گرت و كەدىيەوه تەنها
يەك پىستەلى نۇوسرابۇو،

”خۇتان ون بىكەن بىتەندۇزىنەوه دەتانكۈژن.“ سىنگى
سەردارى گرت، ”تۇ ھەوالىت دانى، تۇ پىت گوتىن، خۇتان
بىشارنەوه، تۇ ئەو نامەيەت بۇ ھېتىاون، ھەى نامەرد.“
نەجم گوتى، ”لېتى گەپى، لە سېلەيە گەپى، دوايى من
حىسابى لەگەلدا دەكەم.“

سەردار كە دەيدى ئەوان ھەلاتۇون، كە دەرگا كرايەوه
و دىتى ئەوان لەۋى نىن، شاد بۇو، كەفساز بۇو، وەك
تەمبۇورىك شەقىيان تى ھەلداپىن و يىزەويىزى دەھات. نىگەرانىش،
دل قورسىش، قورسى ئەو ھەموو درزانەى چىركەبەچرگە
تىرى دەبۇو. ھىچ قىسى نەكىرد ھەولى خۇرۇزكاركىرىنىشى
نەدا، ئەو حەشاماتە دواي ئەو ھەموو ماندۇبۇون و بق و
بىئۇمىتىبۇونە دەبۇو يەكىن بەر شەق بەدەن، كاپراى عەرەب
زىللەيەكى توندى لەپىشەوه لىدا و پرسى، حەرامزادە بۇكۈيت
ناردوون؟“

مستەفا هاتە تەنيشتىيە وە و پىنى گوت، "هاورپى خيانەتكار،
هاوپشتى دن، ھەلکەت راست بکەوە، جارى زەبرى ئىمەت
نەدیوە، ناترسى چونكە نامانتناسى، پىتم بلى لەكۆيت
شاردۇونەتەوە؟"

پياويك كە لە شىوعىيەت دوقابى، دەبىن لە وەفا و عەشقدا
بىباتەوە؟ با تا دەتوانى داركارى بکەن، با جىنپىوی دىنپى
بەسەردا بىارىتن، خۇ دۆستەكانى بىزگاريان بۇوە. ناتوانى
ھەر بىريش لەوە بىكاتەوە كە ئەوان لېرەبان چ كارەساتىكىان
بەسەر دەھات.

"تا دوور نەكەوتۇونەوە فرييان كەون."
كى بۇو ھاوارى كرد، ھەركەسىيەك بۇو، سەردارى لە
دەست بىزگار كىرىن.
ھەموويان ھاتتە خوارى بەرۇكى يەكەيمەكە شاگرد و
كارەندەكانى ئۇتىلەكەيان گرت، "كامتان دواجار ئەواتنان
دىيوە؟"

"پاسەوانى بەرەرگا كى بۇوە؟ بىھىنن."
"كاتىزمىر چەند ئەوان چۈونە دەرى؟"
"دەبىن كەسىيەك ھاوكارى كەدبىن؟"
"ھەركەس پىمان بلى بۆكۈرى چۈون خەلاتى دەكەين."
جىڭە لەسەر ئىشە، جىڭە لە كات بەفيروقان ھىچى دىكەيان
دەست نەكەوت.

نەجم ھاوارى كرد، "پوليس، پوليسى بازگەكان، ئاگادار
بکەنەوە."

سەردار بى بنەما، دلى بەو قىسىيە خۇش بۇو كە بە
دلىدا ھاتبۇو، "كوا جريوهى چۈلەكە دەگىرى."

که چووه دهري چاو بگیرى، ژنيكى بالا به رزى بويقار
به ره و پووه هات، گوتى، "ليره، دوور له همووان چاوه‌پىم
كردى، تا بهته‌نها پىتم بلنى، من دايكم، دايک هرگيز توله
ناكاته‌وه، من بونيم دهوى، تنهنا به من بلنى كچه‌كهم له‌کوئىيە؟"
بەلقيس زور بەزە حمەت بە پىتوه وەستابۇو، چاوه‌پىكىردىن
ئىسقانەكانى كروشتبۇو، سەردار دايکى بىر كەوتەوه، چاوى
دايک چ ئارامىيەك دەچىتى، ويستى بەسەر پىلاوه‌كانىدا
بکەوهى، لەجياتىيى هەموو دايکانى داشكاواى دىنيا ماچى بكتا،
ئاخ بۆخۇي چەند پىويستى بە باوهشى داكىيەتى. لەگەل
ئوانەشدا دلرەقانە گوتى، "تۆ باوهشىم پى بکە، من هېچ
دهربارەيان نازانم."

توند سىنگى سەردارى گرت، زياتر بۇ ئەوهى پىتوهى
پاوهستى، "تۆ هەموو شىتىك دەزانى، ئاگادارى هەموو
شىتىكى، ناكرى دلى دايکىش بشكىتى، دلىيام بکەوهى."

ئىستا بەغدا هېچ نىيە، جىڭە لە دوو عاشقى هەلاتتوو، دوو
عاشق كە دواى سىتىھرى خۇيان كەوتۈون، بازگە كان، پۇليس
و ئەمن، پاسەوان و پياوكۇز، دلرەق و شەلاتى هەموويان
ئاگادار كرانەوه دوو كەس، كە ناموسى دنبايان بىردووه،
لە دين دەر چوون تفيان لە پابردووئ خۇيان كردووه،
ھەلاتتوون، ھەلاتتوون، تا هەموو دنبايان بەدخۇو نەكىردووه
بىانگرن. هەموو كور و كچىكى پىنكەوه پرسىياريان لىنى
كرا، عاشقەكانى كورنىش و ئەبو نۇئاس و كەپادە داخلىل

و مەنسۇور ھەتا مالە پېركولە وەنەوشەكانى بەتاوىن و حەيدەرخانەشيان بەسەر كردەووه. دەيان كور و كچ، بۇوك و زاواي تازە بەھەلە گيران. تەنها سەردار لە خۇوه دلخۇشە، "كوا جريوهى چۈلەكە دەگىرى" دەشى راستىش بىت، دەشى ئەو خۇشباوهرىيەسى سەردار راست بىت و هەرگىز نەگىرىن. بەلقىس نەيدەويسىت سەردار لىتى دوور كەۋىتەوە بۇنى ئيانى پىتوھ دەكرد، تا كە رقى ھەستا تفبارانى بکات و كە ويسىتىشى باسى ئيانى لى بېرسى.

"ئا زۇر ھاپىيم بۇو، ھەموو شىتكى تايىھتە، بۇيىشتى، پىنگەننى، گالتە و قىسى خۇشى، قىزە ئاورىشىمەكەي، چاوى، خولق و زەردەخەنە ئىيان بۇ مردوو دەگىرپىتەوە. ھەتا ئىستا مردووە ھەزار سال مردووەكانى گۈرسەتلىكى سەر ھەلدەپىن بىانن ئيان نەھاتقىتەوە سەردانىيان، ئەو مەلەكەي كە ھەر بەگەنجى مەد يان كۈزۈرا نازانم، بە دەنگى بەرز گوتۇويتى، "نەماوم دەنا تاج و تەختى خۆم بە پىنگەننى ئەو كچە كوردى دەگۈرپىتەوە."

بەلقىس گوتى، "تەنها پىنگەننىكەي هيى من بۇو، دەنا چووبۇوە سەر باوکى."

سەردار بە بۇنى ئيانەوە كە لە بەلقىس دەھات دەيپىست سالىتكى قىسى بۇ بکات، گوتى، "كچىكى عاشقى بەتەمنەن ھەبى لە وەزىرىيە، ھەموومان دەيناسىن، بىست سال پىشتر عاشقەكەي لە سەربازى نەگەپاوه تەوە، ھەتا ئىستا بەنيازە بىتەوە، ھەتا ئىستا بن دارەودار بەدوای دەزگىرانەكەيدا دەگەپى نەك بىتەوە و بەھەلە دوای كچىكى دىكە بکەۋى، ئەو كچە دەلى، "ئيان ھەموو شىتكى جوانە، تەنها دلى

نه بی، ئەو کورانە هەلدهبئیرى وەك زەرۇو بە پەگى دلىھەو
دەنۇرسىن و ھۆشى دەبەن.“

بەلقيس دەللىن، ”لەو كچە فريشته و غېيزانە گەپى،
ئەو راستى كردىووه، بەلام پىتم بلى، كورە جوانە كەم لىت
ئەپارىمەوە پىتم بلى، نيان بۈكۈي ھەلاتتووھ، من و تو
بەتهنها ئەچىنە لاي، پەيمان بىن، پەيمانى ژن يارمەتىيان بىدەم،
ناوچاوانى ماج ئەكەم و ئەگەرىمەوە، ھەركىز شوينە كەيان بە
كەس نالىم. كورپىكى مەرد بە و مەتمانەم پى بکە، سەردار
كە بىزانىبا نيان و سەردار لەكويىن، ئەو ژنە خانومانەي
لە كۈل دەكرد، بەبىن ئەوهى كەس بىزانى، دەبىرد بۇ
لایان. خۇ كەسىش نازانى تاوان خۇى لەكوى مات داوه،
تا بىياندۇزىتەوە و ئەو ژنە بەرىتە لایان، چونكە سەردار
دىنىيە نەشيان دۇزىتەوە بۇخۇيان پەيوەندى پىتوھ دەكەن،
كە ئەو ژنە بەرىتە لایان ئاشكرايان ناكات؟ كوا ژنى كورد
ئەوهندە چاپقۇشە؟ بۇخى پىاوانەي ژنى كورد بەئاگا بى
ئەوهندەي ئەبو زەپ توندوتىزە. سەردار پىتى وا بۇو، ھەر
ژنىكى كورد بە مۇدىرنە كانىشەوە ئەوهندەي شەش پىاوى
ئەروپايى دەمارى پىاوهتى و غيرەتى تىدایە. خۇ دەشى
بۇ پەيمانە كەشى بەوهفا بىن، دەشى ئاشكرايان نەكات، خۇ
ھەر دەشى شەۋىتك لە خەودا ھەردووكىيان سەر بېرى، ھەم
وھفای بە پەيمانە كەي كردىووه بە كەسى نەگوتورو، ھەم
تولەشى كردىتەوە. بۇيە خۇبىزگاركىرن لەو فريشته يان
ئىزپائىلە، لەو دلە پې موحىبەتە يان بۇخى تولەيە باشتىرىن
پىگايە. سەردار بېرىارى دا بە ھەر بىانووپەك بىن خۇى
بىزىتەوە. بە بەلقيسى گوت، ”تۇلىنرە بە، من سۇراغيان

دەكەم و دىمەوه.“

بەلقيس كە دەستى لە سىنگى سەردار بەر نەدەبۇو،
بەپارانەوەوە گوتى، “تۇ نابى جىتم بېلىٰى، دىم پۈونە
ھەوالىنى خوش ھەر لە تۆۋە ئەبىستم. بۇ ھەر كوى بىرى
لەگەلت دىيم، ھەمۈوان جى دەھىلەم و لەگەل تۇ دىيم، دىم
پۈونە پېكەوە دەياندۇزىنەوە.”

ھىشتا سەردار خۇرى پىزگار نەكىرىدۇو، دلى نەدەھات
لە دەستى پەرۋىشى دايىكىنخۇرى پاپسىكىننى، دلى نەدەھات
دەستى دايىكىن كە پەناى بۇ ھىتاواھ بەزۇر لە بەرۋىكى خۇرى
بىكانەوە، كابراى عەرەب، ھاۋپىكە كەمالى بەزاز دەستى
خستە سەر شانى و گوتى، “پۈلىسەكان لە ژۇورەكە خەرىكى
لىكۈزۈنەوەن، داواى تۇ دەكەن.”

١٥

به ریوه بری ئوتىلەكە و پۆلىسەكان چەندان جار ژۇورەكەيان
پشکنیيەوە، ھەمۇو كەلوپەلەكانىيان ژىرەوۇرۇر كرد،
پەيوەندىيان بە بازگەكانەوە دەكىرد، زۇوزۇو لە مەفرەزەكانى
ناوشار دلىنىا دەبۈونەوە. تەلەفۇن و شەپۇلەكانى ھەوا ئەو
پۇزە تەنها ناوى نىيان كەمال و سەرورە مەممۇدىان
دەگواستەوە. لە ترسى ناوى خۆگۈرىن شىۋەشىان باس
دەكىرن، كېتىكى تەمەن بىستودۇو و بىستوسى سال، قىزەرد،
چاوسەوز. كورىتكى تۈزىك گەورەتر، رەش بارىك، دەمۇچاو
خروپىلکاوى، كوردىن. كە سەردار چووە ژۇورى ئەفسەرەكە
بە دارەكەي دەستى ئىشارتى بۇ دوو بولۇ شۇوشە
بچووك كىرد، لەسەر لىتوارى مىزەكە، ”ئەوانە چىن؟“
سەردار كە ئەو شۇوشانەي دىت حەپەسا، بە دەرمان و
شتى تاقىگە دەچۈون، ئەفسەرەكە دۇوبارە پرسىيەوە، ”خۇت
گىتىلەكە، ئەوانە چىن بۇت ھېتىاون؟“
سەردار كە ھىشتا سەيرى بولۇلەكانى دەكىرد، ئەويش

پرسیی، "ئهوانه؟ من بۇم هینابن؟ هەرگىز، نازانم، بۆچى
ئهوانه چىن؟"

ئەفسەرەكە دىسانەوە پرسىيەوە، بەلام ئەم جارە بە^۱
دارەكەی پالى بە سىنگى سەردارەوە نا و گوتى، "باش
دەزانى ئهوانه ڙەھرن، بۇ خۆت و ئهوان باشتە زانىارىمان
بەدەيتى، بۆخۇيان داوايانى كىرد؟"

"من هيچيان دەربارە نازانم ئىستا دەيانىنىم. باوهەرم پى
بکەن." كەمالى بەزار و نەجم ھاتنەوە ژۇورى، بە كوردى
بە سەرداريان گوت، "كۈپى باش بە، با لەوە زىاتر لە^۲
بەردهم ئەو عەرەبانە سووک نەبىن، شوينەكەيان بە ئىمە
بلى، ماندوو بۇوىن، تو نازانى شەرەف ماناي چىيە! چىت
دەوى دەتەينى؟"

"دلىيا بن نازانم، لە ئىيوه پەرۋىشترم، پېشىيار دەكەم
وازيان لى بىتنى، خۇتان ئاسسۇودە بکەن، بۆكۈرى دەپقۇن؟ هەر
دېنەوە بەر دەستتان."

يەكتىك لە پۇلیسەكان لە كاتىكدا چەكمەجىيەكى ناو
كەنتورەكەي دەكردەوە، گوتى، "ئەوهش نامەيەكە لىرە."
دەببۇو ئەو نامەيەيان زووتىر دىبىايدەوە، وا دانرا بۇو
بىيىرى، ئەفسەرەكە لىتى وەر گرت، تەنها وشەي سەردارى
پى خويىندرايەوە، هەموو يان بى جوللە وەستان، هەموو يان
سەيرى سەرداريان كرد، خويىنى كەمالى بەزار كەس نەيزانى
بۆكۈرى چوو. ئەفسەرەكە وەك بەلگەي تاوانى لەسەر سەردار
دۇزىبىتىوە، وەك بەسەر تاوانەوەي گرتى، گوتى، "دەمزانى
ھەموو شىنگ لەزىر سەرى تۈيە، هەموو وان وايان گوت،

ئىستا دەر كەوت، دەرى بەوردى ئەم نامە يەمان بۇ بخوينەوه،
با ھەر بۇخۆت شاھيد بى بەسەر خۆتەوه.“
سەردار دەستوختى سەروھرى ناسىيەوه، بە گۈرەھى
كاغەزەكە نەدەبۇو ئەۋەندە قورس بى، زۇر قورس بۇو،
ئەۋەندەي ئەو بەردەي ئىمامى عەلى تا كەمەرى خۆي بەرزى
كىردهوه گوايە ھەموو دنیايە. خىترا دەستى بە خويىندەوهى
كرد:

دنىا بۇ ئىمە بەيەكگە يىشتن بۇو، ژيان بۇو پىنكەوه ئەۋەش
دەرد و ژان بۇو بۇ ھەمووان، بە تايىھتى بۇ ئەوانەى
خۇشمان دەۋىن، بۇ خۇشمان. بۇيە بېپارمان دا بۇ ئەبەد
دوور لە ئىتوھ بەيەكەوه بىن. بە تايىھتى بۇ من كە بە دوو
چاوى كۈرەھە تەمەننیك چاوهېرىنى پۇوناكىي ئەو بۇوم.
من ژەھرم ھەلبىزاد، بۇ پزگاربۇونى ھەمووان و مەرنى
ئىمە من خواردىنەوهى ژەھرم ھەلبىزاد، بۇ ئەوهى جەستەى
قورسى خۇمان بە ژەھر و ژيان بۇ ئىتوھ جى بەھلىن و
بۇخۇشمان بۇ ھەتاھەتايە پىنكەوه بېپىن.

نيانىش رازى بۇو، ئەۋىش حەزى لە مەرنىكى ھىمن بۇو،
لە ژۇورىنکى كېدا، شۇوشەكەشى لە لېتى نزىك كىردهوه
و يادى دايىكى كرد و گوتى، “بىبورە بەلقيسەكەم دىدار
ئاخىرەت بۇوم، دايىكە گولەكەم، شاۋىنەكەى مەلکەنى.”

لەگەل خويىندەوهى ئەم پىستەيە بەلقيس گەيشتبووه ناو
دەرگاڭا، لە جىڭاڭاھى خۆي كەوت، هېچ دايىكى نىيە ئەو

قسه‌یه‌ی گوئی لی بی و نه‌که‌وئی، له‌وئی که‌وت به‌بین ئه‌وهی
که‌س به‌لایه‌وه بچنی، تنه‌نا که‌مال توزیک خوئی سووپاراند تا
نه‌بیبنی. سه‌ردار به‌ردەوام بیو:

نیان هیزی لی برا و نه‌بیتوانی ژه‌هره‌که بخواته‌وه، به‌لام من
سوور بیووم، سوور بیووم له‌سەر خواردن‌هه‌وهی ژه‌هره‌که،
که ئارامترین مردنت ده‌دانی، نه‌مویست بۆخۆم به‌ده‌میه‌وه
بکەم، چونکه ئارامی مردەن به ژه‌هر له‌وهدایه به‌ویستى خوت
بیخویت‌هه‌وه.

ھەموویان پوانیيانه دوو بوتلە شووشە ژه‌هره‌که‌ی سه‌ر
میزه‌که، تنه‌نا به‌لقيس سه‌ری تا ئەرزەکه شۇر كردى‌بۇوه و
وهک مانگای سه‌رپراو لرفه‌ی دەهات. سه‌ردار به‌ردەوام بیو:

من حەزم نەکرد نیان بەو ترسه‌وه بۆ دیدارى مەرگ
لەگەلم بین، ئەو بەرگەگرتقى بۇنى ژه‌هره‌که‌ی لە بەرگەگرتقى
مەرگ پى قورسەر بیوو. شووشە ژه‌هره‌کانمان لە شوینى
خوئی دانایه‌وه، ھەردووکمان دەمانزانى خورى بەيانى ج
ئابپووچوون و ئەشکەنجه‌یه‌کى بۆ ئىتمە پېتىه. بۆيە بىريارمان
دا، پېش خۆركەوتىن، بچىنە سەر دىچىلە، له‌سەر پردى
كۆمارىيە‌وه بفرىن، له‌وئی نیان ژوانى لەگەل دوو كۆتىر ھەيە،
دوو كۆتىر نيازىيان ھەيە يەكەم تىشكى خۆر له‌سەر پشتى
ئەوان بىدات، بۆيە ئەوهندەي بتوانن به‌رز دەفرىن. (به‌لقيس
نەيتوانى دوو كۆتە‌که‌ی سەيداواي بىر نەكەۋىت‌هه‌وه.)

ئهوه نیان تاکه گواره‌یه کی خوی که زوری خوش ده‌ویت
له‌سر پشتیه که بزو دایکی جن ده‌هیطی، بهو نیازه‌ی یه‌کیکیان
لای ئه و بیت و ئه‌وی دیکه شیان لای نیان.

من عاشقی خوکوشتم به ژهمر، له‌بهر دلی نیان به
مه‌رگی ئاو رازیم، به‌یانی له‌گهله ئه و جووته کوتره ده‌فرینه
ناو هه‌وا. پینکه‌وه، باوهش له یه‌کتر ده‌دهین، ده‌فرینه خواری،
خۆمان به یه‌که‌وه ده‌به‌ستینه‌وه، خوبه‌ستنه‌وه‌یه ک که‌س
نه‌توانی لیکمان بکاته‌وه، ئه‌وهش جوانترین شیوازی مردنیه
تا ئیستا عاشقان هه‌لیان بژاردبی. نیان ده‌لی، "مالی خۆمان
ده‌گوازینه‌وه ناو ئاو، با که‌س به‌دواماندا نه‌گه‌پیت، با بزو
ئه‌به‌د له‌ناو ئاودا بتونینه‌وه،" هه‌ست ده‌که‌ین له‌وه‌تی هه‌ین،
پیش ئه‌وهی هه‌شین، هر پینکه‌وه بووین و بؤیه ده‌مانه‌وهی
له زه‌مه‌ننکی گه‌ردوونی نه‌بر اووه‌شدا هر پینکه‌وه بین، که‌س
بزو ئیمه خه‌مبار نه‌بیت، ئیمه له خه‌وداین و هرگیز حه‌ز
ناکه‌ین له و خه‌وه به‌ئاگا بیین. بین یه‌کتر ناتوانین هه‌بین.
ئه و نامه‌یه هیز و توانای له هه‌موویان سه‌ندوه، له
کوشتن و ویرانکردن به‌تالی کردنه‌وه. ئیدی هیزیان بؤچیه له
کاتیکدا هیچ شتیک نه‌ماوه بیرو و خیتن. ئیدی ده‌نگیان بؤچیه
له کاتیکدا که‌س نه‌ماوه به‌سه‌ریدا هاوار بکه‌ن. سه‌ردار
دانیشت، تنهاتر له ترمی عاشقه‌کانی سه‌ر کاغه‌زه‌که
دانیشت. وهک که‌وتیتیه ناو به‌تالاییه‌ک له ده‌ره‌وهی زه‌وی،
وهک بؤشاییه‌ک قووته دابی، جه‌رگ و دلی خوی ده‌دیت له
شوینی خویان هه‌لده‌که‌ندرین. سه‌ربازه‌کان و ئه‌فسه‌ره‌که و
کابرای عه‌رهب و نه‌جم و که‌مالی بهزاز له شوینی خویان

مومیا کراون. ئوانیش پۇزىك لە پۇزان عاشق بیوون، بەلام ئەو جورئەتە پاک و مەنداانەيان نەبۇو. ئوانیش پۇزىك لە پۇزان گۆيیان لە هاوارى ھەرمىكەی ناو سینگىان بیوو، دلىان پان كرابقۇوه، بەدواى بىنھۇودەبىي كەوتبوون و خۇويان بە ڙيانەوه گرتبوو و بويرىييان فرى دابۇوه ناو زېلدانەوه. كەمالى بەزار ھەموو ئەو شەپانەي بىر كەوتەوه كە لەسەر بەلقيس كردىبوونى. ئەو پۇزەھى ئامۇزا شەلاتىيەكەي بەلقيس چەقۇيەكى لە بنبالي دا، دكتورەكان گۆتىان بە موعجىزە پزگارى بۇوه، موعجىزەكە خۇشەویستى بۇو مۇلەتى دابۇوه ئەو دلە بەرازەي، بەلقيس جگە لە چاوهرىيىكىن ھىچى ترى نەكىرد، تەنها ئەوه نەبى كە چاکەتە خوتىناوبىيەكەي تا ئىستا پاراستۇوه، چونكە دەيزانى كەمال بەسەر ئاگىردا بۆ لای دى. كەمال سەيرىكى بەلقيسى كىرد، كە وەك سىپاپل لەسەر عەرزەكە پان بېقۇوه و پالى بە دیوارەكەوه دابۇو، ھەركىز لەو باوهەدا نەبۇو بەرىيىكىنى تەرمى ئازىزترىن كەسى خىزانەكەي بەو كارەساتە دەبى. بەلقيس چاوى چووه سەر كەمال، هاوارى كىرد، "نا كەمال نا، نيان خۇى ناكۈزى، نيانى من ژەھر ناخواتەوه، نيانى من خۇى فرى ناداتە ناو ئاوهوه. بۆم بەدقۇزەوه، ئىستا ئەو لە ھەر شوينىك بى دىلە، ھەر پزگارى بى، تا باوهشى من پاناوهستى. كەمال كچەكەم لە تو دەويىتەوه، تو زراوت بىرد."

دەنگى بەلقيس ڙيانى بە بەر مۇميا كراوهەكانى ژوورەكەدا كىردهوه، ئەفسەرەكە گوتى، "ئىمە دەبى پۆلیسى دەرياوان ئاگادار بکەينەوه، بچىنە لاي پۆلیسى پاسەوانى كەنارەكان."

سەردار لە دلەوە لە قولپەی گریانى دا، بۇچى ئەۋەندە باوھى بە وشەكانى ناو ئەو پەرە كاغەزە هەيە! ھەمۇو ئەو پىتكەنин و گالتە و قىسە قۆشمانى ھەلىتىبايەوە لە باخچە چۈوبۇوە ناو ھەناوېيەوە، ھەمۇو ئەو زەردە خەنانەي بەسەر قوتابىيەكەندا دابەشى كردىبوو. ئەو پۇزەسى نىيان بۇ يەكەم جار، وەك كەروىشىكى سېپى ناواچاوان سەوز، بە سەدەيەك بەرائەت و گالەيەكى سېپى تەنكەوە ھاتە ئاداب، قىغەي قاز لە ھەمۇو شويتنى بەرزا بۇوه، نىانىش وەك بەچەك قازىكى زەردەزەرد، زەردى تۈوكنەرم و كورت، سەرى بە بالى ھاوارىيەكى كرد. ئىتوھ كردىتەنە قاز و دوو بالتان دايە، كە فرى بۇچى نىشانە لە سىنگى دەگرنەوە. سەردار ھەمۇو مىزۇوى گەنجىيەتى ئەو ولاتەي وەك بۇقىكى قورپاوى ھاتە بەرچاوا سەگ پانى بکاتەوە.

بەلقيس دىسان بە دەنگىكى نووساوا و كۈژراوەوە گوتى، "نا باوھى مەكە كەمال، نا، من كچەكەم لە تۆ دەھوېتەوە." ئەوان ھەمۇو پىتىھ گەورەكانىيان بەسەر بەلقيسدا ھەلىتىبايەوە كە هيشتى لە بەردهرگايەكە كەوتىبوو، تەپ تەپ دوور كەوتىھوە. سەردار وەك كورى راستەقىنەي ئەو ژئە بىرىندارە بىن، ھات، ھىواش و كۆستكە وتۇوانە ھات، لە بەردهمى دانىشت، بەلقيس وەك شىت باوھىشى بە سەرداردا كرد و گوتى، "بۇنى نىيانت لى دى كورپەكەم، كچە زەردەكەم بە راستى عاشق ببۇو؟"

دوو کوره هرزه کاره ماسیگره که ش زانیان کور و کچیک،
کورپیکی رهشتاله و باریک، کچیکی زهرد و پهشمکی، که مهربی
خویان پینکه وه به ستونته وه، به جووته خویان فری داوهته ناو
پووباری دیجله وه. ئهوانیش بؤنیان کردبوو ئهوانه هر ئه و
کور و کچهن له گهل ئهوان سواری بله لم بیون و پیاسه
دیجله یان کرد. با پیره شهه و تباذه که یان که له و هه مسو
بله می فریا که وتنی پولیس و پاسه و انانی کاتی ته نگاوی و
مهله وان و توره فریدراوانه هی ناو ئاوه که ورد بیوه وه، گوتی،
بیسیووده، گهپان به دوایاندا به لاشه، عاشقه کان ناکه و نه
ناو ئاو، پیش ئوهی بکه و نه ئاوه که وه دهستنیک پزگاریان
ده کات.

کوره کان پرسیان، "جهدق تو پزگارت کردن؟"
با پیریان به ته و سه وه گوتی، "نا من ئه و کاته له پال داکاندا
بووم."

کوره کان گوتیان، "خو داکمان بیوکی خوتة."
ئه ویش هر وا فهراموشکارانه گوتی، "بابه گه واده کانتان
له بھر قهحبه هی شاری لووسی ناو بله مه کانیان ئاگایان له وان
نه ماوه، منیش ده بی به وانیش رابگهم تا نه چنه باوهشی
خلاکی دیکه."

کوره دریزه که یان، که باریکتریش بیو، گوتی، "گوشتی
ماسی ئینسان خورت خواردووه، هه مسو شتیکت له دهست دی.
پولیسے کان له وانیشیان پرسی، "ئورق بھیانی بق پاو ده
چووبوون؟ کور و کچیکتان نه دیوه خویان فری دایتنه ناو ئاو؟"

دیسان کوره دریژ و باریکەکەیان گوتى، "با، کورپىكى
رەشتالە و کچىكى قىزىھەر بۇون."
پۆلىسەكان نزىكتىر بۇونەوە و ئاسوودەي ئەوه بۇون
كارەکەیان بەئەنجام گەيشت، پرسىييان، "لەكۈ؟"
کورپە كورتىرەکەیان دەستى بۇ خوارتر ېاکىشا، "لەوى،
لاي كەنارەكەوە بۇون، ئەوه چەند رۇڭ پېشىتى، لەگەل ئىمە
سوار بۇون و بەو ناواھدا سوورانماھەوە."

ئەفسەرەکەیان تۇندىر پرسىيى، "مەبەستمان ئەمېرىق بەيانىيە،
ئەمېرىق كەستان نەدىيە خۆى ھەلدايىتە ناو پۇوبارەكەوە؟"
دیسان کورپە دریژەكە، "ئەمېرىق نا، لە پېش خۆرکەوتىنەوە
لىزەين كەسمان نەدىيە."

"ئەي پېرەپياو توش نەتىدியون؟"
پېرەپياوهكە وەلامى نەدانەوە، نەوهكانى گوتىيان، "لىيى
گەرپىن كەپە.

ھەتاو بەقوولى چووبۇوھ ناو پېست و گۇشتى دەمۇچاوى
پېرەپياوهكەوە، گريان و پىكەنин لەسەر گۇشتى مەردووى
پوخسارى دەر نەدەكەوتىن.

کورپە هەرزەكارە ماسىگەرەكان دیسانەوە لىيان پرسىيەوە،
"جەدق بۇ وەلامى ئەو پۆلىسانەت نەدایەوە، مەردن ئەوەندەي
بىگەرپىن؟"

"بەلاشە، گەران بەدواياندا بېتسوودە."

ھەستا و سورپايەوە و پۇيى، بەرهە ناو كۇختەكەي
ناو خانووھ كۆن و پۇوخاوهكان پۇيى، كە ئەوەندەي ئەو
سالانەي لەسەر سىنگى ھاپوونە پەشىد كەلەكە بۇون ئەو

بهس ڙنی تیندا گابوون.
کوره باریکه دریڙه کهيان هاواری کرد، ”بایپرہ پیش
ئه وهی بمری پیمان بلی، شوینه کهيمان پی بلی.“
”شوینی چیتان پی بلیم حه رامزاده ینه؟“
”شوینی پاره کانت، بزانین له کویت شاردوونه وه.“

مانگیکی ته او گهبان، ڏیتر پرد و گیڑھئاو و بنکھندر و
ئه شکه وتی ناو ئاوه که گهبان، ته اوی که ناره که ش، ئه و
تقرانه شیان به سه ر کرده و که هر چند کیلو مه تریک به
قوولایی دیجله له و برو بھری ئاوه که رایل کرابوون بز
ئه وهی له کاتیکی ئاوادا لاشه کان بگریته وه. ئه و تقرانه
وهک دیواری زه بلاح، وہک دیواری کونکون له و سه ر بز
ئه سه ر دیجله رایل کرابوون، هیچ شتیکی گهوره بیان
به ناودا تینه ده په بری و دهیانگرت وه، به لام له و ماوہ یدا هیچ
لاشه یه کیان پیتوه نه لکابوو، هیچ شتیکیان نه دوزیبی وه. سی
پوڙی یه که م ئومیدیکیان هه بیو، ملهوانه شاره زایه کان
دهیانگوت.

”لاشه دوای سی پوڙ ئه ستور ده بیت و سه ر ئاو
ده که وی.“

به لام ئوان نه ئه ستور بیوون و نه سه ر ئاو که وتن
دورو کوره هه رزه کاره که ش گهبان، باریکرہ کهيان
پرسی، ”به چیدا بزانین ماسیبیه ئینسان خوره کان نه یانبردوونه

ئەشکەوتە قوولەکانى خۇيىان. دەلىن،
پادشا سەر چەكۈچەكەيان دىتەدەرى و تا تەواويان
دەكەن، لەزىز پايە گورەکانى پىرىدەكە وەك پاسەوان
دەسۇوبىتەوە.“
كۈرە بچۈوكىرىدەكەيان گوتى، ”من ئەو پادشا پېرەم دىبۇھ،
چاوىتكى سەۋۆزە و ئەوى دىكەسى سورە.“
”نا ئەوهيان شاشىنە ماسىي پاسەوانە، نىزەكەيان وەك
گوللە دەر دەپەرى و نابىئىرى.“

عاشقەکانى بەغدا ھەوالەكەيان زانى، دەستى يەكتريان دەگرت
و بە كەنارەكەدا ھاتوچۈيان دەكرد. دىجلە وەك جەستەى
دۇو عاشقە و نەكە دەھاتە بەرچاو، كە ئەوهندەي دەكرى
درېئىز بېقۇھ.

كەمالى بەزار چاوهپروانى و مەركى ونى كېھكەى
شەكەتىان كردىبوو، وەك منارەيەك بەسەرىيەكدا رۇوخابۇو،
لە بەرىوبەرى پۇلۇسى پرسىي، ”ئىستا چى، ئىستا دەتوانى
چىمان بۇ بىكەن؟“

بەرىوبەرى قالبۇوى كارەكەى گوتى، ”من ئىدىي ھىچم
لە دەست نايەت، بە پىنى نامەكە و ديار نەمانىيان خۇيىان فرى
داوەتە ناو ئاوهكە، بەلام مەلەوانەكائىم، شارەزاكانم ھىچيان
دەست نەكەوت و ئەوهش شتىكى دىكە دەلىت.“

”چى تر دەلىت؟“
”تەنها جەستەيان بۇ ئىمە بەلكەى مردىيانە كە نىبىه.“

ناتوانین نامه‌ی وفاتیشیان بتو بکهین.
به‌لقيس که لهو ماوه دوورودرنژهدا له نزیك پووباره‌که
دوور نه‌ده‌که‌وت‌ه‌وه، شه‌وه و پوژه‌ته‌نهایانگی نیانی ده‌کرد،
ئیدی به‌ت‌ه‌واوی دهنگی که‌وت‌بیو، تنهایا به‌ئاستم لیوی
ده‌جوولایه‌وه.

ئه‌وه خیزانه جه‌نگاوهره وهک پاشماوهی سوپایه‌کی شکاو
له شه‌پریکی خویناویدا گه‌رانه‌وه، به هیزیکی نادیاری عاشقان
هه‌لاهه‌لا بیوون، که‌سینک نه‌بوو پیشوازییان لی بکات، که‌سینک
نه‌بوو چیرۆکی پرئازاریان بگنیریت‌ه‌وه، دوزرانیکی بینده‌نگ و
ئه‌ژنوقشکانیکی ترسینه‌ر، ئه‌وه مه‌دالیا و هه‌میانه‌شیان له‌دهست
چووبوو که پییان وا بیو به گولله‌بارانکردنی عاشقه‌کان
ده‌ستیان ده‌که‌وهی. نه‌یانتوانی کوژلان کوژلان بگه‌پرین و
بانگه‌وازی سه‌رکه‌وت‌تیان به گوینی خه‌لکدا بدنهن. شاریش
ئه‌وه‌نده ماندووه تاقه‌تی بیستنی هیچ کوستیکی دیکه‌ی نییه.
به‌لقيس وهک شاژنی مه‌مله‌که‌تیکی دوبراو به‌ناو ولاتسی
پروخاوی خویدا ده‌گه‌را، پایه‌کانی ته‌مهن و دیوار و ساپیت‌هی
سه‌ربانه‌کانی ژیانی به‌سهر یه‌کدا ته‌پیبیوون. وهک شارینکی
دوای شه‌پریکی کوژلان به کوژلان هممو شوینیکی جه‌سته‌ی
دووکه‌ل و تؤز و پاشماوهی ئاگری لی به‌رز ده‌بیووه. به‌لقيس
به بالایه‌کی به‌رز به‌لام چه‌ماوه‌وه، به هنگاوی هیتواشه‌وه
به‌ناو ئه‌وه ویرانه‌دا تینده‌په‌بری.

و هرزی گریانی به‌لقيس له‌گه‌ل ئه‌وه ویرانه‌یه هاتبوو،
و هرزیک تایبیه‌ت به ژن، به‌لام ئاخ به‌لقيس دلخوبه‌فرمیسکنکی
پی نه‌مابیوو. به پیچه‌وانه‌ی ئه‌وه هه‌موو خه‌یاله سه‌مرانه‌ی
که‌مالی به‌زار، سلیمانی ماته‌میکی قووّل و نهینی و پرشکو

بۇ كچە عاشقەكەي دادەنى، ناوى ئەو كچە لە پەلكەزىپىنە دەننۇسىن و بۇ ھەميشەش ناوى كەمالى بەزار و كورەكانىشى لەبىر خۆى دەباتەوە.

كەمالىش ئىدى نايەۋى ناوى بىت و دوكانەكانى دەفرۇشىت و كورەكانى ھەرىيەكەيان پۇو لە ولاتىك دەكەن. زەمەن ھەموو شىتىك دەھارى، ئەوان ھەموويان پېر بۇون و تەنها عاشقەكەي نيان و سەرورەر ھەر وا بە گەرمۇگۈرى و گەنجى مایەوە. ھەموو كچىكى قىزىزەردى زانڭۇ كە با قەزە زەرەدەكەي دەلەرانىدەوە لای بەلقيس، نيان بۇو.

ئەو ولاتە چەند شەپى دىت و چەند كوشتارى تىدا بەرپا بۇو، بەلقيس ھەستى پى نەكىرد، ورددەوردە زەمەن لاق و دەست و گوينىلى دەستىاندەوە، ئەويش تەنها لە سالى كۆچى خۇيدا دەزىيا، سالى كۆچى ئەو ئەو پۇزە بۇو كە تا گەراج لەگەل نيان چووه گەراجى بەغدا. ئەو پۇزە بەرىنى كرد بۇ بەغدا بۇ ئەوهى بخويىنى، زەمەن لەو سالەوە دەستى پى دەكىرد، گەردۇون لەو سالەوە جوولَا بۇ وردىكىردن و وېرانىكىردن. لەگەل نامەكەي سەرورەر دېجەش درېئىز دەبۇوە. چالى دلى دايىك بەبى تەرمى مندالەكەي ھەركىز پې نابىتەوە. دەتوانى بەلارە لار بىروات، بەش و سېى دەبىنى، كۈپۈكۈور بۇتەوە و گۇشتى بېتە نەماوە. بەلام ھىشتا سەردانى ھەولىر دەكەت، دەچىتە لای تانكىيەكەي سەيداوا، نالى (ئەلەيم) و دەلى (ئەرىيم) نالى (وەكۇ) دەلى (وەكى). ھەر لەو شوينى دادەنىشى كە يەكمە جار لىنى دانىشىت و چاودىرى مالى سەرورى دەكا، خۇ ئەوانىش لەۋى نەماون، ئەو گەرەكە بەتەواوى شىتىواه. تەنها كوتىرەكان ھىشتا بە

ئاسمانى دووكەلاویدا دەسۋۇرىنىوه، ھىشتا كۆتۈرۈكى پەش وەك قىرونىشت بە كۆترە سېپىيەكەي دلى ئەوهەن نۇوساوه. كە سەردار گەپايەوە ھەولىتىر دوو شىت كۆپابۇو، يەكەميان خۆى، پىستى پىر و چەرمى گەردىن و قىزى رووتاپقۇو و لاجانگ و سەمیلى سېى بۇون، ھەمۇو كەپەكانى ئەوروپا نەيانتوانىبۇو سەمیلە ستالينىكەي پى بتاشن. دووهەميان ھەولىتىر بۇو لەبەر قورسى كۈور بېقۇو. ئەوهەن وەك خۆى مابۇوه تەنها چىرۇكى ژنەكەي لاي تانكى سەيداوا بۇو، ئەو ژنە چەند مانگ جارىك دىت و بەرامبەر كۆلانەكان دادەنىشى. سەردار ماوهەيەك بەدياريەوە پادەوەستا، ئاخىر ئەو ژنە چى پى ماوه سەردار دەيەوىلى بىستىنى، چەند جار دەيەوى بىروات و نەيدۇينى. بەلقىس سەر بەرز دەكتەوه، ئەوهەندى دەكىرى چاوى بچووك دەكتەوه تا سەردار بېبىنى. دەمۇچاوى دەگۈرۈت وەك ئەوهەن سى سالى تەواو بگەرىتەوه، دەيەوى ھەستى، بەلام ھېتىزى لاقەكانى ئەو ھەوالىيان نەبىستووه و ناگەرىتەوه، بۆيە ناتوانى ھەستى، سەردار دەست دەخاتە سەر شانى، لەسەر زەوييەكە لاي دادەنىشى، دەستە وەك كاغەز تەنكەكانى ماج دەكتات، سەد جار دەيخاتە سەر سەرى، راستە كانىي فرمىسىكى دەمىنکە وشكى كردووه، بەلام سەردەمى گريانى بەلقىس تەواو نەبۇوه، ئەوهەن سەردار چاودەرىنى ناكات، ئەوهەيە كە دەلى، "سەردار كۆرم جارىكى دىكە نامەكەم بۆ بخويىنەوه."

سەردار لەو ھەمۇو عەزابە سەرى دەسۋۇرمى كە ئىنسان دەتوانى ھەلى گرىت و لە دلىدا جىنى بكتەوه. كە سەردار نامەكە تەواو دەكتات، بەلقىس دەست بۆ خانووه كونەكەي

مالى سەرەوەر پادەكىشى، دەلى، "ئەو ژنە سەر ئاسىنىھە فيلى
لى كىرىدىن، توش ھاواكار و بەشدارى بۇوى؟"
سەردار گوتى، "فيلى چى؟"
ھەمووى فيل بۇو، نامەكە، دېجلە و مەرنەكە، ھەمووى فيل
بۇو، دەمەوى سۇرايىكىيان بىكم بىزامن لەكويتى شاردۇونەوە."
سەردارى بىنچارە چاوهكائى وشك نەدەبۈونەوە، گوتى،
مەبەستت لە ئەو ژنە كىتىھە؟"
"مرىيەم، مرىيەم پەش، دايىكى ئەو ھەتىوھ."
ئەو ژنە، دايىكى سەرەوەر بىسىت سالىش دەبىي مەردۇوھ.
بەلقيس ئارامىر، ئەوانەي منىش ھەموويان چۈون، تەنها
ئەو كچەم ماوە."

٢٠١٦/١١/١٥ دەستم بە نۇوسىنى كرد و
٢٤ تەممۇزى ٢٠١٧ تەواو بۇو

سهردهمی گریانی به‌لقيس دووباره نووسينه‌وهی داستانيکی تره له چهشنى له‌يلا و مه‌جنون و لاس و خهزال و مه‌م و زين. نه‌مرکردنی عه‌شقیکه که پینه‌گه‌يشتنی ئازاريکی ئه‌به‌دی و پیگه‌يشتنی تياچوونی جه‌سته‌بي و فيزیكىي.

سهردهمی گریانی به‌لقيس گيپانه‌وهی چيرۆکى نيان و سه‌رداره له چهشنى شيرين و فه‌رهاد. گيپانه‌وهی قه‌ده‌غه‌بوونی عه‌شقیکى بېنگه‌رده.

